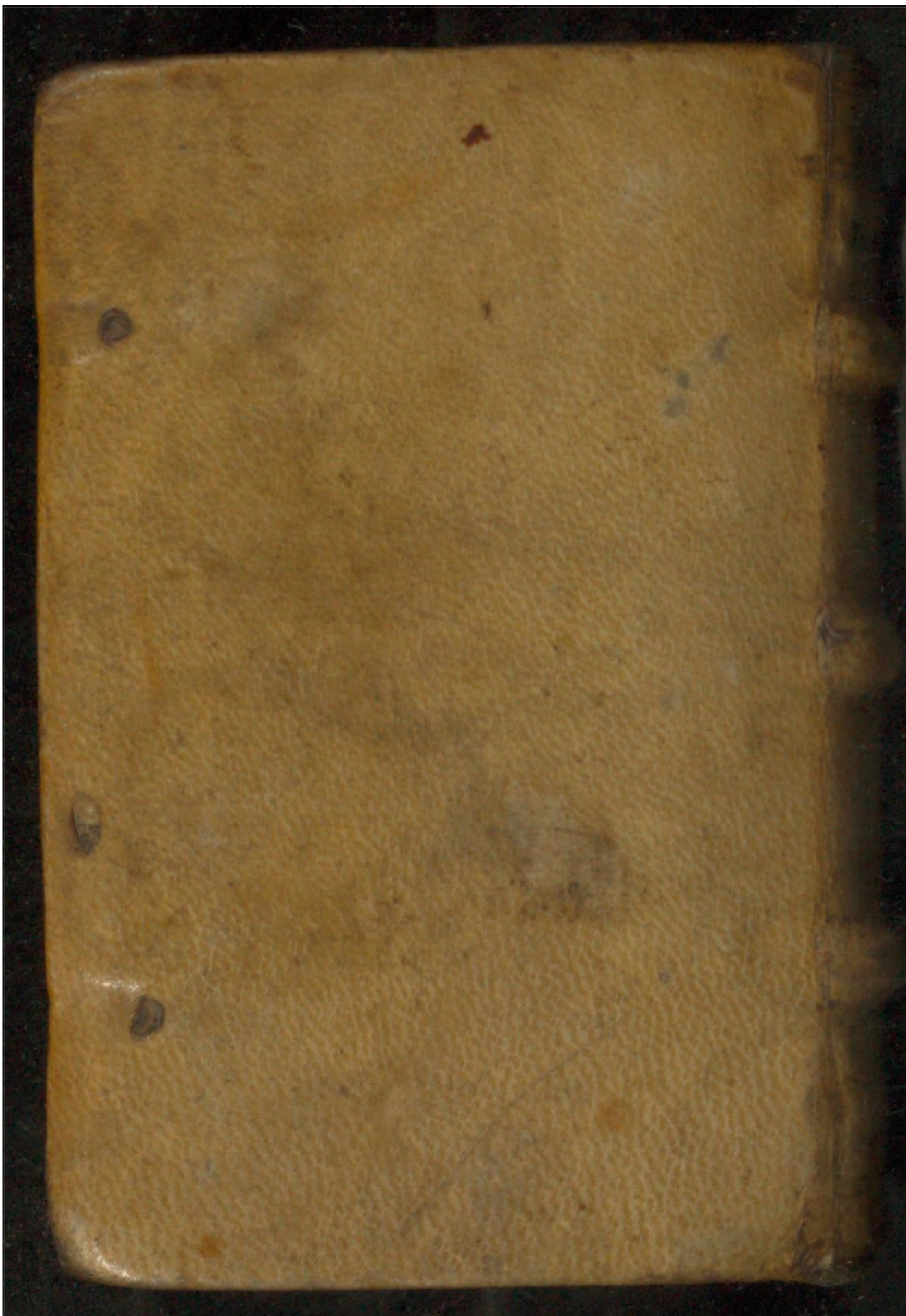

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3198/A/1

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3198/A/1

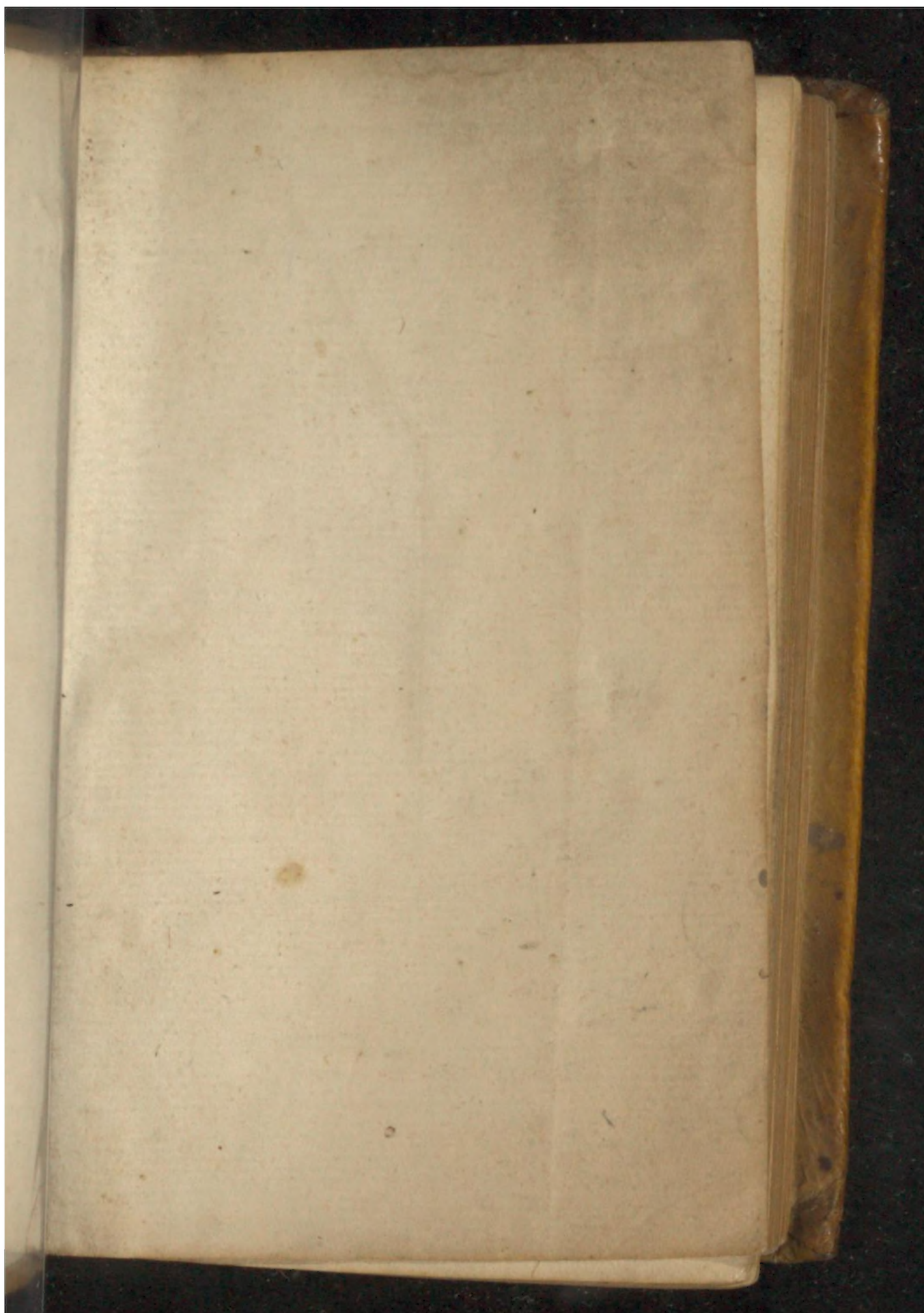
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3198/A/1

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3198/A/1

A.x.g

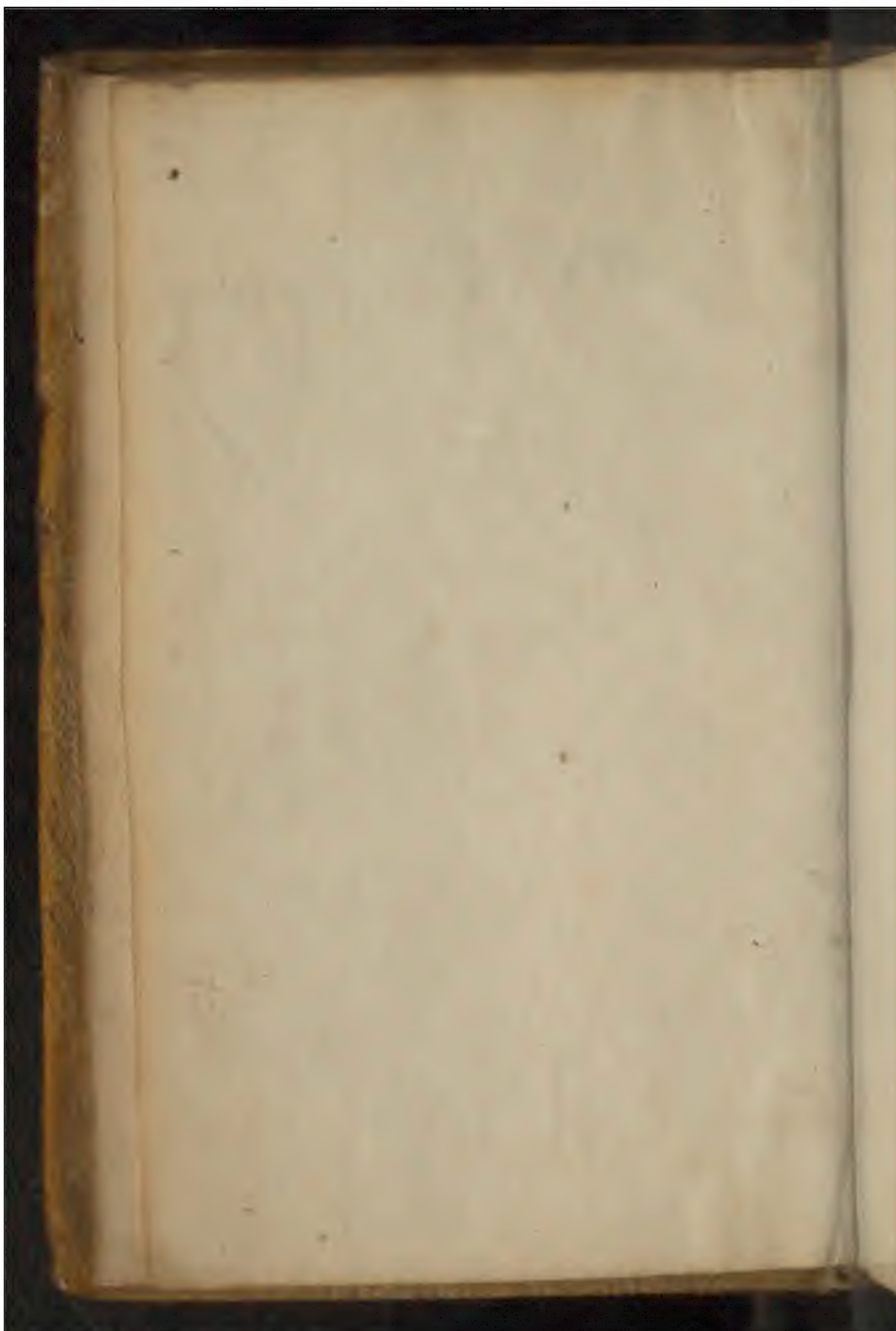
3198⁽¹⁾
A

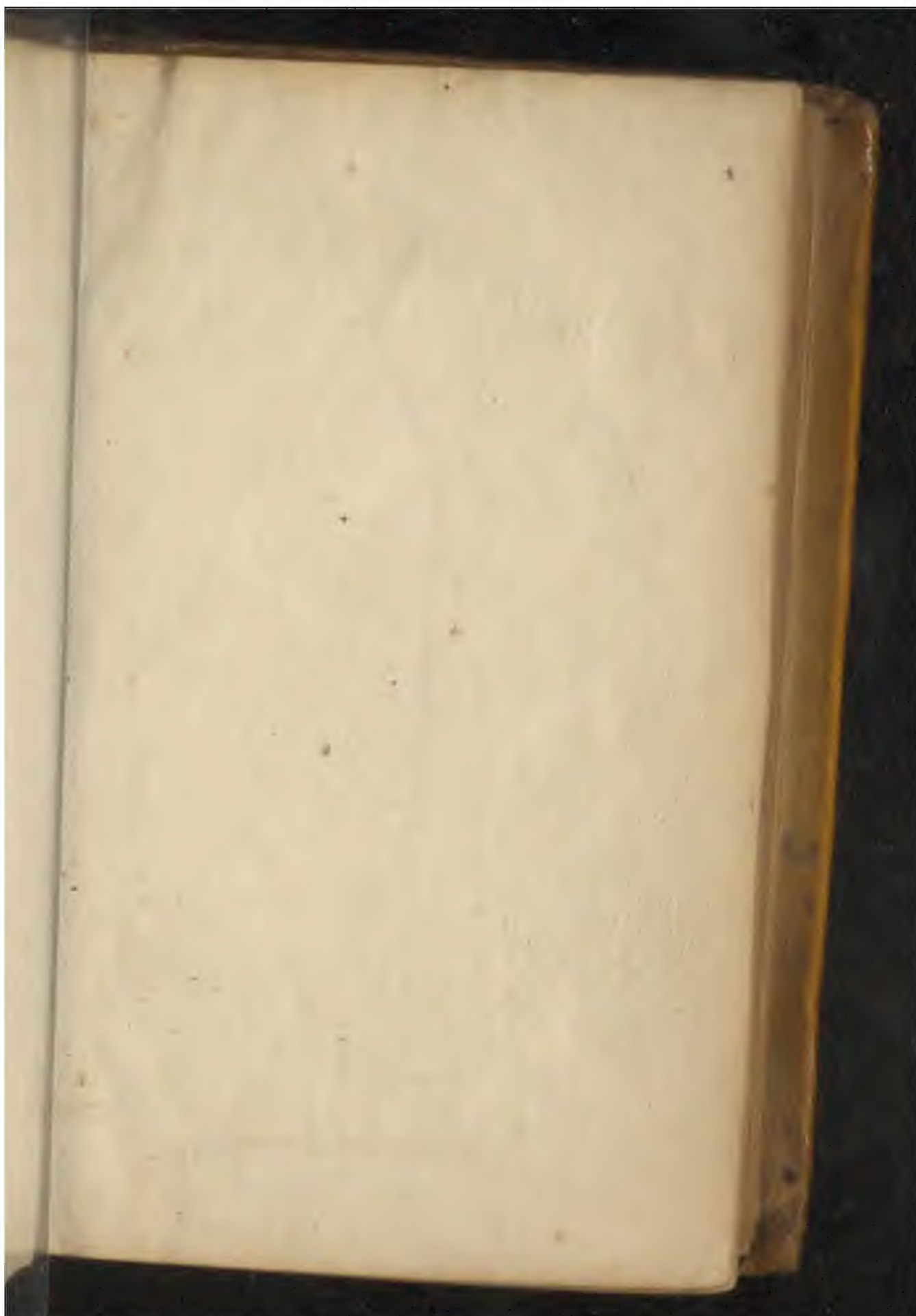

Ex libris

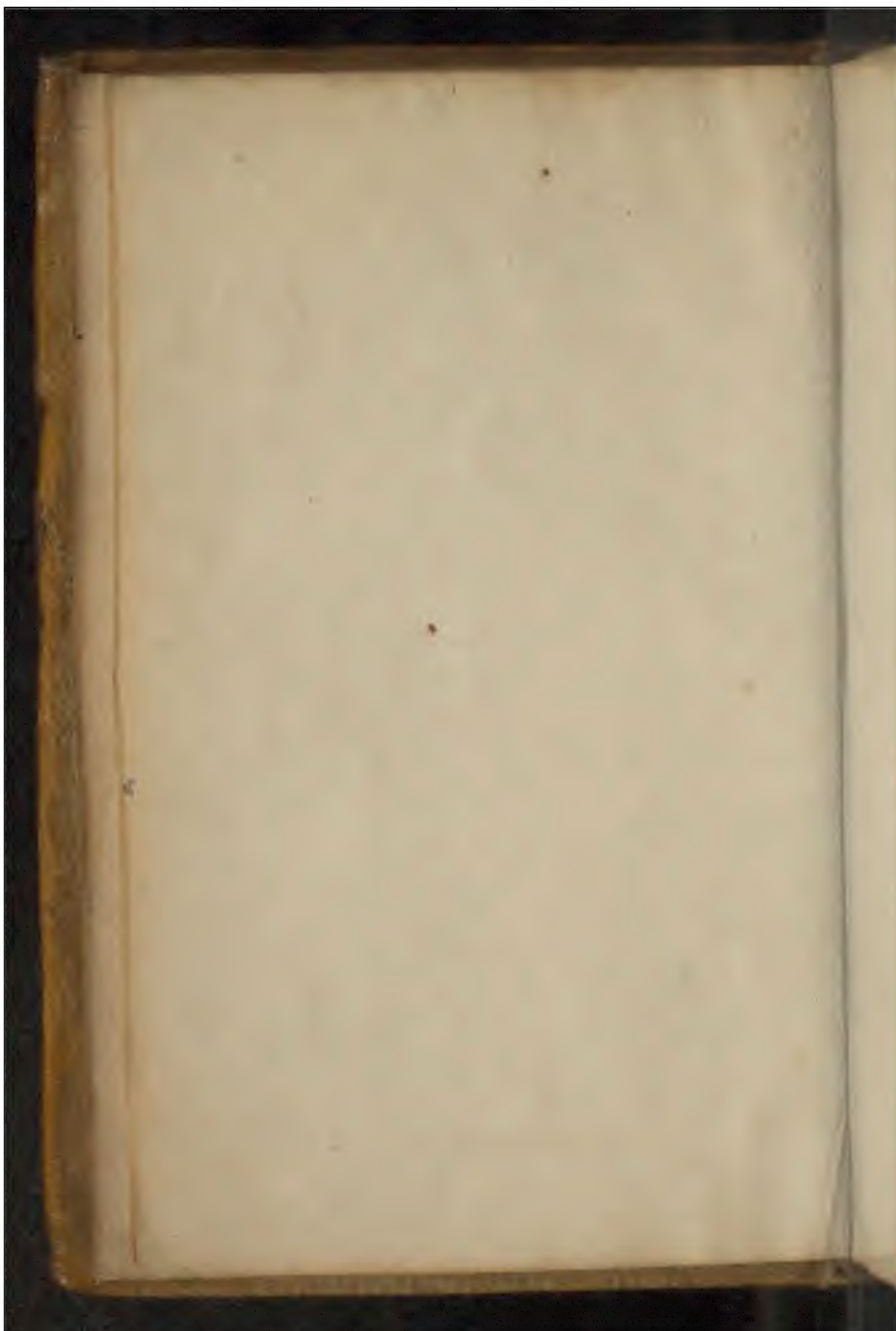
481/4 Ch^o. Langaluis

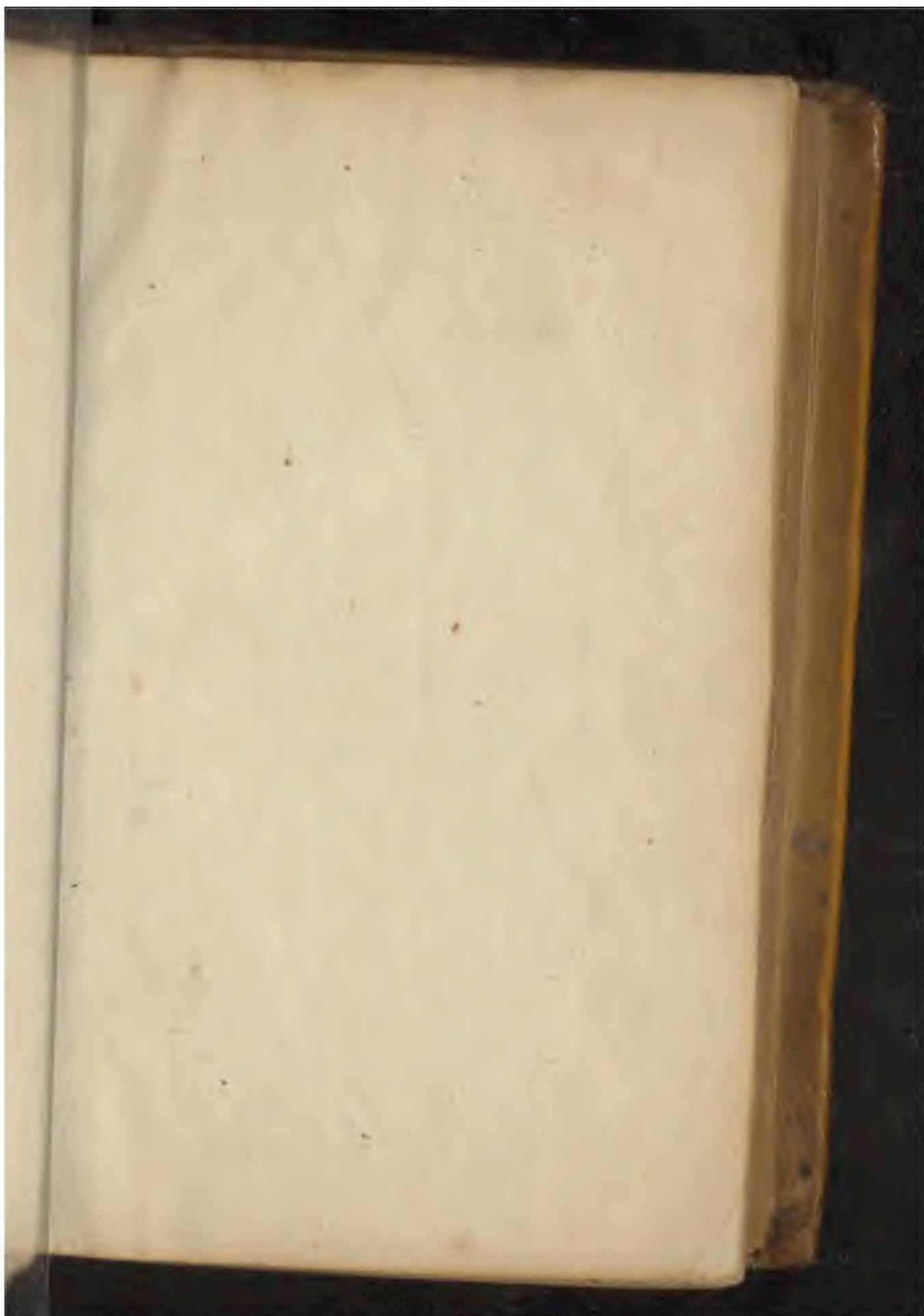

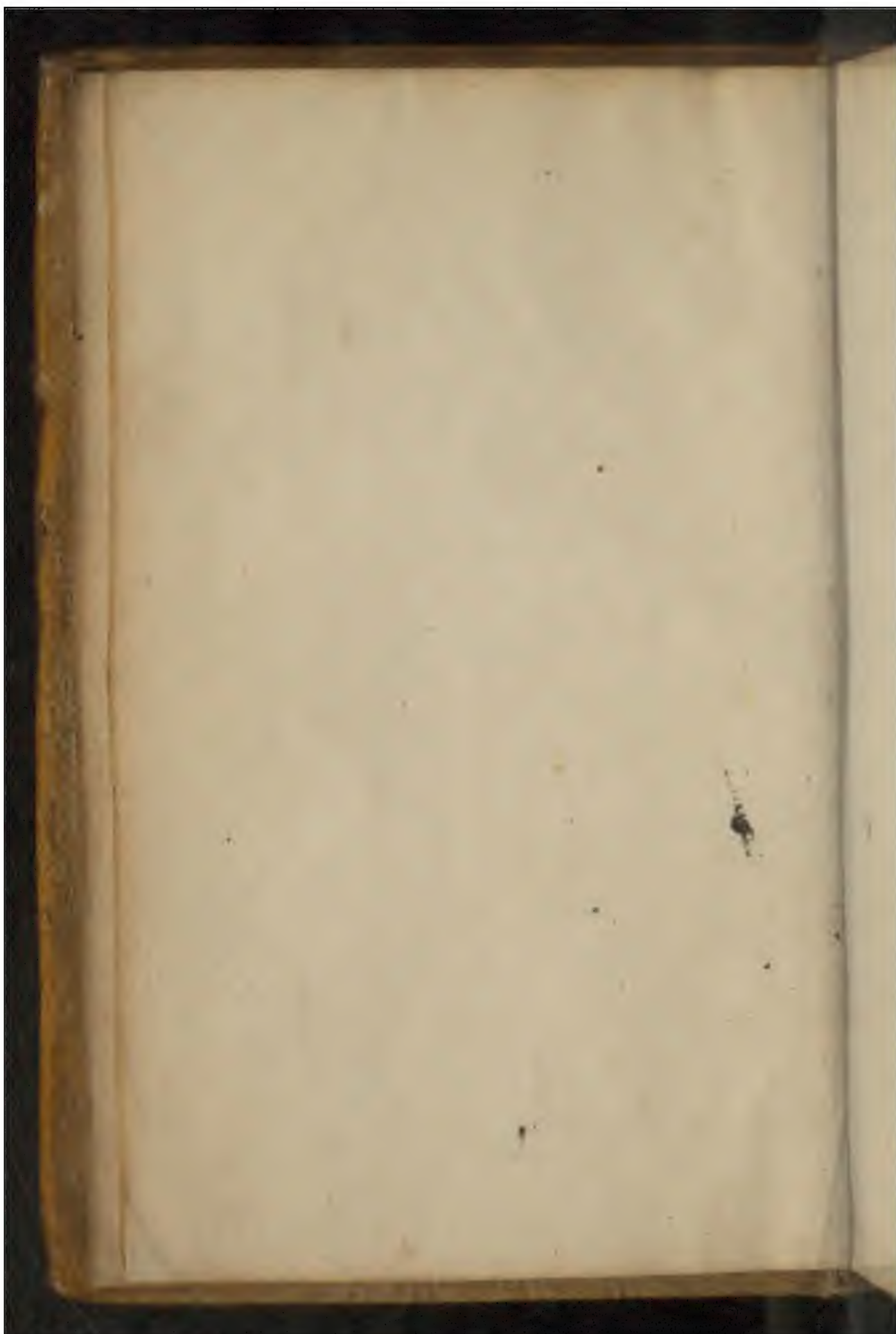

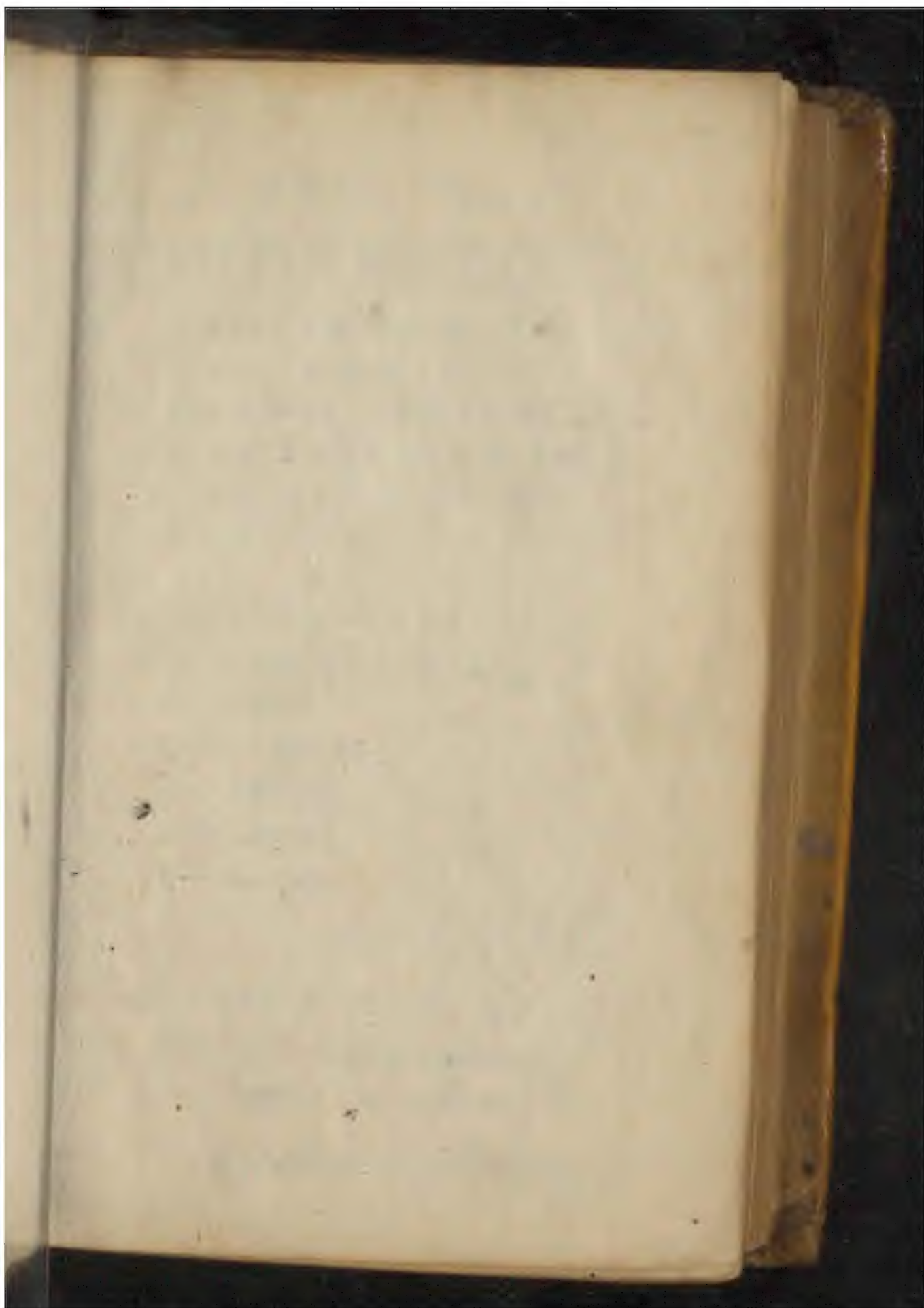

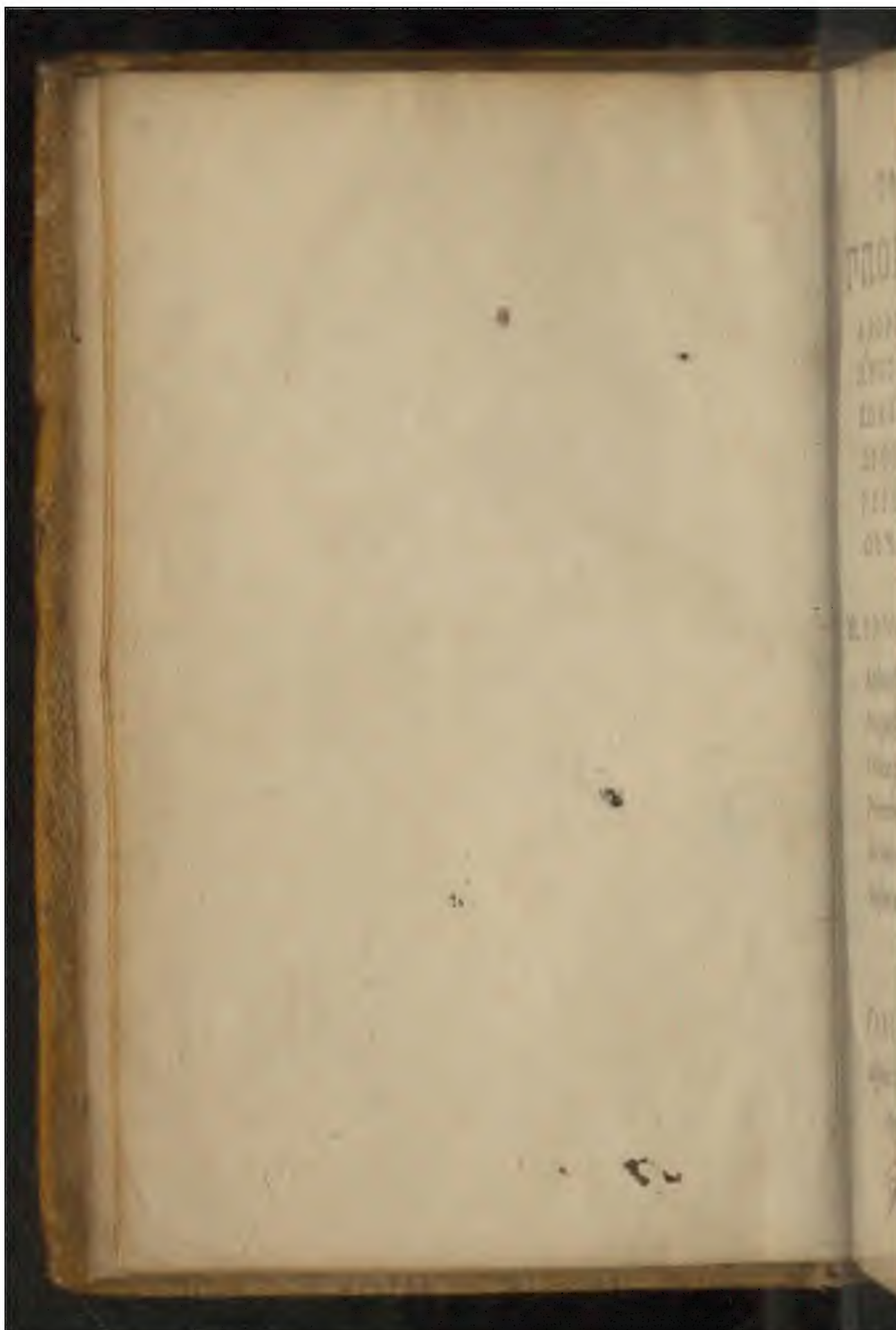

55450

ΤΟΜ. VII.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ βιβλ. ζ.
ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ.
ΚΩΔΙΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.
ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΩΝ βιβλ. β.
ΠΕΡΙ ΕΝΥΓΝΙΩΝ.
ΟΡΚΟΣ.

HIPPOCRATIS

*Aphorismorum lib. VII.
Prognostica.*

Coacæ prænotiones.

Prorrheticorum lib. II.

De insomniis.

Iusiurandum.

Blou

PARISIIS. M. D. LVII

*Apud Guil. Morelium in Græcis
typographum Regium.*

Robertus Morelius

EX LIB. IAC. SYLVII DE
*Ordine & ordinis ratione in le-
gendis Hippocratis &
Galenī libris.*

Medicum in curatione, vel etiam ante curationem, coram egro vel ægri parentibus & amicis præsentire ac prædicere oportet, præsentia, præterita, & futura (de his enim tribus temporibus utrunque dicitur Hippocrati, ut docet Galenus initio Prorrheticorum & Prognosticorum) & quæ æger prætermittit, ut morbi naturam, & ægri conditionem agnoscere credatur, & ob id se audentius medico committat. Ut etiam victus rationem, atque adeò totam curationē felicius instituat: ut salutem quoque certam possit promittere, vel mortem futuram prænunciare, non ex astris, & astronomicis quibusdam schematibus nugacissimis, sed ex ipsa rei natura, hoc est, morbi essentia, genere, quantitate, more, tempore, & ægri viribus contra morbum talem ac tantum pugnantibus robustis, & ob id morbum victuris: vel imbecillibus, & propter id morbo

cessuris. Quæ res medicum admirabilem
& propè diuinum, & à calumnia de ægri
morte liberum reddit. Hanc in rem utiles
sunt libri omnes physiologici, præcipuè om-
nes de Pulsibus, quos inter prognosticos,
post eos qui de Criticis diebus, & Crisibus
recenset Galenus in libris suis, & ordine: &
de Dyspnœa, & aliis actionibus. Ad Hy-
giinæ pertinentes, pathologici, ætiolo-
gici, semiotici: præcipuè Locorum affecto-
rum: Epidemij: Therapeutici item omnes.
Præter hos verò in id præstantissimi sunt,
De Coacis prænotionibus, lib. 1. Hipp.

Prognosticorum Hip. lib. 3. cum Gal. cõ-
mentariis tribus.

Prorrhetica, id est, prædictiones Hipp.
cum Galeni cõmentariis tribus, Hæc pror-
rhetica vt prognostica in tres diuiserunt li-
bros, fortasse ob tres Galeni cõmẽtarios.
Caluus prorrhetica tantum in duos libros
diuisit. Vtrunque opus, & Aphorismos ex
Epidemijs videtur Hippocrates collegisse,
tanquam ex particularibus experimentis
vniuersales sententias, Galen. lib. primo de
diebus criticis.

De prænotione 1. Gal. pulcherrimus.

Præfagia ex insomniis vnus Hippoc. &

alter Galeni.

De languentium insomniis Hipp.

De decubitu prænotiones ex mathematica scientia, Galeno ascriptus.

Aphorismorum lib. 7. Hippocratis, licet septimus sit anceps, cum Galeni commentariis. In his enim plurima sunt ad prænotionem prædictionemque maximè idonea: quædam ad Therapeuticas partes, diætetice, chirurgice, pharmaceutice: alia non pauca ad alias medicinæ partes pertinent (ut doctè exploranti manifestum est) in quos omnes veluti epitome est Ars medica, quam etiam totam constituere docet libro de ipsius constitutione.

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α - ΑΡΗΟΡΙΣΜΟ
ΤΟΥΣ ΑΦΟ - ΡΥΜ ΗΙΡΡΟ -
ΡΙΣΜΩΝ, C R A T I S,

Τμήμα πρῶτον.

Sectio prima.

ΟΒΙΟΣ βρα-
χύς, ἢ δὲ τέ-
χῃ μακρὴ,
ὁ δὲ καμρὸς ὀξύς, ἢ δὲ
πύρεξ σφαλδρὴ, ἢ δὲ
κρίσις χαλεπὴ. δεῖ ὅ-
ς μόνον ἑαυτὸν παρέ-
χειν τὰ δέοντα ποιέ-
οντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νο-
σέοντα, καὶ τοὺς πα-
ρέοντας, καὶ τὰ ἔξω-
θεν.

Εν τῇσι παρεχῇ-
σι τῇ κριλίνῃ καὶ τοῖς
ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτοῖς
μάπως γινόμενοισιν,
ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαί-
ρειν καθαίρωνται, ἐν μ-
φόρῃ τῇ καὶ αἰφύρως
φόρῃσιν ἢν δὲ μὴ, τὸ
καυτίον. οὕτω δὲ καὶ ἡ

VITA bre-
uis, ars verò
longa, occa-
sio autem præcep-
s, experimētum peri-
culosum, iudicium
difficile. Nec solum ἑαυτὸν
seipsum præstare o-
portet opportunam
cientem, sed & æ-
grum, & assidentes,
& exteriora.

In perturbatio- *pro ταῖς*
nibus ventris, & vo-
mitibus spontaneis,
si talia purgentur
qualia purgari o-
portet, confert &
leuiter ferunt: sin-
minus, cōtra. Sic &

Λ

vasorū inanitio, si fi-
at qualis fieri debet
cōfert, & bene tole-
rāt: sin min^o, cōtra.
Inspicienda itaq; &
regio, & tēpus, & æ-
tas, & morbi in qui-
b^o cōueniat, aut nō.

3 Habitus exerci-
tatorū qui ad sum-
mum bonitatis at-
tingunt, periculosi,
si in extremo con-
stituerint. neq; enim
possunt in eodē per-
manere, neq; quie-
scere. Cūm verò nō
quiescāt, neq; possit
proficere in meli^o, reli-
quū est vt decidant
in deteri^o. His ergo
de causis bonū habi-
tū statim soluere expe-
dit, vt corpus rursus
nutriri incipiat: neq;
cōpressiones ad ex-
tremū ducēde peri-

κινεαγγείη, ἢν μὲν οἴηται
δεῖ γίγνεται γίγνηται,
ξυμφέρει, καὶ οὐ φέ-
ρωσ φέρουσιν. ἢν δὲ
μὴ, ζύναντιον. ὑπὲρ δὲ
ποινὴν δὲ καὶ χῶρην,
καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην,
καὶ νόσους αὐτῶν δὲ,
ἢ δ'.

Εν τοῖσι γυμνασι-
κητοῖσι αἱ ἐπὶ ὄκρον
ἀνέξια σφαλερά, ἢν
αὐτῶν ἐχάτω ἔωσιν. καὶ
γὰρ δύναται μῦεν
αὐτῶν αὐτῶν, καὶ δὲ ἀρε-
μεῖν. ἐπὶ δὲ καὶ ἀρε-
μεῖουσιν, καὶ δὲ πρὸς δύναται
ἢ ὑπὲρ τὸ ἐξυπνοῦν ὑπὲρ δὲ
δύναται λείπει. ἢ ὑπὲρ τὸ
χεῖρον. ζυντέων δὲ αὐτῶν
καὶ τὴν ἀνέξιν λύνει
ξυμφέρει, μὴ βραδεί-
ως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν
ἀναθρεψίως λαμβά-
νῃ τὸ σῶμα. μηδὲ τὰς
συμπλώσεις ἐς τὸ ἐ-
χάτον ἀγειν. σφαλε-

ρὸν γὰρ· ἀλλ' ὁκρίν
αὐτὴ φύσις ἢ τῷ μέλ-
λοντος ὑπομύειν, εἰς
τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως
δὲ καὶ αἱ κενώσεις αἱ
εἰς τὸ ἔχατον ἄγου-
σαι σφαλεραί, καὶ πάλιν
αἱ ἀναρρέφεις, αἱ
εἰς τὸ ἔχατον ἐούσαι
σφαλεραί.

Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβεῖς
δίαιται, καὶ εἰς τοῖσι μα-
κροῖσιν αἰεὶ πάδεσι,
καὶ εἰς τοῖσιν ὀξείσιν, οὐ
μὴ ἐπιδέχεται, σφαλε-
ραί. καὶ πάλιν αἱ εἰς
τὸ ἔχατον λεπτότη-
τος ἀειγυμνασίαι διαι-
ται, χαλεπαὶ· καὶ γὰρ
αἱ πληρώσεις αἱ εἰς
τὸ ἔχατον ἀειγυμ-
ναί χαλεπαί.

Εν τοῖσι λεπτοῖσι δι-
αίτησι ἀμαρτάνεσι
νοσέοντες. δι' ὃ μάλ-
λον βλάβη· παῖ
γὰρ τὸ ἀμαρτήμα ὁ

culosū enī. Sed qua-
lis natura fuerit ei⁹
qui debet perferre,
ad hoc ducere cōne-
nit. Sic & vacuatio-
nes quæ ad extremū
deducunt, periculo-
sæ: & rurs⁹ refectiones,
cū extreme fue-
rint, periculosæ.

¶ Vict⁹ tenuis, atq;
exquisit⁹, in morbis
quidē longis sem-
per, in acutis verò,
in quibus non con-
uenit, periculosus.
Et rursus qui ad ex-
tremū deuenit te-
nuitatis, grauis est.
Nam & repletiones
quæ ad extremū de-
ueniunt, graues sūt.

§ In tenui victu æ-
gri delinquūt: quòd
fit vt magis læ-
dantur. Quicunque
enim error cōmitti-

tur magnus, maior in hoc fit, quam in paulo pleniori victu. propterea etiam sanis periculosus existit valde tenuis ac exquisitus victus & status: quoniam errores grauius ferunt. Ob hoc igitur tenuis victus, atque admodum exquisitus, eo qui fit paulo plenior, magis periculosus.

6 Extremis morbis, extrema exquisitè remedia optima sunt.

7 Vbi morbus peracutus est, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu vtēdū est. Vbi vero nō, sed pleniorē victū contingit adhibere,

αὐτὴ γίνηται μέγα, γίνε-
ται μᾶλλον ἐν τοῖσι λε-
πτοῖσι, ἢ ἐν τοῖσι ὀλί-
γων ἀδροπείῃσι διαί-
τησι. διὰ τοῦτο καὶ ἐν
τοῖσιν ὑστεραίνουσι σφα-
λεραί αἱ παῖν λεπταὶ
καθ' ἑσθ' αἱ ἀκρι-
βεῖς διαίτη, ὅτι τὰ ἀ-
μαρτανόμματα χαλε-
πώτερον φέρουσι. δι-
ὰ τοῦτο ἐν αἱ λεπταὶ καὶ
ἀκριβεῖς διαίτη σφα-
λεραί ἐς τὰ πλεῖστα τῶν
σμικρὸν ἀδροπείων.

Ες δὲ τὰ ἱσχυράτα
νοσήματα, αἱ ἱσχυρὰ
θεραπεῖαι ἐς ἀκρι-
βεῖν κράτιστα.

Οὐ γὰρ οὐκ ἔστι κατὰ
τὸ νόσημα, αὐτὴ καὶ
καὶ τὰς ἱσχυράτας πίνοντας
ἔχει, καὶ τῇ ἱσχυράτως λε-
πτοτάτῃ διαίτη αὐτὰς
καῖον χρεῖσθαι. ὅμως δὲ
μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἀ-
δροπείως διατεῖν,

APHORISM. LIB. I.

ὅσον ἰσχυρὰ τὰ βέλ-
λαινα, ὅσον αὐτὴν ἡ νό-
σος μαλιστα κατέστη
ἐλάττω ἢ.

Ὅταν δὲ ἀκμή-
ξῃ ὁ νόσος, τότε καὶ
τῇ λεπτότατῃ διαί-
τῃ ἀναγκαῖον χρῆε-
σθαι.

Συντεκμαίρεται δὲ
καὶ τὸν νοσέον-
τα, εἰ ἀρκέσει τῇ διαί-
τῃ πρὸς πλεονάζουσαν
τὴν νόσον, καὶ πρότερον
οὐκ ἔσθαι ἀπαυδῆσαι
πρότερον, καὶ ἐκ ἐλατ-
τώσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ
νόσος πρότερον ἀ-
παυδῆσαι, καὶ ἀμβλυ-
ναίη.

Ὅσοισι μὲν οὕτω
αὐτὰρ ἡ ἀκμή, αὐ-
τὰρ λεπτῶς διαί-
τῃ. ὅσοισι δὲ ἐς
ὑπερβολὴν ἡ ἀκμή, ἐς ἐ-
κείνο καὶ πρὸ ἐκεί-
νου μικρὸν ἀφαιρε-

tantum cibi indul-
gendum est, quan-
to morbus remissi-
or extremis fuerit,

¶ Quando morbus
in suo vigore con-
sistit, tunc victu te-
nuissimo utendum.

¶ Cōiectari autem
oportet, an æger eo
victu sufficiat usq;
ad morbi vigorem:
& nunquid prius il-
le deficiat, & im-
par ne futurus sit ei
victui, an morbus
antea deficiat at-
que hebetescat.

¶ Quibus igitur
statim morbus con-
sistit, ijs statim te-
nuis victus adhiben-
dus est: quibus ve-
rò posterius debet
cōsistere, in ipso tē-
pore vigoris, & pau-
lo antè cibis sub-

trahendus. prius ve-
rò vberius agendū,
vt æger sufficiat.

II In accessiōibus
abstinere oportet:
nā cibū dare, nocuū
est. & quib⁹ p circui-
tū fiūt accessiōes,
in ipsa accessiōe
abstinere oportet.

III Accessiōes verò
& constitutiones,
morbi iudicabūt, &
anni tempora, & cir-
cuituum successiua
incremēta, siue quo-
tidie, siue alternis
diebus, siue per ma-
iora interualla fiāt.
Sed & ex his quæ
mox apparēt, idicia
sumūtur: quæadmo-
dum in morbo late-
rali, si circa initia
statim spūtū appareat,
morbum breuiat: si
verò postea appa-

τιον. ἔμπροσθεν ἢ πο-
τέρως διαταῖν, ὥς αὖ
ἐξαρκέσθῃ ἐνοσίων.

Εν τοῖσι παροξύν-
σμοισιν ἄποσιλλεῖν
χρή. ὅπως πέναι ἢ
βλάβῃ. καὶ ὁκνῶσα χεῖ-
ρ περιόδους παροξύνει
ἐν τοῖσι παροξυσμοῖ-
σιν ἄποσιλλεῖν χρή.

Τὸς ἢ παροξυσμοὺς
καὶ τὰς καταστάσεις
δηλώσκειν αἱ νόσοι,
καὶ αἱ ὥραι τοῖς ἔτερος,
καὶ αἱ τῶν περιόδων
ποῦς ἀλλήλας ἐπιδό-
σεις, ἢν ἢ καὶ ἡμέρην,
ἢν ἢ παρ' ἡμέρην, ἢν
τε καὶ διὰ πλείονος
χρόνου γίνωνται. ἀτὰρ
καὶ τοῖσιν ἐπιφανομέ-
νοισιν, οἷον ἐν πλῶρι
πικρῶσι, πύελον αὖ-
τις ἢν ἐπιφαίνειν, ὡς
χορδαῖς ἢ βραχύνει,
ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαί-
νεται, μικρύνει. καὶ

APHORISM· LIB. I. 7

ἔρχεται καὶ ἀποχωρή-
ματα, καὶ ἰδρώτες,
ἢ ὀκρίται ἢ δύσκρι-
ται, ἢ βραχέα ἢ μα-
κρά τὰ νοσήματα ἐπι-
φαινόμενα δηλοῖ.

Γόροντες οὐ φορώ-
τατα νησεῖν φέρου-
σι, διύπερον οἱ καθε-
σκηότες, ἢ κίσα τὰ
μεγέθη, πάντων ὅ-
μαιστα παιδία· βου-
πέων δὲ αὐπέων, ἃ
αὐτὴν πύχην αὐτὰ ἐων-
τῶν προθυμότερα ἐ-
όντα.

Τὰ αὐξανόμενα
δὲ θερμόν ἔχει πλεῖ-
στον δὲ ἐμφυτον· πλεί-
στης οὐκ αἰσθάνεται βο-
φῆς· ἢν δὲ μὴ, δὲ σῶ-
μα ἀναλίσκεται. γέ-
ρονσι δὲ ὀλίγον τὸ
θερμόν· διὰ τοῦτο ἄρα
ὀλίγων ὑπεκκαυμά-
των δέον· ἢ ἀπὸ πυλ-
λῶν γὰρ ἀποσβέννυ-

reat, producit. Et v-
rinae, & alui excre-
menta, & sudores,
quæcunq; apparue-
rūt, vel bonā morbo-
rū iudicationē, vel
malam, vel breues,
aut lōgos fore mor-
bos ostendunt.

Senes facilime ie-
iuniū ferūt: secundo
loco, qui ætatem cō-
sistētē habēt: min⁹ a-
dolescentes: omniū
minimē pueri, præ-
sertim qui inter ip-
sos sunt viuidiore.

Qui crescūt pluri-
mū habēt calidi in-
nati: plurimo igitur
egēt alimēto, alio-
qui corpus absumi-
tur. Senibus verò
parum calidi innati
inest: paucis, ppter ea
fomitib⁹ egēt, quia
à multis extingui-

tur. Hanc etiam ob
causam febres seni-
bus nō similiter acu-
tæ sunt: frigidum
enim eorū corpus.

15 Ventres hyeme &
vere natura calidif-
simi sunt, & somni
lōgissimi: quare per
ea tēpora alimenta
copiosiora sunt ex-
hibenda. Etenī tunc
calor innatus pluri-
mus est: vnde & plu-
ribus egent alimē-
tis. indicio sunt æta-
tes & athletæ.

16 Vict^o humidus fe-
bricitantibus omni-
bus cōfert, maximè
verò pueris, & alijs
qui tali victu vti cō-
sueverunt.

17 Et quibus semel
aut bis, & quib^o plu-
rā ne an pauciora,
particulatim opor-

ται. διὰ ὧν καὶ οἱ
πυρετοὶ τοῖς γέρον-
σιν ἄχ' ὁμοίως ὀξέ-
εις· ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶ-
μα.

Αἱ κηλῖαι χαμῶ-
νος καὶ ἥρος θερμό-
ταται φύσει, καὶ ὕ-
πνοι μακρότατοι· ἐν
ταύτησι οὖν ἡσι ὥ-
ρησι καὶ τὰ προσάρ-
ματα πλείω δοπιόν·
καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον
θερμὸν πολὺν. τρο-
φῆς οὖν πλείονος δι-
ονται. σημεῖον, αἱ ἡ-
λικίαι καὶ οἱ ἀθλη-
ταί.

Αἱ ὑγραὶ δια-
ταί πασι τοῖσι πυ-
ρεταίνουσι ξυμφέρου-
σι, μάλιστα ἢ παιδίοι-
σι, καὶ τοῖσιν ἄλλοι-
σι τοῖσιν οὕτως εἰδι-
σμενέοισι διαταί.

Καὶ οἷσιν ἄπειξ ἢ
δύς, ἢ πλείω, ἢ ὑγίανω,

ἢ καὶ μέρος. δοτεῖται
δὲ π καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ
τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλι-
κίῃ, καὶ τῷ ἔθει.

Θέρους καὶ φθι-
νοπώρου σίλικα δυσπο-
ρώτατα φέρουσι· χει-
μῶνος ὅ, ῥήϊστα· ἡρος
ὅ δ' ἄπερον.

Τοῖσιν αὖ τῇσι πε-
ριόδοις παροξυνο-
μεύουσιν μηδὲν διδόν-
ναι, μηδ' αὐτὰσκάζειν,
ἀλλ' ἀφαιρῆν τῶν
προσθεσίων πρὸ τῶν
κρισίων.

Τὰ κρινό μενακῶ,
κεκριμένα ἀρτίως, μὴ
κινεῖν, μηδὲ νεωτερο-
ποιεῖν, μήτε φαρ-
μακίῃσι, μήτ' ἄλ-
λοις ὀρεξισμοῖσιν,
ἀλλ' εἶναι.

Α δὲ ἄσιν, ὅκχι αὖ
μάλιστα ῥέπει ἡ φύσις,
διὰ τὴν ξυμφέροντων
χωρίων ταύτη ἄσιν.

teat afferre, cōfide-
randum. Condonā-
dū autē aliquid tē-
pori, & regioni, & e-
tati, et cōsuetudini.

15 Aestate, & autū-
no cibos difficillimè
ferunt: hyeme, facil-
limè: secundum lo-
cum ver habet.

16 His qui per circui-
tō accessionem ha-
bēt, nihil dare opor-
tet, neq; cogere, sed
subtrahere adiectio-
ni aīte iudicationes.

17 Quae iudican-
tur, & iudicata sunt
integre, neq; moue-
re, neq; nouare ali-
quid, siue medica-
mentis, siue aliter
iritando, sed finire.

18 Quae ducere opor-
tet, quò maxime na-
tura vergit, per loca
cōferētia cōducere.

υ Cōcocta medica
 τῇ, atq; mouere, non
 cruda, nec in prīci-
 pijs, modò non tur-
 geant: plurima verò
 non turgent.

27 Deiectiones non
 multitudine sunt ε-
 stimāδε, sed si talia
 deijciātur qualia cō-
 ueniūt, & ægri faci-
 lè tolerant. Atq; vbi
 vsq; ad animi defe-
 ctioné expedit duce-
 re, faciendum, si æ-
 ger possit tolerare.

28 In acutis morbis
 rarò, & in princi-
 pijs medicinis pur-
 gantibus vti, & hoc
 cum præmeditati-
 one faciendum.

29 Si qualia oportet
 purgari, purgentur,
 confert, & facilè fe-
 runt: si contrà, diffi-
 culter.

Πίπωνα φαρμα-
 κόνειν, καὶ κινέειν,
 μὴ ὥμα, μηδὲ ἐν ἄρ-
 χῇσιν, ἢν μὴ ὀρεγᾶ-
 τὰ δὲ πλεῖστα ἐκ ὀρ-
 γᾶ.

Τὰ χωρέοντα, μὴ
 τῷ πλήθει πεκμαί-
 ρεσθαι, ἀλλ' ὥς αὖ χω-
 ρεῖν οἷα δεῖ, καὶ φέ-
 ρει εὐφόρως· καὶ ὅ-
 κεν δεῖ ἄχρι λειπο-
 θυμίας ἄγειν, καὶ
 ποτὶ ποιεῖν, ἢν ἐξαρ-
 κέσῃ ὁ νοσέων.

Εν τοῖσιν ὀξείσι
 πάθεσιν ὀλιγάκις,
 καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇ-
 σι φαρμακείῃσι χρέ-
 εις, καὶ ὅσον προ-
 ἐξονκρινήσαντας ποι-
 εῖν.

Ἦν οἷα διτταβαί-
 ρεσθαι καθαίρωνται,
 ξυμφορὰ τε καὶ εὐφό-
 ρως φέρονται· τὰ δ'
 ἐναντία, δυσχέρως.

APHORISMORVM II
ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. SECTIO SE-
CVNDA.

ΕΝ ὧ νοσήμα-
τι ὕπνος πόν-
ον ποιεῖ, δα-
νάσιμον· ἢν δ' ὕπνος
ὠφελῇ, δανάσιμον.
Οὐκ παρὰ φροσύνην
ὕπνος πάνη, ἀγαθόν.
Ὑπνος, ἀγρυπνία,
ἀμφοτέρω μάλλον τ'
μεῖζον γινώμμεν κα-
κόν.
Οὐ πλεονασμὸν, δ'
λιμὸς, δ' δ' ἀλλο-
ἀγαθόν, ὅτι αὐτὸ μά-
λλον τ' φύσις ἡ.
Κόποι αὐτὸ μάλλον,
φράζουσι νόσους.
Οἱ πόνοι πόνον τίς
πὶ τοῦ σώματος πᾶ-
σιν ἀλλὰ τῶν πόνων μὴ
αἰσθάνονται, οὗτοι
σιν ἡ γνώμη νοσέει.
Τὰ δ' ἐν πολλῷ χρό-
νῳ λεπυνόμενα σώ-

ΙN quo morbo
somnus laborē
facit, mortale: si
verò iuuat, nō mor-
tale.
Vbi somnus deli-
rium sedat, bonum.
Somn^o atq; vigi-
lia, vtraq; si modū
excesserint, malū.
Nō satiētas, nō fa-
mes, neq; aliud quic-
quā quod modū na-
turæ excesserit.
Spōtanæ lassitu-
dines, morbos præ-
nuntiant.
Quicumque dolē-
tes parte aliqua cor-
poris, omnino dolo-
rem nō sentiunt, his
mens ægrotat.
Quæ lōgo tempo-
re extenuātur cor-

pora, lentè reficere oportet: quæ verò breui, breuiter.

¶ Si à morbo cibū assumens quis non corroboratur, pluri alimēto corpus vti significatur: quod si non assumente cibum hoc accidat, scire oportet id indigere vacuatione.

¶ Corpora cū quispam purgare voluerit, oportet fluida facere.

¶ Non pura corpora quantò plūs nutrities, tanto magis lædes.

¶ Facilius est reficere potu, quàm cibis.

¶ Quæ relinquuntur in morbis post iudicationem, recidivas facere consueverunt.

ματα, νωθρῶς ἐπατα-
ρέφειν δεῖ· τὰ δ' ἐν ὀ-
λίγῳ, ὀλίγως.

Ὡς οὐ νόσου τρο-
φήν λαμβάνων πε-
ρὶ τοῦ σώματος πλείονι
τροφῇ χρεῖται· ἢν δ'
τροφὴν μὴ λαμβάνον-
τος, ὅσον γίγνηται, χρὴ
εἰδέναι ὅτι κενώσιος
δεῖται.

Τὰ σώματα χρὴ
ὅσον αὐτὰς βάλῃ καθα-
βαίνειν, ὅσον αὐτὰς
εἶναι.

Τὰ μὴ καθαρά
τῶν σωμάτων, ὅσον
αὐτὰς θρέψῃς, μάλλον
βλάψῃς.

Ρᾶον πληροῦσθαι
ποτοῦ, ἢ σιτίων.

Τὰ ἐγκαταλιμ-
παιόμενα ἐν τῇσι νό-
σοισιν, μετὰ κρίσιν, ὅ-
σον τροφῆς περιέειν εἶω-
δε.

Οκόςοισι κρίσις ἐν νύξιν, ὅντοι σιν ἢ νύξιν δύσπορος ἢ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ ἢ δ' ἐπὶ οὐσα ἀφορωπείη ὡς ἐπιτο πολὺ.

Εν τῇσι τῆς κριλίνης ῥύσεισιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελεύουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

Οκὸν φάρυγγος νοσήει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπηεντες καὶ τὰς ἐκ κρίσιος ἢν γὰρ χολώδεις ἐῶσι, τὸ σῶμα ξυνοσέει ἢν δ' ὁμοίαι τοῖς ὑγιαίνουσι γίνωνται, ἀσφαλὲς δὲ σῶμα τρέφειν.

Οκὸν λιμὸς, ὃ δὲ πονείει.

Οκὸν αὖ τροφὴ πλεονάζει φύσιν πλείων ἐείληται, πλεονάζον πονείει.

Quibuscūque crisis, id est iudicatio fit, his nox grauis ante accessionem: quæ verò subsequitur, magna ex parte leuior existit.

In pfluuijs alui mutationes excrementorum iuuant, nisi ad mala mutatio fiat.

Vbi fauces egrotant, aut tubercula enascuntur in corpore, excretiones inspicere oportet. Nā si biliosæ fuerint, corpus vnà ægrotat: si verò similes sanis, tutū est corpus nutrire.

Vbi fames, laborandum non est.

Vbi cib⁹ præter naturam plus ingestus est, hic morbum fa-

Fit: quod ostendit
sanatio.

16 Eorum quæ con-
fertim & velociter
nutriūt, veloces quo-
q; fiūt excretionēs.

17 Acutorū morborū
nō omnino sunt cer-
tæ prædictiones aut
mortis, aut salutis.

20 Quibus adhuc iu-
uenibus, aluus hu-
mecta est, ijs sene-
scentibus exicca-
tur: quibus verò
iuuenibus adhuc al-
uus sicca est, ijs se-
nescentibus hume-
ctatur.

21 Famem vini po-
tio soluit.

22 Quicunq; morbi
ex repletionē fiunt,
vacuatio curat: &
quicunq; ex vacua-
tione, repletio: & ex
alijs, contrarietas.

ἰατρικῶν δὲ καὶ ἡ ἰατρικὴ

τῶν βιβόντων ἀ-
φρόως καὶ ταχίως, τα-
χείαι καὶ αἱ διαχωρή-
σεις γίγνοντο.

τῶν ὁξέων νοσημά-
των δὲ πάντων ἀσφα-
λείας αἱ ἀποδιαφορεύ-
σεις, ὅτι τὸ θανάτου,
ὅτι τὸ ὑγίαιεν.

Ὅκείσοισι νέοισι ἰσ-
σιν, αἱ κηιλίαι ὑγραί-
ναισι, βυτίοισιν ἀποψή-
ρασκεσι ξηραίνοντο.
Ὅκείσοισι δὲ νέοισιν ἐ-
σιν, αἱ κηιλίαι ξηραί-
ναισι, βυτίοισι περισυ-
τίοισι σινομήροισιν
ὑγραίνοντο.

Λιμὸν θώρηξις λύει.

Ἀπὸ πλεθροῦς
μόνης ὁκόσα αὖ νοσή-
ματα γίνονται, κένωσις
ἴηται, καὶ ὁκόσα ἀπὸ κε-
νώσεως, πλεθροῦς καὶ
τῶν ἄλλων ἡ ὑπεργα-
νῶσις.

Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν ταῖς πενταετηρίδα ἢ μέρησι.

Τῶν ἐπὶ ἅ τὰ πενταετηρίδα ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἢ ὀγδόῃ ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἢ ἐνδεκάτῃ. αὕτη γὰρ ὅτι πενταετηρίδα ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἢ ἐπὶ ἀκμαδεκάτῃ, αὕτη γὰρ ὅτι πενταετηρίδα ἀπὸ τῆς πενταετηρίδας δεκάτης, ἑβδομὴ δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

Οἱ θερινοὶ πενταεταῖοι, τὰ πολλὰ γίνονται βραχύτες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

Πυρεθὼν ὑπὸ πασμάτων ἢ πονηροῦ, ἢ πασμάτων ὑπὸ πυρεθῶ.

23 Acuti morbi in quatuordecim diebus iudicantur.

24 Septenorum, quartus est index. Alterius septimanæ octauus principium. Est autem & undecimus contemplabilis. Ipse enim quartus est alterius septimanæ. Rursus verò & decimus septimus cōtemplabilis. ipse siquidē est quartus, à quatuordecimo: septimus verò, ab undecimo.

25 AEstiuæ quartanæ magna ex parte breues: autumnales, longæ, & maximè quæ hyemem attingunt.

26 Febrem conuulsioni supernenire melius est, quàm febri conuulsionem.

1. His quæ nō extra-
tione leuius acci-
dunt, non oportet fi-
dere, neque multū
formidare mala
quæ præter rationē
eueniunt. Plurima
enim talia stabilia
nō sunt, neque mul-
tum durare, & per-
manere cōsueuere.

2. Febricitantiū nō
omnino leuiter per-
manere corpus, &
nihil minui, vel etiā
plus quā ratio po-
stulat, contabesce-
re, malum. illud enī
morbi longitudi-
nem, hoc vero imbe-
cillitatē significat.

3. Quum morbi in-
choāt, si quid mouē-
dum videtur, moue:
quum verò cōsistūt
ac vigēt, melius est
quietem habere.

Τοῖσι μὴ χτλ λόγον
κυφίζουσιν ἔδει πει-
σάειν, ἔδει φοβεῖ-
σθαι λήν τὰ μοχθη-
ρὰ γινόμενα πα-
ραλόγως. τὰ γὰρ
πολλὰ τῶν ζιούντων
ὄντι ἀβέβαια, καὶ οὐ
πάνυ τι διαμείνουν,
οὐδέ χρονίζουσιν αἰώ-
νι.

Τῶν πυρετῶντων
μὴ πάντα πείσιν, ἐπι-
πολαίως τὸ διαμέ-
νειν καὶ μηδὲν ἐν-
διδόναι τὸ σῶμα, ἢ
καὶ σωτήρια μᾶλλον
τοῦ χτλ λόγον, μο-
χθηρόν. τὸ μὲν γὰρ
μᾶλλον νόσον σημαί-
νει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

Αρχομένων τῶν
νόσων, ἢν ἡ δοκίμη
κίνησιν, κίνησιν. ἀκμα-
ζουσῶν δὲ, ἢ σπυ-
ρίην ἔχειν εἰλπέν
ὄντι.

Πόριτὰς ἀρχὰς καὶ 30 Circa initia & fi-
τὰ τέλη, πάντα ἀσθεν- nes, omnia imbecil-
νέσθρα· πότε δὲ τὰς liora: quū verò cōfi-
ἀκμὰς, ἰσχυρότερα. stunt, fortiora.

Τῷ ὄνσι πένοντι ἐξ 31 Fi^o qui in egritudi-
ἀρρώστιας, μηδὲν ἐπι- nie bene cibatur, ni-
διδόναι τὸ σῶμα, μο- hil proficere corp^o,
χρηρόν. malum.

Ὡς τὰ πολλὰ πάν 32 Omnes ferè qui
τες οἱ φαύλως ἔχον- malè se habèt circa
τες, κατ' ἀρχὰς μὲν initia bene cibati,
ὄνσι πένοντες, καὶ μηδὲν neq; quicquam pro-
ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ ficiētes, circa finem
τέλει πάλιν ἀσιτέσ- rursus cibum nō ap-
σιν· οἱ δὲ κατ' ἀρ- petūt: qui verò circa
χὰς μὲν ἀσιτέοντες initia cibū valde nō
ἰσχυρῶς, ὑπόρον ἢ ὄν- appetunt, postea be-
σιτέοντες, βέλπον ἀ ne appetentes, ii me-
παλλιάσθουσιν. lius euadunt.

Εἰν πάση νόσῳ τῷ 33 In quouis morbo
ἐρρωατὶ πῶς διάνοι- mente cōstare, & be-
αν, καὶ ὅν ἔχειν πρὸς ne se habere ad illa
τὰς προσφορὰς, ἀγα- quæ offeruntur, bo-
θὸν, τὸ δ' ἐναντιον κα- num: contra verò se
κόν. habere, malum.

Εν τοῖσι νόσοισιν, 34 In morbis mi-
ἥσσον κινδυνεύουσιν nus periclitantur

quorum naturę aut
ætati, aut habitui,
aut tempori magis
cōgruit morbus, q̄
quibus secundū ni-
hil istorū congruit.

¶ In quouis morbo
partes ad vmbilicū
& imū vētrem atti-
nētes, crassitudinē
habere melius est:
multum verò exte-
nuari, ac contabef-
cere, prauum. Sed &
hoc quoque ad infe-
riores purgationes
periculosum,

¶ Qui salubritatē
corporis habent,
per medicamēta e-
uacuati, citō exol-
uuntur, & qui prauo
vritur cibo.

¶ Qui bene se ha-
bent corpore, dif-
ficulter ferunt me-
dicationes.

οἷσιν αὖ οἰκείη τ' φύ-
σις, καὶ τῆς ἡλικίης,
καὶ τῆς ἑξίως, καὶ τ'
ώρης ἢ νοῦσος ἢ μάλ-
λον, ἢ οἷσιν αὖ μὴ
οἰκείη καὶ τὰ πινυ-
μένων.

Εν πάσῃσι τῇσι
νόσοις, τὰ πρὸς τὸν
ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἡ-
περον πᾶχος ἔχειν,
βέλπρον ὄσι. τὸ δὲ
σπρόδρα λεπτόν καὶ
ἐκτετικὸς, μοχθη-
ρόν. ἐπισφαλεῖς δὲ τὸ
ποιοῦτον ἢ, πρὸς τὰς
κάτω καὶ δάσας.

Οἱ ὑγιανῶς ἔχον-
τες τὰ σώματα, ἐν τῇ
σι φαρμακίῃσι κα-
ταϊρόμενοι, ἐκλύ-
ονται ταχέως, καὶ
οἱ πονηροὶ ῥοφῆσαι
όμενοι.

Οἱ δὲ τὰ σώματα
ἔχοντες, φαρμακεί-
ας ὀφείδουσιν.

Τὸ σμικρὸν καὶ
ρον καὶ πόμα καὶ σι-
ζιον, ἥδιον δὲ τῶν
βελτιόνων μὲν, ἀν-
δρείων δὲ, μᾶλλον
αἰρετέον.

Οἱ πρεσβύτεροι τῶν
νέων τὰ μὲν πολλὰ
νοσίουσιν ἡλικίαν. ὁ κα-
θα δὲ αὐτῶν αὐτοῖσι
χρόνια νοσήματα γί-
νεται, τὰ πολλὰ ξυ-
ναποθνήσκει.

Βραγχοὶ καὶ κή-
ρυξαι τοῖσι σπύραις
πρεσβύτησιν ὁ πε-
παιγμένος.

Οἱ ἐκλυόμενοι
πολλὰ καὶ ἰσχυ-
ρῶς αὐτῶν φανερῶς
προφάσιος, ἐξαπί-
νης τελευτῶσι.

Δύσιν ἀποπληξί-
ην, ἰσχυρὴν μὲν ἀδύ-
νατον, ἀσθενέα δὲ ὁ
ῥηϊδίον.

Τῶν ἀπαχυρομέ-
νων καὶ κατελνομέ-

35 Paulo de erior po-
t^{us} aut cib^{us}, suavior
autē, meliorib^{us} qui
dē; sed min^{us} suavi-
bus, est preferendus.

36 Seniores iuveni-
bus plurimum egro-
tant minus. Qui ve-
rò morbi ipsis acci-
dunt longi, maxi-
ma ex parte comi-
tantur ad mortem.

37 Raucedines, &
grauedines in val-
de senibus coctio-
nem nō admittunt.

38 Qui frequēter ac
vehemēter absque
causa manifesta e-
xoluuntur derepē-
te moriuntur.

39 Soluere morbum
quē apoplexiam vo-
cant, fortem impos-
sibile: debilem ve-
rò, non facile.

40 Strangulati at-
que dissoluti, at

nōdum mortui, nō
referūtur quib⁹ spu
ma circa os fuerit.

¶ Qui natura ad-
modum craffi sunt,
citius intereunt q̄
qui graciles

¶ Quicūque iuue-
nes morbo comitia
li laborāt mutatio-
ne maximè ætatis,
& temporum, & lo-
corum, & victuum
quoque liberātur.

¶ Duobus dolori-
bus simul nō eundē
locum infestantib⁹
vehementior alte-
rum obscurat.

¶ Dum pus con-
ficitur, dolores ac
febres accidunt ma-
gis quàm iam con-
fecto.

¶ In omni corporis
motu vbi laborare
ecceperit, quies statī

νων, μηδὲ πῶς ἢ πεθνή-
κῳτων ἐκ ἀναφάρε-
σιν, οἷσιν αὖ ἀφ' ὅς ἡ
πρὸς τὸ σῶμα.

Οἱ παχίεις σφό-
δρα κατὰ φύσιν τα-
χυθάνατοι σίγνον, ἢ
μᾶλλον τ' ἰχθυῶν.

Τῶν ἐπιληπτικῶν
τοῖσι νέοισιν ἀπυλα-
γὴν, αἱ μεταβολαὶ
μάλιστα τ' ἡλικίης, καὶ
τῶν ὠρίων, καὶ τῶν
ἄγων, καὶ τῶν βίων
περιέουσιν.

Δύο πόνων ἅμα σι-
νομενῶν μὴ τῷ τὸν
αὐτὸν ἄγων, ὁ σφο-
δρότερος ἀμαυροῖ τὸν
ἕτερον.

Περὶ τὰς γυναικας
τοὺς πάντας οἱ πόνοι καὶ οἱ
πυρετοὶ συμβαίνουσι,
μᾶλλον ἢ ἄλλοι.

Εν πάσῃ κινήσει τῆς
σώματος, ὁκόταν ἀρ-
χῇ πονίαν, τὸ δια-

APHORISM. LIB. II. 21

ναπαύειν αὐτὸν ἀκρῶς - lassitudinē aufert.

πov.

Οἱ εἰθιμμένοι βύς
σιωήθεις πόνους φέ
ρειν, καὶ ὧσιν ἀσθε-
νέες ἢ γέροντες, τῶν
ἀσιωήθων, ἰσχυρῶν τ',
καὶ νέων ῥᾶον φέ-
ρσι.

Τὰ ἐκ πολλοῦ χρό-
νου σιωήθεις καὶ ἢ
χείρως, τῶν ἀσυνήθων
ἢ πονεῖν ὀχλεῖν εἰωθε-
δεῖομαι, ἢ εἰς τὰ ἀσυν-
νήθεις μεταβάλλειν.

Τὸ χτ) πολὺ καὶ
ἐξ ἀπίνης κενῶν, ἢ
πληροῦν, ἢ θερμαί-
νειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλ-
λως ὁκωσοῦν τὸ σῶ-
μα κινεῖν, σφαλδρόν
ἢ πᾶν τὸ πολὺ ἢ
φύσει πολέμον. τὸ δ'
κατ' ὀλίγον, ἀσφαλές,
καὶ ἄλλως, ἢν τις ἐξ
ἐπερου ἐφ' ἐπερον με-
ταβάλλῃ.

Qui cōsueti soli-
tos labores ferre, et
si fuerint imbecilles
& senes, nō cōsuetis,
fortib⁹, atq; iuueni-
bus facilius ferunt.

Quæ ex lōgo tē-
pore cōsuetæ sunt,
et si deteriora sunt,
insuetis min⁹ mole-
stare solēt. Oportet
igitur ad insueta
permutari.

Plurimum atque
repētē euacuare, vel
replere, vel calefa-
cere, vel refrigera-
re, siue quouis alio
modo corpus mo-
uere, periculosum:
quoniā omne nimium
est naturæ inimicum:
sed quod paulatī fir-
tutum est, tū aliās, tū
quum ab altero ad
alterū transitus fit.

B 3

¶ Omnia secundū
rationem facienti,
si non succedat se-
cundū rationem, nō
est transeundū ad
aliud, stāte eo quod
à principio visū est.

¶ Quicunque aluos
humidas habent, si-
quidem iuvenes fu-
erint, melius com-
mutant his qui sic-
cas habent: ad sene-
ctam verò deterius
commutāt. nam se-
nescētibz magna
ex parte exiccātur.

¶ Magnitudo corpo-
ris, iuuentē quidem
nec indecens, neque
illiberalis: senectae
verò inutilis, dete-
rior paruitate.

Παύτα χτλ λόγον
πρίοντι, μὴ γνομέ-
νων τῶν χτλ λόγον, μὴ
μεταβαίνειν ἐφ' ἑπε-
ρον, μέλλοντος τ' δό-
ξαιτος ἐξ ἀρχῆς.

Οκρόσοι τὰς νεο-
λίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέ-
οι μὲν ὄντες, βῆπον
ἀπαλλάσσουσι, τ' τὰς
ξηρὰς ἔχόντων· ἐς
δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον
ἀπαλλάσσουσι· ξη-
ραίνονται γὰρ ὥς ἐ-
πιπολὺ ζῶσι ἀπο-
ξηράσκουσι.

Μεγίθει δὲ σώ-
ματος, ἐν νεότητι μὲν,
ἐλαυτέριον καὶ ἐκα-
ταδὲς· ἐγγηράσαι δ',
δύσχερον, καὶ χεῖ-
ρον τῶν ἐλαττόνων.

APHORISMORVM 13
ΤΜΗΜΑ ΤΡΙ ΣΕΚΤΙΟΤΕΡ
ΤΟΝ. ΤΙΑ.

ΑΙ μετα-
βολαὶ τῶν
ὥρέων μάλι-
στα ζυζονοῦσι τὰ νοσή-
ματα· ἢ ἐν τῇσιν ὥ-
ρησιν αἱ μεσάλαι με-
ταβολαὶ ἢ ψύξις,
ἢ θάλαψις, ἢ τὰ ἄλ-
λα καὶ τὸ λόγον οὕτως.

Τῶν φυσίων, αἱ μὲν
πρὸς θερότητα, αἱ δὲ
πρὸς χειμῶνα οὗ ἢ
καὶ καὶ πεφύκεται.

Τῶν νόσων ἄλλαι
πρὸς ἄλλας οὗ ἢ κα-
κῶς πεφύκεται· ἢ
λικίαι πνέουσαι πρὸς ὥ-
ρας, καὶ χώρας, καὶ
διαίτας.

Ἐν τῇσιν ὥρησιν ὅ-
ταν τὸ αὐτὸ ἡμέρης, ὅ-
τι μὲν θάλαψις, ὅτι δὲ
ψύξις γίγνηται, φθινο-
πωρινὰ τὰ νοσήματα
πρὸς δέχεται καὶ.

ΜΥΤΑΤΙΟ-
nes tépo-
rū potissi-
mū pariūt morbos·
& in quibusdam té-
poribus magnæ mu-
tationes, aut frigo-
ris, aut caloris, & a-
lia pro ratione eo-
dem modo.

Naturarum, hæ
quidē ad æstatē, hæ
verò ad hyemē be-
ne malēve se habēt.

Morbi quoq; aliij
ad alia bene vel ma-
le se habent: & que-
dam etates ad tem-
pora, & loca, & vi-
tus genera.

In téporibus quā-
do eodē die modò
calor, modò frigus
fit, autūnales mor-
bi expectandi sunt.

⁂ Austri auditum
hebetātes, caligino
si, caput grauantes,
pigri, dissoluentes.
quando huiuscemo
di tempestas præua
fuerit, talia in mor
bis patiuntur. At si
aquilonia fuerit, tuf
fes, fauces, alui du
ræ, difficultates vri
næ, horrores, costarum
dolores, & pe
ctoris. quando hæc
tempestas præualue
rit, talia in morbis
expectare oportet.

⁂ Quando æstas fit
veri similis, sudo
res in febribus mul
tos expectare oportet.

⁂ In siccitatibus fe
bres acutæ fiunt: &
si annus magna ex
parte talis fuerit,
qualem fecerit cō-

Νότοι βαρῆκησὶ,
ἀχλυνώδεις, καρηβ
ρικῇ, νωθεοί, σικλυν
πησί. ὁκῶταν οὗτος
δυνασθῇ, θιαῦτα ἐν
τῇσιν ἀρρώσισι πα
ρῶσιν. ἢν δὲ βό
ρειον ἢ, βῆχες, φά
ρυγγες, κηλῖαι σκλη
ραὶ, δυσουρίαι, φι
κώδεις, ὀδυῶναι πλὴν
ξέων, σιδήρων. ὁκῶταν
οὗτος δυνασθῇ, θια
ῦτα ἐν τῇσιν ἀρ
ρώσισι προσδέχε
σθαι χεῖ.

Οκῶταν θέρους ἴε
νται ἢ ἱομοιον, ἱ
δρωτάς ἐν τοῖσι πυ
ρετοῖσι πολλὰς πρὸς
δέχασθαι χεῖ.

Ἐν τοῖσιν αὐχμοῖ
σι πυρετοὶ ὀξείες γί
νονται. καὶ ἢν μὲν
ἐπιπλέον ἢ τὸ ἔτος
ποιοῦται ἰόν, ὁκῶτην
πλὴν κατὰ τὰς ἰσιν ἰσὶ

ἡσεν, ὡς ἡν ὁ πο- stitutionem, tales
λὺν καὶ τὰ νοσήματα plurimum morbos
διαῦτα δεῖ προσδέ- oportet expectare.
χεσθαι.

Εν τοῖσι καθεσῶσι In constantibus tē-
καθεσῶσιν, ἢν ὡραίως porib⁹, quum tēpe-
τὰ ὡραία ἀποδιδώ- stitue tēpestiua red-
σιν, οὐσαδεῖς καὶ οὐκρι duntur, morbi con-
νέες αἰ νοῦσοι γί- stantes, & boni iudi-
νον. ὅτι ἐν τοῖσιν, ἀκα- cij fiunt: in incon-
ταστατοῖσιν, ἀκατά- stantibus autem, in-
στατοι καὶ δύνανται. constantes & mali
iudicij.

Εν φθινοπώρῳ ὁ- 9 Autumno morbi
ξύτα αἰ νοῦσοι, καὶ acutissimi, atque e-
θανάτωδες. ὡς ἐ- xitiales maxima ex
πίπαν. ἢ ἐν ὑγιεινότη- parte. Ver verò salu-
τατην, καὶ ἡκιστα θά- berrimum, & mini-
νατῶδες. me exitiale.

Τὸ φθινόπωρον 10 Autumnus tabi-
τοῖσι φθίνουσιν καὶ κεν- dis malus.

Περὶ δὲ τῶν ὡρέ- 11 De tēporibus, si-
ων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν quidē hyems sicca,
ἀνχειρὸς καὶ βορέας, & aquilonia fuerit,
ἡρὴν, τὸ δὲ ἔαρ ἐπομ- ver verò pluuiosū,
βρον καὶ νότον, ἀνάξ- & australe, necesse
κη τὸ θέρος πυρετοὺς est estate febres acu-
ὀξείας, καὶ φθιλαλμίας, tas, & lippitudines,

& intestinorum difficultates fieri, præcipuè verò mulieribus, et viris qui natura sunt humidiores.

¶ Si verò hyems australis, & pluuiosa, & serena fuerit: ver autem ficcum, & aquilonium, mulieres, quibus partus in ver incidit, ex quacunque occasione abortiunt: quæ verò pariet, imbecilles, & morbidos infantes pariūt: quare vel statim intereūt, vel tenues & valetudinarij viuūt. Cæteris verò mortalibus difficultates intestinorū, et lippitudines sicce fiūt: seniorib⁹ autē distillationes quæ citò interimunt.

¶ Si verò æstas sic-

καὶ δυσεντερίας γίνεσθαι μάλιστα ἐν τῇσι γυναιξί, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγρὰς ἔχουσιν τὰς φύσεις.

Ὡς δὲ νόσος ὁ χειμῶν, καὶ ἔπι μέρους, καὶ αὐτοῦ γέννηται· τὸ δὲ ἔαρ αὐτοῦ χυμώδον, καὶ βορείον, αἱ μὲν γυναικες ἡσιν οἱ τοῦτο παρὸς τὸ ἔαρ, καὶ πόσης παρὰ φασίος καὶ πτερώσεσιν· αἱ δὲ αὐτοῦ πικρῶσιν, ἀκρατία καὶ νοσώδεια τὰ παῖδιά τεκνοῦσιν· ὥς τε ἡ περιγνῖς ἀπολλυμένη, ἢ λεπτή καὶ νοσώδεια ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοις δυσεντερίας καὶ ὀφθαλμιαξίνας γίνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροις καὶ τὰ ἔρρεοι σιωπῶντες ἀπολλύντες.

Ὡς δὲ τὸ θέρος αὐ-

χειρὸν καὶ βόρειον
 γῆν, τὸ δὲ φθινόπω-
 ρον ἐπομβριον καὶ νό-
 τιον, κεφαλαλγίαι εἰς
 τὸν χειμῶνα γίνον-
 ται, καὶ βήχεις, καὶ
 βρογχίται καὶ κύν-
 ξαι αἰσίοι δὲ καὶ φθί-
 σεις.

Ὡς δὲ βόρειον ἢ ἡ,
 ἀνδρῶν, τοῖσι μὲν ὑ-
 γροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύ-
 σιας, καὶ τοῖσι γυναι-
 ξὶ ξύμφορον. τοῖσι δὲ
 λιποπῖσιν ὁφθαλμί-
 αι ἔσονται ξηραὶ, καὶ
 πυρετοὶ ὀξείες, καὶ κί-
 ρνυται χρόνιαι αἰσίοι
 δὲ μελαγχολίαι.

Τῶν δὲ κατὰ τὰς
 ὥν τ' αἰαυτῶ, τὸ μὲν
 ὅλον, οἱ αὖχμοι τῶν
 πομβριῶν εἰς τὴν ὑγίαι-
 νότεροι, καὶ ἡσυχοντα
 γὰρ ὄντες.

Νοσήματα δὲ αἰ-
 τῆσι μὲν ἐπομβρίῃ.

ca fuerit, & aquilo-
 nia, autumnus ve-
 rō pluuiosus, & au-
 stralis, dolores capi-
 tis ad hyemem sūt,
 tussēs, raucedines,
 atque grauedines:
 quibusdam autem
 & tabes.

14 Si verō aquilo-
 nius sit & siccus, his
 qui natura sunt hu-
 midiore, & mulieri-
 b⁹ cōferet: reliquis
 autē erunt lippitu-
 dines siccae, et febres
 acutae, & grauedi-
 nes diuturnae: nō-
 nullis & atrae biles.

15 Ex anni autē cō-
 stitutionibus, quod
 in totum dixerim,
 siccitates imbribus
 sunt salubriores &
 minus mortiferae.

16 Morbi pluuiarū
 multitudine,

magna ex parte fiūt
febres longæ, alui
profluvia, putredi-
nes, morbi comiti-
ales, & attoniti, &
anginæ. In siccitati-
bus autem, tabitudi-
nes, lippitudines, ar-
ticulorum dolores,
stillicidia urinae, &
difficultates intesti-
norum.

17) Quotidianæ autē
cōstitutiones, a qui-
loniæ quidem cor-
pora defant, confir-
mant, & bene mobi-
lia, coloratiora, &
melius audientia fa-
ciunt, & aluos exic-
cant, oculos mor-
dent: & si pectus do-
lor aliquis obsede-
rit, dolorem augēt.
Anstrinae dissoluit
corpora & hume-
fant, capita aggra-

σιν ὡς τὰ πολλὰ γί-
νεται, πυρετοί τε μα-
κροί, καὶ κυλίαις ἐν-
σεις, καὶ σηπιδόνες,
καὶ ἐπιληπτοί, καὶ
ἀπὸ πλινκτοί, καὶ κυ-
νάσχα. ἐν δὲ τοῖσιν αὐ-
χομοῖσι, φθινώδεις, ὀ-
φθαλμῖαι, ἀρτηρίτι-
δες, σπασμοὶ, καὶ
δυσεντερίαι.

Αἱ δὲ καὶ ἡμέ-
ρην κατασάσεις, αἱ
μὲν βόρειοι τὰ πᾶσα
ματὰ ξηρῶσι, καὶ
ἀνῶνα, καὶ ἀκίνη-
τα, καὶ ἀνῆρα, καὶ
ἀνῆκῶτα ποιεῖου-
σι, καὶ τὰς κυλίαις
ξηραίνουσι, καὶ τὰ ὀμ-
ματα δάκνῃσι, καὶ πᾶσι
τὸν θώρακα ἀλγῆμα
ἢν πᾶσι πᾶσι, μᾶλ-
λον πονέουσιν. αἱ δὲ νό-
τοι διαλύουσι τὰ σώ-
ματα καὶ ὑγρῶσι,
καὶ κρυβάσεις, καὶ βα-

σηκιάς, καὶ ἰλίγ-
 ρους ἐμποιέουσιν, ὥ-
 τε θῖσιν ὀφθαλμοῖσι
 καὶ ὡς θῖσι σώμασι
 δυσκινησίην, καὶ τὰς
 κηιλίας ὑγραίνουσι.

Κατὰ δὲ τὰς ὥρας,
 ἢ μὲν ἥρος καὶ ἁ-
 κρῶς ἢ θέρεος, οἱ παῖ-
 δες, καὶ οἱ ποντίων
 ἐχθόμενοι τῇσιν ἡλι-
 κίησιν, ἀριστὰ τε διά-
 ρουσι, καὶ ὑγιαίνου-
 σι μάλιστα. ἢ δὲ θέρε-
 ος καὶ ἢ φθινοπώ-
 ρος, μέχρι μὲν πνός
 οἱ γέροντες· τὸ δὲ
 λοιπὸν φθινοπώρου
 ἢ χειμῶνος, οἱ μέ-
 σοι τῇσιν ἡλικίησι.

Νοσήματα δὲ πάν-
 τα μὲν ἐν πάσῃσι τῇ-
 σιν ὥρεσι γίνεταί,
 μᾶλλον δ' ἐν ἡ κατ'
 ἐνίας αὐτῶν καὶ γί-
 νεταί καὶ παροξύνε-
 ται.

uant, auditum ob-
 tundunt, & vertigi-
 nes faciunt, oculis
 atq; corporibus dif-
 ficilem motum præ-
 stant, & aluos hu-
 mectant.

18 Per tempora an-
 ni, vere quidem &
 prima æstate pueri,
 & qui hos sequuntur
 ætate, optimè de-
 gunt, & sani sunt
 maximè. AEstate
 verò & autumnò
 aliquò usque senes,
 reliquum autumnī,
 & hyemīs, qui me-
 diam ætatem ha-
 bent.

19 Morbi omnes
 quidem in omni-
 bus temporibus fi-
 unt, quidam verò
 magis in quibusdā
 ipsorum & fiunt &
 excitantur.

20 Vere enim furo-
res, & atre biles, &
morbi comitiales,
& profluua sanguinis,
& aginæ, & graue-
dines, raucedines,
tusses, lepre, impeti-
gines, vitiliginēs,
& pustulæ ulcerosæ
plurimæ, & tuber-
cula, & articulorū
dolores.

21 Aestate autem
nonnulli horum, &
febres continuæ, &
ardentes, & tertia-
næ plurimæ, & quar-
tanæ, & vomitus, &
alui profluua, & lip-
pitudines oculorū,
& auriū dolores, &
oris ulcerationes,
genitalium putre-
dines, & sudamina.

22 Autumno verò,
& plurimi æstiuī
morbi fiunt, & fe-

Τοῦ μὲν ἡρος, τὰ
μαϊνικὰ, καὶ τὰ με-
λαγχολικὰ, καὶ τὰ
ἐπιληπτικὰ, καὶ αἱ-
ματος ῥύσεις, καὶ κυ-
νάγχαι, καὶ κνῆρυ-
ξαι, καὶ ἐρεθγχοί, καὶ
βῆχες, καὶ λίπραι, καὶ
λειχῆνες, καὶ ἀλφοί,
καὶ ἐξαιθήσεις ἐλκώ-
δεις πλεῖσαι, καὶ φύ-
μακτα, καὶ ἀσθριπικὰ.

Τοῦ δὲ θερέως, ἐνι-
ὰ πεζοντίων, καὶ πυ-
ρετοὶ ἐννεχίεις, καὶ
καῦσοι, καὶ τριταῖ-
οι πλείστοι, καὶ τεταρ-
ταῖοι, καὶ ἑμῆτοι,
καὶ διάρρηξαι, καὶ ο-
φθαλμίαι, καὶ ὤτων
πόνοι, καὶ σωματῶν
ἐλκώσεις, καὶ ση-
πιδόνες αἰδοίων, καὶ
ἰδρώα.

Τοῦ δὲ φθινοπώ-
ρου, καὶ τῶν χειρῶν
τὰ πολλὰ, καὶ πυρε-

ριζὶ πεπταῖοι, καὶ
πλαῖνιες, ἢ, σπλη-
νιες, καὶ ὕδρωπες,
καὶ φθίσεις, ἢ, σφα-
γνυρίαι, καὶ λεισνι-
ρίαι, καὶ δυσεντερί-
αι, καὶ ἰχτιάδες,
καὶ κυνάγχαι, καὶ
ἀσθματα, καὶ εἴλε-
οι, καὶ ἐπιληψία,
ἢ, τὰ μηχανικά, ἢ, τὰ
μελαγχολικά.

Τοῦ ἤ χειμῶνος, 3
πλευρίτιδες, πρε-
πνυμονία, λήθαρ-
γοι, κῆρυξαι, βραχ-
χοι, βῆχες, πόννοι ση-
δέων, καὶ πλυνρέων,
καὶ ὀσφύος, κεφα-
λαλγία, ἱλιγγοι, ἀ-
ποπληξία.

Εν δὲ τῇσιν ἡλι-
κίησι 2
διαῦτα συμ-
βαίνει, τοῖσι μὲν συμ-
κροῖσι καὶ νεογνοῖσι
παιδίοισιν ἀφθαι-
εῖμετοι, βῆχες, ἀγρυ-
bres quartanae, & or-
raticae, lienes, aquae
inter cutem, tabes,
stillicidia urinae, le-
uitates & difficul-
tates intestinorum,
coxendicum dolo-
res, & anginae, &
aethelationes, & ilei,
& morbi comitia-
les, & furores, & a-
træ biles.

Hyeme verò, mor-
bi laterales, & pul-
monis inflammatio-
nes, lethargi, graue-
dines, raucedines,
tusses, dolorespecto-
ris & laterū, ac lumb-
orum, capitis dolo-
res, vertigines & a-
poplexiæ.

In ætatibus autē
talia contingūt, par-
uis & nuper natis pu-
erulis, oris vlcera,
vomit⁹, tusses, vigi-

lia, pauores, umbilici inflammatio-
nes, aurium humi-
ditates.

25 In progressu ve-
rò quum iam den-
tire incipiunt, gin-
giuarum prurigi-
nes, febres, conuul-
siones, alui proflu-
uia, & maximè quū
caninos edunt den-
tes, & his præsertim
pueris, qui crassissi-
mi sunt, & aluos du-
ras habent.

26 Quum verò iā
magis adoleuerint,
tōsilla, & vertebræ
quæ in occipitio ad
interiora luxatio-
nes, crebri æhelitus,
calculi, lūbrici rotū-
di, ascarides, verru-
cæ, satyriæ, strumæ, et
alia tubercula, sed
præcipue antedicta.

πνίαι, φόβοι, ὀμφα-
λῶ φλίσμοναί, ὧτων
ὑγρότητες.

Πρὸς δὲ τὸ ὀ-
δοντοφυεῖν προσά-
ρυσιν οὐλῶν ὀδον-
τισμοὶ, πυρετοὶ, πα-
σμοὶ, διάρροιαί, καὶ
μάλιστα ὅταν αἰά-
ρῳσι τοὺς κυνῶδον-
τας, καὶ τοῖσι πα-
χυτάτοισι τῶν παι-
δῶν, καὶ τοῖσι τὰς
κοιλίας σκληρὰς ἔ-
χουσι.

Πρὸς ἐντέροις δὲ
γιννομήλοισι παρί-
σθμια, σπονδυλῶν
καὶ τὸ ἰνίον εἰσω ὠ-
σεις, ἀσθματα, λι-
θιάσεις, ἐλμυνθες
στρογγύλαι, ἀσκαρί-
δες, ἀκροχόρδονες,
σατυριασμοὶ, χοιρέ-
δες, καὶ τὰλλα φύ-
ματα, μάλιστα δὲ τὰ
προειρημμένα.

Τοῖ-

Τοῖσι δὲ πρεσβυ- 2) Grandioribus au-
 τέραισι καὶ πρὸς πλὴν τέ & iā accedētibus
 ἥβην προσάγουσι, βου ad pubertatē pluri-
 τείων τε τὰ πολλὰ, καὶ ma ex his, & febres
 πυρετοὶ χρόνιοι μάλ diuturnæ magis, &
 λον, καὶ αἵματος ῥύσι- ex naribus proflu-
 ες καὶ ῥινῶν. uia sanguinis.

Τὰ δὲ πλεῖστα βῆ 2) Plurimæ autem
 σι παιδίοισι πάρεα agrotationes pueris
 κρίνεται· τὰ μὲν γὰρ iudicātur: nonnullæ
 πεντακάκοντα ἢ μέ- quidē in quadragin-
 ρησι, τὰ δὲ γὰρ ἐπὶ τα diebus, nonnul-
 μῆσι, τὰ δὲ γὰρ ἐπὶ ἑ- læ in septem men-
 πτεσι, τὰ δὲ καὶ πρὸς sibus, nonnullæ ve-
 πλὴν ἥβην προσάγου- rō in annis septem,
 σιν. ὅσα δ' αὖ διαμέ- quæ verò perman-
 νη τοῖσι παιδίοισι πά- ferint nec in puber-
 ρεα, καὶ μὴ ἀπολυ- tate finierint, pue-
 θῆναι πρὸς τὸ ἥβασκιν, rulis aut fœminis
 ἢ τοῖσι θήλεσι πρὸς quum menstrua eru-
 τὰς τ' κατὰ μηνίων punt, consenescere
 ῥήξεις χρονίζειν εἰω- consueuerunt.

Τοῖσι δὲ νεανίσκοι 2) Adolescentibus
 σιν αἵματος ῥυτίσεις, autem sanguinis
 φθίσεις, πυρετοὶ! ὁ- spuitiones, tabes,
 ξείες, ἐπιληψία, καὶ febres acutæ, mor-
 bus comitialis &

alij, sed, precipuè an-
tedicti.

70 Ultra hanc æta-
tē creber anhelitus,
morbi laterales, pul-
monis inflammatio-
nes, lethargi, phre-
netides, ardores, diu-
turna profluuia, cho-
leræ, difficultates
intestinatorum, leui-
tates intestinatorum,
hæmorrhoides.

71 Senibus spirandi
difficultates, destil-
lationes cum tussē,
urinæ stillicidia, v-
rinę difficultates, ar-
ticulorū dolores re-
nū passionēs, ŷtigi-
nes, apoplexiæ, mali
habit⁹, prurit⁹ toti⁹
corporis, vigiliæ, a-
lui, oculorū & nariū
humiditates, visus
obtus, glaucedi-
nes, auditus graues.

τὰλλα νοσήματα. μά-
λιστα δὲ τὰ προειρη-
μένα.

Τοῖσι δὲ ὑπὸ πλὴν
ἡλικίην τὰν πλὴν, ἄσ-
θματα, πλευρίτιδες,
πνευμονίαι, λή-
θαργι, φρενίτιδες,
καύσοι, διάρροιαί, χρο-
νοίαι, χολέραι, δυσου-
ρίαι, λευκοίτιδες, αἱ-
μορροΐδες.

Τοῖσι δὲ πρεσβύ-
τησι, δύσπνοια, κα-
τάρτοι βηχῶδες,
σεαγγοινίαι, δυσου-
ρίαι, ἄρθρων πόννοι, νε-
φρίτιδες, ἱλιγγοί, ἀ-
σπληνίαι, καχεξίαι,
ξυσμοὶ τοῦ σώματος
ὅλον, ἀρτηνίαι, κη-
λίαι, ὀφθαλμῶν κ,
ῥινῶν ὑπερβολαί, ἀμ-
βλυωπία, γλαυ-
κώσις, βαρηκυσία.

APHORISMORVM
ΤΜΗΜΑ ΤΕ- SECTION
ΤΑΡΤΟΝ. QVARTA

35

ΤΑΣ κνούσας
φαρμακύναν
ἢν ὀργῇ, τε-
βάρμινα καὶ ἄχρῃς ἐ-
πὶ αὐτῶν ἡσυχον δὲ
ταύτας. τὰ δὲ νήπια
καὶ τὰ πρεσβύτερα
ἀνταβέβηχεν ἡρή.

Εἰ τις φαρμα-
κύνῃ τριῶντα ἔτη
ὅτι τὸ σῶμα τὸ ὁκοῖα
καὶ αὐτόματα ἰόντα,
χρήσιμα· τὰ δὲ ἐν
ἡλικίᾳ ἰόντα, πάντων.

Ἡν οἷα δὲ καθαίρει
καὶ καθαίρων, συμ-
φορεῖ τε καὶ ἀφό-
ρως φέρονται· τὰ δὲ ἐ-
ναντία, δυσχερῶς.

Φαρμακύναν, δὲ
ρεῖος μὲν μᾶλλον τὰ
αὐτῶν, χειμῶνος δὲ, τὰς
κατώ.

Υπὸ κύνει, καὶ πρὸ

V Teros gerētes
sunt medican-
dæ, si materia
turgēt, quarto men-
se, & usq; ad septimū:
sed has minus. Iuni-
ora autē & seniora
vereri oportet.

In medicationib⁹
talīa educere ē cor-
pore, qualia & spōte
prodeuntia, vtilia:
quæ verò contrario
modo prodeunt, co-
hibere oportet.

Si qualia oportet
purgari purgentur,
confert, & leuiter fe-
runt: contraria ve-
rò, grauitur.

Medicari, estate su-
periores magis, hye-
me verò inferiores.

Sub cane, & ante

C 2

canē, difficiles sunt
medicationes.

Graciles & facile
vomentes purgare
superiora, cauentes
hyemem.

Vomentes verò
difficulter, & medio
criter bene carno-
sos, per inferiora, ca-
uentes æstatem.

Tabidos verò, ca-
uentes ad superio-
res purgationes.

Melancholicos
plenius p inferiora,
eadē ratione cōtra-
tia apponentes.

Medicari in val-
de acutis, si ma-
teria turget, ea-
dem die, tardare e-
nim in talibus ma-
lum est.

Quibus tormina
& circa umbilicum
labores, & lumborū

κινῶς, ὁρῶσθαι αἱ
φαρμακείαι.

Τοὺς ἰσχνοὺς ἢ
ἀνιμάς αὐτῷ φαρμα-
κεύειν, ὥπως ἂν ἰσχυρο-
νους χειμῶνα.

Τοὺς δὲ δυσημέ-
ας ἢ μέσως ἀνίστα-
σθαι καὶ πῶς, ὥπως ἂν ἰσχυ-
ροὺς θέρος.

Τοὺς δὲ φθινύ-
ουσι, ὥπως ἂν ἰσχυ-
ροὺς τὰς αὐτῷ φαρ-
μακείαι.

Τοὺς δὲ μελαγχό-
λικους ἀδριστεῶς
τὰς κατωτέρω αὐτῷ λα-
γισμῷ, τὰ ἐναιεῖα
προσπιδέντες.

Φαρμακεύειν αὐτοῖς
σιν λήν ὀξείαν, ἢν ὁρ-
γᾶν αὐτῶν μερὸν χρόνῳ
ζοῖν καὶ κακῶν αὐτοῖς
ζοιόντοισιν.

Οκθύσοισι σφόδρῃ ἢ
πῶς τὸν ὀμφαλὸν
ἀπὸ τοῦ, καὶ ὀσφύος

ἀλγῆμα μὴ λυόμε-
νον μήτε ὑπὸ φαρ-
μακείης, μήτ' ἄλλως
εἰς ὑδρωπα ξηρὸν ἰ-
δρύνει.

Οκτώσοισι κηιλία
λειν περιώδιες χειμῶ-
νος, ἄνω φαρμακύνειν,
κακόν.

Πρὸς τοὺς ἐκβεό-
ρους. τοῖσι μὴ ἐνιδίως
αὐτῶ καὶ θαιρομένοισι
πρὸ τ' ὑπόσιος πορῶ-
ν θάλλειν τὰ σώματα
πλείονι βροφῇ καὶ ἁ-
ναπαύσει.

Ἐπὴν πίνῃ τις ἐκβε-
όρον, πρὸς μὲν τὰς
κινήσεις τῶν σωμά-
των μάλλον ἄγειν,
πρὸς δὲ τοὺς ὑπνους
καὶ μὴ κινήσεις, ἵσ-
σον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ
ναυπλία, ὅτι κίνη-
σις τὰ σώματα τα-
ράττει.

Ἐπὴν βούλῃ μάλ-

dolor, qui neque à
medicamento, neq;
aliter soluitur, in a-
quam intercutē fic-
cam firmatur.

¶ Quorum alui in
testinorum lænita-
te laborant, hyber-
no tempore supra
purgari, malum.

¶ Ad helleboros
qui non facilè supra
purgantur, eorum
corpora ante potio-
nem pluri cibo, atq;
quiete humectanda
sunt.

¶ Quū biberit quis
helleborum, ad mo-
tiones quidē corpo-
rū ducere magis, ad
somnos verò atque
quietē minus. Indi-
cat autem nauiga-
tio, turbari motio-
ne corpus.

¶ Quū volueris ma-

gis ducere hellebo-
rum, moue corpus:
quum verò sistere,
somnia facito, &
non moueto.

¶ Carnes sanas ha-
bētibus, helleborus
periculosus: facit e-
nim conuulsionem.

1) Si quis febrem nō
habens, abstinet à
cibo, & cordis mor-
sum, seu vertiginem
patitur, & oris ama-
ritudinē sentit, pur-
gatione indigere p
superiora significat.

¶ Supra prae cordia
dolores, purgatione
indigere p superiora
significat: quicunq;
verò inferiora mole-
stant, per inferiora.

19) Qui in medica-
mentis purgati, non
sitiunt, non quiescūt
priusquam sitiant.

ἄλλοι ἄγειν τὸν ἐλλί-
βορον, κίνησι τὸ σῶ-
μα· ἰπὴν δὲ παῦσαι,
ὑπνον ποιεῖν, καὶ μὴ κί-
νειν.

Ελλίβορος ἐπικίν-
δυνος τοῖσι τὰς σὰρ-
κας ὑσίους ἔχουσι πα-
σιμόν γὰρ ἐμποιεῖ

Ἀπυρέτω ἰόντι, ἀ-
ποσιλῇ, καὶ καρ-
διωγμὸς, καὶ σκοτό-
δινος, καὶ εἶμα ἐκ-
πιπρόν, μύλον, ἄνω
φαρμακείης δεῖσθαι
σημαίνει.

Τὰ ὑπὸ τῷ φρε-
νὶ ὀδυνημάτα, αὐτῷ
φαρμακείης δεῖσθαι
σημαίνει· ὁκῶσα δὲ
κάτω, κάτω

Οκῶσαι ἐν τῇσι φαρ-
μακοποσίησι μὴ δι-
ψῶσι καὶ δαιμόνιοι,
ὅτι πάνοντα, πρὶν ἢ
διψήσωσιν.

Απυρέτοιςιν ἐῶσιν 20 Nō febricitātibus
ἢν γήνηται σφόδρος, si tormina accide-
ἢ, γνάτων βάρος, ἢ rint, & genuū graui-
ἔσπρενος ἀλγυημα, κα- tas, & lūborū dolor,
τω φαρμακείης δεῖ- purgari inferi⁹ oport-
αξ σημαίνει. tere significatur.

Υποχωρήματα με' 21 Deiectiones ni-
λανα, ὁκρίον αἶμα με- græ, qualis est san-
λαν, ἀπὸ ταυτομάζου gnis niger, spōte ve-
ιόντα, ἢ, ξυὺ πυρετῶ nientes, siue cum fe-
ἢ, αἵον πυρετῶ, κακι- bre, siue sine febre,
ται, ἢ, ὁ κῆσα αἵ χρώ pessimæ: & quanto
ματα πλείω ἢ κακίον. colores fuerint plu-
ξυὺ φαρμάκῳ δὲ ἄ- res, peius: cum medi-
μεινον, καὶ ὅσω αἵ camento verò me-
πλείω χρώματα, ὅν- lius, & quanto colo-
πονηροῦ. res plures nō prauī.

Νοσημάτων ὁκρί- 22 Morbis quibusli-
σων ἀρχομενίων ἢν bet incipiētib⁹ si atra-
χολή μέλανα, ἢ ἄνω bilis, vel supra, vel
ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θα- infra exierit, letale.
τάσιμον.

Οκρίοισιν κα' νο- 23 Quibuscunq; ex
σημάτων ὁξέων, ἢ πο- morbis acutis, aut
λυχρονίων, ἢ κα' βω- diuturnis, vel ex vul-
μάτων, ἢ ἄλλως λελε- neribus, siue quo-
πινσμενίοισι, χολή μέ uis alio modo ex-
tenuatis, bilis ni-

gra, siue uti sanguis
niger de subter exie-
rit, postridie moriū-
tur.

24 Difficultas intesti-
norū, si ab atra bile
inceperit, letalis est.

25 Sanguis quidem
supra, qualiscunque
fuerit, malus: infra
autē, si niger exeat,
bonus est.

26 A difficultate in-
testinorum vexato,
si veluti carunculæ
exeat, letale est.

27 Quibus in feбри-
bus sanguinis fluxe-
rit multitudo, qua-
cunq; ex parte, quā
reficiuntur, alui his
humectantur.

28 Quibus biliosæ
deiectiones, super-
ueniente surditate
cessāt: & quibus sur-
ditas, superuenien-

λαινα, ἢ ὀκοῖον αἷμα
μέλαι ὑπὸ λῆθι, τῇ ὕσῃ
ραὶ ἡ ἀποθνήσκουσι.

Δυσεντερίη, ἢ ἄ-
πο χολῆς μελαίνης
ᾠξήται, θανάσιμον.

Αἷμα αὖ ὡς ὁ ποῖ-
ον αὖ εἴη, καὶ κεν κα-
τω ᾗ, ἀγαθὸν μέλαινα
ἡποχωρεῖον.

Ἡν ἡ ἀπο δυσεντε-
ρίης ἐχομένη ὀκροῖται
αὖ σάρκες ἡποχωρή-
σωσι, θανάσιμον.

Οκροῖσιν ἐν ζῴσι
πυρεπῶσιν αἱμορ-
ραγίαι πολλῆθος ὀκρο-
θεν ἐν τῇσιν αὖ ἀ-
λήψαι, ζυτέουσιν αἱ-
μαλίαι καὶ πυρεταί-
νον.

Οκροῖσι χολώ-
δια τὰ διαχωρήμα-
τα, κωφώσιος ἐπιγι-
νομένης, πάνοντα καὶ
ὀκροῖσι κωφώσις,
χολωδίων ἐπισινομέ

των πάντωνται.

Οκόσοισι αὖ τοῖσι πυρετοῖσιν ἑκταίοισιν ἔσσι ῥίγηα γίνεσθαι δύσχεριτα.

Οκόσοισι παροξυσμοὶ ῥίνον, ἢν αὖ ὥρην ἀφ' ἧς οὗ πυρετός, ἐς πλὴν αὐρίον πλὴν αὐπλὴν ὥρην ἢν λάβη, δύσχεριτα.

Τοῖσι κρυώδεσιν αὖ τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάστιγα αἰ ἀποσάσεις γίνονται.

Οκόσοισι δὲ αἰνῖα μέρουσιν ἐκ τῶν νῦν ὡν ἡ πένει, αὐτὰ ἢ αἰ ἀποσάσεις γίνονται.

Ατὰρ ἢν καὶ προπεννηκός πῃ ὡς ὁ νοσέειν, αὐτὰ ἢν σιρίξαι ἢ νοῦσος.

Ἦν ἂν πυρετὸς ἔχον, οἱ δὲ μακροὶ μὴ ἐόντος αὐτοῦ φάσιν, γι.

tibus biliosis, cessāt.

24 Quibus in febris sexto die rigores fiūt, iudicatio difficilis sequitur.

25 Quibus accessiones fiunt, quacūque hora febris dimiserit, si eadem postero die occupauerit, iudicatio difficilis.

26 Qui in febribus lassitudinē sentiunt, ijs ad articulos, & iuxta maxillas potissimū abscessus fiunt.

27 Quibus ex morbis cōualescentibus pars aliqua laborat, eò abscessus fiunt.

28 Sed etsi ante morbum pars laborauerit, ibi morbus firmatur.

29 Si febre detento, suffocatio repētē superuenerit, nullo in

faucibus apparente
tumore, letale.

¶ Si febre detento
repēte collum per-
uertitur, ac vix de-
uorare potest, si-
ne villo tumore, le-
tale est.

¶ Sudores febrici-
tantibus boni, qui
manare cœperit die
tertio, quinto, se-
ptimo, nono, vnde-
cimo, decimoquar-
to, decimosextimo,
vicesimoprimo, vice-
simoseptimo, tricesi-
moprimo, & tricesi-
moquarto. ij enim
sudores morbos iu-
dicant. Qui vero
non ita fiunt, laborē
& morbi longitu-
dinem, aut eiusdem
recidivam signifi-
cant.

πνίξ ἱξ αἰφνης ἰσχυρί-
ζεται, θανάσιμον.

Ἦν ἂν ὁ τ' πυρετοῦ
ἰχομλίῳ τράχηλος
ἱξ αἰφνης ἰσχυρὰ φῆ, καὶ
μόγισ κατὰ πίνειν δύ-
νεται, οἱ δ' ἡματος μὴ
ἰόντος, θανάσιμον.

Ἰδρωτες πυρεταί-
νυσσι ἢν ὀρεξώνται, ἀ-
γαθοὶ τριταῖοι, καὶ
πενταταῖοι, καὶ ἑβδο-
μαῖοι, καὶ ἐνάτατοι,
καὶ δέκατατοι καὶ πε-
σαρσκαδικαταῖοι, καὶ
ἱπτακαδικαταῖοι, καὶ
μή καὶ ἐκστῆ, καὶ
ἑβδόμη καὶ ἐκστῆ,
καὶ τριακστῆ πρῶ-
τη, καὶ τριακστῆ τετάρ-
τη. ἔτσι δ' οἱ ἰδρωτες
νόσους κρίνουσιν. οἱ δὲ
μὴ ἔτσι σινόμενοι, πό-
νον σημαίνουσιν, καὶ μὴ-
κρὸς νόσου, καὶ ἂν πο-
τεροπασμούς.

Οἱ ψυχροὶ ἰδρῶ- 3) Frigidi sudores,
περὶ ξυμῶν δὲ παρ- cum febre quidem
ρετῶν γιγνόμενοι.θά- acuta, mortem: cum
νατον ξυμῶν παρῆντεσσι
δὲ, μήκους νόσου ση- mitiori autem, mor-
μαίνουσι. bi longitudinem si-
gnificant.

Καὶ ὅκον ἐν τῷ σώ- 3) Qua corporis par-
ματι ἰδρῶς, αὐτῶνθα τε sudor est, ibi signi-
φραζει πῶς νόσον. ficat morbum.

Καὶ ὅκον ἐν τῷ σώ- 4) Et qua parte cor-
ματος θερμὸν ἢ ψυ- poris inest calor aut
χρὸν, αὐτῶνθα ἢ νό- frigus, ibi morbus.

Καὶ ὅκον ἐν ὅλῳ τῷ 4) Et ubi in toto cor-
σώματι μεταβολαί, pore mutationes, &
καὶ ἢν τὸ σῶμα κα- si corpus refrigeretur,
ταψύχεται, ἢ αὐτὸς vel vicissim cale-
θερμαίνεται, ἢ χρω- fiat, vel color alius
μα ἔπεσον ἐξ ἑτέρου ex alio oriatur, lon-
γίνονται, μήκους νόσου gitudinem morbi
σημαίνει. significant.

Ἰδρῶς πολλὸς ἐξ ὕ- 4) Sudor multus ex
πνου αὐτοῦ πνὸς φανε- somno factus absq;
ρῆς αἰτίας γινόμε- aliqua causa ma-
νος τῷ σώματι, ση- nifesta copiosiore
cibo corpus uti

significat. Quòd si cibum non accipien-
ti hoc accidat, quòd
egeat vacuatione si-
gnificat.

42 Sudor multus fri-
gidus calidusve sem-
per fluēs, frigidus ma-
iorem, calidus mino-
rem morbum signi-
ficat.

43 Febres quæ nō iter-
mittentes die tertio
vehementius affligūt,
periculosiores: quo-
quo modo autē in-
termiserint, pericu-
lū abesse significāt.

44 Quibus febres lō-
gæ, ijs tubercula ad
articulos, vel labo-
res fiunt.

45 Quibus tubercu-
la ad articulos vel la-
bores à febribus fiūt,
ij cibis pluribus utū-
tur.

μαίνει ὅτι πλείονι τρο-
φῇ χρεῖται ἢ ὃ τρο-
φὴν μὴ λαμβάνοντι ἢ
το γίγνηται, σημαίνει ὅ-
τι κενώσιος δεῖται.

Ἰδεὼς πολὺς ψυ-
χρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ἐέ-
ων, ὁ ψυχρὸς μείζων, ὁ ὃ
θερμὸς ἐλάττω νόσον
σημαίνει.

Οἱ πυρετοὶ ὁκόσοι
μὴ διαλείπεντες διὰ
τρίτης ἰσχυρότεροι γί-
νονται, μᾶλλον ἐπι-
κίνδυνοι. ὅτω δ' αὖ
ῥόπῳ διαλείπωσι, ση-
μαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

Οκόσοισι πυρετοὶ
μακροὶ, τοντέοισι φύ-
ματα ἰς τὰ ἄρθρα, ἢ
πόνοι ἐγγίνονται.

Οκόσοισι φύματα
ἰς τὰ ἄρθρα ἢ πόνοι καὶ
πυρετὴν γίνονται, ὅ-
τοι σίλοισι πλείοσι
χρεῖονται.

Ἦν εἶγος ἐμπύλη **¶** Si rigor incidat fe-
 πυρετῶ μὴ διαλεί- bre nō intermittēte
 ποντι, ἢ δὴ ἀσθενεῖ ἐόν in ægrum iam debi-
 π, θανάσιμον. lem, letale est.

Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ **¶** Excreationes in fe-
 ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ bribus non intermit-
 διαλείπουσιν πύλι- tētibus liuidæ, cruen-
 θναί, ἢ αἵματώδεις, tæ, fœtidæ, biliosæ,
 ἢ δυσώδεις, ἢ χολώ omnes malæ: bene-
 δεις, πᾶσαι καὶ ἀ- tamen si exeant, bo-
 ποχωρῶσαι δι' ἐκλῶς, næ, siue per alui ex-
 ἀγαθαί, καὶ χεῖρας creationem, siue per
 διαχωρήσας, ἢ χεῖρας vrinas bonæ. Si quid
 τὰ ἄλλα. ἢν δὲ μὴ πῖτ verò quod nō iuuēt
 συμφερόντων οὐκ ἔστιν per hæc loca excer-
 ταὶ διὰ τὸ τῶν τού natur, malum.

Ἦν τοῖσι μὴ διαλεί- **¶** In febribus nō in-
 πονσι πυρετοῖσιν, ἢν termittētibus si par-
 τὰ μὲν ἐξωφυχρὰ ἢ, τὰ tes externæ frigidæ,
 δὲ ἐνδον κρύψις ἢ δι- internæ vruntur &
 ψιν ἔχει, θανάσιμον. fitiunt, lethale est.

Ἦν μὴ διαλείποντι **¶** In febre non inter-
 πυρετῶ, ἢν χεῖλος, ἢ mittente si labrum,
 ὄφρυς, ἢ ὀφθαλμός, aut supercilium, aut
 ἢ εἰς διαστροφὴν, ἢν μὴ oculus, aut nasus per-
 βλέπων, ἢν μὴ ἀκούων, uertatur, si nō videt,
 si non audit, debili

iam corpore, quic-
quid horum euene-
rit, in propinquo
mors est.

§ Vbi febre nō in-
termittente diffi-
cultas spirandi &
delirium acciderit,
letale est.

§ In febribus ab-
fcessus qui ad pri-
mas iudicationes nō
soluuntur, longitu-
dinem morbi signi-
ficant.

§ Quibus in feбри-
bus vel in alijs mor-
bis sponte illachry-
mant oculi, nihil
absurdum est: qui-
bus verò non spon-
te, absurdus.

§ Quibus in feбри-
bus circa dentes len-
tores quidā nascun-
tur, ijs vehementio-
res sunt febres.

ἢ δὴ ἀσθενέος ἰόντος
τοῦ σώματος, ὅ, τι αὐ-
τοῦ τῶν γήνηται, ἐγ-
γὺς ὁ θάνατος.

Οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ πυ-
ρετῷ μὴ διαλείπων-
τι δύσπνοια γήνηται
ἢ παραφροσύνη, θά-
νάσιμον.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖ-
σιν ἀποσήματα μὴ
λνόμενα πρὸς τὰς
πρώτας κρίσεις, μή-
κης νόσου σημαίνει.

Οὐκ ὁμοίᾳ ἐν τοῖσι
πυρετοῖσιν ἢ ἐν τῇσιν
ἄλλῃσιν ἀρρώσιν
χρῆμα προαίρεισιν ὁφθαλ-
μοὶ δακρύεισιν, ἔστιν
ἄποπτον· ὁμοίᾳ δὲ
μὴ χρῆμα προαίρεισιν,
ἄποπτον.

Οὐκ ὁμοίᾳ ἢ ἐπὶ τῇ
ὀδόντων ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσι πύλινος
γίνεται, ἰσχυρότεροι
γίνονται οἱ πυρετοί.

Οκθότοισιν ἐπὶ πο
λὺ βῆχες ξηραὶ βρα
χέα ὀρεθίζουσαι, καὶ
πυρετοῖσι καυσώδε-
σιν, ὅτι πάντες διψώ-
δεις εἰσιν.

Οἱ ἐπὶ βελῶσι πυ-
ρετοὶ, πάντες κακῶι.
ὡλὴν τῶν ἐφημέ-
ρων.

Πυρεταὶ οὐκ ἴσθως
ἐπιχρῶμενος, μὴ ἐκ-
λείποντες τὸν πυρετὸν,
κακῶν μνησκύει γὰρ ἡ
νόσος, καὶ ὑπερασίν
πλείω σημαίνει.

Υπὸ σπασμοῦ ἢ τε-
τάνου ἀσυχνομενῶ
πυρετὸς ἐπιχρῶμε-
νος, λύει τὸ νόση-
μα.

Υπὸ καύσας ἐχομέ-
νω ἐπιχρῶμενός ἐστι
γίος, λύσις γίνεται.

Τριταῖος ἀκριβὴς
κρίνεται ἐπὶ πλεονεξία

Quibus plurimū
tusses, leuiter iritan-
tes, in febris ardē-
tibus fiūt, ij nō mul-
tum siti infestatur.

Ab inguinum tu-
moribus febres om-
nes male, pręter di-
arias.

Febricitanti su-
dor superueniens,
febre non deficien-
te, malum. proroga-
tur enim morbus,
& plus humiditatis
in esse significatur.

Spasmo aut teta-
no laboranti febris
si accesserit, morbū
soluit.

Febre ardente la-
borāti rigor si sup-
ueniat, solutio fit.

Tertiana febris
exquisita septenis
ad summum cir-

cutibus indicatur.

60 Quibus febricitantibus aures obsurderint, ijs sanguis è naribus profluens, aut alius turbata soluit morbum.

61 Febricitantem nisi diebus imparibus febris reliquerit, sollet reuerti.

62 Quibus febricitantibus morbus regius supuenerit ante diem septimū, malū.

63 Quibus in febribus quotidie rigores repetunt, quotidie febres soluuntur.

64 Quibus in febribus morbus regius die septimo, vel nono, vel undecimo, vel decimoquarto, supuenerit, bonum, nisi dextrum hypochondrium obdu-

δοισι τὸ μακρότατον

Οκόσοισιν αὖ ἐν βί

σι πυρετοῖσι τὰ ὥτα

κωφωθῇ, αἷμα δὲ ἐκ

νῶν ῥένει, ἢ κηλὶν δὲ

ταρραχθεῖσα λύει τὸ

νόσημα.

Πυρεταὶ οὖν ἢν μὴ

ἐν πλείωσιν ἡμέρη-

σιν ἀφῇ ὁ πυρετός, ὑ-

ποβόσπάζειν εἰώθειν.

Οκόσοισιν αὖ τοῖσι

πυρετοῖσι ἱκτερεῖ ἐπι

γίνονται πρὸ τῆς ἑπτά-

ἡμερῶν, κακόν.

Οκόσοισιν αὖ τοῖσι

πυρετοῖσι καὶ θ' ἡμέ-

ρην ῥίγεια γίνεται, κα-

θ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ

λύονται.

Οκόσοισιν αὖ τοῖσι

πυρετοῖσι τῇ ἰσθδό-

μῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ

ἐνδεκάτῃ, ἢ πωλερε-

σκαδεκάτῃ ἱκτερεῖ

ἐπιγίνονται, ἀγαθόν,

ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑπο-

χόνδριον

χόνδριον σκληρόν ἢ
ἢν ὃ μὴ, ἔκ ἀγαθόν.

ruerit: alioqui, mini
mè bonum.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι
πρὸς τὴν καρδίαν καὶ
μα ἰσχυρόν ἢ, καὶ καρδίᾳ
ἴμωσ, καὶ κέν.

In febribus circa
ventriculum vehe-
mens æstus & cordis
morsus, malum.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι
τοῖσιν ὀξείσιν οἱ σπασ-
μοί, ὡς πρὸς τὰ σπλάγ-
χνα πόνοι ἰσχυροί, καὶ
κέν.

In acutis febribus
convulsiones,
& circa viscera ve-
hementes dolores,
malum.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν
οἱ ἐκ τῶν ὑπνῶν φό-
βοι ἢ σπασμοί, καὶ κέν.

In febribus ex som-
nistimores, vel con-
vulsiones, malum.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι
τὸ πνεῦμα προσκό-
πτον, καὶ κέν· σπασμὸν
γαρ σημαίνει.

In febribus spiri-
tus offendens, ma-
lum: convulsionem
enim significat.

Οὐόσοι σιν ἔρα πα-
χέα, θρομβώδεια, ὀλί-
γα ἔκ ἀπυρέξισι, πλή-
θος ἐπελθὼν ἐκ του-
πέων λεπτόν, ὠφελεία.
μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦ-
τα ὁρᾶται, οἷσιν ἐξ
ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων
ἢ πρὸς αἰνίχια.

Quibus urines sunt
crassæ, grumosæ,
paucæ, si ex ipsa copia
tenuis veniat, iu-
uat. Maximè verò
tales veniunt, qui-
bus ab initio, vel
paulo post sedimen-
tum inest.

D

70 Quibus verò in febribus urinae turbatae, quales iumentorum, ijs dolor capitis vel adest, vel aderit.

71 Quibus die septimo indicatur, ijs urina rubra die quarto nubeculam habet, & alia ex ratione.

72 Quibus pellucidae & albae sunt urinae, malae: quae maxime in delirantibus apparent.

73 Quibus ilia suspensa murmurant, lumborum superueniente dolore, ijs alui humectantur, nisi infernè flatus erumpant, aut urinae multitudo pueniat: atque haec in febribus.

Οκρόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ ἔργα αἰνῶν τε παρὰ μὲν αἰὶον ὑποζυγία, τοντέοισι κεφαλαλγία ἢ παρῆσιν, ἢ παρῆσονται.

Οκρόσοισιν ἐβδόμῃα κρίνεται, τοντέοισιν ἐπὶ νέφελον ἵσχει τὸ ἔργον τῇ ἑτάῃ τῇ ὀνύχρον, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον.

Οκρόσοισιν ἔργα διαφανεία, λευκὰ, πονηρὰ· μάστις δὲ ἐν τοῖσι φρενιπκροῖσιν ἐπιφαίνεται.

Οκρόσοισιν ἔσχατον δρῖα μετῴωρα διαβορβορεύοντα, ὁσπίος ἀλγύματος ἐπιγλυμομένης, αἱ κρολῖαι τοντέοισι καθυγραινόνται, ἢν μὴ φῦσαι κατὰ ῥῆσιν ἴωσιν. ἢ ἔργον πλεονθος ἐπίλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

Οκόςοισιν ἢ πῶς ἐς
τὰ ἄρ' ἔφα ἀφίσταται,
ἐνέται τ' ἀποστάσιος
ἔρον πολὺ ἢ, παχὺ
ἢ, λευκὸν γινόμενον,
οἷον ἐν τοῖσι κατωτέρω
σι πυρετοῖσι πεταρ-
τῶσι σιν ἀρχῇ ἐνίοι-
σι γίνεσθαι. ἢν ἢ ἢ, κα-
τὴν ἐνὶ ἡμῶν αἱμορρα-
γίῃσιν, ἢ πᾶν ταχὺ
λύεται.

ἢν αἱματὶ πῶν ἔ-
ρεθ, τὴν νεφρῶν, ἢ τ'
κυστὶς ἐλκώσιν ση-
μαίνει.

Οκόςοισιν ἐν τῷ ἔ-
ρω παχὺ ἐόντι σαρ-
κία μικρά, ἢ ὡς ὁρ-
βίχες ξυμμετρῶντες,
τουτέοισιν ἀπὸ τ' νε-
φρῶν ἐκκρίνεται.

Οκόςοισιν ἐν τῷ ἔ-
ρω παχὺ ἐόντι πῶν
ῥῶδία συμμετρῶντες,
τουτέοισιν ἢ κυστὶς
φωσφῶ.

74 Quibus speratur
ad articulos abscef-
sum futurū, abscef-
su liberatvrina mul-
ta crassa & alba red-
dita, qualis in febri-
bus laboriosis quar-
to die quibusdā fie-
ri incipit. si verò e-
tiam ex naribus san-
guis fluxerit, breui
admodū solutio fit.

75 Si sanguinē aut
pus meiat, id renū,
aut vesicæ exulcera-
tionem significat.

76 Quibus in vrina
crassa parvæ carun-
culæ, aut veluti ca-
pilli vnâ exeunt, ijs
à renibus excerni-
tur.

77 Quibus in vri-
na crassa furfurea
quædam simul ex-
eunt, his vesica sca-
bie laborat.

D 3

28 Qui sponte sanguinem meiant, ijs a renibus venulam ruptam esse significatur.

29 Quibus in vrina subsident arenosa, ijs vesica calculo laborat.

30 Si sanguinem, aut grumos meiat, aut stillicidium vrinae habeat, & dolor ad imū ventrem & femē incidat, circa vesicam labor est.

31 Si sanguinem, aut pus, aut squamulas meiat, & grauis odor adsit, vesicae exulceratio significatur.

32 Quibus in fistula urinaria nascitur tuberculum, ijs suppurato eo & erupto, solutio fit.

Οκόσοι ἀπὸ τὰς πεμάτων αἵμα ὀρέουσι, τουτέστιν ἀπὸ τῶν φρεῶν φλιδίς ῥῆξιν σημαίνει.

Οκόσοισιν ἐν τῷ ὄρω φάμμώδεια ὑφίσταται, τουτέστιν ἢ κύσις λιθία.

Ὡς αἵμα ὀρεῖν, καὶ ὀρόμβους, καὶ σφαλζουρεῖν ἔχει, καὶ ὀδυῖν ἐμπλήνεις τὸ ὑπογάστριον καὶ εἰς τὸ πέλγαλον, τὰ πᾶσι πῦν κύνειν πονεῖ.

Ὡς αἵμα ἢ πῦν οὐρεῖν, καὶ λιπίδας, καὶ ὀσμὴ βαρεῖν ἢ, τῆς κύσιος ἑλκωσιν σημαίνει.

Οκόσοισιν ἐν τῇ οὐρῇ θηφύμα φύνεται, καὶ πῶσι διαπνήσαντος καὶ ἐκτραχύτος, λύσις.

Οὐρησις νύκτωρ **Μ**ictus noctu mul-
 τος si fiat, parua de-
 iectionem signifi-
 cat.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜ-
 ΠΤΟΝ.

SECTIO
 QUINTA.

Σ Πασμὸς ἐξ
 ἐλεβόρου,
 θανάσιμον.

Ἐπὶ τραύματι πα-
 σμὸς ἐπιγινόμενος,
 θανάσιμον.

Αἵματος πολλοῦ
 ἐνέοντος, πασμὸς ἢ λυ-
 γμὸς ἐπιγινόμενος,
 κακόν.

Ἐπὶ ὑπόχολῳ θάσσει
 πασμὸς ἢ λυγμὸς
 ἐπιγινόμενος, κακόν.

Ἦν μεθύων ἐξαί-
 φνης ἀφωγὸς πρὸς γέ-
 νηται, πασθεὶς ἀπο-
 θνήσκει, ἢ μὴ πυρε-
 τὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς πλὴν
 ὥσιν ὑθὼν κατ' ἡν

1. **C**onuulsio ab
 helleboro, le-
 talis.

2 Conuulsio à vul-
 nere, letalis.

7 Vbi copiosus san-
 guis fluxerit, con-
 uulsio aut singul-
 tus superueniens,
 malum.

Λ A purgatione im-
 modica, conuulsio,
 aut singultus super-
 ueniens, malum.

Σ Si ebrius quispiā
 repentē obmute-
 scat, conuulsus mo-
 ritur, nisi febre cor-
 ripiatur, aut vbi ad

horam peruenerit
qua crapulae soluū-
tur, vocē recuperet.

¶ Qui distentione
corripiuntur, intra
quatuor dies inter-
eunt: si verò has ef-
fugerint, sani fiunt.

¶ Comitiales mor-
bi quibus fiūt ante
pubertatē, mutatio-
nem recipiūt: quib⁹
autem post vicesi-
mum quintum an-
num, ferè, comitan-
tur ad mortē vsque.

¶ Qui morbo late-
rali laborāt, nisi in-
tra dies quatuor de-
cim repurgentur, ij
ad suppurationē ver-
tuntur.

¶ Tabes ijs maxi-
mè ætatibus fit, à
decimooctauo an-
no ad tricesimum-
quintum.

αὶ κραπαλαὶ λυόν-
ται, φθίσονται.

Οκόσοι ἄπο π-
ταίνε ἀλίσκονται, ἐν
πύχεσιν ἡμέρησιν
ἀπὸ λυωθῆναι τὰς
διαφύγωσιν, ὑ-
γίαιες γίνονται.

Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκό-
σοισι πρὸ τῆς ἡβῆς γί-
νεται, μετὰ τῶν ἱ-
σχέων ὁκόσοισι δὲ πῶν-
τε καὶ ἑκοσίῃ ἐπὶ ὥν
γίνεται, τοῦτοίσι τὰ
πολλὰ ξυνοποθνή-
σκει.

Οκόσοι πλεονεξί-
κοι χυόμενοι, ἐκ αἵα-
καθαίρονται ἐν πύ-
χεσιν καὶ δὲ ἡμέ-
ρησιν, τοῦτοίσι δὲ ἐν
πύχεσιν μεδίσσεται.

Φθίσις γίνεται μά-
λιστα ἡλικίῃσιν τῆσιν
ἀπὸ ὀκτωχίδεκα ἐ-
πίων, μέχρι πέντε καὶ
τριάκοντα.

APHORIS. LIB. V. 55

Οκόσοισι κυνά- 10 Quibus ab angina ad pulmonē mali fit cōuersio, ij intra dies septem moriuntur: si verò hos effugerint, suppurantur.

Τοῖσιν ἀπὸ τῆς φθισίων εὐοχλον αὐτοῖσιν, ἢν τὸ πνεῦμα ὀπρὲς αὐτὸ ἀποβήσῃσι, βαρὺ ὅξη ἐπὶ τοὺς αὐτράκας ἐπιχειόμενον, καὶ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανάσιμον.

Οκόσοισιν αὖ φθισίωσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, ἔτοι διαξέοις ἐπιγλομῆς ἀποθνήσκουσιν.

Οκόσοι αἷμα ἀφρώδης ἀναπίνουσι, πυντίοσι καὶ τὸ πνεῦμα ἢ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίνεται.

12 Quibus tabe laborantibus capilli defluunt à capite, ij alui profluvio superueniente, moriuntur.

D 4

14 Tabe laboranti
profluvium alui su-
perueniens, letale.

15 Qui ex morbo la-
terali suppurantur,
si intra dies qua-
draginta ex quo e-
ruptio facta est, re-
purgentur, liberan-
tur: sin minus, trans-
eunt ad tabem.

16 Calidū vtentibus
frequētius, hæc ad-
fert incōmoda, car-
nium effceminatio-
nem, nervorum in-
continentiam, men-
tis torporem, proflu-
via sanguinis, ani-
mi defectiones: hæc
quibus mors.

17 Frigidum verò,
cōnulsiones, disten-
siones, liuores, & ri-
gores febriles.

18 Frigidum inimi-
cum ossibus, dentibus, nervis, cerebro,

Υπὸ φθίσιος ἔχῃ
μενὼν διάρρησια ἐπιβ-
νομένη, θανατῶδες.

Οἱ γὰρ οὐκ πλεον-
ερίπιδος ἔμπροσθεν γίνον-
ται, ἢν αὐτὰ καταρῶ-
σιν ὡς περ ἀκρόντα
ἡμέρησιν ἀφ' ἧς αὐ-
τὴ ῥῆξις γίνῃ, πάντων
ταῦτα ἢν ὧς μὴ, οἷς φθί-
σιν μεθίσταται.

Τὸ θερμὸν ἐλάττει
ταῦτα ζωῆσι πλεονά-
κτις χειρομῆροις, σαρ-
κῶν ἐκδήλιωσιν, νού-
ρων ἀκρότητα, γνώ-
μης νάρκωσιν, αἰμορ-
ρῆγίας, λειποθυμίας,
ταῦτα οἷσι θάνατος.

Τὸ δὲ ψυχρὸν, παρ-
σμῶν, πετάνους, με-
λασμῶν, καὶ εἰγῆα
πυρετώδεια.

Τὸ ψυχρὸν πολέ-
μον ὁσέοισιν, ὁ δ' οὐ-
σι, νούρῳ, ἐκ κεφαλῶ,

νοπαίω μνιλω. τὸ δὲ spinali medullæ: ca-
θερμὸν ὡφέλιμον. lidum verò amicū.

Οκόσα καὶ πύ- 19 Quæ refrigerata
κη, καθερμαίνεν δ' αἵ, sunt, excalfacere o-
πλήν ὁκόσα αἵμορ- portet, exceptis ijs
ξαίει, ἢ μέλαι. quib⁹ sanguis fluit,
aut fluxurus est.

Ελκεσι τὸ μὲν πυ- 20 Frigidum vlceri-
χρὸν δακνῶδες, δέρ- bus quidē mordax,
μα πρὸ σκληρῶν, ὁ- cutem obdurat, do-
δυνήν ἀνέκπύητον, lorem insuppurabi-
ποιέει, μελασμοὺς, εἰ- lem facit, liuorem
λεα πυρετώδεια, πα- obducit, rigores fe-
σμὸς καὶ τετάνους. briles, cōuulsiones,
& distensiones.

Εσι δ' ὅκ' ἐπὶ τε- 21 Est autem vbi in
τάν' αὐτὸν ἐλκεος νέω distēctione sine vlce-
αὐτάρκην, θέρμεος μέ- ratione iuueni cor-
σθ, πυχρὸν πολεῖται, pulēto, æstate medi-
τάχυνσις ἐπαυκλή- a, frigide multe, pfu-
σιν θερμῆς ποιέεται, sio calorē reuocat,
θερμὴ δὲ ταῦτα ἐνε- calor autem soluit.

Τὸ θερμὸν καὶ πυ- 22 Calidū nō ī omni
πικὸν ὅκ' ἐπὶ παντὶ ἐλ- vlcere, saniē faciēs,
κει, μέγιστον σημεῖον magnū ad securita-
ἐς ἀσφαλεῖν· δέρμα tem indicium: cutem
μαλάσκει, ἱχναίνει, mollit, extenuat, do-
αὐτὸ δυνόν, εἰγέων, lorē sedat, rigores,

εὐσουλφiones, & distē-
tiones mitigat: capi-
tis gravitatē soluit:
cōsū fracturis pluri-
mū cōfert, sed nudis
præcipuè, eóq; ma-
gis si in capite vlce-
ra habēt. ijs etiā quæ
moriūtur aut vlce-
rātur à frigore. her-
petib⁹ deniq; exedē-
tibus, sedi, pudēdis,
vtero vesicæ: his om-
nib⁹ calidū amicū,
& indicās: frigidum
inimicū & perimēs.

27 Frigido verò in
ijs vti oportet, vnde
fluit aut fluxur⁹ san-
guis est, non quidē
ad ipsa, sed circa ea
loca vnde influit: &
si quæ inflāmatio-
nes aut deflagratio-
nes ad rubrū sub-
cruētive colorē tē-
dunt, recēti efflore-
cēte sāguine, ijsdē

πασμῶν, πταῖων
παρηγρηκόν· πλὺ δὲ
ἐν τῇ κεφαλῇ καρη-
γασθῆναι λυσι. πλεῖστον
ἢ διαφέρει ὁσέων κα-
τὰ σῆμασι, μάλιστα δὲ
ζῶσιν ἐφ' ἰλωμελίοισι.
τουπίων ἢ μάλιστα τοῖς
σιν ἐν κεφαλῇ ἔλκεα
ἔχουσι, καὶ ὁκόσα ἔπο-
ψύξιος θνήσκῃ ἢ ἡκῶ-
τη. καὶ δὲ πασιν ἰσθμοῖς
νοῖσιν, ἔδρη, αἰδοίω,
ὑσέρη, κύνεα· τουπέοισι
τὸ θερμὸν ὀλίγον, καὶ
κρίνον· τὸ δὲ ψυχρὸν
πολέμιον καὶ κπίνον.

Εν τουπέοισι ἢ δι-
τῷ ψυχρῷ χρεῖσθαι,
ὁκόθεν αἰμορροαγίαι
ἢ μέλαι, μὴ ἐπ' αὐ-
τὰ, ἀλλὰ ποῦ αὐτὰ
ὁκόθεν ἐπιρρεῖ· καὶ
ὁκόσαι φλεγμαῖαι ἢ
ἐπιφλογίσματα ἐς
τὸ ὀρυθρὸν καὶ ὕφαι-
μον εἰπόντα νεκρῶ
αἵματι, ἐπὶ ταῦτα. ἰ-

πρὸ τὰ γε παλαιὰ με
λαίνει, καὶ ἐρυσιπέλας
τὸ μὴ ὑμᾶς μόνον ὥφε
λαί· ἐπὶ τὸ γε εἰλικ-
μενον βλάβη.

Τὰ ψυχρὰ οἷον χι-
ὤν, κρύσταλλος, τῷ σῆ-
θει πολέμα, βροχέων
κινητικὰ, αἰμορροϊ-
κὰ, κατὰ ῥοὴν.

Τὰ δὲ ἐν ἄρθροις
οἰδήματα καὶ ἀλγύματα
τὰ ἄπερ ἐλκίος, καὶ πο-
δαγρικὰ, καὶ σπασμα-
τα, τὰ πόνον τὰ πλεί-
στα τὸ ψυχρὸν πολλὸν
κατὰ χεῖρ μόνον ἐνίσ-
τει καὶ ἰχναίνει, καὶ ὁδύ-
νην λύνει. νάρκη δὲ με-
τρίη ὁδυώης λυτική.

Υδὼρ τὸ ταχέως
θερμανόμενον καὶ τα-
χέως ψυχόμενον,
καὶ φρότατον.

Οἱ ὅσοισι ὁ πᾶν ὁρ-
ξίεν νύκτωρ, τοῖσι πα-
νν διψῶσιν ἢ ἐπιπεί-
μηθῶσιν, ἀγαθόν.

ipsis adhibito. nā ve-
terib⁹ nigredinē ad-
fert, erysipelas etiā
nō ulceratū iuuat: si
quē ulceratū lædit.

Frigida qualis nix
& glacies, pectori
inimica, tussēs mo-
uent, sanguinis flu-
xiones, & destilla-
tiones efficiunt.

Articulorū tumo-
res atq; dolores abs-
que ulcere, atq; etiā
podagricos, & con-
uulsa magna ex pte
aqua frigida largē
effusa leuat & exte-
nuat, soluitq; dolo-
rē, nā modicus tor-
por dolorē soluit.

Aqua quæ citò ca-
let & citò refrigera-
tur, leuissima est.

Qui noctu bibere
appetunt, ijs admo-
dū sitiētibus obdor
miscere, bonū est.

28 Suffitus aromatū muliebria ducit: sepius vero & ad alia utilis esset nisi capitis faceret gravitatem.

29 Grauidas purgare conuenit, si materia turget, à quarto mēse ad septimum vsque, sed has minus. iuniore autem aut seniore fœtu, uereri oportet.

30 Mulier vterū gerens secta vena abortit, eoque magis si sit fœtus grādiior.

31 Mulierem grauidam morbo quopiam acuto corripi, letale est.

32 Mulieri sanguinem euomēti menstruis erūpentibus, solutio fit.

33 Mulieri mēstruis

Γυναικείων ἀρωγὴν ἢ ἐν ἀρώμασι ποιῆν. πολλαχοῦ δὲ καὶ εἰς ἀλλαχρησίμην αὐτὴν, εἰ μὴ κτηνηβασίας ἐνὶ ποταμῷ.

Τὰς κυδῶσας φαρμακύνειν, ὑνὸς γὰρ, πετρέμηνον, καὶ ἄχρει πηλὰ μινῶν. ἥστων δὲ ταύτας· τὰ δὲ νύπια καὶ ποτισθῆναι περὶ οὐ λαβείναι.

Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλιβομυθεῖσα ἐκπτεώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μείζον ἐστὶν τὸ ἔμβρυον.

Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσῃ ὑπὸ πνοῆς τῶν ὀξέων νεκροσημάτων ληφθῆναι, θανάσιμον.

Γυναικὶ αἷμα ἐμῶσθαι, τῶν κατὰ μηνίων ἐκχέοντων λύσις γίνεται.

Γυναικὶ τῶν κατὰ

ταμηνίων καὶ λιπὼν - deficientibus, sanguis è naribus profluens, bonum est.

Γυναικὶ ἐν γαστρὶ 24 Mulieri uterū ge-
ἔχουσα ἢν ἡ κηλὶς
πολλὰ ῥυή, κίνδυνος
καὶ τρώσκει. renti si alius multū
profluat, periculum
est ne abortiat.

Γυναικὶ ἡ ποδὶ ὕστε- 35 Mulieri quæ vte-
ρικῶν ἐνοχλοῦνται
ἢ δυσκοινοῦσιν παρμόσ
ἐπιγυρόμενος, ἀγα-
θόν. rinis infestatur, aut
difficulter parienti
sternutamentum su-
perueniēs, bonum.

Γυναικὶ τὰ κατὰ 36 Mulieri menses
μήνια ἀχροα, ἢ μὴ
κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γι-
νόμενα, καὶ δάκρυσιος
δείξαι σημαίνει. semper modo & tē-
pore prodeūtes, pur-
gationem indicant
esse necessariam.

Γυναικὶ ἐν γαστρὶ 37 Si mulieri vte-
ἔχουσα, ἢν οἱ μασθοὶ
ἐξαίφνης ἱσχνοὶ γέ-
νωνται, καὶ πρῶτα. rum gerenti mam-
mæ graciles fiant,
abortit.

Γυναικὶ ἐν γαστρὶ 38 Mulieri geminos
ἔχουσα ἢν ὁ ἕτερος
μασθὸς ἱσχνὸς γένη-
ται δίδυμα ἔχουσα.
ἑτέρον καὶ πρῶ-
τα. καὶ ἢν μὲν ὁ δε-
& si quidem dextra

māma gracilis fiat,
marem: si verò si-
nistra, fœminam.

39 Si quæ mulier ne-
que grauida, neque
peperit, lac habet,
ei menstrua defe-
cerunt.

40 Quibus mulieri-
bus ad māmās san-
guis colligitur, fu-
rorem significat.

41 Si velis noscere
an mulier conce-
perit, cum dormi-
tura est aquam mul-
sam ei propinato, &
si ventris tormina
patiatur, concepit:
sin minus, non con-
cepit.

42 Mulier grauida
si marem concepit,
bene colorata est: si
fœminam, male co-
lorata.

ξίος ἰσχνὲς ᾔσεται,
τὸ ἄρσεν ἢν δὲ ὁ ἄρσεν
εὖς, τὸ θῆλυ.

Ἦν γυνὴ μὴ κύου-
σα, μηδὲ τι τοκῆα γά-
λα ἔχη, ταύτη τα-
καταμήνια ἐκλείπει-
ται.

Γυναιξὶν ὀκνήση-
σιν ἐς αὐτὴν πλῆθους αἵ-
μα συστέφεται, μα-
ρίνην σημαίνει.

Γυναιξὶ ἢν θείῃς
εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὶ
καθαρίδιον μέλι με-
λίκριτον δίδόναι πρὶ-
εἶ, καὶ ἢν μὲν εὖ φρον
ἔχη πρὶ πλεονάζει-
ρα, κύει ἢν δὲ μή, οὐ
κύει.

Γυνὴ ἰσχνος, εἰ
μὲν ἄρσεν κύει, αὐ-
χρὸς ὀβίη ἢν δὲ θῆ-
λυ, δύσχερος.

APHOR. LIB. V. 63

Ην γυναικὶ κύσθι
ἐνσι πύλας ἐν τῇ ὕστ
ρῃ γυνήτ, θανατῶδες.

Οκόσαι παρὰ φύ-
σιν λεπταὶ ἔσσαι ἐν
γαστρὶ ἔχουσιν, ἐκ π-
τρώσκεισι ὡρὶν ἢ πα-
χιωθῆναι.

Οκόσαι ἡ μετρίως
τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκ
πτρώσκουσι διμήνη
καὶ τρίμηνα ἄπερ
ὡφορήσιος φανερῆς,
ταύτησιν αἱ κατὰ τὴν
δόνας μύξης μεσά
εἰσι, καὶ ὁ δυνάμειται
κρατεῖν ὥστε βά-
ρυναι τὸ ἐμβρυον, ἀλ-
λ' ἀπορρήγνυσθαι.

Οκόσαι παρὰ φύ-
σιν παχέαι ἔσσαι μὴ
ἐν λαιμῷ αὖσιν ἐν τῇ
γαστρὶ, ταύτησι τὸ ἐ-
πίπλον τὸ σῶμα τῷ
ὕστερον ἀποπέσσει,
ἢ ὡρὶν ἢ λεπιωθῆ-
ναι, ὁ κύρυσιν.

42 Si grauidę mulie-
ri fiat in vtero erysi-
pelas, letale.

44 Quę præter na-
turam tenues vte-
rum gerunt, ab-
ortiunt donec cras-
fescant.

45 Quę verò medi-
ocriter corpulentę
abortiunt secundo
mense, aut tertio si-
ne occasione ma-
nifesta, ijs aceta-
bula mucoris sunt
plena, nec præpon-
dere fœtum con-
tinere possunt, sed
disrumpuntur.

46 Quę præter na-
turam crasse quum
sint, non concipiunt,
ijs os vteri ab o-
mento comprimi-
tur: & priusquàm
extenuentur, non
concupiunt.

4) Si uterus coxæ
adiacens suppuraue-
verit, linamentum
recipiat necesse est.

† Fœtus mares in
dextra vteri parte,
fœminæ in sinistra
magis gestantur.

† Vt secundæ proci-
dant, sternutatorio
immissio, nares & os
apprendito.

50 Mulieri si velis
menstrua cohibere,
cucurbitulamquàm
maximam ad mam-
mas appone.

4) Quæ vterum fe-
runt, ijs vteri os cõ-
primitur.

52 Mulieri gravidæ
si lac muliũ è mam-
mis effluat, fœtum
imbecillum signifi-
cat: si verò solidæ
mamme fuerint, fœ-
tum saniozem si-

Ην ὑσέρη ἐν τῷ ἰ-
σχίῳ ἰσχυρὴν δια-
πύση, αὐτὰς ἔμμο-
τον γυνεὺς.

Εμβρυα, τὰ μὲν ἄρ-
σενά ἐν τοῖσι δεξιόσι,
τὰ δὲ θήλια ἐν τοῖσιν
ἀριστεροῖσι μάλλον.

Ες ὑσέρω ἐκπύωσιν
αὐτὰς πᾶρμικὴν ἐπιπι-
θεῖς, ἰσχυρὰ μὲν αἰνῶν
μυκτῆρας καὶ τὸ σῶμα.

Γυναικὶ τὰ κατὰ
μήνια ἢν βάλῃ ἐπι-
σχῆν, σικύην ὡς μεγί-
στην πρὸς αὐτὴν πλεονὺς
πρὸς ὅσβαλλε.

Οκόσαι ἐν γαστρὶ ἔ-
χουσι, τουτίων τὸ σῶ-
μα τῶν ὑσέρων συμ-
μέμνηται.

Ην γυναικὶ ἐν γασ-
τρὶ ἰσχυρὰ γάλα πο-
λὺ ἐκ τῶν μαστῶν ῥυῖ,
ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον
σημαίνει ἢν δὲ στερεοὶ
οἱ μαστοὶ ἔνσιν, ἰσχυ-
ρότερη.

ὅτι πρὸν τὸ ἔμβρυον significant.

σημαίνει.

Οκῶσαι διαφθεῖ- 33 Quæ factus sunt
ρειν μέλῃσιν τὰ ἔμ- corrupturæ, ijs mā-
βρυα, ταύτησιν οἱ πη- me extenuantur: cō-
θοὶ ἰσχυροὶ γίνονται. ἢν trà verò si duræ fi-
δὲ πάλιν σκληροὶ γέ- ant, dolor aut mam-
νωνται, ὁ δυνάμει ἢ mas, aut coxas, aut
ἐν τοῖσι πηθοῖσιν, ἢ oculos, aut genua
ἐν τοῖσιν ἰσχυοῖσιν, ἢ infestabit, nec fœ-
ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖ- tum corrumpunt.
σιν, ἢ ἐν τοῖσι γυνέ-
σι, καὶ δὲ διαφθείρεσιν.

Οκῶσιν τὸ σῶμα 34 Quibus os vte-
τῶν ὑστερίων σκληρόν ri durū est, ijs com-
ὅτι, ταύτησιν αὐτὰς κη- primatur os vteri
τὸ σῶμα τῶν ὑστερίων necesse est.

ξυμμεύειν.

Οκῶσαι ἐν γαστρὶ 35 Quæ gerētes vte-
ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶ- rum à febris cor-
λαμβάνον, καὶ ἰσχυ- riptuntur, aut vehe-
ρῶς ἰσχυραίνον, αὐτὰς μεν- ta causa extenuan-
τοροφάσιος φανερῆς, tur, ex difficulter &
ζικτουσι χαλεπῶς καὶ cum periculo pa-
ἐπικινδυνῶς, ἢ ἀπὸ riunt, aut abortien-
βρώσεως κινδυνεύ- tes periclitantur.
ουσιν.

E

§ Si muliebri proflu-
uio conuulsio &
animi defectus su-
perueniant, malum.

§ Si menstrua plu-
ra fiant, morbi ac-
cidunt: etsi nō fiant,
ab utero morbi con-
tingunt.

§ Recto intestino,
& utero inflamma-
to, purulentisque
renibus, urinae stil-
licidium succedit:
iecori verò inflam-
matione laborāti su-
peruenit singultus.

§ Si mulier non cō-
cipit, & scire vis an
sit conceptura, ve-
stibus circumtectam
subter suffito: etsi
odor per corpus ire
videatur ad nares
& os usque, ipsam
non sua culpa steri-
lem esse, scito.

Επὶ ῥόῳ γυναικείῳ
πασμὸς καὶ λειπο-
θυμία ἢ νιπτήρηται,
κακόν.

Καταμηνίων γινο-
μένων πλειόνων, νοῦ-
σοι ξυμβαίνουσι, καὶ μὴ
γινόμενων, ἀπὸ τῆς ἑ-
στὸς ξυμβαίνουσι νοσοί.

Επὶ ἀρχῇ φλεγμαί-
νοντι καὶ ὑπὸ ὑστέρι
φλεγμαινόνση, καὶ
ὑπὸ νεφροῖσιν ἐμπύοι-
σι, σφαγγουρίη ἐπιγι-
νεται. ὑπὸ δὲ ἥπατι
φλεγμαίνοντι λυγξ
ἐπιγίνεται.

Γυνὴ ἢν μὴ λαμβά-
νῃ ἐν γαστρὶ, ἔσθλη ᾗ εἰ-
δέναι εἰλήθει, περι-
καλύψας ἱματίοισι θν
μία καὶ πῶ· καὶ ἢν μὴ πορεύ-
εσθαι σοὶ δοκῇ ἢ ὁδὸν
μὴ διὰ τὸ σῶμα ὅς ἐς
τὰς εἴνας καὶ ἐς τὸ σῶμα
γίνωσκε ὅτι αὐτὴ ὁδὸν
ἑαυτὴν ἀφρονὸς ὄζειν.

Ην γυναικὶ ἐν γαστρίᾳ ἔχουσα καθαίρειται, ἀδυνατον τὸ ἐμβρυον ὑγιαίνειν. Si mulierī grauidæ purgationes exeant, benè valere fœtum est impossibile.

Ην γυναικὶ καθαίρειται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγνοσμένου, ἄσκει δὲ αὐτῇ, προσπιπῶσι, λογίζεσθαι τὴν ἐν γαστρίᾳ ἔχουσαν. Si mulieri purgationes cessent, neque rigor, neque febris superueniāt, fastidiâque accidât, grauidam esse censeto.

Οἷοςαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσι, καὶ κύνισκισιν οἷοςαι καὶ θύρεσσιν ἔχουσι τὰς μήτρας, καὶ κύνισκισιν ἀποσβέννυνται αὐταὶς ὁ γόνος. καὶ οἷοςαι ξηρὰς καὶ μαλλον καὶ περικαῖας ἐνδείηται ὁ βροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. οἷοςαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων πλεονεξουσιν ἔχουσι σύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπιπληνοὶ γίνονται. Quæ frigidos & spissos uteros habent, nō concipiunt: & quæ præhumidos uteros habent, non concipiunt: extinguatur enim in eis genitura. & quæ ficciores & adurentes: nā alimētū defectu corrumpitur semē. Quæ verò ex utrisq; mediocrē habent temperationē, tales fœcundæ sūt.

E 2

67 Similiter quoque
& in maribus: aut
enim propter cor-
poris raritatem, spi-
ritus foras dissipa-
tur, ita ut genitu-
rā transmittere ne-
queat: aut propter
spissitudinem, hu-
mor non exit foras:
aut propter frigidi-
tatem nō calcit, ut
eō loci cogatur: aut
propter caliditatem,
hoc idem accidit.

68 Lac dare capite
dolentibus, malum:
malum verò & fe-
bricitatibus, & quib-
us illa suspēsa mur-
murant, & siticulo-
sis: malum item &
quibus biliosa deie-
ctiones, & ijs quib⁹
sunt febres acutæ, &
quibus copiosa san-
guinis deiectio fa-

Παραπλησίως δὲ
καὶ τῶν τῶν ἀρρίνων
ἢ δὲ δι' ἀραιότητα τῆς
σώματος, τὸ πνεῦμα
ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ
μὴ παραπύμπνιν τὸ
σπέρμα· ἢ διὰ πλὴν τῶν
κνότητα, τὸ ὑγρὸν οὐ
διαχωρεῖται ἔξω· ἢ διὰ
πλὴν ψυχρότητα ὅτε
κατασφραγίζεται, ὥστε ἀ-
πορροῖται πρὸς τὸν
τόπον τὸντον· ἢ διὰ
πλὴν θερμασίην, τὸ αὐτὸ
τὸ ποτὸ γίνεσθαι.

Γάλα δίδοναι κε-
φαλαλγίᾳσι, κακόν·
κακὸν δὲ καὶ πυρεταί-
νυσι, καὶ οἷσιν ἀποχόν-
δρια μετέωρα δια-
σπορεύοντα, καὶ τοῖς
σι διψώδεσι· κακὸν
δὲ καὶ οἷσι χολώδεσι
καὶ διαχωρήσεις, καὶ ἐν
τοῖσιν ὀξείσι πυρετοῖς
σιν ἐσσι, καὶ οἷσιν αἵ-
ματος πλεονεξία διαχω-

APHORIS. LIB. V. 69

ρησις γίγνεν. ἄρμό-
ζει ὃ τοῖσι φθινάδε-
σι, μὴ λίην πολλαῖς πυ-
ρεῦσιν διδόναι γά-
λα, καὶ εἰ πυρετοῖσι
μακροῖσι καὶ βληχροῖ-
σι, μηδενὸς τ' ὀφει-
ρημλίων σημείων πα-
ρεόντος, παρὰ λόγον
δὲ κατετηκῆσι.

Οκέσσοισιν οἱ δὴ μα-
ταῖς ἐφ' ἑλκεσι φαί-
νεται, ὅ μάλιστ' αὖτων-
ται, ὅδ' ἐμείνον. τὸ πυ-
ρέων δ' ἀφανισθέντων
ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν
ὁπισθεν σπασμοί, καὶ
ταῖσι τοῖσι δ' ἐμπρο-
σθεν μανίαι, ὁδυνοὶ
πλευρῶν ὀξείαι, ἢ ἐμ-
πύησις, ἢ δυσεντε-
ρίη, ἢν ὁρῶντες αὖτε
οἱ δὴ ματα.

Ἦν τραυματίων ἰ-
σχυρῶν ἐόντων καὶ πο-
νηρῶν, οἱ δὴ ματα μὴ
φαίνῃ, μέγα κακόν.

ita est. Conuenit ve-
rò tabidis, non val-
de multum feбри-
citantibus, & in fe-
bribus longis & lan-
guidis, si nullum ex
suprà dictis signis
adfuerit, & præter
rationē tabefactis.

Quibus tumores
in vlceribus appa-
rent, ij non valde cō-
uellūtur, neq; insa-
niūt: verū his eua-
nescētibus repente,
quibusdā à tergo cō-
uulsiones & distēso-
nes accidūt: quibus-
dā à frōte, insania,
lateris dolor acu-
tus, empyema & dy-
senteria, si rubicun-
di fuerint tumores.

Si in magnis vul-
nerib' & prauis tu-
mor non appareat,
ingens malum.

E 3

67 Molles tumo-
res boni, crudi ve-
rò mali.

68 Partem capitis po-
steriorem dolen-
ti, in fronte recta ve-
na incisa, prodest.

69 Rigores incipiūt,
mulieribus quidem
ex lumbis magis, &
per dorsum ad ca-
put: sed viris par-
te corporis poste-
riore magis q̄ ante-
riore, veluti femorū
& cubitorum: cutis
nempe ijs rara est:
indicio est pilus.

70 A quartanis cor-
repti, nō admodum
convulsionibus ca-
piūtur: si verò prius
capti fuerint, de-
inde supernenerit
quartana liberātur.

71 Quibus aridæ &
duræ cutes circun-

Τὰ χαῖνα χηρὰ,
τὰ ἐνώμα κακὰ.

Τὰ ὅπουθεν τ' κεφα-
λῆς ὀδυνημένῳ, ἢ ἐν
μετώπῳ, ὁρῇ φλέψ
τμηθεῖσα ὠφέλεια.

Ρίγεια ἀρχεται, γυ-
ναῖς μὲν ἐξ ὀσφύος
μᾶλλον, καὶ διὰ τῷ-
του ἐς κεφαλὴν αὐ-
τῶν, οἱ δὲ μᾶλλον ὀ-
πισθεν ἢ ἔμπροσθεν
τοῦ σώματος, οἷον ἄ-
πὸ πτερύγων καὶ μη-
ρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέξ-
μα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ
τοῦτο ἡ θρίξ.

Οἱ ὑπὸ πεταρδαίων
ἀλισκόμενοι, ὑπὸ σπασ-
μοῦ δὲ παῖν π' ἀλί-
σκον. ἢ ἢ ἀλισκων-
ται σφόδρον, εἴτα
ἐπιγρῶνται πεταρ-
ταῖος, πάνοντα.

Οκτώσισι δὲ ματα-
πείνεται καὶ σφά-

λεια ἢ σκληρά, αἴον tenduntur, sine su-
ιδρώτων πλανώσιν. dore moriuntur :
οἷοις ἢ χαλαρά quibus vero laxæ &
ἢ ἀραιά, σὺν ιδρώτι rare, cū sudore mo-
πλανώσιν. riuntur.

Οἱ ὑπερώδεις οὐ 2 Qui regio mor-
πάν πνευματώ- bo laborāt, nō mul-
δεις εἰσι. tum ventosi sunt.

ΤΜΗΜΑ Ε-
ΚΤΟΝ.

SECTIO
SEXTA.

EN τῇσι χρόνι-
σι λειωτέροις
σιν ὀξυρεσίᾳ
ἐπιγνομένη, μὴ γνο-
μένη πρότερον, ση-
μαῖον ἀγαθόν.

Οἷσι ῥῖνες ὑγρότε-
ραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ
ὑγρότερη, ὑγιαίνουσι
προσπρότερον. οἷσι ἢ τὰ
ναντίον, ὑγιαίνοντες.

Εν τῇσι μακροῖς
δυσεντερίᾳσι αἱ ἀ-
ποσιτίαι, καὶ μὲν, καὶ
συνὸν πυρετῶν κἀκίων.

IN diuturnis læui-
tatibus intestino-
rū si ruct^o acid^o sup-
ueniat, qui prius nō
erat, bonū est signū.

2 Quib^o nares natu-
ra humidiores, & ge-
nitura humidior, ij
valetudine mala
sunt : quibus verò
contraria, bona.

In lōgis intestino-
rū difficultatib^o inc-
diæ ex fastidio mā-
lū, & cū febre peius.

† Circūglabra vlce-
ra, praua sunt.

† Dolores & late-
rum, & pectorum,
cæterarūque par-
tium, an multū dif-
ferant, perdiscendum
est.

† Renum vitia, &
quicunque vesicam
obsident dolores, in
senibus difficulter
sanantur.

† Dolores ven-
tris sublimes, le-
uiiores: non subli-
mes, vehementio-
res.

† Aqua inter cutem
laborātibus vlcera
in corpore nata, dif-
ficulter sanantur.

† Latæ pustulæ nō
admodum prurigi-
nosæ.

† Caput dolenti &
vndique laboranti,

Τὰ περιμάθητα
ἔλκεια, καὶ κροῦδεα.

Τῶν ὀδυνῶν καὶ
ἐν πλωρῇσι, καὶ ἐν στή-
θεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλ-
λαιοσιν, ἢν μέγα δια-
φέρωσι, καὶ ταμαθι-
πτόν.

Τὰ νεφρικὰ, καὶ ὁ κό-
σα καὶ πῦν κύστιν ἀλ-
γύματα, ὅς γε ὡς ὑ-
γιάζεται τοῖσι περι-
σβύτησι.

Τὰ ἀλγύματα τὰ
καὶ πῦν κοιλίην γινό-
μενα, τὰ μὴ μετέωρα
καὶ φέρεται τὰ μὴ με-
τέωρα, ἰσχυρότερα.

Τοῖσιν ὑδρωπικοῖ
σι τὰ γινόμενα ἔλ-
κεια ἐν τῷ σώματι, ὅ
ἐν ἰδίῳ ὑγιάζεται.

Τὰ πλατῆα ἔξαν-
θήματα οὐ πάνυ π-
κνησιμώδεια.

Κεφαλὴν πονίον-
τι καὶ περιωδυνίοντι,

πῶν, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα
ἐν αὐτῇ ταῖς ῥίνας, ἢ
αὐτῇ τὸ σῶμα, ἢ αὐτῇ τὰ
ὠτὰ λύει τὸ νόσημα.

Τοῖσι μελαγχολικοῖ
σι καὶ τοῖσι νεφριτικοῖ
σι αἱμορροΐδες ἐπιγι-
νόμεναι, ἀγαθόν.

Αἱμορροΐδας ἐνθεν
πληρονίας, ἢν μὴ μία
φυλαχθῇ, κίνδυνος
ὑδρωπά ἐπιγλυέει,
ἢ φθίσιν.

Υπὸ λυσμῶν ἐχομέ-
νω πνεύματι ἐπιγλυό-
μενοι λύσονται τὸν λυ-
γόν.

Υπὸ ὑδρωπὸς ἐχο-
μένῳ, ἢ αὐτῇ ταῖς φλέ-
βαις ἐς πλὴν κοιλίην ὑ-
δατος ἐνέαντος, λύσις.

Υπὸ διαρροΐης ἐχο-
μένῳ μακρῆς, ἀπὸ
ταυτομάτου ἔμετος
ἐπιγλυόμενος λύει τὴν
διαρροΐην.

pus, vel aqua, vel san-
guis per nares, aut
os, aut aures efflu-
ens, morbum soluit.

II Atrabile vexatis
& renū morbis hæ-
morrhoides super-
uenientes, bonum.

III A diuturnis curato
hæmorrhoidib⁹, ni-
si una seruetur, peri-
culū est ne aqua in-
ter cutem vel tabes
superueniant.

IV Singultienti ster-
nutationes superue-
nientes singultum
soluunt.

V Aqua intercutē la-
borāti, si aqua è ve-
nis in vētrē defluxe-
rit, soluitur morb⁹.

VI Longo alui proflu-
vio laboranti spon-
taneus vomitus su-
perueniens, morbum
soluit.

16 Pleuritide aut peripneumonia detento, alui profluuiū superueniens, malū.

17) Lippientē profluuiο corripī, bonum.

18) Discissavelica, aut cerebello aut corde, aut septo trasuerso, aut aliquo ex tenuibus intestinis, aut ventriculo, aut iecore, letale est.

19) Cū discissū fuerit os, aut cartilago, aut neruus, aut genē tenuis particula, aut preputiū, neq; augeatur neq; coalescit.

20) Si in ventrem sanguis præter naturā effundatur, suppurretur necesse est.

21) Infanientibus si varices, vel hæmorrhoides superueniant, isaniæ solutio.

Υπο πλευρίτιδος ἢ
ἀπὸ πνευμονίης
ἐχομένη, διαρροὴ ἐ-
πιχνομενίη, κακόν.

Ὁφθαλμῶν τε ὑ-
πὸ διαρροΐης ληφθῆ-
ναι ἀγαθόν.

Κύστιν διακρωπίντι,
ἢ ἰσκέφαλον, ἢ καρ-
δίην, ἢ φρενᾶς, ἢ τῶν
τέτων πρὸς λεπῶν,
ἢ κοιλίην, ἢ ἥπαρ, θά-
νατος δέ τις.

Ἐπὶ δὲ διακρωπὶ ὁ-
τίον, ἢ χόνδρος, ἢ νεύ-
ρον, ἢ γνάθον τὸ λε-
πτόν, ἢ ἀκρωτιστὴν,
οὔτε αὖξεται, οὔτε
συμφύεται.

Ὡς ἐς πλὴν κοιλίην
αἷμα χυθῆναι, περὶ φύ-
σιν, ἀνίστηται ἐκπνεύ-
σθαι.

Τοῖσι μακρομενίοσι
κισσῶν ἢ αἰμορροΐ-
δων ἐπιχνομενίων, ἢ
μακρῆς λύσις.

Οκόσχα ῥήγματα 22 Ruptiones quæ ex
ἐκ τοῦ νώτου ἐς αὐτὸν
ἀγκῶνας κατὰ κί-
νῃ, φλεβοζομὴν λύει. scendant, venæ se-
ctio soluit.

Ἦν φόβος ἢ θυ- 23 Si timor atq; mor-
θυμὴ πολλὰ χρό-
νον διατελέῃ, με-
λαγχολικὸν τὸ ποι-
εῖτον. catur. Si timor atq; mor-
stitia longo tempo-
re perseverent, ex
eo atrabilis signifi-
catur.

Εντέρων ἢ διακ- 24 Si quod graciliū
πῇ τῷ λεπτῶν π, οὐ
ξυμφύεται. sit, non coalescit.

Ερυσιπίδας, ἔξω- 25 Erysipelas ab ex-
θεν μὲν εἰς ὠτρίπε-
ας, ἐκ ἀγαθόν· εἰ-
σωθεν δὲ ἔξω, ἀγα-
θόν. teriorib⁹ ad interio-
ra verti, non est bo-
nū : ab interioribus
ad exteriora, bonū.

Οκόσοισιν αὖ ἐν ζῷ 26 Quib⁹ ī febrīb⁹ ar-
σι καὶ σισι βόμοι γί-
νωνται, παραχρῆμα λύει. detibus tremores fi-
ūt, delirio solvūtur.

Οκόσοι ἐμπυροὶ ἢ 27 Quicunque suppu-
ὑδρωπικοὶ κέμον -
ται ἢ τέμνονται, ἐκ-
θεν ἴσως τὸ πῦρον καὶ
τοῦ ὑδατος ἀπὸ τοῦ
πάντως ἀπολλύν-
ται. rati aut intercute la-
borantes vruntur,
aut secantur, si pus
aut aqua vniuersim
effluxerit, omnino
moriuntur.

28 Eunuchi neque
podagra laborant,
neque calui fiunt.

29 Mulier podagra
nō laborat, nisi mē-
strua ei defecerint.

30 Puer podagra nō
laborat ante vene-
ris vsum.

31 Oculorū dolores
meri potio, aut bal-
neum, aut fomentū,
aut medicamētum
potum, soluit.

32 Balbi longo alui
profluuiō maximē
corripiuntur.

33 Qui acidū ructāt,
nō valde morbo la-
terali corripiuntur.

34 Qui calui sunt,
ijs varices magni
non fiunt: quibus
verō caluis vari-
ces superueniunt,
ij rursus capillati
fiunt.

Εὐνῆχοι δ' ποδά-
γραιῶσιν, οὐδέ φαλα-
κροὶ γίνονται.

Γυνὴ οὐ ποδά-
γραιᾶ, ἢ μὴ τὰ κατὰ
μήνια αὐτῇ ἐκλίπῃ.

Παῖς δ' ποδάγραιᾶ
πρὸ τοῦ ἀφροδισια-
σμοῦ.

Ὀδυνὰς ὀφθαλ-
μῶν ἀκρητοποσίη,
ἢ λουτρὸν, ἢ πυ-
ρίη, ἢ φαρμακείη
λύει.

Τεχνολογικὸς διαρ-
ρήσις μάστιγι ἀλί-
σκονται μακρῆς.

Οἱ ὀξυρεϊσμῶδεις
δ' παύτῃ πελιδνικῇ
γίνονται.

Οκίσσοι φαλακροὶ,
πυττίοισι κισσοὶ με-
γάλοι δ' γίνονται. ὁκί-
σοισι δ' αὖ φαλακροὶ
σιν ἐξοὶ κισσοὶ ἐπιγέ-
νωνται, πάλιν οὕτως
γίνονται δασύεις.

Τοῖσιν ὑδρωπικοῖς 5 Aqua inter cutem
σιβήξ ἐπιγλυμμένη, laborantibus tussis
κακόν. superueniens, malū.

Δυσχερὴν φλεβο- 30 Difficultatē vrinæ
τομὴν λύει· πέμνειν δὲ vena secta soluit: se-
πὰς εἶσω. cādę verò interiores.

Υπὸ κυανῆς ἐ- 7 Angina correpto,
χομύω οἰδημα γε- si tumor oriatur in
νέας ἐν τῷ τραχή- collo, bonum: foras
λῳ, ἀγαθόν· ἔξω δὲ ἐν enim morbus dedu-
πίται τὸ νόσημα. citur.

Οκόςοισι κρυπτοῖς 38 Quibus occulti
καρκίνοι γίνονται, μὴ cancri oriuntur, nō
σεραπύειν βέλπον. curare melius est.
σεραπυνόμενοι γὰρ, curati enim citius
ἀπολλύουσι ταχέως· intereunt: non cu-
μὴ σεραπυνόμενοι rati verò, longius
δὲ, πλείω χρόνον δια- tempus perdurant.
τελοῦσι.

Σπασμὸς γίνε- 39 Convulsio fit, aut
ται, ἢ ἀπὸ πληρώ- ex repletionē, aut
σιος, ἢ κενώσιος. οὐ- ex inanitione, ita
τω δὲ καὶ λυγμός. verò & singultus.

Οκόςοισι πρὶν τὸ 40 Quibus circa iliū
ἀποχόνδριον πόνοι dolores fiunt sine
γίνονται ἀπὸ φλε- inflammatione, ijs
μονῆς, τουτέστι, πυ- febris superueniens

dolorem soluit.

ρεῖτος ἐπιγλυόμενος
λύει τὸ πόνον.

41 Quibus in corpo-
re pus delitescens
nō innotescit ijs ob
crassitudinem pu-
ris, aut loci, non in-
notescit.

Οκόςοισι διαπύον
πιδόν ἐν τῷ σώματι
μὴ διασημαίνει, τῶ-
ν τοῖσι διὰ παχύτητα
τὸ πύον, ἢ τὸ πόνον, ὅτι
ἀποσημαίνει.

42 Regio morbo la-
borantibus, si fiat
hepar durum, ma-
lum.

Εν τοῖσιν ἐκ περι-
κοῖσι τὸ ἥπαρ σκλη-
ρόν γινώσκει, πονη-
ρόν.

43 Qui lienosi diffi-
cultate intestinorū
corripuntur, ijs su-
perueniente longa
intestinorum diffi-
cultate, aqua inter-
cutem, aut intesti-
norū læuitas super-
uenit, ac moriūtur.

Οκόςοι ἀσθενώ-
δες ἀπὸ δυσεντερίας
ἀλίσκονται, ζυγίαι-
σιν ἐπιγλυόμενης μα-
κρῆς τῆς δυσεντε-
ρίας, ὅθεν ἐπιγί-
νεται, ἢ λεαντε-
ρίη, καὶ ἀπόλλυν-
ται.

44 Quibus ex stillici-
dio urinae ileos su-
peruenerit, intra se-
ptē dies moriūtur, ni-
si febre superueniente
fatis urina fluxerit.

Οκόςοισιν ἐκ σταλ-
κιδίας εἰλεως ἐπιγίνα-
σθαι, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν
ἀπόλλυνθαι, ἢ μὴ πυ-
ρετου ἐπιγλυομένου
ἀλὶς τὸ ὕρον ἐν ἡ.

Ελκεα ὁκόσα ἐν αὐ-
σια γίνεσθαι, ἢ μακρό-
τερον χρόνον ἴχου-
σιν, ἀνὰ σκηνὸς ἐόν ἄ-
φιστεῖς, ἢ τὰς ὄλας
καὶ ἰλας γίνεσθαι.

41 Vlcera si an-
nua aut etiam diu-
turniora sunt, os
abscedere est neces-
se, & cicatrices ca-
uas fieri.

Οκόσοι ὕβοι ἐξ ἄ-
σθματος, ἢ βηχὸς γί-
νονται πρὸ τῆς ἡβης,
ἀπόλλυνται.

46 Qui gibbi ex
asthmate, aut tussi
fiunt ante puberta-
tem, moriuntur.

Οκόσοισι φλεβο-
τομίῃ ἢ φαρμακείῃ
ξυμφέρει, τὸν πόνον
προσῆκον τῷ ἥενος φλε-
βοτομίαν, ἢ φαρμα-
κείαν.

47 Quibus vena se-
ctio vel purgatio cō-
fert, eis conuenit ve-
re venam secare, &
medicamentum pur-
gans dare.

Τοῖσι πωληνώδεσι
δυσεντερίᾳ ἐπιγνο-
μένη, ἀγαθόν.

48 Lienosis difficul-
tas intestinorum su-
perueniens, bonum.

Οκόσα ποδῶν χει-
ρὶ νοσήματα γί-
νεται, ταῦτα ἀπο-
φλεγμύναντα ἐν
πενήντησι ἡμέ-
ρησιν ἀποκρίνεται-
ται.

49 Qui morbi po-
dagrici sunt, ij se-
data inflammatio-
ne intra dies qua-
draginta conquies-
cunt.

50 Quibus precifum
st cerebri, ijs ne-
celle est febrē & bi-
lis vomitum super-
venire.

51 Qui sani cum
sint, capitis repen-
tē doloribus corri-
piuntur, & statim
muti fiunt, & ster-
tunt, intra septem
dies intereunt, ni-
si febris apprehen-
derit.

52 Spectare etiā opor-
tet quæ per somnū
in oculis subappa-
rent: nam si quid
commisiss palpe-
bris ex albo appa-
reat, neq; alui pro-
fluvio, aut medi-
camenti portione id
accidat, malum si-
gnum est, & val-
de letale.

53 Deliratio quæ cū

Οκόσοισιν αὖ ὁ ἰς
κίφαλος διανοῶν,
τοντέοισιν αὐτῶν πω-
ρετόν τε χολῆς ἔμε-
τον ἐπιγίνειν.

Οκόσοισιν ὑγιαί-
ουσιν ὁδυνάαι γίνον-
ται ἐξαίφνης ἐν τῇ κε-
φαλῇ, καὶ παρὰ χεῖ-
μα ἄφωτοι γίνονται, καὶ
ῥέει χονσιν, ἀπὸ δ' αὖ-
ται ἐν ἑπτὰ ἡμέρη-
σιν, ἢν μὴ πυρετός ἐ-
πιλάβῃ.

Σημπεῖν δ' ἔστι καὶ
τὰς ἑποφάσιαις τῶν
ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν
ὑπνοῖσιν ἢν γὰρ πύ-
πε φαίνεται ἐν μὲν αλ-
λεμύων τῶν βλεφά-
ρων τοῦ λανκῶ, μὴ
ἐκ διαρροῖας ἰόντι, ἢ
ἐκ φρεμικῆς ποσῆς,
φλαῦρον τὸ σημεῖον
καὶ θανατῶδες σφό-
δρον.

Αἱ παρὰ φρεσὶν αὖ-
αὖτε

APHOR. LIB. VI. 81

αἱ μὲν μὲν γέλωτος τίσυ fit, tutior : quæ
γινόμεναι, ἀσφαλίσ- verò serio, periculo-
σαι αἱ δὲ μὲν ἀσθενείας, fior.,
ἐπισφαλίσσαι.

Εν βίῳ οἱ ξένοι πα- 14 In morbis acutis
θεσι βίῳ μὲν πυρετὶ qui cum febre sunt,
αἱ κλαυθμώδεις ἀνα- luctuosa suspiria,
πνοαί, κακὰ. mala.

Τὰ ποδαγρικὰ τοῦ 15 Dolores podagri-
ἥρος ἢ τοῦ φθινοπώ- ci vere & autumnō
ρος κινεῖται ὡς ὑπὸ το plurimum mouen-
πολύ. tur.

Τοῖσι μελαγχολι- 16 Morbis melācho-
κοῖσι νοσήμασιν ἐς τὰ licis ad hæc periculo-
δε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀ- si humorum decubi-
ποσκήψεις, ἢ ἀπο- tus, vel stuporē cor-
πληξίν τῷ σώματι, poris, vel cōuulsio-
ἢ ἀσπασμόν, ἢ μακρίαν, nē, vel furorē, vel cæ-
ἢ τύφλωσιν σημαίνει. citatem significant.

Απὸ πλῆκτοι ὅ μάλιστα γίνονται ἡλικίῃ 17 Apoplexiæ au-
τῇ ἀπὸ πενταετίας τε- tem sunt maximè
τα ἑπτὰ ἔχουσιν ἐξή- à quadragesimo an-
κοντα. no ad sexagesimum
usque.

Ὡς ἐπὶ πλοῦτον ἐκπί- 18 Si omentum ex-
ση, ἀνάγκη ἀποσα- cidat, necessario pu-
πῆναι. trefcit.

F

Quibus à lōgo co-
xendicum dolore ve-
xatis, coxa excidit,
rursusque recidit,
ijs mucrores superue-
niunt.

Quibus à diutur-
no dolore coxendi-
cū vexatis, coxa exci-
dit, ijs crus tabescit,
& claudicat, nisi vrā-
tur.

Οκόσοισιν ἄπο ἰ-
σχιάδος ἐνόχλου μέ-
νοισι χρόνις ἐξίστα-
ται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπῃσι, τοῦτο-
οἱσι μῦξαι ἐπιγίνον-
ται.

Οκόσοισιν ἄπο ἰ-
σχιάδος ἐνόχλου μέ-
νοισι χρόνις, τὸ ἰσχίον
ἐξίσταται, βουτίοισι τῇ
κετῇ τὸ σκέλεος, καὶ χω-
λῶνται, ἢν μὴ καυθῶσι.

SECTIO SEPTIMA.

ΤΜΗΜΑ ΕΒ- ΔΟΜΟΝ.

IN morbis acutis
frigus partiū extre-
marum, malum.

In osse ægrotanti
caro livida, malum.

A vomitu singul-
tus & oculorum ru-
bor, malum.

ΕΝ τοῖσιν ὀξείσιν
νοσήμασι ψύ-
ξις ἀκρωτηρί-
ων, κακόν.

Επὶ ὀστέῳ νοσέον-
τι σάρεξ πηλιδνὴ, κα-
κόν.

Επὶ ἐμέτῳ λυγξ
καὶ ὀφθαλμοὶ ἱερ-
δροί, κακόν.

APHOR. LIB. VII. 83

Ἐπὶ ἰδρωπὶ φρίκη,
ἔχρησόν.

A sudore horror,
non bonum.

Ἐπὶ μανίᾳ δυσεν-
τερία, ἢ ὕδρωψ, ἢ αἷστα-
σις, ἀγαθόν.

A furore dysen-
teria, aut aqua inter-
cutem, vel mentis a-
lienatio, bonum.

Ἐπὶ νόσῳ πολυ-
χρονίᾳ ἀποσιεῖν καὶ
ἀκρητοὶ ἀποχωρήσει-
ες, κακόν.

In morbo diutur-
no fastidium cibi, &
deiectiones syncerae,
malum.

Ἐκ πολυποσίης ξί-
ρος ἢ παραφροσύνη,
κακόν.

A multa potatione
rigor, & desipientia,
malum.

Ἐπὶ φύματος αἵτω
ῥήξεως, οἰσυνίσεως, ἔμε-
τος, καὶ λαποψυχίᾳ
γίνεται.

A tuberculí intus
eruptione, exolutio,
vomitus, & animi de-
fectio fit.

Ἐπὶ αἵματος ῥύσει
παραφροσύνη, ἢ καὶ
σπασμὸς, κακόν.

A sanguinis pro-
fluio desipientia, aut
etiam convulsio, ma-
lum.

Ἐπὶ εἰλεῶ ἔμετος,
ἢ λυγξ, ἢ σπασμὸς,
ἢ παραφροσύνη, κα-
κόν.

Ab ileo vomitus,
aut singultus, aut con-
vulsio, aut desipien-
tia, malum.

Ἐπὶ πλευρίπδι πνι-
γιπνονμονία, κακόν.

A morbo laterali,
inflammatio pulmo-
nis, malum.

F 2

12 A pulmonis inflammatione phrenitis, malum.

13 Ab æstibus vehementibus convulsio aut distectio, malum.

14 A capitis ictu stupor, aut desipientia, malum.

15 A sanguinis sputo, puris exsputio, malum.

16 A puris sputo, phthisis & fluxio: quum verò sputum retentum fuerit, moriuntur.

17 Ab hepatis inflammatione singultus, malum.

18 A vigilia convulsio, vel desipientia, malum.

19 Ab ossis denudatione erysipelas, malum.

20 Ab erysipellate putredo, aut suppura-

Επὶ πνεύμονος
νὴν φρενίτις, κα-
κόν.

Επὶ καύμασιν ἰσχυ-
ροῖσι πασμοῶς, ἢ τε-
τανος, κακόν.

Επὶ πληγῇ ἐς πλὴν κε-
φαλὴν ἐκπληξίς, ἢ πα-
ρεμφροσύνη, κακόν.

Επὶ αἵματος πύ-
σει πύου πύσις, κα-
κόν.

Επὶ πύρι πύσει, φθί-
σις καὶ ῥύσις· ἐπὶ δὲ
τὸ πύελον ἰσχυῆται, ἀ-
ποθνήσκουσιν.

Επὶ φλεγμονῇ τοῦ
ἥπατος λυγξίς, κα-
κόν.

Επὶ ἀχενπνίῃ πα-
σμοῶς ἢ παρεμφροσύ-
νῃ, κακόν.

Επὶ ὀστέου φιλώ-
σει ὀνείπιλας, κα-
κόν.

Επὶ ὀνείπιλατι
σηπεδῶν, ἢ ἐκπύησις,

κακόν.

tio, malum.

Ἐπὶ ἰσχυρῷ σπυγμαῖ 21 A forti in vlceri-
 ἐν τοῖσιν ἐλκεσιν αἱ- bus pulsu profluuiū
 μορραγίῃ, κακόν. sanguinis, malum.

Ἐπὶ ὀδυνῇ πολυ- 22 A diuturno ven-
 χρονίῃ τῷ πρὸς πύλιν καὶ tris dolore suppura-
 λίην ἀκύνῃσι, κακόν. tio, malum.

Ἐπὶ ἀκρήτῳ ἄπο- 23 A syncera deiectio
 χωρήσει δυσεντερίῃ, ne difficultas intesti-
 κακόν. norum, malum.

Ἐπὶ ὀσίου διακρω- 24 Ab ossis præcisione
 παραφροσύνῃ, ἢν κε- desipientia, si vacuū
 νέον λάβῃ, κακόν. apprehēderit, malū.

Ἐκ φαρμακωποσίης 25 A medicamēti po-
 πακομὸς, θάνατῳ- tione conuulsio le-
 δει. talis est.

Ἐπὶ ὀδυνῇ ἰσχυρῇ 26 A vehementi dolo-
 τῇ πρὸς πύλιν καὶ λίην re ventris partium
 ἀκρωτηρίων φύξις, extremarum algor,
 κακόν. malum.

Γυναικὶ ἐν γαστρίῃ 27 Mulieri gravidæ
 χεσθῇ τανακομὸς ἐπι- si tensio superue-
 γρόμενος, οὐ τεῶσαι nerit, abortum fa-
 ποίει. cit.

Ὁ, πᾶν ὀστέον, ἢ χόν- 28 Siue os, siue carti-
 δρος, ἢ νῦρον ἀποκρ- lago, siue nervus ab-
 πῇ ἐν τῷ σώματι, ὅ- scissus fuerit in cor-

pore, neq; augetur,
neque coalescit.

26 Si alba pituita de-
tento fortis ventris
fluxus superuenerit,
morbum soluit.

27 Quibus in alui
profluuijs spumosa
sunt excremeta, ijs à
capite ea defluunt.

28 Quibus febricitā-
tib⁹ in vrinis sedimē-
ta veluti farina cras-
sior fiunt, lōgā ægri-
tudinem significāt.

29 Quibus in vrinis
biliosa sedimēta, su-
prā verò tenuia, acu-
tum morbum signi-
ficant.

30 Quibus diuersæ
sunt vrinæ, ijs vehe-
mens fit in corpore
turbatio.

31 Quibus in vrinis
bullæ supernatāt, re-
num morbum, eum-

π αὐξίται, ὅτι συμ-
φύεται.

Ἦν ἅπὸ λευκῆ φλέ-
γματος ἰχομελὲς διά-
φοροι ἐπιχύνται ἰχθυ-
ρῇ, λύει τὴν νόσον.

Οκόσοισιν ἀφρώ-
δια τὰ διαχωρήματα
ἐν τῇσι διαφοραῖσι, ἢ
πείσοισιν ἀπὸ τῆ κεφα-
λῆς ταῦτα κατὰ ῥέει.

Οκόσοισι πυρεταῖ-
σιν ἐν τοῖσιν ἔροισι κρι-
μῶδες αἱ ἅπασαι
εἰς σίνοντη, μακρὴν τὴν
ἀρρώσιν σημαίνουσιν.

Οκόσοισι ἢ χολώ-
δες αἱ ἅπασαι, ἃ-
νωθεν ἢ λεπταί, ὀξείην
ἀρρώσιν σημαίνει.

Οκόσοισι δὲ διεσπ-
κότα τὰ ἔργα γίνεσθαι,
ἢ πείσοισι ταραχὴ ἰχθυ-
ρῇ ἐν τῷ σώματι ὄσιν.

Οκόσοισιν ἐν τοῖσιν
ἔροισιν ἐπισαντὴ πομ-
φύλυσες, νεφριτικὰ σπ

μακρὸν τι, καὶ μακρὴν
πλὴν ἀρρώστειν ἔσται.

Οκόσοισι ἔστι λιπαρὴ
ἢ ἐπίσασις καὶ ἀθρόν,
τουτέοισι νεφριτικὰ,
καὶ ὁξεία σημαίνει.

Οκόσοισι ἔστι νεφριτι-
κοῖσιν ἔστι τὰ προει-
ρημύα συμβαίνει ση-
μεῖα, πόνοι τε πρὸς αὐ-
τὰς καὶ ἐκχιαίσεις γί-
νοντο, ἢν αὐτὰ πρὸς αὐ-
τὰς ἐξω τὸ πρὸς αὐτὰς, ἀ-
πόσημα πρὸς δεξιὰ καὶ ἐ-
σόμενον ἐξω. ἢν ἔστι μάλ-
λον οἱ πόνοι πρὸς αὐ-
τὰς ἐξω τὸ πρὸς αὐτὰς γίνωντο,
καὶ ὁ ἀπόσημα πρὸς δε-
ξιὰ ἐσόμενον μᾶλλον
ἐξω.

Οκόσοι αἷμα ἐμέου-
σιν, ἢν μὴ αὐτὸν πυρετὸν,
σωτήριον· εἰ ἔστι πυ-
ρετὸν καὶ κόν· θερμὸν αὐ-
τὸν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖ-
σι, καὶ τοῖσι συπληκοῖσι.

Καταρροὶ ἐς πλὴν ἀ-

que longum signifi-
cant.

Quib⁹ adipalis su-
perficies & conglo-
bata, ijs renū & acu-
tū morbū significat.

Quibus verò è re-
nibus laborantibus
prædicta accidunt si-
gna, dolorēsque circa
spinæ musculos fiūt,
siquidem circa loca
exteriora, extrinse-
cus abscessum quo-
que futurum expe-
cta: si verò circa in-
teriora magis fiant,
abscessum etiam in-
trinsecus potius fu-
turum expecta.

Qui sanguiné vo-
mūt, si sine febre, salu-
tare: si cū febre, ma-
lū: curādū refrigerā-
tib⁹ & adstringētib⁹.

Destillationes in
vêtré superiôrē sup-

purantur intra vigin-
ti dies.

79 Si quis sanguinem
& grumos meiat, &
vrinæ stillicidio la-
boret, ad imum ven-
trē, & in pectine, ad
vesicam loca male
habere significatur.

40 Si derepentē lin-
gua incontinens fiat,
aut aliqua corporis
pars stupore elangue-
scat, eiusmodi est me-
lancholicum.

41 Si senioribus supra
modum purgatis sin-
gultus superuenerit,
non bonum.

42 Si febris non ex bi-
le fit orta, multa a-
qua eaque calida ca-
piti superfusa, febrē
soluit.

43 Mulier non fit am-
bidextra.

νω και λινν εκ πνουω
εν η μερησιν ειχουσιν.

Ην ουρει η αιμα και
θρομβους, και σεαυθου-
ρινην εχη, και οδυνη εμ-
πιπνη εις το ποδιναιον,
και το ηπαρ και σπλην, και
εν κτηνα, τα δε πιω
κυσιν νοστιν σημαίνει.

Ην η γλωσση εξαί-
φνης ακρατης γηνη-
ται, η απο αληκτόν-
τι του σώματος, με-
λαγχολικόν το τοιού-
το γινεσθαι.

Ην υπορχα θαυρομέ-
νων τινω φρεσβυτέρων
λνγξ επιγηνηται, εκ
αγαθόν.

Ην πυρετός μη απο
χολης εχη, υδατος
πολλου η θερμω κα-
ταχειομένου χη της
κεφαλης, λύσις τ πυ-
ρετου γινεσθαι.

Γυνή αμφιδίξιος ου
γινεσθαι.

Οκόσοι ἐμπυοὶ καὶ ἄλλοι
 ονται ἢ τέμνονται, ἢ
 μὲν τὸ πῦον καθαρόν
 ἔσῃ καὶ λευκόν, περὶ γί-
 νονται· ἢ δὲ ὑφαίμον
 καὶ βορβορώδες, καὶ δυσ-
 σῶδες, ἀπολλύονται.

Οκόσοι δὲ ἢ παρὰ διὰ
 πυον καίονται, ἢ γὰρ
 τὸ πῦον καθαρόν ἔσῃ
 καὶ λευκόν, περὶ γίνονται.
 εἰ χιτῶνι καὶ τὸ πῦον
 πυντίσιν ὅστιν. ἢ δὲ
 οἶον ἀμόεγν ἔσῃ, ἀ-
 πολλύονται.

Οδυνάς οφθαλμῶν
 ἀκνητον πόλιν καὶ
 λύνσας πολλὰ θερ-
 μῶ, φλεβοτόμει.

Υδροπῶντα ἢ
 βῆξ ἔχῃ, αἰέλπιός
 ὅστι.

Στεγανῶν καὶ
 δυσχερῶν δωρηξίς καὶ
 φλεβοτομή λύει. πέ-
 μναι δὲ τὰς εἰσω
 φλέβας.

44 Qui suppurati v-
 runtur aut secantur,
 si purū & album pus
 effluerit, euadunt: si
 verò subcruentum,
 fæculētumque ac fœ-
 tidum, intereunt.

45 Quibus suppara-
 tum iecur aduritur,
 si purum pus fluxe-
 rit & album, euadūt.
 in tunica enim ipsis
 pus continetur: si ve-
 rò qualis amurca
 fluat, intereunt.

46 Dolores oculorū
 post meri potum, &
 aquæ multæ calentis
 balneum, venæ se-
 ctione curato.

47 Si hydropicus tuf-
 fiat, desperatus est.

48 Vrinæ stillicidium
 & meiendi difficulta-
 tē vini potio & venæ
 sectio soluit. Inciden-
 dæ autē interiores.

Ab angina vexatis
tumor & rubor in pe-
ctore superueniens,
bonum. foras enim
couertitur morbus.

Quibus cerebrum
sideratum est, intra
tres dies intereunt:
si verò hos superaue-
rint, sani fiunt.

Sternutamentum
fit ex capite, cere-
bro excalfacto, aut
humectato inani
quod in capite est.
Aer enim intus con-
tentus, foras erum-
pit. Strepit autem,
quia per angustum
ipsi est exitus.

Quibus hepar vn-
dique dolet, ijs fe-
bris superueniēs, sol-
uit dolorem.

Υπὸ κυσάγχης ἐ-
χουμένῳ οἷδημα καὶ
ὀφύδημα ἐν τῇ σή-
θει ἐπιχρῶμενον, ἀ-
γαθόν· ἔξω γὰρ τρέπ-
ται τὸ νόσημα.

Οκόςοισιν αὖ σφακε-
λισθῆναι ἐκέφαλος, ἐν
βρισιν ἡμέρησιν ἀπολ-
λωσθαι· ἢ δὲ ταύτας
διαφύσωσιν, ὑγιεῖς γί-
νονται.

Παρμὸς γίνεται
ἐκ τῆς κεφαλῆς, δια-
θερμαινομένου τοῦ
ἐγκεφάλου, ἢ δι' ὑ-
γραίνουμένου τοῦ ἐν
τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑ-
πάρχειται γὰρ ὁ ἀέρ
ὁ ἐνὶ ὧν ἔξω, φοφᾷ
δὲ ὅτι διὰ στενοῦ ἢ
διέξοδος αὐτοῦ ἐ-
στίν.

Οκόςοισιν ἡ παρπε-
ριοδιωχθῆναι, τοῦτοις
παρεὶς ἐπιχρῶμενος
λύει πῶν ὀδυνην.

Οκόσοισι συμφέρει *¶* Quibus sangui-
 αἷμα ἀφαιρᾷ ἀπο nem à venis mitte-
 τῶν φλεβῶν, τουτέστι re confert, ijs vere
 σι χρεὶ ἥρος φλεβο- secare venam oportet.
 τομεῖται.

Οκόσοισι μετα- *¶* Quibus interven-
 ξὺ τῶν φρενῶν καὶ triculum & septum
 τῆς γαστρὸς φλέγμα transuersum pituita
 ἀποκλείεται, καὶ ὁ δὲ conditur, & dolo-
 νην παρέχει ὅκ' ἔχον rem adfert, ad alte-
 ρήν τῶν κοιλιῶν, του- rutrum vètrem exi-
 τίοισι χεῖ τὰς φλέ- tum non habens, ijs
 βας εἰς πλὴν κύνειν βα- per venas ad vesicā
 πώτος τῆ φλέγματος, versa pituita, mor-
 λύσις γίνεσθαι δύσκολον.

Οκόσοισι αὖ τὸ ἥ- *¶* Quibus hepar a-
 παρ ὕδατος πλησθὲν qua plenum in o-
 εἰς τὸ ἐπίπλωμα ῥαγῇ, mētum eruperit, ijs
 τουτέστιν ἡ κοιλία ὕ- venter aqua reple-
 δατος ἐμπύμωλαται, tur, ac moriuntur.
 καὶ ἀποθνήσκουσιν.

Αλύκη, χάσμα, φρί- *¶* Anxietudo, oscita-
 κη, οἶνος ἴσος ἴσως πινόμενος, λύει τὴν νόσον. tio, horror si adsit, vi-
 num parvari potum
 soluit egritudinem.

Οκόσοισιν ἐν τῇ *¶* Quibus in meatu
 ἐξήδη φύμα γίνεσθαι, urinario tuberculū

gignitur, ijs suppura-
tione facta & eru-
ptione dolor solui-
tur.

18 Quibus ex occa-
sione aliqua cere-
brum fuerit cōcus-
sum, mutos ptinus
fieri est necesse.

19 Corporibus humi-
das carnes habenti-
bus, famē adhibere
cōuenit: fames enim
ficcatur corpora.

20 Vbi toto corpore
mutatio, & corpus re-
frigeratur, & rursus
calefit, aut colorem
aliud ex alio cōmu-
tat, morbi significa-
tur longitudo.

21 Sudor multus, ca-
lidus aut frigidus,
semper fluens humo-
rē, in robusto quidē
supernē, debili verō
infernē significat.

τοντίοισι διαπνήσαν
τος καὶ ἀεραγγύτος,
λύνεται ὁ πόνος.

Οκόσοισι δ' αὖ
ὁ ἐγκέφαλος σπασθῇ
ἀπὸ πινύς φοφά-
σιος, ἀνάγκη ἀφώ-
νως γενέσθαι πνεύ-
μα.

Τοῖσι σώμασι τοῖ-
σιν ὑγραὶ τὰς σάρκας
ἔχουσι διὰ λιμόν ἐμ-
πειρίαν· λιμός γὰρ ξη-
ραίνει τὰ σώματα.

Οκτ' αὖ ἐν ὅλῳ τῷ
σώματι μεταβολαὶ, καὶ
ἐν σώματι καὶ ψυχῇ,
καὶ πάλιν θερμαίνῃ,
ἢ χρωμα εἴδησιν ἐξ ἐπι-
σης μεταβάλλει, μήκους
νόσος σημαίνει.

Υδρῶς πολὺς θερ-
μὸς ἢ ψυχρὸς ῥέων
αἰεὶ, σημαίνει ἔχον πλη-
σιονὴν ὑγρῶ. ἀπ᾿ αἵαν
οὐκ ἔστι, τῷ μὲν ἰσχυ-
ρῶ, αὐτῷ δὲ τῷ δὲ ἀ-
σθενεῖ, καὶ τῷ δὲ.

Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ
διαλείποντες, ἢ νύχ-
θότεροι διὰ τρίτης γέ-
νωνται, ἐπικίνδυνοι ὄ-
ντω, δ' αὖ τῷ ὁπώ δια-
λείπωσι, συμκάνει ὁ π-
κίνδυνος.

Οκόσοισι πυρε-
τοὶ μακροὶ, τουτέοι-
σιν ἢ φύματα, ἢ ἐς
τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγ-
γίνονται.

Οκόσοισι φύμα-
τα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ
ἄρθρα πόνοι καὶ πυ-
ρετοῦ γίνονται, οὐ-
τοι σιτίοισι πλείοσι
χρῆονται.

Ὡς περ τῷ πυ-
ρετοντι τροφήν δι-
δῶ, τῷ μὲν ὑγιά-
νοντι ἰσχύς, τῷ δὲ
κάμνοντι ἰσχυρὸς.

Τὰ διὰ τῆς κύστιος
διαχωρόντα ὁρᾶν δεῖ
εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν
ἢ ποχωρεῖται τὰ ἥκι-

Si febres quacun-
que nō intermittētes
tertio quoq; die ve-
hemētiores sūt, peri-
culosæ: quoquo mo-
do autem intermisse-
rint, significāt se pe-
riculosas non esse.

Quibus febres lō-
gæ, ijs tubercula aut
in articulis dolores
sunt.

Quibus tubercu-
la diutina, aut in
articulos dolores ex
febre decumbunt,
hi pleniore cibo v-
tuntur.

Si quis febricitanti
cibū dederit, valen-
ti quidem robur, æ-
grotanti verò mor-
bus fit.

Quæ per vesicam
excernuntur inspicere
oportet, an talia
sint qualia sanis ex-

cernūtur. nā quæ his
minimè sunt similia
ea morbosiora: quæ
verò sunt sanis si-
milia, minimè mor-
bosa.

Et quibus deie-
ctiones si stare siue-
ris, nec moueris, sub-
sistūt veluti strigme-
ta, & si pauca sint, par-
uus morbus est, si verò
multa, magnus, ijs
aluū infernè purga-
ri cōfert: quòd si al-
uo nō purgata sorbi-
tiones exhibueris,
quo plures dederis,
eo magis nocebis.

Quæ cruda deor-
sum secedunt, ab a-
tra sunt bile: si plura
maior: si pauciora,
minor morbus est.

Excreationes in fe-
brilibus nō intermit-
tētibus liuidæ, crue-

σα οὐδ' ὁμοία τοντῶσι
σι, ταῦτα νοσώδιστα·
τὰ δὲ ὁμοία τοῖσιν ὑ-
γιαίνουσιν, ἥκιστα νο-
σώδιστα.

Καὶ οἷσι τὰ ἄποχω-
ρήματα, ἢν ἐάσης σῆ-
ναι, καὶ μὴ κινήσης, οἷο-
ντα ὑφίσταται ξύσμα-
τα, καὶ ἢν ὀλίγα ἢ ὀλί-
γη ἢ νῆσος γίνεσθαι. ἢν
δὲ πολλὰ, πολλὰ, τον-
τῶσι ξυμφέρεται ἄπο-
καθῆραι τὴν κοιλίην.
ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποι-
ήσας δίδῃς τὰ ῥο-
φήματα, ὅκοσα αὐ-
τῷ δίδῃς, μάλλον
βλάψεις.

Ὅκοσα αὐτῷ κατὰ τὴν
διαχωρῆν, ὅτι χολῆς
μελαίνης εἴσιν, ἢν
πλείω, πλείων ἢν ἐάσ-
σω, ἐλάσσων ἢ νῆσος.

Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ
ἐν τοῖσι πυρετοῖσι γί-
νεται μὴ διαλείπουσιν αἱ

πυλιδναί, ἢ αἵματώ-
 δεις, ἢ χολώδεις, καὶ
 δυσώδεις, πῶσαι κα-
 καί· ἀποχωρεῖσαι δὲ
 χαλῶς, ἀγαθαί, ἢ, χ^τ
 κοιλίν, ἢ κύνιν· ἢ, ὅκω
 αὐτὴν ἀποχωρεῖον εἴ
 μὴ κεκαταρμυρόν, κα-
 κόν.

Τὰ σῶμα τὰ χεῖρ ὅ-
 κω πὶς ἐξέλει· καθαίρει
 αὐτὸ, ὅρῳα ποίειν. κὴν
 ἢ αὐτὸ ἐξέλητ· ὅρῳα
 ποίειν, εἴσαι πῶ κοιλί-
 νιν· ἢν ἢ κατῶ, ὅρῳα.

Υπνος, ἀρεπνίν, ἀμ-
 φόρῳα μᾶλλον τῷ με-
 ρίῳ γιγνώσκον, νῆσος.

Εν ζῴσι μὴ διαλεί-
 πει πυρετοῖσιν, ἢν τὰ
 ἢ ἐξω ψυχρὰ ἢ, τὰ δὲ
 ἐξω θερμὰ, ἢ, δὲ ψα-
 χῆ, θανάσιμον.

Εν μὴ διαλείποντι
 πυρετῷ, ἢν χεῖρας, ἢ
 εἰς, ἢ ὀφθαλμοῦς, ἢ ὀ-
 φρὺς διασραφῇ, ἢν μὴ

tæ, biliosæ, foetidæ,
 omnes malæ: cū verò
 bene excernūtur, bo-
 num est, & per ven-
 trem & pervesicam:
 & vbi aliquid sece-
 dens steterit, nō pur-
 gatum, malum.

70 Corpora vbi quis
 purgare volet, flui-
 da faciat oportet: &
 si suprâ, alius sisten-
 da: si verò infrâ, hu-
 medanda.

71 Somnus & vigilia
 vtræque modū si ex-
 cesserint, morbus.

72 In febribus non
 intermittentibus, si
 exteriora frigēt, in-
 teriora vrūtur, & fe-
 bris adsit, letale.

73 In febre non in-
 termittente, si la-
 brum, aut nasus, aut
 oculus, aut superciliū
 peruertatur, si nō vi-

deat, si nō audiat: &
iam debilis est, quic
quid horū acciderit,
in p̄p̄inquo morset.

24 Albæ pituitæ a-
qua intercutem su-
peruenit.

Ab alui profluvio,
difficultas intestino
rum.

78 Difficultati inte-
stinorū superuenit
eorundem lænitas.

77 A fideratione of-
fis abſceſſus.

28 A sanguinis vo-
mitu tabes, & puris
supernè purgatio.

Qualia fuerint ve
fica aut alui excre-
méta, & ex carnibus,
& sicubi corpus à na-
tura exierit. specta-
re oportet. Nā si pa-
rū, paruus morb⁹ est:
si multū, magnus: si
valde multū, letale.

βλίπῃ, ἢ μὴ ἀκρῶν;
ἢ δὴ ἀσθενὴς ἐὼν, ὃ, π
αὐτῶν ποντίων χήνται,
θανάσιμον.

Ἐπὶ λακῶ, φλέ-
γματι, ὕδρωι ἐπι-
γίνεται.

Επὶ διαξροίη, δυ-
σενπερίη.

Επὶ δυσσεπείῃ λαι-
σεπείῃ ἐπιγίνεσθαι

Επὶ σφακελισμῷ,
ἀποστάσις ὁσέου.

Επὶ αἵματος ἐμέ-
τω, φθόνῳ καὶ ᾧ πῦρ
καθάριστις αὖτις.

Οκοῖα καὶ ἐν τοῖσι
 πλὴν κύνειν, καὶ τοῖσι
 πλὴν κοιλῆν ἄπο-
 χωρήμασι καὶ ἐν τοῖσι
 πᾶσι σάκεαι, καὶ ἦν
 πῃ ἄλλῃ τ' φύσιος ἐκ
 βοῆν τὸ σῶμα, ἦν ὀλί-
 γον, ὀλίγη ἡ νῆσος γί-
 νετ' ἦν ὃ περὶ, πολ-
 λή ἦν πάνυ πολὺ, θα-
 νάσιμον τὸ τοιῆτον.

ΤΕΛΟΣ.

97
 ΙΠΠΟΚΡΑ- HIPPOCRΑ-

τους πρόγνωσι-
 κήν.

tis progno-
 stica.

ΤΟΝ ἰντερόν δο-
 κεί μοι ἄριστον
 εἶναι, πρόγνῳσιαν
 ἐπιτηδύειν προγινώ-
 σκων γὰρ καὶ προλέ-
 γων παρὰ τοῖσι νοσή-
 ονσι, τὰ τ' παριόντα,
 καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ
 τὰ μέλλοντα εἰσελθόν-
 τας, ὁμῶς αὖτε παρελ-
 λειπόντων οἱ ἀσθενέοντες, καὶ
 διηγουμένους, πιστεύειν
 τ' αὖ μᾶλλον γινώ-
 σκειν τὰ τ' νοσεόντων
 πρὸ γυμνασίου, ὥστε ἐλ-
 μάμ' ἐπιτρέπειν ἰα-
 τρῶν ἀνδράσιν σφίσι εἰς
 τὸν τῶ ἰηδῶ.

Τὴν δὲ διαθεσίαν ἄρι-
 στα αὖ ποιῆσαι, προει-
 δὼς τὰ ἐσόμενα τ' πα-
 ρεμείποντα, ὑψίστης καὶ γὰρ
 ποιῆσαι ἀπαρχὰς αὐτῶν.

Medicū prae-
 notionem
 adhibere,
 optimū esse mihi vi-
 detur. Praenoscens e-
 nim & praedicens a-
 pud aegrotos, & prae-
 sentia, & praeterita,
 & futura, & quae a-
 grotos praetereūnt ex-
 ponens, fidem utique
 fecerit, quod aegro-
 torum res magis co-
 gnoscatur, quare au-
 debunt homines se-
 ipsos medico com-
 mittere.

At verò curationē
 optimè fecerit, ubi
 praenoverit futuras
 affectiones. Sanos
 enim facere omnes

G

egrotos impossibile
hoc enim præstati-
esset q̄ prænoscere in
posterum euētura.

Quoniam verò ho-
mines moriuntur, alij
priusq̄ medicū vocet
præ violētia morbi;
alij accito etiā medi-
co, repētē vita dece-
dunt: quidā, vbi vnā
vixerunt diē: quidā,
tēpore paulō diutio-
re, antequām medi-
c^o arte singulis mor-
bis repugnet: itaque
nosceda taliū affe-
ctionū naturæ, quan-
tum corporum vires
excedunt. Simul ve-
rò & si quid diuini in
morbo inest, etiā hu-
ius prænotionē edi-
scere. Ita enim meri-
tō mirabilis, & medi-
c^o bon^o fuerit. nā qui
superstitēs mane-

σθνήοντες, ἀδυνάτων
ἔσονται τὸ πρόγινώσκειν
τὰ μέλλοντα ἀποβή-
σεαί, κρείττον αὖ ἦν.

Ἐπὶ δὲ οἱ αὖθροποι
ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν
πρὶν χαλίσαι τὸν ἰσθμὸν
ἀπὸ ἰσχύος τὸ νέεσθαι
οἱ δὲ, καὶ ἐκ ἀλυσσάμενοι,
παρὰ χρεῖμα ἐτελεύτη-
σαν· οἱ μὲν μέρην μὴν
ζήσαντες· οἱ δὲ, ὁλίγω-
ν πλέονα χρόνον, πρὶν ἢ
τὸν ἰσθμὸν τῆς τέχνης πρὸς
ἱκτασθὲν νόσημα αὐτὰ
γωνίσασθαι· χρόνους δὲ
χρεῖν τὸ παθεῖν τὸ βί-
πῳ τὰς φύσεις, ὁπό-
σον ὑπὸ τῆς δυνάμει
σι τὸ σώματων· ἅμα δὲ καὶ
εἴ τι θεῶν ἐνεῖν ἐν τῇ σ-
νέσοισι, καὶ τοῦτον πῶς
πρόνοιαν καὶ μαθαίναν.
ἔτι αὖθροποι θαυμάζουσι τὸ
δικαίως, καὶ ἰσθμὸς ἀσφα-
θὸς αὖ εἶναι, καὶ ἔς ἐς αἰὼν
τὸ πρόγινεσθαι, τοῦ ζῶντος

PROGNOSTICA. 99

ἴπμαλλον δυνάμει· καὶ
 ὁρθῶς διαφυλάσσιν, καὶ
 πλείονος χρόνου πρόβη-
 λον ὁ μὲν πρὸς ἐκείνους
 καὶ τὸν ἀποθανομένους
 καὶ ἡ σωθῆσομένους προ-
 γινώσκων· καὶ τὸν ποταρ-
 ρεύων, αἰαίπος αἰεὶ εἶναι.
 Σκέπτεται καὶ ἡ χροιά· δι-
 εὐθεῖαν ὁξείαν νοσήμα-
 σι, πρῶτον μὲν τὸ πρόσω-
 πον τὴν νοσήσαντος, εἰ ὁ-
 μοιὸν ὅτι θεῖσι τὴν ὕψιαι
 νόντων· μάστιξ καὶ εἰς ὠ-
 τὸν ἐκφυγῇ. ὅπως αὖτε ἡ
 ἀρεῖον· ὅτι εἰς αὐτὴν πῶτα
 τὸν τὸ ὁμοίον, δεινότα-
 τιν· εἴη δ' αὖτε πλείον-
 δι· εἰς ὁξείαν, ὁφθαλ-
 μοὶ κοῖλοι, κρόταφοι
 ξυμπεπίπτοντες, ὥστε
 ψυχρὰ καὶ ξυστεταλμέ-
 να, καὶ οἱ λοβοὶ τῶν ὠτων
 ἀπετραμμένοι, καὶ ὁ δὲ ρ-
 ματὸ πρὸς τὸ μέτωπον
 σκληρόν· καὶ ὡς πετα-
 μένον, καὶ χροιά λεῖον· ἐ-

repossunt, eos adhuc
 magis rectè conser-
 uare poterit, ex mul-
 to tempore antea cō-
 filiū adhibēs ad sin-
 gula: & tum moritu-
 ros, tum seruandos
 prænoscēs ac prædi-
 cens, inculpat⁹ erit.
 Considerādū vero
 sic: in morbis acutis,
 primū faciē egro-
 ti, similisne sit faciei
 sanorū, maxime ve-
 rò ipsāne sibi ipsi. Ita
 enim optima fuerit.
 si illi dissimillima
 fuerit, horrēdissima
 est. Talis autē fuerit,
 nasus acut⁹, oculi ca-
 ui, tēpora collapsa,
 aures frigide ac con-
 tractæ, & extremi-
 tates aurium auer-
 sæ, & cutis circa frō-
 tem dura & circun-
 tenta ac arida, & co-

lor totius faciei pal-
lidus, aut etiam ni-
ger, & lividus, aut
plumbeus. Si igitur
in principio morbi,
facies talis fuerit, &
nondū ex alijs signis
coniectura facere li-
cuerit, interrogare o-
portet, nū vigilaue-
rit homo, aut alui ex-
cremēta valde liqui-
da sint, aut fames ali-
qua ipsum teneat. Et
si quidē horum ali-
quid cōfiteatur, mi-
nus graue esse putā-
dū est. Iudicantur
autē & cognoscūtur
talīa ī die ac nocte,
si ob has causas facies
talis fuerit. Si verō
nihil horum esse di-
cat, neque in prædi-
cto tēpore confidat,
nosse conuenit mor-
ti proximum esse. at

ον, καὶ τὸ χρώμα τῶν ὤμων
παντός προσώπου χλω-
ρόν τῷ ἢ καὶ μέλαν ἔόν,
καὶ τοιῶν, ἢ μολὶς δῶ-
δες. ἢν μὲν ἂν ἐν ἀρχῇ τῆς
νόσου, τὸ πρόσωπον
τοιοῦτον ἢ, καὶ μήπω οἶόν
τῷ ἢ τοῖσιν ἄλλοις ση-
μείοις ξυμπημαίρε-
ται, ἐπανόρεσθαι χρὴ,
μὴ ἡγεύπησεν ὢν. Ἐρω-
πος, ἢ τὰ τῆς κοιλίας ἐξ-
υγρασμένα ἢ ἰσχυρῶς,
ἢ λιμῶδες πᾶσι ἐχθρὰ
εἶν. καὶ ἢν μὲν πᾶσι τῶν
ἐμολογῶν, ἢ πονομι-
ζαν δεινὸν εἶν. κρίνεται
ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐν ἡμέ-
ρῃ τε καὶ νυκτὶ, ἢν διὰ
ταύτας τὰς προφά-
σιας τὸ πρόσωπον
τοιοῦτον ἢ. ἢν δὲ μη-
δὲν τούτων φῇ εἶναι,
μηδὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ
προσημνύῳ κατὰ-
στῇ, εἰδέναι χρὴ ἰγγὺς
ἔόντα τὸ θανάτον. ἢν

PROGNOSTICA. 101

δὲ καὶ παλαιότερα ἰόν-
τος τὸ νοσήματι, ἢ τρι-
ταίς, ἢ πενταταίς, το-
πρόσωπον τοῦτον ἢ,
πρὸς τοὺς ἰππῶν ἐπὶ ἀνέρι-
αυτὸ πρὸς ὧν καὶ πρότε-
ρον ἐκέλευσα.

Καὶ τὰλλα σημεῖα
σκέπτεσθαι, τὰ τε ἐν τῷ
ἐνὸς παντὶ προσώπῳ,
τὰ τὸ ἐν τῷ σώματι, καὶ
τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖ-
σιν. ἢν γὰρ πρὶν αὐτῶν
φωτισθῶσιν, ἢ διακρύνωσιν
ἀποροαρέτως, ἢ διαστέ-
φων, ἢ διατόρος δια-
τέρεσθαι ἀκρωγίνης, ἢ
τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἰχθῶ-
σιν, ἢ πελιδνὰ φλέβια ἢ
μέλανα ἐν αὐτοῖς σιν
ἔχουσιν, ἢ λήμαι φαί-
νωνται πρὸς τὰς ὀφθας,
ἢ καὶ ἐν αὐτῶν ὀφθαλμοί,
ἢ ἐξίχοντες, ἢ ἔσκοι-
λοι ἰχθυῶς γινόμε-
νοι, ἢ αἱ ὀφθες αὐχμῶ-
σαι καὶ ἀλαμπῆς,

si vetustiore existen-
te morbo, aut tridu-
ano, aut quatrdua-
no, talis fuerit fa-
cies, de his interroga-
re oportet, de qui-
bus etiā prius iussi.

Itēque alia si-
gna considerare, &
in vniuersa facie, &
in corpore, & in ocu-
lis. Si enim, lucem fu-
giant, aut inuolunta-
riè lachrymentur,
aut distorqueantur,
aut alter altero mi-
nor fiat, aut albas
partes rubentes ha-
beāt, aut venulas liui-
das aut nigras in ip-
sis habeāt, aut lemæ
ac sordes circa ocu-
los appareāt, aut etiā
īstabiles, aut eminē-
tes, aut caui vehemē-
ter facti, aut squallē-
tes & obscuri fuerit,

aut color totius faciei alteratus fuerit: hæc omnia mala & pernicioſa eſſe putandum eſt.

Consideranda verò & quæ in oculis ſubapparēt in ſomnis. ſi enim ex albo quid apparuerit, palpebris non commiſſis, ſi id nō ex alui profluuiο, aut medicamēti portione fuerit, aut ægrotus nō ita dormire cōſueuerit, malū ſignū & valde letale.

Si verò retorta, aut contracta fiat, aut liuida, aut pallida palpebra, aut labiū, aut naſus, cū aliquo ex alijs ſignis, morti proximū eſſe ſcito.

Letale eſt etiā habere labia reſoluta, & pēdentia, & frigida,

ἢ ὁ χροῖμα ἢ ξυμπαντος προσώπου ἢ λοιωμένον ἢ ταῦτα πάντα καὶ νομίζειν καὶ ὀλέθρια εἶναι.

Σκοπιὺν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὥποφάσις τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὑπνοῖσιν. ἢν γὰρ πῶποφάνηται τοι λευκόν, ἢ βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων, μὴ οὐ διαρροίης, ἢ φαρμακωποσίης ἰόντι, ἢ μὴ εἰς σμῖνον οὕτω καὶ δεύειν, φλαῦρον ὁ σημεῖον, καὶ θανατῶδες λίαν.

Ἦν δὲ καμπύλον ἢ εἰκλόν γινῆται, ἢ πελιδόν, ἢ ὠχρόν βλεφάρων, ἢ χεῖλος, ἢ εἰς μετέπνος ἢ ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἰόντα θανάτον.

Θανατῶδες δὲ καὶ χεῖλια ἀπολυόμενα, καὶ κρεμάμενα, καὶ ψυχρὰ,

καὶ ἀλβανὰ γινόμενα. & albicantia facta.
 Κεκλιμένον δὲ χεῖρας. ¶ Decumbentem a-
 ἰαλαμβαίαν δὲ ἐν νο- grotum à medico
 σείοντα ἀπὸ τοῦ ἰατροῦ, deprehendi conue-
 ὡς δὲ πλευρὸν τοῦ δε- in, latus dextrum
 ξίου, ἢ τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ aut sinistrum, & mā-
 τὰς χεῖρας καὶ τὸν τρά- nus, & collum, & cru-
 χηλον, καὶ τὰ σκέλεα ὀ- ramodicè inflexa ha-
 λίσσον ἐπιπεραμένα ἐ- bentē, & totum cor-
 χοντα, καὶ τοῦ ξύμπτω- pus, flexibile situm.
 μα ὑπερὸν καίμενον. ὅτω Ita enim plurimi ex
 ἢ οἱ πλεῖστοι τῶν ὑγια- sanis decumbunt.

¶ Optimī autem sunt
 Ἀριστοι δὲ εἰσι τὰ κα- decubit⁹ qui sanorū
 τακλίσεων αἱ ὁμοίαι τῇ decubitibus similes
 σι τῶν ὑγιαίνοντων. ὕπ- existūt. At verò supi-
 ὄν δὲ κεῖται, καὶ τὰς χεῖ- nū iacere, & manus,
 ρας, καὶ τὸν ἰσχίον, καὶ & collū, & crura ex-
 τὰ σκέλεα κατὰ τὰς χεῖ- tenta habere, minus
 ἔχοντα, ἢ αὐτὸν ἀσθενή- bonum est. Si verò
 ἢ ὡς ἐκ τοῦ πετῆος γέ- etiam pronus fiat, &
 νουτο, καὶ κατὰ τὰς χεῖ- de lecto ad pedes de-
 ρας, δεινότερόν ἐστιν. labatur, magis hor-
 rendum est.

¶ Si verò nudos quo-
 ἢ ὡς ἐκ τοῦ πετῆος γέ- q; pedes habere cōpe-
 νουτο, καὶ κατὰ τὰς χεῖ- riatur, nec admodū
 ρας, δεινότερόν ἐστιν.

calidos: & manus, & collum, ac crura in- equaliter disiecta, ac nuda, malum est. anxietatē enim signi- ficat.

¶ Letale autē est & hiantem semper dor- mire: & crura supini iacentis valde incur- uata esse ac compli- cata. At in ventrem decūbere, si quis nō sit adſuetus dum ſa- nus fuit, ita dormi- re, delirium signifi- cat, aut dolorem lo- corum circa ventrē.

¶ Ceterū erectū federe velle ægrum, in morbi vigore, in omnibus morbis a- cutis malum est: pes- simum autem in pe- ripneumonicis.

¶ Dētibz stridere in

ιόντας· καὶ τὰς χεῖ- ρας, καὶ τὸν τετραχι- λον, καὶ τὰ σκέλια ἀ- νωμάλως διεξίμμε- να καὶ γυμνά, καὶ κῶν· ἀλυσμόν δ' σημαίνει.

Θάνατῳ δὲ, καὶ τὸ κεχηνότα καὶ θέν- δειν αἰεὶ, καὶ τὰ σκέ- λια ὑπὸ τοῦ κειμένου ἐν γυμνασμίᾳ εἶναι ἰ- σχυρῶς, καὶ διαπιπλε- γμύνα. τῶν γὰρ ὁρῶν δὲ κείων, ὅ μὴ σωήδεες ὄντι καὶ ὑγιαίνοντες· τὰ κοιμᾶν, παρὰ φρεσιώην, πνῶ ση- μαίνει, ἢ ὀδυώην τ' ἀμ- φιπλῶ κοιλῆν ὅσων.

Ἀνακαθίζεν δ' ὁ ἄλ- λος τὸν νοσέοντα, τῆς νύκτος ἀκμαζούσης, πο- νηρὸν μὲν ἐν πάσι θῆ- ὀξέσι νοσήμασι, κακί- σον δὲ ἐν τοῖσι πλει- πλουμονικοῖσιν.

Οδόντας δ' πρίαν ἐν

πυρετοῖσιν, ὁ κῆρσοισι
μὴ ξυνήδεις ὅτιν ἀπὸ
παίδων, μαιικῶν καὶ
θανατωδεις, ἀλλὰ προ-
λέγειν ἀπὸ ἀμφοῖν κίν-
δυνον ἐσόμενον· ἢ ν-
δὲ καὶ παραφρονέων
ἴσῃ ποιῇ, ὁ λείψιον γί-
νεται καὶ ταῦτ' ἦδη.

Ελκὺς δὲ ἢν τε καὶ
προγεγενὸς τύχη ἔ-
χων, ἢν τε καὶ ἐν τῇ νύ-
σσει γίνῃ, καὶ ταμει-
δάνειν δεῖ ἢν δὲ μέλ-
λη ἀπὸ λανθῇ ὁ ἀν-
θρώπος, πρὸ τοῦ θά-
νάτου, πελιδνὸν τε
καὶ ξηρὸν εἶσαι, ἢ ὡ-
χρόν τε καὶ ξηρὸν.

Περὶ δὲ χειρῶν φε-
ρῆς, τὰ δὲ γινώσκω· ὁ
κῆρσοῖσιν ἐν πυρετοῖσιν
ὀξείσιν, ἢ πεπρωτομο-
νίῃσιν, ἢ φρενίπαισιν, ἢ
ἐν κεφαλῇ ἴσῃσι, πρὸ
τ' προσώπου φερωμέ-
νας καὶ θηροῦσας διὰ

febris, quibus nō
familiare id est a
pueris, furiosum ac
letale est. Verūm
predicere oportet ab
utrisque periculum
futurū. Si verò etiā
delirus hoc faciat,
perniciosum valde
iam existit.

¶ Ulcus autem siue
prius factum fuerit,
siue in morbo acces-
serit, considerare o-
portet. Si enim mori
turus est homo, ante
mortem liuidum ac
siccum erit, aut etiā
pallidum & siccum.

¶ At verò de manu-
um motione ita sen-
tio. quæ in febris
acutis, aut peripneu-
monijs, aut in phre-
nitide, aut capitis do-
lore, ante faciem fe-
runtur, & frustra vo-

Pantur, & festucas le-
Sunt, & floccos de
Vestibus euellunt, &
de pariete paleas de-
trahunt. eas omnes
malas & letales esse.

¶ Spiritus densus do-
lorem significat aut
inflammationem, in
locis supra septum
transuersum: qui ve-
rò magnus e'pira-
tur, & per multū tem-
poris interuallum,
delirium indicat. Si
verò frigidus è naso
& ore e'piretur, val-
de iā pernicios⁹ est.

¶ Bonā autē spiratio-
nē valde magnā vim
habere ad salutē, in
omnibus acutis mor-
bis putare conuenit,
qui cū febris sunt,
& i quadraginta die-
bus indicantur.

¶ Sudores optimi sūt
i omnib⁹ acutis mor

καις, κ' απομαρφολε-
γούσας, καὶ προκίδας
ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀπο-
πλάδους, ἢ, ἀπὸ τοῦ
ζείχου ἄχνης ἀποσώ-
σας, πάσας εἴης κακὰς
καὶ θανάτους.

Πνῶμα δ' ἐπικλόν ἢ
ἰόν, πόνον σημαίνει, ἢ
φλεγμονήν, ἐν τοῖσιν
ὑπὲρ τῆς φρενῶν χωρίοι-
σι μέγα δὲ αὐτὸ πνεύ-
μενον καὶ διὰ πολλοῦ
χρόνου, παραφροσύνην
δηλεῖ. Ψυχρόν δ' ἐκ
πνεύμενον ἐκ τῶν ῥινῶν
ἢ τὸ σῶματος, ὀλέθριον
κάρτα ἡδὲ γίνεται.

Εὐπνοίαν δ' ἡρεῖ νο-
μίζαν κάρτα μεγάλην
διώαμην ἔχειν εἰς σω-
τηρίην ἐν ἅπασιν ἔχουσιν
ὁξείσι νοσήμασιν, ὅσα
ἐκὼν περὶ τοῖς ὅσιν, κ' ἢ
ἐν τεσσεράκις ἢ πέντε
ἡμερησὶ γίνεται.

Οἱ δ' ἰδρωτες, ἀριστοὶ
μεν εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖς

ὁξείσι νοσήμασιν, ὁ κῶ-
σοι αὐτῇ μέρησι τῆ χρισί-
μοισι γίνονται, καὶ τελευ-
ως τὸν πυρετὸν ἀπαλ-
λάττεισιν· ἀγαθοὶ δὲ καὶ
ὁ κῶσοι διὰ παντὸς τῆ
σώματος σινόμενοι, ἀ-
πὸ τῆς αὐτῆς ἀνθρώπων
ἀντιπείσθον φέρονται
τὸ νόσημα. οἱ δὲ αὐτῇ μὴ
τοιαύτῃ πὸν δρᾶσιν, ὅ-
τε λυσιτελίες κακίμοι
οἱ ψυχροὶ τῆ καὶ μοῦνον
πρὸς τὴν κεφαλὴν τῆ καὶ
τὸ πρόσωπον γινόμενοι
καὶ τὸν αὐτὸν καὶ. ὅσοι δὲ
ἐκ τῆς ὁξείας πυρετῶν δα-
νατὸν πρᾶσιν καὶ νῆσι-
ξιν δὲ τῆς πρὸς τὴν κεφαλὴν, μὴ-
κῶς νόσου. καὶ οἱ καὶ
παντὶ τῷ σώματι ὡς αὐτῶς
γινόμενοι, τοῖσι πρὸς
τὴν κεφαλὴν. οἱ δὲ καὶ
χρῶσι δὲ καὶ μὴ πρὸς
τὸν βᾶχλον σινόμενοι,
πονηροί. οἱ δὲ μὴ σα-
λασμῶν καὶ ἀτμῶν-
τες, ἀγαθοί. καὶ ταυτοῖν

bis, qui in dieb⁹ iudi-
catorijs fiūt, & febrē
pfecte submouēt. Bo-
ni verò sunt, qui p to-
tum corpus fiūt, & ho-
minē facilius morbū
ferre faciūt. Qui ve-
rò tale quid nō effe-
cerint, incommodi
sunt. Pessimi autem
sunt frigidi, & q̄ tātū
circa caput & faciem
fiunt, & circa cerui-
cem. Hi enim cum
acuta quidem febre,
mortem præsignifi-
cant: cum mitiore ve-
rò, longitudinē mor-
bi. Et qui per totum
corpus fiunt, simi-
liter significāt ac ij
qui circa caput. Ac
verò milioformes,
& qui solū circa cōl-
lum fiunt, mali sunt.
Qui verò cū guttis
fiunt, & euaporāt, bo-
ni sunt. Cōsiderare

porro cōuenit sudores in sūma. sūt enim aliqui, ppter cor porū exolutionem, aliqui propter inflā-
mationis vigorem.

¶ Præcordium optimum est doloris exors, & molle, & æquale, tum in dextra, tum in sinistra parte. At inflāmatū, aut dolorē exhibēs, aut intentū, aut dextre partes īqualiter affectæ ad sinistras: hæc ōnia obseruare oportet. Si verò etiā pulsus inerit in præcordio, turbationē significat aut deliriū.

¶ Verū oculos taliū insuper intueri oportet. Si enī oculi frequenter moueātur, furiosos hos fore timor est. Tumor in

δὲ ἤν τὸ σπύλον ἴδρω παν γίνονται ἢ, οἱ μὲν δὲ ἐκλυσιν σωματῶν, οἱ δὲ διὰ σπυτοῖν φλεγμονῆς.

Υποχόνδριον δὲ, ἄριστον μὲν, αὐτῶν ἰόντων, καὶ μαλθακόν, καὶ ὁμαλόν, καὶ ἰσὺ διξιά, καὶ ἐπ' ἀριστερά. φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὁδυνην πορῆχον, ἢ ἐντεταμένον, ἢ αὐωμάλως διακείμενα τὰ διξιά πρὸς τὰ ἀριστερά, ταῦτα πάντα φυλάττειν χρὴ. εἰ δὲ ἢ σπυγμός ἐν εἰν ἐν τῷ ὑποχόνδριῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παραφροσύνην.

Ἀλλὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπιμετρεῖν τῶν ζωιστῶν ἢν ἢ αἰὸς ἐκ τῶν κινήων, μαρτυρῆσαι τούτοις ἐλπίς. οἷδμα δὲ ἐν τῷ ὑπο-

PROGNOSTICA. 109

χονδρίω σκληρόν τι
 εὐν καὶ ἐπώδυνον καὶ
 κισόν ἢ, εἰ παρ' ἅπαν
 εἴη τὸ ὑποχόνδριον. εἰ
 δὲ εἴη ἐν τῷ ἐπέρῳ μέ
 ρει, ἀκινδυνότερον εἶ
 σιν ἐν τῷ ἐπ' ἀριστερῷ.

Σημαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα
 οἰδήματα, ἐν
 ἀρχῇ μὲν θάνατον
 ὀλιγοχρόνιον εἰσαλ
 ῆν δὲ ὑπερβάλλειν εἴη
 σιν ἡμέρας ὅ, τι πυρε
 τὸς ἔχων, καὶ τὸ οἰδῆ
 μα μὴ κατὰ μέτρον,
 εἰς διαπύησιν βέβη.

Γίνεται δὲ τοιούτοι
 σιν ἐν τῇ πρώτῃ πε
 ριόδῳ, καὶ αἵματος ῥή
 ξις ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ
 κάρτα ὠφελεία.

Ἀλλ' ἐπανόρωται
 ἀρῇ, εἰ πὴν κεφαλὴν ἀλ
 γέουσιν, ἢ ἀμβλυνώπου
 σιν. ἢν γὰρ π. τοῖστον
 εἴη, ἐν ταῦτα ῥέπει.

enim horū quid fuerit, ad eum locū repie.

precordio durus exi
 stēs & dolorosus, pes
 sim^o quidē est si p to
 tū fuerit precordiū:
 si verò fuerit in alte
 ra parte, minus peri
 culos^o est in sinistra.

22 Significāt autem
 eiusmodi tumores,
 in principio quidē,
 mortem breui affu
 turam: si verò vigin
 ti diestrāsgrediatur,
 tum febris detinens,
 tum tumor non cō
 fidens ad suppurati
 onem conuertitur:

23 Contingit autem
 his in primo circui
 tu, etiam sanguinis
 eruptio ē naribus, &
 valde prodest.

24 Verū interrogare
 conuenit, an caput
 doceant, aut hebetē
 visum habeant. Si

magis tamē in iunio
ribus v. ac xix. annis
sanguinis eruptionē
expectare conuenit.

2. Molles verò tumo-
res, & doloris exper-
tes, & digito cedētes
diuturniores iudica-
tiones faciūt, & min⁹
illis sunt horrēdi. Si
trāscreditur lx. dies
febris detinēs, & tu-
mor nō cōfidit, sup-
puraturū significat
& hūc & eū qui in re-
liquo vētre est eodē
modo. Qui igitur tu-
mores dolorosi sunt,
duri, & magni, peri-
culū mortis breui af-
fore significāt: at qui
molles, & doloris ex-
pertes sunt, & digito
cōpressi cedunt, diu-
turniores illis sunt.

2. Caterū tumores in
vētre minus faciunt
abcessus, ijs qui sunt

μᾶλλον ἢ βίσι νεώτεροι
σι πάντε, & τριήκοντα
ἐπέων, τὴν τ' αἵματος ἐν-
ξιν προσδέχεται, & χεῖρ.

Τὰ δὲ μαλθακὰ τ' αἰ-
δημάτων, καὶ αἰώδυνα,
καὶ πρὸ δακτύλου ἐπιεί-
κοντα, χρονιώτερος
τὰς κρίσις ποιέται, καὶ
ἡσυχον ἐκείνων δεινότε-
ρα ὁρίζει. αἱ δὲ ἐπὶ ὥσδε
ἐξήκοντα ἢ μέγας ὁ, τ'
πενήτης ἔχων, καὶ β' οἱ
δύμα μὴ κατὰ στήν, ἔμ-
πνον ἐστὶν σημαίνει
καὶ ὅσον καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ
καὶ ἰλήν, καὶ τὸν τό. ὅς
σα μὴ ἐν ἐπὶ ὥσδε ἔ-
στι, καὶ σκληρὰ, καὶ μεγά-
λα, σημαίνει κίνδυνον
θανάτου ὁλίγου χρόνου.
ὅς σα δὲ μαλθακὰ καὶ
αἰώδυνα, καὶ πρὸ δακτύ-
λου πιεζόμενα ἐπιεί-
κη, χρονιώτερος ἐκείνων.

Τὰς δὲ ἀποστάσις ἡσ-
σων τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἱ-
δήματα ποιέει, τ' ἐν

PROGNOSTICA. III

τοῖσιν ὑποχοῦσιν·
 ἢ κίσα ἢ τὰ ὑποκάτω
 τῷ ὀμφαλῷ εἰς ἀπὸ πύ-
 ησιν βέπηται· αἵματος ἢ
 ῥῆξιν ἐκ τῶ ἀνω ὕψων
 μάλισα προσδέχεται.

Ἀπάντων ἢ χρητῶν οἱ
 δημότων χρονοζόντων
 πρὸς τὰ χωρία, ἢ
 ὑποκλίπεται τὰς ἐκ πύ-
 ησιν· τὰ ἢ διαπνύμα-
 τα ὡς δεῖσιν κλίπεται· τὰ
 ἐν πύθων· ὁ κίσα ἢ ῥῆξιν
 βέπηται· ὁ κίσα ὅστις, μι-
 κρότερον ὄντα, ἢ ὡς μάλι-
 σα κλίνειν τὰ ἔξω, ἢ ἢ
 ὅς ἐστι ἀποκρυφθῆμενα· τὰ
 ἢ μεγάλα ἢ ὄντα καὶ
 πλατέα, ἢ ἢ κίσα εἰς ὅ-
 ξιν ἀποκρυφθῆμενα,
 κακίσα· ὅσα ἢ εἰς ὅς ἢ
 ἢ νύη, ὁ κίσα ὅστις, ἢ μι-
 κρότερον τῶ ἔξω χωρίῳ ἐπι-
 κρυφθῆμενα, ἢ ἢ ἐπὶ ὅ-
 ισα λένεται ἢ ἢ ἀνώδυ-
 να· ἢ πᾶν ὅ ἔξω χωρί-
 ον, ὁ μόχθον φαίνει·
 lore, & tot⁹ externus loc⁹ cōcolor apparet.

in præcordijs. Mini-
 mē verò qui sub um-
 bilico sunt, ad suppu-
 rationē cōuertuntur.
 at sãguinis eruptiõ,
 ex supernis locis ma-
 ximē expectanda.

Omniũ autẽ tumo-
 rũ diuturnorũ circa
 hos locos, suppuratio
 cõsiderãda. Sũt autẽ
 suppuraciones quæ
 hinc sunt, hoc modo
 cõsiderãdæ: quæ ex-
 tra vertũtur, optimæ
 sunt, eeq; parũ, & q̃
 maximē foras emine-
 tes, & in acutũ fasti-
 giatæ: quæ verò ma-
 gnæ sunt, & latæ, &
 minimē in acutũ fa-
 stigiata, eæ pessimæ.
 quæ verò intro rūpũ-
 tur, optimæ sũt, quæ
 nil cũ externo loco
 cõmunicãt sed sunt
 cõtractæ, & sine do-

2. **S**At verò pus optimū est, si est albū & æquale, & læue, & q̄ minimè graueolēs: quod verò huic cō-
rariū est, pessimū.

29. **A**quæ porrò inter cutē, ex acutis mor-
bis abortē, omnes ma-
la sunt. neq; enim à
febre liberāt, & val-
de dolorosæ sūt, ac
letales. Incipiūt autē
plerq; à laterū mol-
litie, et à lūbis: aliquæ
verò etiā ab hepate.

30. **Q**uibus igitur à
laterū mollitudine
& lūbis principia fi-
unt, his & pedes in-
tumesçūt, & alui pflu-
uia diuturna ipso ste-
nent, quæ neque do-
lores ex laterū mol-
litudine ac lūbis sol-
uūt, et vētrē molliūt.
quib⁹ verò ab hepate

Τὸ δὲ πύον, ὁρίσων
λευκὸν τε εἶναι, καὶ ὁμα-
λὸν, καὶ λεῖον, καὶ ὥς ἥκει
σα δυνάμει· τὸ δὲ σπυ-
ρίον τουτέστι, κακίον.

Οἱ δὲ ὑδρωπῆς, οἱ
καὶ τῶν ὀξείων νοση-
μάτων πάντες κακοί·
ἔτε δὲ τὸ πυρὸς ἀπαλ-
λάττουσιν, ἐπώδυνοί
τε εἰς ἰκτέτα καὶ θά-
νατῶδες. ἀρχονται δὲ
οἱ πλεῖστοι, ἀπὸ τῆς κε-
νέων καὶ τῆς ὀσφύος.
οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἥπατος.

Οἱσι μὲν οὖν ἀπὸ τῆς
κενέων καὶ τῆς ὀ-
σφύος αἱ ἀρχαὶ γίνον-
ται, οἵ τε πλείους οἱ δὲ ὀ-
στοὶ, καὶ διὰ τῶν πο-
λυχρόνιοι ἔχουσιν, οὐ-
τε τὰς ὀδυνὰς λύου-
σαι τὰς καὶ τῶν κε-
νέων καὶ τῆς ὀσφύος,
ἔτε πλεονάζουσα λα-
πύσσασθαι. ὁ κῆρσοισι δὲ
ἀπὸ τῆς ἥπατος ὑδρω-
πῆς

πρὸς γινώσκαι, βῆχες δὲ
καὶ θυμὸς τοῦτοισιν ἐφ-
γίνεσθαι, καὶ ὁ δὲ π
ἀποπύσσειν ἄξιον λό-
γον, καὶ οἱ πόδες οἱ δὲ
σοί, καὶ ἡ γαστήρ δὲ διχ-
χωρεῖται, εἰ μὴ σκληρὰ
τε καὶ πρὸς αἰσθητικὴν
τὸ πλεονέκτημα γινώσκαι
οἱ δὲ ἄλλα, τὰ δὲ ἐπὶ α-
ριστερὰ, ἰσχυρὰ τε καὶ
καταπυκνωμένα.

Κεφαλὴ δὲ, καὶ χεῖρες
καὶ πόδες ψυχρὰ εἶναι
τα, καὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ
καὶ τῇ πλάτῃ, καὶ
ἐν τοῖς ἰσχυροῖς ἀριστον
εἶναι καὶ ὅλον τὸ σῶμα, θερ-
μὸν τε εἶναι, καὶ μαλ-
λακόν.

Σπρίφτεται δὲ καὶ ἐν
ὅσῳ τὸν ἀλγόντα, καὶ
ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖς
ἐν ἡφρόντι δὲ εἰ δὲ
βαρὺς εἶναι φαίνεται, καὶ
τὸ ἄλλο σῶμα καὶ τὰς

aquæ inter cutem o-
riuntur, his tussis suf-
ficiendiq; præoptitudo
accedit & nihil me-
morabile expulit, &
pedes tument, & ven-
ter nō egerit nisi du-
ra, & coactus: & cir-
ca aluum fiūt tumo-
res, aliqui in dextra,
aliqui in sinistra par-
te, tum consistentes,
tum confidentes.

Caput autē & ma-
nus, & pedes, si frigi-
da sunt, malum est,
ubi & venter, & late-
ra calida sunt: opti-
mum verò est & totū
corpus calidum esse,
ac molle.

Conuerti autem fa-
cilè conuenit agro-
rum, & in attollēdo
se leuem esse. Si verò
grauis esse appareat,
& reliquo corpore,

H

manibus, & pedibus, magis periculofum est.

¶ Si verò supra gravitate ungues & digiti liuidi fiāt, mors eueftigio expectāda est: at li digiti ac pedes penitus nigrefcāt, minus perniciofi sunt quàm liuidi.

¶ Verùm & alia figna confiderare oportet. Si enim facile ferre videatur malum, & aliud quoddam ex falutaribus ad hæc figna subindicet, morbum ad abfcelfum verti fper est: ita vt arger quidē fupftes māturus fit, corporis verò partes nigrae factæ, cafuræ.

¶ Testes & pudenda reuulfa, dolores fortes significant, &

χειρας ἢ πόδας ἐπικινδυνότερον.

Εἰ δὲ πρὸς τῷ βάρει καὶ οἱ ὀνυχες ἢ οἱ δάκτυλοι παλιδνοὶ γίῃον, ὁ πρὸς θάνατον ὁμιμος ὁ θάνατος παραπύχεται· μελαινόμυλοι δὲ παντὶ ὥς οἱ δάκτυλοι, ἢ οἱ πόδες, ἥσσον ὀλέθριοι τῶν παλιδνῶν εἰσὶν.

Ἀλλὰ καὶ τὰλλα σημεῖα σκέπτεσθαι χρὴ· ἢ γὰρ εὐπρόως φέρων φαίνει, ὅτι κακόν, καὶ ἀλλόπῃ τῶν περὶ ἐκείνων τῶν πρὸς τοὐτέοισι θεῖσι σημείοισιν ὑποδεικνύει, τὸ νόσημα ἰσχυρῶς τρεπῆναι ἐλπίς· ὥς τε τὸν μὲν αὐθρία πον ποτε γνέσθαι, τὰ δὲ μελαιδέντα τὸ σώματος ἀποπνεῖν.

Ορχις δὲ ἢ αἰδοῖα αἰσπασμένη, πόνους ἰσχυροὺς σημαίνει, ἢ

PROGNOSTICA. 115

κίνδυνον θανάτω - periculum letale.

δεα.

Περὶ ὃ ὑπνῶν, ὥς περ
χρὶ φύσιν συνήθες ἡ-
μῖν ὅτι, πλὴν μὲν ἡμέ-
ρην ἐξηγρησέναι χρὴ.
πλὴν δὲ νύκτα, καὶ θά-
λειν.

36 Quod verò ad sō-
nos attinet, quemad-
modū secundum na-
turam cōsuetum no-
bis est, interdū vigi-
lare oportet, noctu
dormire.

Ἦν ὃ εἴη ὅτι μετὰ
βελημελίον, κάκιον.
ἡκιστα δ' αὖ λυπώοιτο,
εἰ καὶ μῶτο τὸ πρῶτον εἰς
τὸ τρίτον μέρος τῆς
ἡμέρας.

Si verò hoc fuerit
trāsmutatum, peius
est. Minimè verò læ-
di eger poterit, si dor-
miat manè ad tertiā
partem diei.

Οἱ δὲ ἀπὸ ποντίου τ'
χρόνου ὑπνοί, πονηρό-
τεροί εἰσι.

37 Qui verò ab hoc
tēpore fiunt somni,
deteriores sunt.

Κάκιον ὃ μὴ χρημᾶ-
αδ, μήτε τ' νυκτός, μή-
τε τ' ἡμέρας ἢ τ' ἀπὸ
ὀδυνῆς τε καὶ πόνων ἀ-
γρυπνίῃ, ἢ παραφροσύ-
νῃ ἐξαίρετον ποντίου τ'
σημείον.

38 Pessimum autem
est nō dormire, neq;
noctu, neq; interdū.
Aut enī præ dolore
ac laborib⁹ vigiliæ
adsunt, aut delirium
aderit ab hoc signo.

Διαχώρημα δὲ ὅτι
ἄριστον, τὸ μαλακὲν
τε καὶ ξυμεικτὸς, καὶ πλὴν

40 Egestio alui opti-
ma est, mollis & co-
hæres, & secundum

H 2

horam, in qua etiam
à sano egerebatur.
Iuxta copiam verò,
pro ratione ciborù
ingestorum. Tali e-
nim cōtingente exi-
tu, vëter infernus sa-
nus fuerit.

¶ Si verò liquida fue-
rit egestio, conducit
neq; stridere, neque
frequentem esse, &
paulatim secedere.
Delassatur enim ho-
mo ex frequenti de-
cessu, & vigilias uti-
que contraxerit.

¶ Si verò sæpe acer-
natim egerit, pericu-
lum est ne in animi
deliquium incidat.
Quin & iuxta copiã
ingestorum egerere
oportet, bis aut ter
ī die, & noctu semel.
Plura verò mane,
quemadmodum in

ωρην, ἢν ὥρ ἢ ὑγιαί-
νοντι ὑπεχώρει· πλὴν
θός ὃς ὥρὸς λόγον τῶν
εἰσιόντων· πικρὸς δὲ ἰσ-
σῆς τῆ διεξόδου, ἢ κα-
τω κρηλὶν ὑγιαίνοι
αὖ.

Εἰ δὲ ἦν ὑγρόν δὲ δια-
χώρημα, ξυμφέρι μὲν
τεύξαι, μήτε πυκνὸν
πῶν, ἢ κατ' ὀλίγον
ἀποχωρεῖν. κρηλὶν δὲ
ὁ ἀνδρῶν, ὑπὸ τῆς
ξυμψύχου ἐξαιτίας
σιος, καὶ ἀγρυπνοῖν
αὖ.

Εἰ δὲ ἀφρόον πολλὰ-
κις διαχωρεῖ, κινδύ-
νος λειποθυμῆσαι. ἀλ-
λὰ χρὴ κατὰ τὸ πλῆ-
θος τῶν εἰσιόντων, ἢ δὲ
ἢ τρεῖς τῆς ἡμέρας ἀπο-
χωρεῖν, τῷ δὲ νυκτὸς,
ἅπασι· πλείονα δὲ ὑπὸ
τὸ πρῶτον, ὥς ὥρ σωήν-

PROGNOSTICA. 117

ἄνθρωπος ὅστις τῷ αἵματι - consuetudine est ho-
 πα. mini.

Παχυνεῖται δὲ χρεὶν **¶** Inspissari autem
 τὸ διαχωρημα, ἰσθμῶς oportet egestionem,
 πρὸς κρίσιν τῆς νόσου. morbo ad iudicatio-
 ἡπὸ πυρεθρον ἢ ἔσω, καὶ nem tendente: sit au-
 μὴ λίαν δυσώδης. tem subfulua, & non
 valde graueolens.

Ἐπιτύδειον δὲ καὶ ἑλ- **¶** Commodum est &
 μανθασσόν γύλας διε lumbricos rotundos
 ξινάαι μετὰ το διαχω- cū egestionem prodi-
 ρήματος, ὡς κρίσιν re, morbo ad iudica-
 ἰούσης τῆς νόσου. tionem tendente.

Δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νο **¶** Oportet autem in
 σήματι, λαπαρὴν πλὴν omni morbo mol-
 κοιλίην εἶναι, καὶ οὐ σφ- lem esse ventrem, &
 κην. ὕδαρες δὲ κάρτα at vero aquosum
 ἢ λευκὰ, ἢ χλωρὰ, ἢ valde, aut albū, aut
 ἐρυθρὰ ἰσχυρὰ, ἢ ἀ- pallidum, aut viride,
 φρωδὲς διαχωρεῖν. aut vehementer ru-
 πονηρὰ ταῦτα παί- fum, aut spumofum
 τα. stercus egerere: hæc
 omnia mala sunt.

Ἐπὶ δὲ πονηρὸν, καὶ **¶** Malū insuper est
 μικρὸν τι εἶναι, καὶ γλί & quod exiguū est.
 χρον, καὶ λευκὸν, καὶ & viscosum ac albū.

H 3

aut subuiri de ac la-
ue.

ὑποχλωρον, καὶ λε-
ον.

His verò magis le-
talia fuerint sterco-
ra nigra, aut pinguia,
aut linida, aut erugi-
nosa, & malè olétia.

Τὰ πύων δὲ θανατο-
δίστρα αὖ εἴη τὰ μέ-
λαινα, ἢ λιπαρά, ἢ πῆ-
λια, ἢ ἰώδεια, ἢ κάκω-
δμα.

Quæ verò varia
sūt, diuturniora qui-
dem his sunt, nihilo-
minus autē pernicio-
sa. Sunt autē talia, ra-
mentosa, & biliosa
& crueta, & prasina,
& nigra, aliquando
simul inter se exeun-
tia, aliquando par-
ticulatim.

Τὰ δὲ ποικίλα, χρο-
μῶτρα μὲν τουτέων,
ὀλέθρια ἢ εὐδυνήσον.
ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, ξυ-
σματώδεια, καὶ χολώ-
δεια, καὶ πρᾶσοειδία, καὶ
μέλαινα, ποτὲ μὲν ὁ-
μῶς διεξέρχόμενα ἀλ-
λήλοισι, ποτὲ δὲ χτλ
μέρος.

Flatum porro sine
strepitu ac crepitu
prodire optimū est.
melius autem est &
cum strepitu exire,
q̄ isthic reuolui. &
qui sic progressus est
flatus, aut dolere qd
hominē significat,

Φῦσαν δὲ αὖν ἡ-
φᾶ καὶ ᾧ δῆσιος δι-
ξινᾶν, ἄριστον· κρίσ-
σον δὲ, καὶ συὺ ἡ-
φᾶ διελθεῖν, ἢ αὐτοῦ
αἰελλεῖσθαι. καὶ ὅτι δι-
χῆσθαι, σημαίνει ἢ πο-
νείαν τι ὄν αὐτῷ ὄντων,

PROGNOSTICA. 119

ἢ παραφρονέειν, ἢν aut delirare: nisi sua
 μὴ ἐκὼν ὁ αὐτῶπος sponte homo ita fla-
 ὅτω πλὴν ἄφεισιν τῆς tum emittat.

φύσεως ποιήσεται.

Τοὺς δὲ ἐκ τῶν ὑπο-
 χονδρίων πόνης τε καὶ
 κυρτώματ᾽, ἢν ἢ νεα-
 ρὰ, καὶ μὴ ξυῶ φλεγμα-
 νῇ, λυεὶ βορβορῶν μὸς
 ἐξ ἡρόμενος ἐν τῷ ὑπο-
 χονδρίῳ καὶ μάλιστα
 ἐκ διεξιῶν ξυῶ καὶ ὡρω-
 τε, καὶ ὅρω, καὶ φύση·
 ἢν δὲ μὴ, καὶ αὐτὸς δὴ
 ὡφαιώδεις, ὡφελεία·
 ὡφελεία δὲ καὶ ὑπο-
 κατὰ βᾶς ἐς τὰ κα-
 τὰ χωρία.

Τὸ δὲ οὖρον ἄρι-
 στὸν ὅτιν, ὅταν εἴη λευ-
 κὴ τε ἢ ὑπόστασις, καὶ
 λαίη, καὶ ὁμαλὴ παρὰ
 πάντα τὸν χρόνον, ἐς
 τὸ αὐτὸ κριθῇ ἢ νῆσος·
 σημαίνει ἢ ἀσφαλῆαν
 τε, καὶ νόσημα ὀλιγ-
 χρόνιον ἐσεῖν.

¶ Caterum præcor-
 diorū dolores ac tu-
 mores, si fuerint re-
 centes, & nō cum in-
 flammatione, soluit
 murmur in præcor-
 dio obortum: & ma-
 ximè quidem si per-
 trāsierit cum sterco-
 re, & vrina, ac flatu:
 sin minus, etiam ip-
 sum p se si trāsierit,
 prodest: prodest itē
 si subdescenderit ad
 infernos locos.

¶ Optima verò est
 vrina, quā fuerit al-
 ba subsidentia, & le-
 uis, & æqualis per to-
 tum tēpus, donec iu-
 dicatus fuerit mor-
 bus. significat enim
 & securitatē, & mor-
 bum fore breuem.

H 4

¶ Si intermiserit, & aliquando quidē pura meiator, aliquando verò subsidet album ac lene, diuturnior fit morbus, & minus securus.

¶ Si verò fuerit & urina subrubra, & subsidencia ipsius similis & levis, diuturniorem quidē hęc morbum q̄ prior significat, sed valde salutare.

¶ At subsidencia in urinis crassiores potentia partes referentes, prava sunt. His autem peiores sunt laminosae. Albæ verò & tenues valde malæ sunt. Verū his deteriores sunt furfuraceæ.

¶ Nubeculae quæ feruntur in urinis, al-

Εἰ δὲ διαλείπει, καὶ ποτὶ μὲν καθαρόν οὐ γίνοιτο, ποτὶ δὲ ὑφίστατο τὸ λευκὸν καὶ λεῖον, χρονιωτέρῳ γίνεται ἡ νόσος, καὶ ἥσσον ἀσφαλὴς.

Εἰ δὲ εἴη τό, τε οὖρον ὑπόρρυθρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτοῦ ὁμοίῃ, καὶ λεῖν, πολυχρονιώτερον μὲν ἴσθαι τοῦ σωτέου γίνεται, σθενέσιον δὲ κάρτα.

Κριμνώδεις δὲ εἰς τοῖσιν οὖροισιν αἱ ὑπερτάσεις, πονηραί· τουτίων δὲ εἰς ἡλικίους, αἱ πικταλώδεις· αἱ λευκαὶ δὲ ἡλεπῆαι, κάρτα φλαυρα· τουτίων δ' ἐπὶ χακίους εἰσὶν αἱ πικνωδεις.

Νιφέλαι ἰμφορόμεναι τοῖσιν οὖροισι, λευ-

PROGNOSTICA. 111

καὶ μὲν ἀγαθαί, μέ-
λαιναί δὲ φλαύραι.
ἔς' αὖ δὲ πυρρόν τε εἴη
τὸ ὄρον καὶ λεπτόν,
σημαίνει τὸ νόσημα
ἁπλοῦν εἶναι. ἢν δὲ
καὶ πυκνὸν χροῖον εἴη
ποιοῦτον εἶναι, κίνδυν-
ος μὴ ὅτι διωθήσεται ὁ
αὐτοῦ πρὸς διακρίσιν,
ἔς' αὖ πικρῶν τὸ
οὔρον.

Θανατοδίδεσθαι δὲ
τῶν ὄρων, τὰ τε δυσώ-
δια, καὶ ὑδατώδια, καὶ
μέλαινα, καὶ ψυχία.

Ἐπὶ δὲ τοῖσι μὲν αὖ-
δράσι καὶ τῆσι γυναι-
ξί, τὰ μέλαινα τῶν ὄ-
ρων κακίστα· τοῖσι δὲ
παιδίοισι, τὰ ὑδα-
τώδια.

Οἰεῖται δ' αὖ ὅτι
λεπτὰ καὶ ὠμαὶ οὐρέ-
ται πυκνὸν χροῖον, ἢν
τὰλλα ὡς πρότερον μέ-
νοισι σημεῖα ἢ, ἴστίσι-

ba quidē bonæ sunt,
nigræ verò malæ.
Quandiu verò ful-
ua fuerit vrina & te-
nuis, morbum incō-
coctum esse signifi-
cat. Si verò & diutur-
na fuerit talis exi-
stens periculū est ne
sufficere homo pos-
sit, donec vrina fue-
rit concocta.

Letaliiores autem
sunt vrinæ, & foeti-
dæ, & aquosæ, & ni-
græ, & crassæ.

At tum in viris,
tum in mulieribus
nigræ vrinæ pessi-
mæ sunt, in pueris
autem aquosæ.

Quicumque vri-
nas tenues & cru-
das meiunt multo
tempore, si alia volū-
ti superstitionibus futu-
ris signa fuerint, ijs

abscessum expecta-
re oportet ad locos
infra septum trans-
uersum.

Sed & pinguedi-
nes supernè inflātes,
araneorum telis si-
miles, dānare oportet:
sunt enim colli-
quationis signa.

60 Considerare verò
conuenit in vrinis, in
quib⁹ nubecule sūt,
an supernè aut infer-
nè sint, & quales ha-
beāt colores. Et quæ
quidem deorsum fer-
runtur, cum colori-
b⁹ relatis, eas bonas
esse putare, ac lauda-
re: quæ verò sur-
sum ferūtur, cū colo-
ribus relatis, malas
esse, & tales dānare.

61 Nec verò decipiat
te, si vesica morbum
aliquē habens, eiuf-

σιν ἀπείσασιν δεῖ πρὸς
δὲ χεῖρας ἐς τὰ κάτω τ
φρενῶν χωρία.

Καὶ τὰς λιπαρότη-
τας δὲ τὰς αἰῶν ὑπε-
ρεκτάς, ὡς ἀρουαίδιας
μέμφει δὲ σιωπῆξιος
γὰρ σημεῖα.

Σκεπτεῖν γὰρ χρὴ τῶν
οὕρων ἐν οἷσι αἰνεφεί-
λαι, ἢν περ αἰῶν, ἢν πε-
κάτω ἴωσι, καὶ τὰ
χρώματα ἐκείνα ἴχου-
σι καὶ τὰς μὲν κατὰ
φθορὰς ξινὸν τοῖς
χρώμασιν οἷσιν εἴρη-
ται, ἀγαθὰς εἶναι νο-
μίζειν καὶ ὑποαγίειν·
τὰς δὲ αἰῶν ξινὸν τοῖς
σι χρώμασιν, οἷσιν εἴ-
ρηται, κακὰς εἶναι, καὶ
μέμφει δὲ τὰς τοιαύτας
δε.

Μὴ ἰξάπαιτάν τω δέ-
σει, ἢν γὰρ ἡ κύστις πὶ νό-
σημα ἴχουσα, τῇ δὲ

PROGNOSTICA. 123

ρων τὰ τοιαῦτα ἀπο-
διδῶ· ὃ γὰρ τοῦ ὅλου
σώματος σημεῖον ὄσιν,
ἀλλ' αὐτῆς καὶ ἰών-
της.

Εμετος ὃ ὠφελιμῶ-
τατος, ὁ φλέγματος
καὶ χολῆς ξυμμεμ-
γυμένος, καὶ μὴ παχὺς
κάρτα μὴδὲ πολὺς ὡς
μάλιστα· οἱ γὰρ ἀφη-
τέτεροι κακίους εἰσίν.

Εἰ δὲ αἷν τὸ ἐμεν-
μιμον παραιοδὲς, ἢ
πέλιον, ἢ μέλαν, ὃ, π-
αὐ ἢ τὸν τέων τ' ἡρώ-
μάτων, νομίζειν καὶ
πὸν ηρόν εἶν.

Εἰ ὃ καὶ πάντα τὰ
ἡρώματα ὁ αὐτὸς αὐ-
θρῶπος ἐμέει, κάρτα
ὀλέθριον εἶναι γινέ-
τάχιστα γὰρ θάνατον
σημαίνει τὸ πέλιον τ'
ἐμεσμάτων, ἀόξει δὲ
σώδεις.

Πᾶσαι ὃ αὐ ὑπόστα-

modivritas reddide-
rit: nō enī totius cor-
poris signū est, sed ip-
sus per se vesicæ.

Vomitus cōmodis-
simus est, ex pituita
ac bile q̄ maximè p-
mixtus, & non cras-
sus valde, neq; mul-
tus: nā meraciores,
deteriores sunt.

Si verò id quod vo-
mitu reiectū est, pra-
sini fuerit coloris,
aut liuidum aut ni-
grum: quicunque ho-
rum fuerit colorū,
malum esse putan-
dum est.

Si verò omnes colo-
res idē homo vomit,
valde perniciosum
hoc est. Celerrimā
enim mortē signifi-
cat liuidus vomitus
si græcolens fuerit.

Omnes verò subpu

tridi ac foetidi e do-
res, in omnibus vo-
mitibus mali sunt.

Sputū verò in om-
nibus doloribus, qui
circa pulmone[m] &
costas sunt, citò ac
facile expui conue-
nit, & flamm sputo
valde permixtū ap-
parere. Si enim lon-
gè postea post prin-
cipium doloris, ex-
puerit quod flamm
est, aut fulvum, aut
quod multā tussim
inducit, & nō valde
permixtum est, dete-
rius est. Nam & fla-
vum meracum, peri-
culosum est: & albū
ac viscosum & rotū-
dum, inutile est. Ma-
lum est & quod viri-
de est valde, itēque
pallidū & quod spu-
mosum.

οἱ καὶ δυσώδεις ὀ-
σμαὶ, καὶ καὶ τῶν πῶσι
τοῖσιν ἰμιομελίοισιν.

Πτύελεν χεῖν τῶν
πῶσι τοῖσιν ἀλγύμα-
σι, τοῖσι πῶσι τὴν πλῆ-
μονα καὶ τὰς πλῆ-
ρας, ταχέως τι αἰά-
πνυται, καὶ οὐ πνί-
ως· ξυμμεμυγμένον
τι φαίνεται τὸ ξαι-
θόν, ἰσχυρῶς τὸ πτύ-
ελεν· εἰ γὰρ πολλὸν ὕπε-
ρον μὲν πῶσι ἀρχὴν τῆς
ὀδυνῆς, καὶ πνύοιτο
ξαιθὸν ἰόν, ἢ πυρεθόν, ἢ
πολλὴν βῆχα παρ-
χον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς
ξυμμεμυγμένον, κα-
κίον γίνεσθαι· τὸ τι π-
ξαιθὸν ἀκρηθὲν ἰόν, κιν-
δυνώδεις τὸ ἕλανθόν
καὶ γλίσχρον, ὅσον
γύλιν, ἀλυσίτιλεις. κα-
κὸν δὲ καὶ τὸ χλωρόν
ἰόν καὶ τα καὶ τὸ ἀ-
φρωδές.

PROGNOSTICA. 125

Εἰ δὲ αἴν οὕτως ἀκρη-
τον, ὥστε καὶ μέλαν
φαίνεται, δεινότερόν
ὅτι ὅσον ἐκείνων.

Κακὸν δὲ καὶ ἢν μηδὲν
αὐτὰ ἀπαίρηται, μηδὲ
προϊή ὁ πνεύμων, ἀλ-
λὰ πλήρης ἐὼν ζέῃ ἐν
τῷ φάρυγγι.

Κορυζᾶς δὲ καὶ πικρᾶ
μύες ὑπὸ πᾶσι τοῖσι
πρὸ τὸν πνεύμονα νο-
σήμασι, προγεγονέκε
ν ἐπιγλυφῆς, κακόν
ἂν καὶ τοῖσιν ἄλλοις
νοσήμασι τοῖς θανατω-
δυσάθροισιν οἱ πικροὶ
λυσιτελοῦσιν.

Αἷματι δὲ ἐνμειμῆ-
μένον μὴ πολλῷ πύε-
λον ξανθὸν καὶ τοῖσι πε-
ριπνευμονικαῖσιν, καὶ
ἀρχῇ καὶ τῷ ἔσχατῷ πύε-
λον πρὸ εὐεστὸν καὶ
κάστα ὠφελείᾳ ἰσθμο-
μαίῳ δὲ ἰόντι καὶ παλαι-
οτέρῳ, ἥσσον ἀσφαλές.

Si verò ita sit me-
racū, ut etiā nigrum
appareat, hoc ipsum
deterius est q̄ illa.

Malum etiā est
si nihil repurgetur,
neque emittat pul-
mo, sed plenus fer-
ueat in guttare.

Grauedines & ster-
nutationes in omni-
bus circa pulmonem
morbis, & antecessis-
se, & succedere, malū
est. At in alijs morbis
letalissimis sternuta-
tiones profunt.

Sputum autem fla-
uū sanguine pmix-
tum non multo, si in
pulmonis inflamma-
tione, in principio
morbi reiiciatur, sa-
lutare est, & valde
prodest. Si verò septi-
mo die, aut posteri⁹,
minus securum est.

¶ Omnia sputa mala sunt, quæ dolorē non sedant: pessima verò sunt nigra, velut descriptum est: quæ verò dolorem sedant, omnium optima existunt.

¶ Quicunque dolores ex his locis non sedantur, neque ad sputorum purgationes, neque ad stercoreum alui subductionem, neque ad venæ sectiones, & victus rationem ac medicamentâ, eos ad suppurationem verti scito.

¶ Ex suppurationibus quæcunq; dum sputum adhuc biliosum est, suppuratur, principio valde sunt, siue biliosum illud in parte, siue simul cum pure expuatur:

Παίτα δὲ πύλα πτηνὰ ὄβιν, ὁκίσσα αὖ πλὴν ὀδυῶν μὴ παύη· κάκισα δὲ τὰ μέλαινα, ὡς διαγίγχαται· τὰ ἢ παύοντα ὀδυῶν, παύτων ἀμείνω ἀναπνόμενα.

Οκίσσα δὲ τῶν ἀλγυμάτων ἐκ ποντίων τῶν χωρίων μὴ παύηται, μήτε πρὸς τὰς τῶν πνέλων καθάρσεως, μήτε πρὸς πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐκκρίσειν, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ φαρμακείας, καὶ διατάτας, εἰδέναι δεῖ ἐκπνέοντα.

Τῶν ἢ ἐκ ποντίων ὁκίσσα μὲν ἐπὶ χολώδους ἰόντες ἢ πνίλκ, ἐκπνέσκειται, ὁλέθρια κάρτα, ἢν τε ἀμέρεθ' ἐχολώδεις τῶ πύω αἷα πνέοιτο, ἢν τε ὁμοῦ.

PROGNOSTICA. 127

μάλιστα ὃ ἢν ἄρξῃται
χωρεῖσιν τὸ ἐμπύημα,
ἀπὸ τοῦ τεύχους τῷ πνεύ-
λου, ἐβδόμαξ ἐόντος
τῷ νοσήματος. ἰλπίς
δὲ ὅν τὰ ποιῶντα πύ-
οντα, ἀποθανεῖται πρὸς
σαρκοκατεκτατόν,
ἢν μή τι αὐτῷ ἐπιγί-
νηται ἀγαθόν.

Εἰσι δὲ, τὰ μὲν ἀγα-
θὰ τὰδε· εὐπετέως
φέρειν τὸ νόσημα, εὐ-
πνοῦν εἶναι, τῆς οὐδύ-
νης ἀπὸ πλάχθαι, τὸ,
τε πνεύλον ἐν ἰδίῳ ἀ-
ναβῆναι, τὸ, τε σῶ-
μα ὁμαλῶς φαίνεσθαι
θερμόν τε εἶναι καὶ μαλ-
λακόν, καὶ διψᾶν μὴ
ἔχειν, ὅρα τε καὶ δια-
χωρήματα, καὶ ὑπνοὺς
καὶ ἰδρώτας, ὡς δια-
γέγραπται, ἕκαστα εἰ-
δέναι ἀγαθὰ ἐόντα ἐ-
πιγίνεσθαι· ὅτω μὲν δὲ
ἀπάντων τούτων ἐπι-

& hoc potissimum, si
morbo ad septimum
diem progresso, sup-
paratio ab hoc spu-
to procedere incipi-
at. Timor autem est
eū qui talia expuit,
moriturum esse de-
cimaquarta die, ni-
si aliquod bonum si-
gnum ipsi acciderit.

Sunt autem bona
hec: facile ferre mor-
bum, bene spirare, à
dolore liberatū esse,
sputū facile tussien-
do reiicere, corpus
æqualiter calidum
ac molle apparere,
sitim nō habere, uri-
nas & alui egestio-
nes, & somnos, & su-
dores, velut descri-
ptū est: hæc singula
nosse cōvenit accide-
re ut quæ bona sint.
Nā omnibus his sic

contingentibus, homo non morietur.

¶ Si verò aliqua ex his accesserint, aliqua non, non amplius re tempore vita producta, decima quarta die homo peribit.

¶ Porro mala signa his contraria sunt: egrè ferre morbum, spiritum magnū & densum esse, dolorē non sedari, sputū vix tussiendo reijcere, valde sitire, corpus inæqualiter à febre teneri, ventrem quidem ac costas fortiter calidas esse, frontem verò & manus ac pedes frigidos.

Urinas autem & alui egestionēs, & somnos, & sudores, velut descriptum est: hæc singula nosse oportet.

γινωσκόντων, ὅτι αἱ ἀποθνήσκοντες οὐκ αἰσθάνονται.

Ὡς δὲ τὰ αὐτῶν τοῖς αὐτοῖς ἰατροῖς ἰσχυρῶς, τὰ δὲ μὴ, ὅτι πλεονάζει χρόνον ζήσας ἢ παρασπασαίδικα ἢ μέγας, ἀπολείτ' αὐτὸς αἰσθάνων.

Κατὰ δὲ τὰ εἰρηναία τοῦ σώματος· δύσασιν, φέρεται πῶς νοῦσον, πῶς μακρὰ καὶ πυκνὸν εἶναι, πῶς ὁδύνην μὴ πάντως, ὅτι πῶς εἰς μέγας αἰσθάνων, διψῶν κέρτα, ὅτι πῶς μακρὰ πύρεος ἀνώμαλως ἔχει καὶ τὴν μέσην κοιλίην καὶ τὰς πλευράς, θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς, τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ψυχρούς· οὐκ εἶναι καὶ διαχωρήματα, καὶ ὑπνους, καὶ ἰδρώτας, ὡς διαγίγνεται, ἵκανα εἶδέναι κακὰ.

καὶ ἰόντα· οὕτως ἢ
εἰ ἐπιγνοίτο πὶ τῷ
πνέλει του πύων, ἀπὸ λ
λοιδο αἰ' ὁ αὐθροπες,
πρὶν ἢ εἰς τὰς πιασθεις
καὶ δεκά ἡμέρας ἀφί-
κεται, ἢ εἰναταῖος, ἢ ἐν
δεκάτατος. οὕτως ἐν
ἐνδεκάτῃ καὶ χρῖ, ὡς
τοῦ πνέλει του πύου
δακτύλιος ἰόντος μά-
λα, καὶ ὁ πύου αἵματος
εἰς τὰς πιασθεις καὶ δε-
κά ἡμέρας.

Τὰ δὲ ἐπιγνοίτα
πικρὰ καὶ ἀγασθὰ ἐν λ
λεξιζούμηνον καὶ του-
πύων. καὶ τὰς πορὶ ἡ
σας πύου ὀλέγειν· ὅτε
καὶ αὐτὸς περὶ ἀληθείας
μάλιστα.

Αἱ δὲ ἄλλαι ἐκ πύ-
σας ἐν γινώσκαι πλεί-
σαι, αἱ μὲν εἰς αἵται, αἱ
δὲ τριηκοσαῖται, αἱ δὲ πε-
σαρκακισθῆμενοι, αἱ

tet mala esse. Si enim
ita accesserit horum
aliquid ad sputum,
peribit utiq; homo,
priusquam ad deci-
mum quartum diem
peruenerit. aut no-
no die, aut undeci-
mo. Sic igitur conie-
cturā facere oportet,
quod hoc sputū leta-
le sit valde, & non
perducatur ad decimū
quartum diem.

Proinde & mala &
bona signa expēden-
tem ex his, prædictio-
nes facere oportet:
ita enim potissimū
veritatem consequi
quis poterit.

At verò aliae sup-
purationes rumpun-
tur, plurimæ quidem
vigesimo die, alie ve-
rò trigesimo, aliae
quadragesimo, ali-

quæ verò ad sexaginta dies perueniunt.

79 Considerare verò futuræ suppurationis principium oportet, suppuratione facta ab ea die qua primum homo febricitauit, aut si fortè ipsum primum rigor apprehēdit : & si pro dolore grauitatē sibi factam esse dixerit, in eo loco in quo dolebat : hæc enim in principijs suppurationum fiunt.

80 Ex his igitur temporibus eruptionē suppurationum fore expectare oportet ad prædicta tempora.

81 Si verò suppuratio fuerit in altero latere solūm, vertere & considerare oportet in his, num aliquem

δὲ πρὸς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφαιρούνται.

Επισκίπτεται δὲ χρόνῳ ἀρχὴν τοῦ ἱμνημάτων ἐσεῖν λογίζομενον, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἣ ὁ πρῶτον ὁ αὐτὸς πυρεξέει, ἢ εἴ ποτε αὐτὸν πρῶτον ῥίγος ἔλαβε· καὶ εἰ φαίνεται τῇ ὀδύνῃ αὐτῷ βάρος γεννηθῆναι ἐν τῷ πύθω ἐν ᾧ ἡλγει πάντα γὰρ ἐν ἀνθρώποις γίνεσθαι τῶν ἱμνημάτων.

Ἐξ ὧν πυνθίων τῶν χρόνων πῶς ῥῆξιν χρόνῳ προσδέχεται τῶν ἱμνημάτων ἐσεῖν ἐς τοὺς χρόνους τοῦ προσρημύρου.

Εἰ δὲ εἴη τὸ ἱμνημαὶ τῷ σώματι μοῦνον, σρέφειν τε καὶ καταμαρτύνειν χρόνῳ πυνθίοσι, μήπ

ἴχη ἀλγυμα ἐν τῷ ἱ-
πέρω πλανερῶ, καὶ ἢν
θερμότερον ἢ τὸ ἱπε-
ρον τοῦ ἱπέρω, καὶ τακτι-
νομελὺς αὐτὸ τὸ ὑγιαῖ-
ναι πλανερὸν, ἱερῶ ταῦ ἐ-
πὶ αὐτῷ δοκίει βαρὺ
ἐκκρίμαθις, καὶ τὸ αὐτῷ
δεν εἶναι γὰρ εἰν ὅσον, αὐτὸ
δαῖδον ὅτι τὸ ἐμπύη-
μα, αὐτὸ ὁκσίον αὐ-
πλανερὸν τὸ βάρος γί-
νηται.

Τοὺς δὲ ἐμπύητας
ἐμπύους γινώσκειν
καὶ τοῖσι δὲ τοῖσι ση-
μείοις πρῶτον μὲν, εἰ
ὁ πυρετὸς ἐκ ἀφίηςιν,
καὶ τὴν μὲν ἡμέραν
λεπὸς ἴχει, πῶς δὲ νύ-
κτα πλείων.

Καὶ ἰδρωτες πολ-
λοὶ ἐπιγίνονται, βῆχες
τε καὶ θυμὸς ἐγγίνε-
ται αὐτοῖσι, καὶ ἀπο-
πνέουσιν οὐδὲν ἄξιον
λόγου.

habeat dolorem in
altero latere, & an al-
terum altero sit cali-
dius: & reclinato x-
gro in latus sanum,
interrogare ipsum,
an videatur ipsi gra-
ue quid ex superno
latere incumbere: si
enim hoc fuerit, in
altero est suppura-
tio, in quo grauitas
affuerit.

§. 7. Carterum omnes
suppuratos ex his si-
gnis cognoscere o-
portet: primum qui-
dem, si febris non di-
mittit, sed per diem
quidē tenuis est, no-
ctu verò amplior.

§. 8. Et sudores multi
oboriuntur, tussēs-
que ac tussendi pro-
ptitudo ipsis adest,
& nihil memorabi-
le expuunt.

84 Et oculi caui fiūt,
& maxillæ ruborem
contrahunt.

85 Et ungues quidē
manuum curuātur,
digiti verò calescūt,
& potissimum sum-
mi: & in pedibus tu-
mores fiunt.

86 Et cibos non appe-
tunt, & pustulæ per
corpus enascuntur.

87 Quæcunq; igitur
suppurationes diu-
turnæ sunt, hæc si-
gna habent, & fidem
ipsis valde habere
oportet.

88 Quæ verò breues
sunt, ex his signis co-
gnoscere oportet, si
quid apparuerit ex
his, qualia in princi-
pijs fiunt. Simul autē
& si aliquanto diffi-
cilius spirauerit ho-
mo.

Καὶ οἱ μὲν ὀφθαλ-
μοί, ἰσχυροὶ γίνονται·
αἱ δὲ γνάθοι, ἐρυδύμα-
τα ἴχουσι.

Καὶ οἱ μὲν ὄνυχες
τῶν χειρῶν γυναικῶ-
ται· οἱ δὲ δάκτυλοι, θερ-
μαίνονται, ἢ, μάλιστα
ἄκροι. καὶ ἐν τοῖσι πο-
σὶν οἱ δῆματα γίνονται.

Καὶ σιτίων ἔκ ἐπι-
θυμέουσι, καὶ φλύ-
κταιναι γίνονται αἱ ἐν
τῷ σώματι.

Οκίσσα μὲν ἐν ἰσχυρο-
νίζει τῶν ἐμπυημά-
των, ἔχει τὰ σημεῖα
ταῦτα, ἢ, πρὶς αὐτὴν
τίοισι χρεῖα ἔχεται.

Οκίσσα δὲ ὀλιγοχρό-
νια ὅστις, σημαίνει αὐτῇ
τίων, ἢ ἐπὶ φαίνε-
ται, οἷα καὶ ὅτις ἐν αὐτῇ
χῆσι γινόμενοι οἱ σιν.
ἅμα δὲ καὶ ἢ ἐπὶ δὲ
πρὸς αὐτὴν ἢ ὁ αὐ-
τῶν.

PROGNOSTICA. 133

Τὰ δὲ ταχύτερον καὶ βραδύτερον ἐκζητῶμεν, τοῖς δὲ γινώσκουσιν χρὴ. ἢν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνῃ, ἢ, ἢ δύσπνοια, καὶ ἢ βῆξις, καὶ ὁ πνιγμοῦς διατείνῃ, ἢς τὰς εἰρησιν ἡμέρας ἔχων, προσδέχεται πῦρ ῥῆξιν, ἢ, ἢ ἐπὶ πρόσθεν ἢν ἢ ἡσυχαιέρος ὁ πόνος ἢ, ἢ, τὰ ἄλλα πάντα, τοῦτέστισι χεῖρον ζυγέει προσδέχεται πῦρ ῥῆξιν ἐς ὕστερον.

Γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πνιγμοῦν καὶ τὸ πῦρ ῥῆξις.

Πόριζίνονται δὲ ζυγέει μάλιστα μὲν οὐκ αὐτὸ ἀφ' ἡμέρας αὐτῶν πνιγμοῦν μὲν πῦρ ῥῆξιν, καὶ σιπῶν ταχέως

At verò quæ ex ipsis citius & tardius rūpuntur, his signis cognoscere oportet. Si quidē enim dolor in principijs fiat, & spiradi difficultas, & tussis, & sputatio perseveras, ad vigesimum diem pertingat, eruptionē tūc expectare oportet, aut etiam prius. Si verò quietior fuerit dolor, & alia omnia p huius ratione, eruptio posterius expectanda est.

Necesse verò est accedere & dolorē, & spiradi difficultatē, & sputationem, antepuris eruptionem.

Ex his autē maximē superstites manēt hi quos febris eodē post eruptionē die dimiserit: & q̄ cibos citò

appetiverint, & à siti liberati fuerint: & si venter parua & cōpa cta egresserit, & pus albū & læue & eiusdem coloris fuerit, & à pituita liberum, & citra dolorem ac tussim fortem repurgetur.

¶ Ac optimè quidē sic ac celerrimè liberantur: sin minus, hi quibus proxima his contigerint.

¶ At verò intereunt hi quos febris nō dimiserit, aut vbi ipsos dimisisse putata fuit, rursus recalescēs apparuerit: & qui sitim quidem habuerint, cibos autem non appetiverint, & si venter liquidus fuerit, & pus pallidum siue viride, & liuidum ex-

ἐπιθυμῶσι. καὶ δὴ καὶ ἀπὸ πλεονεξίας ἔωσι, καὶ ἡ γαστήρ σμικρὸν τε καὶ ξυστενέτα ὑποχωρεῖ. καὶ τὸ πύον λευκὸν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχροον ἢ, καὶ φλέγματος ἀπὸ πλεονεξίας, καὶ ἀτὸρ πονούτ' καὶ βηχὸς ἰσχυρὸς ἀνακαταίρεται.

Αἷμα μὲν οὕτως καὶ τάχιστα ἀπαλλάσσουσιν· ἢν δὲ μὴ, οἷσιν αὖ ἰγγυτάτω πύων γίνηται.

Απολλύνται δὲ οὗτοι αὖ ὅτε περιτὸς μὴ ἀφείη, ἢ δοκίμων αὐτίους ἀφείη, αὐτίς φαίνεται ἀναδερμανόμενος· καὶ δὴ καὶ μὲν ἔχωσι, σιπύων ἢ μὴ ἐπιθυμῶσι· καὶ ἡ καρδίη ὑγρὴ ἢ, καὶ τὸ πύον χλωρόν καὶ πέλιον πύον.

ἢ φλέγματος καὶ
ἀφρώδης. ἢν ταῦτα
πάντα γίνηται, ἀ-
πόλλυται.

Οκτῶσι δ' αὖθις
τίων, τὰ μὲν ἐπιχρῶ-
νται, τὰ δὲ μὴ, οἱ μὲν αὖ
τίων ἀπολλύνται, οἱ δὲ
ἐν πολλῷ χρόνῳ πε-
ρίγονται. ἀλλ' οἱ πάν-
των τῶν τεκμηρίων τῶν
ἰόντων ἐν τοῖς τοῖσι,
σημαίνειται καὶ τοῖ-
σιν ἄλλοις πᾶσιν.

Οκτῶσι δὲ ἀποστα-
σεις γίνονται καὶ τῶν
πλευρῶν μονικῶν νο-
σημάτων, παρὰ τὰ ὥ-
τα, καὶ ἐμπύουσι ἐς
τὰ κάτω χωρία, καὶ συ-
γγιγνόμεναι, οὗτοι δὲ
περίγονται.

Ἐπιτείνεται δὲ
καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς δὲ
ἢν ὅ, τε πυρετὸς ἔχῃ,
καὶ ἢ ὁ δυνή μὴ παύνη-

puerint, aut pituito-
sum & spumofum. Si
hæc omnia contige-
rint, pereunt.

¶ Quibus verò ex
his quædam accessse
rint, quædā non, ho-
rum aliqui intereunt,
aliqui in multo tem-
pore superstites eua-
dunt. Verū ex omni-
bus signis quæ adsūt,
tum in his, tum in a-
lijs omnibus cōiectu-
ram facere oportet.

¶ Quibuscunque ex
inflammati pulmo-
nis morbis, abscessus
circa aures fiunt, &
suppurantur ad in-
fernas partes, afficstu-
lantur, hi superstites
evadunt.

¶ Verū huiusmodi sic
cōsiderare oportet.
Si & febris detinue-
rit, & dolor nō seda-

tus fuerit, & sputum
 p ratione no prodie-
 rit, neq; biliolæ, neq;
 solutu faciles, & ne
 racæ alui egestionis
 fuerint neque vrina
 valde multa, & mul-
 tam subsidentiā ha-
 bens: iudicatur autē
 superstes futurus ab
 omnibus reliquis sa-
 lutaribus signis, tūc
 abscessus huiusmo-
 di fore sperandū est.
 Fiūt autē partim ad
 infernas partes, qui-
 bus videlicet inflam-
 matio aliqua circa
 præcordia affuerit:
 partim in supernis,
 quib⁹ præcordiū mol-
 le & doloris exors p-
 māsērit, & ubi spiran-
 di difficultas, quæ p-
 tēpus aliquod affuit,
 defierit citra aliam
 manifestā causam.

γαι, καὶ ὁ πνεῦλον μὴ
 ἐκχωρήν χυλὸν, καὶ
 δὲ χολώδεις αἱ τῆς κοι-
 λῆς διαχωρήσεις, μὴ
 δὲ αὐλντοί τε ἢ ἀκρι-
 τοι γίγνοιτο. ἢ μὴ δὲ
 τὸ ὄρον πολὺν τε καὶ
 τα ἢ πολλὴν ἰσχύ-
 σιν ἔχον· ὑπερετῆται
 δὲ περὶ στικῶς ἅπασι τ-
 λειπῶν πλείων τῶν
 περὶ στικῶν σημείων,
 ποντίσσι χεῖρ τὰς το-
 αῦτας ἅπασι σίας ἐλ-
 πίζειν ἔσθαι. γίνοι-
 ται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ
 κάτω χωρία, οἷσιν αὖ-
 πρὸς τὰ ὑποχόνδρια
 τοῦ φλέγματός περὶ
 γύνηται· αἱ δὲ αὖ-
 οἷσι τὸ ὑποχόνδριον
 λαπαρόν τε καὶ αἰώ-
 δυνον διατελέη· δύ-
 πωνος δὲ πῖνα χρο-
 νον γλυόμενος, πύση
 ὅς τις φαίνεται προ-
 φάσιος ἄλλης.

Αἱ δ' ἀποσπείσιν αἱ *C*æterū abscessus
 ἐς τὰ σπείλαια ἢ πῖσι ad crura in pulmo-
 πειπλουμονήσι τῇ- nis inflammationibus
 σιν ἰχυρῆσί τε ἢ ἐπι fortibus ac pericu-
 κινδυνώοισι, λυσιτε- losis omnes quidem
 λείεσθαι, ὅστις, ὅστι- utiles sunt, optimive
 ροὶ δὲ αἱ τοῦ πνεύλου rō sunt, qui dum spu-
 εἰ μεταβολῇ ἰόντος tum iā in mutatio-
 γιγνώσκουσιν, εἰ γὰρ τὸ ne est, fiunt. Si enim
 οἶδμα καὶ ἢ ὁδὺ tumor & dolor fiat,
 νη γίγνοιτο, ἢ πνεύ- sputo pro flauo puru-
 λον αὐτὸ ξαίθῃ πυώ- lento facto, & foras
 διος χυμομένου ἢ, καὶ- procedente: ita secu-
 χωρεόντος ἔξω, οὕτως rissimè homo super-
 αὐτὸ ἀσφαλές τα ὅ, stes euaserit, & ab-
 τε αὐτῶς ποιεῖται i- scellus absq; dolore
 νοιτο, καὶ ἢ ἀποσπεί- celerrimè sedabitur.
 σιν αὐτῶς ταχί- *S*i verò sputū non
 σα πάνσετα bene processerit ne-
 que vrina subsiden-
 tiam bonam habens
 apparuerit, periculū
 est claudum fore ar-
 ticulum, aut multū
 molestiarum exhi-
 biturum.

Εἰ δὲ τὸ πνεύλον μὴ
 καὶ χωρεῖ καλῶς, μηδὲ
 τὸ σπέρμα ὑπόσπασιν ἀγα-
 θὴν ἔχον φαίνοισθαι, κιν-
 δυνός χωλὸν γινώσκειται
 τὸ ἄρθρον, ἢ πολλὰ
 πρήγματα παραχρῆν.

Ἦν δὲ ἀφανίζων *A*t si euanescent

& recurrant absces-
su, sputo non pro-
deunte, febréq; per-
manente, horredum
est: periculum enim
est ne deliret homo
& moriatur.

100 Ex suppuratis à
pulmonis inflamma-
tione, seniores ma-
gis intereunt. Ex alijs
autem suppuratio-
nibus iuniores ma-
gis moriuntur.

101 Dolores qui cum
febre sūt circalum-
bos & infernas par-
tes, si septum trans-
versum attigerint,
infernas partes relin-
quentes, perniciosi
valde sunt.

102 Proinde alijs quo-
que signis animum
advertere oportet.
Nam si quod etiā ex
alijs signis malū ap-

καὶ πελινδρομῶ-
σιν αἱ ἀπεσάσεις, τοῖς
πνέλαι μὴ ἐκχωρήσιν
ὥς, καὶ τὸ πνεῦμα ἔχον
ὥς, δεινόν· κίνδυνος
γάρ, μὴ παρεφρονήσῃ
καὶ ἀπεθάνῃ ὁ αὐ-
τῶπος.

Τῶν δὲ ἐμπύων, τῶν
ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ μο-
νικῆν, οἱ γὰρ αἰτί-
ροι μᾶλλον ἀπεθνή-
σκουσι. καὶ δὲ τῆς ἄλλων
ἐμπυημάτων, οἱ νεώ-
τεροι μᾶλλον ἀπο-
θνήσκουσιν.

Αἱ δὲ ἐξω πνεύματι
γινόμεναι ὁδῶσαι πῶς
εἰ πῶς ἐσπῶσι καὶ
τὰ κάτω χωρία, ἢ τὸ
φρενῶν ἀπλῶς, τὰ
κάτω ἐκλείπτουσαι, ὁ-
λίγη καὶ κατὰ.

Προσέχειν ἔνδεον
γόνον τοῖς ἀλλοιοῖσι ση-
μαίοισι, ὥς ἔν πῶς τῶν
ἄλλων σημείων ἐπι-

PROGNOSTICA. 139

φαίνηται τι πονηρόν. paruerit, desperatus
 αὐτὸς ἔλπιος ὁ αὐτῶ- est homo.
 πος.

103 Quicunque verò
 Οἱ ὅσοι δὲ τῶν ἐμ- suppurati vruntur,
 πύων χροῖοντι, οἷσιν αὐ- quibus quidē purum
 κροῖον μὲν τὸ πύον pus fuerit, & album,
 ἢ, καὶ λευκόν, καὶ μὴ & non foetidū, hi ser-
 δυσώδεις, σώζονται. οἷ- uatur: quibus autem
 σι δὲ ὑφαίμονες ἢ, ὡς subcruentum, & cœ-
 ὡδεις, ἀποκίονται. nosum, hi pereunt.

104 Si verò assiliente
 Εἰ δὲ αὐτῶν ὡς τῶν νοσήματος ὡς πρὸς
 τὰς φρένας, τὰ λασι- ad septū trāuersum
 μῆα μὴ πονηρὰ ἐπιγί- morbo, alia signa
 νηται, ἐμπύον ἐστὶν, hunc suppuratum fo-
 τὸν πολλαὶ ἐλπίδες. re multa spes est.

105 Porro vesicæ duræ
 Κύσεις δὲ σκληραὶ καὶ ἐπώδυνοι, δεινὰ
 μὲν πάντεώς ἢ ὀλέ- & dolentes, penitus
 θρια. ὀλεθριώταται quidem horrédæ ac
 δὲ ὀκρόσαι ξυνὴ πυρε- perniciosæ sunt, pni-
 τῶ συνεχεῖ γίνονται. ciosissimæ verò quæ
 ἢ καὶ οἱ ἀπὸ αὐτῶν cum febre continua
 τῶν κύσεων πόνοι, κα- fiunt. Etenim dolo-
 ροὶ ἀποκτείναντες καὶ κ- res ab ipsis vesicis
 κηλίαν οὐ διαχερέου- ad occidendum suf-
 σιν ἐν ὧν τῷ χρό- ficiunt, & alui non
 egerunt hoc tem-

pore, nisi durū quid-
dam, & hoc coacta.

104 Soluit autem uri-
na purulenta mieta,
que albam ac liquem
subsidentiam habet.

105 Si verò neque ab
urina quicquā remi-
serit dolor, neque ve-
fica molliatur, & fe-
bris continua fuerit,
in primis circuitib⁹
morbi agram mori-
turū esse timor est.

106 Atque hic modus
potissimum pueros
corripit septēnes, do-
nec ad quintum de-
cimum annum per-
uenerint.

107 Febres iudicantur
in iisdē numero die-
bus, ex quibus & su-
perstites euadūt ho-
mines, & ex quibus
pereunt. Etenim pla-
cidissimæ febres, &

να, εἰ μὴ σκληρόν τι
καὶ πρὸς ἀνάγκην.

Λύει δὲ ἄρον πυρῶ-
δις οὐρηθέν, λευκήν
καὶ λεῖαν ἔχον πλε-
νύποσασιν.

Ὡς δὲ μήτε πῶ οὐ-
ρῶ μὲν ἐνδιδῶν ὁ
πῶνος, μήτε ἢ κύσις
μαλααῖσθαι, ὅ, τι πυρε-
τὸς ξυνοχὴς ἢ, ἐν τῇσι
πρώταισι πρὸς ὁδοῖσι
τῆ νοσήματος, ἐλπίς ὅν
ἀλγέοντα ἀπολέσθαι.

Ὁ δὲ τρόπος οὗτος
ἀπλεῖται τῶν παιδίων
μάλιστα τῶν ἰππαιτέων,
ἕως αὖ ἐς τὰ πιντε-
καίδεκα ἔτη γήσκον-
ται.

Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνον-
ται ἐν τῇσιν αὐτέησιν
ἡμέρησι τὸν ἀριθμὸν,
ἐξ ὧν τε πρὸς γίνονται αἱ
αἰθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἐ-
πὶ λυγροῖ. οἱ περὶ αὐτῶν
δεσποῖσι τῶν πυρετῶν, καὶ

PROGNOSTICA. 147

τῶν σημείων ἀσφαλεσά-
των βεβῶτες τεταρ-
ταῖοι πάνοντα ἢ πρό-
σθεν οἱ, τε ἡ κακὴ δέ-
σασθαι καὶ τῶν σημείων
διανοτὰ τὴν γινόμενοι,
τετάρταῖοι κτείνουσιν
ἢ πρόσθεν. ἢ μὴ ἔν-
ωπώτῃ ἐφοδὸς αὐτῶ-
ν οὐτὼ τελευτᾷ. ἢ δὲ
δυνάμει, ἐς πλὴν ἐβδό-
μην πρὸ ἀγέλας. ἢ δὲ
τρίτῃ, ἐς τὴν ἐνδεκά-
την. ἢ δὲ τετάρτῃ, ἐς
τὴν τεσσαρεσκαδεκά-
την. ἢ ἡ πέμπτῃ, ἐς τὴν
ἑξακαδεκάτην. ἢ δὲ
ἑκτῇ, ἐς τὴν εἰκοστὴν.
αὐτὰ μὲν ἔν καὶ τῶν
ὀξύτατων νοσημά-
των διὰ τεσσάρων ἐς
τάς εἰκοσιν, καὶ ὅσος
δέσιος τελευτᾷσιν.

Οὐ δύναται ἡ ὅλη
σιν ἢ μέρῃσιν ἔσθ' ἐν ζυ-
γίων ἀριθμῶν ἀρ-
κέως, ἔσθ' ἡ γὰρ ὁ κύριος

signis securissimis ni-
tētes, quarto die de-
finunt, aut prius. Ma-
lignissimæ verò, &
quæ signis horren-
dissimis fiunt quar-
to die aut prius oc-
cidunt. Primus igitur
ipsarum insultus
sic definit: se-
cundus autem, ad
septimum produci-
tur: tertius, ad vn-
decimum: quartus,
ad decimumquar-
tum: quintus, ad
decimumseptimum:
sextus, ad vigesi-
mum. Hi igitur im-
petus ex acutissimis
morbis per quatuor
ad viginti, ex addi-
tione definunt. Nō
potest autem quic-
quam horū integris
diebus exactè nume-
rari. Neq; enim an-

nus & menses integris diebus numerari possunt. Postea vero eodem modo iuxta eandem additionem primus circuitus III. & xxx. dierum est: secundus xl. dierum, tertius lx. dierum. At in horum principii difficillimum est cognoscere eos qui in plurimo tempore iudicabuntur: simillima enim sunt ipsorum principia. Verum à primo die animadversionem facere oportet, & prout singuli quaternarii adduntur, considerare, & non latebit te quo vertetur morbus. Fit autem & quartanarum febrium constitutio ex huiusmodi ordine.

¶ Qui porro morbi

τὸς τε καὶ οἱ μῆνεις ὁ-
λησιν ἢ μέρησιν περι-
κλῶσιν ἀριθμῶνται. μὲν
ὅτι τὰ πάντα ἐν τῷ αὐτῷ
πρόσωπῳ, καὶ τὴν αὐτὴν
πρόσθεσιν ἢ πρῶτον περι-
είσοδος τῶν ἀρῶν ἢ, ὥσπερ
κενθ' ἢ καρέων ἢ ὅτι δι-
τρίτη, πεντακάρη, ἢ ἡ-
μερέων ἢ ὅτι τρίτη, ἢ ἡ-
κοι, ἢ καρέων. καὶ τῶν
δ' ἐν ἀρχῇσιν ὅτι χα-
λεπώτατον διαγινώ-
σκειν τὰ μέλλοντα ἐν
πλείω χρόνῳ κρίνε-
σθαι ὁμοιωτάται γὰρ
αἱ ἀρχαὶ εἰσιν αὐτῶν.
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς
πρώτης ἡμέρης ἐν δυ-
μίωδα, καὶ κατ' ἐκά-
στην τετράδα πρὸς πέν-
την σπείραδα. καὶ ὅ-
τι λήσεται ὅση βίβηται
νόσημα. γίνεται ὅτι ἡ
τῶν καρέων καὶ τῶν
κατ' ἐκάστην κ' ἡμέραν.
Τὰ δ' ἐν ἐλαχίστῳ

PROGNOSTICA. 143

ἡρόνῳ μέλλοντα κρί-
 ναι, ὅτι περὶ τὸ βάθος τῆς
 κεφαλῆς μέγιστα γὰρ τὰ
 διαφέροντα ἀπ' ἀρ-
 χῆς αὐτῶν ὄβιν. οἱ μὲν
 γὰρ πόρεσ' ὁμοιοί, οὐ-
 νοοὶ τε καὶ αὐτῶ δυνάμεις
 ἴσιν, καὶ κρημῶν τε τὰς
 ὑκτας, τὰ τε ἄλλα ση-
 μεῖα ἔχουσιν ἀσφαλῆ
 αἰατα. οἱ δὲ ἀπολλύμε-
 νοι, δύναντοοι γίνονται,
 καὶ ἀποφάγοντες, ἀρ-
 πύοντες, τὰ τε ἄλλα
 σημεῖα καὶ κίσις ἔχον-
 τες. ὡς ἐν τοῦτων ἔ-
 πο γινόμενων, ξυμ-
 βᾶλλεσθαι χρὴ κατὰ τὸ
 τὸν χρόνον, καὶ τὰ τε
 πλεονάζοντες ἐκά-
 στην ὑπὸ τὴν κρίσιν ἰόν-
 των τῶν νοσημάτων.
 καὶ δὲ τὸν αὐτὸν λό-
 γον, καὶ τῇσι γυναι-
 ξίν αἱ κρίσεις καὶ τῶν
 τέκνων γίνονται.

in brevissimo t̄ po-
 re iudicabūtur, faci-
 liores cognitu sunt:
 maxime enim diffe-
 retia ab initio ipsis
 sunt. Qui enim sup-
 stites ab ipsis euasu-
 ri sunt facile spiran-
 tes, & doloris exor-
 tes sunt, & noctu dor-
 miūt, aliāq; signa se-
 curissima habent.
 Qui verò morituri,
 ægrè spirātes fiunt,
 delirātes, vigilantes,
 aliāq; signa pessima
 habētes. Ut igitur his
 ita cōtingentibus, cō-
 iectare oportet & iu-
 sta hoc tempus, & iu-
 sta vnamquāque ad-
 ditionem, tendenti-
 bus ad iudicationē
 morbis. Iuxta ean-
 dem rationē mulie-
 ribus quoq; iudica-
 tiones fiūt ex partu.

111 Capitis dolores for-
tes & continui cum
febre, si quidem leta-
lium signorum quid
accesserit, perniciosi
valde sunt.

112 Si verò absque ta-
libus signis, dolor vi-
ginti dies transmise-
rit, & felix tenuerit,
sanguinis à naribus
eruptionem aut ab-
scellum quēdam ad
infernas partes expe-
ctare oportet.

113 Sed & quōdiu do-
lor recens fuerit, si-
militer sanguinis è
narib⁹ eruptionem
aut puris eruptionē
sperare convenit, cū
aliās, nō si dolor cir-
ca tempora & fron-
tem fuerit.

114 Verū sanguinis eru-
ptio magis expectan-
da est juniorib⁹ tri-

κεφαλῆς ἢ ὀδυνῶν
ἐκ νεφελῶν καὶ ξυμ-
χίης, ξυμπεπτοῦ, ἢ
μὲν πρὶν θάνατον
δίων συμπτῶν ποσὶ
ιοιτο, ὁλέθριον κάρτα.

Εἰ δὲ ἄτορ πρὶν ποιεῖν
τὴν συμπτῶν ἢ ὀδυνῶν
ὑποβλάξαι οἱ εἰς σινὴ-
μῆρας, ὅτε πυρετὸς
ἔχῃ, ὥστε σκίπιδος
χεῖρ, αἵματος ἔξῃ
διὰ ῥινῶν, ἢ ἄλλῃ πι-
νὰ ὑπὲρ σινὴς τὰ κάρ-
τα χειρῶν.

Εἰ δὲ αἵματι καὶ ἢ ὀδυνῶν
ἢ νεφελῶν ποσὶ δέχῃ
αἵματι σινὴς, αἵ-
ματος ἔξῃ διὰ ῥινῶν,
ἢ σκίπιδος ὥστε τε
ἢ ἢ ὀδυνῶν πρὶν πρὶν
προτοφῶς καὶ τὸ μέ-
γαν.

Μόλιον δὲ καὶ πρὸς
δύσχεα μὲν αἵμα-
τος τὴν ἔξῃ τῶν
ὥπτις, σινὴς καὶ
ζήτης.

ἡκοντα ἐπὶ ὧν ποτὶ
ἢ γιγναίτοισι, τὴν
πύσιν.

Ὁπότε δὲ ὁξείᾳ ὁδυνῇ
ὁ πυρετὸς ξυμειχθῇ
καὶ ἰσχυρῶ, δεινόν
ἰδιώτος ἢ παραφρο-
σαι τὸν αἰσφωπόν,
ὃ ἀπολείδαι. ὥς ἂν
ντὶς τὸν τρέπον σφα-
ροῦ ἰόντος, ταχέως
ἢ προσέχεν ὁ νόον
ἴσιν σημείοισι παύσιν,
πὸ τοῦ ὧτος ἡ μέσης.

Απόλλυται δὲ, οἱ
ἡνέωπεροι τῇ αἰ-
σφωπόν, ἐβδομαῖοι, καὶ
πενταήμεροι, ἀπὸ τοῦ πέν-
τηνοσήματος· οἱ δὲ γέ-
ροντες, πολλῶν β, καὶ δύ-
ντων. οἱ τε καὶ πυρε-
τοὶ καὶ αἱ παραφρο-
νίαι ἡσυχον αὐτέοι-
ν ἐπιγίνον· καὶ τὰ ὧ-
τα διὰ τῶν φθάνει κα-
τασκευαῖς. ἀλλὰ πάν-
τες ἢ τῇσιν ἡλικίᾳ.

ginta quinque annis,
senioribus verò, pu-
ris eruptio.

15 Auris dolor acu-
tus cum febre conti-
nua ac forti, horren-
dus est: periculū est
enim deliraturū esse
hominem, ac peritu-
rum. Proinde quum
hic modus minimè
tutus sit, cito mentē
advertere oportet
etiam alijs signis, à
primo statim die.

16 Pereunt autem iu-
niores homines, se-
ptimo die, & adhuc
citius, ex hoc mor-
bo: senes verò, lon-
gè tardiùs. Nam &
febres & deliria mi-
nùs ipsis accidunt:
& hac de causa au-
res antea suppuran-
tur. Verùm his qui-
dem ætatibus reci-

K

diuæ morbi contin-
gentes, plurimos oc-
cidūt. At verò iunio-
res, priusquàm suppu-
retur auris, pereunt.

17 Nam si pus album
effluxerit ex aure,
spes est iuuenem su-
perstitem euasurum
esse, si sanè & aliud
quoddam bonū si-
gnum ipsi accedat.

18 Fauces exulceratæ
cum febre, horrédæ
sunt. Verùm si quod
aliud item signū ac-
cedat, ex his quæ an-
teà mala esse iudica-
ta sunt, in periculo
hominē versari præ-
dicendum est.

19 Anginæ horrédis-
simæ sunt, & citissi-
mè occidūt, quæ ne-
que in faucib⁹ quic-
quam conspicuū fa-
ciunt, neq; in cerui-

σιν ἁπορροφαί τῃ
σήμαθς ἐπιγινόμε-
ναι, ἀποκτείνουσι
πλείους. οἱ δὲ νεώ-
ροι, πρὶν ἐκπνεῖσαι
οὖς, ἀποθνήσκουσι.

Ἐπὶ νγὶ εὐὴ πῶς
λινθὸν ἐκ τῶ πὸς, ἐ-
πὶς τῶ νεώτερω πῶς
χρὺς ἔσῃ, ἢ νγὶ καὶ ἄ-
λόπι αὐτῷ ἐπιχρὺ-
σθέν σῆματιον.

Φάρυγξ δὲ ἐλκε-
ρμένη, συν πυρετῶ,
νόν ἀλλ' ἦν τι καὶ ἄλλο
σημαῖον χρύηται τῷ
προκεκριμένῳ πον-
ρῶν εἶναι, προλέγειν
ἐν κινδυνῷ ἔοντος
αὐτοῦ.

Αἱ δὲ κινάγχαι
δεινόταται μέν ἐ-
καὶ τάχιστα αἰα-
ροῦσιν, ἐκόσαι μή-
τε ἐν τῇ φάρυγγι μὴ
δὲν ἐκ δὴλον ποιεῖσθαι
μήτε ἐν τῷ αὐχένῳ.

πλάσσειν ἢ πόνον πα-
 ρέχει καὶ ὀρθόπνοι-
 ν αὐτὰς γὰρ καὶ αὐ-
 τὸν ἡμέρον ἀποπνίξου-
 ν, καὶ δύπεραιαι,
 καὶ τριταῖαι, καὶ τε-
 τρταῖαι. ὅσαι δὲ τὰ
 ἄλλα παραπλη-
 ρίως πόνον παρέχου-
 ν, ἐπαίρονται δὲ,
 καὶ ἐρυθίματα ἐν τῇ
 φάρυγγι ποιεῖουσιν, ὁ-
 λεῖται μὲν κέρτα,
 χρονίως περὶ δὲ μάλ-
 λον τῷ πρὸς θέν, ἢν
 τὸ ἐρύθημα μέγα γί-
 νηται.

Ομοῖοις ἢ ξυεξε-
 ρυθείη ἢ φάρυξ καὶ
 ὁ αὐχὴν, αὐτὴ δὲ χρο-
 νίως περὶ καὶ μάλιστα
 ἐξ αὐτῶν πνίς πρὸς
 φνίξουσιν, ἢν ὁ, τε αὐ-
 χὴν, καὶ τὸ στήθος ἐρύ-
 θημα ἔχει, καὶ μὴ πα-
 λινδρομέη ἔρυσσι πε-
 λας αἴσω.

ce: verum plurimum
 dolorem exhibet, &
 erecta ceruice spira-
 tionē inducunt. Hæ
 enim eodem die suf-
 focāt, secundo item
 ac tertio, & quarto.
 Quæ verò alioqui
 similiter dolorē ex-
 hibent, attolluntur
 autē, & in faucibus
 rubores faciūt, per-
 nicioſe quidem val-
 de sunt, verum prio-
 ribus magis diutur-
 næ, si rubor fuerit
 magnus.

Κ Quibuscunq; ve-
 rō fauces & ceruix
 simul rubuerint, hæ
 anginae diuturnio-
 res sūt & ex ipsis ma-
 ximè euadunt, si &
 ceruix, & pectus ru-
 borē habuerit, & ery-
 sipelas, i. ignis sacer
 nō intro recurrerit

K 2

14 Si verò neq; in diebus indicatorijs dissipetur erysipelas, neque tuberculum ad externā partem convertatur, neque pustulsiendo rejiciat, facileque ac sine dolore degere videatur, mortē significat, aut ruboris recidiuam.

15 Securius est autem tumorem & ruborē quāmaximē foras verti: si verò ad pulmonem vertatur, & delirium inducit, & quidā ex ipsis suppurati plerunq; fiunt.

16 Gurguliones periculosi sunt ut & rescentur & scarificentur, q̄ diu rubicundi fuerint & magni. nā inflammationes ad hos succedunt, & sanguinis eruptiones.

Ἦν δὲ μήτε ἐν ἡμέρησι κρισίμησιν ἀφανίζῃ τὸ ἐν στήθεσσι μήτε φύματος ξυσσάφεντος ἐν τῷ ἔσω χωρίῳ, μήτε πῶον ἀποβῆται. ξηιδύως τε καὶ ἀπόνως ἔχειν δοκέη, θάνατον σημαίνει, ἢ ἄποσσοφὴν τὸ ἐν στήθεσσι.

Ἀσφαλίστερον δὲ τοῖς δημα καὶ τὸ ἐν στήθεσσι ὡς μάλιστα ἔσω τῆς πλάτης ἢ ἐν τὸν πνεύμονα τραπῆ, παρανοιαὶ τε ποιεῖται, ἢ ἐμπνοὶ ἐξ αὐτῶν πνέες ὡς τὰ πολλὰ γίνονται.

Οἱ δὲ γαστριῶτες, ἐπικίνδυνοι καὶ ἀποταμίνας ἢ ἀποχάζειν, ἐς αὐτὸν ὄντες οἱ τε ὥσι καὶ μεγάλοι καὶ γὰρ φλεγμοναὶ ἐπιγίνονται ποντεῖοσι καὶ αἰμορραγία.

ἢ ἂν ἤτοι ταῖς τοιαύταις
ῥοῖσιν ἢ τοῖσι μηχανή-
μασι περὶ ἧς καὶ π-
ρὶν αἰνέειν ἐν τούτῳ τῷ
ῥόγῳ.

Ὅταν δὲ ἀπεκριθῇ
ἰδίῃ παῖ, ὃ δὲ σαφυνλὴν
ἐλίσσει, καὶ γλῆν, τὸ
ἢ ἄκρον τῆς γαρ γαρ-
ῖος, μεῖζόν τε καὶ πῶ-
ρόρες. τὸ δὲ αἰώπερῳ,
ἐπὶ τῷ ῥόνῳ ἐν τούτῳ
τῷ, καὶ ῥῶ, ἀσφαλὲς δια-
χειρίζειν. ἀμεινον δὲ ἢ,
ἢ καὶ ῥιλίην ἢ ποικνῶ-
σαν τα χερσεγγίη ῥῆ
ῥ, ἢ ὅ, τε ῥρόνος ξυ-
ῥῶ, καὶ μὴ ἀποπνί-
γηται ὁ αἰθῶρος.

Ὅταν δὲ αἰ οἱ
πυρετοὶ πάντωνται, μὴ-
τε σημεῖων γλυκορμῶν
λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέ-
ρησι κρίσιμησιν, ἢ πο-
σοφὴν ῥοσδέχεται
ῥῆ τούτοις.

Ὅταν δὲ αἰ τῷ πυρετῷ

Quare tales alijs ma-
chinamentis attenu-
are conari oportet
hoc tempore.

124 Quum verò totum
iam fuerit secretum.
quòd sanè vnam ap-
pellant, & fiat extre-
ma gurgulionis pars
maior & rotunda, su-
perior autè tenuior,
in hoc tempore tutū
est rem aggredi. Præ-
stat tamē & aluo sub-
ducta, chirurgia hac
vtili, si & tempus per-
mittat, & homo non
stranguletur.

125 Quibus febres ces-
sant, neque signis so-
lutorijs apparētibus,
neque in diebus iu-
dicatorijs, his reuer-
suras esse expectan-
dum est.

126 Quæcunque febris
longiorē morā traxe-

K 3

rit homine alioqui
ad salutem disposito,
ita ut neq; dolor te-
neat ob inflammatio-
nem, aut ob aliquam
altam manifestā cau-
sam, huic abscessum
expectare oportet cū
tumore ac dolore ad
aliquem articulum,
vel maximè infernū.

127 Fiunt autem huius-
modi abscessus ma-
gis. & in breuiori tē-
pore, his qui iuniores
sunt triginta annis.

128 Expectare verò sta-
tim oportet absces-
sum si febris detinēs
viginti dies transmi-
serit. Senioribus autē
minus fiunt, diutur-
niores etiam existen-
te febre.

129 At verò huiusmo-
di abscessum expecta-
re oportet febre con-

κυνή περὶ τὴν αἰσθησιν διακρί-
νεται. τὸν δὲ αἰσθησιν, καὶ
κρίνει τὸ δυνάμει εἶχοντες
διὰ φλεγμονὴν πύλα,
μήτε διὰ πρόφασιν ἄλ-
λην μηδὲ μὴν ἐμφα-
νία, τὸν τε πύλα πρὸς δέχε-
σθαι ἀποσάσιν μετ' οἰ-
δήματός τε καὶ ὁ δυνάμει
εἰς πύλα ὁ δυνάμει, καὶ
οὐχ ἡσυχον καὶ τὴν αἰσθη-
σιν.

Μᾶλλον δὲ γίνονται
καὶ ἐλάσσονι χρόνῳ αἰ-
σθησιν ἀποσάσιν, ὅτι
σι νεώτεροις τριήκοντα
ἐτὶ πύλα.

Υποσκήπτει δὲ καὶ καὶ
αἰσθησιν τὰ πύλα τὴν αἰσθη-
σιν, ἢν εἶχοντες ἡμέ-
ρας ὁ πυρετός εἶχον,
ὑπὲρ ἄλλη. τοῖσι δὲ γί-
νεται πύλασι ἡσυχον γί-
νεται πολυχρονιωτέρῃ
εἰόντες τὸν πυρετόν.

Καὶ δὲ πύλα καὶ αἰσθησιν
ἀποσάσιν πρὸς δέχεσθαι
συνεχίως εἰόντες τὸν πύλα.

αποῦ· ἰς δὲ πεπταῖον
ατασῆσεσθ, ἢν δια-
λάσῃ, τε καὶ χαλαρά
αἰὴ πνεύλαυημελίον
δύπων, καὶ ταῦτα πο-
ίων τῷ φθινοπώρῳ
προσιλάσῃ.

Ὡς δὲ τοῖσι νεώ-
τεροις τῶν τριήκοντα
ἐπίων αἱ ἀποσάσεις γί-
νονται, οὕτως οἱ πεπτα-
ῖοι μάλλον τοῖσι βιή-
κοντα ἐπίων, καὶ γεραι-
τεροις.

Τὰς δὲ ἀποσάσεις
εἰδέναι χρὴ, τοῖς χαμῶ-
νος μάλλον ἰνομυίας,
χρονιώτερόν τε πανο-
μυίας, ἢ αὐτὸν δὲ παλιν-
δρομύσας.

Ὅστις δ' αὖτ' ἐν πυρε-
τῷ μὴ θανατῷ δειφῇ
πρὸ κεφαλῆς ἀλγίαν,
ἢ καὶ ὀφθαλμοῖς πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν φαίνει-
σθαι, ἢ καὶ ῥινοῖς ὀν-
χεῖται, ἢ ὀσφύϊ, χα-

tinua existente: verū
ad quartanam dedu-
cetur, si intermiserit,
& erroneo modo ap-
prehenderit, & si hæc
faciens ad autumnū
appropinquarit.

120 Quemadmodū au-
tem junioribus tri-
ginta annis abscessus
fuit, ita quartanæ ma-
gis his qui triginta
sunt annorum, & se-
nioribus.

131 Cæterum hæc nos-
se expedit, abscessus
magis hyeme fieri,
tardiusque cessare, &
minus recurrere.

132 Quicumq; verò in
febre non letali, dixe-
rit sibi caput dolere,
aut etiam præ oculis
obscurum quiddam
apparere, si & oscu-
li vètris morsus huic
accesserit, ei bilio-

sus vomitus aderit.

133 Si verò etiam rigor accesserit, & partes infra præcordium frigidas habuerit, citius adhuc vomit⁹ aderit.

134 At si quid biberit aut ederit sub hoc tēpus, valde cito vomet.

135 Porro quibus horū dolor fieri inceperit primo die, hi quarto magis quàm quinto premuntur: septimo verò liberantur.

136 Plerique tamen ipsorum tertio die dolere incipiunt, verantur autem maximè quinto, liberantur nono, aut undecimo.

137 Qui verò inceperint quinto die dolere, aliæque iuxta rationem priorum ip-

λώδης ἔμετος παρέσει.

Ἦν δὲ καὶ εἴ τις πρὸς θύνηται, καὶ τὰ κάτω μέρη τοῦ ἥπατος χονδρεία ψυχρὰ ἔχῃ, καὶ διαστοι ἐπὶ ὁ ἔμετος παύσεται.

Ἦν δὲ πιπὴν ἢ φάσιν ἥπατος ἔσθ' ἂν τὸν χρόνον κάρτα ἔσθ' ταχέως ἐμείψαι.

Τετάρτων δὲ οἷσιν αὖ ἀρξήνη ὁ πόνος τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ γίνεσθαι, τεταρταῖοι πίεζονται μάλιστα καὶ πεμπταῖοι, ἐς δὲ πλὴν ἰσθ' ἡμην ἀπαλλάσσονται.

Οἱ μάλιστα πλείονες αὖτ' ἢν, ἀρχόνται μὲν πονεῖν, τετάρτοι' ἤτοι μάζοντες δὲ μάλιστα, πεμπταῖοι ἀπαλλάσσονται δὲ, ἐναταῖοι, ἢ ἑνδικοταῖοι.

Οἱ δ' αὖ ἀρξέωνται πεμπταῖοι πονεῖν, καὶ τὰλλα κατὰ λόγον αὖ-

ποῖσι τῶν πρὸς θέν γί-
νεται, ἐς πῶν τριῶν
σκαδινάτην κρίνεται
ἢ νόσος. γίνεταί ἢ παῦ-
τα. Ζῖσι μὲν αὐδράσι,
ἢ τῇσι γυναιξί, αὐτῶν
αἱ τριτάτοισι μάλιστα.
τοῖσι δὲ νεώτεροις, γί-
νεται μὲν καὶ αὐτῶν
σι, μάλιστα ἢ αὐτῶν ξυ-
νεχιστέροις πυρετοῖσι,
καὶ αὐτῶν γυναιξίσι
τριτάτοις.

Οἷσι δ' αὖ τοῖσι τοῖσι
τόσῳ πυρετῷ κεφα-
λήν ἀλγέουσιν, αὐτῶν
τοῖς ὀφθαλμοῖς πρὸς τὸ
ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι,
ἀμβλυωδὲς γίνεταί,
ἢ μαρμαρυγὰς προφαί-
νονται. αὐτῶν δὲ τοῖς
διώσται, αὐτῶν ἵπποχον-
δρίῳ ὑπὸ δεξιὰ ἢ ἐ-
πὶ ἀριστερά, ξωτείνε-
ται π, μήτε ξυὼν ὀδυνη-
μήτε ξυὼν φλεγμονή,
αἷμα διὰ τῶν ῥινῶν ἰσ-

sis fiant, his ad deci-
mum quartū morbus
iudicatur. Fiunt autē
hæc & viris, & mulie-
ribus, maximè in ter-
tianiis. Iunioribus ve-
rò fiunt quidem & in
his, verūm magis in
continuis febribus,
& in sinceris tertia-
niis.

Quibuscunq; verò
in huiusmodi febre
caput dolētibus, pro
eo quod obscurum
quiddam præ oculis
appareat, visus hebe-
tudo contingit, aut
splendores ob oculos
obuersantur: & pro
osculi ventris morfu
in præcordiorū dex-
tra aut sinistra parte
aliquid tenditur, ne-
que cū dolore, neq;
cū inflammatione, san-
guinē de naribus his

pro vomitu fluxum
esse expectandum est.

39 Magis tamen & hîc
in iuuenibus sangui-
nis eruptionem expe-
ctare oportet, his au-
tē qui triginta sunt
annorum, & seniores
adhuc, minus, verum
vomitus in his expe-
ctari debent.

40 At verò pueris con-
uulsiones fiunt, si fe-
bris fuerit acuta, & vē-
ter non egresserit, & vi-
gilarint, & terreātur,
& eiularint, & colo-
rem mutarint, & viri-
dem siue pallidū, aut
liuidum, aut rubrum
contraxerint.

41 Fiunt autem hæc
promptissimè quidē
pueris nuperrimè edi-
tis, vsque ad septimū
annum: seniores au-
tem pueri, & viri, nō

ποισι ἐννῆσαι παρὰ δὲ
κιμον αἰτὶ τῷ ἐμέτῳ.
μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὰν-
δα τοῖσι ἰεῖοις τοῦ αἵ-
ματος πλὴν ἔνθεν παρὰ
δὲ χεῖρα· τοῖσι δὲ βίη-
κοντα ἔτησι καὶ γερὰ
τέρσοισιν, ἥσσον, ὁ δὲ αὖ-
τὸν ἐμέτους τούτοις
προσδέχεται.

Τοῖσι δὲ παιδίοις
πασμοὶ γίνονται, ἢν ὁ
πνεῦμα ὀξύς ᾖ, καὶ ἢ
γαστήρ μὴ διαχωρῇ, καὶ
ἀγρυπνίῃσι τε, καὶ οὐ
παραγίῃσι, καὶ κλαυ-
θμυρίζωσι, καὶ τὸ χροῖ-
μα μεταβάλλωσι, καὶ
χλωρόν, ἢ πέλινον, ἢ
ἐρυθρόν ἴχῃσι.

Γίνεται δὲ ταῦτα
ἐξ ἰστομοτάτου μὲν
τοῖσι παιδίοις τοῖ-
σι νεωτάτοις, ἐς τὰ
ἑπτὰ ἔτη· τὰ δὲ πρε-
σβύτερα τῶν παιδίων
καὶ οἱ αὐτοὶ, οὐκ

ἐπὶ αὖ τοῖσι πυρετοῖσιν
ἀπὸ τῶν πασμῶν ἀλί-
σκονται, ἢν μή τι τῶν
σημείων προσχέυεται
τῶν ἰσχυροτάτων τε
καὶ κακίστων, οἷά τῳ αὖ
τῇσι φρενίτισι γίνε-
ται.

Τοὺς δ' ἀποθνήσκον-
τες τε καὶ πρὸς με-
νους τῶν παιδῶν τε
ἢ, τῶν ἄλλων, τῶν καί
ρεθαι τοῖς ξύμπτωσι
σημείοισιν, ὥς ἐφ' ἑκά-
στοισιν ἑκάστα διαφέρει
πᾶσι. ταῦτα δὲ λέγω,
ὥς τε τῶν ὀξείων νο-
σημάτων καὶ ὅσα αὖ
πομπῶν γίνονται.

Χρὴ δὲ τὸν μέλλον-
τα ὁρθῶς προγινώ-
σκοντα πρὸς μενέ-
νους καὶ αὖ ἀποθνήσκον-
τες, ὅσοις τε αὖ μέ-
λη πλείονα ἡμέρας
παρεμύειν τὸ νόση-
μα, καὶ ὅσοις αὖ ἐ-

amplius in febribus
corripuntur conuul-
sionibus, nisi quid
ex signis fortissimis
ac pessimis accesserit,
qualia sanè in
phrenitide fieri so-
lent.

42 Perituros porro &
superstites futuros,
tum pueros, tum alios,
ex omnibus signis cō-
iectare oportet pro-
ut singula de singulis
perscripta sunt. At-
que hæc & de acutis
morbis, & de his qui
ex ipsis oriuntur, di-
co.

43 Qui verò rectè pre-
noicere volet, & su-
perstites futuros, &
morituros: & quibus
per plures dies du-
raturus est morbus,
& quibus ad paucio-

res, cum signa omnia ediscere, & iudicare posse convenit, ita ut vires ipsorum inter se conferendo expendat quae eademmodum perscriptum est, & de alijs, & de urinis, & de sputis, ubi simul & pus & bilem agrotus tussiendo reiecerit.

14 **Q**uin & impetus morborum semper populariter grassantium cito animadvertere oportet, & temporis constitutionem non ignorare. Probè tamen id nosse expedit de cōiecturis certis, & alijs signis, & non ignorare quòd in omni anno, & omni tempore, mala malum, bona bonum significant. Nam & in Li-

λάτους, τὰ σημεῖα οὐ
μαὶ θάνοντας παύται
δυνάμεις κρίναι, λογι-
ζόμενον τὰς δυνάμεις
αὐτίων πρὸς ἀλλή-
λας, ὥς περ διαγίγρεται
πᾶσι, πρὸς τὴν κλ-
λων, καὶ τὴν ὀφθαλμῶν, καὶ τὴν
πλευρῶν, ὅταν ὁμοῦ πύ-
οντι αἰσθησῶν καὶ χο-
λήν.

Χρὴ δὲ καὶ τὰς φο-
ρεὰς τῶν νοσημάτων
ἀεὶ ἐπισκευάσθαι, πε-
χίως αἰσθυσμένους, τὴν
τῆς ὥρης καὶ τὰς αἰ-
σιν. οὐ μὲν γὰρ χρὴ εἰδε-
ναι, πρὸς τὴν περικυρ-
ωσιν, καὶ τὴν ἀλλων ση-
μείων, καὶ μὴ λαμβά-
ναι, ὅτι αἰσθαιτὶς ἔτι καὶ
πᾶσι ὥρη, τὰ τε καὶ
καὶ κακὸν σημαίνει, καὶ
τὰ χρηστὰ ἀγαθὸν ἐπι-
καὶ αἰσθαιτὶς, καὶ αἰ-
σθαιτὶς, καὶ αἰσθαιτὶς

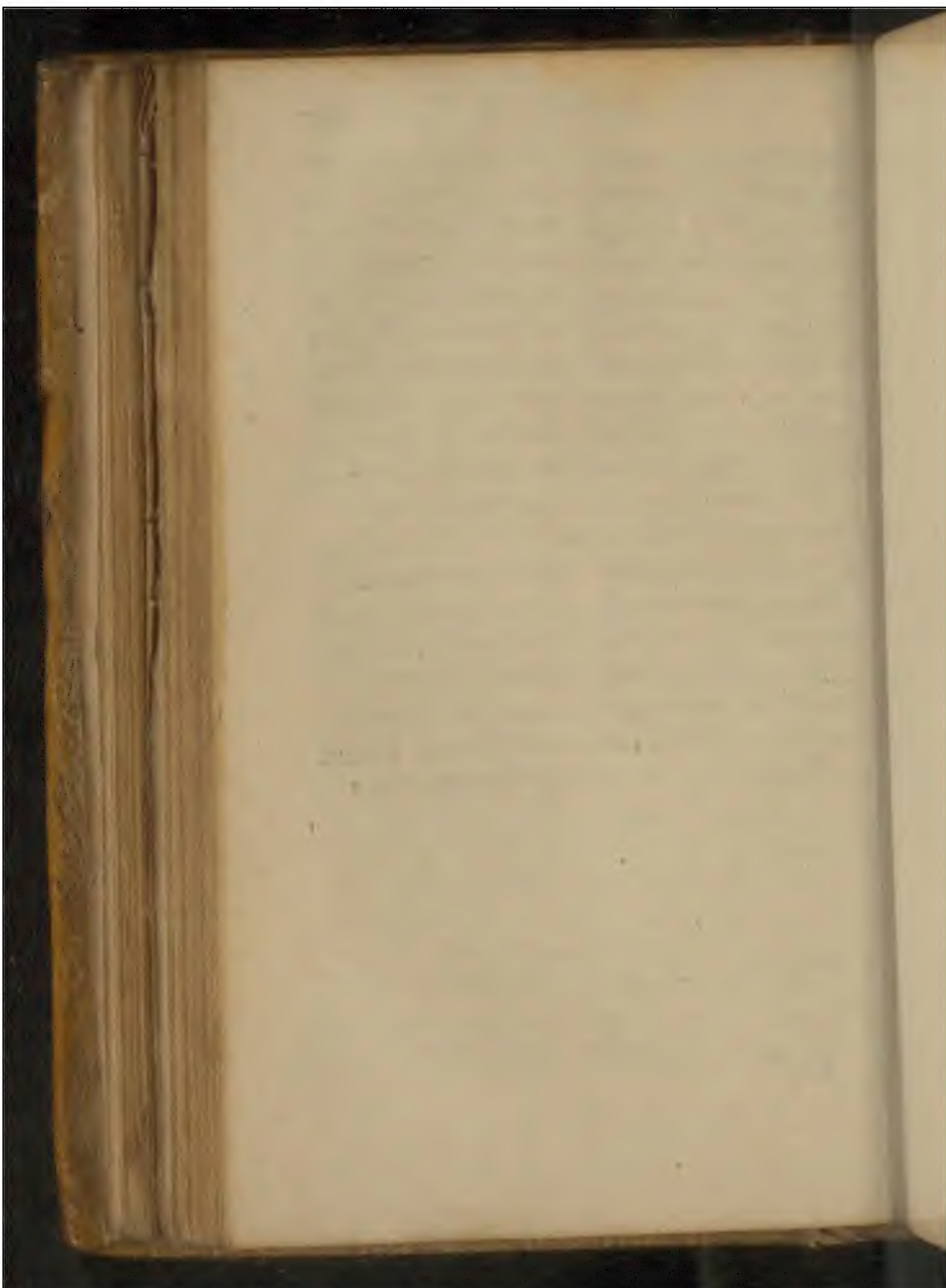
φαίνονται τὰ προγε-
γραμμένα ἀληθεύον-
τα σημεῖα. ἐξ ὧν χρὴ
εἰδέναι, ὅτι ἐν ταῖς τοῖσιν
αὐτοῖσι χωρίοισιν, οὐ-
δὲν δεινόν, τὰ πολλὰ-
πλάσια, αὐτῶν ἐπιτυχ-
χαίειν, ἢν οὐ μαθόντες
αὐτὰ κρίνουν περὶ λεγί-
ζεσθαι ὁρθῶς ἐπίστηται.

Ποθέσθαι δὲ χρὴ οὐ-
δὲν δὲ νοσήματις ὀνομα-
σθαι, πλὴν τυχερῶν ἐνθά-
δε γε γραμμένων παί-
τα γὰρ ὁκράσας ἐν τοῖσι
χρόνοις τοῖσι ποσὶ
ρημύοις κρίνειν, γνώ-
σθαι τοῖσιν αὐτοῖσι ση-
μείοισιν.

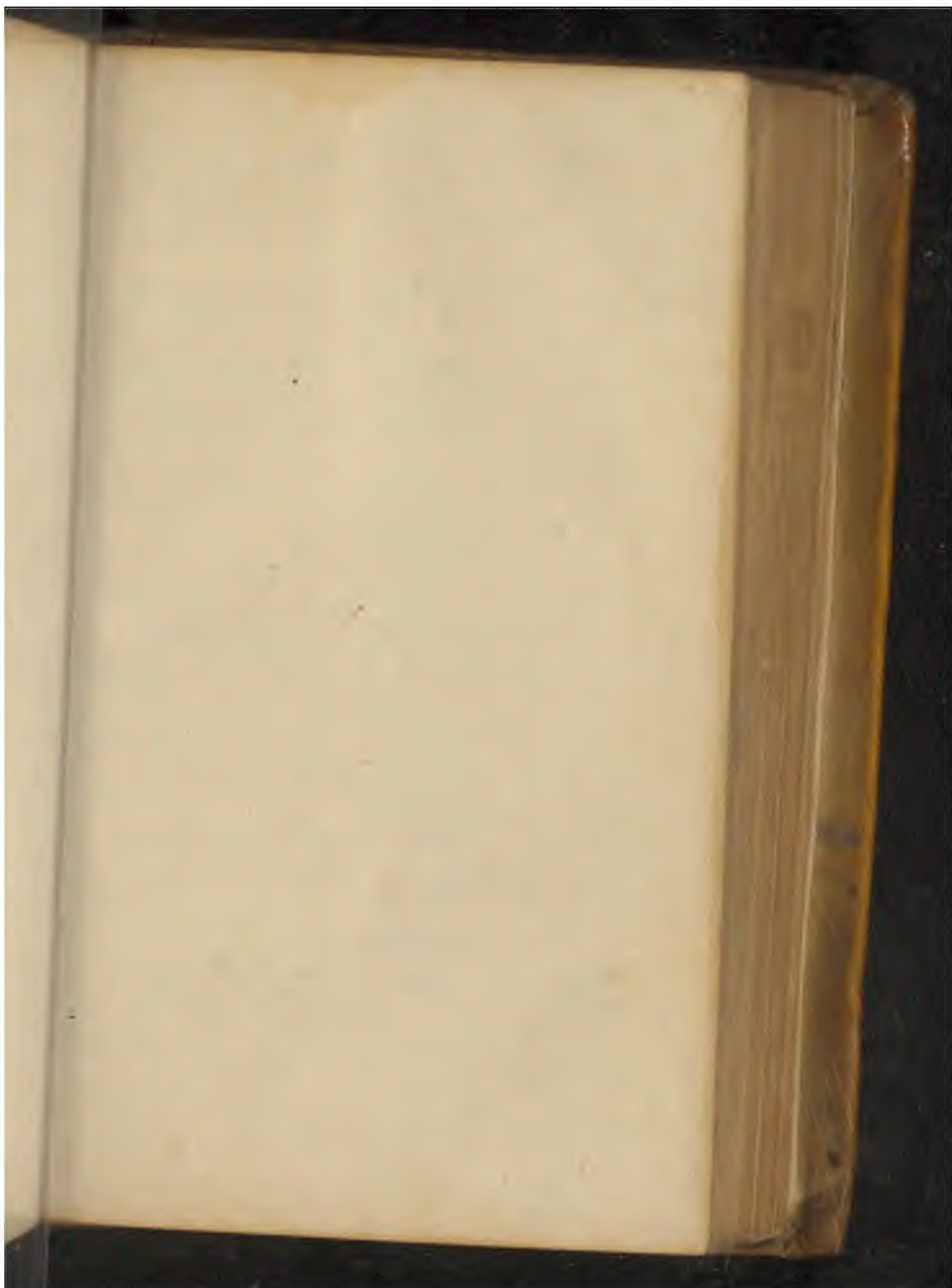
bya, & Delo ac Scy-
thia, prescripta signa
vera comperiuntur:
proinde sciendū est
minimè difficile esse
in ijsdem regionibus
posse aliquem plera-
que ex ipsis assequi,
si memoria tenens ip-
sa, iudicare ac rectè
expendere sciat.

Cæterum nullius
morbi nomen defi-
derare oportet, quod
hic non est ascriptū.
Omnes enim qui in
prædictis temporibus
iudicantur, ex ijsdem
signis cognosces.

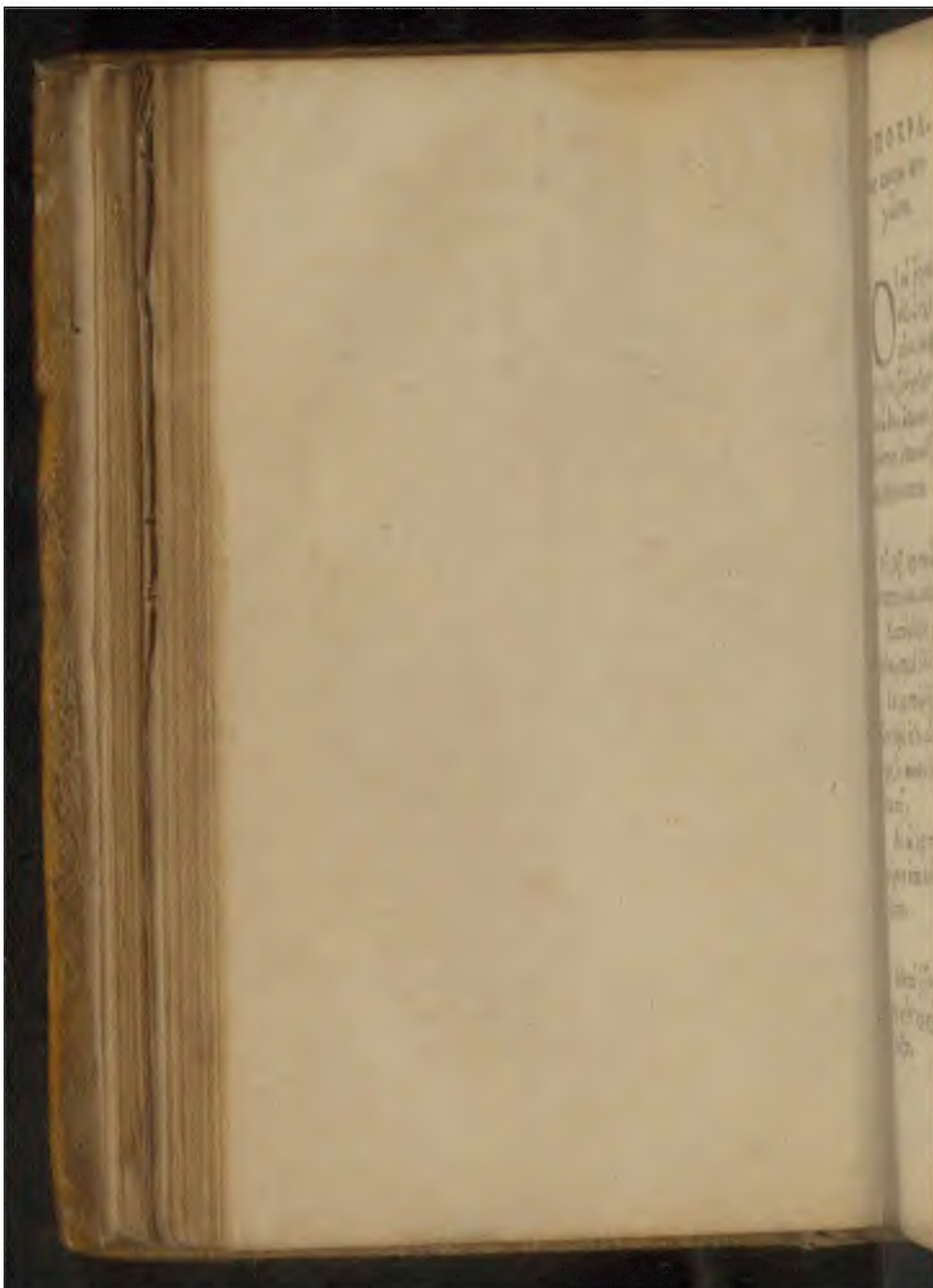

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α -

πνυς κωα καὶ πορ-
νώσεις.

H I P P O C R A

tis Coaca præ-
notiones.

ΟΙ οὐκ εἰς τοὺς
πνεύματι, κεφα-
λαλγίαι, βράχην δὲ
δωμάδες, κήρυνοι, ἐκ
δρῶντες, ἵππων ἐξέκταν
τες, θνήσκουσιν.

Αἱ μὲν κατὰ φύσιν
δυσφορίαι, κακίσται.

Κατὰ φύσιν μετὰ
σκληρίᾳ, ὀλέθριον.

Ἐκ κατὰ φύσιν φό-
βος καὶ ἀθυμία ἄλ-
γος, ἵς πασμοὶν ἀποπ-
λεῖται.

Αἱ οὐκ κατὰ φύσιν
οὕρων ἀπολήψεις, κα-
κίσται.

Μετὰ εἰς τὴν ἀγνοίαν,
κακὸν κακὸν δὲ καὶ
λήθη.

Q Vi ex rigo-
re perfrige-
rantur, ca-
put, ac collum dolē-
tes, voce destituti, i-
super exudātes, post
quam se recollege-
runt, moriuntur.

2 Molestè ferre mor-
bum cum perfrige-
ratione, pessimū est.

7 Perfrigeratio cum
duritia pñciosa est.

4 Ex perfrigeratio-
ne timor & tristitia
præter rationem, in
convulsionem finit.

Ex perfrigeratio-
ne vrina intercipi,
pessimum est.

Ignorantia cum ri-
gore, malum : malū
item obliuio.

L

2 Soporosi rigores aliquatenus perniciosi: & flammeus in facie color, cum sudore, in his malignus est. in his frigiditas posteriorum partium, convulsionem accersit. & in summa, posteriorum partium frigiditas, convulsoria est.

3 Ex dorso horrores frequentes, & cito transeuntes, aegre tolerari possunt. urinae enim interceptio nem eamque dolorosam significat. insuper exudare, his pessimum est.

4 Rigor continenter vexans, corpore iam debili existente, letalis est.

5 Qui frequenter exudat, ac insuper riget, perniciosum hoc est:

Τὰ κωματώδη αἰγία ἀπολέθρια· καὶ τὸ φλεγματικὸν ἐν προσώπῳ μεθ' ἰδρωτός, αἰζυρίσιν καὶ κνήδεσιν. αὐτὸν τῶν τοιούτοις ψύξις τῶν ὀπισθεν, αἰσασμὸν ἐπιγαλίσκει. καὶ ὅλως δὲ ψύξις τῶν ὀπισθεν αἰσασμῶδες.

Αἱ ἐκ νώτου φρεῖκαι πυκναὶ, καὶ ὀξείως μεταπίπλουνσαι, δύσποροι· οὖρον γὰρ ἀποληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνουνσι. τὸ ἐξιδρωμὴν τοιούτοις κένισον.

Ρίγος ἐν συνεχείᾳ τοῦ σώματος ἀσθενέος ἢ δὴ ἐόντος, θανάσιμον.

Οἱ πυκνὰ ἐξιδρωμεις, καὶ ἐπιέρειγίοντες, ὀλέθριον·

καὶ ὑπὸ τῇσι πλουτῇ-
σιν αἰσφάινονται ἐμ-
πύημα ἔχοντες, καὶ κη-
λίας παραχώδεας.

Τὰ δὲ νῶτον ῥίγεια
δυσφορώτερα. ὅς δ' αὖ
ἐπὶ ἀκαδεκῆτι, ῥιζώ-
σας, τετάρτη, καὶ εἰς ἡ-
ἐπὶ ῥιζῶν, δύσκολον.

Οἱ φρικώδεις κεφα-
λαλγίαι ἐφιδροῦν-
τες κακῆδες.

Οἱ φρικώδεις ἐφιδ-
ροῦντες πρὸς, δύ-
σκολοι.

Τὰ πρὸς ἀνωθρῶ-
δεα ῥίγεια, κακῆδες.

Οἷσιν οὐτάτοις ῥί-
γεια γίνεσθαι, δύσκει-
τον.

Οὐκ ὅσοις φρικῶν
καὶ ὑγιαίνουνσιν, οὐ-
τοι ἐξ αἵματος ῥύσιος
ἐκπύσκονται.

& in fine suppuratio-
nem habere compe-
riuntur, ventresque
perturbatos.

11 Rigores ex dorso
molestiores sunt: qui
vero decima septima
die rigorem habuit, &
quarta ac vicesima
insuper riguerit, ma-
lignum hoc est.

12 Horrore affecti ca-
put dolentes exudan-
tes, malignum id est.

13 Horrore affecti,
multum insuper exu-
dantes, difficili ma-
lo implicantur.

14 Rigores multi tor-
pidi, maligni sunt.

15 Quibus sexta die
rigores sunt, hi ægrè
iudicantur.

16 Quibus sanis hor-
rores frequentes sunt,
hi ex sanguinis flu-
xione suppurantur.

L 2

(1) Horror & spirandi difficultas in doloribus, signa tabis sunt.

(2) Ex pulmonis suppuratione, & circa ventrem aliquando ac claviculam dolores, & anxie stertere, sputi copiam in pulmone significat.

(3) Horrore affecti, anxii, delassati, lumbos dolentes, aluos humectas habent.

(4) Affectiones insuper rigentes, & quae ad noctem aliquanto magis exacerbantur, cum vigilijs ac delirio, in somnis aliquando urinas involuntarie emittentes, in convulsionem desinunt.

(5) Continui rigores in acutis pravi sunt.

(6) Ex rigore cum capi-

Τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δύσπνοον ἐν τοῖς πόνοις, σημεῖα φθινώδεια.

Ἐξ ἐμπυήσιος πλημονος, ἢ, καὶ κριλίνης αἴτιον ἀλγύματα καὶ κληῖδα, καὶ τὸ ἄπορῆχεν ἀσώδεια, σημαίνει πνέειν πλῆθος ἐν τῷ πλεύμονι.

Οἱ φρικῶδεις, ἀσώδεις, καὶ πῶδεις, ὁσπνυαλγίαι, κριλίας καὶ τραχύνονται.

Τὰ ἐπιεγγιόντα ἐς νύκτα μάλλον τὰ παροξυνόμενα, ἀγρυπνια, φλεγμώδεια ἐν τοῖς ὑπνοῖσιν ἐστὶν ὅτε οὖρον ὑπὸ ἰωνῶν χαλῶνται, φλεβοδονώδεια ἐς σπασμὸν ἀπὸ πλείωνται.

Τὰ ξυμειχία εἴγεται ἐν ὀξείσι, πονηρόν.

Αἱ οὐκ εἴγεται μὲν

βαλαλγίης καλύσεις,
ιλέθριον.

Τὰ αἵματόδεια οὐ-
ρα ἐν τέθεισι πονηρόν.

Ρίγος ὀπισθοθνή-
δεις κτάνει.

Τὰ φρικώσαντα καὶ
αὐθρῶσαντα κρισί-
μως, ἐς τὸ πῦρ αὐθριον
φρίξαντα παραλθ'-
ως, μὴ ἀχειπνέωται,
μήτε πεπαινόμενον,
αἵμορρῶσιν οἷο-
μαι.

Τὰ μὲν εἰς γένος ἐπι-
χόμηναι ἔχει, πονηρὰ
καὶ ἀσπασμώδεια, ἄλ-
λως τε, καὶ ὀφθαλμο-
δέντι. ὃ πῶς δὲ ὑπὸ τὸν
τοῖσι καὶ τὰ παρὰ τὰ
ἴαται.

Τριτακοφύεια εἰ-
γεια, ἢν ἐν μέσῳ πυρο-
ξυνόμηναι πυρετῶν ἀτά-
κτου, πᾶν κακὸν ἔχει.

tis dolore exolutio-
nes perniciosæ.

Cruētæ in his vri-
næ prauæ.

Rigor cū tē tione ner-
uorū à tergo, necat.

Qui inhorruerūt
& exudarūt iudicato-
rio modo, & postri-
die p̄ter rationē hor-
ruerūt, si quis nō vigi-
lijs īfestetur, neq; cō-
coxerit, ei sanguinē
erupturū esse puto.

Vrinæ cum rigo-
re suppressæ, malæ &
conuulsoriæ, tum a-
liās, tum si quis an-
te graui sopore pres-
sus fuit: spes autē in
his est abscessus re-
tro aures fore.

Rigores velut in fe-
bre tertiana, si ī me-
dia inordinata febre
exacerbentur, valde
maligni sunt.

1) Si verò contrario
conuellentibus mo-
do exacerbentur, cū
rigore & febre, perni-
ciosam est.

2) Vocis interceptiōes
ex rigore, soluuntur
tremore: & insup ri-
gētes tremores suc-
cedentes indicant.

3) Qui ex rigore cū ca-
pitis dolore exoluū-
tur, in periculo sunt.

4) Cruēta vrina his
mala est.

5) Quibus rigor, his
vrinae suppressio.

6) Cōuulsio in febre,
manuū ac pedū do-
lores, maligni sunt.
malignus est & dolo-
ris ex femore p̄gres-
sus: neque genuū do-
lor bonus: sed & su-
rarū dolores mali-
gni sunt, mētēmq̄
emouent: tū aliās, tū

Τὰναντία ἢ παροξυ-
νόμενα τῶν πῶντων, τῶν
μὲν ῥίγους ἢ πυρετοῦ,
ὁλέθριον.

Αἱ γὰρ ῥίγες ἀφω-
νίαι, τρέμω λύονται·
ἢ ὅταν ἐπιῤῥιγίοντες
τρομέωδια γινόμενα
κρίναι.

Οἱ γὰρ ῥίγες μὲν
κεφαλαλγίης ἐκλυό-
μενοι, σφαλεροί.

Τὸ αἵματι δὲ ἔξου
πυρρῶσι καὶ κῆν.

Οἱσι ῥίγες, οὔρου ἐ-
πίστασις.

Σπασμὸς γὰρ πυρε-
τῶν, χειρῶν καὶ ποδῶν
πόντοι, καὶ κῆνδες καὶ
κῆνδες δὲ καὶ ἐκ μη-
ρῶν ὁρμὴ ἀλγύματις·
ἀλλ' οὐδὲ γυνάπτεν
πόντος, κρήνον· ἀ-
τὰρ καὶ γαστροκνη-
μῶν πόντοι, καὶ κῆ-
νδες, καὶ γνώμης πα-
ραφορῇ· ἄλλως τε,

COACAE PRAENOT. 167

οὐρον ἢν ἐνὶ ὠρῇ δῆ.

Οἱ ἐξ ἁποχονδρίων

ἀλγύματος πυρετοὶ,

καὶ κήδεες τὸ κατὰ

τὸν ὄντον καὶ

ἴσον.

Οἱ μὴ διαλείποντες

ὀδρουῖν πυρετοὶ

καὶ ἁποχονδρίου ἐν

τάσσει, ὡς ἐπιτοπ-

τὸν καὶ κήδεες καὶ τὰ

ἀκρῶμον καὶ κλη-

τὰ σπρίζοντα ἀλγύ-

ματα, ἐν ὄντον πυ-

ρετο.

Οἱ τριταίοφνεις ἀ-

τῶδεες πυρετοὶ, κα-

καὶ κήδεες.

Αἱ ἐν πυρετῷ ἀνὰ

τὸν καὶ κήν.

Κοπιώδεες, ἀχλὺ

δεες, ἀγρυπνοὶ, κα-

τῶδεες, ἐὶ ὀδρουῖν,

ἀνὰ δερμαίνοντες,

καὶ κήν.

Οἱ κατὰ πῶδεες καὶ

φρίκης ἐὶ ὀδρῶσαν

si urinae subsidentia

in medio innatet.

71 Febres ex præcor-

diorum dolore ma-

lignæ sunt, sopor in

his pessimus est.

72 Qui frequenter

exudare cum præcor-

dij intensione non

cessant, plerunq; ma-

lignè habent: & do-

lores in summū hu-

merum ac clavicu-

lam incumbentes,

in his pravi sunt.

73 Febres tertianæ na-

turā referentes, cum

anxietudine, mali-

gnæ sunt.

74 Vocis interceptio-

nes in febre, malæ.

75 Lassati caligantes,

vigilantes soporo-

si, exudantes, recale-

scentes, male habēt.

76 Lassati cum hor-

rore si exuda-

rūt iudicatorio morbo, recalfacti in morbo acuto, male habent: tum aliàs, tum si circa hæc sanguis de naribus stillarit.

E regio morbo abūdè colorati, moriuntur: alba verò alui egestio in his p̄cedit.

Febres tertianæ naturam referentes eroneæ, in pares dies trāslapsæ difficiles.

Anxietudines ī diebus iudicatorijs, si in his sine sudore perfrigerētur, & omnes qui sine sudore perfrigerātur citra iudicatio ē, male habēt.

Et qui insuper riguerunt ex his, vbi vomuerunt merica, anxij, tremuli in febre, malum.

Qui ex rigoribus,

τες κρισίμως, αὐτὰς
μαίνονται ἐν ὁξείᾳ καὶ
κρίν· ἄλλως τε καὶ
αἵμα ἐπιστάξωσι περὶ
τὰ ταῦτα.

Ἰκτερίδες καὶ τα-
κορίδες, θνήσκουσιν· λα-
κὸν διαχώρημα πεν-
τίοισι προσδιέχεται.

Οἱ βίλαοφνείες πλα-
νώδεις, ἐς ἄρτίας με-
ταπισσόντες, δύσκολοι
εἰσι.

Οἱ δὲ κρισίμοισι πάλιν
ἀλυσμοὶ αἰσιδροῦντες
πρὸς ψυχόμενοι, καὶ
ἀπαίτες δὲ οἱ αὐτὸν ἰ-
δρωτες πρὸς ψυχόμε-
νοι ἀκρίτως, καὶ κρίν.

Καὶ οἱ ἐπιῤῥιγί-
σαιτες ἐκ ζύτων, ἐμ-
σαιτες ἀκρηταί, ἀσώ-
δεις, τρομώδεις ἐν
ρετῇ, καὶ κρίν· καὶ φα-
νὴ δὲ ἐκ ῥίγματος.

Τὰ δὲ ἐκ ῥιγώ-

COACAE PRAENOT. 169

μικροῖσιν ἰδρῶσι πε-
φύχοντα, κακόν.

Οἱ ἐκιδροῦντες ἀ-
γρυπνοὶ ἀνὰ θερμαίνον-
τες, κακόν.

Οἱ ἐκιδροῦντες ἐν
πυρετῷ, κακὴ νόσος.

Οἱσι χολώδεις δια-
χωρήσιος ἐξοχῆς, πε-
πρωμένος δὴ ξίς ἢ πικρό-
της, κακόν.

Εν πυρετοῖσι κρι-
λινεῖς ἐμφυσώμεναι,
πνῦμα μὴ διενέ-
πτον, κακόν.

Κοπιώδεις λυγρώ-
δεις κάθουσι, κακοί.

Εν νόθῳ πεκινῆσι
καὶ λεπτῆσι φρίκησιν
ἐκιδροῦντες, δύσφο-
ροί.

Οὐρεὶς ἀποληψίς ἐ-
πώδυνον σημαίνει τὸ
ἐκιδροῦν τούτοις,
κακόν.

Τὸ παρὰ τὸ ἔθος
ποῖαι, ποῖον ποῶν

paruis sudorib⁹ per-
frigerantur, malum.

Exudantes vigilan-
tes recalescētes, ma-
lum.

Qui insuper exu-
dant in febre, mali-
gnè habent.

Quibus biliosa est
alui egestio, ac cir-
ca pectus morsus &
amaritudo, malū est.

In febribus inflata
aluo flatus nō erum-
pere, malum.

Lassati singultien-
tes stupore detenti,
mali.

In dorsi horroribus
crebris ac tenuibus
īsudātes, agrè ferūt.

Vrina intercepta
dolorē significat si
sudor accedat, malū.

Præter consue-
tudinē quid face-
re, velut est, propo-

here sibi aliquid, & expectare aliquid prius non consuetū, aut contrarium, malum est, & mentis emotioni proximū.

12 Qui morbi in malis signis leuantur, & qui in bonis non remittūt, difficiles sūt.

13 Qui exudāt & maximè capite in morbis acutis submolestè ferentes, malum: tum aliàs, tum si vrinæ sunt nigrae, & turbidus spiritus in his, malus.

14 Extremæ partes si in vtranq; partem cito trāsmutentur, malum est: sed & sitis huiusmodi mala est.

15 Ex moderato ferox responsio, atque vox acuta, malum, præ-

μένειν πρὸς τὸ πρότερον μὴ ἐθισμένον, ἢ τοῦ καινίου, πενηθόν, καὶ πλεονάζον πνεύματος.

Τὰ ἐν πενηθοῖσι σημεῖοις κεκοιμισμένα, καὶ τὰ ἐν χρεστοῖσι μὴ ἐκιδόντα, δύσκολα.

Οἱ ἐνδεσσωμένοι, μάλιστα κεφαλὴν ἐν ὁξείῃσι ἢ πενθοῖσι, καὶ ἐν ἄλλοις π, καὶ ἐν οὖροις μέλασι, καὶ τὸ θολρόν ὑπὸ τούτοις πνεύμα, κακόν.

Ακριὰ ταχὺ ἐν ἁμαρτίᾳ μεταπίπτοντα, καὶ διὰ τὴν πικρίαν, πενηθόν.

Ἐκ κοπιῶν θρασύτητα ἀπὸ κρισεῖς φωνὴ ὁξεία, καὶ ἐν ὑποχόν-

δρια τυπείσιν εἰσω-
δύναται.

cordia his intro tra-
hantur.

Τὰ δὲ κατὰ φύξιος
ιδρώδεος ταχὺ αἰχ-
θερμανόμενα, κακόν.

Qui ex perfrigera-
tione sudorosa cito
recalescunt, malum.

Οἱ δὲ ὀξείσιν ἐπι-
δρῶντες ὑποδύσφο-
ροι, κακόν.

Qui in acutis exu-
dant sub moleste fe-
rētes, malum.

Οἱ παρὰ λόγους, κακὴ
ἀσθένεια μὴ ἐξ ὧν, ἀδύ-
νατοι, κακόν.

Qui præter rationē
nulla existēte vaforū
euacuatione, impo-
tentes fiunt, malum.

Εν πυρετῷ ὅξιος οἶον
ἀπὸ ἐμέτης ἐσάντα χρεμ-
ψιν τελευτῶσα, κακόν.

In febre tractus ve-
lut à vomitu, ἢ screea-
tionē desinēs, malū.

Νάρκη ἐς ἀμφοτέ-
ρα ταχὺ μεταπίπτου-
σα, κακόν.

Torpor in vtrunq;
cito trāsstatus, malū.

Στάξεις αἱ ἐλάχι-
στα, κακά.

Sanguinis stillę pu-
sillę, malę.

Κακόν δὲ πάντως ἐν
ὀξεί διὰ παρὰ λόγους
ἀνδεῖσα.

In acuto morbo
fitis præter rationē
soluta, malum.

Οἱ πρὸς χεῖρα αἰαίσι
συντες, κακοί.

Qui ad manum
exiliūt, male habēt.

Οἷσιν ἄμα πυρετῷ καὶ
σώδῃ, οἱ δὲ ἡματα ὑπνώ-
δεια νεκρωθῆναι μὲν, κακόν.

Quibus cum febre
ardētē, tumores som-
nolenti, torpidi fiūt.

his dolor in latus su-
perueniens levis si-
derationis ac resolu-
tionis modo occidit.

67 Suffocatio in acu-
tis aegris attenuatis,
perniciosa.

68 In iam perniciosis
parui tremores, & vo-
mitus aruginosus:
qui in potibus sub-
strepunt, & submur-
murant in ficcis: &
qui difficulter deglu-
tiant spiritu tussien-
te, perniciose habet
in acutis perfrigera-
tis.

69 Rubores in mani-
bus ac pedibus, per-
niciosi.

70 Efflātes & refracti,
in sōnis leuiter suspi-
ciētes, morbo regio
abūdē colorati mo-
riūtur: alba alui ege-
stio in his præcedit.

ἰς πλευρὸν ὁδυνή-
ει πλθούσα πυρετωλή-
κη καὶς κτείνει.

Πνιγμὸς ἐν ὀξείῃ
ἰλθοῦσι ἰσχυοῖσιν, ὁλέ-
θριον.

Ἐπὶ πῖσιν ἦδη ὁλε-
θρίοισι τὰ σμικρὰ βο-
μώδεια, καὶ ἰώδης ἔμε-
τος, αἱ ἐν τοῖσι πρὸ τοῖσιν
ἅπασιν φέροντες, καὶ ἅπασ-
τες ἐρευνάζοντες ξηροῖ-
σι, καὶ οἱ χαλεπῶς κα-
ταβρωχθίζοντες πνέου-
ματι βηχῶδεις, ὁλέ-
θριοι ἐν ὀξείῃ καὶ τοῖσιν
μελίοισι.

Τὰ ἐν χερσὶ καὶ πο-
σὶν ἐρυθρήματα, ὁλέ-
θρια.

Οἱ ἐκφυσῶντες καὶ
αἰσικεκλασμένοι, ἐν τοῖ-
σιν ὑπνοῖσιν ἅπασαν
πνέοντες, ἰκτὴρώδεις καὶ
τακροῖες θνήσκουσιν, ὅταν
τὸν διαχώσιν τὸν
τοῖσι προέρχεται.

Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐκ-
τασίες σιγῶσαι, μὴ ἀ-
φώνω, ὁλέθρια.

Τὰ πηλιδνὰ γινόμενα ἐν πυρετῷ, συν-
τομον θάνατον σημαίνει.

Οἷσιν ἐν πυρετῷ, ἀλγύμαθος πλυνροῦ
γλυκομελίου, κηλίνης
δατόχολα πολλὰ δια-
διδούσης, ἐκίσει. ἀγι-
πία δὲ παρεμπολυν-
θοῦσι καὶ ἰδρωτὶς
μὲν προσώπου ἐν-
χροῖνε, καὶ κηλίνης
ὑγρῆς, καὶ π καὶ
καρδιαλγίης, οὗτοι
μικροτέρως νοσήσαν-
τες, πρὸ πλυνμονι-
κῶς τελευτῶσι.

Πυρετῶν ἐν ἀρ-
χῇ, μέλανα χολή ἀ-
να ἢ κάτω διελθοῦ-

In febribus mētis
emotiones tacitur-
nae, in eo qui voce
priuatus nō est, per-
niciosa sunt.

Liuores qui sūt in
febre, breui mortem
affore significant.

Quibus in febre, do-
lore lateris accedēte,
alio multa aquosa ac
biliosa egerit, hi alle-
uantur. Quibus verò
inediae cōsequenter
accedūt, ac sudores,
cum bono faciei co-
lore, & alio liquida,
ita ut adsit etiam ali-
quis cordis, seu poti-
oris ventris dolor, hi
ubi longius ægrotā-
runt, peripneumonī-
corum modo mo-
riuntur.

Febriēti si atra hē-
lis ī prīcipio, sursum
aut deorsum prodie

rit, letale est.

2 Qui cum perfrige-
rationibus, non sine
febre, supernè exu-
dant, molestè feren-
tes, & phrenitici, in
acuto morbo perni-
ciose habent.

7 Dolores modicè
acuti ad claviculam,
ac sursum transeun-
tes, perniciosi.

6 In longis pernicio-
sis morbis, sedis do-
lor letalis est.

1 Si debiliter iam af-
fecti non videant, aut
non audiant, aut la-
bium, aut oculus aut
nasus ipsis distorque-
atur, letale est.

6 In febribus in-
guinis dolor, mor-
bum diuturnum si-
gnificat.

1 In febribus iudicatio

σα, θανάσιμον.

Οἱ μὲν καταψύξιν
ἐκ ἀπύρων ἐκιδρύν-
τες αὖτ', ἐν σφοδρῶν φε-
νιπκί τε καὶ ὀλί-
θριοι αὖ ὀξεί.

Τὰ ἱστ' ὀλίγην ὀξείαν
ἀλγύματα ἐς κλινίδα
καὶ τὰ αὖτ' ἐπὶ πλόντα
ὀλέθρια.

Εν μακροῖσιν ὀλεθρι-
οῖσιν, ἔδρης ἀλγυμα-
θανάσιμον.

Τοῖσιν ἀσθενέως ἢ
δὴ διακειμένοισι, μὴ
βλέπιν, ἢ μὴ ἀκέαν,
ἢ διαστρέφειν χεῖρας,
ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥίνα,
θανάσιμον.

Εν πυρετοῖσι βου-
βωνος ἀλγυμα, νοῦ-
σον χρονὴν σημαί-
νει.

Αἱ αὖ πυρετοῖ-

σιν ἀκρισία, χρό-
νους μὲν ἐμπούουσιν,
ἀτὰρ οὐχὶ ὀλίθρια.

Οἱ ἐξ ἀλγυμμάτων
ἰσχυρῶν πυρετοί, πο-
λυχρόνιοι.

Αἱ προμώδεις ἢ
λαφώδεις παραφρο-
νίαι, φρενιτικαί· καὶ
οἱ καὶ γαστροκνημίν
πόννοι, αὐτὸν τοιοῦτον γνῶ-
μης παράφοροι.

Οσοὶ αὖ ξυνεχῶς
φῶνοι καὶ μέντοι μόνον-
τες παραδιδάσκον-
τιν, ἢν αἵματος ἐνέ-
τος αὐτῶν ἐμέσαν
τες φθέγγωνται, καὶ
παρ' αὐτοῖσι γλύωνται,
γώζονται. μὴ γλυ-
κύων ὅ τούτων δύς-
πνοοι γλυόμενοι, θνή-
σκουσι συντόμως.

Οἱ λαβόντες ἐς πίν-
κτιον παροξυνθέν-
τες, κακῶς.

nes impeditę ac sub-
lata, tēporis quidem
diuturnitatem indu-
cunt, non autē perni-
ciosę sunt.

18 Febres ex dolorib⁹
acribus, diuturnę.

19 Mentis emotiones
tremulę, palpatorię,
phrenitice sunt: & do-
lores circa suram, in
his mentē emouent.

20 Quicunq; in febre
cōtinua, voce desti-
tuti iacentes, oculis
cōniuentes nictāt, hi
si postq̃ sanguis ipsis
ex naribus fluxit, &
ubi vomuerūt, loquā-
tur, & ad seipfos re-
deant, seruātur. si ve-
rò hæc non fiāt, diffi-
cultius spirātes facti,
breui moriuntur.

21 Qui meli⁹ habue-
runt si postridie ex-
acerbētur, malū est.

82 Si tertia die cohi-
biti, quarta exacer-
bentur, malum est.
num & tales exacer-
bationes phreniticae
sunt?

83 Quibuscumque defi-
runt febres, non in
diebus indicatorijs,
his recidivæ fiunt.

84 Qui in principio
tenuis, cum capitis
pulsu, & urina tenui,
ad iudicationem acer-
bantur his nihil mi-
ri est si & metis emo-
tio insuperque vigi-
lia accedant.

85 In morbis acutis,
motus, iactatio, som-
nus turbulentus, qui-
busdā convulsionem
significat.

86 Turbulentæ cum
ferocia excitationes
mentem emouentes,
malæ sunt, itemque

Τρίτην ἡπιοχόντι
τετάρτην παροξύν-
σάν τις, γὰρ κεν. ἄρ-
γῃ καὶ φρενιτικοὶ
τοιοῦτοι παροξύν-
σονται.

Οὐδ' οἰσιν ἐκλε-
πνυσιν οἱ πνεύστοι
χρὶ κρίσιμον, ἢ
προπικύν.

Οἱ δ' ἀνὰ χεῖρα λεπ-
τὰ κεφαλῆς δυνάμει
καὶ οὐρα λεπτὰ πρὸς
κρίσιν παροξύνοντι
θαῦμα δ' οὐδ' ἂν ἐκ
παροξύνει καὶ ἔτ'
ζει πνίγη χυοίτο.

Ὡς οἱ κινήσεις
πρὸς σμῆμα, ὅπως τα-
χῶς, ἀπὸ σμῆμα δὲ
σημαίνει.

Αἱ γὰρ χῶδες
οὐκ ἐπὶ ἐξέσει πα-
φοροί, πνίγη, καὶ
ἀπασιν

σασμώδεις, ἄλλως τ'
μεθ' ἰδρώπων, ἀπα-
σμώδεις δὲ καὶ ῥα-
χίλου καὶ μεταφρέ-
ου δοκίουσι ψύξεις,
τὰς καὶ ὅλου τ' σώ-
ματος. ἐν τούτοιςιν ὑ-
πνώδεις ἐρήσιες.

Αἱ ἐν κώματι πα-
ρακρίσεις, ἀσασμώ-
δεις.

Αἱ ἐν ὀλίγῃ ῥα-
χίλει παρακρίσεις, ἐν
μώδεις· καὶ ἀσασμῶ-
δεις προσήκουσιν.

Εν τοῖσι μακροῖσι,
ἐν ἰλίνῃ ἀλγυρὶ ἐπάρ-
σεις, ἀσασμώδεις.

Τὰ ἐν ταραχώ-
δεια, ἀρτηρία, ἐπιστά-
ζοντα ἐν ῥινῶν, ἐκ-
ταῖα κουφισθέντα νύ-
κτα, πονήσαντα δὲ ἐς
πλὴν αὐγίον, ἐκιδρώ-
σαντα, κατενεχθέν-
τα, παρακρίσαντα,
αἱμορροεῖ λαύρως,

convulsoriae, tum a-
liās, tū cū sudoribus.
Convulsoriae etiā vi-
dentur colli ac dorsi
pfrigerationes, imō
etiā totius corporis:
in his mictiones sunt
pelliculosæ.

57 Deliria cum sopo-
re, convulsoria.

84 Mentis emotiones
modicè feroces, feri-
næ sunt: sed & cōul-
siones significant.

87 In morbis longis,
vētris præter rationē
tumores, cōuulsorij.

90 Affectiones statim
turbulēte, vigilias in-
ducētes, sanguinē de
naribus stillātes, sex
ta die allevātes per
noctē, verū post ridie
rursus affligētes, exu-
dātes, ī sōnū delatē,
mentē emouētes, lar-
gè sanguinē fundūt,

M

& morbos soluūt. a-
quosa vrina talia si-
gnificat.

Qui cum relatis,
ab atra bile mente
moti, tremuli fiunt,
malignè habent.

Deliriū in spiritu
& sudore, letale est.
letale est & in spiri-
tu ac singultu.

Insomnia in phre-
nitide euidencia, bo-
na sunt.

In phrenitide ege-
stiones alui albæ, &
torpor, malum.

Rigor his pessim⁹
est.

In phreniticis in
principijs affectio-
nes mansuetæ, ac fre-
quenter transmu-
tationem habentes,
malæ sunt.

Quibus ab atra bi-
le mente motis, tre-

καὶ λυεῖ τὰ πύθια.
ἰδαπώδης ἔρον τοι
τα σημαίνει.

Μετὰ τὴν εἰρημύ-
την ἐξισαμύων μ-
λαγχολικῶς, οἱ τὲ
μώδεες γγύμενοι,
κοήθεις.

Παραφροσύνη
πνύματι καὶ ἰδρω-
θαναπώδης. θανα-
τώδης ἢ ἐν πνύμα-
τι καὶ λυγμῷ.

Ενύπνια τὰ ἐν φρε-
σι πῶς γῆ, ἀγαθόν.

Εν φρενίτιδι δια-
ρήσεις λουχίαι, καὶ νι-
δρότης, κακόν.

Ρίγος τουτέοισι, κα-
κίον.

Εν τοῖσι φρενίτι-
κοῖσιν ἐν ἀρχῇσι τ-
ῆς πεικῶς ἔχοντα, κα-
κὰ τε μεταπίπτοι-
τα, κακόν.

Τῶν ἐξισαμύων μ-
λαγχολικῶς, οἱ τὲ ὁ

οι ἐπιγίνονται, κακόν.

Οἱ ἐξισάμενοι με-

σχολικῶς, προμα-

ιες γινόμενοι, καὶ

ἰναλιζοντες, ἥρα γε

φρενιτικοί.

Οἱ αὖτάντες, ὁξέως

πιπυρέξαντες, φρενι-

κῆρ γίνονται.

Οἱ φρενιτικοὶ βρα-

ύπτει ἰόφρα καὶ θα-

ρόμενοι, ῥομαῖδες

σπασμώδεις.

Τὰ αὖ φρενιτικοῖσι

κοικῶς ῥομαῖδα,

ἀνάσιμα.

Αἱ πῶτε αἰσχυαί

αὐτοφροσυνάει, κα-

ὕα· αἱ αὖ τούτων

αὐτοξυνόμεναι, ὀλέ-

σιν.

Αἱ παρακρύσεις, φω-

κλαγγῶδεις, γλώσ-

σπασμώδεις, καὶ

ἰστοὶ ῥομαῖδες γι-

μενοι, ἐξίσαντες σκλη-

ρὰς τὰν τῆσιν ὀλέ-

mores sūt, malū est.

Qui ab atra bile

mente moti, tremuli

fiunt, ac saluam fun-

dunt, num sanè phre-

nitici sunt?

Mente moti, acutè

insuper febricitan-

tes, phrenitici fiunt.

Phrenitici strepi-

tum valde percipi-

entes, tremuli, aut

convulsi.

In vehemēter phre-

niticis, tremores le-

tales sunt.

Deliria circa neces-

saria, pessima: quæ ex

his exacerbantur, le-

talia sunt.

Mentis perculsio-

nes, voces clangoro-

sæ, linguæ convul-

siones tremulæ, &

voces tremulæ fa-

cte mētem alienant

durities in his pern.

M 2

ciosa est.

106 Prædebilitatorum
deliria, pessima.

107 Affectiones in phre-
niticis frequenter trās-
mutationē habētes,
cōuulsoria, praua.

108 Phrenitici cū per-
frigeratione saliuā
fundentes, vomitum
nigrum indicant.

109 Qui variē egrotāt,
& frequenter soporo
si mēte mouētur, his
nigrū vomitum ex-
pectandum esse dici-
to.

110 Quæ conuulsorio
modo exacerbātur,
stupefactoria sunt.

111 Tumores iuxta au-
rem in morbis lon-
gis parui sunt: san-
guinis fluxiones ac
vertigines insuper
apparentes, perni-
ciosa.

θριον.

Αἱ προεξαδυνα-
σάντων παραφρο-
ναι, κακίσται.

Τὰ ἐν φρενιτικῇ
πυκνὰ μεταπίπτου-
σα, πασμι ὥδια, πε-
νηδ.

Οἱ ἐν φρενιτικῇ
μετὰ τὰ ψύξις πα-
λίζοντες, μέλανα
τον δηλῶσι.

Τοῖσι ποικίλως
νοσέουσιν, καὶ παραφρο-
νουσι πυκνὰ κωμά-
δισι, πρὸς δὲ χεῖρα
γε μέλανα ἔμετονται.

Τὰ παροξυνόμε-
να πασμι ὥδια
τοχα.

Τὰ παρ' οὓς ἐν
μακρῇ μακροῖσι
κράσι μορῇ ὥδια
σκοτώδια ἐπιφαι-
να, ὀλέθρια.

COACAE PRAENOT. 181

Οἱ ἰλυγγώδες πον-
τοὶ καὶ αὐτοὶ ἰλέων, καὶ
ἰλέων, ὀλέθριοι.

Γοῖσι πνευματίοισιν
ἴσαι, πνευμάτων ὕστερον
ἴσαι.

Μετὰ ἁποχονδρία
ὑδὸν καὶ ταχυθεῖ
παρ' οὐς μέγα, ἐ-
γερμα.

ἴσιν αὖτ' ἐν πνευμά-
τι καὶ γυμνασθῆναι πε-
ρὶ τοῦ καὶ τὰ κάτω
μέρη, φρενῶν ἁ-
πλῶς, ἐκλείπουσιν
καὶ τὰ ὀλέθρια, ἄλ-
λ' ἐν τῇ ἀλλόπρῳ
ἴσιν ὅπως γυμνασθῆναι
ἴσιν. ἢν δὲ τὰ ἄλλα ση-
μεῖα μὴ πονηρὰ γυμ-
νασθῆναι, ἔμπροσθεν γυμνασθῆναι
ἴσιν.

Παιδοῖσιν ὁξὺς πν-
εὺς καὶ κριθίνης ἁπο-
στῆς μετὰ ἀγρυπνίας,
καὶ ὁ ἀλκακίαν, καὶ

Febres vertigino-
sæ, & cum voluulis,
& sine voluulis, per-
niciosæ.

Anhelosis febris
postea acuta.

Cū præcordio intē-
to perfrigeratis, ma-
gnus ī aure tumor.

Quibus in febre
dolores qui circa lū-
bos & infernas par-
tes fiunt, septum trās-
uersum contingunt,
infernas partes relin-
quentes, perniciosi
sunt, tum aliās, tum
si aliud quoddam si-
gnum prauum acce-
dat. Si verò alia si-
gna non fuerint pra-
ua, suppuratum fore
timor est.

Pueris febris a-
cuta, & alius sub-
pressa cum vigi-
lijs, & calcitrare, &

colorem mutare, &
ruborem habere, cō
uulsorium est.

114 Affectiones statim
turbulentæ, vigilias
inducentes, & nigra
compacta egerentes
partim sanguinem
fundunt.

116 Affectiones cū vi-
gilijs & anxietudine
repentina, sanguinē
fundunt, tum aliās,
tum si quid etiā an-
tea profluxerit. Nū
& qui modicē perfri-
gerati postea horru-
erunt?

117 At qui circa exacer-
bationes tussunt, &
parum exudant, ma-
lignè habent.

118 Ad latus dolore ac
suffocatione accedē-
te, hi suppurantur.

119 Quibus in febrib⁹
cōtinuis pustulæ per

τὸ χρώμα μεταβά-
λαιν, καὶ ἰσχαν ἔρυνθαι
σπασμώδες.

Τὰ αὖθις παραχ-
ρὰ ἀρχενπια, μέλα
δὲ τὰ σιμώδετα, αἱ
ῥοαί αἶμα.

Τὰ ἀρχενπιήσαντα
ἐξαίφνης ἀλυσμῶ
μοῖ ῥοαί, ἕλως π
ἢν πω οἱ ἐξέρνιαν
εἰ γὰρ μεταφρεί-
τες οἱ ἐπ' ὀλίγον
ψύχοντες.

Περὶ δὲ τῶν πα-
ξυσμῶν βήτοντες
ἐξιδροῦντες μικ-
κακοήδεις.

Ες πλάνρον δὲ
νης καὶ πνιγμοῦ π
γμοῦ, οὗτοι
πνοῦνται.

Οἷσιν αὖ σιμω-
σι φλυζάκια καὶ

ὅτ' τὸ σῶμα ἐκφύει,
ἐκασίμον, μὴ γινώ-
σκου πυώδους ἀπο-
μάζης· μάλιστα δ' ἐ-
κασί τούτοις γίνεται
καὶ ἄρ.

Εν ὅξῃ τὰ μέρη ἐξω-
τερὰ ψύχεται, τὰ
ἐσωτερὰ καίεται, καὶ
ψῆν, κακόν.

Οἱ σινοεχίαι διὰ τῆς
ἐπιτείνοντες, ἐπι-
διδωσι.

Οἱ σιν αὖ ποτε πυρε-
τοὺς διαλίπῃ, ἀκίνδυν-
ον.

Εν μακροῖς πυρετοῖς
ἢ ἐν φύματι, ἢ ἐς ἄρ-
τη πόνοι ἐγγίνονται,
καὶ ἢν γλύωνται, οὐκ
χρηστοί.

Κεφαλαλγίη ἐν δ-
ι, ἢ ἐν χόνδριον αἰε-
σασμένον, μὴ ἐν ἐν-
τος αἵματος ἐκρίνῃ,
καὶ φρενιτικὴν περὶ-
ατα.

totum corpus erum-
punt, letale, si nō pu-
rulentus abscessus fi-
at: maximè autē cir-
ca aurē his fieri solet.

20 In morbo acuto ex-
ternas partes perfri-
gerari, internas au-
tem ardere, & sitire,
malum est.

21 Febres cōtinuæ per
tertiam diem auge-
scentes, periculosæ.

22 Quibus febris ali-
quando intermittit,
periculo vacant.

23 In febribus lōgis,
aut tubercula, aut do-
lores in articulis fi-
unt: & si facti fuerint
non sunt inutiles.

24 Capitis dolor in
morbo acuto, præcor-
dium reuulsum, non
profluente ex naribus
sanguine, ad phreni-
tidem deuenit.

124 Febres lipyricæ, bilis effusione nō accedente, non solvuntur.

125 Morb⁹ regius ante septimū diem accedens, malum: septimo verò ac nono, & vndecimo ac decimo quarto, iudicatio rursus est, si non præcordia induret: si minus, ambigua res est.

126 Frequentes per eadem recidivæ, circa iudicationē sanguinolentæ, nigrorum vomitum faciunt. fiunt autē & tremulæ.

127 Dolores qui in tertianis febrib⁹ exacerbantur, tertianarum generis morbum faciunt, & grumosum sanguinem egerunt.

128 In febribus secundum venā quæ est in collo, pulsus ac do-

Τὰ λεπυρικὰ μολίερας ἐπιγρομένης, & λύεσαι.

Ἰκτερος παρ' ὁ μὲν ἐβδόμης ἡμέρας ἐπιγρομέλος, καὶ ἐν ἐβδόμῃ ἢ ἐν ὀκτῇ, καὶ ἐν ἑκάτῃ καὶ ταταρεσκαι καὶ, κρίσιμον, σκληρυνθῶν ὑποχόνδρια ἢ ἐν μὲν, ἐν δὲ οὐκ ἔστιν.

Αἱ πυκναὶ διὰ τὴν αἵτῃν ὑποσφοφαί, καὶ ἐν κρίσιν αἵματὸς δεικνύμελάνων ἔμετον ποιοῦσι. γίνονται δὲ καὶ βρομώδεις.

Τὰ ἐν τριταίοις περιδείσιν ἀλγύματα βροχιακά αἵματα βροχιακά, καὶ βροχιακά αἵματα διαχωρεῖται.

Ἐν πυρετοῖσι καὶ φλέβα πῶς ἐν τῷ τριταίῳ σπυγμός καὶ

πόνος, ἐς δυσεντε-
ρίην ἀποτελουτά.

Τὸ μετὰ ἄλλον πολ-
λάκις χρῶμα χεῖρες
μασίην, χρήσιμον.

Τοῖσι χολώδεσι
πύμα μέγα, καὶ πυρε-
τὸς ὁξὺς μετ' ἵποχον-
δρίου ἐντάσιος, παρ-
εὐς ἀφίστησιν.

Οἱ καὶ μακρῶν αἰά-
λαμβάινοντες ὅσιτοι,
μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐ-
πιστρέφουσι κακῇ-
δως.

Οἷσιν ἐν πυρετοῖσι
φλέβες αἰ ἐν κροτά-
φοισι σφυγματώδεις,
καὶ πρόσωπον ἐρυθρώμε-
νον, καὶ ἵποχόνδριον
μὴ λαπαρόν, χρόνιον,
καὶ οὐ πάνονται χω-
ρὶς αἵματος ῥύσιος
καὶ ῥινῶν πολλῆς, ἢ
λυγρὸς, ἢ παροσμῶν,

lor, in dysenteriam
definit.

Color qui sæpe in
calore trāsmutatur,
utilis est.

In biliosis spiritus
magnus, & febris a-
cuta cum præcordij
intensione, iuxta au-
rem abscessum fa-
cit.

Qui ex morbis lō-
gis se refocillātes be-
ne cibum accipiunt,
& nihil proficiunt,
hi malignè in reci-
diuam incidunt.

Quibus in febrib⁹
venæ in tēporib⁹ pul-
sant, & facies sana
est, & præcordiū non
molle, diuturnū mor-
bum significat, & nō
definētem citra mul-
ti sanguinis ex nari-
bus fluxū, aut singul-
tū, aut conuulsionē,

ant coxendicum do ἢ ὀδυώης ἰχίων.
lorem.

176 In febre ardente si
aluus eruperit, mor-
tale est.

Εν καύσῳ κοιλίη κα-
τὰ ῥαγάσας θανάσι-
μον.

177 Ex alui dolore la-
borioso, febris ar-
dens, perniciofa,

Εκ κοιλίης ἀλγύμα-
τος ἐπιπόνον, πνευ-
τὸς καυσώδης, ἐλέ-
θριον.

178 In febribus arden-
tibus si aurium soni-
tus accedant cum vi-
sus hebetudine, &
grauitate secundum
nares, melancholico
modo ab atra bile
mente mouetur, san-
guine ipsis nō erum-
pente.

Εν τοῖσι καυσώδε-
σιν ἤχων προσγυρομέ-
νων μὲ ἀμβλυωσις,
καὶ χτλ ῥῖναι βάρους,
ἐξίσαίτῃ μελαγχό-
λικῶς, μὴ αἰμοῦ ῥαγή-
σαιτες.

179 Tremores in febre
bus ardentibus, men-
tis perculsio soluit.

Τοὺς ἐν καύσει
τρέμονους, παροξνοπι-
λναι.

178 In febre ardēte flu-
xio sanguinis ex na-
ribus quarta die, ma-
la est: si non aliud
qd boni coinciderit.
verū quinta min⁹ pe-

Εν καύσῳ ῥύσις ἐκ
μυκτῆρων τε παρὰ τὴν
κακόν· ἢν μή τι ἄλλο
ἀγαθὸν ξυμπίσῃ. περὶ
πλάϊω δὲ ἥπατος κιν-

διωνώδεις.

Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδε-
σιν ἄπο πρὸς φύχουσι
διαχωρήμασι ὑδατο-
χόλαιοι συχνοῖσιν, ὁ-
φθαλμοῖσι κακόν ἄλ-
λως τε, κῆν κάτοχοι
γίνονται.

Καῦσος εἰς εὐεπί-
γυρομελίον λύεται.

Καῦσοι ἄπο βροπι-
ξεν εἰώδασι, καὶ ἡμέ-
ρας πέντε εἰς ἐπιση-
μήναι τε, ἐπιπὰ ἐπὶ
δροῦσιν εἰς μὴ, τῇ ἰδ-
δόμη καὶ δεκάτῃ.

Τοὺς καυσώδεας
διακρίνουσιν αἱ πενα-
ρεσκαίδεκα ἡμέραι,
κυνθίζουσαι ἢ αἰαι-
ροῦσαι.

Ἐκ καύσου, μὴ γυρο-
μελὺς πυώδης παρ' ὅς
ἀποστήματος, οὐ πᾶν
σώζονται.

Οἱ λιθαργικοί, τρε-
μώδεις ἀπὸ χειρῶν,

riculosa est.

Qui ex febribus ar-
dentibus aliquantu-
lum perfrigeratibus
cū crebris egestionibus
alui aquosis ac
biliosis laborāt, ocu-
lis malū est: tū aliās,
tum si stupidi fiant.

Febbris ardēs rigore
accedente soluitur.

Febres ardentes re-
cidiuare solēt, & ubi
per dies quatuor si-
gnificationem de se
præbuerunt, postea
exudant: sin minus,
septima die.

Febres ardētes xliij
dies dijudicāt, aut al-
leuātes, aut pimētes.

Ex febre ardētes, ab-
scessu purulēto, qui
circa aurem non fit,
nō valde seruantur.

Letargici, tre-
muli ex manibus,

Comnolenti, discolor-
res, tumidi, pulsibus
tardi sunt, & partes
sub oculis eleuatas
habēt, & sudores īsu
per accedūt, & aluis
biliosis, & intēpera-
tis subtuement.

¶ Sin obaridas ha-
buerit, vrine & ege-
stiones alui latenter
īplis progrediuntur,
vrina velut iumēto-
rum est, potū non ex-
petunt, neque aliud
quicq̃. Postquam ve-
rō resipuerint, collū
dolorosum se habe-
re dicunt, & sonitus
per aures transire.

¶ Qui verō ex lethar-
gicis seruantur, ple-
runq; pectore suppu-
rati fiunt.

¶ Quibuscunq; in fe-
brib' tremores citra
iudicationē cessant,
his tēporis progressu

ἰπνώδεις, δύσχευτες,
οἰδηματώδεις, σφυγ-
μοῖσι νωθροῖσι, καὶ με-
τέρσια τὰ ὑπερφθάλ-
μια, καὶ ἰδρώτες ἐπιγι-
νονται, καὶ κοιλίας ὑ-
ποιδέσσι χολώδεις,
καὶ ἀκρατεῖς.

Ὡς καὶ ταξήριος ἰχθω-
σιν, ἔρχεται καὶ διχχωρή-
ματα ποροῖόντα λά-
θραίως, τὸ ἔχρον ὑπε-
ξυγίς, πρὶν τε οὐκ αἰ-
τίουνσιν, οὐδὲ θάλασσαν
οὐδὲν. ἔμφρονες δὲ γέ-
νομένοι, τεράχηλον ἐ-
πώδιον φασὶν ἔχειν,
καὶ διὰ τῆς οὐράς
ἤχους διαίρειν.

Οἱ ὅσοι ἂν σῶζονται τῶν
ληθαργικῶν, ἔμψυχοι
ὡς ἐπιτεπλὺν γίνονται.

Οἱ ὅσοι σὺν πυρε-
τοῖσιν ἀκρίτως τὰ τρο-
μώδεια πάντες, ζοντί-
οισι χρόνω ἐς ἄρδρα
in articulos abscessus

ἀποστάσις ὀδυώδης dolorosus suppurat⁹
καπνύουσα, καὶ κύστις fit, & vesica dolet.
ἐπὶ ὀδυωτος.

Τῶν πυρετῶν rubores sunt ī facie,
οἷσι μὲν ὀρνθήματα & dolor capitis for
τῶν παρωσῶπων, καὶ πό tis, & venarū pulsus,
νος κεφαλῆς ἰσχυρὸς, his sanguinis fluxio
καὶ σπυγμὸς φλεβῶν, plerūque contingit.
αἵματος ῥύσις τὰ πολ
λὰ γίνεσθαι.

Οἷσι δὲ ἄσκα, καὶ καρδί triculi morsus, &
ωμοί, καὶ πνευλισμοί, multū salivæ, his vo
μέδους οἷσι δὲ ὀρνυ mitus fit: quibusverd
μοί, φύσαι, φόφοι καὶ ructus adsunt, & fla
λίνης καὶ ἐπάσεις, καὶ tus, strepitus ac ele
κατὰ ῥαξίς καὶ λίνης. nationes ventris, his
fit alui exturbatio.

Τοῖσι χρονίζουσιν Qui diutius securè
ἀσφαλέως cū πυρετῶ ex febre continua la
ξυνεχεῖ, χωρὶς πόνου, borant, citra dolorē,
ἢ φλεγμονῆς, ἢ ἄλλης aut inflammationem,
προφάσιος, ἀποστάσιν aut aliā causam, his
προσδέχεσθαι πόνου καὶ abscessus expectan
οἰδήματος, καὶ μάλλον dus est cū dolore ac
ἐς τὰ κάτω χωρία. tumore, & magis in
προςδέχεσθαι δὲ τὰς infernis partibus. ex
ἀποστάσιος, τοῖσιν ἰσχυρὸς pectare autē oportet
ῥιήκησθαι ἔτι μάλλον. abscess⁹, his magis q̄ xxx. annū egressi sunt,

cantur sanguine de
naribus fluente, in
die iudicatorio: & fu-
dore multo, & urina
purulenta ac vitrea
prodeunte, & bonā
subsidentiam haben-
te, & acervatim ex-
eunte: abscessu item
memorabili oriēte,
& aluo mucosa &
cruēta derepēte ege-
rente, & vomitibus
non pravis secundū
iudicationem.

162 Somni profundi,
non turbulenti, fir-
mam iudicationem
significant: turbulen-
ti verò cum dolore
corporis, inconstan-
tes sunt.

158 Septima die, aut
nona, aut decima-
quarta, fluxiones san-
guinis à naribus, ple-
runque febres sol-

αἵματος ἐκ ῥινῶν ἔνθα
ῥεει, ἐν κρίσει μὲν καὶ ἰ-
δρωτός περὶ τοῦ ἡμο-
κρίτου, καὶ οὔρου πυώ-
δους καὶ ὑαλῶδους γε-
νομένης, ὑπόστασιν χρη-
στὴν ἔχοντες, καὶ ἀπὸ τοῦ
ἡμοκρίτου καὶ ἀπὸ τοῦ
μαζος ἀξιολόγου, καὶ
κίτλης μὲν ὡδὸς καὶ
αἱματώδους καὶ ἐξα-
πίνης καὶ ταξέας εἰσιν.
καὶ ἐμῶν οὐ μοχθῶν
ῥῶν καὶ κρίσιν.

Υπνοὶ βαθεῖς, μὴ πε-
ραχῶδεις, βελούτοι
κρίσιν σημαίνουν· οἱ
δὲ περαχῶδεις καὶ
ἀλγύματι σώματος
ἀβέλαιοι.

Ἰσδομακίοισιν, ἢ ἐν
τακίοισιν, ἢ παταρεσ-
καυδὴ καὶ τακίοισι, ῥύ-
σιες ἐκ ῥινῶν λυγροί
ὡς περὶ πυλὸν αὐτῶν
ρεῖται.

COACAE PRAENOT. 197

τοὺς ὁμοίως δὲ καὶ
ιλίης ῥύσις χολώ-
ις, καὶ δυσεντεριώ-
ις, καὶ πόνοσ γυνά-
κων, ἢ ἰχθύων καὶ ἔρον
παίδων τῶς πλὴν
ἰσιν ἐν γυναικὶ ἢ ἐν
παιδίων ῥύσις.

Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἱ
ῥῆχθῃσαι τε ἰκα-
ς ὅςθεν οὐκ, ἐν τῇ-
ν αἰαλήσει καὶ
αἱ καὶ δυσχαίρονται.

Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐν
ῥῶντες, κεφαλαλ-
ῖες, καὶ ἰλίην ἀπολε-
κμμένοι, ἀσπασμώ-
ες.

Αἱ ἐν ὀλίγον θρα-
ῖως παρακρούσεις, καὶ
ῥῆθῶν καὶ ἀσπασμὸν
ἡμαίνουσι.

Σπασμὸς ἐν πυρε-
ῶ. ἵν' ὁ μένος, καὶ παυό-
μος αὐτῇ μέρον, ἀ-

uunt. similiter & al-
ui fluxio biliosa, &
qualis in dysenteria
fieri solet, & genuū
ac coxendicum do-
lor: & concocta uri-
na ad iudicationem:
in muliere verò etiā
menstruæ purgatio-
nis fluxus.

Quibus in feбри-
bus sanguis abundē
vndecūq; profluxit,
his in refectionibus
à morbo alui hume-
stantur.

Qui in febribus
exudāt, caput dolen-
tes, aluo suppressa,
conuulsi fiunt.

Mentis emotiones
modicè feroces, & fe-
rinum, & conuulsio-
nem significant.

Conuulsio in febre
nascēs, & eadem die

N

desinens, bona est.

167 Cōuulsio in febre orta, sedat febrē eadem die, aut postera, aut terti: si verò horam in qua incepit, transgrediatur, & nō desinat, malum est.

168 Febres intermittētes, verū inaequaliter calescentes, aluo inflata, pauca egerente, in his post iudicatione n̄ lumborū dolore sequuto, alui erumpunt: at ambulantes ad manū, torpidæ, siticulosæ, anxiosæ, in his aluo suppressa grauati exoliuntur: quandoque verò & rubicundæ in pedibus ambustiones, eadem significant.

169 Hybernæ febres quartanæ, leniter in

γαθόν.

Σποσμός ἐς πυρεθμὸς, παύει τὸν πυρετὸν αὐτῇ μεροτῇ, ἢ τῇ πρὶν ὑπὸ βλάβων ἢ τῷ ὥρην ἐν ἡ ἡμέρᾳ, καὶ παυόμενος, καὶ κεν.

Οἱ διαλείποντες, αὐτὸς δὲ χλιαροί νοί, καὶ λίγες ἐμφυσιμότης, μικρὰ διαδύσας, ὁσφραλγῆσαι μετὰ κρίσιν, πυνθίσαι καὶ ταρξήγαι. οἱ δὲ πόρκα ἐς πύλας, γαστροί, διδύς, ἀσώδεις, καὶ λίγες ἀπαιλημενὲς βαρυόμενοι ἐκλύονται. ἐστὶ δ' ὅτι καὶ ἐξέρυθρα ἐν τοῖς κατὰ καύματα, τὰ σημαίνει.

Οἱ χειμερινοὶ τῶν περταῖοι πυρετοί, πικτικῶς μεδίσαντι

COACAE PRAE NOT. 193

τὰς ὀξείας νόσους. κεφαλῆς πόνος συν-
 ρος μετ' ὀξίος πυ-
 ρῆς, ἢ ἄλλας σημεῖα τῆς
 κόλων, θανάσιμον.
 ἢ σημεῖα φαύλα,
 ἢ βλάβων τὰς εἰκο-
 ῖς ἡμέραις, αἵματος ῥύ-
 σης ἢ πύον καὶ ῥινόσ, ἢ
 ῥοσάσιαις εἰς τὰ κάτω
 αἰσίναι, μάλιστα μὲν
 τῆροις τῆς τριηκον-
 τῆς. τὰς ῥύσεις
 αἰ δὲ πρὸς βυτί-
 ας, τὰς ἀποσάσιαις
 αἰ δὲ χεῖρα. πρὸς μέ-
 στεν δὲ καὶ προτά-
 ρος ὄντος τῆς πύον,
 συνῶμα ῥύσιαις.
 αἰ κεφαλαλγία, καὶ
 αἰ ἐμπυρέξισι, καὶ
 αἰ δύνῃ. καὶ φωνῆς
 αἰ δυντῆς, καὶ ἀνάγκη καὶ
 αἰ ἀποπλήκτους,
 αἰ πληπῆς ὅς παρὸς
 αἰ πύον πύτους ἔσεαθ,
 αἰ ἐπιλήσιμονας.

acutos morbos trās-
 eunt.

Capitis dolor pri-
 nax cū febre acuta,
 & alio signo mali-
 gno letale est: cæte-
 rum sine signo ma-
 lo, trāsgridiens xx.
 diē sanguinis aut pu-
 ris fluxum ē narib⁹,
 aut abscessus ad in-
 fernas partes signifi-
 cat: fluxiones quidē
 iunioribus xxxv. an-
 nis: senioribus verò,
 abscessus. si verò cir-
 ca frontē ac tempo-
 ra fuerit dolor ille
 pertinax, fluxiones.

Quib⁹ capitis sunt
 dolores, & sonit⁹ au-
 riū, in febre, & verti-
 go, & vocis tarditas,
 & manuū torpor, eos
 aut sideratos, aut
 comitiales, aut obli-
 viosos fore expecta.

N 1

154 Qui caput dolent,
stupore correpti de-
lirantes, alio suppres-
sa, oculo ferociente,
florulenti, hi in poste-
riorem partem con-
uelluntur.

155 Capitis succussio-
nes, oculi rubicundi,
mente manifestè emo-
uētes, perniciosæ sunt.
non commoriuntur
hæc, sed circa aurem
tumorem faciunt.

156 Capitis dolor cum
sedis & pudendorum
dolore, & torporem,
& impotentiam in-
ducit, & vocem re-
soluit, hæc horrenda
nō sunt: verum som-
nolenti ac singlutiē-
tes fiunt nono mēse:
ex quibus soluta vo-
ce in idē restituntur.

171 Qui in capitis do-
lore ascaridas habet,

Οἱ κεφαλαλγίης καὶ
τόχως παρεκτρέπονται
κρίλινος ἀποληφθεί-
σης, ὁ μασθραστωθεί-
της, αἰσθητοὶ, ὁ πρὸς
τονώδεις γίνονται.

Τὰ ὑποσείοντα
φαλῆς, ὁ μασθραστωθεί-
της παρεκτρέπονται
φῶς, ὁ λείψια· ὁ ξυ-
ποθνήσκει ὁ δὲ, ἀλ-
παρ οὐς οἰδηματω-
ία.

Κεφαλαλγία
θ' ἰδρῆς, καὶ αἰδῶς
ἀλγῆματος, καὶ νω-
τητα καὶ ἀκρησίν
εἶχα, καὶ φωνὴν
εἰλῆς, ταῦτα δ'
λεπὰ· τονώδεις δ'
λυγγώδεις γίνονται
ἐν ἅτῳ μὲν ἐκ τοῦ
φωνῆς λυθείσης ἐ-
αὐτὸ καθεύδανται.

Ἀσκαριδῶδεις δ'
μύραι ἐν κεφαλῇ

COACAE PRAENOT. 195

φωσις ἢ κῶμα πα
λινθουῶτα, τὰ
ἔς ἱπαίρεα.

ἰ κεφαλαλγίαι, κα
ὁδυνώδεις, ὁμ
ἐξ ὀνύχρον, αἰμορ-

αὐ σείοντα κεφα-
τὰ ἡχώδια αἰμορ
ἢ γυναικὶ τὰ γυ
αἶμα κατὰ βιάζα,

ὡς τε καὶ ἦν χ
κῶμα παρὰ
ἰσως δὲ ἢ δυ
περικὰ.

καρδιακοί, χ
μα ὁδυνώδεις, α
νοι, αἰμορραγίου
ἄλλως τε καὶ ἦν
τράχηλον σιν-

αὐ κεφαλαλγίαι
ώδια ἰ μέματα
κωφώσιος, ἀρρυ-

his surditas & sopor
consequēs, abscessus
circa aurem excitat.

12 Qui caput dolent,
stupore detenti do-
lorosi, oculum rubi-
cundum habētes, san-
guinem effundunt.

13 Capitis concussio-
nes, & aurium soni-
tus sanguinem effun-
dūt: aut mulieri mē-
ses deducunt, tum a-
liās, tum si iuxta spi-
nam ardor cōsequa-
tur: fortassis autē dy-
sentericis fluxiones.

14 Capite grauati, iu-
xta sinciput dolen-
tes, vigilijs infestati,
sanguinē effundunt,
tum aliās, tū si quid
ad collum se exten-
dat.

15 Vomitus in capitis
doloribus ærugino-
si cum surditate, vi-

gilantibus, cito infan-
niam excitant.

177 Quibus capitis ac
colli dolor est, sed &
totius corporis tre-
mula quædam impo-
tentia, sanguinis eru-
ptio soluit: quin &
tempore hæc solun-
tur. verum vesicæ in
hoc supprimuntur.

178 In acutis capitis
doloribus, & in tor-
pidis cum grauitate,
conuulsiones fieri
solent.

179 Capitis dolorē sol-
uit pris pernares, aut
spuma crassa & non
olentia: soluit item
vulcerū eruptio: quan-
doque & somnus, &
alui fluxus.

180 Capitis dolor mo-
deratus cum siti ci-
bū capiēte, aut cum
sudore non soluente

πνυσι ταχὺ ὀφθαλμοί
ναί.

Οἱσι κεφαλῆς ἢ
χίλιν πόνος, ἢ ὅλ-
δι περὶ ἀφ' αὐτῆς ὁμο-
θης, αἵμορρῶς γινώσκου-
σιν, ἀπὸ καὶ οὐτω χρὴ
λύοντα. αἱ δὲ κύνει-
τον τὴν λαμβάνου-
σαι.

Εν τῇσιν ὀξείναι
φαλαγγίησι, καὶ τ-
σι νασκώδισι μῦ-
ριος, ἐθέλει πασ-
τα γινώσκει.

Κεφαλῆς γινώσκου-
σιν διὰ ῥινῶν, ἢ
λαπαχία ἢ αἰσθη-
τικῆς καὶ ἐλκώ-
σιν, ποτὶ δὲ ἢ ὑπὸ
καὶ κοιλίης ῥύσις.

Κεφαλῆς ἄλγος
μέτριον μῦ-
νδίουσης, ἢ μῦ-
δρῶτος μὴ λύον

COACAE PRAENOT. 197

πυρετόν, ἀποσά-
μας ἐν οὐλοισιν, ἢ πα-
ύς σημαίνει, μὴ κοι-
μασθαι καὶ παρεχθεῖ.

febrem, abscessus in
gīgiuis, aut circa au-
rem significat, aluo
non exturbata.

Κεφαλαλγίη καὶ ῥώ-
μις μὲν βάρειος, πρὶν
παρὰ μὲν ὧδες.

180 Capitis dolor sopo-
rosus cum grauitate,
conuulsorium quid
facit.

Οἱ κεφαλαλγικοί,
ῥώδεις, ὑπάρχον-
τες, ἀσάφεις, ἀδύ-
νητοι, ὑπὸ κοιλίῃ ὑγρῇ
ῥώδεις, ἢ ἐκ γέ-
νις αὐτῶν.

181 Caput dolentes, si-
ticolosi, aliquatenus
vigilātes, obscuri co-
gnitu, impotētes, ex
aluo liquida delassa-
ti, num mente mo-
uentur?

Κεφαλαλγίαι, ἀπὸ
καρδίου, καὶ ἐκ τῶν
ῥώδεις, τὰ χιλεν ὀδυ-
νῶδες, οὐ ἔοντες μέ-
λα δὲ δασυμέλεια, ἐ-
κ τῶν ῥώδεις, ὅλκι-
μοι.

182 Caput dolētes, sur-
dastri, manibus tre-
mulī, collum dolen-
tes, merentes nigra
condensata, vomēn-
tes nigra, pernicio-
sē habent.

Οἱ κεφαλαλγίαι,
καὶ ῥώδεις, κοιλίῃ
καὶ ἐκ τῶν ῥώδεις, ἀσά-
φεις.

187 Caput dolentes,
exudantes, aluū sup-
pressam habentes,
conuulsioni obnoxij
sunt.

176 Sopor ubique ma-
lus est.

185 Qui soporosi in
principijs fiunt, cum
capitis, lumborū, col-
li, præcordij dolore,
vigilātes, num phre-
nitici sunt? nasus in
his destillans, perni-
ciosus, tum aliās, tū
quarto ab initio die.
malum est etiam al-
ui proluuium valde
rubicundum.

186 Soporosi ab initio
exudantes, urinis cō-
coctis ardentes, ve-
rūm citra iudicatio-
nem perfrigescen-
tes, & breui rursus
ardentes, torpidi, so-
porosi, conuulsi, per-
niciosē habent.

187 Somni soporosi,
& perfrigerationes,
perniciosę sunt.

Τὸ κατὰ μέρος παρὰ
τοῦ κακῆς.

Οἱ κοματώδεις ο-
ἀρχῆσι γινόμενοι, με-
κεφαλῆς, ὀσφύος, τρι-
χίλου, ἄπο χονδρίο
ὀδυνῆς. ἀγρυπνίον
τες, ἢ ἐξ γέφρεσι π-
κῆς μνκτῆς ἐν τὸν τι-
οισιν ἀποσάξων, ὀλί-
θριον, ἄλλως τε καὶ τι-
παρὰ τοῖς ἰούσι ἢ ὁ-
χομῆτοις. καὶ ἐν
καὶ κελίης πᾶσι κελί-
σις ἐξέρυθρος.

Οἱ κοματώδεις
ἀρχῆς ἐξιδρώσαντι
οὔροισι πᾶσι καὶ
σικῆι, ἀκρίτως δὲ π-
ριφύχοντες, διὰ το-
χέων πᾶσι κελίης, να-
θροῖ, κοματώδεις, π-
σμώδεις, ὀλίθριοι.

Οἱ κοματώδεις
πιοι, καὶ αἱ κατὰ
ξίης, ὀλίθριον.

COACAE PRAENOT. 199

Κωματώδεις, καὶ πῶ- 88 Soporosis, delassa-
δεις, κεκοφωμένους, tis, surdis factis, aluo-
καὶ ἰλίνε κατεξέωσιν, erūpēte, si rubicūda
ἐν θράδι θύοντα πει- egesta fuerint circa
κρίσιν, ὠφέλεια. iudicationē, profunt.

Κωματώδεις, ἀσώ- 89 Soporosi, anxiosi,
δεις, ὑποχόνδριον ὀ- præcordium dolen-
δυνώδεις, σμικρὰ ἐ- tes, parum vomētes,
μετώδεις, τὰ παρ' ὅς abscessus iuxta aurē
ἴχουσι πρὸς θέν, π- habent: antea verò
ρὶ τὸ πρὸς ὡπὸν ἐπάρ- circa faciem tumo-
ματα μὲ καμάτος. res cum sopore.

190 Morbi derepentē
Τὰ ἐξαίφνης παρε- mentem percellētes
κρῖσαντα ἀλυσμῶ, αἱ cū anxietudine, san-
μορῶν, ἰκὰ. guinem profundūt.

191 Soporosa, anxiosa,
Τὰ κωματώδεια, ἀ- dolorosa præcordia,
σώδεια, ὀδυνώδεια ὑ- frequēter parū spuē-
ποχόνδρια, θαμνὰ tia, tumores circa au-
σμικρὰ πλύνοντα, τὰ rem habēt. soporosi,
παρ' ὅς ἐπάρματα κω- num aliquid cōuul-
ματώδεις, ἢ ἐπ' ἔχ- forij habent?

192 Affectiones sopo-
Κωματώδεια, μεμω- rosa, fatuitatem in-
ρωμένα, κατόχα, ποι- ducentes, stuporis
detentionem inferentes, variantia præcor-

dia & ventrem tumi-
dum habentes, e bū
fastidientes, aluo sup-
pressa, exudantes nū
his turbidus spiritus
& genitura simile
quid pertrāsens lin-
gultum significat?
num & alius bilio-
sa insuper egerit?
Splendidū in his mi-
cium prodest: vētres
quoq; his insuper tur-
bantur.

197 Cerebro corrupto,
alii in tribus diebus,
alii in septē moriun-
tur. has verò si effuge-
rint, seruātur. Quib?
autem ex his rescētis
os disparatum reper-
tū fuerit, hi pereunt.

196 Caput dolentibus
ex posteriore parte
ossa rupta habenti-
bus, fluxio ē nare lar-
ga, crassa, mala est:

κίλλοντα ὑποχόνδρια
καὶ κοιλίην ἐπιερμέ-
νοι, ἀπόσιτοι, ἀπυλι-
λαμυρῆοι, ἐξιδρουῶ-
τες, ἥρα πυντίοισι τὸ
βολύρον πινῦμα καὶ
τὸ χυνοειδὲς διψθόν,
λίγη σιμαίνει; κοι-
λὴν δὲ ἥρα χολώδης
προσδιέρχεται; το λαμ-
πώδες ἐν πυντίοισι ὀ-
ρυθνέν ὠφελίαι· καὶ
κοιλίαι δὲ πυντίοισιν
ἐπιπαράγονται.

Ἐκ κεφαλῆ σφακελί-
σαντες οἱ μὲν ἐν τῇσι βί-
τησιν ἡμέρησιν, οἱ δὲ ἐν
τῇσιν ἐξ ὁμήσει πλεον-
τῶσι ταύτας δὲ διαφού-
ροντες, σώζονται· οἱ δὲ
αἰσθημένοι τὸ τοιον-
τῶν διεσκηδὲς οὐρεθῇ
τὸ ὁσίον ἀπολλύονται.

Τοῖσι κεφαλαλγικοί-
σιν ὅσα ῥαγεῖσιν οὐκ ἔ-
στι παθεῖν, οὐκ οὐκ μνηστῆ-
ρος λαῦρος, πυκνὰ, κα-

κόν· ὁφθαλμὸν προ-
αλγήσασα πρὶς οὐ τοι εἰ-
γέουσιν· ἦρα αἱ χεῖ-
ρὸ ταφρον ὁσέων διχρῆ
ῥαγαί, παχυσμῶδεος;

si ubi oculum antea
doluerint, rigent. nū
& iuxta tempora of-
fium diruptiones cō-
uulsoriae sunt?

Ὡτὸς πόνος σιώτο-
νος, καὶ πυρετοῦ ὀξέ-
ος, καὶ ἄλλος τοῦ σημεῖος
πρὸς τοῦ πυρετοῦ ὅτι
μὲν νέους ἐβδομάδας
κτείνει, καὶ σιωδωμά-
τερον παρεφρονήσαν-
τας, μὴ ῥυτίδος πολ-
λοῦ πρὶς αὐτοῦ ὥτὸς,
ἢ αὐτῶν αἵματος,
μηδὲ ἄλλου τοῦ ση-
μεῖου χρῆσιν ἔχοντά-
ς· οὐδὲ πρὸς πυρε-
τους βραδύτερον, καὶ
ἥσυχον αὐαρεῖ· τὰ τε
γαρ ὥτα φθάνει ἐκ-
πνεῖν, καὶ παρεφρο-
νέουσιν ἥσυχον· ὑπο-
σφίφουσι δὲ οἱ πολ-
λοὶ τουτέων, καὶ οὐ-
τως ἀπὸ λωγῆς.

Auris dolor perti-
nax cum febre acu-
ta, & alio quodam fi-
gno aliquantum ma-
ligno, iuvenes quidē
septimae die occidit,
& citius delirio cor-
reptos, si non multū
pus effluerit ex au-
re, aut sanguis ē na-
ribus, neque aliud
quoddam bonum fi-
gnum compareat:
seniores autem tar-
dus, & minus tol-
lit. nam & aures sup-
puratione praeue-
niunt, & minus de-
lirant. verū mul-
ti ex his recidunt,
atque sic pereunt.

196 Surditas in acutis
ac turbulentis conse-
quens, malū: malum
etiā in longis: in his
autē dolores etiam
ad coxas deducit.

197 In febribus surdi-
tas, aluum fistit.

198 Aures frigide, &
pellucide, & contra-
ctæ, perniciosæ.

199 Tinnitus in acutis,
& sonitus in aurib⁹,
letale.

200 Sonitus aurium, cū
visus hebetudine, &
narium grauedine,
mentem emouet, &
sanguinē profundit.

201 Quibus surditas
cum capitis gravita-
te, & præcordij intē-
tione, & ad splendo-
rem turbatio, sangui-
nem profundit.

202 In febre acuta ob-
surdescere, furiosū.

Κώφωσις ἐν ὀξείῃσι
καὶ παραχώδισι πα-
ρακλονθῶσα, κακὴν
κακὴν δὲ καὶ ἐν πύσι
μακροῖσιν ἄγει τὸν
τέοισι καὶ ἐς ἰσχίαι
πόνους.

Εν πυρετοῖσι κώφω-
σις, κριλὴν ἐξέστησιν.

Ὡτα ψυχρὰ, καὶ δια-
φανία, καὶ σιωπηλ-
μύα, ὀλέθριον.

Βόμβος ἐν ὀξείῃσι, καὶ
ἦχος ἐν ὥσι, θανά-
σιμον.

Ἦχοι μετ' ἀμβλυω-
σμοῦ, καὶ μετ' ῥῆνας
βαρείας, παρακλονσι-
κὴν, καὶ αἰμορροαγίαι.

Οἷσι κώφωσις μετ'
καρδιαρείης, καὶ ὑπο-
χονδρείου ἐν τάσιος, καὶ
πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν,
αἰμορροεῖ.

Εν ὀξείᾳ πυρετῷ ὤ-
τα κωφῶδες, μανικὴν.

Οἱ δύσκωφοι, ἐν τῷ
λαμβάνειν τρομῶ-
δεις, γλῶσσαν παρα-
λελυμένοι, νωτῆροί, κα-
κῶν.

Προσηκῶσης ἀρεῶ-
ς καὶ κωφώσεως, καὶ ἐ-
ξον ὑποδύττον, ἀκατά-
στατον, ἐν αἰσθητοῦ μένον,
παρακρουστικῶν.

Τὸ ἐκ προῦνθαι ἐν
τῷ τοῖσι κακῶν κακῶν
δὲ καὶ ὑπὸ ἐκτερεῶν μω-
ρωσιν, ὁδύτης ἀφώσεως,
αἰσθητοῦ μένον, ἐν μω-
ραίνῃ πνίγειν. τὰ χα-
δὲ καὶ κατὰ τὴν πονηρὴν
ταῦτοισι.

Τὰ δὲ ὁδύτης ὡς
παρ' οὗς αἰσθητοῦ μένον,
ὁλίγη.

Τὰ παρ' οὗς καὶ τὸ ἐν
προσθεν ἀλγύματα
ἐρυθρήματα ἐν πυρε-
τοῖσι γινόμενα, ση-
μῶν μὲν ἐρυθσι πύλα-

107 Valde surdi, in ac-
cipiendotremuli, lin-
guam resoluti, torpi-
di, malum.

206 Accedente agridi-
dine surditas, & vri-
na subrubicunda, sub-
fidentiam non ha-
bens, sed id quod in
medio innatat, men-
tem emouet.

208 Morbo regio corri-
pi in his malum ma-
la est & ex morbo re-
gio fatuitas: hos vo-
ce priuari, sentiētes
suffocari contingit.
fortassis autē & alu-
male his afficitur.

209 Quae circa aurem
dolorose excitatur,
perniciosa sunt.

210 Rubores ad aurē
ex pgresso dolore in
febrīb⁹ nascentes, si-
gnū quidē sunt eryfi

pelatis in facie futu-
ri: sed & convulsio-
nes ex talibus fiunt,
cum vocis interce-
ptione ac exolutiōe.

208 Tumores circa au-
rem ex plurimis gra-
ueolentibus cum fe-
bre acuta, & præcor-
dio intento tardius
excitati, occidunt.

209 Tumores circa au-
rem, leniter fidera-
tis mali.

210 Tumores circa au-
rem in lōgis morbis
non suppurantes, le-
tales: alui verò his
deorsum feruntur.
num quibus absces-
sus sunt iuxta aures,
caput dolet? num ē
supernis partib⁹ eru-
dant: num & in super-
rigent? num & alui
erumpunt, & quid so-
porosum habent?

πὸς τὸν ὀφθαλμὸν ἐ-
σμελύνον· ἀτὰρ καὶ πα-
σμοὶ ἐκ τῆς τοῦ πύων γί-
νεσθαι μὲν ἀφωτίης καὶ
ἐκ λίσσιος.

Τὰ περὶ ἧς τὸν πλά-
στοι δυνάμεισι πύρε-
τῶ ὀξείῃ, ἁποχονδρεῖω
συντόνῳ, χρονίῳ τῆ-
ρας δὲ θένται, κτείνεαι.

Τὰ περὶ ἧς, φαύ-
λα πύρεσι πύρεσιν ἀλη-
κηκοῖσι.

Τὰ περὶ ἧς εἰ μα-
κροῖσι μὲν ἐκ πύων τα-
λαιόσιμον, κοιλίαι δὲ
πύρεσι πύρεσιν τὰ χα-
φύρονται, ὁρῶντες οἱ-
σι τὰ περὶ ὧτε κεφα-
λαλῆκοῖσιν; ἴρεσ' πύ-
ρεσ' οἱ πύρεσιν ἐπὶ ἴρε-
σιν; ἴρεσ' ὅτι καὶ κοιλίαι
κατὰ ἑξήγησιν, καὶ πύ-
ρεσ' καὶ κοιλίαι δὲ;

ἄρα καὶ τὸ ὑδατῶ- num & aquosa est v-
 δες οὖρον εἰσχωρὸν- rina, alba innatātia
 μενον λευκοῖσι, καὶ habens, & aliquantū
 τὰ ἑσπερίκιλα, ἐκ- varia, exalbida, gra-
 λευγα, δυσώδεια ueolentia?

211 Τὰ παρ' οὖς λα- rem submovent tus-
 τῶσα βηχία μετὰ ficulae cum sputa-
 πνευλισμῶν ἰοῖτα. tionibus orta.

212 Οὖρα τοῖσι παρ' ὠ- Urinae in abscessi-
 τα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀ- bus retrō aures citō
 λίαν πεπαινόμενα, & modicē mature-
 φλαῦρα· καὶ τὸ κρ- scentes, male sunt &
 ταφύχεσθαι ὥδε πο sic perfrigerari, ma-
 νηρόν. lum est.

213 Τὰ παρ' οὖς ἐν rem in morbis diu-
 τοῖσι χρονίοισιν ἐκ- turnis suppurati nō
 πυρρὰ μὴ λευκῶ valde albo & in-
 πρὸδρα καὶ αἰόδμῳ odorō pure occi-
 κτείνει, καὶ μάλιστα dunt, & maximē mu-
 γυναικας. lieres.

214 Τὰ παρ' οὖς μά- Abscessus iuxta au-
 λια ἐκ τῶν ὀξείων rem, & ex acutis mor-
 ἐν τοῖσι καυσώδε- bis maximē in fe-
 σι γίνεται. κῆν μὴ bribus ardentibus
 sunt: & si non iu-

dicationem fecerint, & ematurefcant, aut ex naribus sanguis fluxerit, aut urinae subsidentiâ crassam habuerint ægri pereunt. plerique vero talium tumorum antea propulsantur.

215 Verum considerare oportet insuper etiâ ipsas febres, siue augescant, siue remittant, atq; sic pronunciare.

216 Ex surditate ac torpore, de naribus aliquid destillare, difficultatis aliquid habet. vomitus his conveniet, & alui turbatio.

217 Ex surditate leniter abscessus ita aures fiunt, tum aliâs, tum si quid nauseæ accedat: sed & sopor

κρίσιν ποιήσῃ, καὶ οὐκ ἐπιπείνῃ. καὶ οὐκ ἐνὶ ὠτίαις αἷμα ῥέῃ, ἢ ἔρῃ ἀποσάσιν παχῆσαι λάβῃ, ἀπὸ λυγρῶν τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδημάτων προαπειχθῆσαι τὰ.

Προσέτι θεωρεῖαν καὶ τὰ πυρετοῦς, ἢν τι ἐπιτείνουσιν, ἢν τι αἰῶσι, καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι.

Ἐπὶ κωφώσῃ καὶ νύκτι καὶ ἐνὶ ὠτίαις ἀποσάσιν, ἔχει δὲ δύσκολον ἔμετος θυπέοισιν ἀρμόσει, καὶ κοιλίῃς τε εὐχῇ.

Ἐν κωφώσῃ ἐπιτείνουσιν τὰ πρὸ ὠτὸς ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσπῶδον γίνῃται. ἀτὰρ ἐπεὶ πῶς κωματώδεις

scens verò ex his pal-
pebra, aut labiū, aut
nas°, breui letale est.

221 Faciei bonus co-
lor, & toruitas ī mor-
bo acuto, malum est.
Frontis ex his con-
tractio, phrenitidis
signum est.

222 Circa faciē color
bonus, & sudores nō
febrientibus, sterco-
ra vetusta subesse si-
gnificat, aut victus
rationem inordina-
tam.

223 Rubores circa na-
sum, alui humescen-
tis signa sunt.

224 Dolores circa præ-
cordia aut pulmonē
si suppurentur, ma-
lum est.

225 Oculorū puritas,
& albas ipsorum par-
tes ex nigris aut li-
uidis puras fieri, iu-

νον ὃ πρὸς τοῖς ὀφθαλμοῖς
φαρὸν, ἢ χεῖλος, ἢ
συνὸς μὴ θανάσιμος.

Προσώπου δὲ χρῶ-
μα καὶ σκνῆρωσις
ὀξείας καὶ κρῖν· μετώπου
ξυγκαταγωγὴ δὲ πρὸς τὸν
σιν, φρενιτικὴν.

Περὶ τοῦ σώματος
χρῶμα, καὶ ἰδρῶτος ἀ-
ρίτοις, καὶ σφαλμάτων
λακὰ ὑπὸνόντα οἱ σ-
μαίνει, ἢ διαίτης ἀ-
ξίον.

Τὰ περὶ τοῦ στόματος
ματὰ, καὶ ἰλίου ὑγρῶ-
νομήνης σημεῖα.

Τοῖς περὶ τὰς ἀ-
χόνδριας ἢ τὸν πλῆ-
μονα πόνοις ἐμπε-
μεύουσιν, καὶ κρῖν.

Ὁφθαλμῶν καθα-
ριότης, καὶ τὰ λευκὰ αἰ-
ώνια καὶ μελαίνων ἢ π-
ων καθαροὶ ἵναι, καὶ

μον. ταχέως μὲν ἐν
θαυρομελίῳ, ταχέ-
ως σημαίνει κρίσιν.
ταχέως δὲ, βραδύπε-
ρι.

Τὸ ἀχλὺς δὲ τῶν
φθαλμῶν, ἢ τὸ λευ-
κὸν ἐρυθραῖον μύλον,
πελιδανόμυλον, ἢ
λεβῶν μελαίνων πλη-
νύμυλον, καὶ ἀσείον.

λευκὸν δὲ ἢ, τὸ πῶ-
ς γὰρ φύγειν, ἢ δια-
στρέφειν, ἢ διαστρέφειν.
καὶ τὸν ἐπερὸν ἐλάσσω
ἵνεαυτ, πονηρὸν ἢ, τὸ
καὶ ὁφίας πυκνὰ δι-
στρέφειν, ἢ λημῖα με-

τὰ πρὸ αὐτὰς, ἢ αὐ-
τὰς λεπτὴν ἵχαι. ἢ
λευκὸν μέζω γί-
νειν, τὸ δὲ μέλαν ἐ-
λάσσω. ἢ κρύπτειν τὸ
μέλαν ὑπὸ τὸ αὐτὸ
λέφαρον. πονηρὸν δὲ

κρυλότης ὁμμάτων,
occultari. Mala est etiam oculorū cavitās,

dicatorium est. si igitur citò purgentur, celerem iudicationem significat: si tardè, tardiozem.

Caligo oculorum, aut si alba ipsorum pars rubescat, aut luescat, aut venulis nigris impleatur, bonū non est. Malum est etiā lucis splendore fugere, aut lachrymari, aut distorqueri. & alterū minotē fieri, malū est: & oculos frequenter agitare ac iactare, aut paruas lemas ac sordes circa ipsos, aut cōcretionē tenuē albicātē habere: aut albā partem maiorem fieri, nigram verò minorem: aut nigram sub palpebram supernā

& expressio valida for-
tas, & splendoris ex-
tritio, vt pupilla ex-
tēdi nō possit: & ex-
tremitatū palpebra-
rum curuitas, & ocu-
li fixi, & assiduē ni-
tare, & colores per-
mutare, & palpebras
inter dormiendū nō
cōmittere, pernicio-
sum est. malus est &
oculus peruersus.

227 Oculorū rubor in
febre oriēs, alui diu-
turnā malignā affe-
ctionem significat.

228 Circa oculos pustu-
larum eruptiones in-
viriū refectionibus,
aluum prorumpere
faciunt.

229 In oculorū distor-
tione lassato febriē
ti, rigor perniciosus:
& soporosi in his, ma-
lè habent,

καὶ καθλιψις ἔξω σ-
δρα, ἢ λαμπρότης
καθλιψις, ὥστε μὴ δ-
νασθὶ πλὴν κῆρην κατ-
νασθ· ἢ βλεφαρίδων
καμπυλότης, καὶ π-
ξις ὁμμάτων, συνεχ-
ως τε κινῆν, καὶ χ-
ματὰ μεταβάλλειν,
βλέφαρα μὴ συνβ-
λαιν ἐν τῷ κατένδει
ὀλίθριον· καὶ κῆρ ἐν
ἰλλαίνων ὀφθαλμός.

Οφθαλμῶν ἔξωθεν
ἐν πυρετῷ, γινόμεν-
αὶ κηλίδες πυνηρίην χ-
ρίν σημαίνει.

Αἱ περὶ ὀφθαλμο-
ὀπινασάσεις ἐν τῷ σ-
αύκρημαθῇσι, κηλ-
ίδες κατὰ ῥην γινόνται.

Ἐπὶ ὁμμάτων δι-
στροφῇ, καὶ πῶδες, πυ-
ρετῶδες, ῥίγος ὀλί-
θριον· καὶ οἱ κωμα-
τικές ἐν ποντίοις, καὶ
κῆρ.

COACAE PRAENOT. 211

Οφθαλμῶν παύειν, πυρετοῦ ἐπιχρῶ- 270 Viro lippienti, fe-
 λίου, λύσις· εἰ δὲ μὴ, lutio : sin minus, pe-
 ἰνδυνος τυφλωθῆναι. riculū est ne cæcus
 αἰ, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμ- fiat, aut pereat, aut
 πότε περ.

Οἷσιν ὁφθαλμῶσι 271 Quib⁹ lippientib⁹
 κεφαλαλγίῃ προσγι- capitis dolor acce-
 νηται, ἢ παραχρῆν- dit, & ad multū tēpus
 τε χρόνον πουλῶ, κίν comitatur, pericu-
 ἰνδυνος τυφλωθῆναι. lum est ne cæci fiāt.

272 Lippienti alui pro-
 Οφθαλμῶν τι διὰ ῥ- fluuium sua sponte
 οἷα ἀπὸ ταυτομάτου, prodiens, vtile est.
 ῥήσιμον.

273 Oculorū obscura-
 Ομμάτων ἀμαύρω- tio, & oculus fixus,
 ῖς, ἢ τὸ πεπηγὸς, ἀ- caliginosus, malum.
 λυῶδες, κακόν.

274 Oculorum obscu-
 Ομμάτων ἀμαύρω- ratio cum animi de-
 ῖς ἀμα ἀψυχίῃ, πα- liquio, breui conuul-
 μῶδες σωτομῶς. sionem inducit.

275 Oculorū rectitudo
 Ομμάτων ὀρθότης ī morbo acuto, & mo-
 ῖ ὀξεί, καὶ κίνησις ὀ- t⁹ velox, & sōnus tur-
 εῖν, καὶ ὕπνος παρε- bulētus, & vigiliæ, &
 ῶδης ἀγρυπνίῃ, πο- quādoq; sanguinis ē
 ῖ ἢ καὶ σάξας ἐκ ῥινῶν, naribus stillationes,

nihil boni.

236 Qui febres ad ta-
ctum non adurentes
habēt, phrenitici fi-
unt: & magis si san-
guis fluxerit.

237 Lingua quę ī prin-
cipio quidem inhor-
ruit, in colore verò
permanet: progressu
autem temporis ex-
asperatur, & liuescit,
& rūpitur, letalis est.
Si verò valde nigre-
scat, in quartadeci-
ma die iudicationē
fore significat. peri-
culosissima autē est
nigra, & cum virore
pallida.

239 Linguam circa bi-
fidam sui partem, ve-
lut saliva alba obdu-
ci, febris remissio-
nis signum est, si qui-
dem id quod super-
inductum est, crassum fuerit eadem di-

Πρὸς πλὴν ἀφ' ἧν μὲν
πρὸς κείνους, φρενιτικὰ
γίνονται, καὶ μάλλον
ἢν αἷμα ἐνῇ.

Γλῶσσαι δὲ καὶ αἱ
χαλκὰ μὲν πεφρικῆα, τὰ
δὲ χρώματι διαμρῶν-
τα, ποιοῦντος δὲ τι
χρόνου, τραχυνομένη
καὶ πηλαιομελὴν,
ἐξηγυμμένη, θανάσι-
μον. σφόδρα δὲ μελ-
ανομελὴν, εἴ τι παρὰ
καμνικῆτι κρίσιν γί-
νεται δηλοῖ. χαλεπὴ
τάτη δὲ ὅστις ἡ μέλ-
να καὶ χλωρή.

Γλῶσσης περιὰ
διφρουῶν, ὡς ὅρσις
λαλῶν καὶ καταλεί-
δου, σημεῖον αἰέσι
ὡς πυρετοῦ, παχέ-
μελόντος τοῦ ἐπιγ-
νήματος αὐθιγέρος
fuerit eadem di-

ἐπὶ τοῦ πένθου δὲ, ἐς πλὴν
 τετρακτὴν ἐπὶ λεπτοτέ-
 ρου, τριτακτὴν. τὰ δ' αὖ
 σημαίνει καὶ ἐπὶ ἄ-
 νθρωπιν πλὴν γλῶσσαν γι-
 νομένην, ἥ τινος δὲ.

si verò tenuius, po-
 stridie. si verò ad-
 huc tenuius, tertia
 die Eadē significant
 etiam huiusmodi, si
 circa summam lin-
 guam fiant, verūm
 minus.

Γλῶσσα τρεμάδης
 ἐνδυήματος χ[ρ] [23]
 ἴνας, καὶ κοιλίης ὑ-
 γῆς. τὰ δ' ἄλλα ἀσὴ
 ὡς ἔχοντα χ[ρ] [23] πλὴν
 ὄντα, πονηρὰ, καὶ ὁ-
 ρῆς καθάρσεως ὅλε
 ῖς σημαίνει.

Lingua tremula
 cum rubore iuxta na-
 sum, & aluo liquida,
 si reliqua sine signis
 sint circa pulmonē,
 malum est, & cele-
 res purgationes per-
 niciosas significat.

Γλῶσσα παρὰ λόγον
 παλινομένη, καὶ ἀσὴ
 ἴνας μεθ' ἰδρώτος ἢ
 τοῦ αὐτοῦ κοιλίης ὑγῆς,
 λελαίων ἐμέτων ὅτι
 ἡμεῖον. τὸ κρηπιδες
 ἢ πυτίοις κακόν.

Lingua citra ratio-
 nē quæ tenera fit, &
 cū cibi fastidio nau-
 seabunda cū frigido
 sudore ex aluo liqui-
 da, nigrorum vomit-
 uum signū est: lassi-
 tudo in his mala est.

Αἱ τρομάδες γλῶσ-
 σαι πρὸς καὶ κοιλίην ὑ-
 γῆν ποτε ποτεῖονσι.

Linguae tremulae qui-
 busdam & aluum li-
 quidū qñq; faciunt:

denigratae verò in
his celerem mortem
significant. Num lin-
gua tremula mentis
non firmâ significat?

242 Linguae asperae &
resiccatae phrenitice
sunt.

243 Dentes collidere
aut stridere quibus
non familiare id est
à pueris, furiosum ac
letale est: iam verò
delirās si hoc faciat,
penit⁹ letale est. per-
niciosum autem est
& resiccari dentes.

244 Dentis corruptio
abscessum circa gin-
guam factū soluit.

245 Ex dētis corruptio-
ne vehemens febris
superaccedens, & de-
liriū, letale est: si ve-
rò seruentur vlcera
suppurabunt, & ossa
discedent.

μελανδεῖσαι ἢ ἐν τῇ
πέποι, ἡ αὖτε θάνατον
σημαίνουσιν. ἢ ἐξ
ῥομῶδ' ἡς γλῶσσαι
μαίνεται οὐχ ἰδρυμένη
γνώμην.

Αἱ δα σπῆλαι κατὰ
ἐξ, φρενιτικαί.

Οδόντας συνερίζ-
ει ἢ ὀρίειν, ὡς μὴ σπῆλαι
ἐκ παιδῶν, μανικῶς
καὶ θανάσιμον ἢ δὴ
παρεφροσύναν ἢν πο-
τεῖται, πάντεσσι ὁλ-
θριον. ὁλέθριον δὲ καὶ
ξηραίνεσθαι τῶν ὀδόν-
τας.

Οδόντος σπαραξί-
σμος. ἀπόστημα παρὰ
τὸν γλῶττον λύνει.

Ἐπὶ ὀδόντος σπαρα-
ξίσμος πυρετός ἐστι,
νόμος σφοδρὸς, καὶ
παρεφροσύνη. θανάσι-
μον ἢν δὲ σώζων
ἔλκεα ἐκσπύσει, καὶ
ὅσα ἀλείψαι.

Οἷσι πρὸ πλὴν ὑπε-
ρῶν ὑπερὸν σύστασις
γίνεται, ὥς τὰ πολλὰ
πυοῦται.

Τὰ πρὸ γένους ἀλ-
γύματα σφοδρὰ κίν-
δυνος εἰς ὀστέου αὐτῶν
πλευσιν ἰλθεῖν.

Χεῖλος συσπόμενον
σημαίνει κριλίνης χο-
λώλεος κατὰ ῥύθιν.

Τὰ ἀπὸ οὐλῶν αἵ-
ματα ὑπὸ κοιλίῃ ὑπερ-
ὀλέθρια.

Πνύκλον αἵμα χρέμ-
ψιες εἰς πυρετῶν, πλι-
θναὶ, μέλαινα, χολώ-
λεες ἐπιστᾶσαι μὴ κα-
κὸν, ἀποχωρεῖν οὐ κα-
κῶς λόγον, χρεῖσι μοι.

Οἷσιν ἀλμώδεα πύε-
λα, ἢ, βύξ ὑφίσταται,
τοντέοισι χρεῖς ἐν-
δραίνεται οἶον ἐξαιδί-
σματὰ πρὸ δὲ τῆς πε-
λευτῆς τραχυνέται.

240 Quibus circa pa-
ritum hum. oris col-
lectio fit, plerunque
suppurantur.

241 Dolores vehemen-
tes circa maxillas, pe-
riculū est ne ad ossis
educationē deveniāt.

242 Labium contra-
ctū, alui biliosæ eru-
ptionem significat.

243 Sanguis de gingi-
vis ex aluo liquida,
periculosus.

244 Sputi excreatio-
nes in febre, lividæ,
nigræ, biliosæ siqui-
dem supprimantur
malæ sunt seceden-
tes verò pro ratio-
ne, vtilis.

245 Quibus saluigino-
sa spura, ac tussis sup-
primuntur, his corpus
velut à pustulis rube-
scit, verum ante obi-
tum exasperatur.

252 Screamio frequens,
si sanè & aliud quod
dam signū affuerit,
phrenitidē indicat.

Ανάχρεμψις πυκ-
νή, ἢ ἄνδρ' ἢ καὶ ἄλλο
σημείον προσῆ, φρενι-
τικόν.

253 Vocis interceptio-
nes cum exolutio-
ne, pessimæ.

Αἱ μετ' ἐκλύσιος
ἀφωνία, κάκιστα.

Modicè feroces mē-
tis emotiones, malæ
& ferinæ sunt.

Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρα-
σέες παρακρούσεις, πο-
νερὸν καὶ θηριώδες.

254 Quibus vox cum
febre deficit & cum
iudicatione interce-
pta, tremuli moriun-
tur.

Οἱσι φωνὴ ἄμα πυ-
ρετῷ ἐκλείπει μετ' ἀ-
κρίσιας, θομώδεις θνή-
σκουσιν.

255 Vocis interceptio-
nes in febre cōuulso-
rio modo oriētes, &
ad mentis emotionē
cum silentio deue-
niētes perniciosum.

Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφω-
νία, πασμώδεια τεό-
πον ἐκτάσσει σιγῇ, ὀ-
λίγον.

256 Vocis ex dolore in-
terceptiones, doloro-
sam mortē inducūt.

Αἱ ἐκ πόνου ἀφω-
νία, δυσδαίνατοι.

257 Vocis interceptio-
nes cum exolutione
stupefactorio modo,

Αἱ μετ' ἐκλύσιος
κατόχως ἀφωνία,

ὀλέθριοι.

perniciosæ sunt.

Αἱ κατακλώμεναι
φωναὶ μὲν φάρμα-
κείνῃ, ἢ ἐκ πονηρόν; του
πέων οἱ πλεῖστοι ἐπι-
δρῶσι, καὶ κηλίας
καθυστεροῦνται.

258 Voces contrafractæ
post medicamenti
sumptionem, nū pra-
uæ sunt; pleriq; horū
exudant, & ventres
humectos habent.

Εν ἀφωνίῃ πνεῦμα
αἶον τοῖσι πιγρομύοι-
σι, πρὸ χειρὸν, πονη-
ρόν· ἢ ἐκ γὰρ καὶ παρὰ
κρουσικῆς

259 In vocis interce-
ptione spiritus, velut
his qui stragulat̃ur,
præ manibus exposi-
tus, malus est. num
& mentem emouet?

Αἱ καὶ κεφαλαλγίαι
ἀφωνίαι ἅμα ἰδρῶτι
πυρετώδεις, χαλῶνται
ἐπ' αὐτῶν, αὐτὴν γὰρ χρο-
νιώτερον. ἐπεὶ ἐξ ἰσχυ-
ρῶν ἐκτείνονται, ὁ πονη-
ρόν.

260 Ex capitis dolore
vocis interceptiones
si sint, febricitantes
cum sudore, laxant̃ur
in seipsos, fiuntque
morbi reuertentes
diutius durantes. his
insuper rigere, malū
non est.

Αἱ μὲν ἀφωνίαι καὶ
σάσεις, ὀλέθριαι.

261 Mentis emotiones
cum vocis interce-
ptione, perniciosæ.

Αἱ τοῖσιν ἐπὶ
ἐκτείνονται ἀφωνίαι,

262 Vocis interceptiones
insuper rigentib; ,

letales : tales autē le-
niter caput dolent.

263 Vocis interceptiones cū e-
olutione, in febre acuta sine fu-
dore sunt quidem le-
tales, minus verò
cum sudore : verūm
diuturnitatem tēpo-
ris significant, fortas-
sis autē & qui ex re-
cidiua tale quid pa-
tiūtur, tutissimi sūt:
perniciōsissimē au-
tem ex talib⁹ habēt,
quibus sanguis ex na-
ribus fluit & quibus
alui humectantur.

264 Vox : cuta planctū
referēs, & oculorum
obscuratio conuul-
soriū est: dolores his
ad īfernas partes, to-
leratu faciles sunt.

265 Cum voce tremu-
la solutio alui prae-
ter rationem, in his

θανάσιμον· εἰσὶ δὲ καὶ
φαλαγγίαι οἱ τοιοῦ-
τοι ἐπισκεύως.

Αἱ μετ' ἐκλύσειων
ἁφωνίαι, ἐν πυρετῷ
ὀξεῖ αἰδρωπῇ, εἰσὶ δὲ
θανάσιμοι, ἴσων δὲ τῷ
ἰψιδρωπῷ χρόνον δὲ
σημαίνει. ἴσως δὲ καὶ
οἱ ἐξ ἐπιστροφῆς πα-
θόντες τι τοιοῦτον, ἁ-
σφαλέστα πρὸς ληθριώ-
τατοι δὲ τῶν τοιούτων,
οἱ σι τὰ ἐκ ξινήων, καὶ
αἱ σι κοιλίας καὶ θυγρῆς αἰ-
νοντα.

Ἡ ὀξυφωνία κλαυ-
θμώδης, καὶ ὁ μμάπαν
ἁμαίρωσις, πασμοῦ-
δης· οἱ ἐς τὰ κάτω πό-
νοι, τὸν πένθινον αὐφο-
ρον.

Ἀμοφωνία τρεμώ-
δης, λύσις κοιλίας πα-
ρὰ λόγον, ἐν τὸν πένθινον

Πνευμάσι χρονίοισιν
ὀλέθριον.

Αἱ πυκναὶ ἀποκαρῶ
δες ἀφωνίαι ξυσ-
ταί, φθινώδεα προση-
μαίνουσι.

morā trahentib⁹ diu-
turnis pernicies est.

266 Frequentes subso-
poratę vocis interce-
ptiones consistentes,
tabem præsignant.

267 Spiritus, qui dēsus
quidē & parvus est,
inflammationem & do-
lorem in locis prin-
cipalibus significat:
magnus autē & per
multum tempus, de-
lirium aut convul-
sionem: & frigidus
quidē letalis est, leta-
lis autem est & feбри-
culosus & fuligino-
sus. verū minus q̄
frigidus. & qui ma-
gnus foras expira-
tur: parvus verò in-
tro, & parvus foras,
magnus verò intro,
pessimus sanē est, &
morti propinquus.

Πνεῦμα, πυκνὸν ἢ
καὶ μικρὸν ἐὶν, φλε-
γμονὴν καὶ πόνον ἐν
τοῖσι χειρίοισι τόποι-
σι σημαίνει μέγα ἢ ἢ
διὰ πολλοῦ, παραφρο-
σιῶν ἢ ἀσασμόν. ἢ
χρὸν μὲν θανάσιμον,
θανάσιμον δὲ καὶ πυ-
ρετώδες ἢ, λιγνυώδες
πνεῦμα. ἢ ἄρον ἢ τὸ ἢ
χρὸν ἢ τὸ μέγα. ἔξω
πνεόμενον μικρὸν ἢ
εἴσω, ἢ τὸ μικρὸν ἔξω,
μέγα δὲ εἴσω, κάκιστον
δὴ καὶ πλεονεχίον θά-
νατον, καὶ τὸ κατ'εἶνον
καὶ κατεπιγρὸν δὲ ἄ-
μαυρον, καὶ διπλῆ
itēq; extendēs, & vrgēs, & obscur⁹, & dupla

intro reuocatio, veluti superinspirationibus bona autē spiratio, ī omnib⁹ morbis qui cū febre acuta sunt, & in quadraginta diebus iudicatur, magnū momentum ad salutē habet.

266 Collum durum & dolorosum, & maxillarum colligatio, & venarum iugulariū palpitatio fortis, & tendinum distentio, perniciosum.

267 Dolores in faucibus gracilib⁹ strāgulatorij. à capitis dolore originē trahentes, cōuulsorij sunt.

270 Frigiditates colli ac dorsi apparentes, sed & toti⁹ corporis cōuulsorię, in his mictiones fiūt crassiores, rem farinā referētes.

ἔσω ἐπανήκῃσι, ὁποῖον ἐπεισπνέουσιν οὐ πνοία δὲ ἐν πᾶσιν ὁχέουσα ἐν πυρετῷ ὅξει, καὶ ἐν πενταεκάκῃσι ἡμέρησι κρίνεται, μεγάλην ἔχει ῥοπὴν ἐσωτηρίην.

Τραχήλος σκληρὸς καὶ ἐπώδυνος, καὶ χυλῶν σπύδις, καὶ φλεβῶν σπαραγτίδων παλμὸς ἰσχυρὸς, καὶ πνόντων ξιώσεις, ὀλέθριον.

Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχυρῶ ἀλγύματα πνιγώδεια, ἀπὸ κεφαλῆς ἀλγυθόνος ὀρμώμενα, ἀσθμώδεια.

Αἱ τραχήλου καὶ μεταφρεῖον φύξεις ὀκείουσαι, καὶ ὅλην δὲ τοῦ σώματος ἀσθμώδεις, ἐν ποντίοις κρίμνῳδεις ἐξήσεις.

Οἷς $\chi\tau\iota$ φάρυγγα $\alpha\gamma\gamma$ Quibus circa fau-
 ριδισμοί, ἐπεικέως ces irritamēta sunt,
 τὰ παρ' οὗς ἐπάρματα. his tumores circa au-
 rem leniter erūpunt.

Φάρυγξ ἐπώδυνος, $\alpha\gamma\gamma$ Fauces dolorosæ,
 ἰσχνή, $\mu\tau$ δυσφορίης, graciles, cū agrè to-
 ὀλέθριον ὀξέως. ler. bilī molestia, p-
 niciosæ acutè sunt.

Οἷσι πνῦμα αὐτὸ ἐλ- $\alpha\gamma\gamma$ Quib⁹ spiritus re-
 κέται, καὶ φωνὴ πνιψ- trahitur, & vox strā-
 μώδης, πόνδυλος ἐς- gulatoria est, & ver-
 κάθη, γ τουτέοισιν ὡδ tebra intro cōsudet,
 τῇσι πέλονται οἷον his in fine velut con-
 συσπῶντος πινος τὸ trahente quodā spiri-
 πνῦμα γίνεται. tus fit.

Φάρυξ βηχιδεῖσα $\alpha\gamma\gamma$ Fauces modicè ex-
 ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη asperatæ, & alius va-
 κνεῖσιν αἰασάσεις, nis conatibus nitēs,
 μετώπῳ ἀλγήματα, frontis dolores, ægri
 φηλαφώδεις, ὀδυώ palpādo contredian-
 δεις· τὰ δὲ τουτέων tes, dolorosi: quæ ex
 αὐξανόμενα, δύσκολα. his augescunt, diffici-
 lia sunt.

Τὰ $\chi\tau\iota$ φάρυγγα $\iota\alpha\gamma\gamma$ Dolores fortes cir-
 χυρὰ ἀλγήματα, τὸ ca fauces, tumores
 παρ' οὗς ἐπάρματα, καὶ circa aurem, & con-
 πασμοὺς ἐργάζεται, uulsiones efficiunt,

colli item ac dorsi
dolores.

276 Cū febre acuta cō
vulsionibus perniciosior.

277 Colli & cubitorū
dolores, cōvulsorij:
à facie autem hi, &
secundum fauces.

278 Pallidi, graciles, sa-
liuā sputantes, in his
in somnis sudores
boni sunt. num & su-
dore levati pluri-
mis non malum est:
dolores ad infernas
partes hi toleratu-
faciles sunt.

279 In dorsi & pectoris
dolore inilio crue-
ta suppressa perni-
ciosa est cō dolore.

280 Colli dolor, malū
evidem in omni fe-
bre, pessimi autem
his quibus timor est
ut etiam insaniant.

281 In pectoris dolo-

καὶ βραχίονα καὶ νῶ-
τον ἀλγύματα.

Μετὰ πυρετῶν ὀξείων
σπασμοί, ὀλίθριον.

Τραχήλεσιν καὶ, πρὸς
χειρὸν ἀλγύματα σπασ-
μώδεια· ἀπὸ προσώπου
πρὸς δὲ τὰ ὕτα, καὶ χεῖρας
φάρυγγα.

Ὡχροί, ἰσχυροί, πνεύματι
λίζοντες· εἰ ζυγίοισι
εἰ ὑπὸ σπινθὶ δὲ ὥστε
ἀγαστοί· ἢ γὰρ ἐκ τῶν
ἰδρωπικῶν ὀξείων, ὅτε
σι πλείστοις ἐκ πυρετῶν
ρόνοι· ἐς τὰ κάτω πρὸς
νοῖς γαστέροισιν αὐτοφοροῖς.

Εν ἀλγύματι νῶτον
πνεύματι σήθεος αἵματι
δυσουμέναις ἐκ τῶν
ὀλίθριον ἐκ πύλων.

Τραχήλεσιν πόνος
κακὸν· μετὰ πυρετῶν
πῶς παρὰ κακίστον ὁ
αἰοῖσι καὶ ἐκ μαιῶν
ἐλπίς.

Επὶ σήθεος ἀλγύ-
ματα

απ' αρετιπιδει, χη κη
 ημ παρκαχιδης, ναρ-
 αιδης, σιμεϊα μελαι-
 ον αποχωρησιων.

re febriculoso, aluus
 turbata torpida, ni-
 grarum egestionum
 signa sunt.

Τὰ εὐ ὀξείσι χη φά
 γγαίχην μικρὰ ὀ-
 μώδια, ὅτε χάνοι
 ἢ ῥηιδίως σιωπόντι
 χη, παρκαχιδης.
 α τυτίαν φρενιτι-
 γι, ὀλέθριον.

282 Dolores parui in
 acutis iuxta fauces
 graciles, in gracili
 vbi hiarit, non facile
 os contrahente, men-
 tem emouent. ex his
 phrenitici pernicio-
 se habent.

Φάρυγγι ἐλκωδὴν
 αρετιπιδει, μετ' ἄλλοις
 σιμεϊοῦ τ' δυσκόλων,
 αρετιπιδει.

283 Fauces exulceratę
 in febre cum alio si-
 gno ex his quę diffi-
 cilia sunt, periculo-
 sae sunt.

Εν αρετιπιδει ἐξ α-
 ρετιπιδει πνίγει, χη
 αρετιπιδει μὴ δύναται,
 αρετιπιδει οὐδὲ ματος, χη
 αρετιπιδει.

284 In febribus de re-
 pte suffocari, & de-
 glutire non posse, ci-
 tra tumorē, malū est.

Τεράχιλον ἐπισα-
 ρηναι μὴ δύναται, μὴ
 αρετιπιδει, θανάσι-
 μον ὡς τὰ ἄλλα.

285 Collum conuerte-
 re non posse, neque
 deglutire, vt pluri-
 mum letale est.

Υποχόνδριον χη
 αρετιπιδει, αρετιπιδει

286 Præcordium mol-
 le esse cōuenit, & do-

loris exors, & æqual-
le. at inflāmatū, aut
inæqualiter se ha-
bens, aut dolens, si-
gnum est ægritudi-
nis non levis.

✱ Tumor verò ī præ-
cordijs durus & dolo-
rosus, pessimus qui-
dem est, si iuxta om-
nes partes fuerit. ex
his autē qui ab vna
parte sunt, minus pe-
riculosus est qui à si-
nistris est, significant
autem, in principio
quidem tales mortē
citam: si verò vigin-
ti dies transmittant,
febre manēte, suppu-
rationem. contingit
autem his in primo
circuito. sanguinis-
eruptio ē narib us,
valde prodest. ple-
runq; enim hi caput
dolent, & visus obscuratur. & magis in his

νον καὶ ἐμαλῆς φλεψ.
μαῖνον δὲ, ἢ αἰετὰ μάλα
ἔχον, ἢ ἀλγυρμόνον, ση-
μεῖον ἀρρώστιας ὅτιν ὁ
αὐτὸς.

Οἷδημα δὲ ἐν ἡπα-
τον δριόισι σκληρόν τ'
ἰὸν καὶ ἐπώδυον, κα-
κισον μὲν, εἰ περὶ πύ-
λων εἴη τῶν μεγάλων. τ'
δὲ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρεος.
ἀκινδυνότερον τὸ ἐκ
τῶν ἀριστερῶν. σημαί-
νει γάρ, ἐν ἀρχῇ καὶ τὰ
τοιαῦτα θάνατον σω-
τομον. ἐπεὶ ὁ ἄλλος το-
δὲ τὰς εἰκασί, τῶν
ρε τοῦ μέλλοντος, ἐμπνέ-
σιν. γίνεται γὰρ τοῦτο ἐκ
τῆς ἐπ' αὐτῇ πύλῳ ὁδῷ ἔξ-
ξις αἵματος διὰ τῶν
κάρτα ὠφελεία. τὰ δ'
πολλὰ κεφαλὴν ὁτοι-
πνέουσιν, καὶ ὁφθαλ-
μοὺς αἵματι καὶ μάλ-
λον εἰς ταῦτα ὡς οὐ γινώσκοντες.

ἐὰν προσδέχον πλὴν
ἤξιν. ἡλικίῃσι δὲ λε-
πών τοῖσι ὃ πρεσβυ-
τέροιςιν, ἥσσον.

sanguinis eruptionē
affore expecta. in æ-
tatibus autē annorū
trigintaquinque: se-
niorib⁹ verò minus.

Τὰ μαλακὰ δὲ καὶ
ἰώδυνά τῃ οἰδημά-
των, χρόνιό τε καὶ
τὰ κρίσιαι ποιεῖται,
ἁπλὸν ὅτιν ἐπικίνδυ-
να τὰς δὲ ἐξήκοντα καὶ
αὐτὰ ὑπερβάλλον-
τα, τοῦ πυρετοῦ μένον-
τος, ἐμψυοῦται. παρὰ
πλήσια δὲ σημαίνει
τοῖσιν ἐν ἡπτοχονδρίοι
τι καὶ τὰ πρὸς καρδίαν.
πλήν ἥσσον ἐκπυοῦται
αὐτὰ ἐκείνων. ἡκιστα
δὲ ἐπὶ ὀμφαλῇ. καὶ γί-
νεται ὃ αὐτὰ μὲν ἐν
χιτῶνι, τὰ δ' αἰὲς με-
χυρμένα. θανάσιμα
δ' ὅτιν αὐτῶν, ὅσα αἰ-
ῶσιν ἐκ γῆ. τὰ δὲ λοιπῶν

At verò molles &
dolcris exortes tu-
mores, diuturniores
iudicationes faciūt,
& minus periculosi
sunt. sed & hi sexa-
ginta dies transgre-
diētes, febre manen-
te, suppurantur. con-
similia verò signifi-
cant & tumores cir-
ca ventrem, his qui
sunt in præcordijs.
verum minus suppu-
rantur hi quā illi. mi-
nimè verò qui sub
umbilico cōsistunt.
& sūt etiam hi qui-
dē in tunica, illi verò
fursum diffusi. leta-
les autē sunt ex ipsis,

quicūq; intro rupti fuerint, ex reliquis autē

suppuratib⁹, quæ quidem foras rum-
 puntur, optimum est
 ut in breuissimâ &
 acutissimam molem
 colligantur: quæ ve-
 rò intro, ut neq; mo-
 le, neque dolore, ne-
 que colore foris se
 manifestas faciât: cō-
 trarium autem pessi-
 mum est. quædā ve-
 rò ex his propter pu-
 ris crassitudinē, nul-
 lam de se significa-
 tionem præbent. por-
 rò recētes in præcor-
 dijs tumores, si non
 cum inflammatione
 fuerint, & dolores ab
 ipsis soluit murmur
 in præcordio obor-
 tū, & maximè quidē
 si pertrāsierit per vri-
 nas, & alui egestio-
 nes. sin min⁹, si etiā ipsum pertrāsierit. pdest
 autē & si subdescenderit ad infernos locos.

ἐμπυρήματων, τὰ μὲν
 ἔξω ἐκ γυνήδματος, εἰλπι-
 στον μὲν ὥς εἰς ἐλάχι-
 στον καὶ ὀξύτατον συλ-
 λίσθαι. τὰ δὲ εἰσω,
 μήτε ὀγκῶ, μήτε πύ-
 νω, μήτε χρώματι δια-
 δηλον ἔξω ποιεῖν τὸ ὅ-
 τι αἰτίον κακίον. πινά-
 ρει τούτων διὰ πᾶχος
 πύονος, οὗ διασημαίνει
 τὰ δὲ ἀσέφατα ἴσθαι
 αἰτίῳσιν ἄποχονδρείου
 σιν ἐπαρμάτων, ἢν μὴ
 σιωφλίσμον ἢ, καὶ
 ἴσθαι ἀπὸ αὐτῶν πόνους
 λύνει βορβορυσμὸς γυ-
 νόμενος αἰ ἄποχον-
 δρίῳ, καὶ μάλιστα μὲν
 διαπιστῶν δι' οὐρῶν, καὶ
 διαχωρημάτων. εἰ δὲ
 μὴ, καὶ αὐτὸς διαπι-
 ραιωθείς ὠφελεῖ ὅτι καὶ
 ἄποχωντα εἰς τὰ κα-
 τὰ χωρία.

COACAE PRAENOT. 229

Σφυμὸς ἐν ἄπο-289 Pulsus in præcor-
 χονδρίῳ μεθ' ὁρμήσιν, dio cū tumultu, men-
 παρακρῆσις ἐστὶν, καὶ μάλ- tis emotorius est, &
 λον ἢν ὀφθαλμοὶ συχνὰ κι magis si oculi frequē-
 κινῶνται. ter moueantur.

Καρδίας πένος καὶ 290 Oris vētriculi do-
 σφυμὸς ἄπο χονδρί- lor, & pulsus præcor-
 ον, πυρετὸς πρὸς ψυχρὰν diorum, febre perfri-
 πύρετος, κακὴν, ἄλλως τε gerata malum, tum
 καὶ κινῶν ἐν ὁδῶσιν. aliās, tum si insuper
 exudarint.

Ἐς ἄπο χονδρίον ἐμ-291 Dolores ad præcor-
 πύοντα ἀλγύματα, dium irruentes, tum
 ἄλλως τε πονηρόν, καὶ aliās mali sunt, tum
 ἢν καρδίαν καὶ θυρεὶν si alios humectent.
 κακίῳ δὲ ἐν ὁλίγῳ peiores autem sunt,
 γινόμενα. καὶ τὰ πα- si breui fiāt. & tumo-
 ρὸς τε αὐτῶν ἀμύματα res circa aurē ex his
 πονεῖων, κακὴν δὲ καὶ emergētes, maligni
 τὰ ἄλλα καὶ πονήματα. sunt, & alia suppara-
 tiones.

Καρδιαλγία καὶ 292 Oris ventriculi do-
 μεθ' ὁρμῆς, καρδίας δὲ lores cum tormine,
 ρία καὶ ταξὶς γινύσκει. ventris animalcula
 erumpere faciunt.

Καρδίας ἄλγυμα 293 Oris ventriculi do-
 πρὸς βυτίον συχνὰν lor seniorē frequēter

impetēs, mortem re-
pentinam significat.

294 Quibus præcordia
eleuantur, aluo sup-
pressa, malū est, ma-
ximè autē in morbis
tabidis longis, & qui
b^o alui humectātur.

295 In præcordio in-
flammatiō suppura-
toria est, quibus ante
mortem nigra per al-
uum subeunt.

296 Præcordiorū distē-
tio cum sopore an-
xioso, in caput dolen-
te abscessus circa au-
rem attollit.

297 Post præcordiorū
tumorem, biliosis spi-
ritus magnus & fe-
bris acuta, abscessus
circa aurem attollit.

298 In dolore præcor-
diorum submurm-
rāti, lumborū dolor
superaccedens, in fe-

ίπιφοιτίον, θάνατον
ἐξαπίναιον σημαίνει.

Οἷσιν ἄπο χονδρίων
μετεωρίζεσθαι, καὶ ἰλίαν
ἄποσάσσειν, καὶ ἐν μάλ-
ιστα δὲ ἐν φθινώδεσι
μακρῶν, ἐν οἷς καὶ ἰλία
ὕδαίνον.

Εν ἄπο χονδρίῳ φλ-
γμονὴ ἀποπνηπική ἐ-
στίν, οἷς πρὸ τῆ θανά-
των, μέλαινα διαχυ-
ρεῖται.

Υποχονδρίων συ-
τασις μετὰ κόπματι
ἀσώδεος, κεφαλαλγ-
ῆς καὶ τὰ πρὸ ὧς ἐπαίρει.

Μετὰ ἄπο χονδρί-
ων ἑπαρσιν, τοῖσι χα-
λώδεσι πνεῦμα μέγ-
καλὸν πυρετὸς ὀξύς, καὶ
πρὸ ὧς ἐπαίρει.

Εν ἄπο χονδρίων ὀ-
γήματι ἄπο βορβορ-
ζοντι, ὁσπνός ἀλγυ-
ἐπιγενόμενον, ἐν π-

μεζῖς, κριλίας ἐπιτο-
πολὺ καὶ θυγαίνει, ἢν
καὶ φύσα καὶ παρῆαγῃ,
οὐρεσὶ πλῆθος ἔλθῃ.

bribus, vĕtres vt plu-
rimùm humectat, nī
si flatus eruperit,
aut vrinę copia pro-
dierit.

Ἐπὶ ἁποχονδρίῳ 299
χρονίῳ, καὶ κριλίῃ δὲ
σώδει, παρῆ δὲ ἀπόση-
μα κτείνει.

Ex præcordio diu-
tinè afflicto, & aluo
graucolēti, abscessus
circa aurem occidit.

Τοῖσιν ἀπὸ ἁποχονδρίων
ἀλγῆμασιν κοιλίῃ καὶ
μικρὸν ἀπὸ ἡλίου
καὶ διαδιδῶσα, βρε-
χέα καὶ πρὸς ὡδεα κα-
χέαι, ἀρε καὶ αἱ-
μορῆα γαί;

Quibus à præcor-
diorū doloribus al-
uus paulatim subui-
fcosa egerens, pauca
stercoracea effun-
dit, num etiam san-
guinem effundit?

Οἷσιν ἐξ αἵφνης ἀπὸ
ρετοισιν εὐοῖσιν, ἁπο-
χονδρίῳ καὶ καρδίῃς
πόνος, καὶ πρὸς σκέλαι
καὶ τὰ κάτω μέρη,
καὶ κοιλίῃ ἐπὶ ἡρῇ, λύει
φλεβοζμία, καὶ κριλίας
ἐύσις. πρὸς ἔξαι βλα-
βερὸν τούτοις μακροὶ
αἱ οἱ πρὸς τοῖς καὶ ἰχνυ-

301 Quibus derepēte
dum sine febre sunt,
præcordij & oris vĕ-
triculī dolor, & cir-
ca crura ac infernas
partes, & aluus in tu-
morem eleuata est,
soluit venę sectio, &
alui fluxio. his febrī-
re nociuum est: lon-
ge enim & vehemen

tes febres fiūt, & tuf-
fes, & spiritus, & fin-
gultus fiunt. his autē
ad solutionē tenden-
tibus, dolor fortis co-
xarum, aut crurum,
aut puris sputū, aut
oculorum priuatio
succedit.

302 Quibus dolores
præcordiorum, oris
ventriculi, hepatis,
partium circa umbi-
licū, hi sanguine per
aluum egesto, seruā-
tur: non autem ege-
sto, moriuntur.

302 Quibus præcor-
dia nō mollia, facies
fana, non liberantur
citra multi sangui-
nis ex naribus fluxū,
aut conuulsionē, aut
coxedicū dolorem.

303 Dolores ad præ-
cordia in febre voce
intercepta, sine sudo

ροὶ γίνονται, καὶ βή-
χες, καὶ πνῶμα, καὶ
λνγμοὶ γίνονται. λύν-
ται δὲ μελλόντων το-
των, πόνος ἰσχυρὸς ἰσ-
χίων, ἢ σκελίων, ἢ πτό-
πύσις, ἢ ὀφθαλμῶ
εἰρησις ἐπιγίνεται.

Οἷσι πόνος ἀποχο-
δρίων, καὶ δίνης, ἢ πα-
πες, τῶν ποτὶ ὀμφαλῶ
μερῶν, αἵματις διαχ-
ρήσαντος, σώζονται. μ-
διαχωρήσαντος δὲ, θν-
σκονσιν.

Οἷσιν ἀποχόνδρι-
λαπαρά, πρὸς ὅσω πο-
τὶ ἐξωμύμον, ὃ λύνονται
χωρὶς αἵματος ἐύσιος
καὶ εἰνῶν πολλῶν, ἢ π-
σμοῦ, ἢ ὀδυνῆς ἰσχυρῆς.

Αἱ πρὸς ἀποχόν-
δρια ἐν πυρετῷ, ὃ δὲ
ναὶ αἰαύδω, αἰετίζω

COACAE PRAENOT. 233

λυόμεναι, κακὸν· re soluti, malum est:
ὑποισιν ἐς ἰχία ἀλ- his ad coxēdices do-
γήματα. lores fiunt.

304 Οἱ χυλὴν καὶ κιλίην αὖ- Juxta ventrē in fe-
πρετῶ, παλμοὶ καὶ αἵ- bre palpitaciones,
μας ποίεουσιν· αἵμαρ mētis emotiones in-
οὖν δὲ φρικώδης. ducunt: sanguinis au-
tem fluxio horrorē
efficit.

305 Αἱ ἐς ἄνω χόνδρια αὖ- Dolores in febre
πρετῶ ὁδυῖναι αἰαίς ad prēcordia exilien-
ουσαι, αἰδρωτὶ λυό- tes, sine sudore solu-
θῆναι, κακὸν ἦσθαι. τού- ti, maligni sunt. his
ὑποισιν ἐς ἰχία ἀλγύμα- ad coxendices dolo-
τα, ἅμα πρετῶ καυ- res fiunt, & ipsis vnā
ώδει, καὶ κιλίην καὶ ταρ- cum febre ardente,
αγῆσα, ὀλέθριον. alius deorsum erum-
pēs, perniciosum est.

306 Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πό- Dolores circa vmbi-
λοι παλμώδεις, ἔχον- bilicum palpitatorij,
τι μὲν πὶ καὶ γνώμης habēt quidem & ali-
παράφορον· περὶ κρί- quid mentis emoto-
σιν δ' ἐν τούτοις φλέ- riū: verūm circa iu-
γμα ἄλῃς συχνὸν σιω- dicationē pituita his
πὸν διέρχεται. acervatim copioso
cū dolore penetrat.

307 Μετὰ κοιλίης ἄνω- Post aluū suppres-

sam, præcordia suble-
uata in tumorē, ma-
la sunt: maximè ta-
bescentibus iam diu,
& quibus alui hume-
stantur.

308 Anxietatem in præ-
cordio sentientibus,
tumores circa aurē
oborti, ipsos occidūt.

309 Durities circa ven-
trem cum dolore in-
febrientibus cū hor-
rore, cibum auersan-
tibus, si aluo insuper
parū humectata, pur-
gationē non faciāt,
ad suppurationē per-
uenient.

310 Dolor supra umbi-
licum, & lumborum
dolor, si medicamen-
tis non soluantur, in
hydropem ficcū de-
finunt.

311 Dolores ex lum-
bis diuturniores, qui

ἐπὶ σιν ὑποχόνδρια μὲν
πίωρα, καὶ κύν· μάλιστα
δὲ τοῖσι φθινώδεσι
μακρῶν, καὶ οἷσι κοι-
λίας ὑγραίνονται.

Τοῖσιν ἀλυσμῶδεσι
σιν ἐν ὑποχόνδριῳ τ
παρ' οὓς ἐπαρθεντα
κτείνει.

Τὰ κατὰ κοιλίαν
σκληρύνματα μὲν π
νον, πυρετοῖσι φρικ-
ταῖσι, ἀποσπίτοισι, πυ-
κρὰ ἐφυγραίνονται, καὶ
καταρραδῶν καὶ διδόντων
ἐς ἐμμήνησιν ἥξει.

Υπὲρ ὀμφαλὸν π
νος καὶ ὀσφύος ἀλγ
μα, φαρμακείη μὴ λυ-
μνα, ἐς ὑδρωπῶδε
ξηρὸν ἀποτελευτά.

Τὰ δὲ ἐξ ὀσφύος ἀλ-
γύματα χρονιώτερα

COACAE PRAENOT. 231

υρετῶ, παροξυνό- febre tertianæ gene-
 ῖσα τριταγωγνῶς, ris modo exacerban-
 οῖται τὰ θρομβώδεια tur, grumosum fan-
 ῖματα διαχωρεῖται. guinem egerere fa-
 ciunt.

Τὰ ἐν ὀσφύϊ ἀλγύ- 712 Dolores in lumbis,
 ατα, αἰμορροϊκὰ. sanguinis fluxionē
 inducunt.

Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλ- 713 Ex lumborū dolo-
 ῖματος αἰμορροϊκαί, re sanguinis fluxio-
 αῦραι. nes largæ fiunt.

Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλ- 714 Quibus ex lumbo-
 ῖματος, αὐτὰδρομὴ rum dolore, recur-
 ε κεφαλὴν, καὶ χεῖ- sus ad caput, & ma-
 ρες νάρκωδεις, καὶ χει- nus torpidæ, & oris
 νελγικὰ, καὶ ἡχώδεια, vētriculi dolores, &
 αἰμορροϊκὰ λάβρως. aurium sonitus, his
 καὶ κριθία κατὰρροή sanguis largè pro-
 γνυται τούτοις, καὶ fluet. sed & alui his
 γνῶμαι παραχώδεις deorsum erumpunt,
 ποτελν. & mens turbata est
 Αἱ ἐκ νῶτον ἀλγύ- vt plurimum.

μας ἀρρώστιας ἀρχαί, 715 Ex dorsi dolore æ-
 δύσκολοι. gritudinis principia,
 difficilia sunt.

Εν ὀσφύος ἀλγύμα- 716 In lumborum do-
 τι σιωντόνῳ, καὶ ἰσο- lore pertinaci, & am

pliore alui subducti-
one, à veratro vo-
mere spumosa mul-
ta, prodest.

317 Spinæ distortionē
ac spirandi difficul-
tatem sanguinis flu-
xio soluit.

318 In lumbis dolen-
tibus oris ventriculi
dolores insuper acce-
dentes, signa sangui-
nis fluxionis sunt, e-
tiam prægressæ.

319 Affectiones ex lū-
bis ad collum & ca-
put trāscentes, levis
fiderationis modo re-
soluentes, convulso-
riæ, mentis emoto-
riæ sunt. num tales
etiam solvuntur con-
vulsionibus? aut ta-
lium alui ægrotant
per eadē prodeūtia?

320 Ex lumborū dolo-
ris recurſu, oculorū

φορῇ πλείονι, ἀπ' ἐι-
λιβόρου ἐμέσαι ἀφ' ἑ-
δία συχνα, ὠφελεῖ.

Ράχιος διασσοφ-
κὰ δ' ὑπνοιοιαν, αἵμι-
τος ῥύσις λύει.

Ἐν ὀσφυῖ ἐπιδω-
κὰ διαλυτικὰ πρὸς οὐ-
θόντα, σημεῖα αἱμο-
ρροῶδης, ἢ καὶ πρὸς οὐ-
γμυμμένα.

Τὰ ἐξ ὀσφ' ὅς ἐς β-
χιλιν ἢ κεφαλὴν αὐ-
τὸν δόντα, παρὰ λύνοντα
παρὰ πλινκτικὸν τὸ
πιν, ἀσπασμῶδία, πα-
ρακρουσικά. ἀρὰ κα-
λύνει τὰ τοιαῦτα ἀπὸ
σμοῖσιν; ἢ τῶν τοιού-
των κοιλία νοσέοντα
διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντων.

Ἐξ ὀσφ' ὅς αὐτὸν
μῆς πένε, ὁ φθελμῶν

ωσις, κακὴν

distortio, malum.

Πόνος ἐς σῆθος ἰ-321

Dolor in pectus firmatus torpore, malus in febre est. hi repente pereunt.

ανδρῆς νωδρότητι,

κακὴν ὑπὸ πυρετῷ. οὐ-

δὲ ὁξέως ἀπόλλυται.

Ἐξ ὀσφύος ἀλγίμα

αἰνὰδρομαὶ ἐς καρ

πιν πυρετῷ δειες, φρι

δειες, αἰνέμεοντες

πλὰ ὑδατῶδεια, πα-

ρεχθέντες, ἄφωνοι,

ἐστάντες μέλανα,

λαντῶσι.

322 Ex lumborum dolore recursiones ad os ventriculi, febriculosæ, horrorem inducentes: sic affecti reuomentes tenuia aquosa, mente moti, voce destituti, nigrorum vomitu facio, moriuntur.

Τὰ κατ' ὀσφυὴ καὶ 323

λεπὸν χρόνια ἀλ-

ματῆα, καὶ πρὸς ἄπο

νδρῆα πόνοι, ἀπόσι

αἶμα πυρετῷ, πόν-

τιν ἐς κεφαλὴν ἀλ-

μασιώτονον ἐλθόν,

αἰνέει ὁξέως τρέπον

ασμῶδεια.

Diuturni circa lumbos, & tenue intestinum dolores, & ad præcordia dolores, si egri citos auersentur unâ cū febre, his dolor intentus ad caput progressus, repetè ipsos occidit convulsorio modo.

Οἷσιν ὀσφύος ἀλ-324

μα, οὗτοι κακοί.

Quibus lumbi dolent, hi male habet.

num his tremores fi-
unt, & circuli rubi-
cundi in tibijs in ri-
gore? nū lūbos dolé-
tibus, cibos fastidiēti-
bus, nō vomētib⁹, mo-
dicè ferociter mēte
motis, spes est nigra
proditura esse?

325 Lumborum dolor
in ventriculi os do-
lente, cum exscrea-
tione violenta, habet
quid conuulsorium.

326 Rigor vnà cum in-
dicatione aliquate-
nus horrendus est.

327 Lumborum dolor
sine causa manifesta
sæpe impetens, mali-
gni morbi signū est.

328 Lumborum dolor
cum sopore anxio-
so, malus est.

329 Lumborum disten-
tio ex muliebrium
multitudine, ad sup-

ἄρα τὸν θῖσι προμε-
διαγίνεη ἢ φωιδ-
εῖ ῥίη α; ἄρα τοῖς
στυαλγέειν, ἀσώδι-
σιν, αὐτὲ μέτοισιν, ὅλι-
θρασίως παρρηρού-
σιν, ἐλπίς μέλαινα δ-
ἐλθεῖν;

Οσφύος πόνος κα-
ταλγικῶ, μὲν αὐτὸ
χείμψιος βιαίης, ἔχ-
πασσασμῶδες.

Υπερδύον ἄμα κ-
σεῖ ῥίη α.

Οσφύος ἀλγυμο-
αὐτὸν πορφάσιος πο-
κινὰ ἐπιφοιτίον, χακ-
δεος ἀξέωςιν σπ-
μεῖον.

Οσφύος ἀλγυμα-
τὰ κώματος ἀσώδι-
ος, πονηρόν.

Οσφύος σῶμα-
καὶ γυναικείων πλῆ-

καὶ πυκνὰ καὶ ποικίλως ἰόντα ἑλ-
 λει, δυσώδεα, πι-
 νῶν, καὶ τοῖσι προ-
 κλημένοι, καὶ πυ-
 κνῶν. οἷμα δὲ καὶ
 πρὸς τὰς ζι-
 τας.

purationem tendit.
 & variè prodeuntes
 viscosi, graucolētes,
 strangulatorij men-
 ses ex prædictis, ad
 suppurationem ten-
 dūt. arbitror autem
 tales etiam aliquan-
 tum delirare.

Οἷσιν ὁσπύος ἄλ-
 λει καὶ πλινθίου
 πρὸς τὰς ζι-
 τας γίνον-

330 Quibus lumborū
 dolor, & lateris sine
 causa manifesta, hi
 regium morbum in-
 currunt.

καὶ ἐν κρισίμοισιν ἐκ
 αἱμορροαγίων π-
 λινθίων, νεανικῶν, καὶ
 αἱμῶν. αἱ ἀπὸ πλινθίων
 αἱμορροαγίαν, πρὸς τὰς
 ζιτὰς πλινθίον, καὶ
 αἱ τῶν δεξιῶν καὶ
 αἱ ἀπὸ δεξιῶν ὡς αἱ-

331 Perfrigeratiōes ex
 sanguinis eruptioni-
 bus in diebus indica-
 torijs, vehementes,
 pessimæ sunt. vice
 versa sanguinē crū-
 pere, malum est, ve-
 lut in splene magno
 ex dextris: & circa
 præcordia eodē mo-
 do se res habet.

αἱ αἱμορροαγίαι, καὶ
 αἱμορροαγίαι, καὶ

332 Vulnera sanguinē
 fundētia, insuper ri-

gentia, maligna. sic affecti loquentes latenter moriuntur.

333 Affectiones quæ v. die sanguinem largè fundunt sexta insuper riguerūt, septima perfrigerata fuerunt, & repentè recalesactæ. in his alui malè afficiuntur.

334 Post sanguinis eruptionem, nigrorum per aluū egestio, mala. mala autem sunt & rubicunda valde & æruginosa. quarta die tales fiūt sanguinis eruptiones. soporoli ex talibus convulsi moriuntur, nigris prægressis, & ventre tumefacto.

335 Post sanguinis eruptiones & nigrorum egestionem, in acuto surditas, malum. san

τα κακὴν δὲ α. διαλ
γόμενοι λαθραίως τ
λόντισι.

Τὰ πεμπταῖα αἵμα
ἐκχυνται λάβρως,
κτι, ἐπιρρίψαντες
ἰσδόμην πρὸ ψυχῆς
τα, αἵαδεσμαι δὲ ν
ὀξείως, ἴσπερ τοῖσι καὶ λ
πονηρόντα.

Μεθ' αἵμορραγίαν
μελαίων διαχώρησι
κακὴν. πονηρόν τ' ἐκ
τὰ ἐξ' ἐνθα ἰώδεια
παρταίοισιν αἵ ποιο
ται αἵμορραγία. κα
ματὰ δὲ εἰς ἐκ ποιο
των πασθέντες θ
σκοῦσι, μελαίων π
διελθόντων, καὶ καὶ λ
ἰπαρδείσης.

Μεθ' αἵμορραγίαν
καὶ μελαίων διαγ
γίσιαι, ἐν ὅξει κα
φωσίς, κακὴν. αἵ

διαχώρησις τού-
τιν ὁλέθριον· κα-
ταίσι δὲ λύει.

guinis egestio his
perniciosa: surditas
autem soluit.

Οἷσιν αἰμορροαίαι
εἴς, ἀποϊόντες χρὸ
κρίλιναι πονηροί-
ται, ἢν μὴ οὖρον πρὶ-
ν ἔλθῃ. ἄρα γε τὸ
πρὶν οὖρον τοιοῦ-
τον σημαίνει;

320 Quibus sanguinis
eruptiones plures,
histéporis progressu
alui malè afficiūtur,
nisi vrina concocta
prodierit. nū & aquo-
sa vrina tale quid si-
gnificat?

Οἷσιν ὑπὲρ αἰμορροα-
λάρω πυκνῇ, καὶ
λαύων συχνῇ δια-
ρήσει, ἐπιστάσης δὲ
αἰμορροοί, οὗτοι κρι-
νοὶ ὁδυνώδεις. ἄμα
ἐπὶ φύσει, ὅφω
ἄρα οἱ τοιοῦτοι ἐπι-
οῦσι πολλοῖσι φυ-
οῖσι; τὸ αἰόπιτα-
γμύον οὖρον αὖ οὐ
οῖσιν, οὐ πονηρόν, οὐ-
τὸ ἐπιστάμενον γρ-
αδὲς ἐπιπλὺν ὃ ἔδει
ἰλε in ipsa residet: verum plerunque hi

321 Quibus ex sangui-
nis eruptione larga
frequenti, multa sit
alui cum nigris ege-
stio, ea autē suppres-
sa, sanguinis fluxio-
nes, hi aluū dolent.
vnā verò cum qui-
busdam flatibus, faci-
lè tolerant. num ta-
les multis frigidis su-
doribus exudāt? con-
turbata in his vrina,
mala non est, neque
id quod genituræ si-

Q

aquosa mingunt.

339 Quibus de naribus
in surditate ac tor-
pore pauca destil-
lant, habet quid diffi-
cultatis: vomitus his
cōducit, & alui per-
turbatio.

340 Magnae in princi-
pijs sanguinis eru-
ptiones, circa refe-
ctionem aluos hu-
meant.

341 Fluxiones ex nari-
bus largae per vim sup-
pressae, quandoque cō-
uulsionē prouocant:
venae sectio soluit.

342 Vndecima die ori-
entes sanguinis stil-
lationes, difficiles
sunt, tum alias, tum
si bis superstillau-
erint, & rursus stilla-
uerint.

343 In sanguinis flu-
xione multa, aut sin-

υδατώδεια ούρεσι
σιν.

Οἷσιν οὐκ ῥιγῶν ἔ-
κωφώσκει καὶ νωθρο-
τητι μικρὰ ἀποσάξ-
ῃ· χαίτη δύσκολον
μετος τεύχεσι συμ-
φέρει, καὶ κοιλίης πε-
ραχῇ.

Αἱ αὖ ἀρχῇσι με-
λαι αἱμορροαίαι, πρὶν
ἀνὰ κρομῆν καὶ κοιλίαν
καὶ θυμὸν αἰνοῦνσι.

Τὰ αὖ ῥιγῶν λάβ-
εριν ἀποληφθέντα,
σιν ὅτε σπασμὸν ἐπι-
λαμβάνει· φλεβοτομή
λύει.

Αἱ ἐνδεκάτῃαι σ-
ξίτες, δύσκολοι, ἀλλὰ
τε κῆν δις ἐπισάξῃ,
ἢν ἐπισάξῃ.

Ἐπὶ αἵματος ῥί-
σιν πολλῇ, ἢ λυγ-

ἢ πασμός, κα-

gultus, aut cōuulsio,
mala est.

οἷσιν ἕως ἑπτῶν ἐβ-

344 In his qui decolo-
res usque ad septem
annos vires recoli-
gūt, & spiritus in vijs
aceruatus, & terre cō-
cupiscētia, sanguinis
corruptionē ac exo-
lutionem significat.

κων δυνάμιν μτ

ροίης, καὶ πνῦμα

ζόμενον ἐν τῇσιν

ῥήσι, καὶ γῆς ἐπιδυ

αίματος φθορὴν

ἐκλύσιν σημαίνει.

Εν τοῖσι μακροῖσι

μικρὰ ἐπιφαινόμε

κίμορξοῶδία, ὀλέ-

α.

Γὰ σκοτώδεια ἐξ ἀ-

κίμορξοῖν ῥινός

α.

Γὰ ἐκ ῥινῶν σμι-

τῆς ἰδρωσὶ πρὸς ὑ-

αλνα, καὶ κρήδεα.

Αἵματος ἀφαίρεσις

καὶ ἰσχυρὸν ἐν νωθρῶ

νῇ, καὶ κῆν.

Αἵματος ἀφαίρεσις

καὶ ἰσχυρὸν ἐν νωθρῶ

νῇ, καὶ κῆν.

Αἵματος ἀφαίρεσις

καὶ ἰσχυρὸν ἐν νωθρῶ

νῇ, καὶ κῆν.

In morbis longis
paruae comparentes
sanguinis fluxiones,
perniciosae sunt.

346 Vertigines ab ini-
tio sanguinis nariū
fluxio soluit.

347 Ex naribus erūpen-
te sanguine, cum exi-
guis sudorib* pfrige-
scētia, maligna sunt.

348 Sanguinis detra-
ctio in pfrigeratio-
ne torpida, mala est.

349 Qui aluo suppres-
sa sanguinem effun-
dunt, & vnà cum san-

Q 2

guinis effusione insuper rigent, his alium velut ex intesti-
norum læuore lubri-
cam hæc faciunt, item
que duram, & asca-
ridas, aut ambo.

350 Sanguinis fluxio-
nes quæ statis tempo-
ribus fiunt, siticulo-
se, si sanguinem non
effuderint, comitia-
lis morbi mortē in-
ducunt.

351 Ex hæmorrhoidē
parum apparēte ver-
tigines obortæ, par-
uam ac modicā fide-
rationem significāt.
solut venæ sectio. &
quicquid hoc modo
apparuerit, mali ali-
quid significat.

352 Palpitantes per to-
tum, num etiā voce
intercepta moriūtur?

353 Tremores conuul-

γούσιν ἅμα τῷ αἵματι
ῥοεῖν, τούτοις κοιλί-
αι περιώδεια ποιεῖται
καὶ ἐπὶ σπληνός, καὶ ἀσ-
κιδάς, ἢ ἀμφότερα.

Τὰ πεταγμένα
χρόνοις αἱμοῦ ῥο-
εῖα, διψώδεια, μὴ
μοῦ ῥαγήσονται, ἐ-
ληπτικῶς θνήσκει.

Ἐξ αἱμοῦ ῥοῖδος
σὸν ἐπιφαιείσης,
τὰ δὲ αἱλθόντα, πε-
πληγικὴν μικρὸν καὶ
ἐπ' ὀλίγον σημαίνου-
σιν ἐφελκυστικῶς.
παῖ τὸ οὐτως ἐπι-
νόμνον, κακὴν πε-
μαίνει.

Οἱ παλμαῖδες
ὅλον, ἄρα καὶ ἀφαι-
τελούνται.

Τὰ τρομώδεια

ὥδεα γυόμυα ἐφ'
 ἄσσι, ἑλνπόσροφα.
 ἡποισι κρίσις ἐπὶ
 ὥσασιν. ἐπὶ ῥίγῃ
 δ' οὐτοι ὡς κοιλὴν
 ἡματι πορνηθέν-
 ῖ. ὕπνος πολὺς ἐν
 ῖσι πασμοῶδες, καὶ
 ῖς μέτωπον ῥάρεα,
 ῖ οὐρησις δυσκο-
 ῖνονσα.

ῖ ἐν ὑστερικοῖσιν ἄ-
 ῖροι πασμοί, ὅ-
 ῖς.

ῖ πασμοῶδεα ἀνι-
 ῖοντι πύελα παρὰ

ῖντα πυρετῶδεϊ ἐόν-
 ῖ ἡδεα. τούτοις ἐπὶ
 ῖαίαι τι καὶ θυγαί-
 ῖται. τάχα δὲ τι καὶ
 ῖαδρα ἐποσησε.

ῖσιν ἐν πασμοῶδε
 ῖ οφθαλμοὶ ἐλάμ-

ῖουσιν ἀπένες, ὅτε
 ῖ ἐωντοῖσιν εἰσὶ,

ῖ νοσήουσιν τε μακρο-
 ῖως.

forij nascentes in su-
 doribus, reuerti so-
 lent. iudicatio his fit
 ubi superriguerint.
 superrigēt autem hi
 ardore circa vētrem
 prouocati. somnus
 multus in his cōuul-
 sorius, & ad frontem
 grauitates, & mictio
 difficilis.

34 Conuulsiones an-
 tea non cognitae in
 strangulatis ab vte-
 ro, faciles sunt.

35 Conuulsoria sine
 sudore sputa deflue-
 tia in febriēte, leuia
 sunt: his insuper alui
 aliquantū humectan-
 tur. fortassis autē &
 ad articulos aliquid
 abscedet.

36 Quibus conuulsis
 oculi intēte relucēt,
 nec apud seipsos sūt,
 & diutius ægrotant.

357 Quæ conuulsorio
modo exacerbantur
cum stuporis deten-
tione, abscessus iux-
ta aurem excitant.

358 Tremulis, anxio-
sis, parui iuxta aurē
tumores conuulsio-
nem significant, al-
uo male affecta.

359 Cōuulsiones & te-
tanicas distentiones
febris accedēs soluit.

360 Conuulsio ex vul-
nere, letalis est.

361 Cōuulsio in febre
orta pernicioſa est.
minimè verò pueris.

362 Seniores septē an-
nis in febre nō cor-
ripiuntur cōuulsio-
ne. ſi minus, perni-
cioſum est.

363 Conuulsionē ſoluit
febris ſuperueniens
acuta, quæ prius non
fuit. ſi verò fuit pri⁹,

Τὰ πασμιώδεια
πον παροξυνόμενα
κατόχως, τὰ παρὰ
ἐπαίρει.

Τρομώδεσιν, ἀσ-
τοι μικρὰ, τὰ παρὰ
ἐπάσματα πασμιώδεια
σημαίνει κοιλίας
νηρονομήσης.

Τὰ πασμιώδεια
πιτανώδεια πυρετοῦ
ἐπιληψιόμορος λύει
σπασμὸς ὑπὸ τοῦ
ματι, θανάσιμον.

Σπασμὸς ὑπὸ τοῦ
πῶ, γρόμος, ὁ
θριον. ἤκιστα δὲ
δίοισιν.

Οἱ πρεσβύτεροι ἐν
ἐπίων ἐν πυρετῶ
ἀλίσκονται ἀπὸ
σπασμῶν, ὅτι
σπασμὸς λυ-

κέν, πυρετὸς ἐπιλη-
ψιόμορος ὅξυς μὴ
γον γιγνώσκει. αἱ
πρότερον γιγνώσκει.

αροξυνθεῖς· ὥφε- iam exacerbata pro-
 ρει δὲ καὶ οὖρον διέξο- dest & urinae transi-
 ρος ὑαλιδῆς πολ- tus vitri speciem re-
 ρι, καὶ ῥύσις κοιλίης, ferens copiosus, & al-
 ρα ὑπνοι. τῶν δὲ ἐξαπί ui fluxus, & somni.
 ρας πασμάτων λυγρῶν, at repentinas cōvul-
 ραρεῖς, κοιλίης ῥύσις siones soluit febris,
 ρεν τοῖσι πασμοῖσιν alui fluxus.
 ραυδῆν ὡς πολὺ, *3ος* In convulsionibus
 ραυδῆν. ὅς τ' ὡς μικρὸν, vocis interceptio diu
 ραυδοὶ γλώττης ἀποπλη durans, mala est: par-
 ραυδῆν ἢ βραχίονος, καὶ τ' ua autem aut lingue
 ραυδῆν δεξιὰ σημαίνε. λυγρῶν siderationē, aut bra-
 ραυδῆν καὶ οὖροις ἐξαπί- chij, aut dextrarum
 ραυδῆν ἐλθοῦσιν πολλοῖ- partiū significat. sol-
 ραυδῆν ἀφροῖσιν. uitur autem vrinis
 ραυδῆν ὡς περ δὲ, οἱ δὲ καὶ multis acervatis de-
 ραυδῆν μικρὸν, ὥφελουσιν οἱ repētē prodeuntib⁹.
 ραυδῆν ἀφροῖ, καὶ αἱ τ' αἱμάζ *4ος* Sudores autē, pau-
 ραυδῆν ἀφαρέσις αἱ ἀ- latim orientes pro-
 ραυδῆν ἀφροῖ, βλάπτουσιν. sunt: acervati verò,
 ραυδῆν Ἐν τοῖσι πετανοῖσι itémq; sanguinis de-
 ραυδῆν ὁπισθοτόνοις γέ- tractiones acervatae
 ραυδῆν ἀφροῖ, βλάπτουσιν. lādunt.
 ραυδῆν Ἐν τοῖσι πετανοῖσι *5ος* In distētionib⁹ & an-
 ραυδῆν ἀφροῖ, βλάπτουσιν. & retro oriētib⁹, & ī tergū solū cōtingēti
 ραυδῆν ἀφροῖ, βλάπτουσιν. us, si maxillae soluantur letale est. letale est

etiam sudare in distē-
tione in dorsum na-
scente, & corpus dis-
solui, & in eadē affe-
ctione reuomere per
nares, aut clamare,
aut nugari, si ab ini-
tio vox intercepta
fuit. in posterā enim
diē mortē significat.

367 Febriles ī dorsum
distēctiones, urinae ge-
niturę similes solvūt.

368 Anginae quę neq;
in collo, neq; in fau-
cibus, quicquā con-
spicuum faciunt, ve-
rū suffocationem
vehementem ac spi-
randi difficultatem
inducunt, eadem diē
& tertia occidunt.

369 Quę verò tumo-
res & ruborē ī collo
accipiūt, ī ceteris qui-
dem cōsimiles sunt,
verū diuturniores.

καὶ ἰδρῶν ἐν ὀπίσ-
τονω, ἢ τὸ σῶμα δι-
λύεσθαι, καὶ αἰεμ-
ὀπισθοτόνω διὰ ξινὸν
ἢ ἐξ ἀρχῆς ἀφω-
γόντα βοᾶν, ἢ φλυ-
γεῖν. ἐς δ' πλὴν ὑστερα-
θάναντον σημαίνει.

Πυρετὰ δὲ αὖ ὀπίσ-
τονώδεια, γυνόσκονται
οὐρήσις λύουσι.

Τὰ κυανόχρονα
μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ
μήτε ἐν τῇ φάρυγγι
μὴδὲν αὖ δὴλον ποιεῖται
τα, πνιγμὸν δὲ νεκροῦ
κρὲν ἢ δύσπνοϊαν
εἰχόντα, αὐτὴν μὲν
καὶ τριτάτους κτε

Τὰ δὲ ἐπ' αἵματι
ἐρυθρὰ ἐν τῷ τρα-
χὶ λαμβάνοντα
μὲν λοιπὰ παρὰ
σια, χρονιώτερα

ἵστοισι δὲ σιωνεξερεν - quibuscunq; verò &
 τεῖν ἢ τε φάρυγγι, καὶ fauces, & ceruix, &
 αὐχίν, καὶ τὸ στήθος, pectus simul rubue-
 ρονιώτερα, καὶ μά- rīt, diuturniores sūt,
 λιστα ἐξ αὐτῶν σώζον- & ex ipsis maximè
 ται, ἢν μὴ παλινδρο- seruantur, si non re-
 μῇ τὰ ἐρυθήματα. ἢν currerint rubores. si
 δὲ ἀφανίζηται, μὴ τε verò dissipentur, ne-
 ρύματος συσραφέντος que tuberculo foras
 ἔξω, μὴ τε πύου αὐα- cōuerso ac collecto,
 ρεμπτομύς παρῆως neq; pure leniter ac
 καὶ ἀπόνως, μὴ τε cū sine dolore exscrea-
 ῖ μέρησι κρισίμησιν, to, neq; in diebus iu-
 ῖ λείψια γίνεσθαι. ἀρα' dicatorijs, pernicio-
 γε ἔμποροι γίνονται; fa- sant. num etiam
 ἀσφαλέστατον ὃ ἔστιν suppurati fiunt? secu-
 ρος καὶ τὰς ἀποσά- rissimū autem est ru-
 ρισίας ὅτι μάλιστα ἔξω borem & abscessus q̄
 βέβηται. maximè foras verti.

Ερυσιπέλας δὲ, ἔξω-370 Erysipelas verò, fo-
 ρεν μὲν ἐπιγίνεσθαι, ris quidem accede-
 ρήσιμον· ἔσω δὲ βέ- re, cōmodum est: in-
 πιαδ, θανάσιμον. τρέ- tro autē conuerti, le-
 πεται δὲ, ὅταν ἀφανι- tale. conuertitur au-
 ζομύον τοῦ ἐρυθήμα- tem intro, quū dispa-
 ρος βαρυνῇται τὸ στή- rente rubore pectus
 ρος καὶ δύσπνοιά - grauatur, & diffici-

lem spirationem habet.

370 Quibus verò anginae ad pulmonem vertuntur partim in septē diebus pereūt: partim euadētes, suppurati sūt, si nō editio pituitosa sursum ipsis fiat.

372 Quibus per pulsationis venarum vehementiam, stercus derepētē per alium secedit, letale est.

373 In anginis sputa gracilium subacida, malum.

374 Anginosi ī linguis tumores, citra signa disparentes, perniciosi: & dolores disparentes citra manifestam causam, perniciosi sunt.

375 In anginis qui non breui concocta ex-

προς γίνεσθαι.

Οἷς δὲ κυανὰ γλῶσση ἢ τὸν πλάγμονα βέβαιον γαί, οἱ μὲν ἐν τῇσιν ἐπὶ ἡμέρησιν ἀπὸ πλεονεξίας οἱ δὲ διαφυγόντες, ἐμποιοὶ γίνονται, μὴ γινώσκουσιν αὐτοὶς αἰσθάνεσθαι γῆς φλεγματώδους.

Οἷσι δὲ σφοδρότερον ὡς σπυγμοῦ, καὶ ὡς ἰσχυρῶς ἐξ ακίνης διαχωρεῖται θανάσιμον.

Εν τοῖσι κυανὰ γλῶσση καὶ ἰσχυρῶς πρὸς τὰ ἰσχυρῶς, καὶ καὶ ἰσχυρῶς.

Τὰ κυανὰ γλῶσση καὶ ἰσχυρῶς οἱ δὲ ἡμῶς ἀφανιζόμενα, ὁλὲθρια καὶ τὰ ἀφανιζόμενα γῆματα ἀφανιζόμενα, καὶ ὁλὲθρια καὶ τὰ ἀφανιζόμενα, καὶ ὁλὲθρια.

Εν τοῖσι κυανὰ γλῶσση καὶ ἰσχυρῶς οἱ μὴ ταχὺ ἀφανιζόμενοι, καὶ ὁλὲθρια καὶ τὰ ἀφανιζόμενα, καὶ ὁλὲθρια.

λέθριοι.

Εν κυάγχι ἀσή-

κως εἰς κεφαλὴν ἀλ-

γῆμα μὲ πυρετοῦ,

λέθρια.

Εν κυάγχι ἀσή-

κως εἰς σκέλη ἀλγῆ-

ματα μὲ πυρετοῦ,

λέθρια.

Εν κυάγχι καὶ ἀ-

σπρίτως ὑποχονδρίου

ἀλγῆμα, μὲ ἀκρα-

σίης καὶ νωδρότητος

ῥυόμενον, κτείνει λα-

τράϊως, εἰ καὶ πάνυ δο-

κοῖται ἐπεικῶς ἔχειν.

Εκ κυάγχι καὶ ἀ-

σπρίτως ἰχθυαίντων

εἰς σῆθος ἀλγῆμα καὶ

εἰς κελὶν ὑβὸν σι-

πτονον, ποιεῖ πυρε-

τὸν, διαχωρεῖν, ἄλλως δὲ

ἀνομύου τοῦ τοιοῦτον.

Εκ κυάγχι καὶ πα-

νὰ ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἐ-

δηλὸν ἐποίησαν ἀλγῆ-

μα. ἀτὰρ καὶ εἰς σκέλη

ipunt, perniciose
habent.

376 In angina dolores
ad caput citra notas
cū febre, perniciosi.

377 In angina dolores
ad crura, citra notas
cū febre, perniciosi.

378 Ex anginis citra iu-
dicationem præcor-
dij dolor, cū impotē-
tia ac torpore factus,
occidit occultè, etiā
si valde mansuetè se
habere putent.

379 Ex anginosis citra
notas attenuatis, do-
lor ad pectus & ad al-
uum progressus con-
citatus, pus egerere
facit, aliās autē eius
q̄ exoluitur tale est.

380 In anginis omnia
perniciosa sunt, quæ
nō manifestū dolorē
faciūt. sed & ad crura

dolores diuturni, p-
cedunt, & difficulter
suppurantur.

391 Ex angina sputa vi-
scosa, crassa, valde al-
ba, quæ violenter edu-
cuntur, mala sunt. &
omnis eiusmodi ma-
turatio, mala. purga-
tio multa deorsum,
tales levis sideratio-
nis modo perimit.

392 Ex angina subari-
da frequentia sputa,
cum tussi, lateris do-
lorē inducentia, per-
niciosa: itēque ea
quæ inter potādum
per tussim subemer-
gunt, & deglutio vio-
lenta, mala.

393 Pleuritici quib⁹ in
principio sputatio-
nes penitus purulen-
te sunt, tertia die mo-
riuntur, aut quinta.
si verò has effuge-

ἀλγύματα χρόνια φ-
τὰ, καὶ ἐκπνοῦτα
δυσκόλως.

Τὰ ἐκ κινῶν χη-
πύαλα γλίχρα, πα-
χία, ἐκλόνχα, βιαία
αὐτὸ ἀρόμυα, καὶ κήν. καὶ
πᾶς ὁ τοιοῦτος πεπτε-
σμὸς καὶ κήν. καὶ δαρσι-
πολλὴ καὶ πῶ, καὶ τοιο-
ύτος παραπληνικῶς
ἀπόλλυσιν.

Ἐκ κινῶν χη-
ξηρα, πικρὰ πύελα,
βιχῶδία, πλεουροῦ ὁ-
διωδία, ὁ λήθρια. καὶ
τὰ ἐν τοῖσι ποτύσιν
ἀποβήσονται, καὶ κα-
τὰ ποσὶς βιαία, πονη-
ρόν.

Τῶν πλεουριτικῶν
οἷσιν ἐν ἀρχῇ πᾶμ-
πνοαὶ αἱ πύσεις, τρι-
ταῖσι θνήσκουσιν, ἢ
πεμπήκιοι. φνθύντες ὁ

die indicatur: quib⁹
autē tertia aut quar-
ta die, circa nonam.

358 Bulla subliuida si
fiat in lingua in prin-
cipio, qualis est ferri
tincti in oleum, diffi-
cilior solutio contin-
git: & indicatio qui-
dem ad decimū quar-
tum diem peruenit:
sanguinem autē ple-
runque spuunt.

360 Sputum in pleuri-
ticis, tertia die matu-
rari ac expui irci-
piens, citiores solu-
tiones facit: verūm
posterius tardiores.

370 In doloribus pleu-
riticorum, commo-
dum est aluum mol-
liri, sputa colorari,
strepitus in pectore
non fieri, urinam be-
ne procedere. his au-
tem contraria diffici-

δομαῖοι κρίνονται. οἱ
εἰ δὲ γ. ἢ δ. πρὶ πύθ.

Πομφόλινος ἔστι
πυλὸν γινόμενης τῆς
τῆς γλώττης ἐν ἀρχῇ
οἷν σιδηρίου βαφεί-
ς ἐλακον, χαλεπώ-
τη ἢ ἀπολύσις γίνε-
ται, ἢ μὲν κρίσις ἐς πύ-
θ. ἀφαινεῖται αἷμα
ὡς ὑπὸ τῷ πυλὶ πύθ.

Πύθων δ' ἐν τῇ
πλευρίπσι, βίτον μὲν
ἀρχόμενον παπαίνε-
ται, καὶ πύθεται, θάλατ-
ται τὰς ἀπολύσεις
ὑστερον δὲ, βραδυνή-
ται.

Τὰ δὲ ἀλγύματα
τοῖσι πλευριτικῇσι
χρήσιμον καὶ λίαν μ-
λάσσειν, πύθεται καὶ
μακρύνεται, φόβους
τῷ στήθει μὴ γίνεσθαι
τὸ οὖρον ἀνοδεῖν τὰ
τούτων ἀντιπὰ δύσ-

α, καὶ πύαλον γλυ-
κύνον μένον.

Αἱ δὲ χολώδεις αἵ-
ματι καὶ αἵματώδεις
πλευρίτιδες, ὡς ὑπὸ
ἀλλ' κρίνονται εἰς α-
ἵματι, ἢ εἰς δεικταῖα,
ἢ μάλιστα ὑγιαίνον-
τες οἵτι δὲ τῷ πλυν-
τικῶν αὐτῶν ἀρχῇ μὲν
πόννοι μάλιστα εἰσι, ε.
ἢ 5. παροξύνονται,
ἄλλον πρὸς τὰς 16.
ἀκνέοντα, καὶ οὐ
ἀλλ' σῶζονται. κιν-
δυνόουσι δὲ μάλιστα
στομαχοί, καὶ δωδε-
καῖοι. τὰς δὲ δις
ἡμέρας φερόντες, σῶ-
νται.

οἱ οἱσι τῷ πλυν-
τικῶν ὁ φόρος τοῦ πύα-
λου πολλὸς ἐν τῷ στήθει,
καὶ πρὸ σώπου καπι-
λῶν, καὶ ὁφθαλμὸς ἰκ-
τερίων, καὶ ἀχνύω-

lia sunt: ritēque spu-
tum dulce fieri.

391 Biliosæ simul &
sanguineæ pleuriti-
des, plerunque nona
aut undecima die iu-
dicātur, & maximè sa-
nātur. quibus autem
pleuriticis in princi-
pio quidem dolores
molles sunt, quinta
verò aut sexta die ex-
acerbātur, hi magis
ad duodecimam per-
veniunt, & non val-
de seruantur. pericli-
tantur autem maxi-
mè septima die ac
duodecima. ubi verò
bis septem dies effu-
gerint, seruantur.

392 Quib⁹ pleuriticis
strepitus sputi mult⁹
in pectore est, & fa-
cies trislis, & oculus
morbi regij colore
infectus, ac caligi-

nosus, hi pereunt.

393 Qui ex pleuritide
suppurati sūt, in qua
draginta à rptione
diebus exspuunt.

394 Sputum in omni-
bus pleuriticis ac pe-
ripneumonicis faci-
le accito exspui con-
uenit, & flauum spu-
to ammixtum esse.
quòd verò lōgè post
dolorē educitur fla-
uum, aut non mix-
tum, & multā tussim
inducēs, malum est.
Prauum autem pe-
nitus est flauū mera-
cum, & viscosum, &
album, & rotūdam,
& cum virore palli-
dum valde, & spumo-
sum, & liuidū, & aru-
ginosum. peius autē
aliquāto est id quod
ita meracum est, vt
nigrum appareat.

δης, ἀπὸ αὐτῶν.

Οἱ οὖν πλευριτικῶν
ἐμψυνοὶ γινώσκονται, ὅτι
τῇσι μ. ἡμέρησιν αὐτοὶ
πνέουσιν ἀπὸ τῆς ἐν-
ξίως.

Πτύαλον δὲ χρὴ π-
σι τοῖσι πλευριτικῶν
σι, καὶ πνευμονο-
κῆσι ὡς πῶς τε κα-
ταχέως αὐτὰ πνέουσι
μεμίχθαι τε τὸ ξαν-
θὸν τῷ πτύαλῳ.
δ' ὕσθρον πτύαλῳ τ-
ὸ δυνάμει αὐτὰ γινώσκονται
ξανθὸν, ἢ μὴ μεμιγ-
νόν, καὶ πῶς πλὴν βῆ-
παρῆχον, πονηρὸν.
νηρὸν ὅτι πάντας καὶ
ξανθὸν ἀγνῶτον, καὶ ὀ-
χρον, καὶ λευκόν, καὶ
σεοργύλον, καὶ ὅτι χα-
ρὸν σπέρμα, καὶ ὅτι ἀφ-
δες, καὶ τὸ πύλινον
καὶ ἰώδες. χεῖρον
πὲρ τοῦ οὗτως ἀκρι-
ῶς τε μέλαν φαίνεται
αἰμί.

πᾶσι δὲ μὴ πολλῶν
 μεμυγμένον το
 θόν, ἐν ἀρχῇ ἢ σω
 ριον, ἐβδομαίῳ δ' ἢ
 λαοτέρῳ, ἢ πον
 ραλές. αἵματ' ὅδε
 ἢ, ἢ πέλινον οὐδέως
 ἀρχῇ. κινδυνώδες.
 νηρά δὲ καὶ τὰ ἀ
 ώδεα, καὶ τὰ ξαν
 , καὶ μέλαινα, καὶ
 δέα, καὶ ἰξώδεα, ἢ,
 α ταχέως χρωματί
 ται. τὰ δὲ μυξώδεα
 λιγνύδεα, ἢ χρω
 πίξεσαι ταχέως, ἢ
 ἢν ἀσφαλές τε. τὰ
 ἐν τὸς πέμπτης ἐς πέ
 ἢν χρωματίζόμενα,
 λπύ.

Παῦ δὲ πύλον μὴ
 πύον πύον ὁδύνειν, πο
 ρόν. λύον δὲ, χρή
 μον.

Ὅσοι δὲ μετ' οὐδὲ
 ρολώδεος πύονες

at sanguine nō mul
 to permixtum flauū,
 in principio quidem
 salutare est, septima
 verò die aut poste
 rius, minus tutū. san
 guineū verò valde,
 aut liuidum statim
 in principio, pericu
 losum est. praua sūt
 etiam sputa spumo
 sa, & flaua, & nigra,
 & æruginosa, ac vi
 scosa, & quæcunque
 cito colorantur. at
 mucosa ac fuligino
 sa, & cito colorātur,
 & securiora sunt: quæ
 verò intra quintum
 diem ad coëtionē co
 lorātur, meliora sūt.

Omne porrò sputū
 non soluens dolorē,
 malum est, soluens
 autem, bonum.

Quicunq; verò cū
 bilioso purulentum

R

educūt, aut seorsim,
aut permixtum, ple-
rūq; xiiij. die moriū-
tur, si nō mali aut bo-
ni quippiā ex prescri-
ptis superueniat. Sin
min^o, p^r ratione, ma-
ximè autē his quib^o
eiusmodi pus septi-
ma die incipit.

397 Bonūverò est & in
ijs & ī omnib^o circa
pulmonē morbis, fa-
cilè ferre morbum, à
dolore liberatū esse,
sputū facilè educere,
bene spirare, & sine
fiti esse, & totū corp^o
æqualiter calefcere,
ac molle esse. & ad
hec somnos, sudores,
yrinas, alui egestiōes
bonas esse: mala autē
sunt ijs contraria. si
quidem igitur om-
nia bona ad hoc spu-
tum accesserint, ser-

ανάρουνσιν, ἢ χωρεῖς,
μεμυγμένον, ὥς ἐπι-
πολὺν πνεύματος καὶ
καταῖσι θνήσκουσιν,
μή τι κακὸν ἢ ἀγαθὸν
ἐπιχρηῆται τῷ πνεύματι
χρησμεύων. εἰ δὲ μή,
τὰ λόγον, μάλιστα δὲ
σιν ἐβδόμασι σιν ἄρ,
ἢ τῷ πνεύματι πύναλς

Εστὶ δὲ ἀγαθὸν με-
τὰ τὸν ζῆλον καὶ πᾶ-
σι τοῖσι πρὸς πλάνημον
φίρειν ἐνιδίως τὸ ν-
σημα, τὸ ὀδυνηρὸν ἀπὸ
λάχθαι, τὸ πύναλς
πνεύματος ἀνάρειν, α-
πνοὴν εἶναι, καὶ ἀδύο-
τὸ σῶμα ἅπαν ὁμο-
λῶς θερμαίνεισθαι, καὶ
μαλθακὸν εἶναι, καὶ πρὸς
τοῖσιν ὕπνοισι, ἰδρῶ-
τας, οὐρῶν διαχώρησιν
χρηστὴν γίνεσθαι, καὶ
δὲ ταῦτα πάντα τέπειν.
ἢ δὲ πάντα προσγί-
ναι τῷ πνεύματι πύναλς

COACAE PRAENOT. 259

χρήσιμα, σώζοιτ'
εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ,
καί τοις τῶν ιδ. βιώ-
ντων τῶν δ' ἐν αὐτῶν
ἐπιγνομένων
συνδράμαται.

Ὅσα δὲ τῶν ἀλγυ-
νῶν ἐν τοῖσι τοῖσι
ποῦντοισι μὴ πάντων
μήτε πρὸς τὰς ἀ-
φύσους, μήτε πρὸς
φλεβοτομίας τε
διαίτας, ἐμψυ-
χῶνται.

Ὅσοι δὲ ἐκ πνευ-
μονίης ἀποσεί-
ονται οὗς, ἢ ἐς τὰ
πρὸς γίνεται, καὶ ἐκ-
ποῦσί τε, καὶ ἐν σπυ-
γγωῦται πρὸς γίνον-
ται, οἷσιν αὖ ὅ, τε πυ-
ρετός, καὶ ὁ πόνος πα-
ρὰ λευδίη, καὶ τὸ πῦρ
χωρὶς χυλῶν
μηδὲ χολῶδεις
διαχωρήσεις, ὅν-
τε

uari homo poterit.
Si verò partim affue-
rint, partim non, nō
ultra xiiij. vita pdu-
cta peribit. quòd dñi cō-
traria signa acce-
dant, citius etiam.

398 Quicunq; verò do-
lores in his locis nō
sedantur, neq; ad ex-
spuitiones, neque ad
venarū sectiones, ac
victus rationes, sup-
purantur.

399 Quibuscunq; au-
tem ex peripneumo-
nia abscessus circa
aurem, aut ad infer-
nas partes fiunt, sup-
purantur, ac fistulan-
tur: superstites au-
tem euadūt, quibus
& febris, & dolor
affuerit, & sputum
pro ratione nō pro-
dierit: neque biliosæ
alui egestionēs, solu

Rz

tūque faciles ac me-
racæ fiunt: neq; uri-
na crassa valde, &
multā subsidentiā
habens, & alia saluta-
ria habuerint. fiunt
autem, ad infernas
quidē partes, his qui-
bus circa præcordia
inflammatio fit: ad su-
pernas verò, quibus
præcordiū molle &
doloris exors fuerit,
& ubi per tēpus ali-
quod difficulter spi-
rauerint, ac citra ma-
nifestam causam ces-
sauerint.

400 At abscessus ad cru-
ra in periculosis in-
flammationibus pul-
monis, omnes quidē
commodi sunt, opti-
mi autem, sputo pu-
ruléto pro flauo ena-
scente. nō proceden-
te verò sputo secun-

λυτοί τε καὶ ἄκρη-
γίνονται, μηδὲ εἰς
παχύντε σφόδρα, καὶ
πολλὴν ὑπέρτασιν
χον, τὰ τε ἄλλα σα-
φῶς ἔχουσιν. γίνονται
δὲ, αἱ μὲν εἰς τὰ
τω, οἷσιν αὖτε
ποχόνδρια φλεγ-
μὴ γίνονται. αἱ δὲ
τὰ αἷω, οἷσιν αὖτε
μὲν ὑποχόνδριον
παρὸν τε καὶ αἷω
νον ἢ δύσπνοιοι δὲ
νὰ χρόνον ἡρόμε-
πάντων ται χωρεῖς
φάσιος.

Αἱ δὲ εἰς τὰ σκέ-
τῳ ποφασίων, αἱ
σιν ἐπικινδύνουσι
ριπλομονήσι, λυ-
πλίεις ἢ πᾶσαι β-
πσαι δὲ αἱ τῇ πνέ-
πνώδεος αἱ τὴ ξα-
ηρομελίου. μὴ χω-
τος ἢ τῇ πνέλου

COACAE PRAENOT. 261

λέν, μηδὲ οὔρου
 ἡσὴν ἡσάσιν ἔχον
 κίνδυνος χωλῶν
 ὅν αὖτ' ἔρωπον, ἢ κ' ἔ
 ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶτα πα
 χᾶν. ἢν δὲ παλιν
 μέωσιν αἱ ἀποσά
 πρεζῶ παρεκ
 θουῶτος, κ' πρὶν
 μὴ χωρεόντες, κίν
 δυνος θαμῆν καὶ πα
 φρονῆσαι. ὅσοι δὲ
 πρὶν πλουμονικῶν
 αὐτὰρ ἐξῆσαν
 ἡσὶ κυρίῃσιν ἡμέ
 ριν, ἀλλὰ παρεκ
 τες δὲ φυχὴν τὰς
 παρὲς αἰδέα, κίν
 δυνος ἐμπύκνυνται.
 ὅτων πρὶν πλουμο
 ν αἱ οὐκ ὀλῶνται π
 μετασᾶσαι, τῶν
 ἀρχῆς γλυκομῶν
 ἀλέσονται.
 ὅτων δὲ σωμάτων τα
 μνασμένα κ' πυκ
 να, δαῖτον ἡπὸ τῶν

dum rationem, neq;
 vrina bonā subside
 tiam habente, pericu
 lum est claudū for
 hominem, aut mul
 tum molestiarū ex
 hibitura res est. si ve
 rō recurrerit absces
 sus, febre consequen
 te, & sputo nō proce
 dente, periculum est
 ne moriatur ac deli
 ret. quicunque verō
 peripneumonici nō
 purgati sunt iudica
 torijs dieb⁹, sed men
 te moti quatuorde
 cim dies effugerunt,
 eos periculū est sup
 puratos fieri.

Peripneumonice ex
 pleuritide transmu
 tate, securiores sunt
 hisque ab initio fiūt.

Corpora exercita
 ta ac densa, citiùs à

R 3

pleuriticis ac peri- πλευριτικῶν καὶ πε-
 pneumonicis mor- πνευμονικῶν ἀπὸ
 bis pereunt quàm in λυωτῇ τῇ ἀγυμνάσῳ
 exercitata.

403 Grauedines & ster-
 nutationes in mor-
 bis circa pulmonem,
 & antecessisse, & suc-
 cedere, malū est. reli-
 quis autem sternuta-
 tio non incommo-
 da est.

404 Peripneumonicis
 quibus lingua tota
 alba ac aspera fit, am-
 bæ pulmonis partes
 inflāmatæ sunt: qui-
 bus verò dimidium,
 vna iuxta quam ap-
 paret: & quibus ad
 vnam claviculā do-
 lor fit, his superna
 pulmonis ala vna æ-
 grotat: quibus autē
 ad ambas claviculas
 dolor fit, ambæ su-
 pernæ pulmonis alæ

Κορυζας καὶ πτε-
 ροὺς τοῖσι πρὶς πλε-
 μονα καὶ περὶ οὐλῆς
 καὶ ἐπιγλυέσθαι, πο-
 ρόν τοῖσι ὃ λειποῖται
 πλεγματὸς οὐκ ἀλυστα-
 λής.

Τοῖσι πρὶς πλε-
 νιθῖσιν οἷσι γλῶσ-
 σᾶσα λευκὴ καὶ π-
 χεῖα γίνεται, ἀμφὶ
 εἰς φλεγμαίνει τὰ
 εἰς τὸ πνεύμονος οὐ-
 δι τὰ ὕμνον, ἐν καὶ
 φαίνεται καὶ οἷσι
 πρὸς πλὴν τῇ ὥτην κ-
 δα ὁ πόνος γίνεται
 αὐτὸ πτέρυξ τοῦ πλε-
 μονος ἢ μία νοσεί
 σι δὲ πρὸς ἀμφὶ
 κληίδας ὁ πόνος γ-
 ται, αἱ αὐτὸ πτέρυ-
 τοῦ πλενμονος ἁμ-

rit, vñà cū corde, vt
ad latus allabatur, hi
toti resoluuntur, &
iacet aeger frigidus
sensus exors: mori-
tūq; secūda aut ter-
tia die. si verò etiam
fine corde cōtigerit,
minus diu viuunt.
quidā autem etiam
seruantur.

406 Qui suppurati sūt,
maximè ex pleuriti-
de ac peripneumo-
nia, eos calorescomi-
tantur, interdū te-
nues, noctūne hēmen-
tiores, & nihil memo-
ratu dignū spūunt, &
circa collum ac cla-
uiculā sudant, & o-
culi caui fiunt, maxillæ
verò rubent. digiti
summi deterius cale-
scunt ac asperantur.
ungues curuātur, ac
rōν δὲ, θερμαίνοντ' ἢ

τῆς καρδίας, ὥς τε καὶ
προσπειρῶν πρὸς τὴν
πλευρὴν, παραλύει
πᾶς ὁ νοσέων, καὶ κα-
ταψυχρὸς ὁ νοσέων
αἰσθητὸς θνήσκει
δευτερίῳ, ἢ τρίτῳ
ἡν δ' ἢ χωρὶς τῆς κα-
ρδίας συμβῇ, ἢ ἡσ-
πλείονα χρόνον ζῶσι
αἱ οἱ δὲ καὶ διασώ-
ζονται.

Τοῖσιν ἐμπύοις γὰρ
μάλιστα δὲ
πλευριτικῇ, καὶ πνευ-
μονικῇ, θερ-
μαίνονται, πρὸς
ἢ ἡμέρην λεπταί, πρὸς
δὲ νύκτα στυγνὰί
ραι, καὶ πύουσιν οὐ
δὲν ἄξιον λόγου, ἵδρ' οὐ
σί τε πρὸς τράχηλιν
καὶ κληῖδα· καὶ
μὲν ὀφθαλμοὺς κα-
ταίνονται, τὰς δὲ γ-
θους ἐξούθονται· χα-
δακτύλους ἄκρους, καὶ

ραχιώνον· γυναικῶν
 αἱ δὲ ὄνυχας, καὶ κα-
 ταψύχονται, πρὶν τε
 αὐτὰ πόδας ἐπάσματα
 ἔχουσι, καὶ κατὰ τὸ σῶ-
 μα φλυκταινίδια, σί-
 των τε ἀφίστανται. τὰ
 αὖ οὐκ ἀφίστανται
 τῶν οἰδημάτων ἔχει
 τὰ σημεῖα· τὰ δὲ
 πτωχῶς ἐκζητῶντα
 σημεῖα τῶν πύτων τε
 τοῖς ἐκζητῶσι, καὶ τοῖς
 ἀρχῇ πό-
 νοις, ἅμα δὲ καὶ ἢν
 τὸ δύσπνοον γί-
 νηται. ἐκζητῶντα δὲ τὰ
 πτωχῶς τῶν ἐκζητῶν
 των, τὰ μὲν εἰς αἴμα,
 τὰ δὲ πρὸς τὰ ἐξήκον-
 τα. οἵτι μὲν οὐκ ὁ πό-
 νος ἀρχῇ ἐγκείται
 σπύγνος, καὶ δύσπνοια,
 καὶ βῆξ καὶ πνευλι-
 σμοῦ, πρὸς τὰς εἰκο-
 σιν ἢ σιωτομῶτερον

perfrigeratur, & cir-
 ca pedes tumores ha-
 bent, & circa corpus
 pustulas, & abstinēt
 à cibis. diuturnæ igitur
 suppurationes si-
 gna hæc habent. quæ
 vero breviter rumpun-
 tur, ex notis ad eas
 consequentibus co-
 gnoscere oportet, &
 ex doloribus in prin-
 cipio, simul autem
 & si aliquando diffi-
 cilius spiraverit ho-
 mo. rumpuntur au-
 tem plurimæ suppu-
 rationes, partim vi-
 gesima die, partim
 quadragesima, par-
 tim sexagesima. qui-
 bus igitur dolor in
 principio incumbit
 intentus, & spirandi
 difficultas, & rasis
 cū sputatione, a vi-
 gesimū diē aut citi⁹

eruptionem expecta.
 quibus autem leuio-
 ra hæc sunt, iuxta
 rationem. supputa-
 re autē oportet tem-
 pus à quo primū do-
 luit, aut grauat' fuit,
 aut febriit, aut si quā
 do rigor corripuit.
 necesse est autē præ-
 cedere & dolorem,
 & spirandi difficulta-
 tem, & sputationem,
 ante ruptionem. qui-
 bus igitur & febris
 statim post ruptionē
 decedit, & cibum ap-
 petunt, & pus facile
 educitur album, in-
 odorū, leue, eiusdem
 coloris, & à pituita
 liberū, & alius par-
 ua compacta egerit,
 plerunque breui ser-
 uatur. quos verò & fe-
 bres sequuntur, & fi-
 tis, & cibi fastidiū, &

πρὸς δὲ χον πλὴν ῥῆ-
 ξιν· οἷσι δὲ ἱλαφρότη-
 ρα ταῦτα ὄσιν, καὶ λε-
 γον. λογίζεσθαι δὲ τὸν
 χρόνον ἀφ' οὗ πρῶ-
 τον ἔληυσεν, ἢ ἐβα-
 ρύνθη, ἢ ἐπύρεξεν, ἢ
 εἰπερ τὸ ῥῆγος ἔλαβε.
 προγίνεσθαι δὲ αἰ' ἀσκη-
 κῶντον, καὶ δύσπνοιαν,
 καὶ πῖναλισμὸν, πρὸ
 τῆς ῥῆξιος. οἷσι μὲν ἔτι
 ὁ, τε πυρετὸς αὐθιγὸς
 ἀπογίνει· καὶ πλὴν ῥῆ-
 ξιν, καὶ σιτίων ἐπιθυ-
 μέουσι, καὶ τὸ πῦον
 αἰ' ἀγεῖται ῥῆιδίως λευ-
 κὸν ἰόν, καὶ αἵοσμον,
 καὶ λεῖον, καὶ ὁμό-
 χροον, καὶ ἀφλέϊμαν-
 τον, καὶ λίην τε μικρὰ
 σμυκενικὰ ἅπασι
 εἶσι, ὥς ὑπὸ τὸ πονυλὸν
 σῶζοντα σμυτὸ μωρ.
 οἷσι δὲ πυρετοὶ τε πα-
 ρακαλυπτοῦσι, καὶ δι-
 ψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ

πῦον πέλιον, ἢ χλω-
ν, ἢ φλεγματώδες, ἢ
φρῶδες, κοιλίῃ τε
φυρραίνεται, πελ-
ῶσι. οἱσι δὲ τὰ μὲν ἐπι-
νέται καὶ τῶν πορ-
ημελίων, τὰ δὲ μὴ,
νύτων οἱ μὲν ἀποθνή-
σκουσιν, οἱ δὲ πολλῶ
ρόνῳ σώζονται.

Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμ-
πνοι γίνονται, πύκνιν, 407
τὸ μὲν πρῶτον ἀλμυ-
ρόν, ἔπειτα γλυκύτερον.

Οἱσι δὲ ἐν πλάτῃ μο-
φύματα γίνονται, τὸ 408
πῦον ἀνέχουσιν ἐς μ.
μέρας, μετὰ πλὴν ἑπ-
ξιν. ταύτας δὲ ὑποδ-
βάλλοντες, ὡς τὰ πολ-
λὰ φθισικὰ γίνονται.

Ἐπὶ πλάτῃ ἀλγὴ
μαπ, τὰς ἐξ ἀπὸ ἐνίων 409
αἵματος, κακόν.

Οἱσιν ἐμπύησιν ἐ-
πικέσθρον ἔχουσιν, 410
δυσωδία τῶν πηλομα-

pus liuidum, aut cū
viore pallidum, aut
pituitosum, aut spu-
mosum, & aliud in-
super liquida fit, mo-
riūtur. at quibus ali-
qua ex prædictis ac-
cesserint, aliqua nō,
horū aliqui pereunt,
aliqui multo tempo-
re seruantur.

Qui suppurati fu-
turi sunt, primū sal-
uginosum spuunt,
deinde dulcius.

Quibus in pulmo-
ne tubercula fiunt,
pus educunt ad dies
quadraginta post ru-
ptionem. has verò
transgredientes, ple-
runque tabidi fiunt.

In lateris dolore,
stillatio sanguinis de
naribus, mala est.

Quos suppuratos
mitius habentes, spu-

torum graueolentia
sequuntur, eos recidi-
na occidit.

¶ 11 Qui ex pleuriticis
exspuunt purulenta,
subbiliosa, rotunda:
aut purulenta sub-
crueta, progressio tē-
pore, perniciosè ha-
bēt perniciosè item
qui nigra fuliginosa
spuūt, aut quibus ve-
lut à vino nigro spu-
ta sunt.

¶ 12 Quicunque san-
guinem spumofum
spuunt, dextrum præ-
cordium dolētes, de
hepate spuunt, & mul-
ti pereunt.

¶ 13 Quibus dum con-
cutiuntur pus cœno-
sum & graueolens
prodit plerunque pe-
reunt.

¶ 14 Quibus à pure spe-
cillum coloratur,

των παρακλειθού-
σι, τὸν δὲ νεώτερον
κτείνει.

Οἱ δὲ πλευριτικῶ-
σιν αἰσπύοντες πυώ-
δεια, ἀπὶ χόλα, σφογ-
γύλα, ἢ πυώδεια ὑ-
φαίμα, ποσειδηλυθό-
τος χροίου ὀλέθριοι·
ὀλέθριοι δὲ καὶ οἱ τὰ
μέλαια λιγνύδεια
πύοντες, ἢ οἷσιν ἀπὸ
οἴνου μέλαιος γίνεσθαι
πύσματα.

Οσοὶ αἷμα ἀφρώδες
πύουσι, πονέοντες ὑ-
ποχόνδριον δεξιόν, ἀ-
πὸ τῆς ἡπατος πύουσι,
καὶ οἱ πολλοὶ ἀπολ-
λυνταί.

Οἷσι σπιομελίοισι
πύον βορβορώδεις ἐρ-
χεῖται καὶ δυσώδεις,
ἀπόλλυνται ὡς τὰ
πολλὰ.

Οἷσιν ἀπὸ τῆς πύου
ἢ μήλη χρωματίζει,

ἡ δὲ ἀπὸ πυρός, velut ab igne plerū-
πολλὰ καὶ ὡς τὰ que pereunt.

πολλὰ.

Μετὰ πλινθίου ἀλ-

ήματος, μὴ πλινθί-
ου δὲ, καὶ παραχω-

λέων λεπτῶν ἐπιεικῶν,

οἱ τοὶ φρενιτικοὶ ἀπο-

αἰνούνται.

Εν τοῖσι χυλῶν πλιν-

θίου αἰλίνην ἐξέρ-
χονται ἀποσάξις, πρ-

οὗτος ὁ πυρρὸν.

Μετὰ βράγχου

πύλα γλίχρα ἀλ-

μυρῶδεα, καὶ ἐν ἡν δὲ

π καὶ ἐπαίρεται χυλῶν

σῆθος, ὡς τοῖσι κα-

κύν. τὰ ἐς τεράχην

ἀλγύματα, τούτων ἰ-

χναιδέντων, ὁλέ-

θριον.

Βράγχος μὲ βη-

χός, καὶ κοιλίης ἰχθῆς,

πῦον αἰάγα.

Οἷσιν αὖ πρὶν πλιν-

θίου ὅρα παχέα αὖ ἀρχῇ, εἴτα πρὸ τῆς ἔσχατος

415 Cum lateris dolo-

re, non tamen pleuri-

tico, & turbulentis

tenuibus lenibus, hi

phrenitici euadunt.

416 In morbis pu'mo-

nis valde rubicunde

sanguinis stillæ, ma-

læ sunt.

417 Cum raucedine,

sputa viscosa, salsugi-

nosa, mala. si verò

etiã quid attollatur

iuxta pectus. in his

malum est. dolores

ad collũ, his attenua-

tis, perniciosi.

418 Raucedo cũ tussi,

& aluo liquida, pus

educit.

419 Quib⁹ in peripneu-

monia urinae crassæ

in principio deinde

ante quartum diem

ante quartum diem

- attenuatur, letale est
 420 Qui in peripneumonijs siccis pauca cōcocta educūt, horrenda res est.
 421 Rubores in pectoribus sublatis, talibus perniciosi sunt.
 422 Lateris dolor in sputo bilioso præter rationem euanesces, mentem emouet.
 423 Febres intermittētes ob suppurationē, pleraque sudorificæ sunt.
 424 Suppuratis surditas oborta, cruentam egestionem significat: his ad finem nigra prodeunt.
 425 Lateris dolor cum febre diuturna, puris educationem fore significat.
 426 Horrore affecti frequenter ad suppura-

λεπλωμένη, θανάσιμον.

Οἱ ἐν ξηροῖσι πόδι-
 πνευμονικοῖσι ὀλίγα
 πύσσονα αὐτὰρ ἄρρηκτα
 φοβεροί.

Τὰ ἐν τοῖσι στήθεσιν
 ἐρυθρήματα ὡς πάλαι
 πύσσονα γίνεσθαι πῶς τοῖς
 τοῖσιν ὀλέθρια.

Πλευρῶν ἄλγνημα ἐν
 πύσσει χολώδει ἁλ-
 γως ἀφανισθὲν, ἐξί-
 σσεται.

Οἱ δὲ ἐμπύουσιν πν-
 ρεῖδι διαλείποντες, ἐξ-
 ἴσθης οἱ πολλοὶ εἶσι.

Τοῖσιν ἐμπύοισι κα-
 φώσις γλυκοῦρην, αἷμα
 πύσσει διαχωρῆσιν ση-
 μαίνει· τοῦτοισι πρὸς
 πύσσει πύσσει μέλα-
 να διαχωρεῖ.

Πλευρῶν ἄλγνημα
 μὲν πύσσει χρόνιον,
 σημαίνει πύσσει αὐτὰρ ἄρρηκτον.

Οἱ φρικώδεις πν-
 κτὰ ἐς ἐμπύουσιν ἴσθ-

ἰνῆται· ἀτὰρ καὶ πύ- tionē deueniunt: sed
 πὸς τὸν τοιοῦτον ἀγ- & febris talē ad sup-
 ἔμψησιν. purationē perducit.

Οἷσιν αὖ πλυνροῦ 427 Quos ex lateris do-
 γήματος ἀσιτία lore cibi fastidia se-
 λυθῶσιν, ὑπὸ quūtur, oris vētriculi
 καρδιαλγικοί, ἰδρῶ dolore ac sudore ali-
 ες. quantulum vexātur.

Εχόντος δὲ προσώ- 428 Facie flores haben-
 ναιῶν, καὶ κοιλίης te, & aluo liquidiore,
 ῥοπείης, αὖ πνύμα- suppurationes circa
 χῆ πλυνμονα ἰ- pulmones habent.

429 Erectæ cervicis spi-
 ἰὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποι- rationes facit hy-
 ὑδρωπῶδεια σκλη drops siccus.

430 Conuulsiones om-
 ἰὰ πάσματα μὲν nes quidem molestæ
 ἄλλα ὀχληρὰ γίνε- sunt, & dolores ἰ prin-
 α, καὶ πόνους τε εἰ cipio intentos indu-
 χῆ σιωπόνους πα- cunt: & postea quoq;
 ρει, καὶ ἐξ ὑσέσου aliquos cōmonefa-
 πους ἰπομυμνήσκει. ciunt. verūm difficil-
 ἀπολώτατα δὲ τὰ lima sunt circa tho-
 ἐλ θώρηκα, μάλιστα racem, & maximè pe-
 κινδυνάουσιν. riculosa.

431 Quib⁹ est vomitus
 Οἷσιν ἔμετος αἷ- sāguinis, febris mul-
 πος, πυρετὸς πο-

ta, & dolor circa mā
main, thoracem, &
dorsum: quibus hæc
omnia fiūt, breui mo-
riuntur: quibus autē
non omnia, neq; val-
de, tardius. inflāmati
autē sunt dieb⁹ qua-
tuordecim ad sum-
mum.

¶ 2 Sanguinem spuen-
tibus confert vt sint
sine febre, & tussiat,
ac doleant leuiter, &
vt sputum tenue fiat
ad dies bis septem. fe-
brile verò, & tussire,
ac dolere pertinaci-
ter, & sanguinem re-
centem semper spue-
re, incōmodum est.

¶ Quibus latus sub-
leuatum in tumorē
ac calidi⁹ est, & incli-
natis in alterū, graui-
tas aliqua impende-
re videtur, his pus ex

λὺς, ἢ πόντος πρὸς με-
ξόν, καὶ δάριχα, καὶ
μετὰ φρενον· οἷσι γὰρ
γίνε⁹ πάντα ταῦτα
σωτὸ μὲν θνήσκει
οἷσι δὲ μὴ πάντα, μὴ
σφόδρα, βραδὺν περὶ
φλεγμαίνεσι ἢ τὸ μ-
κρότατον ἡμέρας τε-
σαρεσκαίδη.

Τοῖσιν αἷμα πίνον-
σιν ἀπυρέτως εἴναι
φέρει, καὶ βιάσθαι,
πονίειν ἐλαφρῶς, καὶ
πύαλιν λεπτωτέραν
πρὸς τὰς δὲ ἐπὶ αἵμα-
τίαν ἔσθαι, καὶ βιάσθαι
ἢ πονίειν σωτόν
καὶ αἷμα πρὸ σφα-
λαίει πίνειν, ἀσύμφ-
ρον.

Οσοῖσι τὸ πλῆθος
μετῴρον καὶ δεξι-
προν, ὅταν ἐγκλι-
νοῖσιν εὐδῶν πρὸν·
ρος ἐξηρηπῶται δοκ-
τούθισι τὸ πῦον καὶ

μερίος ὄσιν.

una parte est.

οἷσιν ἐμπύοισι ὅν

434 Suppuratis pulmo-
nem, per alium pus
secedere, letale est.

μόνα, χηλιδίην

τον ὑποχωρεῖν, θα

τιμον.

435 Quicunq; vulne-
rati in thoracem, ex-
terna vulneris parte
sanati sunt, interna
non, periclitatur ne
suppurati fiant. qui-
bus autē debilis in-
ducta est intus cica-
trix, facilē refrin-
gitur.

ὅσοι πρῶθεντες ἐς

θώρακα, τὸ μὲν καὶ

τὸ πρῶματος ὑγιά

σσαν, τὸ δ' αὖτος

κινδυνεύουσιν ἐμ-

ποὶ γυῖναι. ὅσοις

αὖ ἀσθενὲς ἐνδο-

ν ἢ οὐλὴ γυῖται, ἐν

ὥς αὐαρεῖνται.

Ἀπὸ λυγρὰ δὲ καὶ

ὑπὸ πλῶμα

κῶν ἐμπνημάτων οἱ

πρῶτοι μάλλον καὶ

ὑπὸ λειπῶν, οἱ νεώ-

τεροι.

436 Ex peripneumoni-
cis suppurationibus
seniores magis pe-
reunt: ex reliquis, iu-
niores.

ὥν ἐμπύων οἷσι σπιο

νοῖσιν, ἀπὸ τῶν ὥ-

ων πολὺς γίνεται

ὀφρος, ἑλαστον ἔχον-

πύον, ἢ οἷσιν ὀλίγον

πύον, ὅσοις ἐξοι

αὐαρεῖνται.

437 Quibus suppara-
tis dum concutiu-
tur, multus strepitus
de humeris fit, minus
puris habēt hi, quā
quib' paucus, si diffi-
cilius spirent & me-
liore colorē habeāt.

S

439 Quibus autē, stre-
pitus quidem nullus
fit, verū difficultas
spirandi fortis, & vn-
gues liuidi, hi pleni
sunt pure, & pernicio-
sè habent.

440 Qui spumofum sā-
guinem vomunt, do-
lore infra septū trāf-
uersum non existen-
te, de pulmone vo-
munt. & quibus qui-
dem magna in ipso
vena rumpitur, mul-
tum vomūt, & in pe-
riculo versantur. qui-
bus verò minor, mi-
nus educunt, & secu-
riores sunt.

441 Quib⁹ tabidis spu-
tum in igne grauem
nidorem olet, & ca-
pilli de capite fluūt,
pereunt.

442 Quibus tabidis
in mare expuenti-

οἷσι δὲ, φόφος καὶ
μηδὲ εἰς ἰγγίνεται,
πνοια δὲ ἰσχυρὴ, καὶ
χεῖρες πῆλαιοι, πλῆρεις
τοῖ εἰσι πύου, καὶ
λέθρηιοι.

Ὅσοι ἀφρώδεις αἱ-
μῆουσι, πόνον μὴ
τοσ κατὰ τὸ διαφρε-
ματος, ἀπὸ τοῦ πλῆ-
μονος ἰμέουσι. καὶ
μελὲς ἢ μεγάλη φλ-
εὴ αὐτῷ ῥήγνεται,
λὺν τε ἰμέουσι καὶ εἰ-
σπικίνδυνοι. οἷσι δὲ
ἐλάσσων, ἐλασσὸν
αὐτὰρ ἔχουσι καὶ εἰ-
σπικίνδυνοι.

Τῶν φθισικῶν
σιν ὑπὸ τοῦ πυρὸς
πῆναι καὶ κίσθη βα-
καὶ αἱ τρίχες οὐκ
κεφαλῆς ῥέουσιν,
πόλλωται.

Τῶν φθισικῶν
σιν ὑπὸ θαλάσσαν

COACAE PRAENOT. 275

ιν, ἐς τὸν πυθμένα bus, pus ad fundum
 ἵστα τὸ πῦρον, ὅλε- fidit, breui pereunt:
 ν σωτόμους. ἔσω sit autem mare in æ-
 ν χαλκῷ ἢ θα- neo vase.

442 Quibus tabidis ca-
 πῖλοι φθίσι pilli ex capite deflu-
 αὶ τεῖχες οὐκ πῆς unt, à profluuiο alui
 καλῆς ῥέουσιν, ἀπὸ moriuntur: & quibus
 ῥοῖης ἀπόλλυται tabidis alui proflu-
 ὅσοι φθίσι- uia accedunt, mo-
 ν ἐπιγίνονται δι- riuntur.

442 In tabescentibus
 οἱ αὖ φθινώδεις sputa suppressa, men-
 ἔσις πύλων ἐξί- tem ad nugas garriē-
 ληρωδῶς, αἱ μοῖ- das emouēt, his spes
 α τούτοις ἐλπίς est hemorroidem ap-
 παύειν. parere posse.

443 Tabes periculosis-
 οἱ ἐπικινδυνό- simæ sunt, à ruptione
 α, αἵ τε ἀπὸ ῥή- venarum crassarum,
 φλεβῶν τῶν πα- & à defluxu de ca-
 ν, ἢ ἀπὸ κατὰ ρ- pite.

444 A Etates periculo-
 ῶν δὲ ἡλικιῶν ἐπι- sissimæ sunt ad ta-
 νώταται πρὸς bem, ab anno deci-
 σιν ἀπὸ 10. ἐπὶ 20, mo octauo, vsque ad
 30. καὶ 40. trigesimūquintum,

44 Pruriginosa corpora post alium suppressam in tabidis, mala sunt.

44 In habitibus tabescentibus cum febre fluxiones ad gingivas & dentes comparentes, malæ sunt.

44 In omnibus in tumorem eleuata precordia, mala sunt: in tabidis autem pessima.

44 Ex his qui diutina tabe perniciosè consumpti sunt, aliqui ante finem rigore apprehenduntur.

44 Pustularum eruptiones velut ferro lancinatae, habitus tabem significant.

44 Difficiliter spirantes ex putredine, multa cruda educentes in tabe, perniciosè habent.

Τὰ κνησμώδεια σημάματα μὲν κοιλίῃς εἰσὶν ἐν φθισικῇσι, καὶ κύν.

Ἐπὶ τῇσι φθισικῇσι εἰς ἕλκας καὶ ὀδόντας σημάματα ἐπιφανιόμην καὶ κύν.

Ἐπὶ πᾶσιν ἄπο δριμύτους καὶ κύν καί σον δὲ μὲν τῇ φθισικῇσι.

Τῶν μακρῶν μὲν σι πετικῇσιν ὀλέθριον εἶναι, καὶ πρὸ τῶν τῶν ἐπιρῆγούσι.

Τὰ ἀμυχώδεια σημάματα, φθίσιν οὐ σημαίνει.

Οἱ δὲ πνοοὶ ξηροὶ ποτὶ ἀπὸ πᾶσι νέκροντες ἐν φθίσιν λέγεται.

COACAE PRÆNOT. 377

Οἱ σὺν ἡμῶν πατρὶς
 αὐτὸν πρὸς τὸν αἰματῶ
 ἐξ ἑαυτοῦ ἀποστασάν,
 χολῶδες ἀκρῆτον,
 θύρον ἐν τῷ ὄντι.

Quibus hepaticis multum est sputum cruetum, siue subputridū, siue biliosum meracū, statim perniciosum est.

φ' ἡπατι καὶ τῆς
 βρογχῶ, καὶ
 ὡς τ' ἡν ἰσχυρὰ.

In hepatico colli-
quatio, cū raucedine
malum, tum aliàs, tū
si aliquantū tussiat.

οἱ καθ' ὑπαρξιν οὖν
 αἱρετικοὶ, καὶ διαλογικοί,
 ὡδοίτες, ῥιζώσυντες,
 λίσσονται παρὰ χῶδεις,
 οἱ ἀποστολῆς, ἐφ'
 αὐτοῖς πολλῶν, πυνώ
 χη καὶ λίαν φοροῦ-
 σαι.

Hepar dolētes, os
ventriculi dolentes,
soporosi, rigorem ha
bentes, & aluum tur
batū, tenues, cibum
auersantes, multū ex
sudantes, purulenta
per aluum egerunt.

οἱ σιν ἡ παρ' ἐξ αὐτῶν
 πρὸς οὐδ' αὐτοῖς, πρὸς
 ἐκ τῆς ἀποστολῆς λυγρῆς.

44 Hepar derepentē
circumcirca dolen-
tibus, febris accedēs
dolorem soluit.

σοι δι' ἁφροδίτης καὶ
 πύονσι, πονέοντες
 χόνδριον διξιόν,
 τοῦ ἡπαιτος πύον-
 θηήσκουσιν.

Qui sanguinē spu-
mosum spuunt, præ-
cordiū dextrū dolen-
tes, de hepate spuūt,
& moriuntur.

44 Quib' heparvstis,
velut amurca pro-
dit letale est.

74 Hydropes ex mor-
bis acutis, dolorosi fi-
unt ac perniciosi. in-
cipiunt autem pleri-
que à laterum molli-
tudine, aliqui etiam
ab hepate. his igitur
quibus à laterū mol-
litudine initium su-
munt, pedes tument,
& alui profluvia diu-
turna sequuntur, al-
uum nō mollientia,
neq; dolores ex lum-
bis & laterum molli-
tudine soluētia: qui-
bus verò ab hepate
tussis adhuc prom-
ptè oboritur, & pedes
tument, & aluus du-
ra egerit, eaq; ad ne-
cessitatem coacta, &
tumores circa ipsam
fiunt, partim in dex-

Οἷσιν ἡ πᾶρ καυ-
σιν οἷον ἀμόργη
χεται, θανάσιμον.

Οἱ δὲ ὑδρωπικ-
οὶ τῶν ὀξέων νοση-
των, ἐπίπονοι γί-
νονται, καὶ ὀλέθριοι. ἀρχο-
ὗν, οἱ πλεῖστοι μὲν δὲ
τῶν κενεώνων, οἱ δὲ
ἀπὸ τοῦ ἡπατος. π-
μὲν οὖν ἀπὸ τῶν
νεώνων ἀρχοῦντο
οἱ πόδες οἱ δίδουσι,
διὰ τὸ εἶναι πολυχρ-
ματικὰ λυθούσιν
λαπατονοῦσαι καὶ
οὐδὲ τὰς ὀδυάς
σαι τὰς ἐξ ὀσφύος
κενεώνων ὅσοις ὁ
τῷ ἡπατι βῆξ ἔτ-
μως ἐγγίνεται, καὶ
πόδες οἱ δίδουσι, καὶ
καὶ ἰλὴν σκληρὰ δι-
δωσι, καὶ πρὸς αἰῶ-
νι δὴ μακάριον πρὸς αἰ-
γίνεται, τὰ μὲν τῶν

COACAE PRAENOT. 279

τα δ' ἐπ' ἀριστερά, tra, partim ī sinistra,
 πάλιν καὶ ταπύνει. & rursus sedantur.

Ἐπὶ τοῖσι ξηροῖσιν **¶** In hydropicis sic-
 ρωπιώδεσι τὰ σπλάγcis urinae stillicidia
 νηκὰ, μοχθηρόν· mala: malae etiā uri-
 ναὶ αὐτὰ δὲ καὶ τὰ μεnæ paruas subsiden-
 ντὲς ὑποστάσιαι ἔχον- tias habentes.

¶ Hydropicis comi-
 τοῖσιν ὑδρωπιώδε tialis morbi affectio
 ν ἐπιληπτικὰ ἐπι- nes accedentes, per-
 νόμωα, ὀλέθριον, niciosæ sunt, & inter
 κήλων τε σημεῖων se signa prava sunt,
 χηρῶν, ἢ καλίας & alios humectant.
 ν γαίνουσιν.

Ἐν τοῖσι χολώδεσι **¶** In biliosis aluus tur-
 βίῃ παραχώδης, bata, egerens parua
 κατὰ δ' ὅσα σμικρὰ γο geniture similia, mu-
 ρία, μυξώδεια, καὶ cola, & dolorem cir-
 ῶνον πρὸς ἥβον ἐμ- ca pubem inducen-
 μίοντα, καὶ ὅρα ὅκ tia, & urinae non faci-
 λύντες ἰόντα, ἐς ὑ- lè solubiles prodeū-
 πώα ἀποτελούντα; tes, ex talibus in hy-
 τῶν τοιούτων. dropem desinunt.

Υδριῶν π πυρετῶ **¶** Hydropico feбри-
 τ, οὖρον μικρὸν καὶ enti, urina parua &
 παραγμύρον, ὀλέ- turbata, perniciofa
 τιον. est.

454 In aqua inter cutem incipiente, alui pfluuium aquosum oriens, citra cruditatem, morbum soluit.

454 In hydropo sicco tui significationem præmittente, tormina circa intestinum tenue infidentia, mala sunt.

456 Ex hydropicis comitiales, perniciosi.

454 Hydrops qui ad curationem remisit recurrens, desperatus est.

456 Hydropicis circa venas aqua in aluum prolapsa, solutio fit.

456 Dysenteria intempestiuè suppressa, abscessum in costis, aut visceribus, aut in articulis facit: num igitur biliosus abscessus in articulis, sanguineus in costis, aut

Ἐπὶ δὲ ὑδρίῳ ἀρχὴ μόνῳ, διὰ ῥέοιαι γλυκὺν ὑδατὸς δὲ, χωρὶς ἀπιψίνης, λύει τὸ νόσημα.

Τοῖσι ξηρεῖσιν ὑδρωπιώδεσι πρὸς τὸ μαίνουσι, σφοδρὸι πόντοι τὸ λεπτόν ἐμπύπτοντες, κακόν.

Τὰ ἐξ ὑδρωπικῆς ἐπιληπτικὰ, ὁλέθρια.

Υδρεος πρὸς διαίτησιν ἐν δισκόνεσιν παλαιοῦν δρομέων, αὐτὴ ληπτὴ

Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσιν καὶ φλέβας ἐς κοιλίην ἐκλύει τὸ ὑδρὸς, λύσις.

Δυσεντερίᾳ ἀκαίρως ἐπιστάσῃ, ἀπὸ τῶν σιν ἐν πλεονροῖσιν ἀπλάγχχοιςιν, ἢ ἐν ἀρθροῖσιν ποιεῖται ἄρσενος μὲν χολώδης ἐν ἀρθροῖσιν, ἢ δὲ αἱματώδης ἐν πλεονροῖσιν

τλάσχοισι;

visceribus fit?

Δυσενπρικτισιν ἔμε
ς χολώδης ἐν ἀρχῇ,
ἐκείν.

464 Dysentericis vo-
mit^o biliosus in prin-
cipio, malus est.

Οἷσιν οὖν δυσενπ-
ρίης ὀξείης ἐς πυώδεια
καὶ τὸ ὑγρὸν, ὃ ἐπι-
μέλειον οὐκ ἔστιν ἐξαι-
ρεῖται πολὺ.

465 Quibus ex dysen-
teria acuta humor
ad purulentiam de-
uenit, his id quod su-
perstat, valde album
ac multum erit.

Τὰ δυσενπριώδεια,
καὶ πυώδεια, ἰλνώδεια, λά-
τρεα διαχωρήματα
ἐν πυώδεσιν, ἐξε-
κρίονται ὑδροισι χρώμασι λευ-
κοῖς, ἰλπίσι οὐκ ἔστιν
ἐξαιρεῖται.

466 Dysentericæ, sub-
rubræ, limosæ, large
egestiones alui, in-
flammeis, valde rubi-
cundis coloribus so-
lutæ, insanix timo-
rem inducunt.

Δυσενπριώδεια ἀπληνῶ
δυσενπριώδεια, χη-
νισιμον, μακρὴν ὃ πονη-
ρόν. ἀνθρώπου γὰρ, εἰ
ὑδροπικρῶς, ἢ λευκῶδεια
γίνονται, θανάσιμον.

467 Dysenteria nō lon-
ga splenicis commo-
da est, longa verò ma-
la. deficiente enim, si
hydropes, aut intesti-
norum leuitates fiunt,
letale est.

Εν λευκῶδεια, χη-
νισιμον, ὃ δυνάει ἐν φώ-

468 In intestinorum læui-
tatibus cū animalcu-
lis, dolores tormine

soluti, partes circa ar-
ticulos tumefaciunt,
ex talibus squamule
rubicundæ, pustulosæ:
hi ubi exudarunt ve-
lut flagris cæsi rube-
funt.

¶ Qui in longis in-
testinorum leuitati-
bus vnâ cū animal-
culis tormina patiū-
tur, & doloribus affi-
ciuntur, his solutis in-
tamescūt: insuper ri-
gere his malum est.

¶ Intestinorū leuita-
tes cum spirandi dif-
ficultate, & lateris
pūctura, in tabē de-
finunt.

¶ Voluulosis vomit-
us, & surditas, malū.

¶ Vesicæ duræ & do-
lentes, omnino qui-
dem malæ sunt, pessî-
mæ verò cum febre
continua. nā dolores

λυόμεναι, τὰ πόδια δὲ
δρα μετεωρίζουσιν, α-
ποιούτων λίπια ἰξίδια
δρα, φλοκταίνοντα
ἰκιδρώσαντες οὐτο-
διαφοινιάζονται οἱ
μάστιξι.

Οἱ δὲ λειψήριώδε-
σι μακροῖσι ἅμα θη-
ρίοισι σφοδρώδεις, ὁ δὲ
νώδιες, λυομένων ἐπο-
δίουσι. τὸ ἐπιξέριζμα
τὸν ἔισι κακόν.

Λειψήρικὰ μὲν δὲ
πανοίη, καὶ πλανερο-
τῇ κινήσει, ἐς φθίσει
ἀποτελευτᾷ.

Εἰλιώδισιν ἔμεθον
καὶ κώφωσις, κακόν.

Κύσεις δὲ σκληρο-
τε καὶ ἐπώδυνοι, πω-
των ἢ κακόν, κακιστο-
ν δὲ πυρετῶ συνεχεῖ. ἢ
γὰρ οἱ ἀπὸ αὐτῶν πα-

η, ἱκανοὶ ἀνέλαν· ἔ-
θιλίαι τουτέοισιν, οὐ
πάν διαχωρέουσι.
ἄναι δὲ τούτους ἔχον
τυφώδες ἐλθόν, λευκὴν
καὶ λεῖν ἔχον ἑσπέρα
ιν. μὴ λυομύων ὃ ἴσ-
των, μηδὲ τῆς κύστιος
απαανομύνης ἐν τῇ-
σιν ὥρῃσι πρὸ ὁδοῖ-
σιν, ἢ πρὸς ἀπολείαν ὅν
προσέοντα. μάλιστα δὲ
γίνεσθαι ὅσῃ θίσις ἀ-
πὸ ἐπὶ ἐπὶ μέχρι
πεντεκαίδεκα.

Οἱ λιθιῶντες χη-
ματισθέντες, ὥστε ὅν
λίθον μὴ ὁρῶσιν ἵαν
πρὸς τὸν οὐρητήρα,
ἐν ἡδὲ οὐρέουσιν.

Οἱσι δὲ φῦμα πρὸς
πρὸς κύστιν ὅτι, τὸ παρὲ
χον πρὸς δυσχερίν, παν-
τοίως χηματισθέν-
τες ὀχλείονται. λύσις

ab ipsis vesicis, ad oc-
cidendum sufficiūt:
& alui his non valde
egerūt. soluit autem
hos vrina purulenta
prodiens, albā ac le-
uem subsidentiā ha-
bens. his verò non so-
lutis, neq; vesica mol-
lescēte in primis cir-
cuitibus, aegrum mo-
riturū esse timor est.
fit autem hoc maxi-
mè à septem annis
vsque ad decimum-
quintum.

Calculosi ita figu-
rati, vt lapis ad vri-
narium meatū non
illabatur, facilè min-
gunt.

Quibus tubercu-
lum est circa vesicā,
quod meiendi diffi-
cultatem inducit, ad
omnis generis figu-
ras vexantur: huius

autem solutio fit, pure erumpente.

¶ Quibus vrina clā destinē allabitur ad pudendum, exoluntur desperati.

¶ In vrinē stillicidio voluulus accedens, septima die perimit, nisi febre accedente, vrina acervatim prodeat.

¶ Torpores, & sensus stupiditates præter morē orientes, futuræ siderationis signum sunt.

¶ Qui ex vulnere im-
potentes fiunt corpore, febre quidem accedēte citra rigore, sanantur: non autem accedente, siderati fiunt dextra aut sinistra parte.

¶ Sideratis si hæmorrhoides accedant,

δὲ τοῦτου γίνεη, τοῦτο ἔσχατον.

Οἷσι λαμβάνει τὸ ἔρον πορρωτίπλον καὶ ἀδούον, ἔλκεν αἰτίησι.

Ἐπὶ σφαγγουρίῃ ἐλκὸς ἐπιγλυμῆος, ἐδομαίους ἀποκλυσιν ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγνομῆον, ἀδρόον οὐροῖ ἐλθῃ.

Νάσκει, καὶ αἰαίσθησιαι σινόμλαι περὶ τὸ ἔθος, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημείον.

Οσοὶ καὶ τρώματος ἀκρατίες γίνονται τοῦ σώματος, πυρετοῦ ἢ ἐπιγνομῆος χωρὶς ἔγχεος, ὑγιάζονται· μὴ γλυμῆου δὲ, ἀποπληκτικῶν γίνονται τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερά.

Ἀποπληκτικῶν αἰμορροΐδης ἐπιγνο-

ἔλαιον, χρήσιμον ἴσχυ-
 ρες δὲ καὶ νερκώσεις,
 πονηρόν.

utile est: si verò fri-
 giditates & torpores,
 malum.

47 In sideratis ex spí-
 ritus agra latione,
 sudor accedens, leta-
 le: rursus autē in his
 ipsis si febris acce-
 dat, solutio fit.

48 Siderationes dere-
 pētē exolutorio mo-
 do ortę, insuper tēpo-
 ris pgressu febre ac-
 cedēte, pniciosę sūt.

49 Quibus ex aliqua
 ægritudine ad aquā
 inter cutem res deue-
 nit, his alui sicca ex-
 cremēta caprini ster-
 coris pilulis similia
 egerunt, cum eliqui-
 datione mucosa, &
 vrina non bona, & di-
 stentiones circa præ-
 cordia, & dolores ac-
 tumores circa ven-
 trem, & dolores cir-

Εν τοῖσιν ἀποπλη-

πικρῶσιν ὑπὸ τῇ δυν-

αμεινότητι πνέματος

δρῶς ἐπιγυρόμενος,

ἀνάσιμον ἐν αὐτοῖσι

ἢ πάλιν πύθουσιν ἢν

πυρετὸς ἐπιγυῖται,

λύσις.

Τὰ ἐξαίφνης ἀπο-

πληκτικὰ λελυμένως

ἐπιπυρετῆναι τα χρο-

να, ὀλίγη.

Οἷσιν οὐκ ἐνδὲς ἀρρώ-

στίας ἐς ὕδρον φει-

νέται, τούτοις κοι-

λίαι ξηραὶ πυρεθώ-

δεις ἔρχονται, με-

τὰ τήξιος μυξώδεις

καὶ οὖρον οὐ καλῶ,

διατάσεις τε πρὸς ὑ-

ποχόνδρια, καὶ πό-

νοι καὶ ἐπάρματα πε-

ρὶ κοιλίην, καὶ πόνοι πε-

ca laterum mollitudinem, & iuxta spine musculos accidunt: febres item, & sitis, & tussis sicca sequuntur, & circa motus spirandi difficultas, & crurū grauitas, & à cibis abstinēt, & paucis ingestis explentur.

Hydropas leucophlegmatias appellatos, alui profluuium sedat: at tristitię cum silentio, & hominum auersiones, leniter eo modo affectos occidunt.

Qui ex timore cū perfrigeratione mēte mouentur, febres cum sudoribus, & somni vocem aliquantum intercipientes, hæc soluunt.

Ex insania ad rau-

εἰ κενεῶναι, ἢ πρὸς τοὺς
ῥαχιαίους μύας πορ-
αίηθουσι· πνεύματι πῆ,
ἢ δι' αἵμα, ἢ βῆχας ξη-
ραὶ παρεκκλονθοῦσι,
ἢ δύσπνοια πρὸς τὰς
κινήσεις, καὶ σκε-
λῶν βαρύτης, σιτίων
τὴν ἀφιστάσει, καὶ πορ-
σενεγκάμυροι μικρὰ
πληροῦνται.

Τοὺς λευκοφλεγ-
ματούτας διαῖτα
παύει. αἱ μὲν σιγῇ
ἀθυμῶναι, ἢ ἀπανθρῶ-
πία ἐπεικῶς αὐτῶν
καταπραΰνεται.

Οἱσι φόβου με-
τὰ κατὰ φύσιν ἐξί-
σανται, πνεύματι με-
τ' ἰδρώτων, καὶ ὕπνο
ὑπαίανθοι, ταῦτα
λύουσιν.

Ἐκ μανίης ἐς βελί-

ον μὲ βηχὸς ἀπὸ- cedinem cum tussi
λοισ. fit discessus,

Εν τοῖσι μανικῶ- 484 In furiosis conuul-
σι πασμοδὸς προσ- tio accedens, dissipa-
νόμμος, ἀμαύρω- tionem facit.

νίχα. 485 Mentis emotiones

Αἱ σιγῶσαι ἐκεί- faciturne non quie-
ες οὐχ ἡσυχάζου- scentes, oculis circū-
σι, ὁμμασι πρὸς βλί- spicientes, spiritum
ουσαι, πνῦμα ἔξω ἀ- extra efferentes, per-
φέρουσαι, ὀλέθρια. niciosæ sunt: faci-
οιοῦσι δὲ παραπλη- unt autem & leues
πικὰ χρόνια. ἀπὸς fiderationes diutur-
ἐκμαίνονται οὗτοι. nas: sed & ita affe-
σι δὲ ὑπὸ ταρ- cti ad insaniam de-
ῖ κριλίνε οὕτω πα- ueniunt: qui verò
ξιώνονται, πρὶ κρι- in ventris turbatio-
ν μέλανα δίδρα- ne ita exacerbantur,
α. his nigra circa
iudicationem pro-
deunt.

οἷσιν ὑγιαίνουσι χα- 486 Quibus sanis hye-
ῖνος ἰόντος πρὸς πύ- me circa lumbos fri-
ρῶν ψυχρότης ἐκ βᾶ- giditas & grauitas
ἀπὸ βρογχίτης προ- ex leui causa, & al-
κιστος, ἐκ κριλίνε ἐπὶ uis suppressa, super-
σις, τῆς αἰῶ καλῶς no ventriculo probè

officium suum præ- ὑπερτονύσης, ἰχία,
stante, his coxendiciū ἢ νεφρῶν πόνος,
morbus, aut renum τραγούνης τὰ χα
dolor, aut vrinæ stil- συμβαίνει.
licidiū fortassis con
tigerit.

¶ Quibus infernae
partes affliguntur, pru-
ribus antea fortibus
obortis, his arena sa
vrina fit, & supprimi-
tur: qui verò ex his
perniciosè habet, his
mens obtorpescit.

¶ Qui circa articulos
rubicundus in superfi-
cie pustulas habet, in
superq; rigorem, hi
circa ventrem & in-
guina rubescunt, ve-
lut ex plagis doloro-
sis, & moriuntur.

¶ Morbo regio affe-
cti, nõ ita subtili fen-
su præditi, quibus sin-
gultus sunt, his alui
erumpunt: fortassis

Οἱσι τὰ κατώτε-
ρα, κνησμών ἐν
νομῶν ἐμπροσ-
θεν, τούτοις ἁ-
μῶδες ἔξον γίνεται
καὶ ἰσχυρὰ. καὶ τῶν
ὀλέθρῳ σιν αὐτῶν
διαίτια ἀποναρκῶ-
νται.

Οἱ τὰ ἄλγιστα φέ-
κταινούμενοι ἐξ ὁ-
ρῶν ἐπιπολαῖον
πρὸς ἰσχυρὰς, ἔξον
λίας ἢ βουβῶνας
φοινίσκονται, οἱ αὖτε
γῆσιν ἐπὶ τοῦ σώματος
ἀποθνήσκουσι.

Τὰ ἐκ πρῶθεν, ἔξον
νν πὶ παλαιὰ νόσῳ
οἱσι λῦγες, κοί-
τη καὶ ἐν ἡμέρᾳ.

καὶ ἐπίσασιν, οὗτοι αὐτὴν & suppressio
ἐλαιοῦται. fit, hi viridanti pallo
καὶ χυλὸν ἀλ re inficiuntur.

ματα, ἐν πυρεζίσιν 401 Dolores iuxta la-
πῶς ἐσηκῶτα, ἀπὸ τῆς tus, in febrībus tenui-
φλεβοδμῆς βλά- ter consistētes, citra
καὶ ἡν ἀποσίτος ἦ. notas, venę sectio læ-
ἀποχόνδριον με- serit, siue cibū auer-
πορον καὶ ἐν κατα- setur æger, siue præ-
καί, οὐκ ἀπύρους νε cordium sublime ha-
καὶ φλύκους αἵμα- buerit: & in perfrige-
καὶ ἀφαίρεσις βλάπτει. ratione, non sine fe-
καὶ σφοδρόντες δὲ ἐπι- bre torpidos sangui-
σφοδρόν ἔχον, οὗτοι nis detractio lædit:
καὶ πλοῦσι. & putantes se meliùs

κεφαλὴν καὶ πόδας habere, hi moriūtur.

καὶ χεῖρας καὶ πόδας 402 Caput & pedes &
καὶ χεῖρας καὶ πόδας & manus perfrigerari,
καὶ χεῖρας καὶ πόδας alio & lateribus ca-
καὶ χεῖρας καὶ πόδας lidis, malū est. opti-
καὶ χεῖρας καὶ πόδας mum autem est, to-
καὶ χεῖρας καὶ πόδας tum corpus similiter
καὶ χεῖρας καὶ πόδας calidū ac molle esse.

καὶ χεῖρας καὶ πόδας 403 Conuerti autem
καὶ χεῖρας καὶ πόδας conuenit facilè æ-
καὶ χεῖρας καὶ πόδας grotum, & in attol-
καὶ χεῖρας καὶ πόδας lendo se leuem esse.

T

at grauitas toti⁹ cor-
poris, & manuū ac pe-
dū, mala est. si verò
etiā ad grauitatē li-
uidi accedant digiti
ac ungues, mors p^{ro}p^{ri}in
qua est: si verò peni-
tus nigrescāt, minus
perniciōsi sunt liui-
dis. verūm etiā alia
cōsiderare oportet.
si enī facilē fert mor-
bum, & aliud quod-
dam ex bonis signis
subindicat, morbus
ad abscessum verti-
tur, & partes corpo-
ris nigrefactae deci-
dunt.

437 Testes & pudenda
reuellsa, malum signi-
ficant.

438 Flatum sine strepi-
tu ac crepitu prodi-
re, optimum est. me-
lius autē est & cum
strepitu exire, quā i-

βαρύντης δὲ ὅλον
σώματος, καὶ χειρῶν
ποδῶν, πονηρόν. καὶ
κατὰ τὸς πῶ, βάρε-
λοι γίγνονται οἱ
κτύλοι καὶ οἱ ὄνυχες
πλησίον ὁ θάνατος
μελανόμηναι ὅτι πα-
λῶς, ἢ καὶ ὀλίγη
πυλίων. ἀλλὰ τὰ
πὰ θεώρειν ἢ γὰρ
περίως φέρη τὸ νο-
μα, καὶ ἀλλό τι τῶ
σίμων ἢ περὶ δεικνύ-
νόμενα εἰς ἀπὸς
τρέπεται, καὶ τὰ
λαϊδέντα τὸ σῶμα
ἀποπίπτει.

Ορχις καὶ αἰδο-
αἰσασμένα, π-
ρόν σημαίνει.

Φῦσαν δὲ
ψόφου περιδήσιο
εξίνα, βέλπσον.
σον δὲ καὶ σιω-
φῶ δειλδεῖν, ἢ

COACAE PRAENOT. 291

αἰετὶς αἰετὶς, καὶ τοῖς
ποιοῦν ῥόπον δι
ῥα, σημαίνει πο
ὸν καὶ περιφροσύ
ῆν μὴ ἐκὼν ἴδω
ῖνται πῶς ἀφῆσιν
φύσης.

Ελκρς πῆλιον καὶ
ὸν, ἢ χλωρὸν γινό
νον, θανάσιμον.
ἀνάκλιτις βῆ πῆσι
ὡς εἰς αἰ πῆσι
ων ὑπῆλιον ἢ καὶ αἰ
σκέλεα καὶ πετὰ μέ
ῖ, ὅκ ἀσείον. εἰ δὲ καὶ
τὰ ῥῆτοι πορρωτῆς
πῆσι αἰ, χεῖρον. θά
τιμον δὲ καὶ κεχη
αι, ἢ καὶ θείδιν αἰ.
ἢ τὰ σκέλεα ὑπῆλιον
μὲν ὅς συγκεκαμμέ
τε εἰν ἰσχυρῶς καὶ
απὸ λεγμύα. τὸ
ἂν ῥα σείρα καὶ αἰ οἱ
μὴ σῶντες, παρ
ροσῶν σημαίνει, ἢ
όνους πῆσι, καὶ ἰλῆν.

sthic reuolui, etiā si
tali modo pgressus,
dolorem & desipien
tiam significet, nisi
volens homo ultro
flatum ita emittat.

490 Vlcus liuidum &
siccum, aut cū virore
pallidum, letale est.

491 Decubitus optimus
est, velut quis sanus
solitus fuit: at supi
num iacere, cruribus
extentis, bonum nō
est. si verò etiā dela
batur pronus ad pe
des, deterius est. leta
le autem est & hiare,
& dormire semper,
& crura supinè iacē
tis valde incuruata
esse ac complicata.
in ventrem autē de
cumbere, si quis non
sit adfuetus, deli
rium significat, & do
lores circa ventrem.

T 2

at pedes nudos habere & manus, si quis non vehementer callidus sit, & crura disiecta, malum est: anxietatem enim significat. cæterum erectum sedere velle, malum est in acutis: pessimum autem peripneumonicis ac pleuriticis. dormire verò oportet noctu, interdium vigilare: contrarium autem, malum est. minime verò lædi æger poterit, si dormiat manens ad tertiā diei partem: verum postea somni mali sunt. pessimum autem est non dormire, neque die, neque nocte: aut enim præ dolore & afflictione vigilaerit, aut ab hoc signo delirabit.

ποδας δὲ γυμνοὺς ἔχειν ἢ χεῖρας, μὴ δὲ μὲν ἰόντα ἰσχυρῶς, τὰ σκέλεα διερεΐφθαι καὶ ἄλυσμον ἢ μαίνει. αὐτὰρ εἰς ἐν βούλεται, καὶ ἐν τῷ σιν ὁξείσι κακίον δὲ πνευμονικῇσι πνευμονοῖσι. καὶ δεῖν δὲ καὶ πλὴν νύκτος πλὴν δὲ ἡμέρας ἐγρησάαι· τὸ δ' ἐναντίον πονηρὸν. ἥκιστα δὲ βλάβησι τὸ πρῶτον καὶ μάλιστα ἕως τῆς ἡμέρας. οἱ δὲ ταῦτα ὕπνοι, πονηρὸν κακίον δὲ μὴ καὶ δεῖν, μήτε ἡμέρας, μήτε νυκτός. ἡ γὰρ ὁδὸς τε καὶ πνευμονοῖσι ἀγρυπνοῖν αὐτὰρ παρὰ φρονήσιν ἀπὸ τῶν τε τοῖσι μέγ.

Οἱ τοῖσι κροτάφοις
μνησθῆναι, πασμοῖς καὶ
ἐναντίων τῆς το-
ῖς ἐπιγίνεσθαι.

Οσοῖσιν αὖτ' ἐγκέ-
φαλος σεισθῇ, καὶ πο-
τὴν πληγῶσιν, ἢ ἄλ-
λῃς πίπτουσιν, πυρε-
τῶμα ἄφωνοι γίνον-
ται, καὶ οὔτε ὁρῶσιν,
οὔτε ἀκούουσι, καὶ τὰ
μυῖα ἀθνήσκουσιν.

Οἷς δ' ἐγκέφαλος
ῥῶσκεται, πυρετὸς
ἐπιτοπολὺ καὶ χο-
λῆς ἐμετος ἐπιγίνεσθαι,
καὶ ἀποπληξίη σώμα-
τος, καὶ ὁλέθριοι οἱ τοί-
τοι.

Τῶν ἐξηνυμένων κε-
φαλῆς ὁσέων, χαλεπῶ
καὶ ὄν γινώσκει τὰ κατὰ
τὴν ἐκφασὶν ἐξηνυμένα.
ἐξηνυτὰ δὲ ἢ ἀπὸ τῶν
κρίων καὶ στρογγύ-
λων βελέων μάλιστα,
καὶ καὶ τῶν ἐξ ὑποκων

Quibus tempora
secantur, convulsio
ex contrarijs sectio-
ni partib' oboritur.

Quibus cerebrum
concussum fuerit &
doluerit percussis,
aut aliàs lapsis, hi sta-
tim voce priuantur,
& neq; vident, neque
audiunt, & plerūque
moriuntur.

Quibus cerebrum
vulneratur, febris
plerunq; ac bilis vo-
mitus accedit, & cor-
poris fideratio, at-
que tales perniciosè
habent.

Ex ruptis capitis
ossibus, difficillima
cognitu sunt ea quæ
circa futuras rūpun-
tur. rūpuntur autem
maximè à grauib' &
ac rotundis telis, &
ex his quæ ex subcon

trario afferuntur, & nō ex plano loco: at
verò de quibus ambi-
guū est, rupta ne sint
an nō, iudicare oportet,
exhibito ad man-
ducandū in vtranq;
maxillam asphodeli
caule, aut ferula, ita
vt animaduvertere iu-
beas, an os aliquod
ipsi strepere videa-
tur. nā fracta strepe-
re videtur. progressū
verò tēporis, fracta
partim septima, par-
tim xiiij. partim etiā
aliter significationē
de se præbent: nā &
carnis ab osse disces-
sus fit, os liuidum, &
dolores, sanie effluē-
te. hæc autē egre iam
auxilium admittūt.

¶ Quibus omētum
excidit, necesse est
putrefieri.

πὸν φερομένην, κα-
μὴ ἐξ ἰσοπέδου. ἢ
δ' ἀπὸ ἐξωθεν, πρὸς
τὸν ἐξωθῆναι ἢ οὐ, κα-
τὰ δὲ, διαμασάσας
δόντα ἐφ' ἑκατέρῃ
πλευρῇ σιγῶνα, αὐτῇ
κῆν, ἢ νάρθηκα, κα-
ταποσέχειν κελύειν
πὶ τοῖς αὐτῶν δ
κίεσι τὸ ὀστέον· τὰ γὰρ
κατενύχτα δοκίμα
φαίν. τοιοῦτος
τοῦ χρόνου τὰ ἐξωθεν
τα μὲν ζ. τὰ δὲ ιδ.
δὲ καὶ ἕλως διασπ
μαίνει· τῆς τε γὰρ σ
κῆς ἀπόσσεις ἀπὸ
ὀστέου γίνεταί, καὶ
ὀστέον πέλιον, καὶ
νοί, ἰχώρων ἀπορῆ
των γίνεταί ὅτε ταῖς
ἡδὴ δυσβοήθητα.

Ὅσοις ἐπὶ πλ
ἐκπίπῃ, ἀνάγκη
σάπηναι.

COACAE PRAENOT. 295

ἰν ἐν τερὸν διακρ-
τὴν λεπῶν, ὅσυν
ται.

ἄλλον διακρπὲν, ἢ
θρ τὸ λεπὸν, ἢ ἄ-
πποσθῆν, οὐ συμφύ-

ται, πᾶν ἐν τῷ σώμα
ὅσον ἀποκρπῆ, ἢ
ιδρος, οὐκ αὐξέει.
Ἐπὶ τρώματι πα-
ρὸς ἐπιγυρόμενος,

ἔν.
ἔπὶ σώματι χολῆς
ἔως ἐπιγυρόμενος,
ἔν καὶ μάλιστα ὑπὸ
σι κεφαλῆς ἴσι.

Νοῦρα ὅσα παχέα
τρώσεται, ὡς ἐπὶ
πολὺ χωλεῖται.
ἁλὲς ἀπτεροκό-
να μάλιστα, καὶ
ἄ μιν αἰ κεφα-
ῖ, μάλιστα τῶ ἐν μὴ
ῖσιν. ἀποθνήσκου-
δὲ μάλιστα ἐκ

Si intestinū quod-
dam ex gracilibus
dissectum fuerit, nō
coalescit.

Nervus dissectus,
aut genę tenuis pars,
aut præputium, non
coalescit.

Quodcunq; os in
corpore resectū fue-
rit, aut cartilago, nō
augescit.

Ex vulnere con-
uulsio accedens, ma-
la est.

Ex vulnere bilis vo-
mitus accedens, ma-
lum: & maximè in
capitis vulneribus.

Nervi crassi si vul-
nerantur, plerunque
claudi fiunt, & si ob-
liqui vulnerantur
præsertim, & si mu-
sculorū capita, maxi-
mè in femoribus. mo-
riuntur maxime ex

vulneribus, si quis crebro sauciatus fuerit, aut spinalem medullam, aut hepar, aut septum transversum, aut cor, aut vesicam, aut venam crassam. moritur autem etiam, si in arteriam & pulmonem valde magnæ plagæ fiant, ita ut pulmone percusso, paucior spiritus per os procedat, quàm is est qui ex vulnere elabitur. moriuntur autem qui in intestina vulnerati sunt, siue ex tenuibus aliquod, siue crassis vulneratum fuerit, si per transversum fiat plaga, & magna. si verò parva & recta, quidam evadunt. minimè verò moriuntur vulnerati in paribus corporis ubi

τῶν βωμάτων, ἢν ἐγκέφαλον, τρωχίαν, ῥαχίτιν, μυελόν, ἢ πνεύμα, ἢ φρενὰς, ἢ περιθώριον, ἢ κύστιν, ἢ φλέβαν, ἢ παχέων. θνήσκουσι δὲ καὶ ἐς ἀρτηρίαν, πλὴν μονὰ μεγάλην, σπύροντα αἱ πλεονεχύνονται, ὡς πρὶν πλεονος πληγῆς, ἐκείνου προερχόμενον πνεῦμα καὶ εὐμαρυνεῖται, ἢ τὸ ἐκπίπτει ἐκ τοῦ βώματος. ἐκ σκονοῦσι δὲ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ναῦρα, ἢν πρὶν λεπῶν τρωχίαν, ἢν τῶν παχέων, ἢν ἐπικάρσιος ἢ πρὶν γλῆτα καὶ, μετὰ εἰς μικρὰ καὶ ὀδυνηρὰ πρὶν γίνονται αὐτοῖς κίστες δὲ θνήσκουσι, πρὶν σκόμνοι ἐν ταῦτα μὴ εἶναι τῶν σώματος μερῶν ἢ

ἐν ὁρώσιν τὰ πῶ. πῶ δὲ
 ἐν ἁμυροῦνται ἐν
 τοῖσι τρώμασι τοῖσιν
 πῶ ὁφρῶν, ἢ μικρὸν
 τῶν. ὅσῳ δ' αὖ τὸ
 ὥμα νεώτερον ἢ, μά
 λιστα βλέπτουσι. χρῶ-
 μα δὲ οὐλῆς,
 ἁμυροῦνται μάλλον
 ἐν μὲν πῶ.

Αἱ σύριγγες χαλε-
 πῶταταί εἰσιν, ὅσαι ἐν
 τοῖσι χονδρῶδεσι πε-
 ραῖ ἀσάρεσι τοῖσι
 πεφύκασιν, αἱ δὲ πε-
 ραῖ ἱλαί, μολῶνται ἢ, ἢ
 χωροῦσιν αἱ, σαρ-
 κῶν τε ὑπὸ τῷ σώματι
 πεφύκασιν αὐταῖς. οὐδε-
 νος πεφύκασιν, ὅσαι
 ἐν τοῖσι μαλθακῶσι
 πεφύκασιν καὶ σαρκῶ-
 δεσι τε καὶ ἀνδρῶσι
 πεφύκασιν.

hæc non sunt, aut ab
 his quàm lōgissimè
 absunt. at verò visus
 obscuratur in vulne-
 ribus orientibus in
 superciliū, & paulo
 altius. prout autē vul-
 nus recentius est, ma-
 ximè vident. cicatri-
 ce verò diutius tar-
 dante ac senescente,
 magis obscurari cō-
 tingit.

Fistulæ difficilli-
 mæ sunt, quæ in car-
 tilaginosi & excar-
 nibus locis sunt, & ca-
 ue sunt, & procedunt
 ac fanie manant sem-
 per, & caruncula in
 osculo ipsis inest. cu-
 ratu autem facilio-
 res sunt, quæ in mol-
 libus & carnosiss &
 non neruosis exi-
 stunt.

Τὰ δὲ πρὸ ἥβης οὐ Morbi hi ante pu-

bertatem non fiunt, peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix circa tibiam, fluxus sanguineus, cancer non cognitus, vitiligo leuce dicta non à natura insita, defluxus medullæ spinalis, hæmorrhoids, voluulus chordapsus appellatus non cognatus. horum morborum nullum ante pubertatem fore expectandum est. verum ab anno decimo quarto, usque ad quadragesimum secundum, natura corporis morborum omnis generis ferax fit. rursus ab hac ætate, usque ad annos sexaginta tres non fiunt strumæ, neque lapis in vesica, nisi prius existat, neque

γίνεται νοσήματα περιπνευμονικά, πleuritικά, ποδάγρα, νεφρίτις, κύστις, πόδι κνήμην, ξοῦς, μαθηρὸς, καρκίνος, σύμφυτος, λεύκη, συγγενής, κατὰ τὸν ἔρπον νεπαῖος, αἵμα, ἔοις, μὴ σύμφυτος, χορδαψός. πάντων νοσημάτων πρὸ ἥβης οὐ χρεὶν προσδέχεσθαι, γυνησιόμεινον δὲν. ἀπὸ 14. μέχρι 60. καὶ μ. ἐπὶ τῶν, πάθος ἢ φύσις νοσημάτων ἤδη τοῦ σώματος γίνεται. πάντων δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς ἡλικίας μέχρι 60. ἐπὶ τῶν, οὐ γίνονται χόρδα, οὐδὲ λίθος κύστις, ἢ μὴ τύχη πρότερον ὑπάρχων, οὐδὲ

πρὶν ὑπάρχειν, οὐδὲ

παῖδες νεφρίτις, ἢν μὴ
καθ' ἑαυτὰς ἐξ
ἄλλης ἡλικίας· οὐδὲ
μορροΐδες, οὐδὲ ῥοῦς
κατιγρὸς, ἢν μὴ πρό
τερον τύχη γεγνημέ-
νη· ταῦτα μέγχι γή-
ρας ἀπέχεται νοσή-
ματα.

Εν γυναικείοις τὰ
πρὸ τῆς τέκων ἰόν-
τα ὑδατώδεια, κα-
τὰ τὴν
Στόματα ἀφθώ-
δεια, τῇσιν ἐπιφόροι-
ν οὐ χηρὸν. ἀρε-
ταὶ καὶ κηλίδαι καδυχαί-
ονται;

Εκ κενέωνων μεδι-
άμβρα ἀλγύματα ἐς
τὸ λεπτόν, ἐν μακροῖ-
σιν, καὶ διαφθορῆς καὶ
μὴ λίνην καθαρεῖ-
σθαι, ὁλέθριον.

defluxus medullæ spi-
nalis, neq; nephritis,
nisi ex alia ætate co-
mitentur: neque hæ-
morrhoides, neq; flu-
xus sanguineus, nisi
prius fuerit. hi usque
ad senectutē absunt
morbi.

44 In mensibus mu-
liebribus qui aquosi
ante partus prodeūt,
mali sunt.

45 Ora feruido aph-
thæ vlcere affecta,
vterum gestantibus
non sunt bona. num
& alui humectan-
tur?

46 Dolores ex late-
rum mollitudine
ad intestinum te-
nue transeuntes, in
morbis lógis, ex cor-
ruptione factus non
valde purgata, pernā-
ciosi sunt.

§14 Quæ ex partu ac
foetus corruptione
multa repente conci-
tata, supprimuntur, dif-
ficilia sunt. rigor his
infestus est, & alui tur-
batio, tum aliàs, tum
si præcordiū doleat.

§15 Vterū gestantibus
dolores capitis sopo-
rosi, cum gravitate
orientes ac conuul-
sione, plerunque ma-
li sunt.

§16 Quibus dolores p-
tinaces ex mensibus,
circa supernā partē,
& intestinum tenue,
aluos humectant,
aliquantum cibos a-
uerfantur: his circa
iudicationem dela-
tiones in somnū fiūt,
& impotentes ex ca-
pitisdolore exsudāt,
ac perfrigerantur. ta-
les recidiuæ plerisque

Τὰ ἐκ τοῦ κυλίου
φθορῆς πολλὰ ὄντα
ὁ μήσαςτα, ἐπισα-
δύσκολα. εἴητος τα-
σι πολέμιον, καὶ ἐ-
λῆς ταρχή· ἄλλοι
τε καὶ ἄποχονδρῶν
ὁδωώδεις.

Τῇσιν ἐπιφόρεται
κεφαλαλγικὰ καὶ
εἰώδεια, καὶ βάρεος
νόμηναι καὶ σπασμο-
φλαῦρα ὡς ἐπιτο-
λν.

Ἦσιν ἐκ γυναικείων
πρὸς τὸ αἰῶ καὶ τὸ
πρὸν πόντοι σπύγνοι,
λίαι καὶ θυγαίνουσι
ἰσασώδεις· πάντη
πρὸς κρίσιν καὶ ταφ-
εαί, καὶ ἀδωάτοι καὶ
φαλαλγικῶς ἐβιδε-
σι, καὶ πρὸς ψυχουσι
αἱ τοιαῦται ἄποσπο-
φαί, τῇσι πλείστοις

οἰόμενα μὲν πρὶν ἂν
ισιν, ταχέως κτείνουσι.

orientes post remissionem, cito occidunt.

Γὰρ μὲν μυχθισμοῦ
αἰαφορόμελα
αἵματα, καὶ τῆξιν
μεγάλους, τῶν ἐπι-
θροισιν ἐκπύωσκει.

Spiritus qui cum
suspitijs extra ferun-
tur, & colliquatio
præter rationem, in
vterum gestantibus
abortum facit.

Οδυνη κοιλίης μὲν
κον, ὡς ταύτησι πυ-
ρεα καὶ δαίρει.

Dolor ventris post
partum, in his puru-
lenta purgat.

Αἱ νερκώδεις καὶ
κλίσαι ἐν τῇσι κινή-
σι μὲν ἀδυναμίας

Torpidæ, & præse-
tim in motibus cum
impotentia fractæ,

τακεκλασμέναι, πε-
ρίσιν ἐνοχληθεῖ-
σαι, ἀσώδεις, ἐξιδροῦ

circa iudicationē ve-
xatæ, anxiosæ, mul-
tum exsudent. alui

πολλῶν κοιλίαι κα-
ταρραγεῖσθαι ταύτη
καὶ κεν.

his humectæ, malū.
Menses non suppri-
mi, commodum est:

Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ
πυρρῆσαι, χρήσιμον.

ex talibus comitia-
les morbi fiunt, ut ar-
bitror. quibusdā ve-

τιληπτικὰ καὶ τῶν
πυρρῶν, οἶμαι. ἐν ἧσι δὲ
ποφραῖ μαλ' αἱ, ἐν ἧ
δὲ αἰμορροΐδες,

ro vētris subductio-
nes diuturnæ, quibus-
dam hæmorrhoides.

516 Prægnātibus præcor-
dij dolor, malum:&
alui his subeūtes, ma-
lum.& insuper rigē-
re his malum.dolor
ventris in talibus mi-
nus malum, si limo-
sa purgentur.

517 Quæ ex talibus fa-
cilè pariunt.post par-
tum vehemēter mo-
lestantur.

518 Prægnantibus ta-
bescentibus, quibus
rubor in facie fit, stil-
lationes de naribus
orientes, hunc auer-
tunt.

519 Quibus ex partu
prodeunt alba, his ve-
rò suppressis, cum fe-
bre surditas, & dolor
acutus ad latus fit,
mente mouentur, &
perniciosè habent.

520 In gestantibus v-
terum falsuginosa,

Τῇσιν ἐπιφόρου
ἀποχονδρεῖς ἀλγύ-
κακὸν κ, κηλίαι
τῇσι φόβον εἶναι,
κὸν κ, τὸ ἐπιρῆναι
ταύτησι κακὸν. ὁ δὲ
κηλίης ἐν τῇσι το-
τῇσιν ἡσυχον κακὸν
ἰλυνώδεα καθαίρει.

Ἡσυχον δὲ τῇσιν
οὐτῶν τίποτεται,
τὸ κὸν δύσφορα σ-
δεα.

Τῇσι κυοῦσιν
νώδεσιν, ἡσιν ἐρῶ-
τῶν σφοδρῶτον γί-
ται, αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀ-
σάξιδες ὅσῃ ἀποβέ-
σι γινόμεναι.

Ἡσιν ἐν τῇσιν
κὰ, ἐπισαύτων δὲ,
μα πυρετῶ καὶ φώ-
κα ἐς πλουρὸν ὁδ-
νι ὁξεία, ἐξίσανται
λέθριοι,

Τὰ ἐν τῇσιν ἐπ-
φόροις ἀλμυρῶδ-

καίνει μὲ τὸ κον significant post par-
 σκολα λανκοῖσιν tum molestias ex al-
 κωδίσιν. αἱ τοιαῦ- bis mordacibus. ta-
 καθεύσεις ἀπο- les purgationes indu-
 ληρώσιν. λυγρὸν ἔ- rant. singultus in his
 ἰδοὺ φλαῦρον, καὶ malum.

ἰσοῖς ὑπερῶν, καὶ σω- 520 Ad pedes & ad lū-
 εἶναι. bos distentiones ex

Ες πόδας καὶ ἐς ὀ- mēsis, suppuration-
 κω σωματίσιν καὶ γυ nem inducunt, itē-
 κείν, καὶ πνηκῶν, que ea quæ de aluo
 καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης viscosa groueolētia
 ἰσχυρὰ δυσώδεια ἐπι cū dolore prodeunt.
 ἴσως ἰόντα. πνιγμοὶ stragulationes quo-
 καὶ τοῖσι προγεγραμ- q; ex præscriptis, sup-
 ῖοισιν, καὶ πνηκῶν. purationem faciunt.

Τὰ ὑσδρικά ἐν κοι- 527 Vterinæ in ventri-
 κῶσι σκληρόματα culis durities dolo-
 πόδων αὐξήσας, ὀλέ- rosæ acutè, perni-
 κίον. ciosum.

Τῇσιν ἐπιφόροισιν 528 Vterū iam gestan-
 καὶ ἀφ' ὧν δὲ αὐτὰ μα- tibus ex feruido vl-
 ἐπὶ πόδων, πονη- cere fluxiones dolo-
 ν. αἱ μὲν ὅσους ταύτη rosæ, malum. hemor-
 κἀκίον. rhois his pessimum.

Ἡσὶ κοιλίης ἐ- 529 Quib; aluo tume-
 καθεύσεις ἐς αἰδῶν facta, ad pudendum

rubor deuenit, men-
sibus albis humidis
derepentè progres-
sis, in longis febris
moriuntur.

520 Cōuulsionis, si mē-
ses in principio appa-
ruerint, febre nō ac-
cedente, solutio fit.

521 Vrinę tenues cum
aliquantula nubecu-
la in medio cōsisten-
te, rigore significāt.

522 Si à quarta die san-
guinis fluxus fiat, diu-
turnitatē significat,
& alius erumpit, &
crurum tumores.

523 Vterum gerenti-
bus capitis dolores
soporosi cum graui-
tate orientes, mali
sunt. fortassis autem
his etiā conuulsoriū
quid pati contingit.

524 Quę ante partum
iuxta modum bilis

ἔρυνθος ἤλθε, γυν-
καίων λευκῶν ὑγ-
κατιλθόντων ἱστα-
νης, ἐν μακροῖσι πο-
τεῖσι τελευτῶσι.

Σπασμῶ, γυν-
καίων ἐν ἀρχῇσι φο-
πων, πνευτῶ μὴ ἐν
γυρομένον, λύσις.

Οὐρα λεπτή ἡ
φιλα ἐν μέσῳ ἐρ-
μύα, ἔϊγος σημαίν-
ει.

Ὡς ἀπὸ τῆς τετ-
δος αἵματος ἐν σις
νηται, χρόνια σημαίν-
ει, καὶ κοιλίη καὶ τα-
γνύται, καὶ σκελ-
οὐδὴματα.

Τῇσιν ἐπιφόρον
κεφαλαγικὰ κα-
δεα μὲν βάρος γυν-
μύα, φλαῦρα. ἰσχυρὰ
πάντησι καὶ αἵμα
σιμῶδες πᾶσι ὠφελί-
α.

Αἱ πρὸ αλγίστα
ρόπον χολερώδεια

COACAE PRAENOT. 305

τόκων, πικρὸνσι
ῥηϊδίως· πυρέξασαι
κακῆς, ἄλλως
ἐν πικρῇ φάσγαν
ἢ πικρῇ ἐν πυ-
ρῇ κακῆς ἐπι-
σημειον.

Τὰ πρὸ τῆς πικρῆς
νύμφης ὕδατος δα,
αἵμα.

Τῇσιν ἐπιφόροις
φάσγαν ἀλμυρῶ
ἐν σίεσι, πυρρὸν.

Τὸ πρὸ τῆς πικρῆς
ῥηϊδίως, καὶ τὰ αἵμα
ὕως πικρῆς, κιν
ὑδατος.

Τῇσιν ἐπιφόροις
ἀφ' ὧς δα ἐν μα-
κρῇ, πυρρὸν· πασθεῖ-
μα, ἐκλυθεῖσαι, με-
ταφύχθεῖσαι, ἐκ-
μαίνονται ὁξείως.
καὶ μύτοι καὶ δύσκο-
λοι ἀπεβαίνει τῇσιν ἐ-
πιφόροις τὰ πρὸ τῆς
πικρῆς οἰδήματα.

sursum ac deorsum
erumpentis, dolve-
runt, facile quidem
pariunt: verū si febrē
citent, malignē ha-
bent: tum aliās, tum
si circa fauces quid
vexet, aut aliquod
signum in febre ma-
lignum appareat.

Aquosa ante par-
tus erumpētia mala.

Uterum gestātibus
falsuginosē iuxta fau-
ces fluxiones, malū.

Ante partū rigore
habere, & partū citra
dolorē, periculosa.

Uterum gerētibus
ex feruido ulcere flu-
xiones, malū: conuul-
sa, exoluta, & post-
ea perfrigerata, ex-
calescunt acutē. sed
& difficiles sūt prae-
gnantibus tumores
circa tenue ītestinū,

quales circa eminē-
tias osculi vteri fiūt,
erectæ ceruicis spira-
tionem inducentes.
num tales tumores
gemellorum partum
significāt? num & cō-
uulsionem tales tu-
mores faciunt?

339 Quæ suspiriosum ef-
ferunt spiritum in fe-
bribus, abortiunt.

340 Horrorē habenti-
bus, lassitudine affe-
ctis, capite grauatis,
menfes erumpunt.

341 Ad manum torpi-
dæ, obaridæ, fitis ex-
ortes, mēses multos
emittentes, suppurā-
tæ fiunt.

342 Alba derepentē ex
abortu decurrentia,
si aliquantum rigue-
rit, & ad femur impe-
tus, in his tremor dif-
ficilis est.

οἷα τὰ πρὸς τὰς ὀφθαλμοὺς
γίνεσθαι, ἀπολαμάνουσι
μυῖα ὁρροπνοίῃσι
ἐξ τὰς ζοιῶντα οἷα
τὰ διδυμοτοκεῖ-
α καὶ ἀσπασμῶδ-
τοιαῦτα οἱ δὴ μ-
ποιοῦσι;

Τὰ μυχθῶδεια
ναφέροντα πνι-
γνύσκειν, οἱ
τρέωσονται.

Φρικώδεσι, κ-
δεσι, καρκινώ-
γυναικῶν κατὰ
γυνῆν.

Αἱ τὸς χεῖρας
θραύουσιν, κατὰ ξηροῖς,
ποῖ, γυναικῶν
λὰ χαλῶσαι, κατὰ
πικρῆν.

Τὰ ἐξαίφνης
κατὰ τρεῖς χοντ-
πρωσμῶ, ἢν πὶ ἐ-
καὶ ἐς μηρὸν ὁρ-
τρέμος δύσκολον

COACAE PRAENOT. 307

ἂ ἀφ' ὧν δὲ αὖτόμα **¶** Ora feruido aph-
 τῆσιν ἐπιφόροισι **¶** tha appellato vlcere
 ἰσας καὶ θυγαίνει. affecta, vterū gestāti
 ἰδὲ τῶν κυνοσέων bus aluos humectāt.

κυνοσέονσα πρὸ τ **¶** Prægnantes præ-
 τυν, ἐπιγέρουσι. agrotantes ante par-
 tus, insuper rigent.

ἰναρκάδεες αὐλὺ **¶** Torpefactoriæ ex-
 δύνουσι μὲν αὐτὰν **¶** solutiones, difficiles
 τῶν ἀποβάσεων quidem ex partibus
 παρὰ φρονισκαί, contingunt & men-
 ὅμοιοι ὀλέθριοι. α- tem euomentes, non
 ἰ, πλῆθος γυναι tamen perniciosæ.
 ἰν' ἀποσημαίνουσιν. sed & mensium co-
 priam præsignificant.

ἰ ἐν τῷ κοιλίῳ **¶** Quæ in partu os
 ἀλγύνουσαι, ὀλίγω **¶** ventriculi prædo-
 ῖον ἀποβάλλουσι. luere, paulo post eij-
 ciunt.

ἰ ἀφ' ὧν δὲ αὖτόμα **¶** Horrores, lassit-
 δὲ αὖ, καὶ θειασμὸς **¶** tudines, capitis gra-
 χήλου ὀδυώδεια, uitates, colli dolo-
 ῖαι καὶ ταῖς ἰσ- res, menses extrudūt.
 ἰ. πρὸ κρίσιν τὸ circa iudicationem
 ἰν' ἑν γινόμενον tale si fiat cum tus-
 βηχίου ἐπιγέρ- sicula, rigorem insu-
 per inducit.

V a

544 Quibus puellis er-
 itæ cervicis spiratio
 contingit vterum ge-
 stantibus, his māmæ
 suppurantur. & men-
 ses apparere in prin-
 cipio, malum est.

545 Infantia febres adu-
 tas turbulentas non
 bilioso os ventriculi
 dolenti solvunt.

546 In sterilibus & non
 parientibus sangui-
 nis vomitus ad con-
 ceptionem prodest.

547 Caligines mensi-
 bus multis compa-
 rentibus solvuntur.

548 Quibus mulieri-
 bus ex febribus do-
 lor mammarum fit,
 sputatio cruenta nō
 feculenta oborta, sol-
 vit dolores.

549 Convulsiones ex
 vtero affecto sine fe-
 bre faciles sunt, ve-

Ἡοι κῆρσαι δὲ
 πνοιῖα συμβαίνει
 τῇσιν ἐπιφύροισι,
 θοὺς ἀπνοῦται
 νακεία ἐπιφαίνει
 ἀρχῇ, καὶ κῆν.

Τὰ μαινικὰ πυρετοῦ
 ὀξείας παραχώδισαι
 χόλω καὶ ριζαλῶ
 λύνουσι.

Τῇσιν ἀπόκρυσσιν
 μαζῶν ἔμετος πρὸς
 συλλαβὴν ὠφελὲς

Τὰ ἀχλυνώδεια
 νακείων συγχῶν
 φανερὸν λύνει

Οσσησι γυναιξὶ
 πυρετῶν ἀλγῆμα
 δῶν γίγνεται, πρὸς
 αἱμάλωπος οὐ τε
 δης γρμομένη, λύνει
 πόνους.

Οἱ δὲ ὑσφί-
 σιν ἀπύροισι
 σμοὶ ἀνχίρεις,

COACAE PRAENOT. 309

Δορκάδι.

Iut etiam Dorcadi.

¶ Quibus ex rigore febris lassatoria, menses decurrunt. collum in his dolorosum sanguinis eruptione inducit.

¶ Vomitus minimè molestus est ex pituita ac bile permixtus: verum ne valde multus vomatur. at meraciores vomitiones deteriores sunt. praefinus autem vomitus, & niger, & liuidus, malus est. si verò etiam omnes colores idem vomuerit, perniciosum est. celerrimam autem mortem significat liuidus, & male olens. est etiam tetralis ruber vomitus, & maxime si cū necessitate dolorosa vomatur.

V 3

Qui anxie se iactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent, itemque qui lancinantur citra vomitum. Οἱ ἀσώδεις αἰνῶς παροξυνόμενοι καὶ οἱ παρὰ σώμῳ αἰνήμετοι.

Parui vomitus, biliosi sunt, tum aliam si vigilauerint. Τὰ μικρὰ ἐμέσων, χολώδεια, ἄλλα κὴν ἀχρηπνέουσιν.

An nigris vomitibus surditas non nocet. Ἐπὶ μελαίνων ἐμπῶν κώφωσις οὐ βλάπτει.

Pauci celeres, biliosi, meraci vomitus, mali sunt in alui subductione vberiore & pertinaci laborum dolore. Οἱ χυμὰ μικρὰ καὶ χολώδεις, αἰνῶτοι ἐμετοὶ, καὶ ἀποφορῇ πλείονι ὀσπύος ἀλγυμάζονται.

Ex vomitibus anxietates, clangores oculi, concretionem lanuginosam habentes, furiosa. Τὰ ἐξ ἐμέτων ὀδύσιν, κλαγγώδεια ματὰ, ἐπιχουῶντα, μαινικά.

Acutè insania correpti, voce intercepta, moriuntur. Οξείως μαινόμενοι σκονοσιν ἄφωνοι.

In vomitu si quis fiticulosus sit, & si Ἐν ἐμέτῳ διστά.

πα, ἀδιψον γλυκῶς,
 ὅν ἐν ἀσώδεσιν
 ὑπνοῖς.

tis exors fiat, malum
 est anxiosis vigilan-
 tibus.

Γὰρ παρ' οὗς μά-
 α τοῖς ἀσώδεσι.

Abcessus iuxta au-
 tem, maximè fiunt
 anxiosis: alio turba-
 ta suppressa, breui ve-
 lut culicum pūcturæ
 erumpunt, & ad ocu-
 los lachrymosus ab-
 scessus deuenit.

λίης παραχῶδης
 σασις, διὰ ταχέων
 αδεῖ οἱ ἀκωνώπων
 τήματα, καὶ ἐς ὁμ-
 τα δακρυώδης ἀπο-
 ρις ἔρχεται.

Ἐπὶ ἀκρήτοις ἐμέ-
 ς λυγμὸς, κακὸν
 ὅν δὲ καὶ σπα-
 ὸς. ὁμοίως δὲ καὶ
 τήσιν ἐποδκαθάρ-
 ρι τήσιν οὐ τ' φαρ-
 κείων.

In meracis vomí-
 tibus singultus ma-
 lus: mala etiā con-
 uulsio. similiter etiā
 in nimijs purgatio-
 nibus ex medica-
 mentis.

Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν,
 αλίζουσιν ἔμπροσ-
 τ.

Qui vomituri sūt,
 antea sputationes fa-
 ciunt.

Ἐπὶ ἐλεβόρω σπα-
 ὸς, ὀλέθριον.

Ex veratro cōuul-
 sio perniciofa.

Ἐπὶ πάσῃ καθάρ-
 πλεοναζούσῃ ψύ-
 μεν ἰδρωτός,

In omni purga-
 tione redundante,
 frigiditas cū sudore,

perniciosa est: & qui
insuper vomunt, siti-
culosi in his, malum,
at anxiosi, lūbos do-
lentes, aluo hume-
stantur.

§ 66 Purgationes val-
de rubicundorū, ni-
grorū, à veratro, ma-
læ sunt: & cum talib⁹
exolutio, mala.

§ 67 A veratro vomere
rubicunda, spumosa,
pauca, prodest: facit
tamē duritias, & sup-
purationes magnas
abducit: sunt autem
qui talia vomunt a-
liās & pectus doloro-
si, & in rigorib⁹ exu-
dantes, & testes intu-
mescunt: quod si cō-
tigerit, insuper rigēt,
& gracilescunt,

§ 68 Frequētes per ea-
dem recidiuæ vomī

ὀλίγηριον· καὶ οἱ ἐπι-
μέοντες διψώδεις
τοῦ τοισι κακῆν. οἱ
ἀσώδεις ὁσφραλγί-
κη λίην καὶ θυραίν-
ται.

Αἱ ἐξ ὀνύθρων, ἐκ
λαύων, ἢ πρὸ ἐλβε-
καθάρσεις, πονη-
καὶ κἄλυσις δὲ
τοιούτων, κακῆν.

Ἀπὸ ἐλβεθρον ἰσχυ-
σαι ὀνύθρα, ἀφρώδεις
ὀλίγα, ὠφελίαι· πο-
μύτοι σκληρύνονται
την, καὶ ἐμπνήσιας
γάλας ἀΐσιν. οἱ
δὲ οἱ τοιαῦτα ἐμέ-
τες ἄλλως τε καὶ σῆ-
ἐπώδυνοι, καὶ ἐν
ἐίγισιν ἐλβεθρον
καὶ ὀρχιας ἐπαίρει-
ται· τὸν δὲ προσ-
μύου, ἐπιεξίχουσιν
ἰχναίνονται.

Αἱ πονηαὶ διὰ
αὐτῶν ἡποσσοφαί

COACAE PRAENOT. 313

αἱς πρὸ κρίσιν μά-
λα ἔμεδον ποιεῖσι.
οντα δὲ καὶ προ-
δεις.

ἰδρῶς, ἄριστος μὲν
αὐτῶν τὸν πυρετὸν αὖ-
τῃ κρισίμῳ· χηῖσι
δὲ καὶ ὁ κρυφίως.
ψυχρὸς καὶ μοῦ-
ρα πρὸ κεφαλῆν καὶ
χηλῶν γινόμενος,
αὔρος καὶ γὰρ χρό-
νος καὶ κίνδυνον ση-
μαίνει. ἰδρῶς δὲ ψυ-
χρὸς, ἐν ὁξεί μὲν πυρε-
τῷ, θανάσιμος· ἐν
κρυσταλλίνῳ δὲ, χρόνον
μαίνει.

ἰδρῶς ἅμα πυρε-
τῷ γρόμβος ἐν ὁξεί,
λαῦρον.

Οὖρον ἐν πυρε-
τῷ λευκὴν ἔχον καὶ
εἰς ἡμέρας ἰδρῶ-
σιν, ταχέαν ἀφ-
εἰς σημαίνει· τα-

toriae, circa iudica-
tionem nigroꝝ vo-
mitum faciunt. sunt
item tremulae.

Sudor optim⁹ qui-
dem est, qui febrem
in die iudicatorio
soluit. comodus au-
tem est & qui leuat.
frigidus verò, & cir-
ca caput solū ac col-
lum oriēs, malus est:
nam & temporis diu-
turnitatem, & pericu-
lum significat. at fri-
gidus, in febre quidē
acuta, letalis est: in
mitiore verò, diutur-
nitatem significat.

Sudor vnà cum fe-
bre in acuto morbo,
malus est.

Vrina in febre al-
bam habens & laeue
subsidentiam firma-
tam, celerem dimis-
sionem significat: ce-

Ierem & quæ exindi
 screra, pinguedinem
 quādā habēs exaque
 scit, at subrubra & sub
 rubrā subfidentiā habē
 bens & leuē, si quidē
 ante septimum diem
 prodeat, septima die
 liberat: post septimū
 verò, tardius, aut om
 nino post tempus ali
 quod diuturnius: &
 quæ in quarto die nu
 beculam subrubram
 habet, septimo libe
 rat, si reliqua iuxta
 rationem habeāt. cæ
 terū tenuis & bi
 liosa, & vix tenuem
 ac exiguam subfi
 dentiam habens, &
 quæ ad melius, ac
 deterius mutatur,
 diuturna est. hæc au
 tem diutius conse
 quens, ut temporis
 diuturnitate quæ circa iudicationem fit, p

χείαν δὲ καὶ τὸ ἐξ αἵ
 του λίπος ἔχον πρὶν
 διαβῆναι. τὸ δ'
 ὡς ὑδρον καὶ πρὶν ἂν
 γαστρίᾳ ἔχον ὑποδύνθῃ
 τε καὶ λείπῃ, ὡς ὁ μ
 τῆς ἐβδόμης γλυόμε
 νον, ἐβδομαῖον ἀπο
 λύνει· μὲν δὲ πρὶν ἐβ
 δόμην, χρονιώτερον ἢ π
 τως χρόνιον· τὸ, τε
 πτόρετι λαβὼν ἐπ
 νέφελαν ὑποδύνθῃ,
 δομαῖον ἀπολύνει, τ
 λειπτῶν καὶ λόχον
 χόντων. τὸ δὲ λεπ
 καὶ χολῶδες, καὶ
 μόλις γλίχρον, ἔ
 χον ἁπείσασιν, κα
 τὸ μεταβάλλον ὑ
 πὸ βέλπον, καὶ χ
 ρον, χρόνιον. ἐπ
 πλεῖον δὲ ὅσον ἐπ
 κενθουῶ, ἢ πρὶ
 κρίσιν χρόνων γλυό

COACAE PRAENOT. 315

μον, ὅτι ἀκίνδωνον. riculo non vacat.

Ἰδαπῶδες δὲ καὶ ἁλκυσταῖς διαπλέως ἐν
 ἰσχυρίοις, δύσκριτον
 γίνεται, καὶ οὐκ ἀ-
 κλές. riculo non vacat.

Νεφέλαι δὲ ἐν οὐ-
 ρανισι, λευκαὶ μὲν καὶ
 ἁλκυσταῖς, λυσιπλέες ἑ-
 ἴσαι δὲ, καὶ μέ-
 λαναι, καὶ πελικά, δύ-
 σολοι. Nubeculae in vri-
 nis, albæ quidem &
 infernè, commo-
 dæ sunt: rubicun-
 dæ verò, & nigræ,
 ac liuidæ, difficiles
 sunt.

Κινδυνῶδες τῇ
 ὁρῶν ὅτι τὸ χο-
 ῶδες, μὴ ὑποδύνειτον,
 τοῖσιν ὁξέσι, καὶ
 ὁ κριμνῶδες λευ-
 κας ἔχον ἁποσα-
 νίδας, καὶ τὸ ποικί-
 λον χροίη καὶ ἁπο-
 τίσσει, καὶ μάλιστα
 τοῖσιν ἀπὸ τῆς κε-
 φαλῆς ἐν ματισμοῖ-
 τι. κινδυνῶδες δὲ ἡ
 καὶ μέλανος μεδισά-
 Periculosa vri-
 na est biliosa, non
 subrubra, in acutis
 & quæ crassiores fa-
 rinæ partes refert,
 albas habens subfi-
 dentias, & quæ va-
 ria est colore ac sub-
 fidentia, & maximè
 in fluxionibus de ca-
 pite. periculosa est &
 quæ ex nigra in te-
 nuè biliosam trans-

mutatur: & quæ ex
subfidentia diuelli-
tur: & quæ ex compa-
ctis innatâtibus, sub-
fidentiam habet sub-
fluidâ, limosam. nû
ex talibus præcor-
dium dolent? dextrû
arbitror, aut etiam
cum virore pallidi
sunt, & abscessus cir-
ca aurem dolentes.
his paululum erum-
pens alius pernicio-
sa est,

77. Urinæ quæ dere-
pente citra rationem
paulatim cōcoquun-
tur, malæ sunt: & in
summa, quæ citra ra-
tionē matura est in
morbo acuto, mala
est. mala est etiā val-
de rubicunda ex his
florulētiâ ærugino-
sam continens. alba
verò & diffusa, pellucida urina, mala est: ma-

μελον ἐς λεπτόν χο-
δὲς· καὶ τὸ ἐξ ἁπο-
σιος διασώμενον·
τὸ καὶ βορρώδης, καὶ
σασιν ἴχον ἁπο-
λιον ἰλυνώδεια. καὶ
τοιούτων ἁποχόνδρι-
οδυνώνται; δοκίω
ξιδόν, ἢ καὶ χλωώδι
γίνονται, καὶ τὰ παρ-
οδυνώδεις. τούτοις
ὡς βραχὺ κοιλὴ κα-
ταξέσθαι, ὁλέθριοι

Οὐ γὰρ ἐξ αἵφνης π-
εφλόγως ἐπὶ ὀλίγῃ
πρωτοκόμην, φλαῦ-
ρα καὶ ὀλως, τὸ παρ-
λόγως πύπον καὶ ὀξὺ
φλαῦρον· φλαῦρον δ-
καὶ τὸ ἐξ ἐνδύον ο-
τούτων ἐπαΐδισμα
ἰώδης κατὰ χόμην
λινθὴν δὲ καὶ κατα-
χρόμην, διαφανὲς
οὔρον, πονηρόν· μέλι-

ἐν φρενιτικῇσιν ἐ-
φαίνεται. πονηρὸν
καὶ τὸ μὲν ποτὶν
χέως διουρῶμενον,
μάλιστα πλυνριπ-
τι, καὶ πεπλυν-
τινικῇσιν. πονηρὸν δὲ
ποτὶν ὁ ῥίγος ἰλα-
μενος οὐρούμενον. πο-
τὶν δ' ἐν τοῖσιν ὀξέ-
σι καὶ τὰ χλωιδία
πᾶσι χροιῶντα.

Ολέθριον δ' ὅτιν τ

ρῶν τὸ, πὲρ μέλαι-
ν πῶν ἁπόσασιν ἔ-
ον, καὶ τὸ μέλαι· μάλ-
λον δ' ἐν τοῖσι παισὶ
λεπτὸν ὅν παχέος·
τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ
ἄπαλιν τοῖσι σιω-
ραμενοῖσι, καὶ τὸ χα-
λῶδες γονοειδὲς δια-
εόμενον, τὸ δ' αὖτὸ
καὶ ἐπίπνον. ὀλέ-
θριον δ' ὅτι καὶ πᾶν
ὁ λαθραίως οὐρούμε-
νον. πεπλυνονικοῖσι

ximè in phreniticis
comparat. mala est
quoque quæ post po-
tuncito meitur, &
præsertim pleuriti-
cis ac peripneumoni-
cis. mala est & quæ
ante rigorem oleosa
meitur, malæ sunt &
in acutis viridantis
palloris, non existen-
tes in colore.

578 Perniciosa est vri-
na nigram subiden-
tiam habens, & ni-
gra. in pueris verò te-
nuis, magis quàm crassa.
verùm in tenuibus
vice versa quàm in
crassis, & grandino-
sa genituræ similis
diffusa, eadèmq̃ue
dolorosa. pernicio-
sa etiam est omnis
quæ latèter meitur.
at peripneumonicis

perniciosa est quæ in principio quidem cocta est, post quartum verò diem attenuatur.

Πleuriticis vrina cruenta, caliginosa, cum subsidentia varia, indiscreta, letalis est plerūque in quatuordecim diebus. letalis est itē in pleuriticis breui, prasina, nigram subsidentia habens, aut fursura- ceam: verūm in febre ardenti stupefactorio modo detentis, pessima est vrina valde alba.

Υrina cruda multo tempore manens, alijs signis salutari- bus, abscessum & do- lorem significat, & magis in partib⁹ sub

δ' ὅτιν' ὀλίθριον ἔσται ἐν ἀρχῇ μὲν πῖπται, μετὰ δὲ πῶς τὸ βράδι λεπταίνον.

Πλευριτικῶσι πῦρον αἵματι δέσσει, ζοι- δέσσει, μετὰ ἡπυστάσ- ποιικίλης, ἀδιακρίτη θανάσιμον ἐν δ. κ. ι. ἡμέρησιν ὡς ἐπὶ πᾶσι. θανάσιμον καὶ ἐν τοῖσι πλε- ρῶσι σωτὸ μῶς, τὸ παρ' αἰσθηδὸς μέ- ναι ἔχον ἡπυστάσσειν. πῖπται δὲ καὶ καυσώ- σι δὲ κατὰ χῶς, καὶ πῦρον ἔσται τὸ οὐ λευκόν.

Οὐρον δὲ ὡμὸν πλε- ρὸν χρόνον γινόμενον πρὶν ἄλλων σωτηρί- ῶν, ἀπ' αἰσθηδὸς καὶ πόνον σημαίνει, καὶ μάλλον ἐν τοῖσιν ἡπύ-

αἷμα. ἀλγυμάτων δὲ septo trāsuerſo. ſi ve
 ὑποφύῃ πλανομέ- rō dolores in lūbis
 εἰς ἰχίον, καὶ αὐ oberrarint ad coxā,
 ὑπερπῶ, καὶ αἷον & in febre. & ſine fe-
 ὑπερπῶ. τὸ δὲ οὐ bre, at quæ emittitur
 ὑπερπῶ μύλον λίπος ἰ- vrina pinguedinē ha-
 ν ἔχον ὑπόστα- bens in ſubſidentia,
 , σημαίνει πυρε- febrē ſignificat. cru-
 . τὸ δὲ αἵματῶ- enta verò in prin-
 αὐ ἀρχῇ οὐρηθέν, cipio miſta, diutur-
 ὀνιον. τὸ δ' αἷα- nam: turbata, cum
 παραγμύλον με- ſudore, recidiuam:
 ἰδρωπες, ὑποτρο- alba velut iumento-
 . τὸ δὲ λουκὸν rum, capitis dolo-
 ν τῇν ὑπερυγι- rem: pelliculoſa, con-
 , κεφαλαλγίην τὸ uulſionem. quæ ſpu-
 ὑαλινῶδες, παα- to ſimiles ſubſiden-
 ὀν. τὸ δὲ πηυαλῶ- tias, aut limoſas ha-
 ες ἔχον ὑποστάσις bet, rigorem indi-
 ον, ἢ ἰλινῶδες, εἰ- cat: quæ aranei te-
 ες δηλωπικόν. τὸ δὲ lis ſimiles, colliqua-
 ρυγινῶδες, σιωτή- tionem. at in febrī-
 . τὰ δ' αὐ πλα bus erroneis nigræ
 δεσι πυρεποῖσι με nubeculæ, quartanā
 να νεφέλια, πεπε indicant, decolorēs
 ὀν. τὰ δ' ἄχροα autē, nigra innatan-
 λασιν αἰωροῦ μύλα tia in medio habētes

cum vigilijs & turbatione phrenitidē: puluerulentæ cū spirandi difficultate, aquā inter cutem.

¶ Vrina aquosa aut turbata friabili asperitate, aluum liquidam fore significat. verūm tenuis valde vrina, si densa fiat, num sudorem futurum indicat? iam vero factū, spumosa in seipsam confidens.

¶ In tertianis cū horrore velut nubeculae nigrae, horroris incessantis indicia sunt. & pelliculosae vrinæ, & cum horrore subsidentes, convulsoriae.

¶ Vrina bonam habens subsidentiam, de repente non habens, dolorem & mutationē significat, at subsi-

μτ ἀχρηπνίης καὶ
ραχίς, φρενιτικὰ
δὲ κεννώδια μτ
πνοίης, ὑδατώδια.

Οὔρον ὑδατώδες
παραγμύον
φορῇ βηχίτητι,
λίην ὑγρὴν ἐσομένην
σημαίνει. τὸ δὲ
πρὸν ὄρον διασωρό-
νον, ἀρα ἰδρωτὰ
λοιτὰ δηλοῖ· γε-
μύον δὲ, τὸ ἀφρο-
εἶς αὐτὸ ἐκασάμε-
ται.

Τὰ δ' αὖ τεττα-
μτ φρίκης οἷα νε-
λιν μέλαινα, φρε-
νιτικὰ τοῦ δηλοῦ-
κα. καὶ ὑμηνώδεις
ρήσιες, καὶ αἱ μτ
κινεῖς ὑδατάμεναι,
σπασμώδεις.

Οὔρον χρεσὶν ἐν
πύσασιν, ἐξαπίνην
χον, πόνον καὶ με-
λήν σημαίνει. ὅ

ἔχον, ἐπιταρα- dentiam habens, tur-
 χη, δις ἀμυλον, εἰ- bara, desinens, rigo-
 ρησὶ κρίσιν. τὰ χα- rem circa iudicatio-
 ἴ, ἐς τριταῖον ἢ τε- nem. fortassis autem
 ἴατον μετὰ σασιν. & in tertianam aut
 ὡς πλὴν ριπκρίσιν ὅ- quartanā trāsitionē.
 ὑπόρυθρον ἔχον. In pleuriticis vrina
 ὑπόσασιν, ἀσφα- subrubra, habēs leuē
 κρίσιν σημαίνει. ὅ- subsidētiā, securā iu-
 ὑπόχλωρον δύαν- dicationē significat.
 λον κὴν ἔχον ὑπό- cū leui virore ac pal-
 ῖν, καὶ ταχέαν. lore florulenta, albā
 ἔρυθρον σφόδρα- subsidētiā habēs, etiā
 ὑαδὲς ὑπόσασιν celerem. at rubicūda
 ῖν ἔχον λεῖν, εἰ- valde & florulenta,
 ῖν, πολυχρόνι- subsidētiā cū virore
 σφόδρα παραχώ- pallidā, leuē, syncerā
 νοῦσον μεταβάλλ- habens, diuturnū, val-
 ῖν ἐς ἄλλην, ὅ μὴν de turbulētū morbū
 θριον. τὸ δὲ λευκὸν qui in alium trāsīmu-
 πᾶδες κριμνώδεα tatur, nō tamen per-
 ῖν ἔχον ὑπόσα- niciosum. alba verò
 ῖν, πόνον καὶ κίνδυ- aquosa, subsidētiā
 σημαίνει. καὶ ὅχλω crassas polentæ par-
 πνῖν ἔχον ὑπό- tes referētē, fuluā, ha-
 ns, dolorē & periculū significat. & quæ cū
 ore pallida est, fuluā, crassas polentæ par

tes referentem sub-
dientiam habēs, tem-
pus & periculum si-
gnificat.

§ Vrinæ quæ in his
qui iuxta aures ab-
fcessus habēt, cito &
modicè concoquun-
tur, malæ sunt, & per-
frigerari hoc modo,
malum est.

§ Vesicæ intercepta,
tum aliàs, tum cum
capitis dolore, habet
quid convulsorium.
quæ in his cum tor-
pore exoluuntur, dif-
ficilia sunt: non ta-
mē perniciofa. num
& aliquantum men-
te mouentur?

§ Renum dolor re-
pentinus, cum vrinæ
suppressione, calcul-
lorum aut vrinarum
crassarum mictionē
significat.

σασιν κριμνώδα,
νον καὶ κίνδυνον
μαίνει.

Οὐρα τοῖσι πα-
τα, ταχὺ καὶ ἐσ-
λίαν παλαιόμ-
φλαῦρον. καὶ τὸ
τε ἔχθαι ὡδε, πα-
ρόν.

Κύσις ἀπολιφ-
σα, ἄλλως τε καὶ
τὰ κεφαλαλγίη
χαί π. πασμοῦ
τὰ νερκώδεια ἐν
οὔτοις ἐκλινόμε-
δύσκολα ἐκὸς ἐξ-
εἶ π. καὶ παρακ-
ουσι;

Νιφρῶν ἐξ α-
ναῖον ἀλγῆμα, ἡ
οὔρου ἐπιχέσιος
διδίων οὔρησιν ἡ
χίων οὔρων ση-
τα.

COACAE PRAENOT. 323

ρομώδεα φρεσιν *¶* Tremores seniori-
 βουσιν ἐν πυρετῷ, ὅ- bus in febre fiunt, at-
 ρος ἐπιφανόμενα que sic comparētes,
 διὰ τὸν διχρίαι. fortassis calculos p-
 vrinam ægris eij-
 ciunt.

οὐρον ἀπόληψις *¶* Vrinæ suppressio
 βάρος ἐν νεαίρῃ, & gravitas in imo
 αἰνείας τὰ πολλὰ & granitas in imo
 γαστρίῳ ἐσομένην ventre plerunq; stil-
 μὴ, ἀλλ' ἡν ἄρρω- licidium vrinæ signi-
 ἡν αἰώθεν ἄρρω- ficat futurum: sin mi-
 nus, alium morbum
 ἐν χολώδεσιν οὐ- ex quo ægrotare so-
 ἀπόληψις κταίνα let.
 τῶμος.

¶ In biliosis vrinæ
 interceptio breui oc-
 cidit.

οὐρον ἐν πυρετῷ *¶* Vrina in febre den-
 ρος ἔχον διασπώ- sitatem habens di-
 ρον, ἢ πορροπικόν, ἢ sultam, recidiuam,
 ὁδός. aut sudorem signi-
 ficat.

μακροῖσι πυρε- *¶* In febribus longis,
 λεπτῶσι, πλαιῶ- tenuibus, erroneis,
 λεπτῶν οὐρων οὐ- vrinarū tenuium mi-
 αἰς, ἀσληνῶδεις. ctiones, splenicæ sūt.

ἐν πυρετῷ ἄλλοτε *¶* In febre aliàs

aliarum urinarum mi-
ctiones, morbum pro-
ducunt.

594 Urine que mingun-
tur à non recordan-
tibus nec commune
factis, perniciosæ sūt.
num his minguntur,
velut si subsidetiam
conturbasset?

595 Quibus urine pau-
cæ, grumosæ, nō sine
febre, copia ex his p-
gressa tenuis, pdest.
prodit autem talib?
ab initio, aut breui
subsidetiam habet.

596 Quibus urinae ci-
to subsidetiam ha-
bent, hi cito iudi-
cantur.

597 Comitiali morbo
laborantibus urinae
tenuēs & crudæ, præ-
ter morē, sine reple-
tione, morbi inuasio-
nem significant, tum aliās, tū si quis de-

ἀλλοίωται οὐρήσεις,
κινῶνσι.

Τὰ οὐρῶμενα

μνησάτων, ἄλλα

ὀλέθρια. ἄρα πε-

σιν οὐρεῖται, οἷον

πλὴν ὑπόστασιν τα-

ξιας;

Οἷσιν ἔρα οἷον

θρομβώδεια ἔχ. ἂν

ζοῖς, πλῆθος καὶ πε-

ιλθὸν λεπτὸν, ὡς

ἔρχεται ἡ πριούνη

ἀρχῆς, ἢ διὰ τα-

ὑπόστασιν ἰσχει.

Οἷσιν ἔρα τα-

ὑπόστασιν ἰσχει, τὰ

ὡς ἔπειτα κρίνοντα

Ἐπιληπτικῆς

λεπτὰ καὶ ἀπὸ πλῆ-

ρὰ τὸ ἴθος αἰὲν

σμονῆς, ἐπιληπτικῆς

μαίνεσθαι, ἄλλως πε-

πε.

ἢ κρῶμον, ἢ ῥάχι- aut cōuulsio, in sum-
 ἢ μετὰ φρενον πο- mum humerum, aut
 ἢ σπασμὸς ἐμπε- collum, aut dorsum
 κη, ἢ νάρκη πρὸς incidat, aut torpor
 ἢ τῶν σῶματός. corporis fiat, aut tur-
 ἢ ἐκχωρῶδες ἐνύπνιον bulentum insomniū
 ἢ κη. viderit.

ὁ μικρὰ ἐπιφαίνει Parua cōparere, ve-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν lutī sanguinis stillas,
 ἢ ἔμετον, καὶ δια & urinam, & vomitū,
 ἢ ἔμετα, καὶ κῆν μὲν & alui egestiones, pe-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν nitus quidem malū
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν est, pessimum verò si
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν propinquè inter se
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν prodeant.

ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν Alui egestio opti-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν ma est mollis, cohæ-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν rens ac cōpacta, sub-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν fulua, non valde gra-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν ueolens, prodiens ho-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν ra cōsueta, copia pro-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν ratione ciborum in-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν gestorum. spissa au-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν tē fiat ad iudicatio-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν nem. cōmodum est
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν & lumbricos rotun-
 ἢ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν exire simul, vbi ad iudicationē tendit.

693 In acutis spumosa, circūbiliosa alui egestio, mala est. mala item valde alba. adhuc verò peior est, quæ farinæ ac sterquilini speciem refert. sopor in his malus est, & cruēta egestio, & vasorū vacuatio præter rationem.

694 Alui interceptio parua, nigra velut caprarum stercora, ad necessitatem coacta emittens: nasus his erumpens, malum.

695 Viscosa meraca, aut alba alui egestio, mala est. mala est & abundè multū fermentata, subpuitosa. prava item ex cōpactis quibusdā innatantibus subsidencia sublivida, purajenta cum biliosa.

Εν ὀξείσι τὸ ἀφρ
δεις, πρὸς χολῶν δια
ρημα, καὶ κύν. καὶ
δὲ καὶ τὸ σκληρὸν
ἐπὶ δὲ καὶ κάκιον
ἀλητοειδές, καὶ σφ
δεις. κάρσος ὑπὸ τούτοι
σι καὶ κύν, καὶ αἵμ
δης διαχώρησις,
καὶ ἐκ τῆς πνεύματος

Κοιλίης ἀπὸ λ
μακρῆς, μέλαινα πα
δαίδια, πρὸς αἰνῶ
χαλῶσα μνηστῆρ
τοισι ἐξηγνύμενος
κύν.

Γλίχρον ἄκρ
ἢ λανκύν διαχώρ
φλαῦρον· φλαῦρ
καὶ τὸ ἄλιν ἐξυ
μελίον, ἢ ποφλεγ
δεις. πνεύρον δι
οὐκ ἐκ τῶν οὐδίων
στασις ἀπὸ πύλιν
ώδης μετὰ χολ
δης.

Αἷμα λαμπρὸν δι- **604** Sanguinem splen-
 ορέειν, καὶ κῆν, ἄλ- didum egerere, ma-
 τι κῆν τις ὁδὺ- lū est, tum aliās, tūsi
 παρῇ. quis dolor affuerit.

Τὸ ἀφρῶδες πι- **605** Spumosa circumbi-
 λον διαχώρημα, liofa alui egestio, ma-
 αὔρον. καὶ ἰκτε- la est. sed & morbum
 ὑτα δὲ καὶ τοι- regium ex talibus
 ων. incurrunt.

ἐπὶ τοῖσι χολώδε- **606** In biliosis alui e-
 τὸ ἀφρῶδες ἐπι- gestionibus spumo-
 μα, καὶ κῆν μάλι- sa florulentia, mala
 πὲ ὀσπιῶν πιπονη- est, maximè ei cui
 τ, καὶ παρενεχθέν lumbi doluerint, &
 ἀρεθ δὲ τούτοις mente motus fue-
 ἀλγύματα rit. num autem his
 dolores?

Λεπτὸν ἑπαφρον δι- **607** Tenuis spumosa
 ὄρημα, ὑδατὸ χλο- alui egestio, aquo-
 χον ἰσώσασιν, πο- sam cum virore pal-
 ὄν. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ lidam habens subsi-
 ὄδης καὶ ὁ μέλαι αι- dentiam, mala est.
 τῶδες πονηρὸν σιῶ mala etiā purulēta,
 ρετῶ καὶ ἄλλως, & nigra cruenta ma-
 τὸ ποικίλον κα- la cum febre: & aliās
 ὄρης διαχώρημα, & varia, abundè bi-
 le colorata egestio,

mala est. tantòq; de-
terior quātum colo-
re magis horrenda
est prēterquā in me-
dicamentorum vſu.
in hoc enim pericu-
lo vacat, ſi non copia
excedat. & tenuis
mollis egeſtio, in fe-
bre mala eſt. mala
quoque ſicca, friabi-
lis, decolor, tū aliās,
tum ſi alium hume-
ſcet. nigris verò an-
tea egreſſis, occidit.

608 Liquida alui ege-
ſtio, & acervatim, &
paulatim oriens, ma-
la eſt. altera enim vi-
gilias, altera exolu-
tionē facere poterit.

609 Liquida, ſub tenuis
alui egeſtio perfri-
geſcens, non line fe-
bre, mala eſt. rigo-
res in hiſ veſicam
& ventrē corripunt.

φλαῦρον· καὶ χε-
ῖρας φοβερώτερον
χροίῃ, πλὴν ἐν φα-
κείνῳ. ἐν δὲ ταύτῃ
ἀκίνδυνον μὴ πλε-
νῶν ἀλλὰ πλεονάζον·
ἐν δὲ πλεονάζοντι
τῷ διαχώρῳ, φ-
ρον. φλαῦρον δὲ ἐν
ἐν, φαδρον, ἐχλ-
καὶ ἄλλως καὶ ἕν-
λιν καὶ θυγαίνῃ.
λαίων δὲ προσδιδ-
των, κτείνῃ.

Υγρὸν διαχώ-
μα, καὶ ἀφρόσις
κρὸν, καὶ ἐν τῷ με-
κακῷ, καὶ ἀγρυπ-
τὸ δὲ σκλυσιν τὰ χ-
πειρήσῃ.

Εννυχον ἄπο φ-
ρον διαχώρημα π-
ψυχόμενον μὴ ἀ-
ρω, φλαῦρον. τὰ
τούτοις ἐγγεα κί-
καὶ λιν ἐπιλαμβάν-

COACAE PRAENOT. 329

ματῶδες δὲ σφόδρα
χωρημα μὴ παυ-
νον ἐν ὁξέσι, καὶ κεν-
αἶλλον ἐκ, ἀδιψή-
ειξεν, θρον ἐν περι-
ύσει, διαχωρημα,
αὔρον. φλαῦρον δὲ
τὸ σφόδρα χλω-
ν, ἢ λουκόν, ἢ ἀφρω-
ν, ἢ ὑδαρές, ἢ τὸ με-
ρόν τε, καὶ γλίχρον,
καὶ λεῖον, ἢ ὑπόχλω-
ν, καὶ κεν. καὶ τὸ κω-
πώδεσι νεωθρον-
ύοισιν ὑγρόν διαχω-
μα, κάκισον. θανα-
τῶδες δὲ ἢ αἰμορροεῖν
ματῶδες πολὺ θρομ-
ῶδες, λουκόν τε καὶ
υγρόν μὲν καὶ λίαν με-
τῶρον.

Διαχωρημα μέλαν
αἷμα, καὶ σὺ πν
πῶ, καὶ αἷν πυρε-
πῶ, πονηρόν. πονηρόν

aquosa verò valde
non desinens in acu-
tis, mala: & magis si
etiam sitim non ha-
buerit. valde rubicū-
da egestio in alui, p-
fluuiio, mala est. ma-
la quoq; valde cum
virore pallida, aut al-
ba, aut spumosa, aut
aquosa, & parua, &
viscosa, & leuis, & cū
virore subpallida:
mala est & soporosis
torpēfactis liquida
egestio, pessima est.
letale est autem &
aluum sanguine ma-
nare, multa grumo-
sa egestionē, itēmq;
alba ac liquida, cum
ventre in tumorem
eleuato.

Egestio alui nigra
velut sanguis, & cum
febre, & sine febre,
mala est. malae item

omnes variæ, abundè
ex bile coloratæ.

¶ Egestiones definē-
tes in spumosas me-
racas, omnes quidē
exacerbant: conuul-
sos autem etiam val-
de ex talibus absces-
sus iuxta aurē emer-
gunt, at quæ valde li-
quidæ sunt, & rursus
compactæ, meracæ,
stercoraceæ egestio-
nes, longitudinem
morbi significāt. val-
de rubicunda in fe-
bre, delirium.

¶ Alba stercoracea,
morbo regio difficil-
is est, itémque liqui-
da, quæ seposita ru-
borem capit.

¶ In sāguinis eruptio-
nibus viscosa ege-
stio nigris variegata,
maligna est: maximè
autē valde albidis.

δι καὶ πᾶν τὰ π
κίλα, καὶ τὰ κη-
ρία πονηρά.

Τὰ ἐς ἀφρώδια
κρητὰ πλεονέκτα
αχωρήματα, παροξύνουσι
τὴν μὲν πᾶσι, τοὺς
δὲ πάσμοις καὶ
πᾶν οὐ τοιούτων
παρ' ἑς αὐτῶν
δι' ἐξυγκρινόμενα, καὶ
πάλιν σιωπῶντα
ἀκρητὰ, καὶ ἐφ' ὧδια,
καὶ νύκτου σημαίνει.
δι' ἐξέρεθρον αὖ πυρε-
τῶν, παρακρητῶν.

Τὸ ἕλκυν καὶ πε-
διες, ἐκτίρω δὲ σκολο-
τὸ δὲ ἵχνος αὖ τοῦ
δεῖναι, λαβὼν ἔρυν-
θος.

Ἀμοιβῶσι γλῶ-
χρον διαχώρημα με-
λασι διαποικίλουν, καὶ
κύνες· μάλιστα δ' οὐ
λευκός.

ἡ κλονικὸν διαχώρη-
σιν τῶν πυρετῶν οὐκ ἐν-
δυνάμει.

ἡ κοιλίη τὰς διαχώ-
ρησις πυκνῶσιν
κατασέσι, σινηρόναι
εἶναι λυαὶ δὲ καὶ
πρὸς ὥπον γλυόμε-
να ἐνδύματα.

ἡ κοπῶδης μὲν τὸ
διαχώρησις, καὶ
ἡ πονηρίην σημαί-
ναι. φλεγμῶδης δὲ
ἡ ἄνω μὲν καὶ ἡ γ-
αστρίου, δυσκατερίν-
τα. καὶ δὲ καὶ ὁ σφυαλ-
ίην. τοῖσι τοιούτοι-
σι καὶ ἡ κίλινος πείτασις
πρὸς ἀνάγκην ὑπερ-
καλῶσα, τάχιον κυλ-
ῶσα, ἔχει πᾶσα
ἡ μῶδης. τὸ ἐπὶ ῥι-
σθίου τούτοις, ὁλέ-
σθαι.

οἷσι μέλαινα διαχω-
ρήσιν, ἐν δὲ ῥυτί-
δι.

Valde alba egestio
in febre, non bene iu-
dicat.

Aluus turbulenta
parvis frequētibus ad
egerendū progressi-
bus, maxillas inten-
dit: soluit etiā rubo-
res qui in facie sūt.

Stercoracea cum
cōtentione egestio,
alui afflictionē signi-
ficat. pituitosa verò
acutè cū oris ventri-
culi dolore, dysente-
riā: fortassis autē &
lumborū dolorem.
talibus alui circūten-
sio ad necessitatem
liquida demittens, ci-
tius restitans, habet
quid conuulsorium.
insuper rigere his, p-
niciosum est.

Quibus nigra per al-
uū prodeunt, frigidū
sudorem excludunt,

β Quibus alvus ab initio turbatur, vrinae verò paucae sunt, & progressu temporis alvus quidem siccat, vrina verò tenuis redūdat, his abscissus ad articulos fiunt.

δ Progressus ad egerendū paulatim orientes, horrorem ac rigorem inducunt, & quibus larga sit egestio difficillimū est quartanis incipientibus

ε Frequentes ad egerendū progressus qui paulatim fiunt pauca stercoracea subuiscosa habentes, cum praecordij & lateris dolore, morbu regiu denotant n̄ his superpresis hic virore pallidi fiunt arbitror autem & hoc sanguinē effundere. at dolores in lū-

Οἱσι καὶ λίαν κατὰ
χρᾶς ταράσσεται, π
ἄρα μικρὰ ποσὶ
των, καὶ λίαν μὲν ξηρ
νεῖται, τὸ δ' ἄρον π
θύε λεπτόν, τὸ ὕει
ἀποσάσεις εἰς ὀρθρὰ

Αἱ χεῖρ μικρὰ αἰ
σάσεις, ξιγώδεις, ἢ
φλαῦρον διὰ χῶρην
δυσκολώτατον τι το
ταίοισιν ὀρθρὸν

Αἱ πυκναὶ χεῖρ μ
κρὰ αἰσάσεις ὑπὲρ
χλίοχοι ἔχουσαι μ
κρὰ καὶ πρῶδια μὲθ' ὑ
πεχοῖ δρις καὶ πλε
ροῦ ἀλγύματος, ἢ πε
ρῶδεις. ἄρα ἐπισαύ
των οὗτοι καὶ χλίοχοι
ταῖοι μὲν καὶ αἱμο
ρῶν τούτων, τὰ δ' ἔ
όστω ἀλγύματα

τοῦ τοῖσιν αἵμορροοῖ
αἷμα διαχωρίει
μωρόν. καὶ κάρου
καὶ κεφαλαλγίας πρὸ
καὶ χλιαίνεσθαι, ὁλέ-
θρον.

Τὰ γὰρ χολώ
καὶ μᾶλλον πῖτας ἀπο-
στασις παρ' ὧς πίει.
Ὅσα κριθῆς καὶ θυ-
σανομελῆς οἰδήμα
καὶ μετωρίζεται, καὶ
καὶ γυμνάτων, καὶ κόνι
καὶ δ' ἐπιστάσης, ἅλλα
πινος μὴ νεωπερί-
θεν, ταχέως κα-
ταρῆναι, καὶ καὶ κρη-
νιστερον. τὰ ἐμούμνα
καὶ πύτοις πονηρὰ
καὶ θηριώδεα.

Οἷσιν τὰ φλογαδε
καὶ ἐξ ὀνύχους λυο-
μένοις δυσώδες, λά-
κρον, ὑπόθυρον, ἐλπίς
καὶ μαῖναι.

Ὁ αὖχμαδης καὶ ὡς
καὶ μαῖναι κριθῆν πονη

bis, in his sanguinē
fundentibus, sangui-
nem egerūt splendi-
dum. cum sopore &
capitis dolore cale-
scere insuper, perni-
ciosum est.

Viscosæ, biliosæ
magis abscessus iux-
ta aurem faciunt.

Quicunque tumo-
res aluo humecta ele-
uantur, cum dolori-
bus, malum: aluo ve-
rò suppressa, & nulla
alia renouata, cito
rumpuntur, & mali-
gni⁹ est. vomitiones
in his malæ & ferinæ.

Quibus & flāmeis
& valde rubicundis
solutis, graueolens,
larga, subrubra fit,
hi ne insaniant ti-
mor est.

Corpus squallidū
aluum malè affectū

significat. in his val-
de rubicundæ, in-
star purulente carun-
culæ, egestionēs ma-
ximè prodeunt.

614 Ad aluum bilio-
sam mollem sterco-
racea egerentem, ar-
dores comparentes,
tumorem iuxta au-
rem faciunt.

615 Biliosas egestionēs
surditas sedat: & sur-
ditatem sedat bilio-
sa alui egestio.

616 Pustulæ serpigino-
sæ supra inguina, ad
laterum mollitudi-
nem ac pubem oriën-
tes, aluum malè affe-
ctam significant.

617 Exolutio dolorem
soluens, aluum maxi-
mè humectat.

618 Iuxta sedem dolo-
rosæ suppurationes
aluum turbant.

ρουομλίν. ὡς ἴδω
ἐξέρυσσιν σαρκώτα
μάλιστα δίσσιν.

Ἐπὶ κοιλίην χο-
ρὴν μαλθακὴν κη-
ρῆν, καύματα ἐπι-
νέντα, παρ' ὧν ἐπι-
μα ποίει.

Χολώδεια διαχυ-
ματα κώφωσις πα-
κώφωσιν δὲ πᾶσι
λῶδες διαχώρημα.

Τὰ ἐρπυσινὰ ὑπε-
νω βουβῶνες, πρὸς
νεῶνα καὶ ἥβην γιν-
όμενα, σημαίνει κοιλί-
α πτενηθομλίν.

Ἐκλυσις ὁδυνήν-
ουσα, κοιλίην μάλα
διχραίνει.

Τὰ καθ' ἑδρὴν
δυνώδεια ἐκπονήμ-
ατα κοιλίην ἐπιτε-
ρεῖσται.

θανατώδεια ὅτι 622
 διαχωρημάτων ὅ
 αἷμα, καὶ τὸ μέ-
 , καὶ τὸ πύλιον
 δυσωδίας, καὶ τὸ
 ὡδεις ἔχον ἐν ἑω
 φακῶν ἢ ἐρεθίν-
 ἢ ἐρίγμασι παρα-
 ρίσι, ἢ αἶον θρόμ-
 αἵματος οὐαν-
 , καὶ πῶ' ὁδμὴν
 ἰον τῷ τῷ νηπί-
 καὶ τὸ ποικίλον, τὸ
 αὐτὸ καὶ χρόνιον.
 οἶτο δ' αὖ τοιοῦ-
 αἵματώδεις, ξυσμα-
 δεις, χολῶδεις, μέ-
 , πρᾶσοειδεις καὶ
 ὅ, καὶ ἀνὰ πλάξ. θα-
 τῶδεις ὃ καὶ παῦ ὅτι,
 αἵμασθήτως διεξιόν.
 τοτὸν χαλεπῶς κα-
 βρογχίζοντι πνέ-
 τι βηχῶδες, ὁρῶν-
 αἵμασθῶ μύθος, εἰ-
 κατελθόν μύθος, ση-
 μέναι πόνον κοιλίης.

622 Letales egestio-
 nes sunt, pinguis, ni-
 gra, liuida cum gra-
 ueolentia, & biliosa,
 habens in se simile
 quiddam ciceri aut
 fabis frefis, aut ve-
 luti floridos sangui-
 nis grumos, & quæ
 odore similis est ege-
 stioni infantium: &
 varia eadēque diu-
 turna talis autē fue-
 rit cruenta, ramento-
 sa, biliosa, nigra, pra-
 sina, & simul, & per-
 mutatis vicibus. leta-
 lis quoq; omnis est,
 quæ sensum ægri fu-
 giens exit.

623 Qui potum dif-
 ficulter deglutit
 spiritu tussiente, eru-
 ctatio subtracta, in-
 tro revoluta, dolo-
 rem vëtris significat.

malæ sunt etiã ege-
stiones valde rubræ
æ ruginosæ in quarta
nis. & tales sangui-
nis fluxiones soporo-
sæ sunt. ex his cõvul-
sione moriuntur, ni-
gris antea egressis.

36 Quibus nigra sece-
dunt, frigidis sudo-
ribus insuper corri-
piuntur.

37 Exolutiones alui
repentinæ præter ra-
tionem, in diuturni-
tate temporis cõsum-
ptis, vñ cū vocis tre-
mula interceptione,
perniciosè habent.

38 Tennes nigrorum
egestiones horrificæ,
meliores talib⁹ sunt.
tales profunt maxi-
mè in ætate ante vi-
gorem.

39 Pruriginosæ affe-
ctiones omnibus ni-

πενηρόν δὲ καὶ ἐξ
θραϊώδεια πικρὰ
οἷσι καὶ αἱ πικρὰ
αἱ μὲν ἐξ ὧν καὶ
δύει. καὶ τούτων
συνῶ πικρὰ τῶσι, μι-
νὼν προσηλθόντων

Οἷσι μέλαινα
χωρῖα, ἐξιδροῦσι
χρῶς.

Αἱ ἐξ αἵφνης π
λεγοὶ καὶ λύσεις κοῖ
ἐν τοῖσι πικρὰσι
νοῖσιν ἅμα ἀφωνί
μῶδε, ὁλέθριοι.

Αἱ λεπταὶ μέλαι
διαχωρήσεις αἱ
καὶ δύει. βελτίονες
σι πικρὰσι. αἱ
αὐταὶ ὠφελεῦσι
ἐν χεῖρτι πικρὰ
προσηλθόντων.

Πᾶσι τὰ κνησ
δια μελαίων δια

εἰς τὴν σιμαίνει, καὶ ἔμε-
 τος θρομβώδεια, καὶ
 μώδεια, σιὴ δὴ-
 μῶ μὲ κεφαλαλ-
 γία, καὶ τὰ μέλαινα δια-
 ρρήματα. πρὸ τῶ
 οὐτῶν ἔμετος διέρ-
 χεται, καὶ ἔμεσας, συ-
 πτωτικὰ προσκα-
 πᾶται. οἷσι δὲ τῶ
 εἰς χιλίης καὶ ἰλίου πα-
 ρέειται πρὸ κρίσιν ὁ
 τῶ μέλαινα διέρχεται.

καὶ πρὸ χιλίης μακρῆς
 πρὸδεσι, χολώδεσιν,
 πρὸ σίτοις, ἰδρῶς πρὸ
 καὶ μὲ ἀδυναμίας
 καὶ πίνης, κτάνει.

Ἐν φαρμακείῃσιν αὖ
 εἰς ῥῶ λεπτόν συ-
 πτωτικὸν αἷμα σκληρόμε-
 νον, φλαῦρον.

Τὰ καὶ χιλίην πλη-
 νύσματα μὲ πόνου,

Durities circa ventrem cum dolore, in

grorum egestionem
 significant, & vomitum
 grumosum, & tremule
 affectiones, cum morfu ac capi-
 tis dolore, nigras e-
 gestiones significāt.
 ante tales, vomitus
 prodit. & ubi vomue-
 runt, multe tales in-
 super detrahuntur.

Quibus in alui tur-
 batione exacerba-
 tur morbus circa iu-
 dicationē, nigra in-
 fernè prodeunt.

Ex aluo diutinè af-
 fecta, vomentib⁹, bi-
 liosis, cibum fastidiē-
 tibus, sudor multus
 cum impotentia re-
 pentina, occidit.

In medicamentorū
 usu in defluxione re-
 nuis abūdē sanguis
 eliquescēs, malū est.

febris cum horro-
re, cibos auersanti-
bus, aluo parum ad
purgationem hume-
ctata, nō suppuratur.

633 Vnā cū febre aluus
turbata falsuginoso
modo, soporosos, tor-
pidos non valde co-
mitatur.

634 Ex aluo liquida,
lassatos, caput dolē-
tes, siticulosos, vigi-
lātes, valde rubicun-
da egestionē solu-
tos, timor est ad in-
saniam deuenturos
esse, si difficulter spi-
rauerint.

635 Ad hoc vbi quis
cū virore pallefcit,
bene spirare noxiū
non est, aluo insuper
probè egerente.

πυρεθίσιν ἅμα φρε-
δισιν, ἀποσίδεις, σπ-
κρὰ ἐφυρσανομε-
ῖς καὶ θάρσιν κχιλί-
οὐ τὰ ἐς ἐμπύησιν

Ἀμα πυρετῶ
λὴν παραχώρας τ-
πον ἀλμυρώδεια
ματώδεσι, νωθροῖς
πυλὴν παρῆναι.

Ἐπὶ κχιλὴν ὑγρ-
πώδεις, κεφαλῶν
κούς, διψώδεις, ἀ-
πνους, ἐξ ὀφύθρων
μαπλυομένους, ὅ-
καμῆναι, ἢν
πνους ἔωσι.

Πρὸς τῷ καὶ χλι-
ὸν πρὸν ὁ σινόντ, κ-
ης ἐπισελθούσης.

Τὰ καυμάτωδεια
χωρήματα ὄνον
τα, κχιλὴν πονη-
μένην σημαίνει.

636 Adustræ egestionēs contentionem ha-
tes, aluum malè affectam significant.

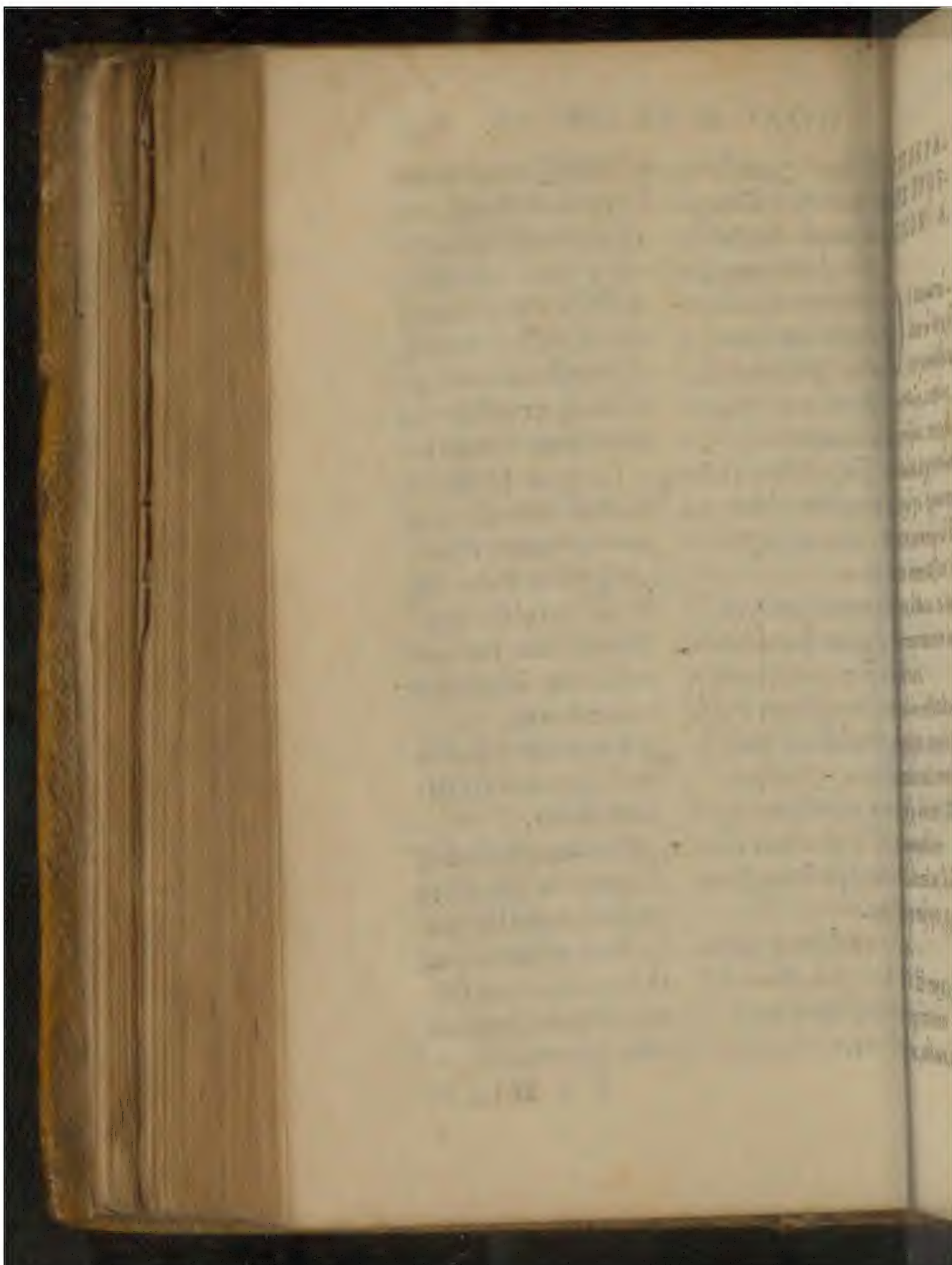

COACAE PRAENOT. 339

οἱσι χολώδεσι **61** Biliosis aluus turba
 τα, parua frequēter
 συχνὰ διαδιδού- egerens, distendētia
 πονώδεα μικροῖσι cū paucis mucosis,
 δέσι, πένον πόδε dolorē circa tenue
 πλὸν ποίεσσι, & intestinū hoc faciūt,
 οὐκ ἀλύτως ἰόν, & urinā nō facilē p-
 δρωπα καὶ πιόν- deuntē, ex talib⁹ ad
 ἀποπλυντὰ. hydropem defirunt.
 βομώδεες **62** Linguae tremulae
 σημεῖον ἐνίοισι καὶ quibusdam alui eru-
 κατὰ ῥαγισο- ptionis futurę signū.
 ης.
 ἰσι καὶ μα γίνεθ. **63** Quibus ardor fit,
 δεσσι ἃ ἐλθόντων, & ad egressas ege-
 εὖς παροξύνεθ. stiones alui insuper
 ἐπὶ κριλίσιν ὑγρῇ- exsudant, his febris
 κατὰ ψυξίς μεθ' ἰ- exacerbatur.
 ὥτος, φλαῦρον. **64** Ex aluis liquidis
 ἐπὶ κριλίσιν ὑγρῇ perfrigeratio cū su-
 κατὰ ἀπὸ ἑλῶν αἷμα **65** Ex aluis liquidis,
 ἐπὶ ῥαγίσιν, θανα sanguis de gingivis
 ῥαγίς. defluēs, lethalis est.
 διαχώρημα καὶ θά **66** Alui egestio pu-
 ἐπὶ γρόμνον, λύν- ra superueniens, sol-
 ἐπὶ πόνος μεθ' ἰ- uit febrem acutam
 ὥτος. cum sudore.

Y 2 HIPP.

ΠΟΚΡΑ. HIPPOCRATIS PRAEDICTIKON A. Aetionum Lib. I.

ΟΙ κωματώδεις ἐν ἀρχῇ
σι γινόμενοι κεφαλαίας, ὁσφύος,
ἐκόνδρις, τραχη-
λὸς δυνάμεις, ἀρθρῶν π-
ᾶσι, μυκτῆρ ἐν θυ-
σιν ἀποσείζων ὁ-
ριον, ἄλλως τε καὶ
ταρταίοισιν ἀρ-
θροῖσι.
οιλήνης πρὸς πλυσίς
υδρὸς, κακὸν μὲν
ᾧσι τοῖσι νοσήμα-
τι χηκίσα ὃ ὑπὸ τοῖς
ειρημύοις.
ἰδασεῖται γλῶσσαι
κατὰ ξηροί, φρενι-
αί.
ἂ ὑπὸ τραχέως δ-
αρθρῶν οὔρεα
οα, μέλανα, ἐν αἰωρῶνι μὲν ἐφ' ἰδρῶσι, φρε-
Z

Soporosi in prin-
cipijs qui fiunt,
cum capitis, lū-
borū, præcordij, col-
li dolore vigilantes,
num phrenitici sūt?
nasus in his destillās
perniciosus, tū aliās,
tum quarto ab ini-
tio die.

Alui proluuiū val-
de rubicundum, ma-
lum quidē est in om-
nibus morbis, nō mi-
nimè verò in præ-
dictis.

Linguae asperæ &
resiccate, phrenitice.

In turbatis vigilan-
tibus urinae decolo-
res, nigrae, innatātes,
in sudoribus, phreni-

Z

tica.

4 Insomnia etiam in phreniticis manifesta sunt.

5 Screamio frequens, si sanè & aliud quoddam signū affuerit, phrenitica sunt.

6 Qui relinquuntur in præcordio ardentes, febre perfrigerata, mali sunt, tum aliàs, tum in sudoribus.

7 Prædebilitatorum desipientiæ pessimæ, velut etiam Thra-synonti.

8 Phreniticæ vehementer affectiones, tremulæ desinunt.

9 Vomitus in capitis doloribus arguinosi cum surditate & vigilijs, cito insaniam affore denunciant.

νιπικά.

Ενύπνια τε ἐν φρε-
νιτικῇ σὺν ἀσθενείᾳ.

Ανάχρεμψις πο-
κνή, ἢν δὴ τι καὶ ἄλλο
σημείον προσῇ, φρε-
νικά.

Τὰ ἐγκυαλισμῶν
νόμματα καὶ ματα-
ῶν χονδρίων, πυρε-
τὸς ψυχρὸν τὸς, κα-
κὸν, ἄλλως τε καὶ ἐν
δυσωσίν.

Αἱ προεξιδυνα-
σαύτων πυρετῶν
καὶ καίς, οἷον καὶ
θερμῶν π.

Τὰ φρενιπικά
ανικῶς, τρομώδεια
λαύτα.

Τὰ ἐν κεφαλῇ
γίγνιν ἰώδεια ἐμεί-
τα μὲν κωφώσιος
ζενπνώδεια, ταχύν-
μαίνα.

PRORRHETIC. I. 347

Γὰρ ὁ ἐξέσι χυλὸν φά-
γα ὁδυνώδεια, ἰ-
σχυρὰ, σμικρὰ, πνιγώ-
ντα, ὅτε χαίρει, μὴ ἐνί-
σσει αὐοίγειν τε καὶ
κλείειν τὸ στόμα, παρὰ
φρενικὰ καὶ βίου πένων
φρενικῇ καὶ ὀλέ-
θου.

ἐν τοῖσι φρενικῇ
καὶ ἀρχὴ τὸ ἐπεί-
σσει, πυκνὰ δὲ μετὰ πύ-
κνυν, κακὴν ποιούτων.
ἐν τῷ πύκνυν, κακὴν.

ἐν τῷ φρενικῇ τοῖσι λαν-
θάνουσι διαχώρησις, κα-
κὴν, ὡς καὶ Αρχεκρά-
τι. ἀρχὴ γὰρ τῷ τού-
τοι καὶ νωθρότης
ἐκτεταται; εἶδος τῷ τού-
τοι κακίστον.

τοῖσι ἐξισταμενοῖσι
μελαγχολικῶς, 13
ἐν τῷ πύκνυν ἐπείγειν-
τα, κακὴν.

accedunt, malignum hoc est.

10 Loci circa fauces
in acutis morbis do-
lorosi, graciles, par-
ui, suffocatorii, quan-
do hiarit æger, ut os
claudere & aperire
nō facilè possit, men-
tis emotionē porten-
dunt. ex talib⁹ phre-
nitici fiunt, & perni-
ciosè affecti.

11 In phreniticis in
principio mansuetu-
do, verum frequēter
transmutari, malum
id est. & sputatio ma-
la est.

12 In phreniticis al-
ba alui egestio, ma-
lum: quemadmodū
& Archecrati. num
& in his torpor fit?
rigor in his pessim⁹.

13 Quibus melan-
cholico modo men-
te motis, tremores
accedunt, malignum hoc est.

Z 2

12. Mente moti acutè,
vbi insuper febrie-
runt cū sudore, phre-
nitici fiunt.

15. Phrenitici paucibi
bi, strepitū valde per-
cipientes, tremuli.

16. Ex vomitu nausea
bundo oborta, clāgo
rosa vox, oculi pul-
uillum incumbētem
habentes, insaniam
portendunt: quemad-
modum etiam Her-
mozygæ vxor insa-
nia acutè correpta,
voce destituta mor-
tua est.

17. In febre ardēti so-
nitibus aurium acce-
dentibus cum visus
hebetudine, & graui-
tate in naribus acce-
dente, melancholi-
co modo mente mo-
uentur.

18. Mentis perculsio-

Οἱ οὐκ αἰσθάνονται
ἐπιπνεύσαντες σιὸν
δρῶν, φρενιτικῶς
νοῦνται.

Οἱ φρενιτικοὶ βα-
ρύνονται, ψέφου καὶ
δαπνόμενοι, τρομα-
δίαι.

Τὰ ἐξ ἐμμένου ἀσθεν-
δους, κλαγγῶδους φ-
νῆ, ὁμματα ἐπὶ χρο-
εῖχοντα, μανικά. οἱ
καὶ ἡ Ερμοζύγην οἰ-
μανεῖσα ὀξείως, ἄφ-
νως ἀπώθανε.

Ἐν πυρετῷ καυσί-
δαι ἤχων προσήμο-
μύων μετ' ἀμελυν-
μοῦ, καὶ χτλ τὰς ἐ-
ναι προσελθόντος βα-
ρειος, ἐξίσαντη μελα-
χολικῶς.

Αἱ παραπνεύσεις σι-

ωνῇ κλαγγάδει, nes cum voce clāgo
 λώσῃσ πασμοὶ προ- rosa, linguæ connul-
 ῳδῆες, καὶ αὐταὶ προ- siones tremulæ: eæ-
 ῳδῆες γλυόμηναι, ἱξί que tremulæ factæ,
 υταὶ. σκληροσµὸς mentem alienāt. du-
 υτέοισιν ὀλέθριον. rities his perniciofa.
 Αἱ βορῳδῆες γλῶσ 19 Linguæ tremulæ
 α σημεῖον οὐχ ἰδρυ- signum est mentis
 λῆς γνώμης. non firmæ.
 Ἐπὶ τοῖσι χολῳδῆ- 20 In biliosis mera-
 ν ἀκρήτοισι διαχω- cis alui egestionib⁹,
 µασι, τὸ ἀφρῳδῆες spumosa florulentia
 τῶν δισµα κακῶν, ἄλ mala, tum aliās, tum
 ῶς τῇ καὶ ὁσπῶ προηλ si cui lūbi antea do-
 κῶπ, καὶ παρνε- luerint, & mens mo-
 τένπ. ta fuerit.
 Τὰ ἀραιὰ καὶ πλῆ 21 Rari circa latus in
 ν ἐν ὑτέοισιν ἀλγῇ his dolores, desipien-
 τα, παραφροσυνῶν tiam significant.
 καίνει. 22 Vocis interceptio-
 Αἱ καὶ λυγρὸς ἀφω nes cum singultu
 κα, κακισον. pessimæ.
 Αἱ μετ' ἀλγῆσι 23 Vocis interceptio-
 νωνίαι, κακισον. nes cum exolutione
 πῶν ἀφωνίῃ πνῶμα pessimæ.
 ν ἔϊσι πνιγµένοισι 24 In vocis interce-
 ptione, spiritus veluti his qui stragulantur

præ manibus exposti-
tus, malus est. num &
talis mentē emouet?

24 Modicè feroces
mentis emotiones,
ferinæ sunt.

25 Molestè ferre mor-
bum cum perfrigera-
tione, si non sine fe-
bre exsudent partes
supernæ, phrenitim
portendit: quemad-
modum etiam Ari-
stagaræ. sed & perni-
ciosum hoc est.

26 Frequētes in phre-
niticis permutatio-
nes, conuulsoria.

27 Vrinæ quæ me-
iuntur à non recor-
dantibus nec com-
monefactis, pernicio-
sæ. num his meiun-
tur velut si subsiden-
tiam conturbassent?

28 Palpitantes per to-
tum, num voce desti-

πρόχειρον, πονηρόν.
ἔτι γέ καὶ παρακρο-
σικόν τὸ τοιοῦτον;

Αἱ ἐπ' ὀλίγον θ-
σεῖα παρακροσῖες,
ριώδεις εἰσιν.

Αἱ μὲν κατὰ φύσιν
ἐκ ἀπυρέτω ἐκιδρ-
οντι τὰ αἷω, δύσπ-
ρῖα, φρενιπικὰ, ὡς
Αριστάρχῃ. καὶ
τοι καὶ ὀλέθρια.

Τὰ ἐν φρενίπ-
την καὶ μεταπίπ-
τα, ἀσπασμώδεια.

Τὰ οὐροῦ μὲν ἀ-
πομνησάτων, ὀ-
θρῖα. ἄρα γέ τι
ποῖσιν οὐρέεται,
εἰ πῶς ἀπόσασιν α-
παράξαι;

Οἱ παλμώδεις, ὅ-
λον, ἄρα γέ ἀφ-

ως πλανῶσι.

tuti moriuntur?

Τὰ δὲ τοῖσι φρενιπ-
θῖσι μὲν κατὰ φύ-
σιν πνεύματιζοντα μέλα
καὶ ἀνέμῃται.

29 Sputatiōes in phre-
niticis cum perfrige-
ratione, nigræ reuo-
muntur.

Κώφωσις, καὶ οὐρα-
νία τάστα, ἐξέρ-
α, ἐναωρὸν μῆλα, πα-
γκρουσικά. τοῖσι τοῖς
τοῖσι ἐκπεροῦσαι,
καὶ κακὴν. κακὴ δὲ καὶ ἡ
ἐκπεροῦσαι μῆλα.
τοῖς, ἀφώνους μῆλα,
καὶ στανομῆλους δὲ συ-
μῆλα γίνεσθαι οἶμα
δὲ καὶ κακὴν κατὰ
ἐκπεροῦσαι τοῖς τοῖς
οἶον ἐκπεροῦσαι Ερ-
μῆλα, καὶ ἀπὲ-
σταν.

30 Surditas, & vrinæ
non confidentes, val-
de rubicundæ, inna-
tantes, mentis e-
motionem porten-
dūt. his morbo regio
corripi, malum est.
mala est & ex mor-
bo regio fatuitas.
his voce quidem de-
stitui, verum sen-
tientes esse contin-
git. arbitror autem
& alios his perum-
pere, velut contingit
Hermippo, & mor-
tuus est.

Κώφωσις δὲ οἷσι
καὶ παραχρῆσι πα-
ρακλονθοῦσα, κα-
κὴν.

31 Surditas in mor-
bis acutis & turbu-
lentis consequens,
mala est.

Z 4

72 Mentis emotiones
tremulæ, obscuræ,
palpatoriæ, valde
phreniticæ sunt, ve-
lut & Didymarcho
in Co.

Αἱ προμώδεις, ἄσα
φείς, ψιλαφώδεις, πα-
ραγροῦσιες, πᾶν φρε-
νιτικὰ, ὡς καὶ τὸ Δ.
δυναρῶ, ἐν Κω.

73 Torpores ex rigo-
re, non valde apud
seiplos sunt.

Αἱ ἐκ ῥίγους νωθρι-
τιτις, οὐ πᾶν παρ' ὧν
τοῖσιν.

74 Dolores. circū vm-
bilicum palpitantes,
habent quidem ali-
quid quod mentem
emouet: verū circa
iudicationem his spi-
ritus aceruatus cum
prompta tensione pe-
netrat. & dolores cir-
ca suram, in his men-
tis emotionē faciūt.

Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πα-
νοὶ παλμώδεις, ἔχου-
σι μὲν τι καὶ γνώμη-
παράφορον· περὶ χρε-
σιν δὲ τουτέοισι πνῦ-
μα ἄλγος ξυὺ τόνω διέ-
χεται· καὶ οὐ χεῖρα
σποκνημίνην τόνω, ο-
τὸν τοῖσιν γνώμης πα-
ράφοροι.

75 Si innatarit quid
in vrina, dolore cir-
ca femur dissipato,
mentis emotionem
& qualia circa auriū
sonitus contingunt,
talìa existunt.

Ὡς εἰ αὐτοῦ ἡ τι π-
ῥω, τοῦ χεῖρα τὸν μηρὸν
ἀλγύματος ἀφανι-
σθέντος παρακρουνσι-
κῆν, ἢ, οἷα περὶ ἤχους
τοιαῦτα.

Ἐπὶ κριλὴν ὑγρῇ, κα-
πῶδει, κεφαλᾷ αἰκῶ,
ἰψῶδει, ἀρξὺ πινω, ἀ-
αφῆ, ἀδυνατώ, οἷσι
τὰ τοιαῦτα, ἐλπίς οὐκ
ἵνα.

Οἱ ἐξιδροῦντες καὶ
ἀλίστα κεφαλὴν, αὐτοῖ-
ς ἐσὶν ἰσχυροὶ, καὶ
καὶ ἄλλως τε καὶ
τῷ ἔρρεισι μέλασι. καὶ
ὁ θολὸν πνεῦμα αὐτῶν
τοῦτο οἷσι καὶ κακόν.

Αἱ παρὰ λόγον κε-
ρατοειδῆ ἀδυναμίαι,
καὶ ἐξ ὧν κενεαγγείης,
καὶ κακόν.

Κοιλίαι ἀπολελαμ-
νυαί, σμικρὰ δὲ μέ-
λανα σπυρτῶδεα
πρὸς αἰάγκην κα-
λῶσαι, μυκτὴρ αὐτῶν
τοῖσι ἐξηγνύμενος,
κακόν.

16 In aluo liquida,
lassato, caput dolen-
ti, siticuloso, vigilan-
ti, obscure loquenti,
impotenti: quibus ta-
lia, his timor est ne
mente moueantur.

37 Exudantes & ma-
ximè circa caput, in
morbis acutis submo-
lestè ferentes, malū,
tū aliàs, tū in vrinis
nigris. & turbidus
spiritus in his malus.

38 Impotentia præter
vacuatorum vaso-
rum rationem con-
tingentes, nō existen-
te vasorum vacua-
tione, malum.

39 Alui interceptæ,
sed parua nigra ve-
lut caprarum sterco-
ra ad necessitatē co-
actè emittentes: na-
sus in his erumpens,
malum.

40 Quibus lumborū dolor diutinus, cum ardore fastidioso ac nauseabundo, hi si exudent, malum est. num his tremores fiunt? sed & vox velut in rigore conspiciua.

41 Extremities si in vtranque partem cito trāsmutentur, malum est. & sitis huiusmodi, mala est.

42 Ex moderato habitu ferox respōsio, malum.

43 Vox acuta, his præcordia intra trahuntur.

44 Oculi hebes, malus: & fixus ac caliginosus, malus.

45 Vox acuta clangorosa, mala.

46 Dentiū stridor periculosus est, quibus nō

οἷσιν ὁ σπύρος ἀλγίμα ὑπὸ πολὺν, καὶ μακρὸς ἀσώδεος, ἐφιδρώντες οὐλοῖ, κακόν. ἀεὶ γὰρ ὑπὲρ τοῖσι τρεῖς μᾶλιστα γίγνεται, καὶ φωνὴ δὲ ὡς ἐν ῥίγαι καὶ ἐπιληψίᾳ.

Ἀκρια ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτει, κακόν. καὶ δὲ τοιαύτη πονηρόν.

ἐκ κρημίου θρασύτητα ἀποκρισις, κακόν. φωνὴ δὲ ὡς ἐν ῥίγαι, κακόν. ὁ δὲ τρεῖς μᾶλιστα γίγνεται, καὶ σὺ ἐν ῥίγαι.

Ὁμμα ἀμαυροῦμενον, φλαῦρον. καὶ πικρὸς καὶ ἀχλὺς δεικνύει, κακόν.

Ὁξύφωνος κλαγγώδης, πονηρόν.

Ὁδόντων ὀρίσις ὀλέθριον, οἷσι μὴ

PRORRHETIC. I. 355

ταύνηδες καὶ ὑγιαί-
νονσιν. πνιγμὸς αὖ θύ-
τοιςι πάνυ κακόν.

& sanis familiaris
est. suffocatio in his
valde mala.

Προσώπου ἄχροια
καὶ τὸ λίην σκνῆρω-
πὸν, πονηρόν.

47 Faciei bonus co-
lor, & vehemens tor-
uitas, malum.

Τὰ τελευτώντα ὑ-
ποχωρήματα εἰς ἄ-
φροῦδια, ἄκριτα, πα-
ροξωπικά.

48 Egestionis alui de-
finentes in spumoso-
sas meracas, exacer-
batoriae sunt.

Αἱ οὐκ καταψύξις
αὖ ὀξείσι οὔρων ἄπο-
λήψεις, κακίαι.

49 Vrinarum in mor-
bis acutis ex perfrige-
ratione interceptiones,
pessimae.

Τὰ ὀλέθρια ἀσθή-
μως ῥασιωνήσαντα,
θάνατον σημαίνει.

50 Perniciosa si ci-
tra signa, leuia fa-
cta fuerint, mortem
significant.

Τὰ αὖ ὀξείσι χολώ-
δεσιν ἐκλυσκα, ἀφρώ-
δια, πρὶς χολα δια-
χωρήματα, κακόν. κα-
κὸν δὲ καὶ οὔρα ποι-
αῦτα. ἄρα τουτέστι-
σιν ἥπαρ ἐπώδυν-
ον;

51 In morbis acutis
biliosis valde albæ,
spumosæ, circum-
biliosæ egestionis,
malæ. malæ item
& urinae eiusmodi.
num his hepar dolo-
rosus est?

52 Si vocis interceptio-
nes in febribus con-
uulsorio modo oriē-
tes, ad mentis emo-
tionē cū silentio de-
ueniunt, perniciosum.

53 Vocis ex dolore
interceptiones, dolo-
rosam mortem in-
ducunt.

54 Febres ex præcor-
diorū doloribus ma-
lignæ.

55 Sitis præter ratio-
nem soluta in acutis
morbis, mala est.

56 Sudor multus cum
febribus acutis ori-
ens, malus est.

57 Et urinae dolorosæ,
malæ sunt.

58 Et rubicundæ ex his
florulentia detentæ,
itemque æruginosæ,
malæ sunt. & paruas
apparere veluti stil-
las.

Εἰς τὴν πυρεθίσιν α-
φωνία πασμοῶδεια
τρόπον ἐξίσαται σι-
γῇ, ὁλίθριον.

Αἱ καὶ πόνον ἀφω-
νία, δυσθάνανται.

Οἱ ἐξ ἀποχονδρίων
ἀλγυμάτων πυρετοί,
κακῆδες.

Δίψα παραλόγως
λυθεῖσα ἐν ὀξείσι, κα-
κόν.

Ἰδρὼς πολὺς ἅμα
πυρετοῖσιν ὀξείσι γι-
γνόμενος, φλαῦρος.

Καὶ ὕδαθ' ἐπίπο-
να, πονηρόν.

Καὶ τὰ ἐρυθρὰ καὶ
ζοντῶν ἐπαιδίσματα
κατεχόμενα, καὶ τὰ
ἰώδεια, πονηρὰ. καὶ τὸ
μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι,
αἶον σάξιας.

Καὶ ἔμετοι μὲν ποῖ 59 Et vomitus cū va-
 λίας, κακόν, ἄλλως τ' rietate, mali sunt, tū
 καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων aliās, tum si propius
 ὄντων. inter se prodeant.

Οὐκ ὁσ' ἐν κρισίμοισιν 60 Quæcunq; in die-
 λυσμῶν αἰδρωπὶ πε bus iudicatorijs cum
 ψύχειται, κακόν, καὶ anxietudine, absque
 ἀ ἐπιρριζώσαντα καὶ sudore perfrigeran-
 οντέων, κακόν. tur, malū est: & quæ
 Εμέσματα ἀκρητα, ex his insuper rigue-
 σώδες, πονηρά. rint, mala sunt.

Τὸ καρώδες, ἀρεῖ 61 Vomitus meraci,
 πάντα χεῖ κακόν; anxiosi, mali.

Μετὰ ξίγους ἀγνοία 62 Sopor, num ubiq;
 κακόν· κακόν δ' ἐ καὶ malus est?

ἡδὴ. 63 Ignorantia cum ri-
 Αἱ καὶ ξίγους κατα- gore, malum. malū
 ψύξεις, μὴ αἰσθεσμαι item obliuio.

ὀμναι, κακόν. 64 Perfrigerationes
 ex rigore non recale-
 scentes, malæ sunt.

Οἱ καὶ καταψύξιος 65 Sudantes ex per-
 δρώδες αἰσθεσμαι frigatione reca-
 ὀμνοί, κακόν. ὑπὸ τὸν lescentes, malum. in
 τοῖς ἐν πλάστοις καὶ his ardor dolorosus
 καὶ ὀδυώδες, καὶ τὸ in lateribus, & insu-
 ἐπιρριζώσαι, κακόν. per rigere, malū est.

68 AEstuosi rigores aliquatenus perniciosi: & flāmea facies cū sudore in his mala est. in his posteriorum partium frigiditas, cōuulsionem accersit.

69 Exudantes vigilēs recalescentes, malū.

69 Ex lumborum recursu, oculi distortio malum.

69 Dolor in pectus firmatus cum torpore, malus. hi si insuper febriant, acutè ardentes, moriūtur.

70 Qui nigra reuolunt, cibos auersantur, deliri sunt, iuxta pubem parum dolorosi, oculum ferocem aut clausum habent, eos medicamentis purgare non oportet: pernicio-

Τὰ καυματοῦ διαξίγεια, ἅπὸ πὶ ὀλέθρια, καὶ τὸ φλογώδες ἐν τῷ σώπῳ μεθ' ἰδρωτός ἐν τούτοις κακόν. ὡς τούτοις ἢ ψύξις τῶν ὀπισθεν, σπασμὸν ἐπι καλεῖται.

Οἱ ἐκιδρωῶντες ἀγρυπνοὶ, αἰσθηματόμενοι, κακόν.

Ἐξ ὀσφύος αἰσθηρομῆς, ὀφθαλμοῦ ἰλλώσις, κακόν.

Ὁδυῶν ἐς σῆθος ἰδρωθεῖσα συν νωθρότητι, κακόν. ἐπιπυρετίναντες ὅσοι καυσικῶν, ὀξείως ἀποθνήσκουσιν.

Οἱ ἐπιπνεύοντες μέλαινα, ἀπὸ σιτοῦ, παρὰ φοροὶ, καὶ ἥβην μικρὰ ὀδυνώδεις, ὁμμάδρασιν, κεκλισμένον, τούτους μὴ φαρμακεύειν. ὁ

ἔθριον γὰρ. μηδὲ τοὺς
ποιδέοντας, σκοτώ-
ειας, ἐν τῷ πλανᾷ-
ται οὐκ ἐπὶ πόντας, ἀ-
ποσίτους, ἀχρόους.
μηδὲ τοὺς ἐν πυρε-
ῳ, ἢ κατωδιδέες,
ατακεκλασμένους. ὁ
ἔθριον γὰρ.

ciosum enim est. ne-
que intumescences,
vertiginosos, in leui-
ter vagando deficiē-
tes, cibos auersantes,
decolores. neque in
febre fractos, si sopo-
rosi fuerint: perni-
ciosum enim est.

Καρδίας πόνος α'. 71
αὐποχονδρίῳ σιω-
πῇ, καὶ κεφαλαλ-
γῇ, κακόνδεες, καὶ
ἀσθματώδεις. ἀρχὴ
ἐξ αἵφνης οὗτοι πε-
ντῶσιν; ὡς ἐν Δυ-
σώδει. πύτω, καὶ
ἔξιν μωμῆα,
ἔξιν βιαίως ἐξέγυ-
ρα.

Oris ventriculi do-
lor cum prae cordio
distento, & capitis
dolor, malignum,
& quidpiam anhe-
lorum. num hi re-
pente moriuntur? ve-
lut in Dysode. huic
etiam urinae vehe-
menter fermenta-
tae, fiebant valde ru-
bicundae.

Τραχήλου πόνος.
ακὸν μὲν ἐν παντὶ
πυρετῷ. κάκιστον δὲ
σιν οὐ μανῆσαι ἐλ-
πίς.

72 Colli dolor, ma-
lum quidem in om-
ni febre: pessimum
his quibus timor est
ne insaniant.

73 Febres soporosa,
lassatoria, caliginosa,
vigilias inducentes,
exudantes, malignae.

Κωματώδεις, κρηνώδεις, ἀχνώδεις, ἰχθυηνοί, ἐφιδρωῦντες, πυρετοί, κακοήδεις.

74 Horrores frequentes ex dorso, celeriter translabentes, molesti, urinae interceptionem dolorosam significant.

Ἐκ νότου φρεῖναι τινὰ, ὁξείως μεταπλῖναι, δύσφοροι, ἰσχυρὸν ἀπὸ λήψιν ἐπὶ τὸν σπυλαίνονσι.

75 Qui anxie se iacentes citra vomitum exacerbantur, male habent.

Καὶ οἱ ἀσώδεις αἰμῶντος παροξυνόμενοι, κακόν.

76 Perfrigeratio cum duritia, signum malum.

Κατὰ ψυξίς μετὰ σκληροσμοῦ, σημεῖον ὀλέθριον.

77 A ventre tenuia non sentienti prodire, ei qui est apud se ipsum, perniciosum: velut Hepatico.

Ἀπὸ κοιλίας λεπτὰ μὴ αἰσθανομένη ὄντα εἶναι ἐόντι παρ' ἐαυτοῦ κακόν, οἷον τῷ Ηπατικῷ.

78 Vomitiones exiguae biliosae, malae, tum alias, tum si insuper vigilauerint aegri. nasus in his de-

Τὰ μικρὰ ἐμέσματα χολώδεια, κακὸν ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιπληθύνωσι. μυκτὴρ ἐν παντί οἱσι ἀποσάξω

PRORRHETIC. I. 361

ὀλέθριον.
 ἵς οὐκ τὸ κενυ γελου
 ἐπισαίτα δ' ἅμα
 κώφωσις, καὶ
 πάλιν ῥὸν ὀδυνη ὀ-
 λείσονται ὀλε-
 ῖς.

ἐν πυρετοῖσι καυ-
 ῖδισιν ἁποδειψύ-
 νουσι, διαχωρήμασιν
 ἀποχόλσις συχοῖ-
 ῶ, ὀφθαλμῶν ἰκτω-
 ῶ, σημεῖον κακῶν, ἄλ-
 ῖς τε καὶ ἦν καὶ ὄχοι
 ῶνται.

Τὰ ἐξαίφνης ἀπο-
 λυκτικὰ λελυμένως,
 πυρετὴν ἀντιπρο-
 ῶς ὀλέθρια· οἷόν τι
 πτωδὴν ὁ καὶ Νουμν
 οὐ γός.

Ἐξ ὀσφύος ἀλγύ-
 ῶς ἀναδρομαὶ εἰς
 ῥοδὴν, πυρετῶδεις,
 ῥικῶδεις, ἀνέμου-
 καὶ ὑδατῶδεις λε-

stillās, perniciosum.

70 Quibus ex partu
 alba detinētur cum
 febre, surditāsque ad-
 est, & in latere dolor
 acutus, hæ pernicio-
 sè mente mouentur.

80 In febribus arden-
 tibus subperfrigeran-
 tibus, egestionibúsque
 alui biliosis aquosis
 frequentibus, oculo-
 rum distortio, signū
 malū est, tum aliās,
 tum si stupore prehē-
 si detineantur.

81 Siderationes repē-
 tinæ ei qui exolutè
 ac diutinè insuper fe-
 brijt, perniciosæ sunt:
 quale quiddā passus
 est & Numenij fili⁹.

82 Ex lumborum do-
 lore ad os ventricu-
 li recursiones, feбри-
 culosæ, horridæ, re-
 uomētes aquosa te-

nua multa, mente
motæ, voce destitu-
tæ, nigrorum vomit-
tu factæ, moriun-
tur.

83 Oculi confractio,
in morbo acuto, ma-
la. num anxie se ia-
ctantibus citra vomit-
tum, lumbos dolen-
tibus, si ferociter me-
te moti fuerint, spes
est ut nigra per aluū
prodeant?

84 Fauces dolorosæ,
graciles, cum ægrè
tolerabili molestia,
strangulatoriæ, per-
niciosæ acutæ.

85 Quibus spiritus
retrahitur, vox au-
tem strangulatoria
est, & vertebra in-
tro confidet, his in
fine, velut contra-
hente quodam spi-
ritus fit.

πλὴν πλείονα, παρὰ
χρῆσαι, ἄφωνοι, ἐμ-
σασσάι μέλαινα, πλε-
τώσιν.

Ομματος κατὰ κ-
σις, αὐτοῖς ἐξίσι, κακῶν.
ἐξ γὰρ τοῖς ἀσώδι-
σιν αὐτοῖς ἐμῶσι, ὅσοι
αλγέσι, ἢν θρασί-
ως παρεγροῦσιν, ὅσοι
ἐλπίς μέλαινα διη-
δεῖν;

Φάρυγξ ἐπὶ πώδυνον
ἰσχυρῶς, καὶ δυσφορίαν
πνιγώδης, ὅληθρην
ξέως.

Οἷς πνεῦμα αὐτὸ
κεταί, φωνὴ δὲ πνι-
γώδης, ὁ σπὸνδυλὸς
ἐγκάθεται, τοῦ τῶν
σιν ὑπὸ τῶν πλεον-
τῶν, ὡς συναπῶντος τοῦ
νὸς τὸ πνεῦμα γίνε-
ται.

οἱ κεφαλαλγικοὶ
καὶ ὡς παρακρούοντες
καὶ ἰλιν ἀπολελαμ-
μῆς, ὅμμα θρασύ-
πτες, αἰθρητοί, ὅπι-
στον ὧδες γίνον-

86 Caput dolentes, &
stupore detenti deli-
rantes, alio interce-
pta, oculum ferocem
præ se ferentes, flore-
scentes, posteriorum
partium conuulso-
ria distentione cor-
ripiuntur.

καὶ ὁμμάτων δια-
φῆ, πυρετώδεις, κα-
τάδεις, ῥίχθες ὀλέ-
κτον· καὶ οἱ καμα-
ρῶδες ἐν τούτοις, πυ-
ρετόν.

87 In oculorum di-
stortione, febriculo-
so, lassato, rigor per-
niciosus : & soporosi
in his, malum.

καὶ ἐν πυρετοῖσι πρὸς
κοχόνδριον ὀδυῖναι,
καὶ ὡς, ἰδρῶτι μὴ
ῥυθμῶναι, καὶ ἡδῆς.
ῥιζοῖσιν ἐς ἰχία ἀλ-
ματα ἅμα καυσώ-
ναι πυρετῶ, καὶ ἢν
καὶ ἰλιν καὶ ταῖς ἄλλαις,
καὶ ῥιζοῖσιν.

88 In febribus ad præ-
cordium dolores, si-
ne voce, si sudore
non solvantur, mali-
gni sunt. his dolo-
res, ad coxas una
cum febre ardente,
& si alius acerua-
tim eruperit, perni-
ciosum.

οἱσι φωναὶ ἅμα
καὶ ῥιζοῖσιν ὀλέ-
κτον μετὰ κρίσιν,

89 Quibus voces cū
febribus deficientes
post iudicationem,

hi trementes ac soporosi moriuntur.

90 Quibus affectiones ardentes, fatuitatem inducentes, stuporis detentionē inferētes, præcordia variātia, & ventris tumor, cibis interceptis in sudoribus, nū his turbidus spiritus, & genituræ simile quid superueniens, singultum indicat: sed & alius spumosa, biliosa insuper egerit. Splendidum in his miatū prodest. vëter autem his insuper turbatur.

91 Quibus sopor fit spumosis prodeuntibus, his febris exacerbatur acuta.

92 Ex capitis dolore vocis interceptiones si sint, cum sudoribus febriculosi laxantur

ῥομαδίες καὶ καμπτώδεις πλὸν τῷσι.

Οἷσι καυστικὰ, μωρωμελὴ, καὶ τοχποικίλλοντα ἄποχδρια, καὶ κηιλὴν ἐπωμελῆσι, σίτων ἀπολλελαμμένων ἐφ' ἰδρῶσι, ἄρα ζύτοισι δλιφὸν πινύμα, καὶ τὸ νοσίδες ἐπιλθόν, λύνη διασημαίνει: καὶ κηιλὴ δὲ ἑωπαφραχολα παροσδιέρχεται τὸ λαμπρῶδες αὖ τοιτοισιν ὠφελεία οὐρδέν. κηιλὴ δὲ τούτοισιν ἐπιταράσσεται.

Οἷς καῶμα γίνεται ἐπ' ἄφρων πειλθόντων, πυρετὸς παροξύνεται ὁξύν.

Αἱ οὐ κεφαλαλγία ἀφωνία, ἅμα ἰδρῶα πυρετώδεις χαλῶνται.

ἐαυτοὺς, ἐπανικνύ-
ονιώτερον. ἐπεὶ ῥί-
σαι τούτοιςιν ἄπο
ρόν.

Χεῖρες τρομώδεις,
φαλαγγεῖς, βραχί-
ον ὀδυνώδεις, ἄπο-
φοι, οὐδέοντες μέ-
να διδασυμένα, οἱ-
ταῦτα ἢ, μέλανα
σοσδέχεται ἢ ξαν, ὀ-
φριον.

Αἱ μετ' αἰλύσεως
ῥέως ἀφωνία, ὀλέ-
ται.

Πλευρῶν ἄλγυμα
πύσει χολώδε-
ι, ἀλόγως ἀφανι-
νέν, ἐξίσανται.

Ἐπὶ βραχίλων ἀλγί-
ζι κωματώδει, ἰδρώ-
ι, κριλὶν φυνδεῖ-
ι, εἰ δὲ πρὸς ἀ-
γκην ὑγρὰ χαλῶ-
ι, ἄπο πύων λανθεῖ-
ι, ὁκ ζυπίων ἀχολα

in seiplos, siuntque
morbi reuertētes diu-
tius durantes. his in-
super rigere, non ma-
lum est.

93 Manus tremulae, ca-
put dolentes, collum
dolentes, subsurdi,
meientes nigra den-
sata: quib⁹ hæc sunt,
his nigra vctura esse
expectare oportet,
perniciosum.

94 Vocis interceptio-
nes cum exolutio-
ne, stupore detinen-
te, perniciosæ.

95 Lateris dolor, ex
sputis biliosis, citra
rationem si euanue-
rit, mente mouetur.

96 Ex colli dolore so-
poroso, sudatj, aluus
inflata, si sanè ad ne-
cessitatē liquida de-
miserit, infuso im-
misso subluta, ex his

ea quæ biliosa non
sunt supprimuntur.
talia verò si seruen-
tur retenta, longius
ægrotat. num itaque
proluvia quæ bilio-
sa non sunt, meliora
sunt, & flatuoso tu-
mori profuerint?

Alui circumten-
sio, ad necessitatem
liquida demittens,
cito intumescens, ha-
bet quid conuulso-
rium, velut etiam
Aspasij filio. superri-
gere his pernicio-
sum. ex his conuul-
sus factus ac infla-
tus, ubi diutius æ-
grotasset, ori putre-
factio viridis super-
uenit.

Quibus circa lum-
bos tenues diurni
dolores, ad præcor-
dium se reuoluētes,

ἐξίσανται, τὰ βριαῦ-
τα διασωζόμενα μα-
κροτέρως διανοοῖα
ἀεὶ γὰρ εἰσὶν ἄχο-
λοι περὶ πλῆσις αἰ-
νδέεσθαι, καὶ τὸ σ-
πῶδες ὄγκω παρὰ
φελίῳ.

Κοιλίῃς πείπασιν
παρὰ αἰσθητικὴν ὑγί-
αση, ταχὺ ὁ
κρυμμένη, ἔχει π-
σπῶδες, οἶον καὶ
Aspasij filio. τὸ
περὶ ἡγῶν τοῦ βί-
βου. καὶ ἐν τῇ
πᾶσι μὲν ἡμῶν
καὶ ἐμφυσήσεις,
μακροτέρως διανοοῖα
τόματι σπῆσι χλα-
ίῳ.

Τὰ κατ' ὀσφύ-
α λεπτὰ χρόνια
γύματα, παρὰ
χόνδριον χειρόμ-

ποσιπικὰ ἅμα πυρε
ζύδοισιν εἰς κεφα
ἀλγυμα σιώτο
ἐλθὼν κτείνει ὁ
πρὸς τὸ πῶ, σπασμῶ

Τὰ ἐπιῤῥιζωῦτα
ἐς νύκτα μᾶλλον
παροξυνόμενα, ἄ
πυρνα, φλεβοδονώ
οντα ἐν τοῖς ὕ
πνοις, ἐσιν ὅτε οὐρα
ἐαυτοὺς χαλῶν
ἐς σπασμούς ἅπο
ταῖς κωματώδεις.

Οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐπι
κῶντες οὐροῖσι πῶ
καυστικοί, ἀκρίτως
ψύχοντες, διατα
πρὸς πρὸς καί, νω
οὐ κωματώδεις, σπασ
μῶδεις, ὁλέθριοι.

Τῇσιν ἐπιφόροι
κεφαλαλγικὰ κα
μῶδεια μετὰ βάρους
μύμηνα, φλαῦρα
ποροῖσι cū grauitate

& ciborum fastidiū
inducentes vnà cum
febre, his ad caput
dolor intentus pro
gressus repēte cōuul
sorio modo occidit.

Affectiones insup
rigētes, & quæ ad no
ctem aliquanto ma
gis exacerbantur, cū
vigilijs, & delirio in
somnia, aliquādo vri
nas inuoluntariē e
mittentes, in conuul
siones soporosas de
finunt.

A principio exuda
tes vrinis concoctis,
ardētes, qui citra iu
dicationem perfrige
rātur, breui circūcir
ca, ardentes, torpidi
itē, soporosi, cōuulsi,
pnciosè affecti sūt.

Vterum geren
tibus capitis dolores
orientes, mali sunt.

fortassis autem his
etiam cōuulsorium
quid pati contingit.

102 In faucibus gra-
cilibus dolores stran-
gulatorij, habēt quid
conuulsorium, tum
aliās, tū à capite ob-
orti, velut etiā Thra-
synontis cōsobrinæ.

103 Tremores conuul-
soriij orientes in su-
doribus, reuerti so-
lent. iudicatio his fit
vbi superriguerint.
Superrigent hi ar-
dore circa ventrem
prouocati.

104 Lumborum dolor,
& capitis dolor, &
oris vētriculi dolor,
cū exscreatione vio-
lenta, conuulsorium
quid habet.

105 A ventre subliui-
da turbulenta, & lo-
tiatenuia ac aquosa,

ἴσως· δὲ ταύτησι καὶ
σπασμῶδεις τι παθεῖν
ὀφθαίλει.

Τὰ αὖ φάρυγγι ἰ-
σχυρῶς ἀλγύματα τι-
γώδεια, ἔχει τι σπασμῶ-
δεις, ἅλλως τε καὶ ἀ-
πὸ κεφαλῆς ὀρμῶν
οἶον καὶ τῷ Θρασύ-
νοντος αὐτίκῃ.

Τὰ βορμώδεια σπασ-
μῶδεια γυρόμενα ἰσχυ-
ρῶς ἰδρώσι, ὁδυνώσιν
φα. τούτοις ἢ κρίσις
ἐπιέρη γώσασιν. οὐτε
ἐπιέρη γέουσι ποτὶ
λίην καὶ μακρὰν
δέντες.

Ὁσπύος πόνος, καὶ
κεφαλαλγίης, καὶ
διαλγίης μετ' αὐτῶν
ἁρίμψιος βιαίης, ἔχει
τι σπασμῶδεις.

Ἀπὸ κριλῆς ἁπλοῦς
λία ταραχώδεια, χυδῶ-
λεπῶς, καὶ ὑδατὰ δει-

ποπία.

suspecta.

Φάρυγξ βηχιωδεῖ.

106 Fauces exasperatæ parum, & venter murmurans inanibus ad egerendum surrectionibus, & frontis dolores, & palpantes, delassati, in stragulis ac vestimentis dolorosi. quæ ex his augentur, difficilia sunt. somnus multus in his cõuulsorius, & dolores in frontem graues, & mictio difficilis.

καὶ ὀλίγην, καὶ κρη

νὴ διαβορβορίζουσα

ναῖς ἐξαναστάσει,

καὶ μετώπου ἀλγύμα

καὶ, φηλαφώδεις, κα

τάδε, ἐν στήμασι καὶ

καταπόισιν ὀδυώδεις.

καὶ ἐν ζώντων αὐξάνο

λνα, δυσκολα. ὕπνος

πολύς ἐν τούτοις πα

ράσματος, καὶ τὰ εἰς μέ

τωπον ἀλγύματα βα

ρύνια, καὶ οὐρησις δυσ

κολαίνουσα.

Οὐρον ἐπίσεισι καὶ

ῖσι ῥίγεα ὑπὸ τούτοις

πασμώδεσι, οἷον καὶ

ὑπὸ τῇ φρίξασα ἐβί

βρωσεν.

Αἱ ἀκρητοὶ πέλου

ῶσαι κατάρσεις, ἐν

τάσι μὲν παροξυνπι

γί· τούτοις δὲ καὶ

107 Vrinæ suppressio & quibus rigores, in cõuulsorijis affectionibus: velut & ipsa vbi inhorruit, sudauit.

108 Meracæ desinentes purgationes, omnibus exacerbatorix sunt, his verò etiam

valde. ex talibus etiā
circa aurem absces-
sus exurgunt.

189 Turbulentæ fero-
cissimæ è somno ex-
citationes, convulso-
riæ sunt, tum aliàs, tū
cum sudore.

190 Et colli & dorsi per
frigerationes apparē-
tes, sed & per totum
corpus, in his etiam
spumiosæ mictiones,
vnā cum animi deli-
quio, & oculorū ob-
scuratione, convulsio-
nem propè adesse si-
gnificant.

191 Cubiti ac colli
dolores, convulso-
rii: à facie autem hi:
in faucibus soni-
tus frequentes cum
salivæ sputatione. in
his in somnis sudo-
res, boni. num & su-
dore leuari, pluri-

πίν. καὶ ζιούντων καὶ
τὰ παρ' οὗς αὐτῶν
ται.

Αἱ τεραχώδεις θρα-
σύταται ἐπιγόρσις,
σπασμώδεις, ἄλλως τε
καὶ μετ' ἰδρώεσ.

Καὶ αἱ τεραχί-
λυν καὶ αἱ μεταφρέ-
νον καταψύξεις δο-
κίονσαι, καὶ ὅλυν δὲ
τοῦ σώματος, ἐν τού-
τοις καὶ ἀφρώδεις
ἐρήσεις ἅμα ἀψυχίῃ,
καὶ ὁμμάτων ἀμαύρε-
σις, σπασμὸν ἐγγὺς ση-
μαίνει.

Πύχιος ἀλγύμα-
τα μετὰ τεραχίλυν,
σπασμώδεια ἀπὸ τοῦ
σώπου δὲ ταῦτα καὶ
καὶ φάρυγγα ἤχοι
συχροὶ σιελίζοντες. ἐν
τούτοις ἐν ὑπνοῖς
ιδρώεις, ἀγαθεῖ. ἄ-
ρα γε καὶ τῶν ἰδρώ-
ν κρυφίεσθαι τοῖς

λαΐσοις οὐ πονηρόν; mis non malum est?
 εἰς τὰ κατώ μερὶ dolores ad infernas
 ὅνοι, ζύτοισιν αὐ- partes, his toleratu
 ροι. faciles.

112 Οἱ αὖ πυρετοῖσιν In febris exu-
 ριδοῦντες, κεφα- dantes, caput dolen-
 λαλγείες, κριθίης ἀ- tes, alio intercepta,
 πλελαμυλίνης, πα- conuulsi fiunt.
 μώδεες.

113 Τὰ ὑποφάθουρα Subfriabiles liqui-
 χαλὰ διαχορήματα dae alui egestioncs,
 ὑποφύχοντα, οὐκ ἀ- perfrigerantes, non
 πύρεως, φλαῦρα. τὰ sine febre, malae
 ὑποτύτοισι ῥίγεια, κύ sunt. rigores ex his
 ριν καὶ κριθίην ἐπι- vesicam & ventrem
 λαμβάνοντα ὀδυώ occupantes, doloro-
 δεια. ἄρα τὸ κωμα- si. proinde soporem
 τώδεες τούτοισιν ἔχει his habere aliquid
 πᾶσα μώδεες; οὐκ αὖ conuulsorij, non sa-
 δανμάσκειμι. nē mirum apud me
 fuerit.

114 Quæ in acutis
 Τὰ αὖ ὀξείσιν ἐμετο- vomitorio modo
 ὀδῶς ἐλκυσμένα, φλαῦ trahuntur, mala sunt.
 ρα, καὶ αἱ λυχνίαι δια & albæ alui ege-
 χωρήσεις, δύσκολοι. stiones, difficiles.

non viscosa ex his
progressa, cum mul-
to ardore ad mentis
emotionem perue-
niunt. ex his soporosi
torpidi fiunt. morbi
ex talibus diutius du-
rant. num circa iudi-
cationē hi arescētes
difficulter spirant?

115 Quæ ex lumbis ad
collum ac caput pro-
gressa sunt, & lævis
syderationis modo
resoluerunt, conuul-
soria fiunt & mētem
emouentia. num &
soluntur talia cōuul-
sione? ex talibus va-
riè ægrotant, & per
eadem progressi.

116 Conuulsiones in
his quæ ab utero strā-
gulantur sine febre,
faciles sunt, velut e-
tiam Dorcadi.

117 Vesica intercepta

ἀγλιχεα καὶ τούτων
διεξιθόντα, ἐξίσαται
καύματα πολλὰ. οἱ δὲ
ζούτων καμπτῶδες γὰρ
ἐξ οὗ ἀπογίνονται. τὰ
καὶ ζιούτων μακροτί-
μως ἐπινοσίου. ἀρχὴ γὰρ
ἐν κρίσειν οὐδὲ ξηρό-
δεις δύνανται;

Τὰ ἐξ ὀσφύος εἰς βρα-
χιον καὶ κεφαλὴν αἰσ-
θιδόντα, καὶ περὶ αὐ-
τὰ περιωλήκτι-
κὸν τρόπον, πασμοῖς
διὰ, περὶ κρουστικὰ ἄ-
ρχῃ γὰρ καὶ λύσει το-
πιαῦτα πασμοῖς καὶ
ζιούτων ποικίλως δια-
νοσίουσι, καὶ διὰ τῆς
αἰτῶν ἰόντες.

Οἱ δὲ ὑσδρικῶσι
ἀπύρως πασμοῖς, οἱ
χόρεις, οἱ καὶ Δορ-
κάδι.

Κύστις ἀποληφθεῖσα

ἄλλως τε καὶ μὲν κε-
 ῖται ἀλαλγίης, ἔχει π-
 ασμοῦ δὲ. τὰ νερῶ
 ὡς ἐν ζύποισιν οὐ-
 νόμῳ, δύσκολα, οὐ-
 νὴν ὀλέθρια. ἀρὰ γὰρ
 παρὰ κρουσικὴν ὅ-
 ποιῶν;

Ἀρὰ γὰρ καὶ περὶ
 ὁ ταφον ὁσίων δια-
 παί σπασμὸν ἐπι-
 νοντι; ἢ τὸ μεθύοντα
 ληγῆναι; ἢ τὸ ἐν ἡ-
 πολὺ, ἐν ἀρχῇσι, εἰ-
 ποιῶν σπασμῶ-
 ας;

Ἐν ἰδρῶτι πνέλα
 ἀρρῶντα περὶ τῶ
 ἰόντι, ἀήθεια. ἀρὰ
 ζυποῖσιν ἐπὶ π-
 ἡμέρας κοιλία κα-
 γνάνονται; οἶμα.
 ἀρὰ γὰρ ζυποῖσιν εἰς ἄρ-
 ὁν ἀπόστημα εἰσι;

Τὰ ἐπὶ ὀλίγον δὲ
 παρὰ κρούοντα,
 λαγχολικά. ἢν δὲ

tum aliàs, tum cū ca-
 pitis dolore, habet
 quid conuulsorium.
 quæ in his cum tor-
 pore exoluuntur, dif-
 ficilia sunt, non ta-
 mē perniciofa. num
 id quod tale est, etiā
 mentem emouet?

Nū & osiū circa tē-
 pora dissectiones, cō-
 uulsionē accersunt?
 aut si quis ebrius ver-
 beretur, aut sanguis
 mult⁹ effluat in prin-
 cipijs, num hoc facit
 conuulsionem?

In sudore sputa de-
 fluentia febricitāti,
 leuia sunt. num ad
 dies aliquot alui hu-
 mectantur? arbitror.
 num his ad articulos
 abscessus fiet?

Quæ modicè fe-
 rociter mentē emo-
 uēt, atrabiliaria sūt.

si verò à muliebriū
purgationum reten-
tione fuerint, feri-
na. hæc verò sæpius
accidunt. num & cō-
nulsoriæ fiunt hæ-
num & vocis inter-
ceptiones cū sopore
convulsoriæ sunt? ve-
lut coriarij filix,
quæ muliebribus pur-
gationibus præsen-
tibus affici cœpit.

121 Quibus convul-
sis oculi intentè re-
lucent, neque apud
seipsos sunt, & diu-
tius ægrotant.

122 Sanguinis eru-
ptiones ex contra-
rio, malæ sunt: ve-
lut in splene magno
si ex dextra nare flu-
at. & circa præcordia
eodem modo res se
habet. verum cū su-
dore hoc peius est.

ἀπὸ γυναικείων ἢ, δι-
ριώδεια. ὑπὸ πλῆθους
δὲ ταῦτα συμπίπτει.
ἀρχὴ γὰρ καὶ ἀσπασμῶ-
δεις αὐταί; ἀρχὴ γὰρ
καὶ αἱ μετὰ κέρου ἀ-
φωνίαι, ἀσπασμῶδεις
αὐταί; οἰοντὶ. τοῦ σπλ-
νὸς συζυγίᾳ, ἢ ἑξῆς τῆς
γυναικείων παρῆν-
των.

Οἷσιν ἀσπασμῶδε-
σιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμ-
πουσιν ἀτενέως, οὐκ
παρὲς ἰωντοῖσιν εἰσὶν
διανοοῦσιν τε μακρο-
τέρως.

Τὰ αὐτὰ πάλιν αἰ-
μορῶν ἀγέοντα, κακῶ-
σιον ὑπὸ σπλινὶ μέγ-
λῳ ἐκ δεξιῶν ῥέει
καὶ τὰ καθ' ἑαυ-
τὸν ὡς αὐτῶν
ἐκ δεξιῶν δὲ, κακῶ-
σιον.

Εκ ῥινῶν μικροῖς 123 Ex naribus erum-
 δρῶσιν πρὸ ψυχό- pente sanguine, cum
 λνα, κακοήδεα, μο exiguis sudoribus
 (θηεα). perfrigescentia, ma-
 ligna ac praua.

Μεθ' αἰμορῶν γίαν 124 Post sanguinis e-
 λχίων δίοδος, κα- ruptionem, nigro-
 ῖν· πονηρὰ δὲ καὶ rum per aluum tran-
 ῖ ἐξέρχεται. εἰ δὲ, ἄ- situs, malus: praua
 καὶ γὰρ πεταχταίοισι sunt etiam valde ru-
 αἷα αἰμορῶν γίαν; bra. num verò quar-
 οματώδεις καὶ ζο- to die hæc sangui-
 των πασμοῦ πε- nis eruptio contin-
 ντῶσιν. ἄρα μελὰ git? soporosi ex his
 ν προσελθόντων, conuulsione moriun-
 καὶ κοιλίης ἐπαρθεῖ- tur. num nigris præ-
 55 egressis, & ventre
 tumefacto?

Τὰ αἰμορῶν γίαν 125 Vulnera sangui-
 , ἐξιδροῦντα βῶ nem fundentia, exu-
 ατα, κακοήδεα. οὐ dantia, maligna. sic
 διαλεχθέντες λα- affecti loquentes la-
 τῶς πελατῶσιν. tenter moriuntur.

Μεθ' αἰμορῶν γίαν 126 Post modicam
 χεῖαν, καὶ μελάνων sanguinis eruptio-
 nem, & nigrorum

egestionem, in acutis surditas, malum. sanguinis egestio in his pernicioſa. verū ſurditatem ſoluit.

127 Lumbis dolētibus oris ventriculi dolores accedentes, ſigna hæmorrhoidum fluxionis futura ſunt. arbitror autē & hos prægreſſæ hæmorrhoidum eruptionis ſignum eſſe.

128 Sanguinis eruptiones ſtatis temporibus orientes, ſticuloſæ, difficiles, ac exoluentes, ſi ſanguinem nō effuderint, in comitialē morbū finiunt.

129 Morbi qui ſtatim turbulenti ſunt, inſomnes, ſanguinē de naribus ſtillātes, ſexta die alleuati, noctu fixerunt poſtridie exudarunt, in ſomnū delati mentem emouerunt, hi largē ſangi-

διαχώρησιν, ἐπὶ ὅξισι κώφωσις, καὶ κῶν. αἷμα ὅς διαχώρησις αἵματος ὅξισι, ὁλίθριον κώφωσιν δὲ λύει.

Ὁσπνὶ ἐπὶ πῶδ' αὐτῶ καὶ διαλγικὰ ποροσιόντα σημεῖα αἰμορρῆα γὰρ διαοῖμαι δὲ καὶ πορογληνυδρῶν σημεῖον.

Τὰ πεταγμελῶς χρόνοισιν αἰμορρῆα γίνονται, διψώδεια, δύσκολα, σκληρόνυμα, μὴ αἰμορρῆα γήσαντα, ἐπὶ πικρὰ πλαντὰ.

Τὰ αὐτὸν περὶ χροῖα, ἀγρυπνῶντα, ἀποσιναῖα, καὶ ταῖα κουέσδεντα, νύκτα πονοῦντα. εἰς πλὴν αὐτῶν ἐπιδέσσωσαντα, καὶ τυχόντα, παρακρῆσιντα, αἰμορρῆα γήσιντα.

ως. ἀρεῖ γὰρ τὸ ὑδα-
 ρες ἔρον ζιζιτῶν π
 μαίναι;

Οἷσιν αἰμορῶς αἱμα-
 λείους, ποροθυλὺθό-
 χρόνου κριλίου πο
 πρῶτοντα, ἢν μὴ τὰ
 πωπανθῇ.

Εν κρισίμοις περ-
 ξεσι, τῶν αἰμορῶς αἱ-
 μῶν αἰνεαντικῶν κα-
 ναι.

Οἱ καὶ ἐν κρισηὶ κα-
 βρέγμα ὀδυνῶ-
 ς, ἀρενπνοι, αἰμορῶ
 γικοί, ἄλλως τε καὶ
 πρὸς τὰς χήλῳ ἐν-
 νη.

Τὰ ἀρενπνήσαντα
 ἰφνὺς ἀλυσμῶν αἱ-
 ρῶς αἱμαλῶς, ἄλλως τε καὶ
 μὴ πωσανθῇ. ἄ-
 γει φρίξαντα;

ἐν χήλῳ ὀδυνῶ

nem fundent. num &
 aquosa vrina tale qd
 significat?

130 Quibus sanguinis
 eruptiões plures, his
 temporis progressu
 alui male afficiuntur,
 nisi vrinae concoctae
 fuerint.

131 In iudicatorijs per
 frigerationibus, san-
 guinis eruptiões for-
 tes pessimae sunt.

132 Capite grauati, iux-
 ta sinciput dolentes,
 insomnes, sanguine
 profundunt, tū aliās,
 tum si quid ad collū
 contendat.

133 Vigilijs infestati,
 derepente cū inque-
 ta iactatione sangui-
 nem fundunt, tum
 aliās, tum si quid an-
 teā perfluxerit. num
 vbi inhorruerunt?

134 Colli dolores,

b

oculi valde rubicundi, sanguinis eruptionem significant.

135 Quibus aluo suppressa sanguinis eruptione fit, & insuper rigent, num aluus intestinorum laxitate corripitur, & obdura fit, aut ascarides infunt, aut utrunque?

136 Quibus ex lumbis reursus fit ad caput, & manus, hi stupidi, os ventriculi dolentes, saniosis ac serosis humoribus pleni, largè sanguinem profundunt, sed & aluus his turbulentis erumpit.

137 Quibus ex sanguinis eruptione larga ac frequenti, nigrorum multorum fit egestio, hi suppressa aluo dolorosi sanguinem profundunt

δια, ὁμματα ἐξ ἔνδρα
αἰμορραγικά.

Οἷσι κριλὴς ἐπὶ
στάσις αἰμορραγία
καὶ ἐπιρροιαί, ἃς
κριλὴν λειανπεριώδι
καὶ ἐπισκληρος, ἢ ὁ
σκαρίδες, ἢ ἀμφότι
ρον;

Οἷσιν ἐξ ὀσφύος
ναδρομή ἐς κεφαλὴν
ἢ, χεῖρας, ναστικόν
καρδιαγικῇ, ἰχωρ
δεις, αἰμορραγίᾳ
λάβρως, καὶ κριλὴν
κατὰ τὴν ἡγνὴ τὸν
σιταρχώδεσιν.

Οἷς ἰφ' αἰμορραγίᾳ
λάβρως πικρὴν
λαύων συχρῶν δι
χώρησις, ἐπιστάσις
μορραγῶσιν οὐτ
κριλὴς, ὁδωώδε

PRORRHETIC. I. 379

ἵμα δι' πνι ῥύσσι αὖ-
ροροι. ἄρα οὐτοι ἔν-
θους ἐξιδρώσι πελ-
οῖς; τὸ αὐαπεταρυ-
χόν ἐν τούτοις οὐ-
ον οὐ πονηρόν, οὐδὲ
τὸ ὑπεράλμον γονο-
ιδίς. ἐπίσυχον δὲ οὐ
τοι ὑδατώδεια οὐδέ-
υσιν.

cum quadāverò flu-
xione, faciliè ferunt.
num hi multos fri-
gidos sudores exclu-
dunt? conturbata in
his vrina non ma-
la, neque id quod ge-
nituræ simile in ip-
sa residet. verùm fre-
quenter hi aquosa
meiunt.

Οἷς αὖ ἀπὸ ῥινῶν
πικρῶσαι, καὶ νω-
ρίη, μικρὰ ἢ ἀπείσα-
ς, ἐχθρὰ δὲ δύσκολον. ἔ-
πετος τούτοις συμφέ-
η, καὶ κριθίνης τα-
χέ.

137 Quibus in surdi-
tate & torpore, par-
ua est à naribus de-
stillatio, ea habet
quid difficultatis. vo-
mitus his confert, &
alui perturbatio.

Οἷσιν ἐκ ῥίγος πν-
τοὶ κρηνώδεις, γυ-
μνακῆα κατὰ τρέχει.
ἀχνίλος δ' ἐν τού-
τοισιν ὀδυνώδης, αἰ-
γῆρα γινώσκον.

138 Quibus ex rigo-
re febres cum las-
situdine, his men-
ses muliebres decur-
runt. at collum in
his dolorosum, san-
guinis eruptionis è
naribus signum est.

b 2

140 Et per nares sanguinē effundere spes est ea quę caput concutiunt: & quę aurium sonitum faciunt, sanguinem profundūt, aut menses deducūt, tum aliās, tū si iuxta spinam ardor consecretur. fortassis autē & dysentericiā faciūt.

141 Et circa ventrem palpitaciones cū præcordij intētionē sublōga ac tumente, sanguinis eruptionem significant. inhorrescunt autem hi.

142 Quę larga violenta multa ex naribus fluxerint, aliquando ad convulsiones adducunt. venę sectio soluit.

143 Frequentes & quę paulatim sūt ad egeredū surrectiones, subflauę, viscosę, modica stercoracea habēte

Καὶ διὰ τῶν αἵμο
ἐξαγῆσαι ὅτι πῖζειν τὰ
σεύοντα κεφαλὴν, καὶ
τὰ ἡχώδεια αἵμορῆα
γίειν ἢ γυναικεία κα-
ταβίβασιν, ἄλλως τ' ἢ
ἢν χτλ ἐσχιν καὶ μα-
παρθε λυθῇσι. ἰσως
δὲ καὶ δυσεντερικόν.

Καὶ οἱ χτλ κοιλίᾳ
παλμοὶ, ὥστε χονδρίον
εἰπάσει ὥστε μακρῶ, ὅ-
κωδεῖ, αἵμορῆα γινώ-
φρικώδεις οὗτοι.

Εκ τῶν λάβε-
βιαῖα πολλα ἐνέτα-
έτοιμον εἰς ἀσπασμὸν
προσάγεται. φλεβο-
δμία λύει.

Αἱ πυκνὰ ἢ, χτλ
κρὰ ἐπαισάσεις, ὑπε-
ξαιθοί, γλίχραι, ἔχ-
σαι μικρὰ κοπῶδες

σαι μικρὰ κοπῶδες
σαι μικρὰ κοπῶδες
σαι μικρὰ κοπῶδες

μεθ' ὑποχονδρείου ἀλ-
γῆμας καὶ πλανεῖς,
περιώδεις. ἄρα ἔτι
αὐτῶν οὐτοι
ἀλύνονται οἱ μαί τι, καὶ
αἱμορραγίαι. οὗτοι
τάσις ὀσφύος, ἀλγῆ-
ματα ἐν πύθισιν αἱ-
μορραγικά.

Υποχονδρείου τὰ-
ς μετ' καρδιαρῆς καὶ
φώσεως, καὶ τὰ πρὸς
τὰς ὀχλόντα, αἱ-
μορραγικά.

Ενδεκάτη ἡμέρᾳ σά-
νεις δύσκολαι, ἄλως
καὶ ἡνέπιστοι.

Τὰ ἐν φρίκησιν αἱ-
ματὶ δρώσαντα κρισί-
ως, εἰς δὲ πλὴν αὔριον
οἰξάντα παραλόγως
εὐπνέοντα, τὰ πρὸς
αἱμορραγίαν οἰομαι.

ἰγίλατ, eos sāguiné effusuros esse arbitror,

cum præcordij ac la-
teris dolore, morbo
regio participant. nū
autem his suppressis
hi exoluuntur? arbi-
tror sanè, & sangui-
nem profundunt. his
tensio lumborum, &
dolores in his, san-
guinis eruptionē si-
gnificant.

144 Præcordij tensio
cum capitis gravita-
te ac surditate, & quæ
ad hæc consequenter
diuexant, sanguinis
eruptionem indicāt.

145 Undecimo die san-
guinis stillicidia dif-
ficilia, tum aliās, tum
si superstillauerint.

146 Qui in horrorib⁹
simul iudicatoriè ex-
udarūt, postridie ve-
rò postquā in horrue-
rūt præter rationem
b 3

147 Quibus ab initio
largæ sanguinis eru-
ptiones, rigor fluxio-
nem sistit.

148 Ex sanguinis eru-
ptione, rigores lon-
gi.

149 Quibus capitis do-
lores, ac colli labo-
res, & totius corpo-
ris impotentia quæ-
dam tremula, sangui-
nis eruptiones sol-
vunt. sed è tempore
sic solvuntur.

150 Urinæ quæ in his
qui iuxta aures ab-
scessus habent, citò
& modicè cōcoquun-
tur, malæ sunt. & per
frigerari hoc modo
malum est.

151 Subsoporati, mor-
bo regio affecti, non
valde sentiētes, qui-
bus singultus, his al-
vuserūpit, fortassis &

Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἰ-
μορῆς αἱματὶ λαβῆσαι, ἔτι
ῥῆς ἰσχυροῦς ἐνέσιν.

Ἐξ αἰμορῆς αἱματὶς, ἔτι
για μακρὰ.

Οἷσι κεφαλαλγίαι,
καὶ ῥαχὶς πόναι,
καὶ ὅλον δὲ τὸ ἀκρά-
τεια τοῦ σώματος τρο-
μώδης, αἰμορῆς αἱματὶς
λύουσιν ἅταρ ἢ, ἡρό-
να οὐτὶα λύονται.

Οὐρεα πῶσι παρ' ὧ-
τα, ταχὺ καὶ ἐπ' ὀ-
λίγον πεποιημένον
φλαῦρα. καὶ τὸ κα-
ταψύχειν ὥδε πο-
νηρόν.

Τὰ ἀποκαρδιώδεις
ἐκπεριώδεις, οὐ πᾶν
αἰσθανόμενα, εἰσι λυ-
γες, καὶ ἰλὴν κατὰ
ἐγγύτητα, ἴσως κα-

PRORRHETIC. I. 383

πίσασις. οὐτοι κα-
λύονται. ἄρα τούτοι-
ι καὶ τὰ παρὰ τὰ
αὐτά;

suppressa est. hi ex-
oluuntur. num his
etiam abscessus iux-
ta aures fiunt?

Τὰ ἐπιχυμμένα με-
τὰ γίγνεται ὄρα, πονη-
ρὰ, ἄλλως τε καὶ προ-
βλεπόμενα. τὰ πα-
ρὰ τὰς, ἄρα ὑπὸ θύβοισιν
αὐτοῖς;

152 Suppressa cum ri-
gore urinae, malae,
tum aliàs, tum si an-
tea sopor apprehen-
derit. num iuxta au-
res abscessus paroti-
des dictos, in his fo-
re spes est?

Ἐκ σφοδρῶδους ὑ-
πόστασις ἰλυώδης, ὑ-
ποπύλινος, κακὴ. ἄρα
καὶ τὸ ὑποχονδρείων
μυῶαται, δοκέω ὅ, δε-
ξιὸν. καλύονται. ἄρα
παρὰ τὰ τοιοῦτοι-
ον ὁδυώδεια ἐπὶ ὀλί-
γῃ; κοιλὴ καὶ παρὰ τὰς
αὐτὰς θύβοισιν ἐν ἅπα-
σι ὁλέθριον.

153 Ex torminoso sub-
sidentia limosa, sub-
liuida, mala est. num
ex præcordijs dolet?
puto dexterum. & ex-
oluitur. num absces-
sus iuxta aures tali-
bus parum dolorosus?
alius erumpens his
in omnib⁹ pernicio-
sa est.

Ἐν πσὶν ἀσώδισιν
ἐνυπνίησι, τὰ παρὰ τὰς
αὐτὰς.

154 In anxiosis qui-
busdam vigilijs, ab-
scessus circa aures
maximè.

b 4

Ex voluulis graueo
lentibus, in febre acu-
ta, præcordijs sublimi-
bus diutius permanen-
tibus, abscessus circa
aures oborti occidūt.

Ex surditate leni-
ter abscessus circa au-
res fiunt, tum aliàs,
tū si anxiosum quip-
piam succedat, & so-
porosis inter hos ad-
huc magis.

Abscessus iuxta au-
res leuiter sideratis
mali sunt.

Quæ cōuulsorio
modo exacerbatur,
cum stuporis deten-
tione, abscessus iuxta
aures produciunt.

Cōuulsio, tremor,
anxietas, cum stupo-
ris detentione, par-
uos circa aures ab-
scessus exacerbant. Num quibus abscessus
sunt iuxta aures, capitis dolore affecti sunt

Ἐπὶ αἰτιόσι δυσώ-
δισι, πυρετῷ, ὀξείᾳ, ἡπεί-
χονδρίῳ μετέωρῳ χρο-
νιωτέρῳ, τὰ παρὰ οὐ-
ρὰ θέντα κτείνε.

Ἐκ κωφώσιος ἱππε-
κῶς τὰ παρὰ ὠτὰ, ἀλ-
λως τε καὶ ἢν ἀσώδῃ
πὶ ἐπιλήνται, καὶ ζῶ-
σι κωματούδισιν ὑπὸ
ζυγίοις μάλλον.

Τὰ παρὰ ὠτὰ, φλα-
γα τοῖσι παραποληγι-
κοῖσι.

Τὰ πασμοῦδῃ τρέ-
πον παροξυνόμηναι
τόχως, τὰ παρὰ ὠ-
σιν.

Τὸ σπασμοῦδῃς, ἢ
μῶδῃς, ἀσώδῃς, κα-
χως, μικρὰ παρὰ ὠ-
σιν παροξυνόμηναι.

Ἀεὶ γὰρ εἰσὶ τὰ πα-
ρὰ ὠτὰ κεφαλαλγικὰ

Num quibus abscessus
sunt iuxta aures, capitis dolore affecti sunt

ἔρχεται καὶ ἐκιδρώσι
τὰ αὐτὰ, εἴτα καὶ κοι-
λὴν κατὰ ῥήγνυται, καὶ
πνευματώδεις; ἄρα ἴε
ὑδατώδεια ἔρχεται ἐν αὐ-
τῷ μελὶ ἀλευκοῖς, καὶ
ποικίλως ἀλευκοῖς, δυν-
αμὶν ὑδατώδεια ποιεῖται τὰ πα-
θήματα; ἄρα καὶ εἰς τὰ τοιαῦ-
τα ἔρχεται, εἰς αἵματις πνευ-
ματικαῖς; ἄρα καὶ ἐν γλώσ-
σῃ τὰ τοιαῦτα λαμβάνει;

Οἷσι πνεύματος μέ-
γιστον ἐκιδρῶσιν ἰκτερί-
ον, ὅθεν οὐδὲν ὀξείας μεθ' ὑ-
ποχονδρίων σκληρῶν
κατὰ ψυχῆς, εἴτα
παρὰ τὰ μεγάλα ἴσταν-
ται;

Τὰ πνευματώδεια, ἄ-
νθρωποι, ἀνὰ υποχονδρία ὁ-
ντινῶδεια, ἐκιδρῶσιν
μικρὰ, ἐν τοιαῖσι τὰ
abscessus magni ad aures consistunt;
ἡδωποροῖα, anxiosa, præcordia dolentia,
ἡδωποροῖα parva symptomata, in his absces-

num & supernis par-
tibus exudant? num
insuper rigent quoque
aliquomodo, deinde
& alius erumpit, & so-
porosum quippiam ha-
bent? num & aquosæ
vrinæ alba innatantia
habentes, & quæ variè
exalbidæ sunt, ac fœ-
tidæ, abscessus iuxta
aures faciunt? num
quibus tales vrinæ, fre-
quentes sanguinis è
naribus stillæ pro-
fluunt? num & lingua
his levis est?

Quibus magnum
& frequentem spiri-
tum habentibus, mor-
bus regius, & febres
acutæ cum præcor-
dijs duris perfrige-
ratæ sunt, num his

abscessus magni ad aures consistunt?

fus iuxta aures obo-
riuntur : antea verò
& ea quæ circa faciē
sunt.

¶ Aluo nigra sterco-
rea egerente, sopor
insuper apparens, ab-
scellum iuxta aures
producit.

¶ Tussiculæ quæ sunt
cum sputatione ab-
scellum circa aurem
submouent.

¶ In capitis dolore
sopor & surditas cir-
ca aurem abscessum
aliquem eructat.

¶ Præcordij distētio
cum sopore anxioso
ac capitis dolore ab-
scellus circa aurem
attollit.

¶ Dolorosi auriū abscessus, citra iudicatio-
nem dissipati, mali sunt.

παρ' ἑς ἐπιπνίσανται
πρὸς θέν δι' καὶ τὰ πα-
ρ' ἐπὶ ὁσώπιν.

Κοιλίης μέλαινα καὶ
πρὸς διαδίσσης, καὶ μα-
κρὰ ἐπιφανὴ τὸ παρ' ἑς
αἰήσιν.

Εὐχία καὶ πνευλι-
σμός ὄντα, ὅ παρ' ἑς ἂ
παλλάσσει.

Εν κεφαλαλγίῃ καὶ
μακρὰ καὶ φώσις πα-
ρ' ἑς ἐπὶ ξιφάγει.

Υποχονδρείου σπώ-
τασις καὶ καύματις ἀ-
σώδους καὶ κεφαλαλ-
γίης, τὰ παρ' ἑς ἐπιπνί-
σσει.

Τὰ ἐπὶ πώδυνά παρ' ἑς
ἀκρίτως καὶ ταμωλὴν
θέντα, φλαῖρα.

Π Π Ο Κ Ρ Α Η Ι Ρ Ρ Ο C Ρ Α
 Ο Ο Υ Σ Π Ρ Ο Ρ - T I S P R A E D I -
 Η Τ Ι Κ Ο Ν Β . C T I O N . Lib. II.

ΓΩν ἰηβῶν προῶ
 ῖήσιες ἀπαγ-
 γέλλον' συ-
 αὶ τε καὶ καλαί, ἡ
 λυμασά' αἶας ἐγὼ μ
 τ' αὐτὸς προῶπον,
 τ' ἀλλ' ἔου ἡγευστα
 ολέγοντος. εἰσὶ δ' αὐ
 ὦν, αἱ μὲν τοιαῖδε αὐ
 ῶπον δοκέειν ὀλέ-
 σιον εἶν καὶ τῶ ἰη-
 βῶ τῶ μελεδαίνον-
 αὐτίου, καὶ τοῖσιν
 ῶοισιν· ἐπεισιόντα
 ἰητρὸν ἔπερον εἶ-
 κῖν, ὅπ' ὁ μὲν αὐ-
 ρωπος οὐκ ἀπελεί-
 ναι, ὁ φθαλμῶν δὲ
 φλὸς ἔσαι. καὶ πα-
 ἔπερον δοκίοντα
 ταγκάκως ἔχειν, αἰ-
 μελθόντα προῶπῶν,
 τὸν μὲν αὐτῶπον

Medicorum
 prædictio-
 nes narran-
 tur multæ & variæ,
 & admirandæ, quales
 ego quidē neq; ipse
 prædixi, neq; alium
 aliquē prædicere au-
 diui. Sunt autem ali-
 quæ ex ipsis huiusce-
 modi: Hominē perni-
 ciosè affectū esse, &
 medico ipsum curan-
 ti, & alijs videri: ve-
 rùm medicum alte-
 rum superuenisse ac
 dixisse, Non peribit
 hic homo, verùm cæ-
 cus euadet. Item ad
 aliū qui omnino ma-
 lè habere videbatur,
 ingressum prædixis-
 se, hominem quidem

euasorum esse, verū
manum claudam ha-
biturum. & ad alium
quendam qui simili-
ter superstes fore nō
putabatur, dixisse, ip-
sam quidem sanū fo-
re, verū pedum di-
gitos nigrefactos pu-
trefactione corrup-
pendos esse. Et aliæ
huiuscemod prædi-
ctiones in tali prædi-
ctionis specie dicun-
tur.

2. Alius autem præ-
dictionis modus est,
ementibus ac nego-
ciationes tractanti-
bus prædicere, alijs
mortem, alijs insa-
niam, alijs alios mor-
bos: & ad hæc omnia
etiam ea quæ priori-
bus temporibus facta

sunt prædicere, ac omnia vera narrare.

3. Aliaporrò adhuc forma prædictionū est,

αὐαθήσιας, χεῖρα δὲ
χωλὴν ἔχειν. ἢ, ἄλλω
τῷ δοκίοντι οὐ πεί-
σιας, εἰπὼν, αὐτὸν ἢ
ὑγίεια ἔσειας, τῶν δὲ
δὼν αὐτὸν δακτύλους με-
λαινέντας, ἀποσταθ-
σιας. καὶ τὰλλα τοιαῦτα
τὸ ὅτι παρ' ὁρῆματ' αὐ-
λέγεται ἐν τοιούτοις
τῷ εἶδει.

Επεὶ δὲ πρότερον
προρῆστος ὤντο μὲν
σὶ τε καὶ διασπασο-
μύοισι παροειπὼν· τοῖς
σὶ μὲν θανάτους, τοῖς
δὲ μακίας, τοῖς δὲ ἄλ-
λας νόσους. ὡς πᾶσι
τούτοις τε καὶ τοῖς
προτέροισι χρόνοις
προφητίζαν, καὶ πα-
τα ἀληθεύειν.

Ἀλλ' ὅτι ἤμα παρ' ὁρῆ-
ρήσεων ὧδε λέγει, αὐ-

ἀθλητὰς γινώσκον, καὶ
τῶν νοσήσων εἵνεκα γυ-
μναζομένους, καὶ κατὰ
λαμπρόντας, ἢ
ἢ τοῖς σιτίου ἀπολί-
πουσιν, ἢ ἐπεροῖον τι
ἐχέουσιν, ἢ ποτὶ πλέ-
οντα χηρῶν, ἢ τῶν
ἀποπλάτων ἀπολίπουσιν,
ἀφροδισίων τι φη-
σιν. τούτων πάντων ὁ
λαίδηραι, οὐδ' εἰ
μικρὸν πῆν ἀπειθή-
ται ὡς ἄνθρωπος, οὕτως
καὶ κριθεῖσθαι.

Οὗτοι πάντες οἱ ὅ-
τι λέγουσι τῶν φη-
σίων. ἐγὼ δὲ βιάσθαι
ὅτι οὐ μαντεύσομαι, καὶ
μεῖα δὲ γράψω, οἷσι
καὶ περμαίεσθαι τοὺς
ὑγιᾶς ἰσομελῶς
ἢ ἀνθρώπων, καὶ τῶν
ἀθανάτων μελῶς. τοὺς
αὐτοὺς ἁρμόζω, ἢ καὶ
ἁλλῶ ὑγιᾶς ἰσομέ-
τρεσθαι oportet: & tum breui tépore, tú lon-

athletas & eos q mor-
borū causa exercētur
ac se fatigant cogno-
scere, si quid aut cir-
ca cibū deliquerint,
aut alteratum quip-
piam ederint, aut po-
tu vberiore vñ fue-
rint, aut deambula-
tionem intermise-
rint, aut res venere-
as quasdam exercue-
rint. Horum omniū
nihil illos latet, adeo
ut etiā minima que-
que, in quibus nō pa-
ruerit homo, exactè
cognoscant.

Hi omnes prædi-
ctionū modi esse fe-
runtur. Ego verò ta-
lia quidem non vati-
cinabor, verū signa
scribam ex quibus &
sanos futuros homi-
nes, & morituros cō-
breui tépore, tú lon-

giore, & nos futu-
ros, aut perituros.
Scriptū est autem à
me & de abscessibus,
quomodo singulos
considerare conue-
niat. Arbitror autem
& eos qui de claudi-
cationibus prædixe-
runt, aliis que eius-
modi, confirmato
iam morbo prædi-
xisse, & quum iam
manifestū esset, quòd
abscessus non esset
recursum, si modo
intelligentiam ha-
buerunt: multò sa-
piè magis quàm pri-
usquam abscessus fie-
ri inciperet.

Spero item & alia
prædixisse magis hu-
mano more quàm refertu-
r^r tibus & negociatione^s tractantibus prædi-
xisse dicuntur mortes, & morbos, & insanias

ρους, ἢ ἀπολειμμένους
γέγραπται δὲ μοι καὶ
πρὸς ἀποστασίων, ὡς
καὶ ἐπισκίπτειται ἐκ
σας. δοκίω δὲ καὶ πρὸς
ἀποστασίους καὶ πρὸς
τῶν χωλασίων, καὶ τῶν
ἄλλων τῶν ποιοιμένων
ἤδη ἀποστρεφόμενοι
τοῦ νοσήματος ἀποστα-
σέν, καὶ δὴ λέν ἐόν-
τος, ὅτι οὐ παλινδρο-
μήσει ἢ ἀποστασίς, εἰ-
περ νόον εἶχον παλι-
μᾶλλον ἢ πρὶν ἀρ-
θρα πρὸς ἀποστασιν γ-
νομένην.

Ἐλπίζω δὲ καὶ τὰ
λατρεῖν δύναι, δια-
νάτους τε καὶ νοσή-
ματα καὶ μανίας.

ταῦτα δὲ μοι δοκεῖ
 ταῦτα γινώσκει, καὶ
 οὐδὲν πιδόκει χαλε-
 πὰ εἶναι ὡς οἱ πᾶσι τῶ
 οὐλομένῳ τὰ πᾶσι
 διαγωνίζεσθαι. ὡς ὁ
 τὸν μὲν γὰρ τοὺς ἐφύ-
 λλους τε καὶ φθινώ-
 ρας πῶς οὐκ αὖ γινώ-
 σκει τὰ τοὺς πάρε-
 φρονήσας ὅτι μὴ
 πολὺ λαμβάνειν, εἰ-
 πὲς εἰδεῖν οἷσι τὸ νό-
 ημα ὅτι ἢ ξυγγνῆς
 εἶναι, ἢ ὡς ὁσθεν πο-
 ῖν ἐμαίησαν. εἰ γὰρ
 οὗτοι οἱ αὐθροῦσι οἱ-
 ὀφλυνγες εἶναι, ἢ κρε-
 φαρίων, ἢ ἀρεν-
 τνοῖν, ἢ τῷ ψύχει
 ἢ τῷ θάλασσει ἀλεγι-
 σως ὁμιλοῖν, πολλὰ
 ἰλπίδες καὶ ποντίων
 τῶν διατημάτων, πα-
 ραφρονῆσαι αὐτοὺς.
 ex tali victus ratione, ipsos deliratu-
 ros esse.

atque hæc mihi vi-
 dentur talia facta ef-
 se, & nulla mihi vi-
 detur esse difficul-
 tas predicendi, si quis
 circa talia studium
 ac curam adhibere
 velit. Primum ete-
 nim aqua inter cu-
 tem laborantes &
 tabidos quis non co-
 gnoverit? Deinde de-
 liraturi non diu la-
 tere possunt, si quis
 noverit quibus his
 morbo cognatus est,
 aut prius aliquando
 insaniuerunt. Si e-
 nim hi homines ebbri-
 osi fuerint, aut car-
 nes vorauerint, aut vi-
 gilauerint, aut in fri-
 gore aut calore incō-
 sideratè versati fue-
 rint, multo timor est

Et eos qui hamor-
 rhoidas habent, si
 quis hyeme multo
 potuvti viderit, & bo-
 no colore præditos,
 de his prædicere li-
 cet: quòd ad ver mul-
 ta spes sit sanguinis
 eruptionis, vt & deco-
 lores & aquatici sub
 æstatem fiât. verùm
 omnia hæc addisce-
 re ac prædicere oportet,
 si quis in talibus
 studijs palmã ferre
 expetat. Licet enim
 ex scriptis prædice-
 re & mortem, & in-
 saniam, & bonam ha-
 bitudinem. Possem
 autem referre & alia
 multa huiusmodi,
 sed quæ facillima cõ-
 gnitu sunt visum est
 mihi scribere. Con-
 sulo autem vt quàm
 prudentissimè agant, tum in reliqua arte,

τὸν τε τὰς αἰμορροΐ-
 δας ἔχοντα, εἴπερ ὁ-
 ρῶν τοι χειμῶνος πο-
 λυποτόντας τε καὶ
 εὐχρόους ἰόντας, ἐσι-
 ποῖ οἰσιπὺν ἀμφὶ ζύ-
 ταν· ἐς δ' ὅτε κατα-
 ῥαγῇ τὸ αἷμα περὶ
 λαὶ ἐλπίδες, ὥς τε ἀ-
 χρόους τε καὶ ὑδαλέες
 ἀπὸ πλὴν διερείην ζύ-
 ζουσιν. ἀλλὰ καὶ προ-
 λέγειν καταμαινέ-
 νοντα πάντα ταῦτα,
 ὅς τις τῶν ποιούντων
 ἰπιδυμῆσι ἀγωνισμά-
 των· ἐσι γὰρ καὶ τῶν γυ-
 γραμμένων ποῖ οἰσιπὺν
 καὶ θάνατον, καὶ μα-
 νίαν, καὶ εὐερίην. εἰ πο-
 μὲν δ' αὖ καὶ ἄλλα πρὸς
 πολλὰ ζῆαυτα, ἀλλὰ
 τὰ ἀγνωστότατα ἴδο-
 ξέ μοι χεῖναι. συμβου-
 λούω δὲ ὡς σωφρονεσά-
 πους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλ-

[illegible]

Ων δ' ἡ σὺνθεσις κελεύω,
 φρόνως τὰ ποσὲς ἡ
 χη ποιέουσι, καὶ τὰ ἄ
 πια, καὶ ταῦτα
 ἰδίως ἀκρὺς καὶ ὀρθῶς,
 τε κρίνοντας ὀρθῶς
 αὐτῶν ποὺς τὰ λε-
 γμένα τε καὶ ποιού-
 ντα ἐν τῇ πέτρῃ, οὐ-
 ἀπαγγέλλοντας.

Ἀμφὶ δὲ τῇ γυναι
 κελύων καὶ παλαι-
 ορέωντων, τὰς μὲν ἄ-
 κείας τὰς λεγούσας
 λέγουσιν οἱ λέγον-

tum in huiusmodi
prædictionib^{us}, illius
p^{ro}bè memores, quòd
si cui successerit præ
dictio, is apud ægro-
tum intelligétia præ
ditum in admiratio-
ne fuerit: si verò quis
aberrarit, supra hoc
quòd odio habetur,
fortasse etiam insa-
nire videbitur.

17 Quapropter iubeo,
vt tum alias omnes,
tū has prædictiones
prudēter faciāt: quan
quam sanè & audiā
& videam, neq; iudi
care rectè homines
ea quæ dicuntur ac
sunt in arte, neque
narrare.

¶ Caterū de his quę
exercentur ac labori
bus se fatigāt, eas af
feuerationes quas af
ferūt hi qui ipsas asse

tunt, neque esse pu-
to, neq; si quis putat,
phibeo. à nullo enim
signo, neque bono,
neq; malo, læduntur
suspiciones, cui signo
fide habita quis sciat,
an rectè pronuncia-
tū sit, aut secus: alio-
qui per me licet, ut si
quis velit credat: nō
enim ego impedi-
mento sum. arbitror
autem si quid veri ab
ipsis dicitur, aut his
qui de his qui exer-
cētur, asseuerant, aut
illis cui prius scripti
sunt, primūm qui-
dem hunc qui co-
gnouit, ex signis con-
iectasse. Deinde verò
ambiguè & humano
more prædixisse: &
simul eos qui id nar-
rant, monstrosius
quàm factum fuit re-

πες. ὅτι δοκίω τῶν, ὅ-
τ' εἴ τις δοκίει, καλῶς
δοκίειν. ὡς σημεῖον
μὲν γὰρ οὐδενὸς ἐλά-
πεται τὰ ὑπονοήμα-
τα, οὔτε χαλῶ, οὔτε
κρίνεται, ὡς ἡ κρίσις.
σάντα εἰδέναι, εἴ τι
ὁρῶς ἀπογγέλλεται,
εἴ τι οὐ. ἄλλως δὲ οὐ
πολλοὶ τῶν βουλευμέ-
νων πιστεύουσιν. οὐ γὰρ
ἐμποδῶν ἴσταμαι. δο-
κίω δὲ αὐτῶν εἶπαι ἅ-
ντα λέγεται, ἢ τῶν
δὲ τῶν πρὸς τοὺς γυ-
μναστούς, ἢ οὐκ αἰ-
νῶν τῶν πρότερον γ-
ραμμένων, πρὶν τῶν
σημείων τε κινήσασθαι
τὰ ὅσα εἰσὶν ἡ νόσος
καὶ αὐτῶν πίνε-
σθαι. ὡς αἰσθάνονται
τοὺς ἀπογγέλλοντες
τὸ ἀποδεξέσθαι δὲ
γεῖναι ἢ ὡς ἐγγύς

PRORRHETIC. II. 391

εἰ οὐδ' αὖ τῇσι νό-
 σιν αὖ περὶ γινώ-
 σκιν τὰ ἁμαρτήματα
 πῶς καὶ τὰ κενταὶ γε
 αὖ ὅπως, καὶ δια-
 μασιν ὀλιγοτέροι-
 νωνται ὥστε μὴ
 μωπῶνται δὲ ὁρᾶν
 ποσὶ πτόμενον πὸν
 λεδαίνοντα. οἱ μὲν
 πίνουσι μόνον, οἱ
 πρὸς τῷ πίνειν, ἢ
 φημα, ἢ σιπὶον βέλ-
 τον ἐπιφέροντα. α-
 κὴ οὖν αὖ τῷ ποτῶ-
 ντι μὲν τῷ ποτῶ,
 ὅσονι χρῆσιν, αὖ
 πνοωτέροις γίνε-
 σθαι ὅσοντας πλέον
 κινεῖται. τοὺς δὲ τῷ
 ποτῶν ἢ τῷ σιπῶ
 πονάσαιτας, δι' αὐ-
 τὰ ἄλλων, καὶ πυρεταί-
 α. εἰ δὲ πῶς ἀμφοτέ-
 ρων τῷ ποτῶ, καὶ τοῖ
 ποτῶ τὰ σιπῶ ἀμέ-
 ρως χρῆσιν, πρὸς

censere. Nam neque
 in morbis facile est
 peccata cognoscere:
 etiam si decumbant
 homines, & victu pa-
 rum nutriente vtan-
 tur. vt nō adeo mul-
 ta intueri opus sit eū
 qui hæc cōsiderandi
 curā suscepit. Alij e-
 nim bibunt solūm,
 alij ad hoc quod bi-
 bunt, aut sorbitio-
 nem, aut cibum pau-
 cissimum assumunt.
 necesse igitur est eos
 qui vberiore potu vsi
 sunt, magis difficul-
 ter spirare, & plus vri-
 næ eiicere: eos ve-
 rò qui sorbitionem
 aut cibum auxerunt,
 magis & sitire, & fe-
 brire. Si verò quis v-
 trisque, & potu & ci-
 bo, immodicè vsus
 fuerit, ad hoc quod

febricit, & difficulter
spirat, etiam ventrē
circutentum & ma-
iorem habebit.

Licet porro & hec,
& alia omnia experi-
mētis optimē explo-
rare, quæ & habem⁹,
& omnibus rectē vti-
mur. Primū equi-
dem & intelligētia,
& oculis cognoscere
facilē est hominem
in eodem loco decū-
bentē, & exacta vici-
tatione vtētem, si nō
paruerit, aut obam-
bulando, aut multa
edendo. Deinde qui
manibus contrecta-
uit vētrem ac venas,
min⁹ falli potest, q̄
qui non contrecta-
uit. Et nares, in febri-
entibus quidem, &
multa & bene signi-
ficant: odores enim

τῶ πυρεταίνεν, καὶ
σπινθεῖν, καὶ πλὴν γασ-
τρὸς περὶ τὰ μέρη
καὶ μείζω ἔχειν.

Ἐξίσι δὲ καὶ τὰν
πάντα κατὰ βασανί-
ξιν καὶ λίσσιν, καὶ τὰ
ζῷσι δοκιμίῳσι, ἐν
ἐχομένῃ τε καὶ χρεώ-
ματι αὐτῶν. ὡς ὅτε
μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ
καὶ ζῷσιν ὁ φθάλμοις
αὐτῶν κατὰ κεί-
νον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ
κίως διακρίνον, ὅ-
τι γινώσκαι, ἢ π-
αθῆναι, ἢ περὶ οὐδὲν
εἶναι, καὶ πάντα
λαϊστῶντα. ἔπειτα
τῇσι χόρσι φαύσαι
τὰ γαστρός τε καὶ
φλεβῶν, ἢ αὐτὸν ἐστὶν
απατᾶν, ἢ μὴ φα-
σαι ταῦτα. αἱ τε εἴ-
δη ζῷσι πυρεταίν-
σι, πολλὰ τε καὶ
σημαίνουσιν αἱ δὲ

μᾶλλον διαφερόσιν. ὁ δὲ τοῖσιν ἰσχύσει τε
 ὁρῶντας διατμήσει· οἱ
 δὲ οἶδα ὅτι αὐτὸν χρὴ
 μένιν οὐδ' ἐν τούτῳ
 δοκιμῶ. ἔπειτα
 ὡς τῆς φωνῆς ἀ-
 νύσαντα καὶ πνεύ-
 ματος, ὅτι διαγινώ-
 σκων, ὅτι ἐν τοῖσιν ἰσχύει
 οὐχ ὁμοίως ὅτι δὴ
 ἀλλ' οἷον ὅσον. Ἦν
 τὰ ἡδέα τῶν νο-
 σούντων τε καὶ τῶν
 ἀγρόντων ὁκμάτη ὁ
 γὰρ οὐ χρὴ προλέ-
 γειν οὐδέν· οὐ γὰρ αὐ-
 τὸν νοσήσεως ὡς δὴ
 γινώσκω, ἐπὶ πλάνῳ
 τῆς νόσου, καὶ τυ-
 χάναι οἷον ἐν τῷ
 καὶ ἡ γαστήρ ἐπιτα-
 ῖν. ὥστε διὰ ταῦτα,
 ἀσφαλὲς προλέγειν
 ὅσον, πρὶν αὐτὸ κατὰ
 τὴν λαβεῖν τὸ νόση-
 σαι, πρὶνquam statum accipiat morbus.

multum inter se dif-
 ferunt. At verò in sa-
 nis & recto viâ utē-
 tibus, haud scio qua-
 re vel in hoc experia-
 mento faciendo uti
 possim. Postea audiē-
 do, vocem & spiritū
 auribus cognoscere
 datur, quæ in sanis
 nō similiter sunt ma-
 nifesta, sed qualiter
 etiam antea.

Quod si etiam mo-
 res morborum ac æ-
 grotorū didicerit me-
 dicus, nō tamen quic-
 quā prædicere oportet.
 Non enim diffici-
 lius spirabit homo,
 morbo adhuc erran-
 te, & febriet acutio-
 re febre, & venter
 intentus erit. Qua-
 re propter hæc, non
 tutum est prædice-
 re, priusquam statum accipiat morbus.

Verum post hoc tem-
pus, quicquid præter
rationem acciderit,
dicere oportet. mani-
festa verò sunt ma-
la, quæ propter ægri
inobediētiam fiunt.
Nam & spirandi dif-
ficultates, & alia hu-
iusmodi, postridie se-
dabuntur, si ob pec-
catum fiât. Si igitur
quis hanc iudicatio-
nem considerans di-
xerit, non delinquet.

Atque ego quidem
huc considerandi mo-
dum nunc consulo,
tum de his qui domi
manent, tum de his
qui exercētur, itēm-
que de alijs omnibus
qualia peccata com-
mittât. at exactâ illâ
narrantes rationem
& audio, & derideo.

Quū enim parū inobediētes fuerint homi-

μα. καὶ ἴσως ἐν χρό-
νῳ, ὅ, π αὐ παρέλθον
χρόνῳ, λέγειν χρὴ. δὴ
λα δὲ τὰ διὰ τὴν ἀπα-
ρίην γινόμενα κακὰ
αἰ τε καὶ δύνανται, καὶ
τὰ καὶ τριῶντα, τῇ, ὅ-
τε αὖτε ἀποκαίσειται, καὶ
δ' ἀμαρτάνει. χρόνῳ
ἦν ἐν τῇ ταύτῃ πε-
χρίσιν ἀπειθῶν λέγει
οὐχ ἀμαρτάνειται.

Εἰς μὲν νῦν τὸν
τὸν δόπον ἐσηγέομαι καὶ
τῇ ἐπισκεψίῳ, καὶ
ποῦ τῇ οἰκοι μένουν
των, οἱ αἱ ἐξ ἀμαρτάνων
σι, καὶ ἀπὸ τῇ γυναι-
μαζομένων τε καὶ
τ' ἄλλων παίδων. τῇ
δ' ἀκριβέως κείνας
καὶ τῇ καὶ κατὰ γυναι-
τὰ παρὰ γυναικῶν. σπ-
κρὰ μὲν καὶ ἀπειθῶν
των τ' αὐτῶν, καὶ

hac hora maximè equaliter habere, & coloris, & totius corporis constitutionem. Quapropter & is qui huius considerationis curam gerit, acutissimus fuerit, & mente, & oculis, eo tempore.

14 Contemplari præterea oportet hominis mentem, & mores, & corporis vires. alij enim alia facili⁹ aut difficili⁹ imperata faciunt. Primum igitur is cui inedia imperata est, si plura comederit & biberit, per hanc manifest⁹ fiet, & tumidi⁹ corpus ipsius apparebit, & plenius ac coloratius erit, si non excrementa alui malè ipsi processerint. Erit itē ani-

μάλιστα ταύτην πλὴν ὥσθιν, ὁ μαλῶς ἔχων πλὴν καὶ τὰς αἰσιν τοῦ χρώματος τὸς πιν, καὶ τὸ ξύμπαντος σώματος. διὸ καὶ ὁ ἐπιμελεὺς μέλου μένος, ὁ ξύνταξις τ' αὐτῆς, καὶ τὸν νόον, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ τὸν ὅλον χρόνον.

Ενδυμείαδης δὲ χρὴ καὶ αἰσθῆσθαι πλὴν γνώμην, καὶ τρέφους, καὶ σώματος πλὴν διώσκειν αἰσθητοὶ γὰρ ἄλλα ἐνιδίω ἐπιτελεῖσι τῷ ὄρωσιν παρορμύων, καὶ χαλῶς. πρῶτον μὲν ὁ λιμαγχεόμενος, πλείονα φάγητε καὶ πίη, τούτοις δὴ λῆσῃσαι, καὶ ὀγκηρόν ὄρω αὐτοῦ τὸ σῶμα φανέτω, καὶ λιπαρότερον, καὶ ὀγκηρότερον ἔσαι, ἢ καὶ καὶ διακεχωρήκω τὰ ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ ἔσαι δὲ καὶ ὀδυμ

PRORRHETIC. II. 401

ρος ἐν τῇ ταλαιπω-
 ρῇ. σκεπτόμενον δὲ καὶ ἢ
 ὀρυγαίῃ, ἢ ἀπὸ φύ-
 ρος ἔχεται ταῦτα ἢ
 προσήκει γίνεσθαι τοῖς
 ἰνῶδε διακλυμένοις,
 τῷ ταύτῃ τῇ ἀμαρτανῇ.
 ἢ δὲ ἐσθίειν τε ἢ δὲ
 ἀγνοῶντος συ-
 νῆ, καὶ ταλαιπωρεῖν
 χυρῶς, ἢ ὁσιπτόν μὴ
 ἀφάγῃ, ἢ θωρη-
 χθῇ, ἢ μὴ πεισθῇ ἄ-
 πο τῆ δειπνοῦ συχνοῦ.
 ὅ δ' ἀποσκέπεται. τὸ
 ἀλλ' δειπνον εἰ μὴ κα-
 τὰ φάρι, πεισθῇ τῇ σκα-
 λῇ τὰ μεμαθημένα, ἢ
 ὄντων τε αὐτῶν προσιδεῖν,
 ὅξυντόρος τε καὶ ὄργα-
 στικώτερος ἐν τοῖσι γυ-
 μνασίοις. ὁ δ' ἀπὸ πα-
 ῖος, μικρότορος τε καὶ
 ξυμνηκῶς μάλισ' αὐ-
 τῷ, γυμνασθῇ. ἢ δὲ δει-
 πνον καταφαγῶν μὴ
 Si verò cœna sumpta non deambulauerit,

mosior ad ferendum
 laborem. Cōsideran-
 dum etiam an ructū
 edat, aut à flatib⁹ vr-
 geatur. hæc enim fie-
 ri solēt his qui ita af-
 fecti sunt, ppter hoc
 peccatum. Si verò dū
 edere multa cogitur,
 & fortiter laborare,
 aut cibum imperatū
 nō ederit, aut ebrius
 fact⁹ fuerit, aut à cœ-
 na larga non obam-
 bulauerit, hoc modo
 explorare oportet. Si
 quidem cœnam non
 ederit, solito autem
 more deambulaue-
 rit, iucūdiorem aspe-
 ctum præ se feret, &
 vegetior ac opo-
 rior in exercitijs erit.
 Verū alui egestio mo-
 dica & compacta ma-
 ximè in hoc fuerit.

rustum utique edet,
& flatuosus fuerit, &
plenitudo nō minor
apparebit, & inter la-
borandum magis q̄
anteā sudabit, & dif-
ficulter spirabit, ac
gravis erit: & transi-
tus alui, maiores, ac
minus viscosi his fue-
rint. quod si neq; ci-
bum cōsumpserit, ne-
que deambulauerit,
pigrior utique fuerit
ac tumidior. Si verò
ebrius factus fuerit,
sudabit magis quā
anteā, & difficulter
spirabit, & ipse seipso
gravior erit ac hu-
midior. Sed & letior
erit, si non caput ip-
si affligatur. Quod
si vxore semel vsus
fuerit, vegetior uti-
que erit, & magis so-
lutus. Si verò sæpius

πειπατήσῃ, ὀνυγγά-
νοιτ' αἰ', ἐ, φνῶδης
εἴη, καὶ πλεῖθος ἐκ ἔλασ-
σον φαίνοιτο, καὶ ἰδρώ-
σοι αὐτὸν μᾶλλον ἢ πρὶ-
σθεν ἐν τῇ ταλαιπω-
ρίῃ, καὶ δύναντος αὐ-
τοῦ, καὶ βαρύνει αὐτὸν δι-
ξοδοὶ τῆς κοιλίας, μέζο-
νές τε καὶ ἥσσον γλί-
σσαι τουτῶν γήραιν-
ται αὐτὸν. εἰ δὲ μήτε τὸ σι-
πὸν καὶ ταλαιώσῃ, μή-
τε πειπατήσῃ, νω-
τὸτ ὁρὸς αὐτὸν εἴη καὶ ὁ-
κωδίστερος. εἰ δὲ μεθυ-
σθεῖν, ἰδρῶνται αὐτὸν μᾶλ-
λον ἢ πρὶσθεν, καὶ δύν-
αντος αὐτὸν εἴη, καὶ βαρύνει
αὐτὸν τὸς ἰωντο, καὶ ὑ-
γρότερος. εἴη δ' αὐτὸν καὶ
δυμόπρεος μὴν μήτι αὐ-
τῷ ἢ κεφαλῇ αὐτοῦ.
Γυναικὶ δὲ χρεὶσάμενος
ἅπασι, ὁ ξυτῆρος τ' αὐτὸν εἴη
καὶ λευμέλιος μᾶλλον.
εἰ δὲ πλείστακας διαπεύ-

PRORRHETIC. II. 403

καπο, σκληρότορος
ἢ γλύσιτο, καὶ αὐχμη-
ρόν π' ἔχων, καὶ ἀχρὸν-
ερός τε καὶ κρηπιδής
ἄλλων.

Αποπ' αὐτοὺς δ' ἔχρη-
στα χωρεῖν τοῖσι τα-
λαιπωροῦσιν, ἐς' αὐ-
τὸ λιγροῖσι π' ὅτι τε καὶ ὀλι-
γοπρωτέωσι, μικροῦς
τε καὶ σκληροῦς ἢ ν' ἢ
παῖσιν ἢ μέσιν. ἢν δ' ἔ-
καστος διὰ τρίτης, ἢ τε-
τάρτης, ἢ διὰ πλεονος
χρόνου διαχωρῇ, κίν-
δυνος ἢ πυρετόν, ἢ
διχρόοιόν ἐπιλαβεῖν.
ὅσα δ' ὑγρότερα ὅτι
τῶν διαχωρημάτων,
ἢ ὥστε καὶ πυρετῶν
ἐν τῇ διεξόδῳ, ταῦ-
τα δ' ἢ πάντα τοῖσι
κακίω. τοῖσι δ' ἐσ-
χρὰ ἐσθίουσιν ἢ δ' ἢ,
iores sunt. At verò his qui multum edunt,

rē peregerit, durior
euadet, & squallore
quendam habebit, &
decoloratior ac ma-
gis lassatus erit.

Porro egestionēs
alui procedere opor-
tet his qui laboribus
exercentur, quādiu
parum ederint, ac pa-
rum potauerint, mo-
dicas & duras, atque
hoc quotidie. Si ve-
rò tertio quoque die,
aut quarto, aut ex
longiore interuallo
prodierint, pericu-
lum est aut febris, aut
alui profluuiū corri-
piendos esse. Quæ-
cūque verò egestio-
nes liquidiores sunt,
quā ut in transi-
tu conformentur,
hæ sanè omnes pe-
iores sunt. At verò his qui multum edunt,

& multum laborant, egestionis transitum mollem oportet esse ficcum, & copiam ciborum ingestorum pro ratione laboris. Procedunt autem ab æquali ciborum copia, his quidem qui minimum laborant, plurimæ egestionis: his vero qui plurimum laborant, modicæ, si sani fuerint, & iusta victu ratione utantur. Nam ad hæc coniecturam facere oportet. Liquidiore autem egestionis, & sine febribus orientes, & quæ septima die aut citius iudicatur, commodæ sunt, si semel una vice omnes fiant & non reuertantur. Si vero insuper febrierint homines, aut alui, profusa redierint, si longa fuerint, pe-

καὶ πολλὰ ταλαιπω-
ρίουσι, πλὴν διέξοδον
χρὴ μαλθακὴν εἶναι,
ξηρὴν δὲ ὄν, πλεῖθος τῆς
οἰσίωντων ἐν λήξει
τῆς ταλαιπωρίας. Δια-
χωρεῖται δὲ ἀπὸ τῶν ἰσών
σιτίων, τοῖσι μὲν ἑλά-
χιστα ταλαιπωρίουσι,
πλεῖστα βίσι δὲ ταλαι-
πωρίουσι πλεῖστα, σμι-
κρόν, ἢν ὑγιαίνωσι τε
ἢ, διηκίως διακινῶν.
ἀλλὰ πρὸς ταῦτα συμ-
βάλλει καὶ δὲ ὑγρότε-
ραι τῶν διαχωρήσεων
καὶ ἅττω πυρετῶν γι-
νόμεναι, καὶ ἐξιδρομαῖαι,
καὶ δάκρυον κρινόμεναι,
λυσιτέλειες ἐς ἅπασι πα-
σαι γινόμεναι, καὶ μὴ
ἔκπεσσαι. εἰ δ' ἐπι-
πυρεταίνουσιν οἱ αὖ-
θις, ἢ ἔκπεσσαι
καὶ διάρροιαὶ εἰ μακρὰ
γίγνουντο, πάντως πο-

καὶ χολώδεις
καὶ φλεγματώ
δεις, εἴτε ὠμαίῃ, δια
ματῶν τε ἰδίων προσ
ομιλῶνται ἑκάσται, καὶ
φαρμακυσίων ἄλλαι
ἑτέρας.

Οὕτως δὲ χρὴ κατὰ
τὸ τοῦ πινομένου
πλήθος διουρέεσθαι, καὶ
ἴσον αἰεὶ, καὶ ἀφρόον
ὡς μάλιστα, καὶ ῥοπῇ,
ὀλίγον παχύτρον, ἢ
ῥοῖον ἐπὶ δυνάμει. εἰ δὲ εἴη
ὀλίγον δυνάμει, καὶ πλείον
πρὸς καταστομῆν πρὸς
νεφροῖς, σημαίνει μὴ πρὸς
νεφροῖς τὸν αἰσθητῆρα,
ἀλλὰ πλείον πρὸς
χρῆσθαι, ἢ ὅτι δυνάμει
αἰσθητῆρα, ἐξ αἰ
σθητῆρα ποιεῖν τὸ
ῥοῖον. εἰ δὲ κατ' ὀλίγον
ῥοῖον τὸ ῥοῖον, σημαί
να ἢ φαρμακυσίος δεῖ
ναι τὸν αἰσθητῆρα,
να, aut medicamentis hominē opus habere si

nitus mala sunt, siue
biliosa fuerint, siue
pituitosa, siue cruda:
& victus ratione pro
pria, singula opus ha
bent, itēque medi
camentis alia alijs.

14 Ceterum urinam
iuxta portionis copiā
meiere oportet, &
semper æqualem, &
quam maximè acer
uatim, & momento
paulo crassiorē, q̃
id quod in potu acce
ptū fuit. Si verò fue
rit aquosa, & copio
sior q̃ pro eo quod
bibī imperatum est,
significat hominem
non obedire, sed co
piosiore potu uti, aut
non posse renoutriri,
quā diu talia uri
nam faciunt. Si verò
paulatim stridat uri
na,

gnificat, aut qd mor-
bi in vesica habere.

18 At sanguinē meie-
re, raro quidem & si-
ne febre ac dolore,
nihil mali significat,
sed lassitudinū solu-
tio fit. Si verò sæpius
meiat, & aliquid ex
his accesserit, malū
est. Verūm prædicere
oportet, siue cum do-
lore meiat, siue cū
febre, fore ut insuper
pus meiat, atque ita
dolores quiescant.

19 Crassa verò vrina
albam subsidentiam
habens, aut circa ar-
ticulos dolorem ali-
quem, aut tumorem
significat. Aliæ verò
omnes subsidentix
in vrinis eorum qui
exercentur, à mor-
bis circavesicā fiunt:
id quod ipsi manife-

ἢ νέσῃ μὰ π τ̄ π̄ εἰ κ̄ν
σιν ἔχειν.

Αἷμα δ' ἐοῦρεσθαι, ὀ-
λιγάκις μὲν καὶ ἄτ' ὅρ-
ωρετοῦ κ, ὁ δυνῆς, οὐ
δὲν κακὸν σημαίνει, ἀλ-
λὰ κ' ὥτων λύσις γίνε-
ται. εἰ δ' ἐπολλάκις
οὔρεται, ἢ π τούτων
πρὸς γίνονται, δεινόν.
ἄλλ' ἂν προλέγειν ἢν π
ξυὸ δυνῆς οὔρεται,
ἢν π ξυὸ πωρετῶ, πῶ-
ον ἐπιδουρήσειν, καὶ
οὔτε πᾶντα δ' τῶν ἀλ-
γεόντων.

Παχὺ δ' ἐοῦρον λε-
πτὴν ὑπόστασιν ἔχον,
σημαίνει ἢ π̄ εἰ τὰ ἄρ-
θρα πινὰ ὁδυνῶν καὶ
ἔπαρσιν. αἱ δ' ἄλλαι
ὑποστάσεις αἱ εἰ τοῖσιν
οὔροισι τῶν γυναιξο-
μύων πᾶσαι ἀπὸ τῆς
σημάτου γίνονται τῶν
πᾶσι πινὸν κύνειν. δὴ-
λον δ' ἐπιήσουσι.

ὡς οὐδὲν ἡσὶ περὶ γὰρ
τονται, καὶ δυνά-
παλλὰ κτοί. καὶ ταῦ-
α γὰρ ἄφω πρὸς τῶν,
καὶ λέγω περὶ αὐτὰ ἐπε-
α. ὧν ὃ δὲ ἀκρίβειαν
ατηγροῦνται τὸ προῖ-
ήσεων, τοῖσι μὲν αὐ-
ῶν αὐτὸς ξυμμετρή-
μην, τῶν δὲ πασι πε-
μαθητῶσιν ἐλεγχ-
νσάμην, τῶν δὲ ξυγ-
γὰρ ματα ἔλαβον. ὥς
εὖ εἰδὼς οἷα ἕκα-
ρος αὐτῶν ἰφρόνης, καὶ
αὐτὸς ἀκρίβειαν οὐδὲν
αὐτῶν, ἐπεχείρη-
κα τὰδε γράφειν.

Περὶ δὲ ὑδρώπων
καὶ φθισίων, καὶ τῶν
ποδαγρῶν, τῶν τε λαμ-
αιόμενων ὑπὸ τῷ ἰε-
ῆος νόσῳ καλεομένης,
τὰδε λέγω, καὶ μὲν πε-
ρὶ πάντων, τὸ αὐτὸ
ὅν γὰρ ξυγγενία σεν-
ολικο, ex aliqua quidem parte de omni-
bus idem. Nam qui hos morbos congeni-

stū facient. Cū dolo-
ribus enim erūt & ta-
lesvt difficulter quis
ab ipsis liberari pos-
sit. Atq; hæc quidem
de his scribo, & huius
modi alia dico. Cete-
rū ex his qui exactā
ac certā prædictionū
rationē prædicāt, cū
aliquibus ipse cōver-
satus sum, cū aliquo-
rū verò filijs ac disci-
pulis rem cōtuli, quo-
rūdā verò scripta ac-
cepi. quare quū pbe-
sciā qualiter quisque
ipso-ū sentiat, & exa-
ctas certitudines nuf-
quam cōpererim, hæc
scribere aggressus sū.

20 At verò de aqua in-
ter cutē, & tabidis, &
podagris, & his qui à
morbo sacro appella-
to corripuntur, hæc
olico, ex aliqua quidem parte de omni-
bus idem. Nam qui hos morbos congeni-

tos habet, is ægrè ab
ipsis liberari potest.
Reliqua verò singu-
latim scribam de sin-
gulis.

21 Eum qui ab hydro-
pe, siue aqua inter cu-
tem correptus est, &
superstes esse volet,
bonis viscèribus præ-
ditum esse oportet,
ita vt natura se exe-
rat, simulq; facile cō-
coquat, & bene spi-
ret, sitque sine dolo-
re, & totum corpus
æqualiter tepidū ha-
beat, & non circa ex-
trema partes colli-
quatum. Melius est
autē vt tumores po-
tius habeat in extre-
mis partibus. Opti-
mum verò est neu-
trum horum habere.

22 Nam molles ac graciles esse cōuenit extre-
mas partes, itēq; vétrē ad cōtactū mollē. tul

πὼν τῶν νοσημάτων
ἔστιν εἰδέναι δυσάπλη-
λακτον ἰόντα. τα δὲ ἄλ-
λα καὶ ἑκάστον ἡσά-
τω.

Χρὴ δὲ τὸν ἄσποτον
ὑδρωπὸς ἐχόμενον, καὶ
μέλλοντα πρὸς εἰσέλθῃ,
ἀσπλάγχθον τε εἶναι,
καὶ αὐατεῖναι καὶ φῖ-
σιν, ἅμα πῖπιδαι τε
ἀντιπύως. ὁ πύον τε
ὄντα, αὐὸ δυνον εἶναι καὶ
χλιαρὸν ὁμαλῶς πα-
τὸ σῶμα ἔχειν, καὶ με-
τὰ πτυκῆς πρὸς τὴν
ἐχάστα. κρείσσον δὲ ἑσπῶ-
ματα μάλλον ἔχειν ο-
ποῖσιν ἀκρωτηρίοισιν
ἔρπον δὲ μηδὲ ἐτόρο-
ζόντων ἄλλὰ μαλακ-
τε χρὴ καὶ ἰχία εἶναι
τὰ ἀκρωτήρια, καὶ πλε-
γασίερα μαλακῆναι εἰ-
ναί, ψαυομένην. ὅτι χ

fin

PRORRHETIC. II. 409

μη ποσειναι, μη-
 διψαν, μηδὲ πλῆ-
 κωσαν ἐπιξηραίνε-
 ι, εἴτε πῶ, ἄλλω
 ὄνῳ, καὶ μὲν οὖν
 γίνεσθαι τὰ
 κάρτα. τὰ δὲ σι-
 χήδως δέχεσθαι, καὶ
 δίδοντα ἰκανὰ μὴ
 ἐνείδῃ. πλὴν δὲ κρι-
 νῆν, πρὸς ἢ τὰ φάρ-
 μακα ὀξείην εἶναι. τὸν
 ἄλλον χρόνον δια-
 γνῶντες μαλιστα κεν
 ἐπιτετυμνύον. τὸ δὲ
 κρον φαίνεται πρὸς αἰ-
 ῶνον πρὸς τὰ ἐπιτη-
 ρήματα, καὶ τῶν οἰ-
 κων τὰς μεταβολὰς.
 πλὴν δὲ ταλαιπωρίην
 ἐπιπλεονάζειν, καὶ
 κρονον εἶναι. ἄριστον
 ὅταν πάντα διακρί-
 νῃ τὸν αὐτῶρον, καὶ
 καταλέσῃ τὸν γένος

sim verò adesse non
 oportet, neque sitim,
 neque linguam resic-
 cari, tum reliquo tē-
 pore, tum post som-
 nos, quando hæc val-
 de fieri solent. At ci-
 bos libēter accipere
 oportet, & vbi multū
 satis comedit, non af-
 fligi. Aluum verò ad
 medicamenta quidē
 celerem habere: reli-
 quo autem tempore
 egerere recrementū
 molle efformatum.
 Vrinam autem appa-
 rere cōuenit pro stu-
 diorum ratione, & vi-
 norū mutatione trās-
 euntē. Laborem ve-
 rò ferre oportet faci-
 le, & lassitudinis ex-
 ortem esse. at opti-
 mum quidem est ho-

d

minus, plurima ex his habeat: nam spes erit ut superstes euadat. Qui verò nihil horum habuerit, sed contraria, eum desperatum esse scito: qui autem pauca horum habuerit, quæ bona esse dixi, si hydropes laboranti adsint, huic exiguae spes restant.

- 2) Cui verò multum sanguinis sursum ac deorsum eruperit, & febris insuper accesserit, eum multa aqua repletum iri timor est, atque hic hydrops breuissimi temporis est, & ex quo paucissimi euadunt. Verum de hoc alteri prius significare oportet. at quibus magni tumores facti emarcescunt, ac rursus attolluntur, hi magis conualescunt

το ὑγιῆς. εἰ δὲ μὴ, ὥς
πλεῖστα τῶν ἐχέτω
ὡς ἢ πρὸς τὸ εἶναι πρὸς
νέου. ὅς δ' αὖ μὴ
τῶν ἐχέτω, ἀλλὰ τὰ
ἐναντία, αὐτοῖς
ἰόντα εἶδεναι. ὅς δ' αὖ
τούτων ὀλίγα ἔχῃ, ὅ
φημι χρῆσθαι εἰς τὸ
ὑδρωπῶν προσόν
τα, ὀλίγαι ἢ πρὸς αὐ
τῶν, ὡς δ' αὖ αἰμορρα
σίῃ πολλὸν αὐτῷ καὶ
τῶν πυρετῶν ἐπιχρῆν
ὑδατος ἐμπλησθῆναι
πολλὰ ἢ πρὸς τὸν
καὶ τὸ ὑδρωπῶν ἔτος ὁ
λιγὸς χρόνιος τὰ τῶν
ἐν τοῖσιν ἀφυκτοτάτοις
σιν. ἀλλ' ὅς προσήμο
νται πρὸς τῶν. οἷσι δ'
οἱ δὴ ματὰ μεγάλα γ
νόσθια καὶ μαρκαίν
ται, καὶ αὐτοῖς ἐπαί
ρεται, οὗτοι δὲ μάλ
λον πρὸς γίνοντι τῶν

PRORRHETIC. II. 411

ἰ τῶν αἱμάτων τῆς ἀ-
κρῆξις ἐμπύλα-
λῶν. ἐξαπατούνσι ὃ
ἰ ἀλγέοντας οὗτοι
ὑδρωπες, ὥς τε ποι-
οῦσιν αὐτῶν ἀπόντας
ποῖσιν ἰητροῖσιν ἀπὸ λ-
ύου.

Περὶ δὲ τῶν φθινόν-
των, καὶ μὴ τὸ πνεύ-
μα ἐν τῇ πλῆθει, καὶ
ἀπὸ λέγου, ὅτι πρὸς τὴν
μύτων ἐξαφόν. καὶ
ἐὰν δὲ πνεύμα ἐν τῇ μέλ-
ει, καὶ πάλιν ἀπαλλά-
ξαι, ἀπὸ τῆς πνεύ-
μας, καὶ ἐν τῇ λυ-
θῶν, καὶ ὁμαλὸν, καὶ ὁμό-
μορον, καὶ ἀφλέγμα
ποῖον. τὸ δ' ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς κατὰ ῥέον, εἰς
τὰς εἰνας βέβαιον. καὶ
ἐὰν δὲ μὴ λαμβάνειν,
ὥς τε τῶν δειπνῶν μὴ
καλῶν, μηδὲ διψῶν.
ἡ δὲ γαστήρ ἀποχωρεῖ-
τω πᾶσαν ἡμέραν,

quàm illi qui ex san-
guinis eruptione im-
plentur. Verùm fallūt
hi hydropes ipsos æ-
grotos, faciuntque ut
ipsi à medicis disce-
dant ac pereant.

24 De tabescentibus,
quod ad sputū ac tuf-
sim attrinet, eadem di-
co quæ de pectore sup-
puratis scripsi. Opor-
tet enim eum qui pro-
bè liberari volet, fa-
cilè sputum per tuf-
sim reiicere, & id ef-
se album, & æqua-
le, & eiusdem colo-
ris, & ab inflamma-
tione alienum. Quod
verò à capite defluit,
ad nares conuerti, fe-
brem autem non in-
uadere, ut ne à cœ-
nis prohibeatur, ne-
que sitiatur. Venter au-
tem egerat quotidie.

& id quod egerit sit
 durum: copia pro ra-
 tione ciborū ingesto-
 rum. hominem verò
 quàm minimè tennè
 esse oportet. Pectus
 autem laudare conue-
 nit quadrangulum,
 & hirsutum. & os ip-
 sius paruum sit, & ro-
 buste carnosum. Qui-
 cunque enim hæc om-
 nia habuerit, maximè
 superstes erit: qui ve-
 rò nihil horum habet,
 interitui proximus.
 23 Quicunque verò pe-
 ctore suppurati facti
 fuerint, dum iuvenes
 sunt, ex humorum il-
 lapsu, aut fistula, aut
 alio quopiam hu-
 iuscemodi, aut ex ab-
 scessus recurso, hi non
 euadunt, nisi valde
 multa boni signa ipsis
 accesserint. Pereunt autem homines hi

καὶ τὸ ἀποχωρεῖον ἔσω
 σκληρόν· πλῆθος δὲ καὶ
 τὰ εἰσιόντα. τὸν δὲ αὖ
 θρωπον ὡς ἦκιστα λε-
 πτὸν εἶναι. τὸ δὲ εἶθος
 ἐπαυνεῖν καὶ πετρά-
 γανόν τε ἔδον, καὶ λά-
 σιον. καὶ ὁ χόνδρος αὖ-
 τὸν μικρὸς ἔσω, καὶ σε-
 σαρκωμένος ἰσχυρῶς.
 ὅς τις καὶ γὰρ ταῦτα
 παύτα ἔχει, περὶ εὐεχέ-
 τας γίνεσθαι. ὅς δ' αὖ
 μηδὲν τούτων ἔχει, ὁ δὲ
 θνήσκει. ὅσοι δ' αὖ
 ἔμπροσθεν γέννηται, νέοι
 ἰόντες ἐξ ἀποσκήψιος,
 ἢ σύριγγος, ἢ ἀπὸ ἄλλ-
 λου πινὸς τῶν τοιού-
 των, ἢ καὶ πυλινδρο-
 μῆς ἀποστάσιος, ὅς τις
 εἰργίνοιται, ἢν μὴ πολ-
 λὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐ-
 πιγίγηται τὰ ἀγαθὰ
 σημεῖων. ἀπὸ λυωτάων
 δὲ οἱ αὖ θρωποὶ οὗτοι

ἐξ ὧν φθινόπωρον. ἵχθυ-
 οὗσιν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλ-
 λων νοσημάτων μα-
 ρῶν, ἐς πῶ ὥραν ταύ-
 τῃ περὶ τῶσιν οἱ πλεῖ-
 στοι. τῶν δ' ἄλλων ἥκι-
 νηταὶ περὶ γίνονται, αἱ τε
 παρθένοι, καὶ αἱ γυ-
 ναῖκες, ἡσιν ἀπολήψαι
 ἐπιμηνίων ἢ φθίσις γέ-
 νηται. εἰ δὲ μέλλοι πε-
 ρεῖσθαι τῶν παρ-
 θένων, ἢ τῶν γυναικῶν,
 τῶν τε ἄλλων σημεί-
 ων τῶν τε ἀγασθῶν δεῖ
 πολλὰ ἐπιγινώσκειν, καὶ
 τὰ ἐπιμηνία λαμπρῶς
 τε καὶ καθαρῶς ἐπι-
 φαίνεσθαι, ἢ οὐδὲ μίαν
 ἐλπίδα.

Οἱ δὲ ἐκ τῶν αἱμά-
 των τῆς αἰαρένης ἥσιος
 ἔμψυχοι γινόμενοι τῶν
 ἀνδρῶν, καὶ τῶν
 γυναικῶν, καὶ τῶν παρ-
 θένων, περὶ γίνονται μὴ οὐχ ἥτων. τὰ δὲ σημεῖα
 ἂν πάντα αἰαλογισάμενον τὰ τε περὶ τῶν ἐμ-

ad autumnum. Sed &
 ex alijs morbis longis
 plerique ad hoc tem-
 pus maximè moriun-
 tur. Caterùm ex alijs
 minimè supstites ma-
 nent & virgines, & mu-
 lieres, quibus ex sup-
 pressis mensibus tabes
 oborta est. Si verò ali-
 qua virgo, aut mulier
 euasura est, & aliorū
 signorum bonorum
 multa accedere opor-
 tet, & menses splendi-
 dè ac purè apparere,
 aut nulla spes est.

Qui verò ex sangui-
 nis eruptione, pectore
 suppurati fiunt, & viri,
 & mulieres, & virgi-
 nes, non minus eua-
 dūt. verùm signis om-
 nibus tum suppurato-
 rum, tum tabescentiū

collectis, & superstitē futurum, & periturū prædicere oportet. maximè verò euadūt ex sanguinis eruptione, hi quibus dolores sunt atrabiliarij, & in dorso & in pectore, & qui post eruptionem minus dolent. Nam & tusses non valde insuper accedunt, & febres pleræque perseverant, sitim facile ferentes. At reversiones eruptionis sanguinis maximè fiunt his, si non abscessus succedant.

24 Optimi verò sunt abscessus sanguinolētissimi. Quibus autē in pectorib⁹ dolores insunt, & per tempus attenuantur, & tussiunt, ac difficulter spirant, καὶ βήκονσι, καὶ δύσπνοια γίνεται, οὐ

πάνω, τὸ φθινόντων, προλέγειν τὸν περὶ σόμνον, καὶ τὸν ἀπολλύμενον. μάλιστ' ἐπεριγίνονται καὶ τὸ αἷματος ἀναρῆξέων, οἷσιν αὖ ἀλγύματα ὑπάρχει μελαγχολικά, καὶ τὸ πῶ νῶτα καὶ τὸ στήθεα, καὶ μὲν πῶ ἀναρῆξέων αἰσθάνονται οἱ γλῶσσῃ βήχης πρὸς ἑκάστην ἐπισφιν, καὶ πυρετοὶ οἱ πλεῖστοι διατελείουσιν ἰόντες, διὰ τὸ αὐτοπίως φέροντες. ὑποσσοφαὶ δὲ τὸ ἀναρῆξις μάλιστ' γίνονται ὅντοισιν, εἰ μὴ ἀποστασις ἐπιγλῶσσῃ.

Αἰσθάνονται δὲ τῶν ἀποστασιῶν αἱ αἵματηρόταται, ὁκνέουσι δὲ εἰ τοῖσι στήθεσιν ἀλγύματα εἴησι, καὶ διὰ χρονον λεπνύνονται πρὸς καὶ δύσπνοια γίνεται, οὐ

πυρετῶν ἐπιλαμβαν-
 ῶντων, ὅτε καὶ πυρετῶν
 ἐπιγινόμενων, τὰ
 οὗτοι ἐπαίρειν, ὅτε
 καὶ βήσιν περὶ δὴ
 οὗτοι ἔωσι, εἰ καὶ ξυ-
 νεισθῶντι, καὶ μικρὰ
 δὴ μὲν ἔχοντες ἔωσι.
 Περὶ δὲ ποδαγριῶν
 ὡν τὰ δὲ ὅσοι καὶ ἡ γέ-
 νοντες, ἢ πρὸς τοῖσιν ἄρ-
 ροῖσιν ἐπιπρωμά-
 α ἔχουσιν, ἢ ὅσον τα-
 αἰπώρον ἔωσι, κοιλίας
 ἡσυχῆς ἔχοντες, ὅσοι καὶ
 παῖτες ἀδυνάτοις ἵεν-
 ῶντες αὐτῶν περὶ
 ἡ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. ἰὼν
 καὶ μὲν τούτους, ἄριστα
 καὶ δύσεντερίαι, ἢ ἐ-
 πιγινόμεναι. ἀτὰρ καὶ ἄλ-
 λαι καὶ τῆσιν ὠφελεί-
 ας καὶ ταῖς καὶ
 πωχωρίαι ἔχουσιν, ὅς
 τις δὲ νῖος ὅστις, καὶ ἄμ-
 φὶ τοῖσιν ἄρρῳσιν ὅ-
 πω ἐπιπρωμάται ἔχῃ.

neq; febris insuper
 corripientibus, neq; sup-
 purationibus succedē-
 tibus, eos interrogare
 oportet, quū tussiāt, &
 difficulter spirēt, an &
 cōpactū quiddā, & mo-
 dicū odorē habēt tussi
 endoreijciāt.

Depodagricis hæc di-
 co: quiaut senes sunt,
 aut circa articulos cal-
 los tofaceos cōcretos
 habēt, aut ærūnose vi-
 uunt, aut siccā aluū ha-
 bēt, hi omnes sani fie-
 ri nō possunt humana
 arte, quātū ego noui.
 Sanāt quidē hos opti-
 mē dysenteria, si suc-
 cesserint. Sed & aliæ
 eliquationes valde p-
 sunt, quæ ad infernos
 locos repunt. qui verò
 iuuenis est, & circa ar-
 ticulos nōdū tofaceos
 callos cōcretos habet,

& accuratè vivit, & laboris amans est, & alium bonam habet ad obediendum pro studiolorum ratione. hic sanè medicū intelligentiam habētem nactus, sanus fieri poterit.

20 Ex his porro qui à sacro morbo corripitiur, difacillimè quidē liberantur hi quibus à puero contigit morbus, & simul ad virilem ætatem peruenit. Deinde hi quibus corpore in vigore ætatis constituto factus est, & fuerit à viginti quinque annis, vsq; ad annum quadragesimum quintum. Post hos autem, quibus factus fuerit morbus, nullam significationē præbens ex qua corporis parte initium sumat. At quibus ex capite initiū ca-

καὶ τὸν βόπον ὅτιν ἐπιμαλὴς τε καὶ ἐλθωνος, ἢ κηλίας ἀγαθὰς ἔχων ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδύματ' αὐτοῦ, ὅπως δὴ ἐν βέλῳ μὴν ἔχοντες ἐπιτυχῶν, ὑγιὲς αὐτὸν γένοιτο.

Τῶν δ' ἀπὸ τῆς ἐκείνης νόσου λαμβανόμενων, χαλεπώτατα βίβηται, ὅκ' ὅσοις δ' αὖ ἀπὸ παιδὸς ξυμβήσονται, καὶ σιωπῶν δρωθῇ τὸ νόσημα. ἐπιτα δὲ ὅσοις αὐτὸ γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τῆς ἡλικίας. εἴη δ' αὖ ἀπὸ εἰκασίας, ἢ πίντε ἐπὶ πίντε, καὶ παρατρέχοντα ἔπα. μετ' δὲ τούτους, ὅσοις αὖ γένηται τὸ νόσημα μηδὲν προσσημαίνον, ὁκ' ὅθεν ὅς χεῖται τὸ σώματός, οἷσι δ' ἀπὸ τῆς κεφαλῆς.

qui sunt sanguinolentissimi. Quicunque vero senes apprehēdi incipiunt, maximè moriuntur. & si nō pereāt, statim celerrimèq; , p se liberantur à medicis autem minimè opem ferunt.

70 At quibus spheris oculi repente distorti fuerunt, aut maius quoddam malum perpessi sūt, aut tubercula sub cervicem obortasunt, aut vocē graciliorem adepti sunt, aut tussis siccae diuturnæ adherent, aut maioribus factis dolor pcedit ad ventrem, & non exturbatur, aut in lateribus distortionem habent, aut venas crassas circa vētrem varicosas, aut omentum descendit, aut testis magnus fa-

ταῦτα πολλῶ, αἱ αἱματηρότατοι. ὁ πόσοις γέροντες ἤξευτε λαμβάνειν, ἀπεθνήσκουσιν τε μάλιστα. ἢ ἢν μὴ ἀπολύνται, ταχιστα ἀπαλλάσσον. ἢ ἀπὸ τῆ αὐτομάτης. ἢ ἀπὸ τῆ τρώων ἢ κίς ὠφελίοντι.

Οἱσι δὲ τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διασφαιρισσῶν, ἢ μείζον ἔγκλον ἔπαθον, ἢ φύματα ἀπὸ τῶν αἰχμῶν φύν, ἢ ἰσχυροφωνότεροι ἐγγίοντο, ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιαι προσέχουσιν, ἢ ἰς πλὴν γαστέρα μείζονσι χρομύλοισιν ὁδὴν φοιτᾷ, καὶ οὐκ ἐκταράσσεται, ἢ ἐν τοῖσι πλάνουσι διασφαιρίματα ἔχουσιν, ἢ φλέβας παχίας πρὸς πλὴν γαστέρα κισσώδεις, ἢ ἐπίπλοον καταβαίνει, ἢ ὄρχις μέγας γίγ-

ἢ χεῖρ λεπτή καὶ
πρατὴς, ἢ πούς, ἢ
ἢ μὴ ξύμπασα ἐχω-
μένη, ἢ τὸ πρόφά-
τος ἄλλης, πύτοισι
ἄσιν εἰδέναι ὅτι ἢ
ἴσως προεγύετο πρὸ
τύτων ἀπαίτων. καὶ
μὴ πλείοι τῶν
εὐφόντων τὰ παῖδ' αἰ-
σῶντο μὴ οὐ μολεγῇ-
ουσι· τοὺς δὲ ἢ λα-
νεῖ, καὶ οὐ φασὶν
εἰδέναι πρὸς οὐ-
ν γυμνασμον.

Τὸν δὲ πρὸς τῶν ἰλ-
ῶν μέλλοντα γνῶ-
σκειν, ὅπως ἐκαστα πε-
ρὶ λυτῆσαι, πρὸς τὸν μὴ
ἰσχυρὴν τὰ εἰδὲ τ' αἰσθῶ-
σων ἐξεπίσταται, τὰ
περὶ ἀμείνω πρὸς τὰ ἰλ-
ῶν, καὶ τὰ κακίω.
ἔπειτα τὰς ἡλικίας εἰ-
δέναι, ὅσοι ἢ σιν ἐκ-
αστὰ τῶν ἐλκῶν δύ-
σασα παλαιὰ γίνεσθαι

ctus est, aut manus te-
nuis & impotens, aut
pes aut tibia tota clau-
da facta est, citra aliā
causam: his omnibus
morbum antea fa-
ctum fuisse, scire oportet,
præ his vniuersis.
Et plurimi qui pueros
educant, si interro-
gentur, confitebun-
tur: quosdam verò e-
tiam res latet, negant-
que se scire quicquam
tale factum esse.

Qui porrò de vlceri-
bus cognoscere volet,
quomodo singula fi-
nient, eū primum ho-
minum species per-
scrutari oportet, tum
eas quæ meliores sunt
ad vlcera, tum quæ
deteriores. Deinde
ætates nosse, in qui-
bus singula vlcera cu-
ratu difficilia existūt.

Locos item in corpō-
ribus perspectos habe-
re, quantum alij ab a-
lijs differunt. Sed &
alia qualia in singulis
accedunt, tum bona,
tum mala, nosse oportet.
Si quis enim om-
nia hæc nouerit, is sa-
nè sciet etiam quomo-
do singulorum euen-
tus continget: qui ve-
rò non nouerit hæc,
nō nosse poterit qua-
les fines vlcerū erunt.
Species equidem bonæ
sunt hæ, Leues, & com-
modatæ, & bonis vi-
scerib⁹ præditæ, & neq;
valde carnosæ, neq; du-
ræ, iuxta colorē verò sit
species alba aut nigra,
aut rubens: hæ enim
omnes bonæ sunt, si pu-
ræ sunt. Si verò palli-
dus color ammixt⁹ fue-
rit, aut color ipse pallidus, aut liuidus fuerit,

τά τε χωρία ἐπισκέ-
φθαι τὰ ἐν τοῖσι σώμα-
σιν, ὅσον διαφέρει δά-
περ διατίκτων· τὰ τε
ἄλλα ὁκνητὰ τε ἐφ' ἐκεί-
νοισιν ἐπιγινέσθαι, ἀγα-
θὰ τε καὶ κακὰ, εἰδέναι
εἰδὼς μὲν γὰρ αὖ πάλιν
ταῦτα πάντα, εἰδὴ αὖτε
καὶ ὅπως ἐκείνη ἀπο-
βήσονται· μὴ εἰδὼς δὲ
ταῦτα, ἐκ αὖ εἰδὴ ὁ-
πως αἱ πλεονταὶ ἴσονται
ταὶ ἀμφὶ τῶν ἐλκυσίων
εἰδὴ μὲν γὰρ ἀγαθὰ καὶ
ὄβρι τὰ τοιαῦτα, ὅσα φε-
καὶ ξύμμετρα, καὶ αὖ-
τω λαγχνα, καὶ μήτε
σαρκώδη ἰχθυῶς, μήτε
περικλεῖα· καὶ ὅσα
μα ἴστω λευκὴν, ἢ μέ-
λαι, ἢ ἐρυθρὰ· ταῦτα
γὰρ πάντα ἀγαθὰ, ἄ-
κριτα ἰόντα. εἰ δ' εἴη
μειόχλωρον, ἢ χλωρόν
ἢ πικρὸν ὢ χρωμα,

κίον γίνεται. τὰ δὲ
 δεα ὅσα αὖ τοῖσι προ
 γραμμένοις ταῖς
 αὖ πεφύκη, εἰδέναι
 ῥη κακίῳ ἔοντα.
 Πρὶ δὲ ἡλικίῳ, φύ
 ατα μὲν ἔμψυα γίνε
 ται, καὶ τὰ χοιρῶδεα
 αὐτὰ πλεῖστα τῷ παι
 δῶν ἔχουσι, καὶ ῥᾶτα ἐξ
 αὐτῶν ἀπαλλάσσει.
 τοῖσι δὲ γερατέροις
 τῶν παιδῶν, καὶ
 πενήτοισι, φύει μὲν
 ἀλάστω, χαλεπὸν τὸρον
 ἐξ αὐτῶν ἀπαλλάσ
 σουσιν. τοῖσι δὲ αἰδέα
 τοῖσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύ
 ματα οὐ καὶ ταῖς ἐπι
 γίνεσθαι. τὰ δὲ κηρία,
 δεινὰ, καὶ οἱ κρυπτοὶ καὶ
 κίνοι οἱ ἀποβύχιοι, καὶ
 οἱ αἰ τῶν ἐπινυκτίδων
 ἔρπητες, εἰς αὐτὴν ἔκθου
 τα ἔτι αὖτε συγχωρεῖται
 ἀλλάσσει. τοῖσι δὲ γε
 ρουσι, τῶν μὲν τοιόν-

peius est. Species verò
 quæ præscriptis con
 trariae sunt, eas dete
 riores esse scito.

32 At verò quod ad æ
 tates attinet, tubercu
 la quidem suppurata
 sunt, & strumosa hæc
 plurimos pueros occu
 pāt, & facillimè ex ip
 sis liberantur: senio
 ribus verò pueris & a
 dolescentibus, minus
 quidem oriuntur, ve
 rum difficius ab ip
 sis liberantur. Viris au
 tem talia quidem tu
 bercula nō valde fiūt,
 verum ceria Græcis
 dicta, ad modum fa
 ui concreta, horren
 da: & cancri occulti
 submersi, & ex pustulis
 nocturnis herpes, do
 nec sexaginta annos
 transmiserint. Seni
 bus autē nihil talium

tuberculorū accedit,
verūm cancri & ocul-
ti, & summas partes oc-
cupantes, & commo-
riuntur.

33 Cæterū ex locis, sub
alares difficiliores cu-
ratu sunt, & laterum
mollitudines, ac femo-
ra. Nam & morę in ip-
sis fiunt, & recidiuæ.

Ex articulis periculo-
sissimi sunt magni di-
giti, & præsertim pedū.

34 Quibus autem in o-
bliqua lingue parte ul-
cus sit diuturnum, in
his dentes cōsiderare
oportet, an quis iux-
ta illam ulceris par-
tem acutior sit.

35 Vulnere magis le-
talia sunt, quæ in ve-
nas crassas, in collo
ac inguinibus infli-
gūtur: deinde quæ in
cerebrum, & in hepar:

το πρόπων φυμάτων ε-
δεν ἐπιγίνεσθαι· οἱ δὲ καὶ
κίνοι οἱ κρυπτοί, καὶ οἱ
ἀκρόπαθοι γίνονται, καὶ
ξυναπεθνήσκουσι.

Τῶν δὲ χωρίων, μα-
χάλα δυνισθῆναι ὄφρα,
καὶ κενεῶνές τε καὶ
μηροί· ἅπαντάσιν τε ἢ
ἐν αὐτοῖσι γίνονται, καὶ
ἅπαν σφοδαί.

Τῶν δὲ πόδα ὅσῳ δρᾷ,
ἐπικινδυνώτατοι οἱ με-
γάλοι δάκτυλοι, καὶ
μᾶλλον οἱ τῷ ποδῶν
οἷσι δὲ τῆς γλώττης ἐν
τῷ πλάγιῳ ἔλκεος γί-
νεται πολυχρόνιον, καὶ
ταμαδεῖν τὸ δόνταν,
ἢ νηπιὸς ὅξυνε τὸ κατ' αὐτό.

Τὰ δὲ βρώματα, δάνα-
τωδίστατα ἢ τὰ ἐς τὰς
φλέβας τὰς ποχείας,
τὰς ἐν τῷ βαχίλῳ τε
καὶ πῖς βουβῶσιν·
ἔπειτα ἐς τὸν ἐγκέφα-
λον, καὶ ἐς τὸ ἥπαρ· ἔπειτα

τα τὰ ἐς αὐτόρον καὶ
 κύνειν. ἐσι δὲ ταῦτα
 πάντα ὀλίθρια ἔον-
 τα ἰχυρῶς, οὐχ ὅπως
 ἰφνκτα ὡς δοκίει· τὰ
 γὰρ χωρία ὀνόμα-
 τα ἔχοντα ταῦτα,
 μέγα διαφύει, καὶ
 ἡ αὐτοὶ τέρετοι. πο-
 λὺ δὲ διαφέρει τοῦ
 αὐτοῦ αἰσθώπου τοῦ
 σώματος ἡ παρασκευή·
 ἐσι μὲν γὰρ ὅτε ὅτ' αἰ-
 σθησέμεναι, ὅτε φλεῖ
 μέναι τρωθείς· ἐσι
 δ' ὅτε καὶ αὐτὸν πο-
 φάσιος ἰσθησέμεναι αἰ-
 καὶ φλεγμαιδεῖν π
 τοῦ σώματος πάντως.
 ἀλλ' ἢν ὅτε ἔλκερ ἔ-
 χων παραφρονέει, αὐ-
 πτεπὼς πε φέει το
 τρωμα, ἐγχαρῆν χει
 τῷ σώματι ὡς ἀπὸ το
 σομλὺ κατὰ λόγον
 τῆς ἰατρικῆς τε, καὶ
 τῇ ἐπιγινομλὺν

postea quæ in intesti-
 num & vesicam. Sunt
 autem hæc omnia per-
 niciosa valde, non ta-
 men ita ut nemo ex
 his euadat. velut pu-
 tatur. Nam & loci qui
 hæc nomina habent,
 multum inter se diffe-
 runt, & iidem modi.
 multum etiam differt
 corporis ipsius homi-
 nis structura. Aliquan-
 do enim neq; febricitat,
 neque inflamma-
 tur sauciatus: aliquan-
 do etiam citra cau-
 sam febricitat, & ali-
 qua corporis pars o-
 mnino inflammatur.
 At quando is qui vl-
 cus habet, delirat, &
 facile fert vulnus, tūc
 vulnus aggredi oportet,
 velut iuxta medi-
 cinæ & accedentiū ra-
 tionē, euētū habiturū

moriuntur enim homines ab omnis generis vulneribus: multæ enim venæ sunt, & tennes, & crassæ, quæ sanguinem fundentes occidunt, si gliscere ac eo ferri ipsas contigerit, quas alia temporis occasione si quis pertundat corporibus prodessè sentiat.

37 Multa verò vulnera in locis vilibus ac non malis esse, & nulla re grauiā videntur, & tamen sic dolore affligit plaga, ut respirare non possit. Alij verò præ vulneris dolore, quod sanè graue nulla re erat, spiritum quidem duxerunt, verum delirarunt, & febrientes mortui sunt.

38 Quicumque enim aut corpus febricitans ha-

ἀποθνήσκονσι καὶ οἱ αὐτῶν τοῖς ἀπὸ τῶν μάταιων παντοῖαι πηλὸν καὶ μὲν τῆς φλέβης εἰς, καὶ λιπῆαι, καὶ παχέαι, καὶ αἱ λῆες αἰμορῆς ἀρῶσιν, καὶ ἀποκτείνουσιν, ἢν αὐτῶν τῶν πύχωσιν ὁρῶσιν, καὶ αἱ εἰς τὴν χειρὶ διακτείνονται, καὶ πένονται, ὡφελίουνται τὰ σώματα.

Πολλὰ δὲ τῶν σώματων εἰς χωρίοις τε εἶναι, καὶ εἰς αἰσῶσι, καὶ οὐδὲν πειθεῖσθαι, καὶ φανόμενα, οὐτως ἐστὶν ὡδυνῆσαι ἢ πλὴν ἡδυνῆσαι, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῖσαι. ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τῆς τρεῖς ματρὸς, οὐδὲν δὴ πειθεῖσθαι νοῦ ἰόντος, τὸ μὴ πνεῖν, καὶ αἰὲν ἐγκρατεῖ φρόνησαν δὲ, καὶ πνεύματα ἀπὸ θανάτου ἐσθὶ γὰρ αὐτῶν τὸ σώμα πνευτώδες ἔχω

PRORRHETIC. II. 425

ν, ἢ τὰς γνώμας θο-
 βώδεας, τὰ τοιαῦ-
 τὰ πάσχουσιν. ἀλλὰ
 ἢ μήτε ταῦτα θαυ-
 ἀζειν, μήτε ὀρέω-
 νειν, κῆνα εἰδότες,
 π αἰ ψυχὰς τε καὶ
 ἃ σώματα πλείστον
 διαφέρουσιν αἰτ' αὐ-
 τῶν, ἢ δυνάμιν
 χουσι μεγίστην. ὅσα
 ἔν τ' ὁρώμενων καὶ
 ἐν ἑπ' αὐτῶν, ἢ σώμα-
 τος τε καὶ γνώμης ποι-
 ῶν, ἢ ὀρεζώντος ὅ-
 τ' αἵματος, ἢ μέ-
 θεος ἑσαυτὰ ἢ, ὥς
 μὴ δυνάμεται καὶ
 ἡ αὐτὴ τὸν αἰσθητῶν
 πῶς πῶς ἴσιν καὶ φρο-
 νούντων, τοῖσι μὲν ἐξί-
 στας καὶ ἢ ὅποια αὐ-
 τῶν, πλὴν τ' ἐφημέρων
 αἰσθητῶν. τοῖσι
 ἄλλοις πασιν ἐπι-
 στήταις, νεοφώτοις
 ἴσιν, ὥς αὐτὸς τ' αὐ-

bent, aut mentem tur-
 batam, talia patiun-
 tur. Sed neq; hæc ad-
 mirari oportet, neq;
 formidare, illud ex-
 pendēdo, quòd & ani-
 mæ & corpora homi-
 num plurimum diffe-
 runt, & vim maximā
 habent. Quæcunque
 igitur vulnera tēpus
 hanciscūtur, aut cor-
 pus & mētem huius-
 modi, aut ita gliscen-
 tem sanguinem, aut
 magnitudine tanta
 fuerint, vt homo ad
 curationē adduci ab
 eius contemptu non
 possit, ab his qui dē di-
 scedere oportet, qua-
 liacunq; tandem fue-
 rint, diarijs animi de-
 liquijs exceptis: alia
 verò omnia aggre-
 di, quæ recens sunt
 incussa, quo & fe-

c

bres effugiant homi-
nes, & sanguinis eru-
ptiones, & nomas vl-
cerum proserpētes, hi
qui euadent. Exactis-
simè verò & ad pluri-
mum tempus, eorum
quæ grauissima sunt
custodiā facere oportet: nam ita facere iu-
stum est.

39 At verò nomæ leta-
lissimæ sunt, quarum
putredines profundis-
simæ, & nigerrimæ, ac
ficcissimæ existunt.
Prauæ etiā sunt ac pe-
riculose, quæ nigram
saniem remittunt. Al-
bæ verò ac mucosæ
putredines, min⁹ qui-
dem occidunt, magis
autem reuertuntur, &
diuturniores sunt.

40 Herpetēs autē mi-
nimè omniū vlcerum
quæ depascendo proserpūt, periculosi sunt.

ρετοὺς διαφύλαττε
οἱ αὖ ἄνθρωποι, καὶ τὰ
αἰμορῶς αἰγίας τε καὶ
τὰς νομὰς ποιεῖσθαι
νών. ἀτενέσονται ἡ
ὡν πλείστον χρόνον
ταῖς φυλακαῖς αἰεὶ
δεινοτάτων ποιέειν
καὶ τὸ δίκαιον ὅτι

Αἱ δὲ νομαὶ, θάνατον
παύονται μὲν, ὡς
σηπιδόντες βαδύτα-
ται, καὶ μελαίνονται
καὶ ξηρόταται. πο-
ροὶ ἡ ἰσχυρὸν δυνά-
μιον μέλαινα ἰσχυρ-
αὶ ἀδιδούσιν. αἱ ἡ
καὶ καὶ μὲν ὡδὲς τῆ
σηπιδόντων, ἀποκτε-
νοῦσι μὲν ἡσόν, ὡς
σφίφουσι δὲ μάλλον
καὶ χρονίως πρὸς γ-
νονται.

Οἱ δὲ ἔρπητες αὖ

διωδύνουσι πάντων ἰ-
κίων ὅσα νέμεται

καὶ χρονίως πρὸς γ-
νονται.

PRORRHETIC. II. 427

σαπαλλακται δι' verum maximè diffi-
 κλισα, κατὰ γε ὅν- culter submoueri pos-
 τυπλὸν καρκίνους. sunt, quemadmodum
 ὁ πασι δὲ θίσι ποι- cācri occulti. In om-
 πείοισι, πυρετόν τε nibus autem talibus
 ηγχεῖσθαι ξυμφέρει febrem superuenire
 ἡν ἡμέρην, καὶ πῦον vna die cōfert, & pus
 λευκώτατον καὶ quàm albissimum ac
 χυτάρον. λυσιτελεῖ crassissimū. Commo-
 καὶ σπρακελισμός dat & corruptio ner-
 ῖον, ἢ καὶ ὀστέου, ἢ ui, aut etiam ossis,
 ἀμφὸν, ἐπὶ τε τῇ- aut etiam amborum,
 βάσεισι σηπιδόσι tum in profundis, tū
 καὶ μελαίνησι. πῦον in nigris putredini-
 ἐν πῖσι σπρακελι- bus. nam in corru-
 οῖσι εἰ πολὺν, καὶ ptionibus pus multū
 ναι τὰς σηπιδόνας. fluit, & putredines
 τῶν δὲ ἐν κεφαλῇ soluit.
 ῥωμάτων, θανατω- Porro ex capitis vul-
 ῥατα μὴ τὰ ἐς neribus letalissima
 ἔγκεφαλον, ὡς sunt quæ ad cerebrū
 καὶ προγέγραπται. pertingunt, velut e-
 τεινὰ δὲ καὶ τὰ ποι- tiam antea scriptum
 ὅτα πάντα ὀστέον est. Grauia sunt & hu-
 ἰλὸν μέγα, ὀστέον iusmodi omnia: os
 γκεκλασμένον, ὀ- nudum magnū, os in-
 ῥέον κατεῤῥώγῃ. fractum, os diffractū.

42 Si verò etiam osculū
 vlceris paruum fue-
 rit, fissura verò ossis
 aliquandiu perman-
 serit, periculosius est.
 Hæc autē omnia gra-
 uiora fiunt, si & iuxta
 futuram sunt, & ex lo-
 cis semper periculo-
 siores summi in capi-
 te existunt. Cæterum
 in omnibus memora-
 bilibus vulnerib⁹ in-
 terrogare oportet, si
 adhuc recentes fue-
 rint plagæ, aut etiam
 iactus fuerint, an con-
 ciderit homo, aut an
 in soporē altiorē col-
 lapsus sit. Si enim ho-
 rum quippiā factū fue-
 rit, ap̄liore custodia
 opus habet, nimirum
 quum cerebrū vulnus
 tūc perceperit. Si ve-
 rò non recens sauciatus fuerit, ad alia signa
 respicere oportet, ac

εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα πρὸς
 ἑλκίος μικρὸν εἴη,
 δὲ ῥωγμὴ τῷ ὀστέῳ ὡς
 πολὺ παραμείνοι, ἐπὶ
 κινδυνώτερόν ἐστι. τα-
 ρα δὲ πάντα δεινότε-
 ρα γίνεσθαι, καὶ χε-
 ῖρα φθῆναι τε ὄντα, καὶ
 χωρίων αἰεὶ τὰ ἐν π-
 σιν αἰωπάτω τὸ κεφ-
 αλῆς. πτωθάνειν δὲ
 καὶ ὡς πᾶσι τοῖς
 ἀξίοις λόγῳ βῶμα-
 σιν, ἢ ἐπινοήσωσι
 πλὴν καὶ ἔωσιν, ἢ βί-
 ματα εἴη, εἰ καὶ τὸ
 σεν ὡν θρώπος, ἢ εἰ
 καὶ ῥωγμὴ. ἢ γὰρ π-
 των ἢ γεγενῆς, φυλά-
 κῆς πλείονος δεῖται
 ὡς τὸ ἐμφάλας ἐσα-
 σκεῖται τοῦ τρώματος
 εἰς μὴ νεότερος εἴ-
 ἐς τὰ ἄλλα σημεῖα σ-
 πιαδὲ καὶ βουλεύει-
 ται, ad alia signa
 consilium capere

PRORRHETIC. II. 429

ὁμοίαν μὲν οὖν μήτε
 ὡς ἐρεθίσθαι τὸν τὸ ἔλ-
 λει ἔχοντα αὐτῇ κε-
 ραίῃ, μήτ' αἷμα ἐπα-
 γῆναι αὐτῷ, μη-
 δε φλεγμαίνην, μήθ' αἵ-
 ματι μὲν οὐδ' αὖτις
 ἰσχυρόν. εἰ δὲ π-
 ῶς ἐπιφαίνονται, αὐ-
 τῇ χησί τε γίνεσθαι αἵ-
 ματος, ὅλῳ ὁλόν
 παρὰ μὲν οὖν
 μφέρεται αὐτῇ τῇ σιν ὁ-
 λῶν αἵματι, τὰς φλεγο-
 ῖς τὰς αὐτῇ τοῖσιν ἔλ-
 λει σιν ἐπιγίνεσθαι. τῇ-
 δ' αἷμα ἐρεθίσθαι,
 ὅλῳ αὐτῇ τῇ σιν φλεγο-
 ῖς κίνεσθαι. τοῖσι δὲ τῶν
 τοῖσιν αὐτῇ τοῖσιν ὁ-
 λῶν νοσήμασιν ἐρεθ-
 ῖσθαι, ξυμφέρεται αὐτῇ τοῦ
 τοῖσιν γίνεσθαι ταῦτα.
 καὶ αὐτὰ δὲ λέγω ἅλα
 αὐτῇ τῇ σιν τὰ δ' αὖτις
 αὐτῇ, καὶ καὶ. ὅλῳ αὐτῇ δὲ
 ὁλῶν mala. At incipere febrem in capitis

Optimū quidem igitur
 est, neque febrere
 eum qui vlcus in capi-
 te habet, neq; sangui-
 nem insuper ipsi eru-
 pisse, neq; inflamma-
 tionem, neque simul
 vllum aliquem dolo-
 rem accessisse. Si ve-
 rò quid horum appa-
 ruerit, securissimum
 est vt in prīcipio fiat,
 & modico tempore
 permaneat. Cōducit
 autem in doloribus,
 etiam inflammatio-
 nes ex vlceribus acce-
 dere: in sanguinis au-
 tem eruptionibus, pus
 inuenis apparere. quę
 verò in acutis mor-
 bis conferre febribus
 scripsi, ea etiam in his
 fieri conducit, & ea-
 dem hic quoq; bona
 esse assero, contraria
 vero mala. At incipere febrem in capitis

vulnere quarta die,
aut septima, aut vnde-
cima, valde letale est.
Indicatur autem ple-
risq; si quidem quar-
ta vulneris die fe-
bris inceperit ad vn-
decimam. Si verò se-
ptima die febris in-
choarit, ad decimam
quartam, aut deci-
mam septimam. Si
verò vndecimo fe-
bris inceperit, ad
vigesimalam, quem-
admodum in feбри-
bus descriptum est,
quæ absque manife-
stis causis fiunt. Cæte-
rum in principijs fe-
brium, siue delirium
accesserit, siue alicu-
ius membri sidera-
tio, perituum homi-
nem sciendū est, si nō
omnino aut ex opti-
mis signis aliquod ac-

πυρετὸν ὑπὸ κεφαλῆς
τρώσῃ τε παρταίῳ, ἢ
ἐξ δομαίῳ, ἢ ἐνδεγ-
ταίῳ, θανάτῳ τις μά-
λα κρίνεται διὰ τοῖσι
πλείστοις, ἢν μὲν τε-
παρταίου ἐόντος τοῦ
ἐλκεος, πυρετὸς ὁρ-
ξήται, ἐς πλὴν ἐνδεκά-
πλῃ· ἢν δ' ἐξ δομαίου
ἐὼν πυρετὴν, ἐς πλὴν
πενταεκαδικάπλῃ
ἢ ἐπὶ αὐτῇ δεκάπλῃ
ἢν δὲ τῇ ἐνδεκάτῃ ὁρ-
ξήται πυρεταίνην, ἐς
πλὴν εἰκοσίν, ὥς ἐν τοῖς
συνεπείστοι διαγέγραπ-
ται, τοῖς αὖθις περὶ
φάσεων ἐμφανέων γινώ-
σκομένοις. τῇσι δ' ὅσοις
χῆσι τῷ πυρετῇ, ἢν τε
παραφροσύνῃ ἐπιγί-
νηται, ἢν τε ἀπὸ πληξ-
τῶν μελέων ἔλθῃ, εἰδέναι
τὸν αὐτοφύκτον ἀπο-
λύμενον, ἢν μὴ παν-
τασιν, ἢ τῇ αἵματι

μειον ἐπιγλήνη, ἢ
μακροῦ ἀρετῇ ὑποκείη
ἀλλ' ἄποσχεπείσθω
ν βόπον. τῷ αὐτῷ
ἢ ἐπὶ αὐτῇ ὑπὸ
νεῖ σωτηρίας· χω-
ν δὲ γλήνῃ τὸ ἄρ-
ον ἐς ὃ ἀπεσκήριξεν,
ἀσφαλὸν ὄσιν, ἢν ἄ-
καὶ πρὸς γλήνηται ὁ
ἄρως.
Γὰρ ὅτι βώματα τὰ ἐν
αἰσιν ἄρῳοισι, μεγά-
λα μὲν ὄντα καὶ τελείως ἀ-
ποκρίνοντα τὰ νοσή-
σιν ἐκόντα ἄνδρα
πρωτὶ αὐτοῦ ἀποδείξῃ.
ὅτι ἐνδοιασὸν εἶναι ἀμ-
ιγνύοντων, ὅπως ἐ-
οι, ὁξέος μὲν ἐόντος τῷ
ἐλεος τοῦ ποιήσαν-
τος ὁρθὸν τὸ τραύμα
ἢ ἀμεινον ἐπιχερ-
ει δ' εἶναι βαρὺ τῷ καὶ
μὲν τὸ τραύσαν, ἄδιν
ἀφ' ἑρῆ. ἀλλ' ἔσται
ἀθος τε τῆς πλῆθους

cedat, aut corporis vi-
res adsint. Verū confi-
derabis modū. Nam
homini adhuc spes sa-
lutis: sed claudum fie-
ri articulum in quem
incubuit necesse est,
etiam si superstes ma-
neat homo.

Porro vulnera in ar-
ticularis, quæ quidē ma-
gna sunt, & nervos
coniungentes peni-
tus prescant, clarum
est quod claudos ef-
ficient. Si verò am-
biguum fuerit de ner-
uis, quomodo se ha-
beant, si quidem a-
cutum telum quod
rectum vulnus fecit,
melius est obliquo.
Si verò graue & ob-
tusum fuerit id quod
vulneravit, nihil re-
fert. Sed plagæ profun-
ditatem & alia signa

considerare licebit. Sunt autem hæc: pus si insuper accedat ad articulum, duriores fieri necesse est. Si vero etiam tumores simul permanserint, hunc locum ad multum tempus durum esse necesse est: & quum sanum iam est vlcus, tumore permanere necessarium est, simulque flecti ac extendi, quæcunque dum articulus incuruus est, curantur. Quibus vero etiam nervus elapsurus esse videtur, securius de claudicatione prædicere licet, tum alias, tum si inferiorum nervorum aliquis fuerit exolutus. Ex his autem cognoscetis nervum qui excidet: pus albū & crassū, multo

σκεπτεσθαι καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα. ἔστι δὲ ταῦτα πῦον ἢν ἐπιγλήνηται τὸ ὄρθρον, σκληρότερον αἰσάνη γινέσθαι. ἢν δὲ καὶ οἱ δὴματὰ συμπαρσμένῃ, σκληρόν αἰσάνη πονηρὸν χρόνον ὅσον τὸ χωρίον γινέσθαι καὶ τὸ οἱ δὴμα ὑγιέος ἔοντος τοῦ ἐλκεος, παραμυθίαν αἰσάνη, συγκάμπτειν καὶ κατείνειν, ὁκνῶσαι αὐτὸ ὄρθρον κάμπτειν ἔοντος διερχομένου. οἱσι δὲ αὐτὸ καὶ πύον δοκίη κατεστῆσθαι, ἀσφαλεστέρως τὰ πρὸς τῆς χωλότητος πρόλεγειν ἄλλως τε καὶ ἢν τῶν κάτωθεν νῦρων ἢ τὸ σκλυνόμενον. γνώσῃ δὲ τοῖσι νῦρον μέλλον κατεστῆσθαι πῦον λευκὸν τε καὶ παχὺ, καὶ πονηρὸν

ρόνον ἄπο ῥῆσ' ὁ δὲ
καὶ τε καὶ φλεγμαῖ
ίνοντα ποδὶ τὸ ἄρ-
τρον ἐν ἄρχῃσι. τὰ
αὐτὰ ταῦτα γίνε-
ται καὶ ὁσίου μέλ-
ους οὐκ ἐστὶν ἴσ.

Τὰ δὲ ἐν ἰσθμῷ ἀγ-
γασί διακρίματα, ἐν
φλεγμονῇ μέλιστα
σπινθόντα, ἐς διαπύθιν
ἐκκρίνεται, καὶ τομῆς
καὶ καύσεως.

Ὁ δὲ νωπαιὸς μυε-
λὸς ἢν κοσῆ, ἢν τε οὐ
πρωμαθός, ἢν τε ἐξ ἄλ-
λης πινὸς προφάσιος,
ἢν τε ἀπὸ αὐτομάτου,
τῶν τε σκελέων ἀκρα-
τὴς γίνεται ὁ αὐτῶ
πος, ὥστε μηδὲ διγγα-
νόμμος ἐπαίειν, καὶ
τῆς γαστρὸς καὶ τῆς κν-
στῆς, ὥστε οὐ μὴ πρὶ
ζους χρόνους, μήτε κν-
τρον, μήτε ὕδρον δια-
χωρεῖν, ἢν μὴ πρὸς ἀνάγκην. ὅταν δὲ πα-

tempore defluit, do-
lorésque ac inflāma-
tiones circa articulū
in principijs fiūt. Ea-
dem fiunt etiam si os
elabetur.

44 At verò dissectio-
nes in cubiti gibbis,
presertim quę sunt cū
inflāmate, ad sup-
purationem perue-
niunt, sectionésq; ac
vstiones.

46 Medulla verò spi-
nae si ægrotarit; siue
ex lapsu, siue ex alia
aliqua causa, siue sua
sponte, homo & cru-
ribus impotens fit, ut
neq; si tangatur per-
cipiat, & ventre ac ve-
fica, ut circa prima tē-
pora, neque stercus,
neque urinam ege-
rat, nisi ad necessita-
tem. quum autem ve-

tustior factus fuerit morbus, non urgente homine, & stercus prodit, & vrina. Moritur autem postea, non multo interposito tempore.

¶ Quodd si verò cuiuspiam fauces implentur sanguine sæpe singulis diebus ac noctibus, neque caput antea doluit, & qui neque tussim habuit, neque vomuit, neque febre correptus fuit, neque dolorem habuit, nec pectoris, nec dorfi, huius considerandæ sunt nares, & fauces, an vlcus aliquod habere compareat in hoc loco, aut hirudinem.

¶ Oculi porro lippientes optime permutantur, si & lachryma,

λακρόν ὄρον ἤνῃται τὸ ἰόσημα, ἢ ἐπιόντι τῷ αὐτῷ ὡπῶ, ἢ τῇ κῆ-
προς διαχωρεῖται, ἢ τὸ οὖρον. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ ταῦτα, οὐ πολλῷ ὕστερον χρόνῳ.

Ὡς ἡ ἐμπύπλησις αἵματος ἢ φάρυγξ πολλὰκις τῆς ἡμέρας τε καὶ τῆς νυκτὸς ἐκί-
σθαι, οὔτε κεφαλὴν πρὸς ἀλγέσκειν, οὔτε βίχηδὸς ἐχούσης, ἢ ἐμείοντι, οὔτε πύρετον λαμβάνοντος, οὔτε ὀδυνῆς ἐχούσης, οὔτε τοῦ στήθεος, οὔτε τοῦ μεταφρεῖος, ζύζουκα πιδεῖναι τὰς εἶνας καὶ πλὴν φάρυγγα, ἢ ἐλκος πᾶν ἔχων φαίνεται ἐν τῇ χωρίᾳ τούτῳ, ἢ βδελύσκει.

Ὁφθαλμοὶ δὲ λιμῶντες ὄρεται ἐπὶ ἀλλὰ τήνουςιν, ἢν τὸ, τε,

λάκρυον, καὶ ἡ λήμη,
καὶ τὸ οἰδήμα, ὥς ἐστιν
ἰαὶ ὁ μὲν χυρόμενα· ἢ
τὸ μὲν δάκρυον τῇ
λήμῃ μεμυγμένον ἢ,
καὶ μὴ θερμὸν ἰχθυ-
ῶς· ἢ τὸ λήμη λουκὴ
ἢ καὶ μαλθακὴ, τὸ, τε
οἰδήμα ἑλαφρόν τε καὶ
λελυμένον· εἰ γὰρ οὐ-
τω ταῦτ' ἔχοι, ξυμ-
πλάσσοιτ' αὐτὸ φθαλ-
μὸς εἰς τὰς νύκτας, ὥς
τε αὐτὸ δυνάσται, καὶ
ἀκινδυνότατον ὅπως
αὐτὸ εἴη, καὶ ὀλιγοχρο-
νιώτατον. εἰ δὲ τὸ δά-
κρυον χωρὶς πυλὸς καὶ
θερμὸν ξυτὸ ὀλιγίστη λή-
μη· καὶ μικρῶ οἰδήμα-
τι, εἰ μὴ καὶ τὸ ἐπερὶ τὸ
φθαλμῶν, χρόνιον
μὴ κάρτα γίνετ', ἀκιν-
δυνον δὲ, καὶ αὐτὸ δυνάσται
οὗτος ὁ ῥόπος· αὐτὸ τοῦ-
τοι μάλιστα πῶς δεκρί-
σιν ὥστε σκέπτεσθαι,

& sordes, & tumor, si-
mul fieri inceperint.
Si verò lachryma for-
di fuerit permixta, &
non valde calida: sor-
des autem alba fuerit
& mollis, & tumor le-
vis solutus: si ita hæc
se habuerint, oculus
cōglutinabitur ad no-
ctes, ut doloris exors
sit, atque hoc modo
res minimè periculo-
sa fuerit, ac minimè
diuturna. Si verò la-
chryma procedit mul-
ta & calida cum pau-
cissima sorde ac par-
uo tumore, atque hoc
ex altero oculo tan-
tum, tunc diuturnum
valde fit malum, ve-
rùm non periculo-
sum, & doloris exors
est hic modus. Et iu-
dicationē in his maxi-
mè expectare oportet

primam quidē, ad vigesimam diem. Si vero hoc tempus transmittat, ad quadregesimā expectanda est. Si verò neque in his diebus sedetur, in sexaginta iudicatur. p totum autem tempus hoc, sordem considerare oportet, an indigito misceatur, & alba ac mollis fiat, maximè sub iudicationis tēpus. Si enim desinet, hæc faciet. At si utriq; oculi hæc perpetiantur, in maiori periculo sunt ne vlcerentur. Verùm iudicatio brevioris temporis erit. Sordes autem siccae valde dolorosæ sunt, sed cito iudicantur, si non vulnus acceperit oculus. Si vero

πλὺ μὲν πρῶτην, ἕως τὰς εἰκοσιν ἡμέρας. ἢν δ' ἐπὶ ἑξήκην τοῦτον τὸν χρόνον, ἕως τὰς πεντηκονταπενταετίας. ἢν δ' ἐμὴ δ' ἐν ταύτησι πάνηται, ἐν τῇσιν ἐξήκηντα κρίνεται. περὶ πάντα δὲ τὸν χρόνον ὁρᾶν, ἐνδυμῆσαι πλὺ λήμην, ἢν ἐν τῷ δακτύλῳ τὴ μίσγεται, καὶ λευκῇ τε καὶ μαλθακῇ γίνηται, μάλιστα δ' ἔπειτα χρόνους αὐτῶν κρίσιμους. ἢν γὰρ μετὰ πάνηται, ταῦτα περὶ σῆ. εἰ δ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἀμφοτέρω τὰ ταῦτα πόθοις, ἐπικινδυνότοροι γίνονται ἔλκει θῆναι. ἢ δ' ἐκρίσις ἐλάσσονος χρόνον ἔσαι. λῆμαι δ' ἐξηραῖ, ἐπὶ δ' αὖτοι κάρτα. κρὶ

μὸς. οἷδῃμα δὲ ἦν μέ-
 γα ἢ, αἰώδυνόν τε ἢ
 ξηρόν, ἀκίνδυνον. εἰ δὲ
 εἴη ξυὼ ὀδυνη, καὶ κεν
 μὲν ξηρόν ἐόν καὶ ἐπι-
 κίνδυνον ἐλκῶσαι τε
 τὸν ὀφθαλμὸν ἢ ξυμ-
 φύσαι. δεινὸν δὲ καὶ
 ξυὼ δακρύω τε ὄν ἢ,
 ὀδυνη. εἰ γὰρ δακρυον
 χωρεῖα θερμὸν ἢ ἄλ-
 μυρόν, κίνδυνος τῇ τε
 κερῇ ἐλκῶσθῆναι, καὶ
 τοῖσι βλεφάροισιν. εἰ
 δὲ τὸ μὲν οἷδῃμα κα-
 τασαῖν, δακρυον ὃ πο-
 λὺ ἐπιχέεται πολὺ
 χρόνον, ἢ λῆμα ἔωσι,
 τοῖσι μὲν αἰδέσθαι
 βλεφάρων ἀτροπὴν
 προλέγειν. τῇσι ὃ γυ-
 ναξὶ ἢ ὠτίσι παιδοί-
 σιν, ἐλκῶσιν ἢ, ἢ βλε-
 φάρων ἀτροπὴν. ἦν δὲ
 λῆμα χλωραὶ ἢ πελι-
 δναὶ ἔωσι, ἢ δακρυον
 brarū. At si sordes pallide aut liuide fuerit,

ro tumor magn⁹ fue-
 rit, dolorisque exors
 & ficcus, periculo va-
 cat. Si verò cum dolo-
 re fuerit, malus est, si
 ficcus sit, & periculū
 est ne ulceretur ocu-
 lus ac concreascet. Sed
 & grauis est tumor,
 si lachrymam cōiun-
 ctam habeat, itémq;
 dolorem. Si enim la-
 chryma procedit ca-
 lida ac falsa, periculū
 est & pupillam exul-
 cerari, & palpebras. si
 verò tumor confede-
 rit, sed lachrymamul-
 ta multo tempore ef-
 fundatur, & sordes
 fuerint, viris quidem
 palpebrarum euerfio-
 nem prædicere oportet:
 mulieribus autē &
 pueris exulcerationē
 ac euerfionem palpe-
 brarū.

& lachryma multa ac calida, & in capite ardor fuerit, & de tempore dolores in oculum decubuerint, & vigilię his accesserint, necesse est vlcus in oculo factum esse, & timor est quoque vt talis rumpatur. Prodest autem febris accedens aut dolor ad lumbos innixus. Prædicere verò his futura oportet, ita vt respectus & ad tempus habeatur, & ad ea quę ex oculo fluunt, & ad dolores itémque vigilias. Postquã verò & oculum contueri datum fuerit, si quidem compertus fuerit ruptus, & per fissuram prominuerit oculus, malum est & difficile vt sedetur. Si verò

πυλὸν καὶ θερμὸν, καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ μακρὰ καὶ διὰ τοῦ κροτάφου ὁδυνάις τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὰ περιξωσι, καὶ ἀρενπνίη τοῦ τοιοῦτον ἐπιγῆναι, ἔλκεος αἰσθητὴν γινώσκοντες ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. ὅστις ἂν καὶ ἐργάζηται τὸ τοιοῦτον. ὠφελίαι δὲ καὶ πυρετὸς ἐπιγινώσκοντες ἢ ὁδυνήεις πλὴν ὁσπῶν περιξασα. προλέγειν δὲ δεῖ τούτοις τὰ ἰσόμυνα, εἰς τὸν χρόνον σκεπτόμενον εἰς τὰ κατὰ τὸν ὀφθαλμοῦ ἔχοντα, εἰς τὰς περὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ἀρενπνίας. ἐπὶ δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμὸν οἶόν τε ἢ καὶ πτεῖν, ἢν μὲν οὐρεθῇ, εἰς ῥωγῶς τε καὶ διὰ τῶν ῥωγῶν ὑποδέχασθαι ἢ ὁφθαλμῶν, πονηρὸν καὶ χαλεπὸν καὶ διδρύνον.

αὐτὸ δὲ καὶ σηπιδὼν ὑ-
πὸ τῷ ποιούτῳ, τε-
λέως ἀχρηστος ὁ ὀ-
φθαλμὸς γίνεται. οὐ-
δ' ἄλλους τρόπους τῶν
ἐλκῶν ἐς τὰ χωρία
σκεπτομένους προλέ-
γειν, καὶ τὰς τε ση-
πιδόνας καὶ βαθυτῆ-
ρας. αἰσθητικὸν καὶ
πῶς ἰσχυρὸν τῶν ἐλκῶν
τὰς ὁδοὺς γίνασθαι. οἷσι
μὲν οὖν ἐξηγῶνται οἱ
ὀφθαλμοί, καὶ κατὰ ὑπε-
ρίχουσιν, ὥς τε ἐξω-
πῶς ὀφθαλμοῦ τῆς χώρας
εἴη, ἀδυνάτοι ὡφελῆ-
σαι καὶ χρόνον καὶ τέχνη
εἰς τὸ βλέπειν. τὰ δὲ
σμικρὰ μετακινήμα-
τα τῶν ὀφθαλμῶν οἱ αὖτε καὶ
διδρύνειν, ἢν μήτε κα-
κὸν ἐπιρροῆσαι μηδὲν
οὐ, τε αἰσθητικὸς νέος
ἢ. αἱ δὲ καὶ τῶν ἐλκῶ-
ν ὁδοὶ, οἷσιν αὖτ' ἐν
κακῶν πᾶσι προσῆ,

& putredo tali sub-
erit, penitus inutilis
oculus redditur. At
verò alios ulcerum
modos prædicere o-
portet, locos confi-
derando, & putredi-
nes, & profundita-
tes. Necessarium e-
nim est iuxta ulce-
rum vehementiam ci-
catrices fieri. Qui-
bus igitur rumpun-
tur oculi, & postea
prominent, ut extra
locum oculus sit, his
& tempore, & arte,
opem ferre non da-
tur, ad hoc ut vide-
ant. Parvæ verò ocu-
lorum transmotio-
nes sedari possunt,
si nihil mali accesserit,
& homo iuuenis
fuerit. At ulcerum ci-
catrices, quibus nihil
aliud mali affuerit,

omnes, & à tempori-
bus & ab arte, opem
ferre posse putadum
est: maximè recentis-
simas, & in iuuenum
corporib⁹. Cæterum
ex locis maximè ocu-
li læduntur, si exulce-
rantur: deinde pars
quæ est supra superci-
lia: postea quicquid
vicinissimum his lo-
cis fuerit. Pupillæ ve-
rò flauescences, aut ar-
gæti speciem referen-
tes, aut cærulæ, non
bonæ sunt. His autē
paulò meliores sunt,
quæ aut minores ap-
parēt, aut amplicres,
aut angulos habētes,
siue ex causis tales fa-
ctæ fuerint, siue sua
spōte. Caligines, & nu-
beculæ, & cicatrices
subalbicantes, leui-
gātur ac delētur, nisi

πασαι οἱ ὁδοὶ φιλίσ-
ται, καὶ ἅπασαν τὴν χε-
ρὸν καὶ ἅπασαν τὴν πύλην
μάλιστα δὲ αἱ νεώτα-
ται τε, καὶ ἐν τοῖσι νεώ-
τατοις τὸ σωματικόν,
τῶν δὲ χωρίων, μάλι-
στα μὲν αἱ ὀφθαλμοὶ βλά-
πτον, ὅτι καὶ ἐν μὲν αἱ
παλαιὰ τὸ ὑποδαίω τ
ὀφθαλμῶν ἐπιτα δὲ καὶ
ὁ, πᾶσι ἅς χεῖρα ἢ τοῦ
τῶν τῶν τῶν αἱ δὲ
κῆραι γλαυκῶν μὲν αἱ
ἢ ἀργυροειδῆς γινώ-
μηναι, ἢ κυανῆσαι, οὐ-
δὲν χεῖρας. Ἐν τῶν
ὀλίγων ἀμεινους, ὁ καὶ
σαι ἢ σμικρότῳ φα-
φαίνονται. ἢ ὁρῶν τε-
ραι, ἢ γυνίαις ἔχουσαι,
εἴτ' ἐκ προφασίων ὁρῶν
αὐτὴ γινώσκειτο, εἴτ' αὐ-
τόμαται. ἀχλὺς, καὶ
νεφέλαι, καὶ αὐτὴ ἰδὲ
ἐκλειαίνονται τε καὶ
ἀφανίζονται, ἢν μὴ
ῥῶμα

PRORRHETIC. II. 441

ὅμα π ἐπιχύνται
 ἐν τῷ τῷ χωρίῳ, ἢ
 ὅσθεν τῷ χυλῶν
 ὅν ἐν τῷ χωρίῳ τῷ
 ἢ πτορίγιον. ἢν δὲ
 ἀλάλῃς χυλῶν, ἀ-
 λουκαὶς μέλανος
 ῥιόν τι, ὡς εἰ πον-
 ν χρόνον παραμύει
 ῥηχέη τε καὶ πα-
 ῥη, καὶ μνημόσυον
 ποταλιπῶν. αἱ δὲ
 ῥισιες ὡς εἰ ποῖσι πον-
 ῥισιν ἐρεῖα, οὐτῷ
 καὶ εἰδὰδε ἔχουσιν.
 καὶ χρεὶ ταὶ σημεῖα
 ἱμαθόντα πτολίαν,
 καὶ μὲν διαφορὰς τῷ
 φθαλμῶν, ὅταν τὰ
 ἀκίστα τῷ σημεῖων
 ἐπὶ χύνται, τὰς πτο-
 ν χροῖους τῷ φθαλ-
 μῶν, ὡς διαγέρεα πη
 φ' ἐκῆσῃσι τὰς ὅλι-
 ο χροῖους, ὅταν τὰ ση-
 μεῖα προφαίνῃσι τὰ ἄρι-
 στωτα.

vulnus aliquod in
 eo loco accesserit,
 aut prius cicatricem
 habuerit in hoc loco,
 aut vnguē pterygion
 dictum. Si verò splen-
 dicans cicatrix in ni-
 gra oculorum parte
 fiat, partem aliquam
 nigredinis dealbat,
 adeò vt si multò tem-
 pore permaneat & a-
 spera & crassa, etiam
 memoriam sui relin-
 quat. Porro iudica-
 tiones quemadmodū
 in febribus scripsi, ita
 & hīc se habent. Verū
 signa edoctum, iuxta
 differentias lippitudi-
 num prædictionē fa-
 cere oportet, quum
 pessima signa access-
 rint, diuturnarū lippi-
 tudinum, velut de sin-
 gulis perscriptum est:
 quum verò apparuerint optima signa, bre-
 f

uium: tūc enim septi-
ma die desituras esse
prædicendum est, aut
propè hoc tēpus, & a-
lioqui securas esse pu-
tādum est. Recidivas
autē expectare oportet
his, quibus melius
habere contingit, ne-
que in diebus iudica-
torijs, neq; signis bo-
nis cōspectis. Omniū
verò maximè urinae
statum in oculorū af-
fectionibus conside-
rare oportet. Nā tem-
porum occasiones re-
pentinae sunt.

+ Dysenteriae siquidē
cum febre inuaserint,
aut varijs alui egestio-
nibus, aut cū hepatis
inflammatione, aut præ-
cordij, aut vētris: aut
quæ dolorosæ fuerint,
aut cibos intercipiūt,
sitimque inducunt:

σα, τό, πι προλείγονται
ἐξδομαίας πάντας
δαί, ἢ ἰγγύς του πύου
καὶ ἄλλως ἀσφαλῶς
νομίζειν ἔχειν. τὰς δὲ
ὑποστροφὰς τῶν οὐδὲν
χέει, οἷσιν αὖ ἐκαστὸν
να γγύωνται, μήτ'
ἢ μέρησι κρισίμοις
μήτε σημείων ἀγα-
θῶν ἐπιφανείων
παύτων δὲ χρὴ μάλι-
στα πλὴν κατὰ τὰς αἰ-
τίαν, ἐν τοῖσι πᾶσι
ὁ φθάλμους ἐν θυμῷ
δαί. οἱ γὰρ κριτοὶ ὁ-
ξείες.

Αἱ δὲ δυσεντερίαι
ξυῶ πυρετῶ, μὲν ἢ ἐν
πίωσιν, ἢ ποικίλεις
τε διαχωρήμασιν,
ξυῶ φλεγμονῇ ἢ πα-
τος, ἢ ὑποχονδρείᾳ,
γαστρός, ἢ ὅσαι ἐπὶ
νοί, ἢ ὅσαι τῶν σιγῶν
ἀπολαμβάνουσι, δι-
φαντε παρέχουσιν.

antiquiores quidem
diutius tempore:re-
centiores autē in pau-
cis diebus submoue-
re possunt. Nā & quæ
vterum gestāt, etiam
ipsæ euadunt supersti-
tes magis ad partum,
& ex partu, & fœtus
conseruant, sanguine
& ramentis egestis, e-
tiam per multos men-
ses: nisi dolor ipsis af-
fuerit, aut aliud quod-
dam malum signū ex
his quæ in dysenterijs
fieri scripsi, accesserit.
Si verò aliquod illo-
rum apparuerit, & fœ-
tui perniciem signifi-
cat, & prægnanti peri-
culum, si non post fœ-
tus effugium, & secun-
dæ exolutionem, ipsa
dysenteria eadē die,
aut post modicum tem-
pus, & post modicum tem-

τὰ μὲν παλαιότερα
ἢν πλείονι χρόνῳ· τε-
τὸν γὰρ πλεονέκτητον
καὶ αὐτὸν ὀλίγῃσιν ἡμέ-
ρησιν ἀποβάλλουσιν ἡ
πῶς καὶ αὐτὰ γαστρίᾳ ἔχο-
σαι καὶ αὐτὰ πᾶσι
γονῆσαι μάλλον ἐς τὸ
τόκον τε καὶ οὐκ ἐπὶ
τόκων, καὶ τὰ ἑμέρην
διασώζουσιν, αἵματι
τε καὶ ξύσματος δι-
χωρείντων, καὶ πολ-
λοὺς μῆνας· ἢν μὴ π-
ὸ δυνήσῃ αὐτῇσι παρῶς
ἢ ἄλλο τι τῶν παρῶν
εἶναι ὧν ἔχουσιν σ-
μείων εἶναι αὐτῇσι δ-
υσεντερίᾳσι, ἐπιγνώσι-
ται· οἳ δὲ πικρῶν ἐσ-
φαίνοιντο, τῶν τε ἑμ-
έρῳ ὀλίγον σημαίνου-
σαι, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίν-
ησιν, ἢν μὴ μᾶλλον
ἑμέρην πλεονέκτητον
εἶναι, καὶ τὸ ὑστέρον πλε-
ονέκτητον αὐτῇσι μερῶν

ὅλιγον χρόνον.
 ἡ δὲ λειαντερίαι,
 χέεις μὲν καὶ πο
 ρόνιοι, καὶ πᾶσαι
 ξυὼ φόφοισί τε
 αὐτὰν φόφον αἰτα
 τασόμεναι, καὶ ὁμοί-
 νουκτός τε καὶ ἡμέ-
 ρι ἐπικείμεναι, καὶ
 διαχωρήματος ὑ-
 πὸνός, ἢ ὠμοῦ ἰχυ-
 ρός, ἢ μέλανός τε καὶ
 ἰσίου καὶ δυσώδους,
 ται μὲν πᾶσαι πο-
 ραί· καὶ γὰρ δι' αὐ-
 τὰς κρέχουσιν, καὶ τὸ πο-
 τὸν ἐκ ἐς πλὴν κύσιν βέ-
 νουσιν, ὥς τε διαρρέ-
 ον· καὶ τὸ σῶμα ἐξυγ-
 ρόν, καὶ ἐρυθρὸς ἐξηρ-
 ῶν ὑπὸ τῷ πυρρῷ
 ποιεῖνσι, καὶ ἐφ' ἡ-
 δας παντοῖα χρώ-
 ματα ἔχουσας. ἅμα δὲ
 καὶ τὰς γαστέρας, ἀ-
 ργύρους τε καὶ ἐν-
 πεγὰς ἀποδεικνύ-

pus desinat.

Leuitates porrò in-
 testinorum, lienteria
 Græcis appellata, hæ
 quidē sunt continuæ
 & diuturnæ, & per om-
 nem horam, & cū stre-
 pitibus & sine strepi-
 tibus exturbantur, &
 similiter noctu ac in-
 terdiu incumbentes,
 & egestione subeun-
 te, aut valde cruda,
 aut nigra & læui ac
 graueolente: hæ om-
 nes malæ sunt. nam
 & sitim inducunt, &
 potum non ad vesicā
 promouent, vt per vri-
 nam eijciatur: & os
 exulcerant, & ruborē
 eleuatum in facie ef-
 ficiunt, & maculas so-
 lares varios colores
 habentes. Simul autē
 & ventres emollitos,
 & sordidos ac rugo-

fos reddunt. Ex tali-
bus autem homines
impotentes fiunt ad ci-
bum capiendum, & ad
deambulandum, & ad
faciendum alia quæ
facere debent. Est-
que morbus hic gra-
uissimus senioribus:
vehemens est etiam
viris: reliquis au-
tem ætatibus, multo
minor. Quisquis au-
tem neque in ætati-
bus his est, quas malè
tractari ab hoc mor-
bo dixi, & paucissima
ex signis habet quæ
mala esse scripsi, hic
securissimè disposi-
tus est. Indiget au-
tè curatione hic mor-
bus, donec & vrina p-
ratione eius quod in
potu acceptum est,
pcedat, & corpus ab
ingestis cibis augmē-

ουσι, καὶ ἐν πῶδι αἰ-
κά ὃ τ' ποιεῖται, ἐστὶν
ἐν τῷ ἀδνώδει γίνονται
οἱ αὐτῶν, καὶ τῆσι
θεοίοδοις χρῆται, καὶ
τὰλλα τὰ προκατόμε-
να ποιεῖν. ὅ δὲ νόση-
μα ὅσον, δεινὸν ἔσθ' ἢ
βοῖσι προσεβυτέροισιν,
ἰσχυρὸν ὃ γίνεσθαι καὶ
εἰν αὐτῶν τῆσι δὲ
ἀλλήσιν ἡλικίῃσι, πρὸς
λῶ ἡσόν. ὅς τις ὃ μὴ
ἐν τῆσιν ἡλικίῃσιν ὅς
ταύτησιν ἡσὶ φημί
πρὸ τ' νοσήματος ἵσθαι
καὶ ὡς ποιεῖται, καὶ
χρῆται τῶν σημείων
καὶ τῶν πονηρῶν ἃ ἔχ-
ει, καὶ ἵσθαι, ἀσφαλῆστα
διακρίνεισθαι. δεῖ γὰρ
ὅς τις προσδεῖται ἢ νο-
σῶν αὐτῇ, ἐς αὐτὸ τὸ
ἔρον χωρεῖται τῶν
νομῶν καὶ τὰ λόγια
καὶ τὸ σῶμα τῶν
πῶν εἰσιόντων αὐξάνει

ἢ τῶν χροίων τῶ πο
 ἢ τῶν ἀπαλλαχθῶν,
 αἱ δὲ ἀλλὰ διὰ τῶ
 αὐτῶν αἰὲν πυρε
 ἢ ὀλιγοχρόνιοι τῶ
 αὐτῶν ἢ γὰρ κα
 φθεῖσαι πεπνύ-
 ρη, ἢ ἀπὸ τῶ αὐτο
 πν. προσαχρῶν ἐν
 ῥῇ πάντες πλὴν ὑ-
 ποδόν, ὅταν τῇ τε
 ῥῇ καὶ ὀντι τῇ γα-
 ρ, μηδεμίαν κίνησιν
 ἢ, ἢ φύσιν δὲ λθῇ
 τελευτῇ τοῦ δια-
 ρήματος.
 εἰ δὲ αἱ δὲ αὐτῶν
 αὐτῶν αἰὲν μεν, ὅς
 διὰ τῶν αἰσθη-
 ντας αἰμορροΐδας
 αἰσθητοὶ δὲ λιθῶσι
 ἢ αὐτῶν δυνάμει
 αἰσθητοὶ μακρῶσι τε
 αἰσθητοὶ πρὸς βυ-
 θοῖσι δὲ, οἷς αὐτῶν
 ἢ μακρὰ μύτης αὐτῶν.
 At verò quibus muci agglutinati insunt.

tum capiat, & à ma-
 lis coloribus libera-
 tum fuerit.

At verò alia proflu-
 uia alui quæ sine fe-
 bre sunt, & breui tem-
 pore durant & mitia
 existūt. Aut enim elu-
 ta sedabūtur, aut sua
 sponte. Prædicere autē
 oportet exscreationē
 subtus erūpentem de-
 situram esse, quū tan-
 genti ventrem manu
 nullus motus occur-
 rerit, & in fine egestio-
 nis flatus penetrarit.

Sedes autē euertun-
 tur ac procidūt, viris
 quidem, quos ubi hæ-
 morrhoidas habent,
 alui profluuium cor-
 ripit: pueris autē cal-
 culo laborantibus, &
 in dysenterijs lon-
 gis ac meracis: seni-
 lis verò quibus muci agglutinati insunt.

13 Porro ex mulieri-
 bus, quę magis aut mi-
 nus in vtero concipe-
 re solent, ita confide-
 rationem facere con-
 uenit: primũ quidẽ
 specierũ: parux enim
 ad cõceptionem prae-
 stantiores sunt maio-
 ribus, tenues crassis,
 albæ rubicundis, ni-
 græ liuidis. Quæ itẽ
 venas conspicuas ha-
 bent, meliores sunt q̃
 quibus nõ apparent,
 carnem autem vbe-
 riorem habere, anicu-
 læ malũ est. mammæ
 autem tumidas ac ma-
 gnas, bonũ. Atq; hæc
 quidem ad visum ex-
 posita sunt. Verũ in-
 terogare oportet etiã
 de mēstruis purgatio-
 nibus, an omnib⁹ men-
 sibus cõpareant, & an
 copia satis magna, & an boni coloris sint

Τῶν δὲ γυναικῶν
 ὅσαι μάλλον ἢ ἧσσον
 ἐν γαστρὶ λαμβάνειν
 φύκεσιν, ὧδε ἵπποκρῆς
 πείθει· πρῶτον ὑπὸ τοῦ
 εἶδα· σμικρὰί τε καὶ
 μειζόνων ἀμείνονες
 ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ
 παχυσῶν, λευκαὶ ἐρυθ-
 ρῶν, μέλαιναί τε
 λιθινῶν. φλέβας ὅσαι
 ἐμφανείας ἔχουσιν
 ἀμείνονες ἢ ὅσων
 μὴ καὶ φαίνονται
 σάρκα δὲ ἐπὶ θρεπ-
 ῖν ἔχειν περισσὴν καὶ
 κρεόν. μάζους δὲ ὅ-
 κρεόν τε καὶ μεγα-
 λους, ἀγαθόν. ταῖ
 τα μὲν πρὸς τῇ ὁ-
 δῇ λὰ ὅτι. πωθαι-
 δαι χρὴ καὶ π-
 τῇ καὶ ταμηνίων,
 πάντα μῆνας φα-
 νωνται, καὶ ἢν πολ-
 θος ἱκανόν, καὶ

αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἰσῶν αἰ-
κάτοις τῶν χρόνων,
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
ἡμέραις τῶν μηνῶν
οὕτω καὶ ταῦτα γί-
νεσθαι ἄριστον.

Τὸ δὲ χωρίον ἐν ᾧ
ἡ σύλληψις ὅσιν, ὃ δὲ
μήτην ὀνομάζομεν,
ὑγρὴς τε καὶ ἰσῆς, καὶ ἰσ-
ρὸν, καὶ μαλακὸν, καὶ
μήτ' ἀνεσπασμένον ἐ-
στω, μήτ' ἐκπεπτεῖς, μήτ'
ἐξ ὁμαλῆς ἀπεσῆ-
σθαι, μήτ' ἐκ μισμυκῆ-
τος, μήτ' ἐκ πεπλη-
σθῆαι ἀμύχανον ἢ ὅ, π-
αῖν τῶν ἐκ τῶν καλῶν
των σύλληψιν γινέσθαι.

Οὐδὲν αὖ οὐδὲ τῶν
γυναικῶν μὴ διώαν-
των γαστρίλαμβάνειν,
φαῖνον δὲ χλωροῖς,
μήτε πυρετοῦ, μήτε τῶν
σπλάγχων αἰτίων ὄν-
των, αὐταὶ φήσονται
φαλὴν ἀλγίαν, καὶ ταῖς

æquales in singulis
temporibus, & in ijs-
dem mēsum diebus.
Sic enim has fieri o-
ptimum est.

A Locū verò in quo
conceptio fit, quem sa-
nè vterū nominam⁹,
sanum esse oportet,
& siccum, ac mollem.
Sit item neque retra-
ctus, neque pronus,
neq; os ipsius sit auer-
sum, neq; conclusum,
neq; eversum. fieri e-
nim nō potest ut cōce-
ptio fiat, quodcunque
tandem talium impe-
mentorū affuerit.

Quecunque igitur
mulieres in vtero cō-
cipere nō possunt, ve-
rū pallidæ apparēt,
neque febre, neque
visceribus in causa
existentibus, hæ capi-
te se dolere dicēt, &

menses sibi malè ac-
 metacos prodire. Si-
 ue autem breui, siue
 longo tempore, ipsis
 sic affectis menses nō
 cōparuerūt, aut vteri
 in his purgatione o-
 pus habent. Quæ-
 cunque verò bene co-
 loratæ sunt, & car-
 nem multam ac pin-
 guem habent, & ve-
 nulas occultatas, &
 dolore carent, & mē-
 ses his aut omnino
 non apparent, aut mo-
 dici & meraci pro-
 deunt. Hic modus
 difficillimus est adco-
 gendum vt conci-
 piant. Si verò men-
 sibus comparentibus
 inculpatè, & mulier
 sic corpore disposi-
 ta fuerit, & non con-
 ceperit, locus in quo
 est. vter⁹ in causa est,

καταμήνια πονηρῶς
 τε σφίσι καὶ ἀκρήτως
 γίνεσθαι. ἢ ὀλίγως δὲ
 ἢ πονηρῶς χρόνον ἐν
 τῇσιν οὕτω διακειμέ-
 νισιν ἀφανεία, ἢ αἰ μὴ
 ἔχει κοιλίης τοιαύ-
 τησι πρὸς ἡμέρας οὐ-
 δὲ σφίσι τε οὐχ ἡσυχίαν
 εἶσι, ἢ σάρκας ποικίλιν
 τε ἢ πύρρην ἔχουσιν, ἢ
 φλέβια κεκρυμμένα,
 αἰσθητοὶ τε εἶσι, ἢ
 τὰ καταμήνια ταύτη-
 σιν ἢ παντὰ πασιν οὐ
 φαίνεσθαι, ἢ ὀλίγα τε ἢ
 ἀκρήτως γίνεσθαι. τὸ βό-
 των ἔπος ἐν τοῖσι χα-
 λιστοτάτοισιν ὅτι κα-
 ταναγκάσαι ὥς ἐν γα-
 στρί λαμβάνειν. ἢ νῦν ἐπὶ
 φαινομένων τῶν κατα-
 μηνίων ἀπροφασίσως,
 τὸ τὸ σῶμα ὡς διὰκει-
 θῆναι, καὶ μὴ συν-
 λαμβάνειν, τὸ χωρίον
 ἐν ᾧ ἢ μήτηρ, αἰπὸν,

ἴστε μὴ δ' ὠνάσθ' ὑ-
 ἔσται οὐ γινώσκοντες· ἢ γὰρ
 ὁ ἑσπασμένον ὄσιν, ἢ
 ἡ πεπληγμένη· τὰ
 αὐτὰ ἄλλα κατὰ γινώ-
 σκοντες ἐκταῦτα, ξυνὸ
 δ' ὡς ἴσιν τε γίνεται, καὶ
 ἐκταῦτα τε καὶ πῆξι.

Ηοι δ' αὖ ἐλκος γέ-
 νηται ἐν τῇσι μήτη-
 ριν, εἴτε ἐκ τοῦ κυ, εἴτε
 ἐκ φύματος, εἴτε ἐξ ἄλ-
 λης πινὸς τροφᾶσιος,
 πυρετούς τε καὶ βου-
 βῶνας πάντησιν αἰνᾶ-
 κη ἐπιγίνεσθαι, καὶ ὁ-
 δυνᾶς ἐν τοῖσι χωρίοι-
 σι τοῦτοισιν. εἰ δὲ καὶ
 τὰ λοχεῖα συναπολει-
 φθῇ, τὰντα ὑπάρ-
 χοντα κακὰ, πάντη
 ἀκριτότ' ὁρᾶ τε καὶ
 χρονιώτ' ὁρᾶ. ἢ πρὸς
 τοῦτοισιν ἄρχονδ' εἰ-
 ῶν τε καὶ κεφαλῆς ὁ-
 δυνᾶαι.

ΕΛΚΕΟΣ Δ'Ε ΓΙΝΟ-

vt foecunda foetu fieri non possit: aut enim reuulsus est, aut euersus: nam & alia quæ isthic fiunt, cum doloribus decolorationeque ac colliquatione fiunt.

Quibus porro vlcus factum fuerit in vtero, siue ex partu, siue ex tuberculo, siue ex alia quadã causa, his febres & inguinum tumores succedere necesse est, & dolores in his locis. Si vero etiam puerperij purgamenta simul fuerint intercepta, hæc mala si fuerint, omnino & meraciora sunt & diuturniora. Et ad hæc præcordiorum ac capitis dolores.

Ulcere autem fa-

cito & sanato, locum
 hunc leuiorem ac du-
 rioré fieri necesse est,
 & minus cōcipere pos-
 se. Si verò solū in fini-
 stra parte fiat vlcus,
 & mulier in vtero cō-
 cipiat, siue dū adhuc
 habet vlcus, siue vbi-
 iam sana est masculū
 magis enixuram esse
 spes est. si verò in dex-
 tra parte vlcus fiat, &
 mulier concipiat, fœ-
 mineū magis fore fœ-
 tum expectandū est.
 At si febres corripiāt
 concipere non poten-
 tem, & attenuata sit
 muliercula, interro-
 gare oportet, an vteri
 vlcus aliquod habeāt,
 aut aliud quippam ex
 malis de quibus scri-
 psi. Si enim in hoc lo-
 co nihil mali subesse
 apparuerit, quod cau-

μέρου, ἢ ἐξ νγίας θέν-
 τος, τὸ χωρίον ἴσως
 ἀνάγκη λαϊότερον ἢ,
 σκληρότερον γίνεσθαι.
 ἢ ἡσυχον δυνάσθαι ἐν
 γαστρὶ λαμβάνειν. αἱ δὲ
 μένον ἐν τοῖσιν ἐπ' αἰ-
 σιρὰ ἡμίονο ἢ κῆρας, ἢ ἕ-
 γων ἐν γαστρὶ λάβοι,
 εἴτε ὁ ἢ κῆρας ἐπ' ἔχου-
 σα, εἴτε λοιπὸν ἡδὴ
 ὑψιὲς ἐσθαι, ὅσον μάλ-
 λον τεκεῖν αὐτῷ ἢ πῶς
 ὅστιν. αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ἐπὶ
 δεξιὰ ὁ ἢ κῆρας ἡμίονο,
 ἢ ἕγων ἐν γαστρὶ ἔχου-
 σιν, ἢ πῶς μάλλον ὁ αἰσ-
 ρὸν χρεὶ δουκέν ἴσως.
 ἢ ἕγων πῶς τοῖς ἡμίων-
 ῶ δυνάμει ἐν γαστρὶ
 λαβεῖν, ἢ λεπτῆς βη-
 χὸς ἐχέουσα, πτωχεύει
 ἢ χρεὶ, μή τι αἰ μῆσαι
 ἢ κῆρας ἔχουσιν, ἢ ἄλλο
 ἢ τὸ πονηρῶν ὧν ἔχου-
 σα. αἱ δὲ ἐν πᾶσι χωρί-
 οισι μὴδὲν ἴσως κα-

καὶ φαίνοιτο αἶπον
τῆς λεπιδύσιός τε καὶ
τοῦ μὴ συναμβαίνειν
διώσθαι, αἷμα ἐμέ-
σαι πλὴν γυναικὸς πρὸς
δοκιμον. τὰ δὲ καὶ ταμῆ-
νία τῇ τριακῇ, ἢ φέ-
σαι αὐτὰ γυν. ἢν δὲ ὁ πυ-
ρετός τις, ἢ τὸ τῆς
ἐξέως τῷ αἵματι, καὶ
τὰ καὶ ταμῆνία φα-
νῇ, αὐτὰς δὲ λήψεται.
ἢν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς
πρὶν ἢ τὸ αἷμα αὐτὰ
ἐξαγῆται, ἢ γὰρ γυν.
πρὸς τὸν τρέπον, κιν-
δυνός ἀπολείπει πλὴν
γυναικὸς ἐμφοδοῦν,
ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

Οἰσάτω δὲ αὐτὰς γαστρί-
δοκίους ἔχειν, οὐκ
ἔχονσαι, καὶ πολλοὺς
μήνας ἐξαπατῶνται,
τὰ καὶ ταμῆνίων δὲ φα-
νομελίων, καὶ τὰς γαστρί-
δας ὁρῶσιν αὐξανομέ-
ναι τε καὶ κινεομελίας,

sa sit attenuationis,
& quod concipere nō
possit, sanguinem vo-
miturā esse mulierē
expectandū est. men-
ses autem tali neces-
sariō euannerunt. Si
verò febris soluta fu-
erit à sanguinis eru-
ptione, & menses cō-
paruerint, in vtero cō-
cipiet. Si verò prius-
quam sanguis erum-
pat, alui excrementa
liquida facta fuerint
prauo modo, pericu-
lum est periturā esse
mulierē antea quàm
sanguinem vomat.

Σ Quæcunque in vte-
ro se concepisse pu-
tant, & non concepe-
runt, & p multos men-
ses fallūtur, mēstruis
purgationibus nō ap-
parētibus, & vētres au-
geri ac moueri vidēt,

hæ & caput dolent, & collū, & præcordia, & in mammis lac ipsis nō est, nisi modicum quiddam atque id aquosum. Postquam vero ventris tumiditas exoluta fuerit, ac molles factæ fuerint, in utero concipient, si non aliud quoddam impedimentum ipsis fiat. Nam hæc affectio bona est ad mutationem in utero faciendam, ut post hoc tempus in utero concipiant. At his quæ conceperunt, dolores hi non fiunt, nisi familiares his fuerint, capitis dolores, & lac in mammis gignitur.

At verò eas quæ à diuturnis fluxionib⁹

Τὰς δὲ ἅπας τῶν ἐόντων τῶν πολυχρονίων

αὐταὶ κεφαλὴν τε ἀλγίουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ἅπασαν χόνδρια, καὶ ἐν τοῖσι πτῦοις γάλα οὐκ ἐγγίνεται σφίσι, εἰ μὴ ὀλίγον πικρὸν ἴδαίης. ἰσὺν δὲ ἐκέρπειται τὸ πῖς γαστρὸς ἀπὸ λυθῆ, καὶ λαμβανὲν γίνονται, αὐτὰ ἐν γαστρὶ λήθονται, ἢν μὴ πᾶσι καὶ λυμὰ γίνονται σφίσι. ἰσὺν τὸ πάθος γὰρ τοῦ ἀγαθόν ἐστι μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ἰσχυρί, ὥς τε μὲν πεῦπον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβανέειν. τῇσι δ' ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ τὰ ἀλγύματα τοῦτα οὐ γίνεται, ἢν μὴ ξυνήθια ἴωσι ταύτησιν αἰ κεφαλαλγία, καὶ γάλα ἐν τοῖσι πτῦοισιν ἐγγίνεται.

χομμένας, ὁρῶται αἰ
κεφαλὴν ἀλγέουσι,
καὶ ὀσφίω, καὶ τὸ κῆ
τω τῆς γαστρὸς. ἐρεοδα
δὲ καὶ πρὸς αἰμωδίας,
καὶ ἀμελνωσμοῦ, καὶ
ἡχῶν. ὁκῆσαι δὲ νή-
σεις ἐοῦσαι, ὑπόχολα
ἐμέουσι πολλὰς ἡμέ-
ρας, μήτε ὠγαστὶ ἔχου-
σαι, μήτε πυρεταί-
νονσαι, πυνθάνεσθαι
ἐλμυνθας, σρογγύλας
εἰ ξυμεμέουσιν· ἢν δὲ
μὴ ὁμολογέωσι, ὥρο-
λέγειν αὐτῇσι πῦτο
ἐσεσθαι. γίνεται δὲ
μάλιστα μὲν πῆσι γυ-
ναξὶ τὸ νόσημα τοῦ-
το· ἐπιπτα δὲ καὶ
παρθένοις, τοῖσι δ' ἄλ-
λοις αἰσθῶσιςιν
ἥσσον.

Οσας δὲ αἰὲν πυ-
ρετῶν ὁδυνάαι γίνον-

θ, θανάτους μὲν οὐκ

ne febribus dolores fiūt, mortem quidē non

vexātur, interrogare
oportet an caput do-
leant, & lūbos, & infer-
nam ventris partem.
Interrogādε sunt etiā
de dentiū stupore, &
visus hebetudine, &
aurium sonitu. Que-
cunq; autem dum ie-
iunæ sunt, subbiliosa
vomūt p̄ multos dies,
quum neq; vterum ge-
stent, neq; febricitēt,
cas interrogare opor-
tet an lumbricos ro-
tundos simul vomāt.
Si enim hoc non con-
fidentur, prædicendū
est ipsis futurum esse.
Fit autem hic mor-
bus maximè quidem
mulieribus· deinde ve-
rò etiam virginibus,
alijs autem homini-
bus minus.

¶ Quibuscūq; verò fi-
ne febribus dolores fiūt, mortem quidē non

inducunt: verum ple-
riq; diuturni sunt, &
multas mutationes ac
recidivas habent. Mo-
di autem hi sunt: pri-
mum quidem ex capi-
tis doloribus, aliqui
sunt leues, aliqui mul-
to grauiores. Utrosq;
verò hoc modo confi-
derare oportet.

¶ Quicumq; hebetem
visum habet, & rubor
quidam ipse sit in ocu-
lis, & pruritus fronte
vexat, his sanguis sua
sponte manas opitula-
tur. Atq; hic modus ne-
cessario simplex est.

¶ Quibus verò dolo-
res circa caput & fro-
tem, ex magnis vetis
fiunt, & ex frigoribus
cum vehementer cal-
facti fuerint, eos gra-
uon τ μεγαλων γινοντη, η, οτ τιν ψυχίων ο-
ταν θαλφθωσιν ισχυρως, τοντους δε κρη-
ζαι

εξ οργαζονται. πωλυ-
χρονοι ε αι παλαιους
εσιν, η μετα-
στασις εχουσι η, απο-
σσοφας. οι δε νεοτοι,
απο τον μηδ. τιν παλ-
τιν κεφαλιν αλγη-
ματων, τα η ουηδεια,
τα δε χαλιπωπερα
πολλω. κρη ε απο σκε-
πιας εκάτορα αυ-
των, ωδε.

Οκιστοι ε αι τ αμ-
ελυωυσι, η ορυνθος
πιχουσι, απ τιν ο-
φθαλμων αυθισι γι-
νει, η κινσμος εχα-
πο μετεπον, τ εθισιν
αρηγει αιμα ενω α-
πο τ αυτοματον. και
εξ κινσματος απλως
ετος ο βροτος.

Οισι ε οδυνηαι παλ-
τιν κεφαλιν η ο με-
τεπον, απ τιν αιε-
των τ μεγαλων γινοντη, η, οτ τιν ψυχίων ο-
ταν θαλφθωσιν ισχυρως, τοντους δε κρη-
ζαι

PRORRHETIC. II. 457

α ἢ πλείως μάλιστα
παλλάσσουσιν. ὧφε-
λουσί τε ἢ, πλεροί,
βλεῖναι ἐν τῇσι ῥίσι
ινόμεναι, μᾶλλον ἢ
πὸ τ' αὐτομάθου· εἰ δὲ
ἢ, ἐξ αὐτομάτης. καὶ
ὕστερ γίνοντο πλείως,
ἔστε ἢ ὧφας ἐπιγε-
ῖαθ'· οἵ τε πλεροί ἐπι-
χρόμενοι, τὰς ὁδῶας
ἐν μὴ πᾶν ὡσι, φύμα-
τα αὐτομάτη ἐπιχρῶντα
ἢ ἀχροίαις πύτοισιν.

Οκτώσισι δὲ ὁδῶαι
αὐτὸν ποροφασίων τ' γί-
νοντο, ἢ πολυχρόνιοι,
ἢ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ,
ἢ χροίοις τε ἐσσι καὶ ἀμε-
νηνοίοις, προορεῖαθ' ἵδ-
ροῖσι τὸ νόσημα πολ-
λῶ χαλεπώτερον το-
πρόσθεν. ἢν δὲ ἢ, ἐς ὅν
βράχην τε καὶ ἐς τὸν
ὧθον ἢ ὁδῶν ἢ χροί-
αῖν πρὸς κεφαλὴν ἀ-
πολιποῦσα, καὶ αὐτὴς

uedines quidē maxi-
mè perfectè liberant.
profunt autem & ster-
nutationes, & q mucī
in naribus fiūt, magis
quidem sua sponte: sin-
minus, coacte. Graue
dines autē fiūt pfectè,
adeò vt & tussēs suc-
cedāt: & sternutatio-
nes succedentes, si do-
lores non sedauerint,
necesse est tuberculā
& decolorationes his
succedere.

Quibus autē dolo-
res sine manifestis cau-
sis fiūt, & diuturni, &
in toto capite, sūtq;
ipsi & graciles & de-
biles, his prædicendū
est morbū longè gra-
uiorem priore esse.
Si verò etiam ad col-
lum, & ad dorsum do-
lor descendat, caput
relinquens, & rur-

sus ad caput recurrat, adhuc grauior fit. Verum omniū horū grauiissimus est, si ex capite ad collū ac dorsum tendat. Vtilitates autem his ex abscessib⁹ fore expectādum est: aut vbi pus p tussim reiecerūt, aut hæmorrhoidas habēt, aut pustulas in corporibus enatas. Cōfert etiā caput furfures habens.

¶ Torpores & pūcturæ purginosæ velut ab vrtica, quibus per caput discurrent, aliquādo p totū, aliquādo per aliquā partem: sæpe verò & frigiditas aliqua ab ipsis sentiri putatur, velut p caput discurrere, hos in interrogare oportet, an etiā ad sūmā linguā punctura illa pcedat.

πάλιν πάλιν θρομῆα εἰς πλὴν κεφαλὴν, ἢ εἰς χεῖρα πρὸν γίνεσθαι. τῶν δὲ πάντων δεινότερον, εἰ ξυμτείνουσι καὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν βραχίονα τε, καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφειλάς τισι τοῖσι προσδίδχεται ἐξ ἀποστασιῶν εἶσθαι. ἢ πῦον βύξασιν, ἢ αἰμόρροῖδας ἔχουσιν, ἢ ἐξ αὐτῶν δήματα ἐν τοῖς σώμασι. λυσιπλῆεις δὲ καὶ πυρεθῆσαι ἢ κεφαλὴν.

Νάρκη δὲ καὶ κνιδώσεις οἱ σι διὰ τῆς κεφαλῆς διαίτουνται, τότε μὲν διὰ πάσης, τότε δὲ διὰ μέρους πινός. πολλὰς δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκίμα αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρεῖται διὰ τῆς κεφαλῆς, τοῦτον ἐπιπνέειν, εἰ καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν ἀκρὴν ἀκνέεται ἢ κνιδώσεις. εἰ

PRORRHETIC. II. 459

ἢ ἄλλοι ποῖοι, πλείον
ἐ νόσημα γίνεσθαι, καὶ
χαλεπώτερον ἀπαλ-
λάξαι. οὐ πῶς δ' αἶον
ζύντε. οἱ δ' ὅτι πᾶσι τῶν
ὠφελειῶν ἐξ ἀπιστα-
σίων οἷς τῶν προγίγνα-
σθαι. ἡ γὰρ μὲν τοῖς ἐπι-
γίνονται ἀπιστασίαις ὡς
τῶν τοῖς ἡ ἐκείναισιν.

Οἱ δ' οὖν δὲ ξυνὸν πᾶ-
σιν ὁ δὲ νόσος σκορδι-
νοὶ λαμβάνουσι, δυσά-
σταστα καὶ ἐν ἡμῶν
γίγνεται δ' ὁ βέλτερος οὐ-
τος μάλιστα γίνεσθαι. αἱ
δ' ἄλλαι νόσοι αἱ ἀμφὶ
κεφαλὰς, αὐτὰρ οἱ τε
ἡ γυναικῶν, ἀσφαλῶς
ἰσχυρότατα, καὶ πολὺ
χρονιώτεροι. γίνον-
ται δ' καὶ νεανίσκοις
τε καὶ πρεσβυτέροις
τῇσιν αὖ ἡλικίῃ, καὶ
μάλιστα τῶν κατὰ μὴ-
νίων ἐς τὴν ὑπόδοον.
tatis ætate, & maximè circa mēfiū p̄gressū.

Si enim hoc fecerit,
perfectius morbus fit,
& qui difficilius sub-
moveri possit. Verū
absq; hoc facilis est.
Modi verò utilitatū
cōsequendarū ex ab-
scessibus contingent,
veluti antea scriptum
est. Sed tamē absces-
sus minus in his suc-
cedunt, quàm in illis.

Quosunque verò
vnā cū doloribus ver-
tigines corripiūt, ma-
lum ægrè exolubile
ac furiosum existit, se-
nibus autē maximè
hic modus fit. At alij
morbi circa caput, &
viris, & mulieribus,
cum securitate vehe-
mentissimi sunt, & diu-
turniores: fiunt autē
& adolescentibus, &
virginib⁹ in ea puer
tatis ætate, & maximè circa mēfiū p̄gressū.

Mulierib⁹ verò in ca-
pitis doloribus, alia
quidē omnia fiūt, quę
& viris. Verūm pūctu-
rę illę pruriginosę &
affectiones atrabila-
rię. his min⁹us quàm
viris, si nō menses pe-
nit⁹us aboliti fuerint.
¶ Quib⁹ colores dū iu-
venes sunt, pravi sunt
ad multū tēpus, & cō-
tinēter, nō tamē mor-
bi regij modo: hi siue
viri sint, siue fœminę,
caput dolēt, & lapides
ac terrā comedunt, &
hemorrhoidas habēt.

¶ Pallidi verò cū viro-
re colores qui diutur-
ni sunt, & morbus re-
gius vehemēs nō est,
alia quidē eadē face-
re solent, verūm pro
lapidum ac terrę esu,
ξυμβαίνει. αὐτὴ δὲ τῶν
γῆς τρώξιός τε ἡ ἀποχόνδρια λυπαίει μάλλον

τῆσι ἢ γυναιξίν ἐν τῇ
σι κεφαλαλγίῃσι, τὰ
μᾶλλον παύειν γίνεσθαι,
ἢ καὶ τοῖσιν αὐδράσιν.
αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ
μελαγχολικὰ, ταύτη
σιν ἥσσον, ἢ τοῖσιν αὐ-
δράσιν, ἢν μὴ τὰ κατὰ
μήνια τελείως ἡφανί-
σμενα ᾖ.

Οἷσι ἢ τὰ χρώματα
νέοις ἔσσι πονηρὰ ὅτι
πολυὺ χρόνον, ξυμ-
χέως ἢ, μὴ ἰκτεριώδια
βόπον, ὅτι καὶ τὸ αὐ-
δρῶν καὶ τῶν γυναικῶν,
κεφαλὴν ἀλγίεσι, καὶ
λίθους τε καὶ γῆν τρώ-
χουσι, καὶ αἰμορροϊ-
δας ἔχουσι.

Τὰ ἢ χλωρὰ χρώ-
ματα ὅσα χρόνιά εἰσι,
καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἰκτεροὶ
εἰσι, τὰ μᾶλλον τὰ αὐ-
τὰ ποιεῖν αὐτοῖσι
λίθων τόντους καὶ τῆς
γῆς τρώξιός τε ἡ ἀποχόνδρια λυπαίει μάλλον

ἐπερουν.
Οκίσσοι δὲ πούλιω
ρόνον ὡχοὶ φαίνον
ἢ, ἢ, τὰ πρόσωπα ἐ-
μελὺ ἀέχοντες, εἰδ-
α χρεὶ τούτους πλὴν
φαλὴν ὁδωμελὺς
πρὸς τὰ ἀλάλχνα ἀλ-
ήματα ἔχοντες, ἢ αὖ
ἢ ἔδρη κακὴν π αὖ
πρὸς τούτοις. τοῖσι δὲ πλε-
οῖσι τῶν τοιούτων φα-
μελὺν, ὅχι αὖ τούτων
κακῶν φαίνε, ἀλ-
ἢ ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ
καὶ πάντα.

Οἱ δὲ τῶν νυκτὸς ὄρων
τες, οὓς δὴ νυκταλ-
ωπας καλεομεν, εἴ τοι
ἀλίσκονται ἀπὸ τῶν νο-
σήμαζες νεοί, ἢ παῖδες
ἢ ἢ, νεανίσκοι· ἢ αὖ
πολλὰ αὖτον ἀπὸ τῶν
αὐτομάτως, οἱ δὲ πε-
σαρεκαθὲν ἡμέροι, οἱ δὲ
πρὸς ἡμέρη· πρὸς δὲ ἢ
αὖτον ὅλον παρ-

præcordia hos magis
affligunt q̄ alteros.

Quicūq; verò mul-
to tempore pallidi ap-
parēt, & facies in tu-
morē eleuatas habēt,
eos caput dolere sciē-
dum est, aut circa vi-
scera dolorē habere,
aut in sede malū ali-
quod in seipsis. Ex his
autē apparētibus ple-
risq;, non vnū aliquod
horum malorum ap-
paret, sed plerūq; mul-
ta, aut etiam omnia.

Qui nocte vident,
quos sanè nyctalopas
vocamus, hi morbo
corripīuntur iuuenes,
aut pueri, aut etiam
adolescentes: & libe-
rātur sua spōte, aliqui
in quadraginta dieb⁹,
aliqui septimo men-
se: quibusdā verò & p
totū annum perman.

fit. Quapropter de tē-
pore coniectare oportet,
ita ut & ad morbi
robur, & ad agri ata-
tem respicias. Absces-
sus autem his profunt
insuper apparentes, &
ad infernas partes flu-
entes. Verūm nō val-
de accedūt, propter iu-
uentutē. At mulieres
non corripuntur ab
hoc morbo, neq; vir-
gines quibus menses
cōparent. Quibus au-
tem lachrymarū flu-
xiones diuturnæ fue-
rint, & hi nyctalopes
sunt, eos interrogare
oportet, an caput do-
luerint antea, quā
hæc reuelarent.

Χ Quicunq; dum ne-
que febricitāt, neque
decolores sunt, sæpe
& verticem & tempo-

μειν. συμαινέσθαι χρῆ-
σθαι τοῦ χροῦς, ἐς τε
πρὶν ἰσχυρὸν τὸ νοσήμα-
τος ὁρῶντάς, ἐς τε πρὶν
ἡλικίην τὸ νοσήσαντος. καί
τῃ ἀποστάσει, ὡφελές
σι μὲν οὖτος ἐπιφανὸς
μυκί τε καὶ ἐς τὰ κατω-
τέρω αἰναι. ἐπιγίνοντι
τὸ κάστα. Διὰ πρὶν νεό-
τητα. αἱ δὲ γυναῖκες
ὅχι ἀλίσκοντι ὑπὸ τοῦ
νοσήματος τέθον, ἔδὲ
παρθένοι ἡσι τὰ ἐπι-
μήνια φαίνονται. οἷσι δὲ
ῥεύματα δακρύων πο-
λυχροῖα, ἢ νυκτάλω-
πις γίνονται, τότε ἐ-
πιπρωτὰν, ἢ πρὶν κα-
φαλὴν ἢ περιηλθὴς ἔς
ἑωσι, πρὶν τὸ ἀποκλινεῖν
μάτων τουτέων.

Οἷοι δὲ μήτε πυ-
ρετίναντες, μήτε ἄ-
χροι ἐόντες, ἀλγέ-
ουσι πολλαίς πρὶν τε
κερυφὴν, καὶ πρὶν τοῦ

ους, ἢν μὴ πλὴν ἄλλων
 αὐτὴν ἔχουσιν ἀπὸ
 χσιν ἐν τῷ προσώ-
 ῳ, ἢ βαρὺ φθέγγων
 ἢ ὀδόντας ἀλγέω-
 ι, τὸ τοῖσιν αἷμα ῥαί-
 χε. διὰ τὸ ῥινῶν προς-
 ῖχεσθαι. οἷσι δὲ ἐν
 ῶν αἷμα ῥεῖ, δοκέου-
 σιν οἷον ὑγιαίνειν τὰ λ-
 ατὰ τῆς ἡσπληνῆς
 ὑρῆσεις ἐπερμελὶον ἔ-
 χοντας, ἢ τὴν κεφαλὴν
 ἀλγέοντάς τε ἢ, μαρ-
 μαρυγῶδες πρὸ τοῦ
 φθαλμῶν φαινόμε-
 νον σπρίσι. τοῖσι δὲ πλεί-
 σοις τὸ τοῖσιν αἷμα
 τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἔ-
 πως ἔχοντα φαίνεται,
 ἢ τὰ ἀπὸ τῆς σπληνός.

Οὕτως δὲ πενήτε
 καὶ σόματα δυσώ-
 δεα, οἷσι σπληνὲς με-
 γάλοι. ὁπόσοι δὲ
 ἔχουσι σπληνὰς μεγά-
 λους, μήτ' αἰμοῦ ῥαί-
 χαι

ra dolent, si nō alium
 manifestū habuerint
 abscessum in facie,
 aut grauit̃er loquan-
 tur, aut dētes doleāt,
 his sanguinem per na-
 res erupturū esse ex-
 pectandū est. Quibus
 verō ex naribus san-
 guis fluit, hī alioquī
 sani esse vidētur: hos
 autem vel splenem in-
 tumorem eleuatum
 habere comperies,
 vel caput dolere, &
 splendicans quiddam
 ipsis ob oculos obuer-
 sari. Plerisque verō
 horum simul & caput
 & splen, hoc modo se
 habere apparent.

Gingivæ vitiatæ, &
 ora graueolentia his
 sunt, quib⁹ splenes ma-
 gni. Qui verō habent
 splenes magnos, nec
 sanguinis eruptiones

hūt, nec os foetidū, ho-
rū tibiae praua vlcera
habēt, & cicatrices ni-
gras. fin aliū patētem
habeāt abscessū in fa-
cie, aut graue loquā-
tur, aut dētib' doleāt,
ijs sanguinis eruptio
per nares expectāda.
at quib' partes sub o-
culis valde attollūtur
ijs esse magnos lienes
cōperies. Sin & in pe-
dibus tumores acce-
dāt, aquā etiā habe-
re videbuntur. verūm
vēter, & lūbi spectād i.

¶ Distortiones verò in
facie, nulli alij corpo-
ris parti cōmunes, ci-
to sedātur aut sua spō-
te, aut necessitate: re-
liqui verò siderantur.

¶ Quibus prēter motus
impotētia attenuatur
τοῦ σώματος ἐπικοινωνή, ταχέως πάνε, καὶ
αὐτόματα καὶ πρὸς αὐτάς. οἱ δ' ἄλλοι ἀπὸ πλη-
κτοί. οἷσι μὲν τῷ μὴ δυνάσθαι κινεῖσιν, λεπνώντι

γίνονται, μήτε σόμα δὲ
σώδεις, τὸ πίων αἰ κνη-
μαι ἐλκεα πονηραὶ ἰ-
σχουσι, καὶ ὕλας μεγάλας.
ἢν δ' ἄλλην φανε-
ρὴν ἔχουσιν ἀπόστασιν
ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βα-
ρὺ φθέγγωντι, ἢ ὁδόν-
τας ἀλγέωσι, ζυτίοι-
σιν αἰμορῆα γίνεσθαι διὰ
ἐνῶν προσδέχεσθαι.
αἷσι δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀ-
φθαλμούς, ἰσχυρῶς, τούτους σωλῆ-
νας μεγάλους εὐρήσεις
ἔχοντας. εἰ δὲ καὶ ἐν
ζῶσι ποσὶν οἰδήματα
προσγίνονται, καὶ ὕ-
δωρ φαίνεσθαι, ἔχον-
τες ἄλλα καὶ πῶ γαστέ-
ρα, καὶ πῶ ὀσφυὶ ἰσχυ-
ρῶς πιδεῖν.

Τὰ δὲ ἐν τοῖσι προ-
σώπῳ παρὰ τὸ μέ-
μα, ἢν μηδενὶ ἄλλῳ
αὐτόματα καὶ πρὸς αὐτάς. οἱ δ' ἄλλοι ἀπὸ πλη-
κτοί. οἷσι μὲν τῷ μὴ δυνάσθαι κινεῖσιν, λεπνώντι

νεροσηκῶς τῷ σώματι,
 ἔτι ἀδυνάτοι εἰς τὸ
 κατὰ τὰ αἵματι. οἷσι δὲ ξυ-
 τήξιος μὴ ἐπιγυόνῃ,
 ἔτοι δὲ ἔσοντ' ὑγιῆς.
 περὶ δὲ τὸ χρόνον ὅπου τε
 ἔσοντ', προλέγειν ἐς
 τὴν πύλιν τῷ νοσή-
 ματι ὁρῶντα, καὶ ἐς τὸν
 χρόνον, καὶ ἐς τὴν ἡλι-
 κίην τῷ αὐτῷ ὄντι, καὶ
 εἰς τὴν ὥρην, εἰδὼς ὅτι
 τὰ παλαιότατα τῷ νο-
 σήματι, καὶ τὰ κακί-
 σα, καὶ κυλινδρῶμα,
 βαρύντατα ὑπακύνει.
 καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεγραμμέ-
 νοις τῷ σώματι. ἐστὶ δὲ
 καὶ τὸ φθινόπωρον πε-
 ρὶ τὸ χειμῶν τῷ ἥρος τῷ
 καὶ τῷ θεριῷ αὐτοῖσι
 δειότορος ταῦτα τὰ
 νοσήματα ἀρτίζει.

Αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ὤμοις
 γενόμεναι ὀδύναι, οἷον
 σαῖες τὰς χεῖρας ἐ-
 παίγναι, τὰ βραχίονα, νάρ-
 κησεν καὶ ὀδύναι πα-

morbida pars corpo-
 ris, hi sanari nequeunt.
 at quib⁹ colliquatio-
 nes nō accedunt, hi sa-
 ni euadēt. Cæterū de
 tempore quādo sanī
 erūt, prædicēdū est, re-
 spectu habito ad vim
 morbi, ad tēpus, & ad
 ætatē hominis, & ad
 anni tēpus, ita vt eius
 rei memor sis, quod
 vetustissimi morbi, &
 pessimi, & qui reuol-
 uuntur, grauissimè
 obediunt: itēque hi
 qui sunt in vetustissi-
 mis corporib⁹. Sed &
 autūnus & hyems, ad
 tales morbos submo-
 uēdos minorem com-
 moditatem exhibent
 quā ver & æstas.

¶ Dolores porrò in
 humeris orientes, qui
 quidem ad manus
 descendunt, torporēs-
 que ac dolores indu-

cant, his abscessus nō
succedūt, verū migrā
bilē vomētes sanātur.

¶ Qui verò isthic in
humeris manent, aut
etiā ad dorsum pgre
diūtur, eos puris, aut
atræ bilis vomitu ef-
fugiūt. Verūm de his
ita cōsiderationē fa-
cere oportet. Si qui-
dem enim facilē spi-
rauerint ac graciles
fuerint, atrā bilem ip-
sos vomituros esse
spes est. Si verò diffi-
ciliūs spirauerint, &
in faciem ipsis color
incurrit qui prius nō
erat, siue rubicundus,
siue niger, eos magis
pus sputuros esse spe-
randum est. Ad hæc
verò considerandum
est etiā, an in pedibus
tumores sint: nam &
hoc signum in his cō-
fentit. Atque hic mor-

εἶχασιν, ταύτησιν ἀ-
ποσάσεις ἢ καὶ ἐπιγί-
νον. Ὑγιαζόν. ὅς, με-
λαίνας χολὰς ἐμέον-
τες. ὁκνῶσαι δὲ αὐτοῦ
μελὺσιν ἐν τοῖσιν ὥμοι-
σιν, ἢ καὶ ἐς τὸν νῶτον
ἀθικνίονται, ταύτας
πῶον ἐμέσαστες κα-
φυγαύσιν, ἢ μέλαι-
ναν χολήν. καὶ ταμει-
σάειν ὅς περὶ τοῦ πτεῖον
ὥδε ἢν ἢ πρὸς ὅσους ἴω-
σι καὶ ἰσχυροί. μέλαιναν
χολήν αὐτοῦ. μάλλον
ἢ πρὸς ἐμέσαι. εἰ δ' αὖ
δυσπνοῶται, καὶ ἰσχυ-
ρὸς ὥμων ἐπιτεῖχει
πρὸς αὐτοῖσι χρεῶμα, ὃ
πρόσθεν ἐκ ἐπεγλύετο,
ἢ πρὸς ὕψρον, εἴτε μέλαι-
νὰ ἢ πρὸς πῶον ἢ πρὸς μά-
λιν πύσειν. σκίπτει δὲ
ὅς πρὸς τὰ τοῖσι, καὶ εἰ
ἐν τοῖσι ποσὶν εἰδήμα-
τα εἴσι. καὶ πρὸς ὅσους
μεῖον τοῦ τοῖσιν ὁμο-
λογεῖον ὅσι. ὅς δὲ νόση-

καὶ ὁμοῦ, τοῖσιν ἀνδρά-
σι προσγίνε· ἰχυρό-
τατον, ζῶσιν ἀπὸ πε-
ταράκου πεντήκοντα ἐς
ἑξήκοντα. πλὴν ἡλι-
κίην, τὰν πλὴν μέλιναν
ἰχτιάδων βιάζονται.

Σκέπτεται δὲ δεῖν ὡ-
ς πρὸς ἰχτιάδων ὁμο-
σοι γὰρ τῶν γερασ-
τέρων αἵ τε νάρκωσι
ἰχυρόταται καὶ κατὰ
ψύξεις τῆς ὀσφύος τε
καὶ τῶν σκελέων, καὶ
ὡς αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀ-
δυνατεῖν, καὶ ἡ γα-
στὴρ οὐ διαχωρεῖται, εἰ-
μὴ πρὸς ἀνάγκην,
καὶ κατὰ τῆς μύξας
πολλὴ διεξέρχεται,
πονηροῖσι χρονιώτα-
τον τὸ νόσημα ἔσται
καὶ πρὸς τὸ ἐλάττω-
σθαι. καὶ τὰς ὥφει-
λεῖται ἐς τὸ ἔατε

bus, viris vehemētis-
simus esse solet, à qua
dragesimo anno vsq;
ad sexagesimū. Qua
ætate etiam coxendi-
cum morbus maxi-
mè affligit.

Porro de coxendi-
cū morbo sic contide-
rationē facere oportet.
Quibuscunq; se-
nioribus torpores ve-
hementissimi sunt, &
perfrigerationes tum
lūborum, tum crurū,
& qui pudendū arri-
gere nō possunt, & q-
bus aliud nō egerit,
nisi ad necessitatem
coacti, & prodit ipsis
multus stercoraceus
muc⁹, his maximè diu-
turnus morbus erit:
prædicendumque est
annum vt minimum
duraturum esse mor-
bū, ab eo tēpore quo
incepit, & opē ad ver,

& æstatē expectandā esse. At verò iuuenibus nō quidē min⁹ doloris inducit corēdicū morbus, verū brevior est. nā xl. die liberātur. Sed neq; torpores vehementes accedunt, neq; perfrigerationes crurū ac lūborū. Quibus autem hic morbus est quidē in lūbis ac cruribus, nō autē affligit adeo vt decūbant, considerare oportet an alicubi sint collectiōes in coxa, & interrogare an ad inguē dolor pgre diatur. Si enim ambo hæc habet, diuturnus fit morbus. Interrogā dū insuper est, an infemore torpores insint, & ad poplitē pgre diatur, & si hoc fateatur, rursus rogandū, an & p tibiā ad summū pe-

ἢ τὸ θέρους προσδύχει. τοῖσι ὅ γε νεανίσκοι-
σιν, ἰσχυροὶ μὲν ἔχουσιν αἱ ἰσχιάδες, βραχύνονται δὲ ἢ πρὸς σαρκὶ καὶ στήθεσι καὶ πλάττονται. ἀλλ' ἔτι αἱ νάρκας ἐπιγίνονται ἰσχυραὶ, ὅτε αἱ κατὰ φύξιν τὰ σκέλην ἢ τὸ σπύλον. οἷσι δὲ τὸ νόσημα τὸ ὅτι ἢ ἐν τῇ σπύλῃ ἢ τῷ σκέλει, βιάζεται ὅτε ἔτι πρὸς ὥστε καὶ τακίεσθαι, ξυσπρέμματα σκέπτεσθαι ἢ ἥπον ἐν τῷ ἰσχυῷ, ἢ ἐπ' ἀνέρεσθαι, εἰ εἰς τὸν βυβῶνα ἢ ἐν τῇ ἀκνέει. ἢ ἢ τὰ ὅλα ἔχει ἅμα φωνή, χροῖον τὸ νόσημα γίνεσθαι. ἐπ' ἀνέρεσθαι ἢ ἢ ἐν τῷ μηρῷ νάρκας ἐγγίγνεται, καὶ εἰς πλὴν ἰγνύναι ἀκνέειν. καὶ ἢ φωνή, αὐτὸς ἐρεῖσθαι, καὶ ἢ διὰ τὴν κνήμην, ὡς ἐν τῇ σπύλῃ τῷ

ποδός. ὁ κήσοι δ' αὖ τὰ
 πίων τὰ πλείστα ὁ μολο
 γέωσιν, εἰπὲν αὐτοῖσιν, ὁ
 πὺ σκέλος σπιν, ἔπε μ
 θερμὸν γίνεθ', ὅπερ ἔ
 χροῖν. ἢ ἔνδεσος αὐτῇ, ὁ κή
 σοισι μ' αὐτὰ τὴν ὀσφυ
 αὐλείπυσσας τὰ κατω
 βέπεθ', δαρυῖναι. ὁ κή
 σοισι ἔ τὰ περὶ ἰχία καὶ πὴν
 ὀσφυ μὴ αὐλείπυσσας
 εἰς τὰ αὐτὰ τρέπεθ', προ
 λέγειν δεινὰ θέν' οἷσι ἔ
 πρὸ τὰ ἄρθρα, ὁ δυνά
 τε γίνοντ' καὶ ἐπάρσιες,
 καὶ κατὰ πᾶν ὅ, ὅ κα
 τὰ πρὸ δαξικῶ τρέπω,
 οὐρήσεις τὰ τε σπλάγ
 χνα μεγάλα, καὶ αὐτῶ ὅ
 ρω λουκὴν ἁποσάσιν. καὶ
 οὐ κροτάφους ἢ ἐπαί
 ρη, φήσει πολλὰ κίς ἀλ
 γέειν, φήσει ἔ καὶ ἰδρω
 τας αὐτῶ, γίνεθ' νυκτε
 ρινούς. ἢν δὲ μήτε ἁπο
 τῶ ὄρω ὑψίσταθ' ἢ ὑπο
 σάσις αὐτῇ, μήτε οἱ ἰ
 δρωτες γίνονθ', κίνδυν

de pcedat. Qui enim
 pleraq; horū confessi
 fuerint, his dicendum
 crura nūc calida, nūc
 frigida fieri. Quod
 si morbus hic lumbos
 relinquēs, aliquibus
 ad infernas partes ver
 tatur, eos confidentes
 esse iube. Quibuscūq;
 verò coxas & lūbos
 nō relinquēs, ad sup
 nas partes cōuertitur,
 malū id esse prædicē
 dū est. At quib⁹ circa
 articulos dolores sūt
 & tumores, & sedan
 tur, nō podagrico mo
 do, in his cōperies vi
 scera magna, & in vri
 na subsidētiam albā.
 Et talis si tēpora ele
 uauerit, dicet se sæpe
 dolere, dicet etiā su
 dores sibi nocturnos
 oboriri. Si verò neque
 in vri na subsidet talis
 subsidētia, nec sudores

hunt, periculū est ne aut claudi fiāt articuli, aut affectio abscessus humore melli similis, sub ipsis nascatur. Fit autē hic morbus his quibus in pueritia & iuuentute sanguis ex narib⁹ fluere solitus desijt. Proinde interrogādū est de sāguinis eruptione, an iuuentute facta fuerit: & an pruriginosæ puncturæ, & in pectore, & in dorso insint: & quibus alui dolores fortes inducāt citra exturbationes, & quibus hamorrhoides fiāt. hoc enim horum morborū principium est. Si verò malo colore sint hi homines, interrogandū est an caput doleant. Hoc enim fatebuntur. Quibus verò ex his alui dolores in dextris fuerint, dolores

γῆματα ἰχνυρόπερα γί-
νεται· καὶ μάλα ὅταν
πρὸς τῷ ἥπαρ χονδρίῳ
χρῆσθαι ἢ παρὰ τὸ ἐπὶ λειμ-
μα τὸ ὀδυνηρὸν ἢ ὠφελείῃ
ἢ τὰντας τὰς ὀδυνας
τοῦ παρὰ νήρα φόφου
τῇ γαστρὶ γυρόμενος· ἐκ-
ταί ἢ ἡ ὀδυνη παύση-
ται, ὁ ἔρπον παχὺ ἢ χλω-
ρὸν ἐρεῖσιν· ἐστὶ ἢ θανα-
τῶδης ἢ ἔδαμως ὁ δὲ
πρὸς τὸν χρόνιον ἢ κατὰ
τὰ ὀκότεαν δὲ πύλακον
ἢ δὴ ἢ ὀνόσημα· ἀμβλυ-
ώσκειν οἱ αὐτοὶ φασὶν
ὡς αὐτῶν· ἀλλ' ἐπὶ πάντε-
σι πρὸς τὸ αἷμα ἢ αἰ-
μάτος αἰ-
νέω ἔοντες ἢ πρὸς τὸ
ἀμβλυώσκειν, καὶ πρὸς τὸ
ἔρπον καὶ ὀδύνης χλωρό-
τητος, ἢ ἀμφὶ τὸ φόφον
εἰς γίνονταί τ' ἢ ὠφε-
λεῖσιν ἐπὶ τῷ ὀνόσημα, φη-
σιν δὲ πάντα ταῦτα· ἢ εἰτε ἐρυθρόν τ' ἢ μέ-
λαν, πρὸς τῷ πύλον ἐλπίζειν μάλλον πίνεσιν.
καὶ ἐπὶ τῷ δὲ τὰ πύλοι καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδῆμα-
τα· ὅταν δὲ σημεῖον ἐν τῷ πύλῳ ὁ μολύβδινος ὅστιν.

his acriores sunt, &
præsertim quū ad præ-
cordium iuxta hepar
reliquiæ doloris fue-
rint. His autem dolo-
ribus prodest strepi-
tus statim in aluo ob-
ortus. Postquā autē do-
lor quieuerit, urinam
crassā ac pallidā me-
iūt. Atq; hic mod⁹ le-
talis nō est, verū val-
de diuturn⁹. quū autē
iā vetust⁹ fuerit mor-
bus, homines ab ipso
cæcutiūt. At de sāguī-
ne interrogare oportet,
an in iuuetute flu-
xerit, & de visus hebe-
tudine, & de urine e-
uacuationis pallore, &
de strepitib⁹ an infint
& succedētes profint.

hec enī oīa fatebūtur.
εἰτε ἐρυθρόν τ' ἢ μέ-
λαν, πρὸς τῷ πύλον ἐλπίζειν μάλλον πίνεσιν.

77 Impetigines & le-
pre, & vitiliginis albe
quibus quidē iuueni-
bus aut pueris aliquid
horū factū est, aut pau-
latim conspectum in
multo tempore auge-
scit: his non putare o-
portet abscessum esse,
eā papularū eruptio-
nē, sed morbū. Quib⁹
verò horū quid factū
est multū & derepen-
te, hoc sanè fuerit ab-
scessus. Fiūt autē leu-
cæ quidē ex letalissi-
mis morbis, qualis est
& morbus tabidus ap-
pellatus. Lepræ verò
& impetigines, ex
morbis ab atra bile.
Ex his autem facilius
sanātur ea quæ in ma-
ximè iuuenibus fiūt,
& quæ recentissima
sūt, & in mollissimis
ac carnosissimis corporis partib⁹ producūtur

Λειχῆνες δὲ καὶ λέ-
πρα, καὶ λευκαί, οἷσι μὲν
νέοις, ἢ παισὶν ἔσθιν
ἐχθρὸν τὸ πούτων, ἢ καὶ
τὰ μικρὸν φαίν, αὐξάν-
ται ἐν πολλῷ χρόνῳ,
τόποισι μὲν δὲ χρὴ ἀπο-
σάσιν νομίζειν τὸ ἐξαί-
δημα, ἀλλὰ νόσημα· οἱ
οὖν δὲ ἐχθρὸν τούτων π-
πολὺν περὶ ἐξαπίνης, τ-
το αὖ ἐστὶν ἀπόσασις. γί-
νοντ' δὲ, λευκαί, καὶ μὲν
τὸ θάνατον δεινὰ των νο-
σημάτων, οἷον καὶ ἡ νοῦ-
σος ἡ φθινική καλεο-
μένη· αἱ δὲ λέπρα καὶ οἱ
λειχῆνες, καὶ τῶν με-
λαγχολικῶν. ἰσθαι δὲ
ποτέων ὅτι περὶ σαρ-
κῶν, ὅσα νεώτατοις τι-
γίνεται, καὶ νεώτατα
ὄντι, καὶ τοῦ σώματος
ἐν τοῖσι μαλθακώτα-
τοις, καὶ σαρκώδεσ-
τοις φέεται.

HIPPO-

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α Τ Η Ι Ρ Ρ Ο C Ρ Α -
Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Τ Ι Σ Δ Ε Ι Ν -
Ε Ν Υ Π Ν Ι Ω Ν . S O M N I I S .

Περὶ δὲ τῆς κινή-
σεως τῆς ἐν τοῖς
σὺν ὑπνοῖσιν,
ὅς τις ὁρῶντες συνώσκει,
μεγάλην ἔχοντα δύνα-
μιν ὁρῶντες πρὸς ἅπαν-
τα ἢ τὴν ψυχὴν ἢ τὴν σῶμα-
τι. ὅταν γὰρ τὸ σῶμα
ὑπηρετῇ τῇ ψυχῇ, ὡς πάλ-
λα μεριζομένη, καὶ ἵσχυ-
ρη αὐτὴ εἶναι τῇ ψυχῇ ἀπο-
δίδωσι π μέρους ἐκά-
στου τῆς σῶματος, ἢ ὅταν
τοῖσιν αἰσθητικαῖς οἰσιν,
ἀκούῃ, ὁφθαλμοῖς, ὁ-
σμοῖς, ὁσμοῖς, κ. τ. λ. πα-
σῇ τῇ σῶματος δια-
νοίᾳ αὐτὴ δὲ εἶναι τῇ
διάνοιᾳ καὶ γίνεσθαι. ὁ κὼ-
ταν δὲ τὸ σῶμα ἡσυχά-
σῃ, ἢ ψυχὴ κινουμένη,
καὶ ἐπὶ ἐξερπύσας τὰ
μέρη τοῦ σῶματος,

Q Visquis de
his quæ in
sommis ob-
veniunt, recte conie-
ctat, is magnâ habe-
re vim ad omnia, ip-
sa reperiet : anima
enim vigilat. & quū
quidē corpori inser-
uit, in multas par-
tes distributa, nō sui
iuris est, sed partē alī
quā singulis corpo-
ris partibus, siue sen-
sibus distribuit, audi-
tui, visui, tactui, gres-
sui, actioni, ac omni
corporis facultati : ip-
sa autē cogitatio sui
iuris nō est. Quum
autē corp⁹ quiescit,
anima in motu est,
& corporis partes p-
h

reptans, domū suam
gubernat, & om-
nes corporis actio-
nes ipsa perficit. Nā
corpus dormiens nō
sentit, ipsa verò vigi-
lās cognoscit, ac visi-
bilia videt, & audibi-
lia audit, vadit, tan-
git, tristatur, ani-
maduertit: in sūma,
quēcūq; corporis aut
anime munia, ea om-
nia anima ipsa in sō-
no obit. Quicūq; igi-
tur hęc rectē iudica-
re nouit, magnam sa-
pientiae partē nouit.

2 Quēcūque igitur
sōnia diuina sunt, &
quædā enētura signi-
ficāt, aut vrbib⁹, aut
populo priuato, siue
bona, siue mala, non
ob ipsorū delictū, de
huiusmodi sūt q iudi-
cāt certā artē habētes.

3 Quēcūq; autē corporis affectiones sunt,

Διοικῶν ἐν ἑαυτῷ οἶκον,
καὶ τὰς τῷ σώματος πενή-
ξιας ἀπάσας αὐτῇ δια-
πενήσσει. ὅ μὲν δὲ σῶμα
καθῶδον οὐ αἰσθαί-
νει, ἡ δὲ ψυχὴ γρηγορεῖσα συνώ-
σκει, καθορῇ τὰ ὄρα-
τά, καὶ διακρίνει τὰ ἀκού-
στα, βαδίζει, ψάλλει, λυ-
πεῖται, ἐν θυμῷ μεταβάλλει
τῷ σώματι τὰς τῷ σώματος
ὑπερσείας ἢ τῇ ψυχῇ,
τὰ πάντα παύσει ἡ ψυχὴ
ἐν τῷ ὕπνῳ διαπενήσσει.
ὅς τις ἐν ἐπιστάσει κρί-
νει τὰ αὐτὰ ὁρθῶς, μέγας
μέρος ἐπιστάσει σοφίας.

Οκτὸς αὖ ἐν τῷ ἐνυ-
πνίων θεῖα ἐστὶ, καὶ προ-
σημαίνει τινὰ συμβεβη-
κότα, ἢ πώλεσθαι, ἢ πῶ-
ιδιώτη λαῶν, ἢ κακὰ, ἢ
ἀγαθὰ, μὴ δὲ αὐτῷ ἀ-
μαρτάνειν, εἶσιν οἱ κρίνε-
σι πρὸς τὰς βλάπτων ἀκρι-
βῆ τέχνην ἔχοντες.

Οκτὸς αὖ ἡ ψυχὴ τῷ

σώματος παθήματα
προσημαίνει πλησλο-
γῆς ἢ κενώσιος ὑπέρβο-
λὴν τῆς εὐφύτων, ἢ με-
ταβολὴν τῆς ἀνθέων, κρί-
νεται ἢ καὶ ταῦτα καὶ τα-
ῖς ψυχῆς αἰσθητοῖς, τὰ δὲ ἀ-
μαρτάνουσι, καὶ οὐκ ἐπερα-
τῶν συνώσκει, δι' ὅ-
τι ἐν γένεσι, ὅθ' ὅ, παύ-
σι πύχουσιν, ὅθ' ὅ, καὶ αὖ-
τ' ἀμάρτανουσι φυλάττει
ὅτι παρανεύει μή τι
κακὸν λάβῃ, ὅτι διδά-
σκουσιν ὡς καὶ φυλά-
ττει, ἀλλὰ δεῖσιν αὖ-
τ' αὖτ' κελούσιν, καὶ ὅτι
αὖτ' αὖτ' πρέπον, καὶ λίην
ἐστὶν ἀγαθόν. δεῖ δὲ καὶ αὖ-
τ' ἐν ξυλλαμμένον, καὶ τῶ-
ς θεὸς ἐπιγαλῆσαι. ἔχει
ἐν τῇ τῶν ταῦτα ὡς

& anima per ipsas re-
pletionis aut euacua-
tionis excessum, aut
cōsuetorū mutatio-
nē prēmōstrat, de his
itidē iudicāt, & partī
assequūtur partī ab-
errāt, & de neutris re-
ctē sentiūt, cur nam
fiat neq; sciūt qñ as-
sequunt, neq; qñ ab-
errāt: cauere admo-
nētes ne qd malī ac-
cidat, nō docēt quō
cauēdū, verū diis sup-
plicare iubēt. Et sup-
plicare quidē decorū
ac valde bonū est: o-
portet autē etiā ipsū
opitulari, & deos in-
uocare. De his igitur
res hoc mō se habet.

Οκτάσα τῶν ἐνυπνίων
ταὶ ἡμέριναὶ πράξι-
ας τοῦ ἀνθρώπου ἢ
δικαίως ἐς πλὴν αὖ-
τ' ἐνυπνιάζεται ἐσπέρην, καὶ ἀποδίδωσι

Quae insomnia mēs
hoīs in noctē p som-
nū offert de diurnis
actionibus, & reddit

quomodo facta sūt,
 ea quæ seria ac iusta
 in re per diem facta
 sunt, aut de quibꝰ cō
 filium initū est, hæc
 homini bona sunt. sa-
 nitatem enim signi-
 ficāt: propterea quod
 anima in diurnis cō
 filijs pseuerat, neq;
 repletionē, neq; eua-
 cuationē, neque ali-
 qua alia forinsecus
 allapsa re, victa. quū
 autē insomnia diur-
 nis actionibꝰ aduer-
 santur, & de ipsis pu-
 gna oboritur, quum
 sanè hoc contigerit,
 turbationem in cor-
 pore significat. Et si
 quidē fortis fuerit,
 forte est malū: si ve-
 rō levis, debilius.

De actione quidē
 igitur, an auertenda
 sit, siue nō, nihil de-

χρητέον γινώσκοντα,
 ἅ τιν' ἐκ τῶν ἡμερησίων
 ἐπ' ἀρχῇ, ἢ ἐκ βλάβης
 ἐν διαγνώσει τῆς νόσου,
 ταῦτα τῷ αὐτῷ ὥστε
 ἀγνοῦν. ὅτι ἐκ τῆς νόσου
 μαίνεται. Διότι ἡ ψυχὴ
 παρεμβάται ἐν τοῖς
 ἡμέρινοις βλαβήμα-
 σιν, οὐτε πλησμονῇ
 πρὶν γράττωσιν, οὐτε
 κενώσει, ὅτι ἄλλω οὐ
 δυνάμει ἐξωθεῖται προσι-
 σόντι. ὅταν δὲ πρὸς τὰς
 ἡμέρινους ἐπ' ἀξίας ὑ-
 περβαίνωσι τὰ ἐν-
 πνια, καὶ ἐγγίνηται πε-
 ρὶ αὐτῶν ἡ μάχη, ἡνὶ
 καὶ αὐτὸς συμβαίνει,
 παραχρῆν συμβαίνει ἐν
 τῷ σώματι, ἢ ἢ μὲν
 ἰσχυρὴ ἢ, ἰσχυρὸν δὲ καὶ
 κόνῃ, ἢ δὲ φαύλῃ, ἀσθεν-
 νίστερον.

Περὶ μὲν οὖν τῆς
 ἐπ' ἀξίας, εἴτε δεῖ ἀπο-
 τρέψαν, εἴτε μὴ δεῖ, ὅ

κρίνω. ὅς τ' ὁ σῶμα τ' αὐ-
 τῶν πονηρῶν παλαιῶν
 ἐν μὲν πάλαι· πολλοῦ μο-
 νῆς δ' πνὸς ἐγγινομένης
 νῆς, ἀποκριθεὶς ἐν γὰρ το-
 πῆς, ἢ πῆς ἐπ' αὐτῇ πῶ-
 ψυχῇ. ἢν μὲν ἐν ἰσχυ-
 ρὸν ἢ τὸ ἐν αὐτῷ πῶ-
 ἴμετόν τε ἐν μὲν εἰς
 ποιεῖσά αὐτῇ, καὶ τοῖσι σι-
 ποῖσι καὶ ὑποφθοῖσι πο-
 σάσιν ἐς ἡμέρας πῶ-
 τε, καὶ τοῖσι πῶ-
 σι καὶ τοῖσι καὶ ὁξείσιν
 καὶ ποσάσιν καὶ καὶ
 σίσι, καὶ τοῖσι γυμνα-
 σίσι ἐπ' αὐτῇ καὶ
 αὐτῇ συμμάχοις πο-
 πῶ ποσάσιν καὶ τῇ
 ἴων. ἢν δ' ἀσθενέστερον
 τὸ ἐν αὐτῷ πῶ-
 ἀφελὼν τὸν ἐμὲν, τὸ
 βίτον μέρος ἀφελῇ
 σιπῆς, καὶ τοῖσι ἢ συχῇ
 ποσάσιν καὶ πῶ-
 τὰς πῶ-
 τοῖσι πῶ-
 σι

cerno: verum corpus
 hominis curari con-
 fulo. Repletionē enī
 aliqua intus facta,
 secretio quædā con-
 tigit, quæ animam
 perturbavit. Si igitur
 fortis fuerit con-
 trarietas, vomitum
 facere cōducit, & ci-
 bos leues exhibere
 sensim adiiciēdo ali-
 quid ad dies quinque,
 & deambulationib⁹
 multis ac velocibus
 sensim augescētib⁹
 uti, & exercitiis exer-
 ceri moderatis, pro
 ciborum assumpto-
 rum ratione. Si verò
 debilior fuerit con-
 trarietas, detracto
 vomitu, tertiam cibi
 partē adime, atque
 hāc sensim rursus ad
 dies quinque adice, &
 deambulationib⁹ pre-

me. Sed & vocis exerciitis vtatur, & diis supplicet, & turbatio ipsi sedabitur.

At verò solē & lunam, & cœlū ac stellas, pura atq; agilia solito more videre, singula bona sunt. sanitatē enī corpori significant ab omnibus præsentiibus. Verū talem habitum præsenti diatā cōseruare oportet. Si verò quid contrarium his fiat, morbū quēdam corpori significat: à fortibus quidem, fortio-rem: à debilioribus verò, leuiorē. Et astrorū quideni exterior est in corpore circuitus, solis vero medi⁹, lunæ autē ad cauitates. quodcūq; igitur horū astrorū

ζεν, & τοῖσι τ' φωνῇσι
πόντοις χρεῖσθω, καὶ
θεοῖσι θεοῖσιν εὐχέσθω,
καὶ κατασῆσεται αὐ-
τῷ ἡ παρεχθή.

Ἡλιον δὲ καὶ σελήνην,
καὶ ὄρανόν ἢ ἀστέρας
καθαρά καὶ εὐαγεία
χρὶ τρέπων ὁρώμενα
εἶναι, ἀγαθὰ ὑγίειν
τῷ σώματι σημαί-
ναι ἀπὸ παύτων τ' ὑ-
παρχόντων ἀλλὰ χρὴ
διαφυλάσσειν ταύτων
πῶς εἶναι τῇ παρούσῃ
διαίτη. εἰ δὲ πότεν
ὑπινανλίον ἤρῃ, ἢ
σὸν πνα τῷ σώματι
σημαίνει ἀπὸ μὲν τ'
ἰχυρῶν, ἰχυροτέρων
ἀπὸ δὲ τῶν ἀσθενε-
ρων, καὶ φορέων, καὶ ἁ-
στων ἢ ἐν ἡμέρᾳ πλείο-
δος ἢ λῆξ δὲ, ἢ μέση
σελήνης δὲ, ἢ πρὸς πᾶ-
σι ἡλ. ὅ, τι μὲν οὖν δο-
κοῖν τῶν τῶν ἁστων

βάννου, ἢ βλάπτει-
 νται, ἢ ἀφανίζεται, ἢ
 πέχεται, ἢ πρὸς ὅδον,
 αὐτὸ τὸ μέρος ἐκ
 τῆς νύκτος προσφύεται.
 Καὶ ἢν μὲν ἀπὸ ἀέ-
 ρος ὁρᾷ, ἢ νεφέλης π
 τῶν ἀστρονόμεων πα-
 ρον, ἀσθενέστερον ἢν
 δὲ ἀπὸ ὕδατος ἢ χαλά-
 ζης, ἰσχυρότερον. ση-
 μαίνει δὲ ἀποκρίσιν ἐν
 τῷ σώματι ὕδατος καὶ
 φλεγμῶν δὲ αἵματος
 μίξιν, ἐς τὴν ἐσω πε-
 ριφορὴν ἐμπεπλωμέ-
 ναι. Συμφέρει τοιαύτην
 τῶν τοῖσι πεδρόμοι
 σιν ἐν τοῖσιν ἱματίοις
 μεχεῖν, καὶ πολλοῖς
 ἐξ ὀλίγου προσάγον-
 τα, ὅπως ἐξιδρώσῃ ὡς
 μέλιστα. καὶ τοῖσι πε-
 ριπατοῖσιν ἀπὸ τοῦ
 γυμνασίου, πολλοῖ-
 σι καὶ ἀνέμοις χρεῖ-
 νται. τῶν τε σιτιῶν

extingui, aut laedi,
 aut disparere, aut fi-
 sti à circuitu suo vi-
 detur, iuxta illā ipsā
 partem morbum re-
 dundare significat.

Et si quidē ab aere,
 aut nebula, aliquod
 ex ipsis astris pati qd
 horū videt, debilio-
 rem: si verò ab aqua,
 aut grādine, fortio-
 rem. Significat autē
 secretionē in corpo-
 re humidā ac pitui-
 tosam factam esse, &
 in externā circunfe-
 rentiā illapsam esse.
 Conducit itaq; huic
 & cursib⁹ in omni ve-
 stitu vti multis, sen-
 sim augefcētibus, vt
 quāmaximē exu-
 det. Item deambula-
 tionib⁹ ab exercitio
 multis citra prandiū
 vti, & detracta cibo-

rum tertia parte, ad dies quinque sensim adiciendo rursus exhibere. Sin fortius videatur esse, etiā fouēdū. nā per cuticulā purgare expedit, q̄ in externa circūferētia offensa sit. Cibis verò vtendū est siccis, acribus, austeris, meracis, & laboribus maxīmē siccātibus. Si verò quid horū luna patiatur, reuulsionem intro facere cōducit, vtiq; vomitu ab acribus & salufuginosis, ac molli- b⁹ cibis: cursib⁹ autē circularib⁹ celerib⁹, & deambulationib⁹ velocibus. Vtendū & vocis exercitiis & prādiū auferēdū, cibiq; detractiōe, ac rurs⁹ appositione itidē v-

ἀφ' ὁμοῦ τοῦ βίτου μέρος, προσάγειν ἐς πέντε ἡμέρας· εἰ δὲ δοκῇ χυρὸν εἶναι, καὶ περιῆσαι πλεονάζουσαν διὰ τοῦ χρωτὸς συμφύσει ποιεῖται, διότι ἐν τῇ ἐξω περιφορῇ ἐστὶ βλάβος. τοῖσι δὲ σιτίοισι χρῆσθαι ξηροῖσι, δριμέσιν, αὐστηροῖσιν, ἀκρήτοις, καὶ τοῖσι πόντοις τοῖσι ξηραίνουσι μάλιστα.

Εἰ πὺν τούτων ἡ σελήνη πάσχοι, εἴσω πλεονάσσειν ποιεῖται συμφύσει, ἐμὲν χρῆσθαι μένον ἀπὸ τῶν δριμέων καὶ ἀλμυρῶν, καὶ μαλακῶν σιτίων· τοῖσι δὲ βροχοῖσιν ὀξέσι, καὶ τοῖσι περιώτοις ὀξέσι· τοῖσι δὲ φωνῆς πόντοις καὶ ἀναρτίοις, καὶ τῷ σίτεϊ τῇ ἀφαρέσει καὶ προσάγειν ὅ-

σάυτως. διὰ τούτου ἔ-
σῳ ἀν' πᾶσιν. διότι
πρὸς τὰ κενὰ τῶν σώμα-
τος βλαβερόν ἐφάνη.

Εἰ δὲ ὁ ἥλιος τοῖς τοῖσι
πάσαι, ἰσχυρότερον ἢ
τοῖς ἡδὴ καὶ δυσχερέστερον
πρὸς. δεῖ δὲ ἀμφοτέ-
ρως ταῖς ἀν' πᾶσιν
ποιεῖν, καὶ τοῖσι δρό-
μοις τοῖσι τῇ καμπύλῳ
σι βόχοις χρησθῆναι, καὶ
τοῖσι περὶ πᾶσι, καὶ
τοῖς ἀλλοῖς πόντοις
πᾶσι. τῷ δὲ σίτων τῇ ἀ-
φαίρει, καὶ τῇ προσ-
σῳ τῇ σάυτως. ἐπεὶ ἡμεῖς
ἐμίσαντα, αὐθις πᾶσι.
πρὸς ἀγῶν, πρὸς τὰς

Εἰ δὲ αἰθρίας ἔσῃ
θλίβετ' καὶ ἀσθενέα δὲ
καὶ ἡδὴ ἀπὸ τῆς ξηρα-
σίης τῇ περὶ οὗ κρατέ-
ειναι. σημαίνει κίνδυν-
ον εἰς νοῦσον πρὸς εἶναι.
ἀλλὰ καὶ τῇ πόντων ἀλ-

tendū est. Ob id autē
intro reuellēdū est,
q̄a ad cauitates cor-
poris offēsa apparet.

Si autē sol tale qd
patiat, fortius iā ma-
lum est, & tenacius.
Oportet autē in utrā
que partē reuulsio-
nes facere, & rectis
cursibus, & curuis, &
circularib' vti, & deā
bulationibus, & aliis
laborib' omnib'. Cū
borū autē detractio-
ne, ac rursus apposi-
tione, eodem modo.
deīde vomere, & rur-
sus sensim cibos au-
gere ad dies quinq̄.

Si verò serenitate
existente prematur
hec, & debilia esse vi-
deantur, & præ sic-
citate à circuitu suo
impediri, periculū si-
gnificāt de labēdi in morbū: verū labor de-

trahendus, & diēta hu-
mediore ac molli-
ti, & balneis, ac ocio
āpliori, & sōno mul-
to, dū malū sedetur.

// Si autē igneū acca-
lidū esse videatur qđ
se illis opponat, bilis
secretionē significat.
Sin superata hęc eua-
nescāt, piculū est ad
mortē pueniendi ex
morbo. Si versa hęc
esse videātur, presen-
tē statū in fugā verti
significāt. Fugere au-
tē ipsa celeriter, es-
seq; qui ea persequā-
tur, periculū denun-
ciāt futuræ insanix
hominis, si nō cura-
tus fuerit. Omnibus
autē his conducit, vt
veratro purgati opti-
mā vict^o rationē in-
stituāt. sin min^o vt vi-
ctū ad aquā tendēte
vtātur. vinum verō ne bibant aut omnino

φαρμίειν, πῶς τὴ διαίτη
ὑγροτέρῃ καὶ μαλακῇ,
χρῆσθαι, καὶ λουτροῖσι, καὶ
ἐσθυσίμῃ πλεονεξίᾳ, καὶ
ὑπνῷ πολλῷ, μέχρις
αὐτὰ ταῦτα.

Εἰ δὲ πυρετοειδὲς δο-
κοῖν εἶναι τὸ εὐακροῦ-
μενον, καὶ θερμὸν. χο-
λῆς ἀποκρίσιν σημαί-
νει· εἰ δὲ καὶ ἀφανίζοιτο
τὰ κρᾶτιστα μέλη, κίνδυνος
ἐς θάνατον ἐκ τῆ νό-
σου ἢ δεῖν· εἰ δὲ βρεφθεῖ-
ναι δοκοῖν, τετραπῆναι
ἐς φυγὴν τὸ ὑπάρχον.
φύγειν δὲ ταχέως, οὐ
δὲ διώκειν, κίνδυνος μα-
νῆναι ὅν αὐτῷ περὶν, ἢ
μὴ διεξαπλῆναι. ξυμ-
φέρει δὲ τούτοις πα-
σι, κάλλιστα ἢ ἐπιβό-
ρῳ κρατῆθέντας δια-
τῆσαι. ἢν δὲ μὴ, πῶς πρὸς
ὑδατος διαίτη χρῆσθαι
ξυμφέρει. οἶνον δὲ μὴ
πίνειν· εἰ δὲ ἐν λουτρῷ,

λεπτόν, μαλακόν, ὑδα-
 ρῆ. ἀπὶ χεῖρας δὲ δρι-
 μέων, ξηραλικῶν, θερ-
 μαυτικῶν, ἀλμυρῶν.
 πόννοις ὅτις φύ-
 σιν πλείοσι χρεάζ-
 νται δρόμοισιν ἐν ἱμα-
 τῷ πλείοσι. βίβας ὅ-
 μῃ ἔσω, μηδὲ πάλιν, μη-
 δὲ ἀλίνδῃσις. ὕπνοις
 μαλακοῖσι ἀνδρείω, καὶ
 ῥαθυμείω, πάλιν τῶν
 φύσιν πόνων. ἀπὸ
 ὅτι δειπνῶντα παύει-
 τω. ἀγασθὼν δὲ καὶ πυρρῇ
 ὄντα ἐμείνῃ δὲ τῷ πυ-
 ρρῇ. βίβοντα δὲ ἡμέ-
 ρεων μὴ πληρωθῇ. ὅ-
 ταν δὲ πληρωθῇ, δὲ
 ἐν τῷ μηνὶ ἐμεσάτω
 ἀπὸ τῶν γλυκίων, καὶ ὑ-
 δαρῶν, καὶ κούφων.

Οκτώσα δὲ τούτων
 πλασά ἢ ἄλλοι ἄλλῃ
 μὴ ἐπὶ αἰσθητικῇ, ἴν-
 χῆς πνῶν τὰ ἐξείν σῃ
 μάταια ἀπὸ μερίμνης.

albū, tenue, molle &
 aquosum. Abstineant
 autē ab acribus, resic-
 cātibus, calfaciētib⁹,
 ac falsuginosis. Labo-
 ribus secundū naturā
 plurimis utatur, & cur-
 sibus in vestitu pluri-
 mis. Frictio verò ne
 fiat, neq; lucta, neq; vo-
 lutatio in pulvere. Sō-
 nis utatur mollib⁹, &
 ī ocio degat, exceptis
 laboribus naturalib⁹:
 à cœna deābulet. Bo-
 nū est & fomētis uti:
 à fomētis verò vomē-
 re. p xxx. verò dies nō
 repleatur. Quū autē
 repletus fuerit, bis in
 mēse vomat à dulci-
 b⁹, aquosis, ac leuib⁹.

Quæcūq; autem ex
 his aliās aliò præ nul-
 la necessitate errāt, a-
 nimæ turbationē quā-
 dā præ cura significāt.

13 Confert autem huic
ociū, & animū conuer
ti ad spectacula, maxi
mè risum mouentia:
quod si fieri non pos
sit, ad id ex quo ad bi
duū aut triduū maxi
mè voluptatē capiat,
& sedabitur. Sin mi
nus, periculum est de
labendi in morbum.

14 Quæcunq; astra ex
circunferētia excide
re videntur, suntq; pu
ra & splendida, & vl
trā ac prorsum ferri
videntur, sanitatē si
gnificant. Quicquid
enim in corpore parū
ex circuitu excerni
tur secundum naturā
à vespera in aurorā,
id ipsum recte habet.
Nā & quæ in vētre se
cernūtur, & quæ in ear
nē eruclantur, omnia
ex circuitu ac circūfe

ξυμφέρεα δὲ τὰς ἐα
δυμῆσας τῆς πλὴν ἡ
χὴν βαπτῆσαι πρὸς θε
ωρίας· μάλιστα ἢ πρὸς
τὰς φερόντας γέλω
τας· εἰ δὲ μὴ, ὅ, τι μάλι
στα ἡσθήσεται θεασά
μενος, ἡμέρας δύο ἢ
βίαι, καὶ καταστήσει. εἰ
δὲ μὴ, κίνδυνος ἐς νοῦ
σον πίπτειν.

Ὅ, τι δ' αὖ οὐκ ἐπὶ πε
ριφορῆς οὐκ πίπτειν δο
κέειν τῶν ἀστρον, ὅκιστα ἢ
καθαρὰ καὶ λαμπρὰ, καὶ
πρόσω δοκεῖ φέρεσθαι,
ὑγίαν σημαίνει· ὅ, τι
δ' ἐν τῷ σώματι κα
θαρὸν ἶδον, οὐκ κρίνεται
οὐκ ἐπὶ πρὸς ὁδὸν καὶ φύ
σιν ἀφ' ἐσπέραις πρὸς
ἡώ, ὅρθως ἔχει· καὶ γὰρ
τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀπο
κρινόμενα, καὶ τὰ ἐς
πλὴν σάρακα ἀπὸ τοῦ γό
μενα, ἅπαντα οὐκ ἐκ τῆς

ποδὶ οὐδ' ἐκ πίπῃσι.

rentia excidunt.

Quæcūq; verò nigra & obscura sunt, & ad vespērā ac occasū ferri videtur, aut in mare, aut in terrā, aut sursum, ea magis morbos significāt. Et quæ quidē sursum ferūtur, fluxum capitis significāt. Quæ verò in mare, ventris morbos. quæ in terram, tubercula maximè significant ex carne enascentia. His conducit tertiā cibi partem detrahēre: & à vomitu ad dies quinq; eandē rursus sensim addicēdo exhibere, in aliis autē quinq; dieb' cibos omnes assumere, & vomitu facto, rursus eodē modō cibus sensim auctus exhibetur.

Ο, π δ' αὖ τῶτων μὲ
λαυ καὶ ἀμυδρόν, καὶ
πρὸς ἐσπέρην δοκίη
φέρεται, ἢ ἐς πλὴν θα-
λάσσαν, ἢ ἐς πλὴν γῆν,
ἢ αὖ, μάλλον ταῦτα
σημαίνει τὰς νούσους·
τὰ μ' αὖ φθόρον, καὶ
ῥύμα κεφαλῆς ἐς δὴ
λῶντα· ὅκον αὖ ἐς θα-
λάσσαν, καὶ λίην νοσή-
ματα· ὅκον αὖ ἐς γῆν,
ὅκον αὖ μάλιστα
σημαίνει, τὰ ἐν τῇ σαρ-
κὶ φθόρον. τῶτοισι
ἐνυμφίρει, ὅ τρίτον μὲ-
ρος τοῦ σίτου ἀφείλει-
ται· ἐμίσαντα δὲ προσά-
γειν ἐς ἡμέρας πέντε.
ἐν ἄλλοις δὲ πέντε κο-
μίσαντα τὰ σιτία παι-
τα· καὶ ἐμίσαντα
παλιν προσάγειν ὅσω
ἔσται τὸν αὐτὸν χρό-
νον.

16 Quaecumq; verò ex his pura & candida in cælo exharere videbuntur, sanū esse significāt, quia quod in hominē descendit, ex æthere est. Tale autē videt anima, quale sanē descenderit.

17 Quæ autem nigra fuerint, & nō pura, neque cōspicua, morbū significāt, nō propter repletionē, neq; evacuationē, sed forinsecus inductā. Huic cōfert cursibus circularib⁹ velocib⁹ uti, quōquā minima corporis colliquatio fiat, & spiritu quā densissimo vtens, id quod inductū est excernat. à cursibus autē, deambulationib⁹ celeribus vtendū est. Victus autē mollis & levis ad dies

Ο, π δ' αὖ τούτων
ἀραιίοισιν ἐφέξειται
δόξῃ σοι καὶ δαρόν καὶ
ὑγρόν ἰόν, ὑγιαίνειν ση-
μαίνει, διότι καὶ τ' αἰ-
θέρος ἐς τὸν αἰθέρωσαν
κατελθόν ὅστις ποῖόν τον
δὲ καὶ ἡ ψυχὴ ὁρᾷ,
οἶόν τ' ἐσὶ λθῆ.

Ο, π δ' αὖ μὲν, ἢ
χὴ μὴ καὶ δαρόν, μὴ δ' ἐ-
ἀφαιέσ, νεύσον σημαί-
ναι, ὅτε διὰ πλυσμο-
νὸν, ὅτε διὰ κένωσιν,
ἀλλ' ἐξωθεν ἐπαγο-
γῆς. ἐνμφέρεται δὲ τού-
τω βροχοῖσιν ὁξέσι κα-
κῆσθαι, ὅπως σωτή-
ρις ὡς ἡ χάρις τ' σώ-
ματος γίνηται· πλού-
ματι δὲ ὡς πυκνοτά-
τω χρησάμενος, καὶ
κρίνῃ τὸ παρ' ἑθόν, ἀ-
πὸ δὲ τ' βροχῶν, πο-
ταμίοισιν ὁξέσιν. ἢ δὲ
δίαιτα, μαλακὴ καὶ
κούφη προσαχθῆτω

ἐς ἡμέρας πᾶστας.

quatuor offeratur.

Ο, πὶ δ' αὖ λαμβά-
ναι παρὰ θεοῦ δοκῇ
καθαρόν, ἀγαθόν πρὸς
ὑγίειν σημαίνει ἢ τὰ
ἰσιόντα ἐς τὸ σῶμα,
εἴη καθαρόν. ὅ, δ' αὖ
τότου τοῦ ἐγκλίον δο-
κῇ, ὅραϊ, ὅ, ἀγαθόν
ἔσται ἢ ἐς τὸ σῶμα ση-
μαίνει ὑγιαίνειν. χρῆ
οὖν ὡς τὸν ὁπότερον,
θεοῦ παρὰ θεοῦ καὶ τὸν.

Quicquid porro à
deo accipere quis sibi
videtur purū, bonum
est ad sanitatē: signi-
ficat enim ea quæ in
corp⁹ ingesta sunt, pu-
ra esse. Quicquid ve-
rò huic contrariū vi-
dere quis putat, nō est
bonum: morbū enim
in corpus venisse signi-
ficat. Oportet igitur
velut priorem etiam
hunc curari.

Εἰ δὲ δοκοῖν ὑπερβα-
ίνειν, καὶ μὴ σφόδρα βρε-
χεῖν, μὴ δὲ δεινῶς χει-
μάζειν, ἀγαθόν σημαί-
νει ἢ σύμμετρον καὶ κα-
θαρόν τὸ πνεῦμα καὶ τὸ
ἥμερος εἰσεληλυθέναι.

Si quis se cōplui pu-
tet clementi cœlo, a-
qua molli, & non val-
de madesieri, neq; ve-
hemētē tempestatē
ingruere, bonū est. si-
gnificat enim mode-
ratum ac purū spiritū
ex aere ingressū esse.

Εἰ δὲ τῶν ταύτων
ὑπερβαίνειν, σφόδρα ὑπερβα-
ίνειν καὶ ξάλην εἶναι,
καὶ μὴ καθαρόν, 2ο
valde complui quis sibi videatur, & tem-
pestatē ac turbinem esse, idque aqua nō pura

Si verò vice versa,
Si vero vice versa,

morbū designat à spi-
ritu, qui in ipso est. Ve-
rū oportet etiā hūc si-
mili diætā vti, & om-
nes hos paucō cibo ali.

2. De significationib⁹
quidē igitur astrorū
sic iudicare oportet,
prouidereq; ac diætā
statuere, & diis suppli-
care, in secūdis rebus,
Soli, Ioui cœlesti, Io-
ui possessori, Miner-
uæ opulentæ, Mercu-
rio, Apollini. In cōtra-
riis, diis malorum a-
uersorib⁹, & terræ, &
heroib⁹, quo mala ac
grauia oīa auertant.

3. Cæterū & hæc sani-
tatē præsignant. Nimi-
rum ea quæ in terra
fiunt, acutē videre, &
audire, & securē iter
facere, & securē ac ci-
tra timorem curre-
re, & videre terram

νοῦσον σημαίνει ἀπὸ
πνεύματος τ' ἐκ αὐτῶν.
ἁλλὰ χρὴ καὶ τοῦτον
ὡσαύτως διατηρεῖν κα-
σιέοισι τε ὀλίγοις
πάντας τοῦτους.

Περὶ μὲν τ' ἐρανίων
σημείων ἄστρον, οὗτοι
χρὴσιν ὥσπερ καὶ προμὴ
δεῖν, καὶ ἐκ διατηρεῖν
καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι.
ὡς μὲν θεοῖς ἀγαθοῖ-
σιν, ἡλίῳ, Διὶ ἐρανίῳ,
Διὶ κτησίῳ, Ἀθηνῇ
κτησίῳ, Ἑρμῇ, Ἀπολ-
λωνί. ὡς δὲ τοῖς ἐ-
ναντίοις, θεοῖς ἀπορρο-
πίοις, καὶ γῇ, καὶ ἥρωσιν
ἀποτρόπαια γυνέσθαι
τὰ χαλεπὰ πάντα.

Προσημαίνει δὲ καὶ
τὰ δὲ πρὸς ὑγίειν τῶν
ὡς γῆς ὁρῆν, καὶ
ἀκχεῖν, ὁδοιπορεῖν τε
ἀσφαλῶς, καὶ βίχαιν
ἀσφαλῶς καὶ ἀπερφό-
βως, καὶ πῶς γῆν ὁρῆν
λαίην

λαῖν καὶ καλῶς εἶργα
 σμένην, καὶ τὰ δένδρεα
 θαλέοντα, καὶ πολύ-
 καρπα, καὶ ἡμερᾶ, καὶ
 ποταμούς ῥέοντας χα-
 τὰ τρέπον, καὶ ὕδατι
 καθαρόν, μήτ' πλείονι,
 μήτε ὕατιον ἢ προσή-
 κωνος τὰς τ' κρήνας,
 καὶ τὰ φρέατα ὡσαύ-
 τως. ταῦτα πάντα ὅ-
 πως ὀρεῶμενα, σημαί-
 νει ὑγίαν τῷ αἰνδρώ-
 πῳ, καὶ τὸ σῶμα χρεῖ-
 ῖόντων, πάσας τε τὰς
 ποιεόδους καὶ τὰς προ-
 σαγωγὰς, καὶ τὰς ἀ-
 ποκρίσεις αἰν.

Εἰ δ' ἐπὶ τῶν ὡς
 ναῦτον ὀρεῶμεν, βλάβος
 σημαίνει ἐν τῷ σώ-
 ματι· ὁφείως μὲν καὶ
 ἀκροῦς βλαπτομένων,
 ποιεῖ πρὸς κεφαλὴν νό-
 σον σημαίνει. Ζῆσιν δὲ
 ὀρεῶμεν ὡς πρὸς τῷ
 καὶ τοῖσιν ἀπὸ δείπνου

leuem ac probè cul-
 tam, & arbores floren-
 tes, fructuosasque, ac
 satiuas, & flumina so-
 lito more fluentia, &
 aqua pura, neque co-
 piosiore, neque pau-
 ciorè quàm cōueniēs
 est: item fontes, & pu-
 teos eodē modo. Hæc
 omnia sic visa, sanita-
 tem homini designāt,
 & corpus rectè habe-
 re, omnesq; circuitus,
 & exhibitiones cibo-
 rū, ac secretionēs, in-
 tēgras esse.

27 Si verò quid his cō-
 trarium videatur, de-
 trimētum aliquod in
 corpore significat: &
 visus quidē ac auditus
 læsus, morbū circa ca-
 put significat. Itaque
 matutinis deambula-
 tionibus, itemq; à cœ-
 na pluribus utēdū est,

ad superiorem dietā.
Crurib⁹ verò lēsis, vo-
mitib⁹ reuellendū est
& lucta ampliore vtē-
dū, ultra superiorē die-
tā. Terra autē aspera,
carnē nō purā signifi-
cat, quare deambula-
tionibus ab exercitiis
pluribus vtēdum est.

Arborum verò steri-
litas, seminis humani
corruptionē indicat.
Si igit^r folia arborib⁹
decidant, ab humidis
ac frigidis corpus læ-
ditur. Si verò floridæ
sint arbores, verū in-
fructuosæ, à calidis &
ficcis. hæc igit^r p^r dietā
frigefacere ac hume-
tare oportet, illa verò
ficcare ac calfacere.

Flumina autem nō
solito more fluentia,
sanguinis circuitū si-

πλείοσι χρησίον πρὸς
τῇ προτίρῃ διαίτῃ· τῇ
σκειλέων ἔβλαπτο μέ-
νων. ἐμέτοισιν αὖτις
σπασίον, καὶ τῇ πύλῃ
πλείοσι χρησίον πρὸς
τῇ προτίρῃ διαίτῃ. γῆ
ἔξασχέη, οὐ καὶ θαλάσσης
πλὴν σάρα, σημαίνει.
Ζῷσιν ἂν ἀπὸ γυμνασίου
πρὸς πάντα τοῖσι πλείο-
σι πονητέον.

Δένδρων ἔνθα ἀναρ-
πία, παρέρματος τῇ αὐ-
θρωπίνε διαφθορὴν
δηλοῖ. ἢν μὴ οὐκ φυλ-
λαξέουσι ταῖς δέν-
δεσιν, ἀπὸ τῶν ὑγρῶν καὶ
ψυχρῶν βλάβη. ἢν
δὲ περὶ λημενία, ἀναρ-
πία ἔνθα, ἀπὸ τῶν θερμῶν
καὶ ξηρῶν. τὰ μὲν ἐν τοῖς
σιν διαίτημασι χρὴ ξη-
ραίνειν καὶ θερμαί-
νειν, τὰ δὲ ψύχειν καὶ
ὑγραίνειν.

Ποταμοὶ δὲ μὴ χεῖρ⁹ τρέπον γινόμενοι, αἰ-

ματος πρὸς ὁδὸν σημαίνουσι· πλέον ὡς ῥέοντες, ὑποβολήν· ὅσῳ τὸν δὲ ῥέοντες, ἐλ-
λειψιν. δεῖ δὲ τῇ διαί-
τῃ, τὸ μὴ αὐξήσαι, τὸ ἡ-
μειῶσαι· μὴ καὶ διαφο-
ρὰ δὲ ῥέοντες, παραχρῆν
σημαίνουσι· καθαίρον-
τι δὲ ὑπὸ τῶν ποσῶν, καὶ
τῶν περὶ πότων, πνεύματι
πυκνῷ ἀνακινούμενα.

Κεῖναι δὲ καὶ φρέατα
θεώμενα, πνεύματα
πρὸς τὴν κύσιν σημαίνει.
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν ἡμέ-
ραις καὶ νύκτιν.

Θάλασσα παραγο-
μένη, καὶ λίαν νοῦσον
σημαίνει· ἀλλὰ καὶ τοῖς
σὺν διαχωρητικῇ, καὶ
καὶ φοιτοῖ καὶ μαλακῇ
σὺν καὶ διαίρειν.

Τῇ κινουμένη θεω-
μένη, ἢ οἰκίῃ, ὑγιαίνον-
τι μὴ αὐτῇ, ἀσθενεῖν
moueri videre, sano

gnificant: & auctiora
quidē fluentia, exces-
sum: imminuta verò,
defectū. Oportet ita-
que per, diætā, hunc
quidem augere, illā
verò imminuere. Nō
pura autem fluentia,
turbationem signifi-
cāt, quæ à cursibus cir-
cularibus, & deambu-
tionibus, corpore per
densum spiritum mo-
to, purgatur.

Fontes verò & pu-
tei cōmoti conspecti,
flatus circa vesicā si-
gnificant, quos medi-
camētis urinā cienti-
b^{us} expurgare oportet.

Mare perturbatū, vē-
tris morbū significat,
sed oportet aliū mo-
uentibus, leuib^{us}q; ac
mollibus expurgare.

Terram aut domū
quidem viro debilita-

tem significat, ægro-
tanti verò, sanitatem
& ex præsentī statu
transmotionem. Sano
itaq; trāsmutare diæ-
tam conducit: itaque
primū vomat, & rur-
sus, vbi paulatim cibū
assumpsit: à præsentī
enim diæta totū cor-
pus mouetur. Debili
verò eadem diæta vti
conducit. nam corpus
ex p̄senti statu transit.

29 Terram ab aqua ali-
qua aut mari inunda-
tam videre, morbum
significat, humiditate
multa in corpore exi-
stēte. Verū oportet vo-
mitibus, & prædij de-
tractione, & laborib⁹
& sicco victu vti: dein
de sensim adiiciendo,
ac modico cibo re-
nutrire.

31 Sed neque nigram,

σημαίνει νοσην π̄ δὲ,
ὑγίαν καὶ μετὰ κίνησιν ἔ
π̄ ἀρχόντος. τῷ μ̄ δὲ
ὑγιαίνοντι μεταστῆσαι
πρὸ διαίτης ξυμφέρι.
ἐμεσάτω πρῶτον, αἰ
προςδίδει αὐτὸς καὶ
μικρὸν ἀπὸ τῆ ὑπαρ-
χούσης κινήτης ἅπαν τὸ
σῶμα. τῷ δὲ ἀσθενέ-
τι ξυμφέρον χρῆσθαι
τῇ αὐτῇ διαίτη· μεδί-
σα δὲ γὰρ δὴ τὸ σῶμα,
ὅκ τ' ἀρχόντος.

Κατακλυζομένην
γῆν ἀπὸ πνέος ὕδατος
ἢ θαλάσσης ὁρῆν, νοῦ-
σον σημαίνει, ὑγρασί-
ης πολλῆς ἐνέουσας ἐν
τῷ σῶματι. ἀλλὰ χρῆ-
τοῖσιν ἐμέθισι, καὶ ἀ-
ναρτησέτω, καὶ τοῖσι πρῶ-
τοι καὶ ξηροῖσι διαί-
τημασι χρῆσθαι· ἕπει-
τα προσάγειν ἐξ ὀλί-
γων, καὶ ὀλίγοις.

Αλλ' ὅδε μέλαινα

ὄρα ἡ γῆν, ὅδ' καὶ τακε
καυμλύνει δοκεῖ ἀγα-
θόν, ἀλλὰ κίνδυνος ἰ-
χυρὸς νοσήματος αὐ-
πνυχῶν καὶ θανάσι-
μοῦ ξηρασίης ἢ ὑποδ-
βολῆν σημαίνει εἴναι
τῇ σαρκί. ἀλλὰ χρὴ
τὸς τ' πόνους ἀφελῆν,
τ' πείπον ὀκνῶσα ξη-
ράτε καὶ θερμά, καὶ δρι-
μέα καὶ οὐρητικὰ δια-
τῆσθαι. τ' πείσι-
νης καὶ φθωτῶ χυ-
λῶ, καὶ πᾶσι τοῖς μαλα-
κῆσι καὶ κρύφουσιν ὀλί-
γοις. ποτὶ δ' ἄριον π-
ύδαρσιν, λανκῶ, πλείο-
νι, λυγροῖσι πολλοῖσι
θερμῶσιν. ἀλλὰ μὴ ἄ-
σιτος λυγρὸς, μαλα-
κυνεῖτω, ῥαθυμείτω,
ψυχὸς καὶ ἥλιον φυ-
λαστέσθω. οὐχ ἑλκὺς δὲ
γῆ, καὶ Ερμῆ, καὶ τοῖ-
σιν ἡρώσιν.

Εἰ δὲ κελυμμένη ἐν

neque cōbustam ter-
ram videre bonū est,
sed periculum est de-
labendi in fortem ac
lethalem morbū. Sic
citatis enim excessum
in carne esse signifi-
cat. Verūm oportet &
labores detrahēre, &
cibos qui sicci & cali-
di, & acres ac vrinam
cipientes sunt: nutrire q̄
ptisanæ succo deco-
cto, & omnibus molli-
bus ac leuibus modi-
cis: & potu vti aquo-
so, albo, copiosiore: &
balneis multis cali-
dis: sed ieiunus ne la-
uet, molliter cubet ac
dormiat, & in ocio
degat, frigus & solem
vitet. Supplicet autē
terræ, & Mercurio, &
Heroibus.

Si verò in stagno,
aut in mari, aut in flu-

minibus natate quis
sibi videatur, non est
bonū: humiditatis enī
excessū significat. Cō-
fert autē huic, & diæ-
ta sicca, & laboribus
viti: febricitāti verò id
bonum est: extingui-
tur enim caliditas ab
humoribus.

32 Quicquid porrò q̃s
circa seipsum videt so-
lito more fieri, ad na-
turam suā plus, neque
maius, neq; minus, bo-
num est ad sanitatem.
Et vestitū albū indu-
tum esse, & calciamē-
tum pulcherrimū, bo-
nū est. Quicquid ve-
rò mēbris maius fue-
rit, bonum nō est: sed
neq; quodcunq; tandē
fuerit minus: & oport-
et hoc quidē per diæ-
tam augere, illud ve-
rò minuire. Nigra autem morbosiora sunt,

λίμνη, ἢ αὖ θαλάσση,
ἢ αὖ ποταμοῖσι δο-
κείει, ἢ ἀγαθόν· ὑποδ-
βολήν δ' ὑγρασίας ση-
μαίνει. ἐν μφέρεσι δ' τὰ
τῷ τῇ διαίτῃ τοῖσι τε
πόντοις χρηστὰ. πικρὴ γάρ
τὸν πῖ δ' ἀγαθόν· σβέννυ
ἵα δ' τὸ θερμόν ἁπὸ
τῶν ὑγρῶν.

Ο, π δ' αὖ πρὸς τοῖς
αὐτοῖς ὁρᾷ χεῖρ ἰσόπων
γινόμενον, πρὸς πλεον-
φύσιν πλεονέκων, μήτε
μείζω, μήτε ἐλάττω,
ἀγαθόν πρὸς ὑγείην
δίδι. ἢ, ἐσθλὰ λαμβάνειν
ἐν δὲ δύσιν, ἢ ὑποδύσιν
πλεονεξίαν, ἀγαθόν.
ὁ, π δ' αὖ εἴη μείζον τῶν
μελῶν, ἢ ἀγαθόν· ἀλ-
λ' οὐδ' ὁ αὖ εἴη ἐ-
λάττω. ἢ, χεῖρ τὸ μέν
αὖξεν τῇ διαίτῃ, τὸ δ' ἔ-
μειοῦν. τὰ δὲ μέλαινα
νοσηρώτερά τε, ἢ, ἐπὶ

κίοντα. ἀλλὰ χρεῖμα
λάσσειν καὶ ὑγραίνειν. καὶ
τὰ κενὰ μεταλλά-
ξιν σημαίνει.

Τοὺς ἀποθανόντας
ὁρῆν καθαρούς ἐν ἱμα-
τίοις λευκοῖς, ἀγα-
θόν καὶ λαμβάνειν τι
πρὸς αὐτῷ καθαρόν,
ἀγαθόν ὑγρὸν καὶ ση-
μαίνει καὶ τὸ σωματικόν,
καὶ τῷ ἐσιόντων ἀπὸ
τὰς τὸ ἀποθανόντων
αἰδοφαι καὶ αὐξή-
σεις, καὶ ἀνέμματα γί-
νον. ταῦτα δὲ καθα-
ρὰ εἰσέρπειν εἰς τὸ σῶ-
μα, ὑγρὸν σημαίνει. ἢν
δὲ τοῦ καιροῦ τις ὁ-
ρῶν γυμνὸς ἢ μελανο-
εἰμονας, ἢ μὴ καθα-
ρὸς, ἢ λαμβάνοντας
τι, ἢ φέροντας ἐκ τῆς
οἰκίας, καὶ ἐπιτήδειον
σημαίνει καὶ ἰσχυρὸν τὰ
καὶ ἐσιόντα εἰς τὸ σῶ-
μα βλαβερά. ἀλλὰ

& periculosa. mollire
itaq; oportet & hume-
ctare. Noua quoq; trās-
mutationē significāt.

3 Mortuos videre pu-
ros in vestib⁹ albis, bo-
nū est, & accipere ali-
quid ab ipsis purū, bo-
nū est. Sanitatē enim
significat corporū, &
salubritatē ingestorū:
à mortuis enim nutri-
menta, & incremēta,
ac semina fiunt. Hæc
autē pura in corpus ir-
repere, sanitatē signi-
ficāt. Si verò contra
quis videat ipsos nu-
dos, aut nigris vestib⁹
indutos, aut nō puros,
aut aliquid accipien-
tes, aut ex domo por-
tantes, non est cōmo-
dum: morbū enim si-
gnificat. quæ enim in
corp⁹ ingerūtur, noci-
ua sunt. Verū oportet

curſibus circularibus
& deambulationibus
depurgari, & alimen-
to molli ac leui à vo-
mitu ſenſim nutrirī.

34 Quecunq; verò for-
mæ peregrinæ corpo-
ra in ſomnis apparēt,
& hominē perterrent,
ciborū incōſuetorum
repletionē, & ſecretio-
nem, & bilis ſupernē
ac infernē eruptionē,
& morbum periculo-
ſum ſignificant. Verū
oportet vomitū face-
re, & ad dies quinque
cibos quamleuiſſimos
nō multos, neq; acres,
neq; ſiccōs, neq; cali-
dos ſenſim adiiciēdo
accipere, & laboribus
naturalibus maximē
vti, exceptis deābula-
tionibus à cœna. Vtē-
dum etiam balneis &
calidis lauacris, & o-

χρη τοῖσι βροχοῖσι καὶ
βίσι πᾶσι τοῖσιν ἀ-
ποκκαθαίρειται, καὶ τῇ
τροφῇ τῇ μαλακῇ τε
καὶ κρύφῃ προσάξαν
ἐμέσαντα.

Οκόσα δὲ ἀλλόμορ-
φα σώματα φαίνεσθαι
ἐν τοῖσιν ὕπνοις, καὶ φο-
βία τὸν αὐτῶπον, σι-
τίων ἀσωπῶν σημαί-
ναι πλῆσμονήν, καὶ ἀπὸ
κρίσιν, καὶ χολέραν, καὶ
νέσσον κινδυνώδη. ἀλ-
λὰ χρὴ ἐμετον ποιή-
σαι, καὶ προσάγα-
γεῖν, ἐς ἡμέρας πέν-
τε σιτίοις ὡς κρυφο-
τάτοις μὴ πολλοῖς,
μηδὲ δριμέσι, μήτ' ἐλ-
σι ξηροῖς, μήτε τοῖς
θερμοῖς, καὶ τῶν πόνων
βίσι χεῖρ φύσιν μάλι-
στα, πλὴν τῶν ἀπὸ δει-
πνῆς πᾶσι των. χρὴ
αὖτ' ἐκ λουτρῶν καὶ
θερμολουτρῶν, καὶ ῥα-

θυμῆσιν. ἥλιον δὲ καὶ
ψυχὸς φυλατῆς εἶναι.

Ὡς δὲ ἐν τῷ ὑπνῷ ἐ-
σθίειν δοκῇ, ἢ πίνειν
τῶν συνήθων σιτίων ἢ
πομάτων, εὐδείκην ση-
μαίνει τροφῆς, καὶ ψυ-
χῆς ἀθυμίας. κρεῖα δὲ
τὰ μὴ ἰσχυρότατα, με-
γίστης ὑπερβολῆς· τὰ
δὲ ἀσθενέστατα, ἡσυχ-
ῶς καὶ ἰσθιόμηνον
ἀγαθόν, ὅτε καὶ ὁρῶμε-
νον ἀφαίρειν ἐν τῷ
σιτίῳ ξυμφέρεται τρο-
φῆς ἢ ὑπερβολὴν ἰσθ-
σημαίνει. ἀλλὰ καὶ ἄρ-
τοι τυροὶ καὶ μέλιτι
πιπονημένοι καὶ ὑ-
πνους ἰσθιόμενοι, ὡ-
σάυτως σημαίνουσιν.
Ὡς δὲ καὶ τὰ ἄρ-
νόμηνον, ἀγαθόν· τὰ δὲ
ἄλλα πάντα, βλάπται.

Οἷος δὲ δοκεῖ ὁ
αὐθιγὸς θεωρεῖν τὸ

cio. Solem verò & fri-
gus vitet.

33 Si verò quis per som-
num edere aut bibere
consuetos cibos ac po-
tus sibi videatur, ino-
piam alimenti signifi-
cat, & animę tristitiā.
Et si carnes robustissi-
mas quis edere se pu-
tet, maximū alimentī
excessum designat: si
verò debilissimas, ut
minore. nam ut id quod
editur bonū est, sic e-
tiam id quod videtur.
Cibi igitur detrahen-
di: nā alimentī excessū
hoc significat. Sed &
panes ex caseo ac mel-
le facti per somnū co-
mesti, similiter signi-
ficant. Aquam autē pu-
ram bibere bonū est,
reliqua omnia noxia.

Quaecunque ho-
mo ex consuetis ac familiaribus se videre

putat ea animæ concupiscentiam significant. Quæcunq; verò fugit perterrefaciens, sanguinem sisti ac præsiccitate coerceri significant. Cōfert itaque frigefacere corpus ac humectare.

37 Quñ verò quis pugnat, aut pūgitur, aut ab alio ligatur, secretionem circuitui contrariam corpori cōtingisse significat. (ōdu cit igit vomere, & attenuare ac deābulare, & cibis leuibus uti, & a vomitu ad dies quinque sensim renutrire.

38 Quin & oberrationes & ascensus in somnis visi, graui significant. Fluminum trāsitiones, & hostes, armati, mōstra formę peregrinæ, morbū aut

σωήθων, ψυχῆς ἐπιδυμίνην σημαίνει ὁ κῆσα δὲ φεύγει πεφοβημένος, ἐπίστασιν τ' αἵματος σημαίνει ὑπὸ ξηρασίης. συμφέρει δὲ ψύξει καὶ ὑγρῶσαι τὸ σῶμα.

Οκῆσα δὲ ἢ μάχη, ἢ κεντρίεται, ἢ ξυμδεῖται ὑπὸ ἄλλου, ἀποκρισιν σημαίνει ὑποναυλίην τῇ δειρόδῳ γελυνείαι τῷ σῶματι. συμφέρει οὖν ἐμέειν καὶ ἰχθυαίνειν καὶ ποτε πατεῖν, καὶ σιτίεσθαι καὶ φοῖσι χερσίν, καὶ προσάγειν καὶ τῷ ἐμέτῳ, ἐς ἡμέρας πέντε.

Ἀλλὰ καὶ πλάγιοι καὶ αἰσβάσεις καὶ φαντασμάτων, χαλεπὰ ταῦτα σημαίνουσι. ποταμῶν διαβάσεις καὶ ὁπολῖται, καὶ πολέμοι, καὶ πύραυλα ἀλλόμορ

φρα, νοῦσον σημαίνει, ἢ
 μαλιν. ξυμφέρει οὖν
 τοῖς ἐν πύθουσιν ἄλω-
 μένοισι, σιζοῖσιν ὀλί-
 γοισι, κρύφοισί τε καὶ
 μαλακτοῖσι χρέεσθαι, καὶ
 ἐμέτοισι. προσάγειν
 ἡσυχίῃ ὑπὸ ἡμέρας
 πέντε· καὶ τοῖσι πό-
 νοισι τοῖσι καὶ φύσιν
 πολλοῖσι χρεῖσθαι,
 πλὴν ἃ ποδείπνυ. θερ-
 μολουσίην δὲ, ῥαθυ-
 μίην, ψύχος, ἥλιον,
 φυλάσσειν.

Τοῦτοισι χρώμε-
 νος, ὡς γέγραπται, ὑ-
 γιάνει τὸν βίον. καὶ
 εἴρηται μοι δαίτα,
 ὡς δυνάτῃ ἐρεῖν αὐ-
 τῶπον ὄντα, ξυνὸ τοῖ-
 σι θεοῖσιν.

infaniam significant.
 Confert itaq; his qui
 talibus in somnis ve-
 xantur, cibis modicis
 uti, leuibusq; ac molli-
 bus, itemq; vomitib⁹,
 atq; sic sensim rursus
 ad dies quinque cibū
 exhibere. Utendum &
 laboribus naturalibus
 multis, præterquam à
 cœna, Calida laua-
 cra, & ocium, frigusq;
 ac solem vitent.

Qui igitur his quæ-
 admodum conscripta
 sunt utetur, vitā sanus
 deget. & inuēta est sa-
 nè à me hæc ipsa diæ-
 ta, quantum possibile
 est humano ingenio
 excogitare, diis auxi-
 liantibus.

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Ο Ρ Κ Ο Σ . I V S I V R A N -
D V M H I P P O
C R A T I S .

Ο Μνυμι Α-
πόλλωνα ἱν
τέον, καὶ Α-
σκληπιόν, καὶ Ὑγίαν,
καὶ Πανάκειαν, καὶ
θεοὺς πάντας καὶ πά-
σας ἰσορᾶς ποιῶν ἡ-
νός, ἐπιτελέα ποιήσεν
καὶ δυνάμην καὶ κρί-
σιν ἐμήν, ὅρκον τόνδε
καὶ ξυσχεφὴν τῷδε.

Ἡγήσεται μὲν τὸν
διδάξαντά με τὴν τέ-
χνην τάντων, ἴσα ἧκέ-
τησιν ἐμοῖσιν καὶ βίᾳ
καὶ γνώσει καὶ χρε-
ῶν χρηρίζοντά με τὰ δο-
σιν ποιήσεται καὶ γέ-
νος τὸ ἐξ ἐωυτίς, ἀδελ-
φοῖς ἴσον ἐπακρινέαν
ἄρρεσι.

geniem eius fratrem loco habiturum.

TEstor Apolli-
nem medicū,
& AEsculapiū,
Hygiénque, & Pana-
ceam, & deos & deas
omnes, me quantum
in me erit & quātum
ingenium meum va-
lebit, hæc omnia ob-
servaturum, quæ hoc
iureiurādo atque his
tabulis continentur.

2 Tributurū me præ-
ceptorī meo à quo
hæc artē sum edoctus,
nō minus q̄ parenti à
quo sum genitus. Vitā
cū eo cōmunicaturū:
res omnes quas illi ne-
cessarias esse intelli-
gam, pro viribus meis
subministraturū: pro-

Καὶ διδῶν πῶς
 τὴν ταύτην, ἣν χρε-
 ῖωσι μαθήσασθαι, ἀν-
 ἰσθῶν καὶ ξυσχεφῆς.
 παραγγεῖλῃς τε καὶ
 ἀκροήσιος, καὶ τῆς λει-
 τῆς ἀπόσης μαθήσι-
 ος μετὰ δόσιν ποιήσε-
 ας ὅσοι τε ἐμοῖσι, καὶ
 τοῖσι τοῖς ἐμὲ διδάξαν-
 τοις, καὶ μαθηταῖσι συλ-
 ληγομένοις τε, καὶ
 ὁρκομένοις νόμῳ ἰν-
 ῆ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί.

Διατιμήμασί τε χρε-
 ῖομαι, ἐπὶ ὧφελει καὶ
 μόνον καὶ δυνάμει
 καὶ κρίσει ἐμῇ· ὡς δὲ
 λήσῃ δὲ καὶ ἀδικίῃ
 εἰρήνῃ.

Οὐ δώσω δὲ οὐδὲ
 φάρμακον οὐδενὶ αἰτη-
 σῆς, θανάσιμον, οὐδὲ
 ὑψηλὸν καὶ ξυμβου-
 λήν ποιεῖν.

Ομοίως δὲ οὐδὲ γυ-
 ναικὶ πᾶν φθόριον

Hanc artē sine mer-
 cede & sine pactio-
 nibus edoctrum : prae-
 cepta omnia libenter
 & fideliter traditurū
 meis & praeceptoris
 mei liberis, ceterisque
 discipulis, qui se legi-
 bus medicine astrin-
 xerint, atque iurati
 fuerint, alij praeerea
 nemini.

In curandis ægro-
 tis pro viribus . & pro
 ingenio meo necessa-
 riis rebus usurū . Ne-
 mini ægritudinem di-
 laturum, nihil per in-
 iuriam facturum.

Rogatum nemini
 venenum daturū, ne-
 que id cuiquam con-
 sulturum.

Neque praeagnati mu-
 lieri ad interficiendū
 conceptum foetum po-

tionem porrecturum.

δώσω.

7 Vitam meam atque
artem meam puram
atque integram ser-
uaturum.

Αγνῶς δὲ καὶ ὁσί-
ως διατηρήσω βίον
τὸν ἐμὸν, καὶ τέχνην
πρὸς ἐμὴν.

8 Laboranti lapillo
haud quenquam exci-
surū, sed expertis eius
artis hoc negocium
permissurum.

Οὐ τι μέω δὲ οὐδὲ
μὴν λιθιῶντας· σὺ χω-
ρήσω ὃ ὀρθάτησιν αὐ-
τοῖσι περὶ ἡξίους τῆςδε.

9 Quamcunque do-
mum ingressus fuero,
duntaxat liberādis æ-
grotis operam datu-
rum. Omnē iniuriā,
omnem corruptelam,
omne genus turpitu-
dinis, res etiam vene-
reas sponte mea eui-
taturum: siue mulie-
bria corpora curaue-
ro, siue virilia, siue ho-
minis liberi, siue serui.

Εἰς οἰκίας δὲ ὁκνῶ-
σας αὐτὸν εἰσὶν, ἐσελθὼν
σομαι ἐπὶ ὠφελείῃ κα-
μνόντων, σκτὸς ἰῶν
πάσης ἀδικίης ἐκτυ-
σίης, καὶ φθορίης τῆς
τῆ ἄλλης, καὶ ἀφραδί-
σιων ἔργων, ἐπὶ τι γυ-
ναικείων σωμάτων καὶ
αὐδρώων, ἐλευθέρων
καὶ δούλων.

10 Quæ inter curan-
dum vel videro, vel
audiero, vel etiam extra curam in vita ho-
minum cognouero, quæ reticenda esse in-

Αδ' αὐτὸν εἰ δια-
πνῆν ἢ ἰδῶν ἢ ἀκούσας,
ἢ καὶ αὐτὸν διαπραπείης
κατὰ βίον αὐτοῦ ἑωπῶν,
ἢ μὴ χρὴ ποτὶ ἐκλα-

λέει αὖ ἐξω, σιγήσο-
μαι, ἄρξῃται ἡ γούνα-
νος εἴν τα τοιαῦτα.

Οὐκ ἐν μὲν οὐκ μοι
τόνδε ἐπιπλέα ποι-
έοντι, καὶ μὴ ξυγχε-
οντι, εἴη ἐπ' αὐτοῖς ἡ
βία ἢ, τήνης δοξαζο-
μένη παρὰ πᾶσιν αὖ
ἄρ' ὡς ποισιν εἰς τὸν αἰ-
χρόνον· παρεβαίνον-
τι δὲ καὶ ἐπιπορευώ-
ντι, τὰ ναιὶ ἕα τουτέων.
periuro contraria omnia eueniant.

telligam, nemini ape-
riturum, sed inteme-
ratam taciturnitatem
seruaturum.

Præsens igitur ius-
iurandum integre at-
que incorrupte seruā-
ti mihi omnia tam in
vita quàm ī arte mea
prospera feliciaq; suc-
cedant, & gloria in æ-
ternū parata sit: trās-
gredienti vero atque

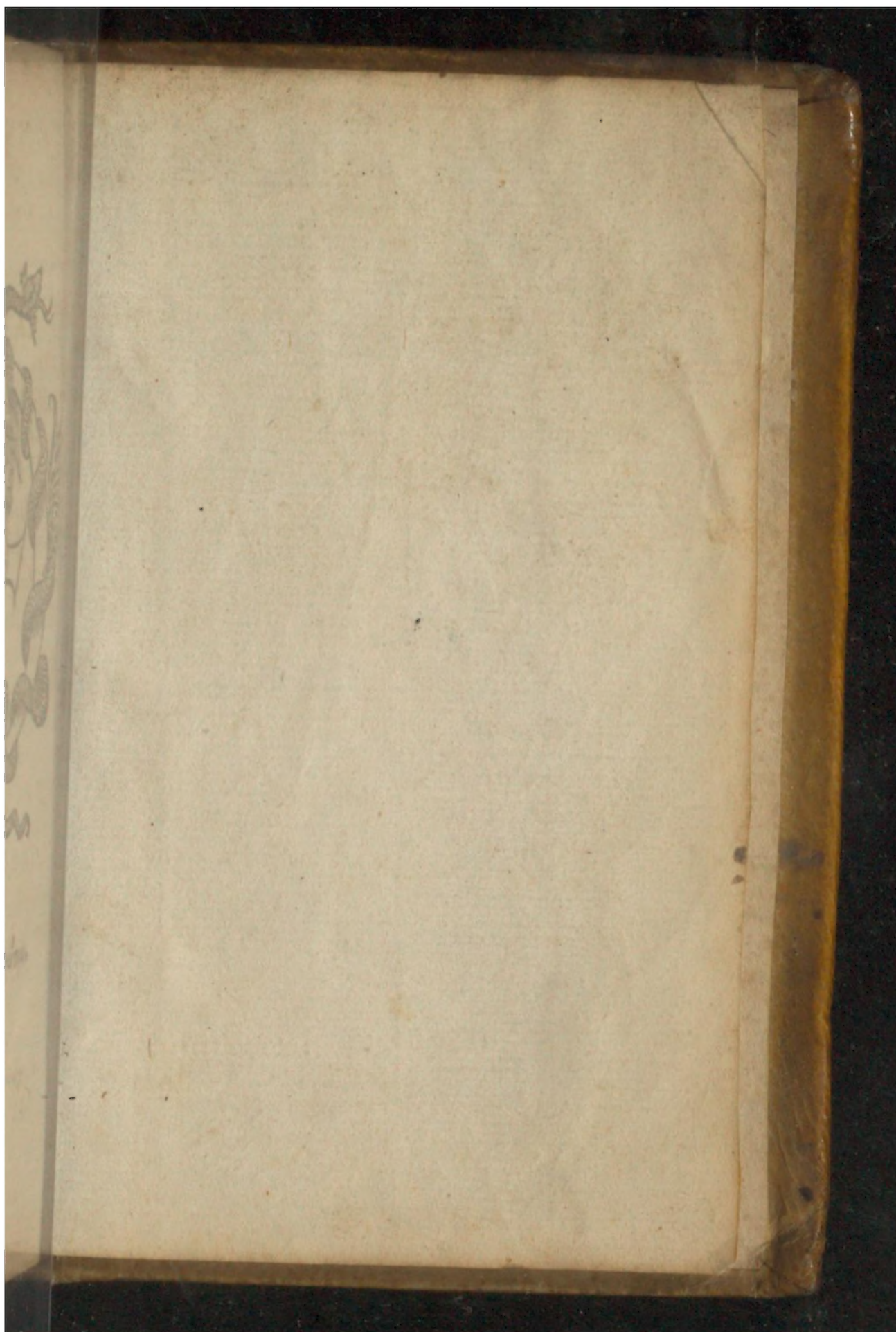
EXCVDEBAT GVIL.
MORELIVS, IN GRAE-
CIS TYPOGRAPHVS
REGIVS, LVTETIAE
PARISIORVM M. D.
LVII. CAL. DECEMBR.

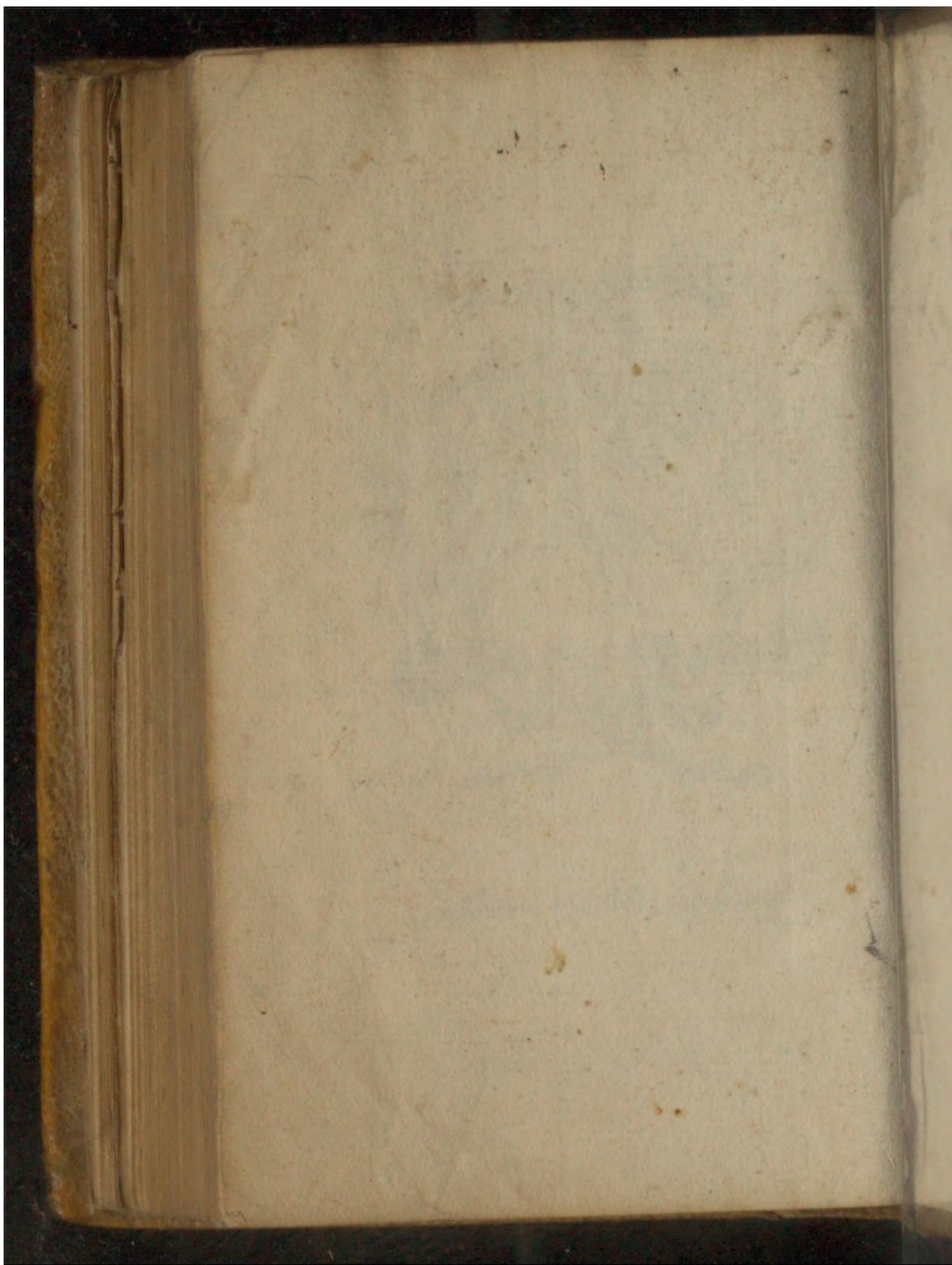

Δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι.

1705